

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

P

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

P

pabulor. in *re milit.* 12, 38, 13 pabulantis *nostros . . profligant.

pabulum. in *re milit.* 1, 35, 6 pabuli materiae lignorum *adgestus* cf. opus. 4, 49, 12 *equi armenta . . *egestate* pabuli exanimari. 15, 5, 13 sibi inbecillum equitem pabuli *inopia*: nam exorta vis locustarum *ambederat quidquid herbidum aut frondosum. 4, 49, 6 aquam pabulumque *eriperet*. 15, 16, 3 Parthos inopes copiarum (vor-räthe) et pabulo *attrito* relicturos oppugnationem. 6, 34, 3 Pharasmanes . . *adequitare* castris, *insensare* pabula (sc. quae advehebantur). Bötticher, Georges in lex. s. *insensare*, al. explic. pabulatores.

paciscor. *trs.* A 16, 22 Trebellius . . *precario* praefuit, ac velut pacti exercitus *licentiam*, dux *salutem* essent, *seditio* sine sanguine stetit cf. com. crit. IV, 60, 9 pactus *praedam* castrorum dat custodes, qui . . 12, 45, 17 pactus *indutias* abscedit. 13, 44, 4 Octavius . . ut omitteret maritum (Pontia), *emercatur*, suum matrimonium promittens ac *nuptias* eius pactus. III, 48, 9 pactus Aniceti *exitium* perfugas tradidit i. q. verstand sich zu. — *pactus vi pass.* II, 3, 5 artem *haruspicum* accitam et . . Tamiram intulisse, atque ita pactum (esse), ut familiae utriusque posterii caerimoniis praesiderent. 15, 8 ac velut *pactis induitiis*, ne hinc classis, inde eques . . *formidinem* inferrent, . . *revertere*. 5, 1, 6 *pace inter* Pompeium ac triumviros *pacta* in urbem rediit. 12, 5, 1 pactum inter Claudium et Agrippinam *matrimonium* . . iam amore illicito firmabatur. 13, 38, 15 *die* pacto prior Corbulo . . legionem constituit. 15, 28, 11 *die* *pacta* . . in castra Tiridatis *venere*. — i. q. *despondere* 1, 55, 13 Arminius filiam eius *alii* *pactam* rapuerat. 2, 43, 9 Silani filia *Neroni* . . *pacta* erat. — **pactum.** 3, 73, 10 ne Spartaco quidem . . *datum*, ut pacto in fidem acciperetur. 6, 45, 19 *impulerat* . . uxorem . . *iuvenem* *inlicere* pactoque *matrimonii *vincire*. 12, 20, 2 accipere captivum pacto *salutis*. *plur.* II, 99, 14 *rata* apud Vespasianum fore *pacta transitionis* i. q. *pactas* condiciones, eodem sensu III, 9, 11 donec per nuntios *pacta perfidiae firmaret*. 3, 60, 13 *senatus sociorum* *pacta* *introscepit* i. q. *die* *verträge* mit cf. *introp.* III, 70, 3 Sabinus, *antequam* in vicem *hostilia* *coeptarent*, *Martialem* . . ad Vitellium *misit* cum . . *questu*, quod *pacta turbarentur* i. q. *den* *vertrag brechen*. IV, 57, 4 *Classicus* ac *Tutor* . . cum *ducibus Germanorum* *pacta firmavere* i. q. *firmum foedus* *facere*. 65, 17 *arbitrum* *habebimus* *Civilem* et *Velaedam*, apud quos *pacta sancientur*. 6, 43, 4 *adsidendo* *castellum* . . *dedit spatium exuendi* *pacta*.

paco. D *38, 20 cf. *otium c.*

pactio. A 22, 8 *nullum* . . *castellum* aut *vi* *hostium expugnatum* aut *pactione* ac *fuga* *desertum*. I, 66, 16 *itinerum spatia* et *statorum* *mutationes* *venditante* *duce*, *foedis* *pactionibus* *adversus* *possessores agrorum* et *magistratus civitatum*.

paedor. 6, 44, 4 *neque exuerat* *paedorem*, ut *vulgum* *miseratione* *adverteret*.

paalex. 4, 3, 19 *pellit* *domo* *Seianus uxorem* . . , *ne paelici* *suspectaretur*. 11, 29, 11 *duas paelices*, *quarum* *is corpori* *maxime* *insueverat*, . . *uxore* *deiecta* *plus potentiae* *ostentando* *perpulit* *delationem* *subire*. 6, 43, 3 *castellum*, in *quod pecuniam* et *paelices* *Artabanus* *contulerat*. 11, 30, 1 *Calpurnia* (id *paelici* *nomen*) . . 12, 44, 4 *Vologeses* . . , *materna* *origine* *ex paelice Graeca*. 46, 10 *paelicem regiam* *polluerat*. 13, 46, 15 *Neronem*, *paelice ancilla et *adsuetudine* *Actes devinctum*. 14, 60, 4 *ea* (*Poppaea*) *diu paelex* et *adulteri* *Neronis*, *mox mariti* *potens* . . 15, 59, 8 *Tigellino* *cum paelicibus* *suis* *comitante* (*Neronem*).

paene. i. q. *beinahe*, *fast* D 17, 28 *Corvinus* in *medium* *usque* *Augusti principatum*, *Asinius* *p.* *ad extremum* *duravit*. 29, 10 *peculiaria* *huius* *urbis vitia* *p.* *in utero* *matris* *concepi* *mihi* *videntur*. A 33, 9 *seu* *fortitudine* *adversus* *hostis* *seu* *patientia* *ac labore* *p.* *adversus* *ipsam* *rerum* *naturam* *opus* *fuit*. D 31, 36 *incidunt* *causae*, *plurimae* *quidem* *ac p.* *omnes*, in *quibus* . . 36, 11 *hinc* *contiones* *magistratum* *p.* *pernoctantium* *in* *rostris*. 32, 21 (*eloquentia*) *sine* *apparatu*, *sine* *honore*, *p.* *dixerim* *sine* *ingenuitate*, . .

paenitentia. D 15, 8 *neque illius* . . *sermonis* *mei* *paenitentiam* *ago*. 11, 10, 3 *Gotarzes* *paenitentia concessi regni* . . *contrahit* *copias*. *14, 60, 16 *Nero* *tamquam* *paenitentia flagitii*, *conjugem* *revocavit*. — I, 32, 10 *non* *eundem* *ad* *iratos* *censebat*: *daret* *malorum* *paenitentiae*, *daret* *bonorum* *consensui* *spatium*. 1, 18, 12 *aut* *incolumis* *fidem* *legionum* *retinebo*, *aut* *iugulatus* *paenitentiam* *adcelerabo*. 45 *commilitonum* *cf. infra*. 6, 44, 4 *pergit* . . *praeveniens* *inimicorum* *astus*, *amicorum* *paenitentiam* *i. q.* *sinnesänderung*. 13, 13, 2 *neque* *paenitentiam filii* *aut* *satietatem* *opperiri* (*Agrippina*). 14, 5, 6 *Aceronia* . . *paenitentiam filii* *et* *reciperatam* *matris* *gratiam* . . *memorabat*. — *A 13, 11 (*Britanniam* *C. Caesar* *intrasset*), *ni* *velox* *ingenio* *mobili* *paenitentiae* (*fuisset*). I, 82, 13 *deiecti* *in* *terram* *militum* *vultus* *ac* *plus* *tristitiae* *quam* *paenitentiae* (*erat*). III, 51, 12 *tanto* *alacrior* (*lebendiger*) *apud* *maiores*, *sicut* *virtutibus* *gloria*, *ita* *flagitiis* *paenitentia* *fuit*. I, 32 *spatium* *dare* *paenitentiae* *cf. supra*. 13, 27, 10 *manu* *mittendi* *duas* *species* *institutas* (*esse*), *ut* *relinqueretur* *paenitentiae* *aut* *novo* *beneficio* *locus*. *5, 4, 8 *posse* *quandoque* *domus *Germanici* *exitium* *paenitentiae* *esse *seni*. — IV, 19, 14 *Hordeonius* . . *consultavit*, *num* *obsequium* *abnuentes* *vi* *coerceret*; *mox* *insita* *ignavia* . . *statuit* *continere* *intra* *castra* *militem*: *dein* *paenitentia* . . *tamquam* *secuturus* *scripsit* *Gallo* . . *i. q.* *wieder* *anderen* *sinnes*. 1, 34, 5 *obvias* (*legiones*) *extra* *castra* *habuit*, *deiectis* *in* *terram* *oculis* *velut* *paenitentia* *i. q.* *aus* *reue*. 74, 22 *paenitentia* *patiens* (*nachgiebig*) *tulit* *absolvi* *reum*. 11, 10, 3. 14, 60, 16 *cf. supra*. 1, 45,

6 nec poena commilitonum exterriti nec paenitentia conversi iras retinebant. A 19,10 nec poena semper (sc. uti Agricola), sed saepius paenitentia contentus esse. — D 15 *agere* cf. supra. IV,58,38 militibus R. aut innocentiam *detis* aut *maturam* et *sine noxa* paenitentiam. V,25,17 ni respiscere incipiant et noxii capitis poena paenitentiam *fateantur*. 1,18,12 *accelerare*. 58,16 si paenitentiam quam perniciem *maluerit* (gens Germanorum). 6,23,13 saevitiam quam paenitentiam maluit (Caesar). 44,4 *praevenerit*. 13,13,2 *opperiri*. — II,63,9 in *paenitentiam versus* seram veniam . . . quaerebat. IV,37,9 mutati in p. primani . . . Voculam sequuntur. 6,36,18 posse Parthos . . . ad paenitentiam mutari. 11,33,6 ne . . . ad p. a Vitellio . . . mutaretur (Claudius) i. q. umgestimmt würde. II,45,6 qui (militum) ferociores fuerant ad p. inclinantibus. 1,28,20 ut novissimi in culpam, ita primi ad p. sumus. 43,15 discedite a contactu ac dividite turbidos: id stabile ad p., id fidei vinculum erit. — *abstr. pro concreto* A 16,13 missus Turpilianus tamquam . . . delictis hostium novus eoque paenitentiae mitior i. q. paenitentibus.

paeniteo. A) *pers.* 6,48,4 *sibi* satis aetatis, neque *aliud* paenitendum, quam *quod* . . . anxiam senectam toleravisset.

B) *impers.* α) *absol.* I,32,13 eundi ultro, si ratio adsit, eandem mox facultatem, regressus, si paeniteat, in aliena potestate i. q. wenn man sich anders besinne: Roth. 67,11 Caecina belli avidus proximam quamque culpam, antequam paeniteret, ultum ibat. IV,69,15 abstinerent (Treveri) armis, impetrabili venia et paratis deprecatoribus, si paeniteret. 2,46,10 conditionibus aequis discessum (esse); neque paenitere (sc. se eius rei) quod (weil) ipsorum in manu sit. . . Alii interpret. 'quod' i. q. dass. 4,11,4 quis mediocri prudentia, nedum Tiberius tantis rebus exercitus, inaudito filio exitium offerret, idque sua manu et nullo ad paenitendum regressu? 3,51,10 factum senatus consultum, ne . . . id vitae spatium damnatis prorogaretur. sed non senatui libertas ad paenitendum erat i. q. zurücknehmen, widerrufen.

β) *c. gen.* II,19,14 (paratus est) parenti amor, quod solum illis partibus defuit, cum virtutis haud paeniteret i. q. unzufrieden sein mit. III,70,17 si conventionis paeniteat, ne se . . . ferro peteret. 11,23,8 suffecisse olim indigenas consanguineis populis, nec paenitere veteris rei p.

γ) *c. acc. pers. et gen.* A 33,11 neque me militum neque vos ducis paenituit i. q. unzufrieden sein mit. 3,50,10 est locus sententiae, per quam . . . nos clementiae simul ac severitatis non paeniteat.

δ) *seq. acc. c. inf.* 11,24,14 num paenitet Balbos ex Hispania . . . transivisse?

paenula. D 39,3 cf. fabulor.

paganus. *subst., plur. i. q. landvolk, civilbevölkerung* I,53,14 Treveri . . . hibernis legionum propius miscentur: unde . . . inter paganos corruptior miles. II,14,19 saxis urgeret apta ad iaciendum etiam paganorum manus, qui sparsi inter milites, strenui ignavique, in victoria idem audebant. 88,3 atroces inter se militum

caedes, . . . manente legionum auxiliorumque discordia; ubi adversus paganos certandum foret, consensu. IV,20,8 tria milia legionariorum et tumultuariae Belgarum cohortes, simul paganorum lixarumque ignava, sed procax ante periculum manus omnibus portis prorumpunt. II,14,11 pars classicorum mixtis paganis in colles . . . exsurget. III,77,10 permixtis paganis, quos . . . Vitelliani trucidabant. 43,7 ipsi pagani favore municipali . . . invare partes adnitebantur. *contemptum* III,24,12 infensus praetorianis 'vos' inquit, 'nisi vincitis, pagani, . . . i. q. ihr spießbürger.

pagus. a) i. q. *dorf* 4,45,7 ducto per proximos pagos equo.

b) *latiore sensu* 3,74,5 ne *Cirtensium* pagi impune traherentur i. q. landbezirke. — de *Germanorum* et *Gallorum* p. i. q. *gau* G 12,10 principes, qui iura per pagos *vicosque* reddunt. 1,56,14 (Chatti) omissis pagis vicisque in silvas disperguntur. G 6,17 centeni ex singulis pagis sunt. *39,12 centum pagis habitant (Semnones). II,61,6 proximos *Aeduorum* pagos traherat. IV,15,22 Vitellius e proximis *Nerviolorum Germanorumque* pagis segnem numerum armis oneraverat. 26,15 in proximos *Cugernorum* pagos, qui societatem Civilis acceperant, ductus . . . exercitus. 3,45,2 Silius . . . vastat *Sequanorum* pagos. II,61. 3,74 *trahere* (plündern). 45 *vastare*. 1,56 *omittere*.

palam. c. *oppos. et sim.* I,10,8 palam (sc. facta Muciani) landares, *secreta* male audiebant i. q. vor der welt, sein öffentliches thun, gebahren. 64,21 secretis eum criminationibus infamaverat Fabius ignarum et, quo incautior deciperetur, p. laudatum. II,57,11 mobilitate ingenii, quod p. abnuerat, inter secreta convivii largitur. 2,40,16 nec Tiberius poenam eius p. ausus, in secreta Palatii parte interfici iussit corpusque *clam* auferri. 4,54,12 parari exitium, neque id imperatorem p. andere, secretum ad perpetrandum quaeri. 2,72,4 haec p. (sc. dixit) et alia secreto. 3,8,9 haec p. (sc. dixit) et vitato omni secreto. II,23,23 miscere cuncta modo p. turbidis vocibus, modo *occultis* ad Othonem litteris. 98,2 nutabat, p. epistulis edictisque Vitellium, occultis nuntiis Vespasianum fovens. 1,49,5 clamor vulnera sanguis p. (ist da, hört und sieht jedermann), causa in occulto (est). 4,71,22 (Augusta) privignos cum per occultum subvertisset, misericordiam erga adfectos p. ostentabat. 12,13,4 rex . . . societatem Meherdatis p. induerat, in Gotarzen per occulta et magis fida inclinabat. 2,88,5 non fraude neque occultis, sed p. et armatum populum R. hostes suos ulcisci. 13,15,15 quia nullum crimen (erat) neque iubere caedem fratris p. audebat, occulta molitur. 16,5,12 multis p. et pluribus occultis. IV,24,9 aperta odia armaque p. depelli: fraudem et dolum *obscura* eoque inevitabilia. 1,3,17 (Tiberius) filius, collega imperii . . . ostentatur, non obscuris, ut antea, matris artibus, sed p. hortatu. 13,13,9 ut quae princeps *furtim* mulierculae tribuebat, ille p. largiretur. 37,2 Tiridates . . . non furtim iam, sed p. bello infensare Armeniam. I,46,26 Laco praefectus . . . ab evo-

cato . . *confossus* (est); in Icelum ut in libertum p. animadversum. 58,10 apud saevientes occidere p., ignoscere non nisi *fallendo* licebat. III,72,7 arserat et ante Capitolium civili bello, sed *fraude privata*: nunc p. obsessum, p. incensum, quibus armorum causis . . ? 1,59,10 non se *prodizione* neque adversus feminas gravidas, sed p. adversus armatos bellum tractare. 3,3,2 Tiberius atque Augusta *publico abstinerere*, inferius maiestate sua rati, si p. lamentarentur. III,12,12 Bassus . . metu, quisnam exitus foret, *intra domum opperiebatur* . . vulgus . . in Vespasianum inclinabat, tum progressus Lucilius auctorem se p. praebet. 12,7,12 p. (nach aussen) severitas ac saepius superbia; nihil *domi* (im privatleben) in pudicum, nisi dominationi expediret. 4,1,17 p. (vor der welt) compositus pudor, *intus* (im innern) summa apiscendi libido (Seiano erat). IV,76,5 Belgas secum p. aut *voto* (im herzen) stare. I,83,17 num omnes nuntios p. audiri, omnia consilia *cunctis praesentibus* tractari ratio rerum . . patitur? — II,78,5 Seleucum quendam mathematicum rectorem et praescium p. (habuit). 86,27 Illyricis exercitibus p. desciscensibus, ceteris fortunam secuturis. IV,13,9 ne (sibi) ut hosti obviam iretur, si a populo R. p. descivisset, Vespasiani amicitiam praetendit. 15,38,25 nec quisquam defendere (ignem) audebat, crebris multorum minis restinguere prohibentium, et quia alii p. faces iaciebant. 16,28,10 nisi . . proditorem p. et hostem Thrasea induisset. I,50,8 non senatus modo et eques . . sed vulgus quoque p. maerere. III,39,2 ne dilata Blaesi mors . . perniciem, p. iussa . . invidiam ferret. IV,35,17 p. in agmine fremebant, . . 65,2 neque subire condiciones metus futuri neque p. aspernari condicio praesens sinebat i. q. geradezu. 3,70,5 Ennium . . recipi Caesar inter reos vetuit, p. aspernante Anteio quasi per libertatem i. q. ganz offen. 1,74,17 se . . laturum sententiam p. (mündlich) et iuratum. 4,30,10 contra morem suum p. pro accusatoribus Caesar inritas leges . . conquestus (est). 36,4 quod a Caesare p. increpitu causa exilii Salviano fuit. 3,53,8 hoc adsequi, ut p. fieret quibus flagitiis impares essemus. — 6,26,12 p. laeta (Plancina) morte Germanici. 14,52,10 oblectamentis principis p. iniquum (Senecam) detrectare vim eius equos regentis. 16,7,1 mortem Poppaeae ut p. tristem, ita recordantibus laetam ob in pudicitiam eius . . 15,55,16 quia cetera p. vana obiecisset i. q. offenbare nichtigkeiten. — I,10,8 p. (sc. facta vel *divra*) laudares cf. supra. 1,3,17 p. hortatu cf. supra. 11,22,1 nullis p. neque cognitis mox causis Nonius . . ferro accinctus reperitur in coetu salutantum principem. 14,32,1 nulla p. causa delapsum (est) . . simulacrum. 15,7,7 nulla p. causa turbatus equus. 16,5,12 multis p. et pluribus occultis, ut nomina ac vultus . . scrutarentur.

palatum. 14,51,6 cf. medicamen.

palleo. *meton.* D 13,21 nec insanum . . forum *famamque* *pallentem trepidus experiar i. q. *blass machend.*

pallor. *propr.* 15,64,9 ore ac membris in

eum pallorem albetibus, ut . . A 45,11 cum denotandis tot hominum palloribus sufficeret saevus ille vultus (Domitiani).

palma, palmetum. V,6,6 cf. balsamum.

palor. i. q. (einzeln) *umherstreifen, sich zerstreuen* IV,18,22 legionarius miles . . *arma ordinesque retinebat.* Ubiorum . . auxilia foeda fuga dispersa totis campis palantur. III,17,15 per agros fuga palabantur. IV,70,24 plebes omissis armis per agros palatur. 4,48,15 cum pars (auxiliorum) munitionibus adiacerent, plures extra palarentur. I,68,9 ipsi . . *vagi*, abiectionis armis, magna pars saucii aut palantes, in montem . . perfugere. IV,60,13 pugnacissimus quisque *in vestigio*, multi palantes occubere. 1,51,6 sine vulnere (erant) milites, qui semisomnos, inermes aut palantis ceciderant. 3,39,8 neque . . proelium dici decuerit, in quo semermi ac palantes trucidati sunt sine nostro sanguine. IV,77,12 palantes . . legionum manipulos et rarum apud signa militem . . videt i. q. in voller auflösung. A 38,2 Britanni palantes mixtoque virorum mulierumque ploratu trahere vulneratos. 1,30,2 pars (turbatorum), extra castra palantes, a centurionibus . . caesi (sunt). — [D 13,21 Roth. III,80,10 codd.]

paludamentum. II,59,17 (Vitellius infantem filium) paludamento opertum sinu retinens Germanicum appellavit. 12,56,15 (Claudius) insigni p. neque procul Agrippina chlamyde aurata praesedere.

paludatus. II,89,1 Vitellius . . insigni equo, paludatus accinctusque . . quo minus ut captam urbem ingrederetur, amicorum consilio deteritus, sumpta *praetexta* . . incessit.

p̄alus. A 26,13 nisi paludes et *silvae* fugientes texissent, debellatum illa victoria foret. 31,6 corpora . . silvis ac paludibus emuniendis inter verbera . . conteruntur. G 5,2 terra . . aut silvis horrida aut paludibus foeda. 1,67,7 si fugerent, pluris silvas, profundas magis paludes, saevitiam hostium superesse. 68,11 exprobrantes non hic silvas nec paludes, sed aequis locis aequos deos. 2,5,8 fundi Germanos acie et iustis locis, iuvari silvis paludibus, brevi aestate et praematura hieme. 12,39,5 crebra hinc proelia, et saepius in modum atrocium per saltus per paludes. 13,54,3 Frisii iuventutem saltibus aut paludibus, inbellem aetatem per lacus admoveere ripae. A 33. 1,17. 64 cf. *mons* p.860^a. V,17,9 providisse (ducem) *campos madentes* . . , paludes hostibus noxias. 1,61,5 pontes et aggeres umido paludum et fallacibus campis inponeret. IV,73,19 eadem semper causa Germanis transcendendi in Gallias . . , ut relictis paludibus et solitudinibus suis fecundissimum hoc solum vosque ipsos possiderent. — III,9,3 inter Hostilium . . et paludes *Tartari fluminis* castra permunit, tutus loco, cum terga flumine, latera *obiectu* paludis tegerentur. 1,17,11 per nomen agrorum *uliginos* paludum accipere cf. *mons*. 61,5 *umidum* paludum cf. supra. 65,18 (equi) *lubrico* paludum lapsantes. V,18,9 per fuga . . terga hostium promittens, si *extremo* paludis eques inmitteretur. 1,64,17 *medio* montium et paludum porrigebatur planities. — V,15,3 *praecaltae*

p. 1,67,7. 2,19,7 *profunda* p. 1,63,15 angustus is trames *vastas* inter paludes. V,17,9 p. hostibus *noxias*. 1,63,7 trudebantur in p. *gnarum* vincentibus, *iniquam* nesciis. 15,42,11 neque aliud umidum gignendis aquis occurrit quam *Pomptinae* paludes. 43,10 ruderi accipiendi *Ostienses* p. destinabat. — IV,53,4 reliquiae . . delubri in paludes (*Ostienses*) aveherentur. 1,64,7 Cherusciis sueta apud paludes proelia. G 1,10 septimum os (*Danuvii*) paludibus hauritur. V,15,3 orta trepidatio, cum praealtis p. arma equi haurientur. G 12,4 ignavos . . caeno ac palude . . mergunt. I,79,22 donec pauci, qui proelio superfuerant, paludibus abderentur. ibi saevitiam hiemis aut vulnere assumpti. 2,5,8 iuvari cf. supra. 1,65,6 Varum . . paludibus emersum cernere . . visus est. — A 26 paludes *tegunt* fugientes cf. supra. 33,14 cum vos paludes montesve et flumina *fatigarent*. 2,19,7 silvas . . profunda palus *ambibat*. 20,14 hostem a tergo palus, Romanos flumen aut montes *claudebant*. — A 31 paludes *emunire*. IV,73 relinquere cf. supra. V,15,10 non ausi egredi paludem Germani. 17,16 neque nostro milite paludem ingrediente et Germanis, ut elicerent, lacessentibus.

paluster. G 30,2 p. locis. V,23,17 p. insula cf. humilis.

pampineus. 11,4,7 p. corona.

pando. A) a) I,52,20 panderet modo *sinum* et venientii Fortunae occurreret. b) II,25,9 aperiri campum, pandi *aciem* iubebat i. q. explicare. IV,33,6 adeo improvisi castra involaverunt, ut non adloqui, non pandere *aciem* Vocula poterit.

B) II,4,3 de navigatione . . consulit, postquam pandi *viam* et mare prosperum accepit, . . i. q. patere.

pango. A) non nisi *transl.* 13,3,20 *carminibus* pangendis inesse sibi elementa doctrinae ostendebat (Nero). 14,16,3 carminum studium adfectavit (Nero), contractis quibus aliqua pangendi facultas . . erat.

B) a) c. acc. 14,42,3 praefectum . . servus ipsius interfecit, . . negata libertate, *cui pretium* pepigerat i. q. wofür er den preis schon ausgemacht hatte. 15,14,11 Monobazus . . testis iis, *quae* pepigissent adhibetur.

β) seq. *coni.* 12,15,13 pepigere, equestribus proeliis Eunones certaret, obsidia urbium Romanis capesseret.

γ) seq. *ut* 15,6,2 occulte pepigisse (Vologesen et Corbulonem) . . , ut . . Tigranes . . Armenia abscederet.

δ) seq. *ne* IV,54,15 primores Galliarum . . pepigisse, ne deessent libertati. 13,14,6 pepigerat Pallas, ne cuius facti in praeteritum interrogaretur paresque rationes cum re p. haberet i. q. hatte sich's ausbedungen.

ε) seq. *inf.* 11,9,12 congressi primo cunctanter, dein complexi dextras *apud* altaria deum pepigere fraudem inimicorum ulcisci atque ipsi inter se concedere. 14,31,13 alii nondum servitio fracti resumere libertatem occultis conurbationibus pepigerant.

ξ) *absol.* III,65,12 (Sabinum) crebris cum Vitellio sermonibus de pace . . agitare. saepe domi

congressi, postremo in aede Apollinis . . pepigere i. q. foedus facere.

panis. V,4 p. Iudaicus cf. detineo.

pantomimus. 1,77,13 ne domos pantomimorum senator introiret cf. totum locum. 14,21,20 redditi quamquam scaenae pantomimi certaminibus sacris prohibebantur.

par. A) i. q. *gleich a) adi. α) c. oppos. et sim.* I,72,1 par . . exultatio *disparibus* causis consecuta (est). IV,46,20 ne desererentur soli neu *pari causa disparem fortunam paterentur. I,32,5 eodem die *diversa* pari certamine postulaturs. II,7,11 ita boni malique causis *diversis*, studio pari, bellum omnes cupiebant. 4,55,4 undecim urbes certabant, pari ambitione, viribus *diversae*. 3,38,16 arma cepere, ducibus *diversis* et paribus inter se per ignobilitatem. 14,19,5 Servilius . . ut par ingenio (sc. Afro), ita morum *diversus*. II,5,5 Vespasianus . . *vix* a gregario milite *discrepans*; prorsus, si avaritia abesset, antiquis ducibus par. 6,20,5 qualem diem Tiberius induisset, pari habitu, *haud multum distantibus* verbis (erat Gaius Caesar). G 28,12 pari olim inopia ac libertate *eadem* utriusque ripae bona malaque erant cf. 28,11 eodem sermone utuntur. 2,25,15 qui (Romani) perdita classe, amissis armis . . eadem virtute, pari ferocia et velut aucti numero irrupissent. 15,63,11 sit . . exitus constantia penes utrosque par, claritudinis *plus* in tuo fine.

β) αα) de *rebus* III,1,9 ipsis nec *numerum* parem . . legionum, et . . 4,5,8 cetera Africae per duas legiones parique numero Aegyptus . . coercita. 13,8,10 pars auxiliarium cum duabus legionibus apud . . Ummidium remaneret, par [Puteol.; M pars] civium sociorumque numerus Corbuloni esset. 15,10,21 expediri . . alarios octingentos, parem numerum e cohortibus insit. 12,15 ubi par eorum numerus *aspiceretur, qui . . — III,47,18 inter undas volvuntur, pari utrimque *prora* et mutabili remigio. V,11,18 *turres* . . , mira specie ac procul intuentibus pares i. q. pariter altae. — 4,63,3 par *forma* aut *actas* errorem adgnoscentibus fecerat. 15,69,6 decora servitia et pari aetate habebat. 13,26,13 ceteras *actiones* (in libertos ingratos) promiscas et pares esse. A 30,20 (Romani) opes atque inopiam pari *adfectu* concupiscunt. 4,55,4 p. *ambitione* cf. α. A 18,14 ipse ante agmen, quo ceteris par *animus* simili periculo esset. 15,68,6 at non Faenius par animus, sed . . 6,35,4 Parthus sequi vel fugere pari *arte* suetus. D 37,24 nec quisquam *claram* . . orationem efficere potest nisi qui *causam* p. invenit. IV,46 p. causa cf. α. 1,53,9 par causa saevitiae in Gracchum (erat). 12,65,8 pares iterum accusandi causas esse, si Nero imperitaret. I,32 p. *certamine* cf. α. IV,18,18 nequaquam par a legionibus cohortibusque redditur *clamor* (sc. atque ab hostibus) i. q. in gleicher stärke. 12,64,13 parem sibi *claritudinem* credebatur. 11,*24,5 uti paribus *consiliis* in re p. capessenda. 15,63,11 *constantia* cf. α. IV,34,1 dux utrumque pari *culpa* meritis adversa. 14,2,16 (Agrippina) pari *cupidine* usque ad libita Pallantis provoluta. I,72 p. *exultatio* cf. α. 1,13,4 (Tiberius Arruntium) divitem, promptum, artibus

egregiis et pari fama publice, suspectabat i. q. egregia. 2, 25, 15 p. *ferocia* cf. α . III, 77, 9 ceteri ad naves ruebant, ubi cuncta pari *formidine* implicabantur. IV, 67, 6 Sabinus festinatum temere proelium pari formidine deseruit i. q. aequae temeraria. 13, 39, 24 pari *fortuna* legatus ac praefectus usi sunt (sc. atque Insteius). 14, 37, 14 cognitis quartadecumanorum. prosperis rebus, quia pari *gloria* legionem suam fraudaverat. 6, 20, 5 p. *habitu* cf. α . G 21, 10 proximam domum non invitati adeunt, nec interest: pari *humanitate* accipiuntur (sc. ac si invitati essent). 14, 41, 3 ei Italia. interdictum est. pari *ignominia* Ponticus adficatur. 15, 56, 10 pari *inecillitate* an cuncta iam patefacta credens. edidit ceteros. III, 49, 2 Antonius nequam pari *innocentia* post Cremonam agebat. G 28 p. *inopia* cf. α . I, 7, 13 invito semel principi seu bene seu male facta parem *invidiam* [Bezzenberger; M praeminuit iam; Wölflin, Her. perinde inv.] adferebant. 49, 18 pro consule Africam moderate, iam senior. Hispaniam pari *institia* continuit. G 28 p. *libertas* cf. α . 3, 3, 10 p. *maeror*. 13, 39, 19 ne qua pars subsidium laborantibus ferret pari undique metu [Lips.; M, Nipp. motu]. 56, 14 absistentibus his (Tencteris) pari metu exterriti (sunt) Bructeri. 15, 27, 15 validos invalidosque pari metu complet. 12, 54, 1 non frater eius. pari *moderatione* agebat. 3, 12, 29 cetera pari *modestia* tractentur. I, 15, 16 est tibi frater pari *nobilitate*, natu maior. III, 36, 6 praeterita instantia futura pari *oblivione* dimiserat (Vitellius). V, 13, 16 *obstinatio* viris feminisque par (erat). I, 64, 4 in Othonem ac Vitellium *odium* par (erat Gallis). II, 64, 9 pari (sc. ac Galeria) *probitate* mater. 13, 14, 7 pares *rationes* (rechnung) cum re p. haberet i. q. quitt sein. III, 51, 7 et prioribus civium bellis par *scelus* incidere. 4, 57, 6 sex postea annos pari *secreto* coniunxit (Tiberius). D 35, 11 cum pueri inter pueros et adulescentuli inter adulescentulos pari *securitate* et dicant et audiantur. II, 91, 5 omnis humani divinique iuris expers, pari libertorum, amicorum *socordia*, agebat. 16, 10, 9 ubi cognitum reo, sequere et libertum pari *sorte* componi. 2, 45, 7 deriguntur acies, pari utrimque *spe*. II, 7 *studio* p. cf. α . 11, 16, 11 nullis discordiis imbutus pari in omnes studio (agebat). 6, 7, 26 ne pari *taedio* lecturos adferent verentur (scriptores). 14, 22, 7 auxit rumore pari *vanitate* orta interpretatio fulguris. 1, 70, 15 cuncta pari *violencia* involvebantur. 2, 60, 7 eos, qui postea pari *virtute* fuerint (sc. atque Hercules). — 12, 35, 11 postquam. par comminus *acies*, decedere barbari i. q. cum pari Marte comm. pugnaretur.

$\beta\beta$) de *hom.* G 20, 8 (virgines) pares (sc. aetate juvenibus cf. Baumstark) validaeque miscentur. Alii aliter hunc locum interpretantur.

γ) c. *abl.* de *hom.* I, 60, 12 rexere legati legionum, pares iure, Caelius audendo potentior. II, 97, 7 trium legionum legati, pares iure. IV, 2, 15 cf. δ . 14, 19, 5 par ingenio cf. α . II, 59, 11 Blaesus. . . genere illustri, largus animo et par opibus i. q. aequae largus opibus, von entsprechendem vermögen.

δ) c. *dat.* $\alpha\alpha$) de *hom.* D 15, 5 cum. . . neminem hoc tempore oratorem esse contendere parem [Lips. add. cf. com. crit.] *antiquis*. II, 5 antiquis ducibus par cf. α . IV, 2, 18 L. Vitellius. . . par vitii fratri [Faernus; M, Wolff fratris], in principatu eius vigilantior. 15, 4 ea gens. . . origine lingua virtute par Batavis; numero superantur. 14, 55, 15 plerique haudquam *artibus suis* pares plura tenuerunt. $\beta\beta$) de *rebus* I, 3, 6 laudatis antiquorum mortibus *pares exitus i. q. gleichzustellen. 2, 83, 13 adaveravit Tiberius solitum paremque ceteris (*clipeum*) dicaturum. 14, 37, 9 clara et antiquis victoriis par ea die *laus* parta (est).

ε) *inter se* $\alpha\alpha$) de *hom.* 3, 38 cf. α . $\beta\beta$) II, 34, 7 naves pari inter se *spatio*. . . in flumen dirigebantur.

ζ) c. *praep.* cum 2, 59, 5 sine milite incedere, pedibus intectis et pari cum Graecis amictu.

η) *seq. et, ac, que vi comparat.* $\alpha\alpha$) et 11, 36, 11 a Messalina proturbatus erat, paribus lasciviis ad cupidinem et fastidia. $\beta\beta$) ac I, 1, 4 prioris aevi annos multi auctores rettulerunt. pari eloquentia ac libertate. 8, 7 (civitates) pari dolore commoda aliena ac suas iniurias metiebantur. 12, 60, 1. 13, 8, 4. 19, 15. 15, 32, 5 cf. p. 15^a. $\gamma\gamma$) *que* IV, 51, 3 multi. . . pari audacia fortunae hibernum mare adgressi, nuntiavere. 4, 1, 14 cuius (rei R.) pari exitio viguit ceciditque (Seianus).

b) *subst.* α) 11, 21, 14 (Rufus) adversus superiores tristi adulatione, adrogans minoribus, inter pares difficilis i. q. gleichstehende. 2, 47, 16 delectus est Ateius e praetoriis, ne consulari obtinente Asiam aemulatio inter pares. . . oreretur. β) I, 74, 4 offerebant pecuniam et gratiam. . . paria Vitellius ostentabat. IV, 54, 7 vulgato rumore a Sarmatis. . . hiberna circumsederi; paria de Britannia fingeantur. 11, 26, 7 adesse conscios *paria metuentes. 12, 35, 5 tribuni paria *disserentes* ardorem exercitus intendebant.

B) *spec.* a) i. q. *gewachsen* α) $\alpha\alpha$) A 9, 22 comitante opinione Britanniam ei (Agricolae) provinciam dari, nullis in hoc suis sermonibus, sed quia par videbatur. $\beta\beta$) c. *dat.* 6, 39, 11 nullam ob eximiam artem, sed quod par negotiis neque *supra erat*. 16, 18, 9 consul vigentem se ac parem negotiis ostendit. D 34, 33 sub eius modi praeceptoribus juvenis ille. . . solus statim et unus cuicumque causae par erat. I, 18, 17 nocuit antiquus rigor et nimia severitas, cui iam pares non sumus. III, 64, 9 Vitellium ne prosperis quidem parem, adeo ruentibus debilitatum (esse). 1, 12, 2 dixit. Tiberius se ut non toti rei p. parem, ita. . . 6, 28, 22 ubi par oneri, par meatui sit (phoenix). III, 9, 15 ad copias nequaquam *Vitellianis* pares (quippe tres adhuc legiones erant). . . — *add. abl.* 1, 4, 10 Agrippinam. . . non aetate neque rerum experientia tantae moli parem (esse).

β) de *rebus* c. *dat.* IV, 58, 16 nobis (sunt) super arma et viros. . . frumentum et commeatus quamvis longo bello pares i. q. ausreichend für. 3, 30, 12 suberat vigor animi ingentibus negotiis par.

b) *par est* i. q. *es ist billig, angemessen* seq.

acc. c. inf. 1,25,14 quem (senatum) neque gratiae neque severitatis expertem haberi par esset. 3,5,11 tanto plura decora (Germanico) mox tribui par fuisse. 6,3,5 quos (milites) . . praemia . . ab imperatore accipere par esset. 14,49,10 pro magnitudine delicti poenam statui par fuisse. — *adv.* pariter cf. p. 1055.

paratus, a, um cf. *paro*.

paratus. i. q. *apparatus* A) in *univ.* a) sensu *abstr.* I,23,2 studia militum . . spe successionis aut paratu *facinoris* adfectaverat i. q. zur Vorbereitung, um anzubahnen. II,95,3 natalem Vitellii diem Caecina ac Valens editis tota urbe . . gladiatoribus celebrare, *ingenti* paratu et ante illum diem *insolito* i. q. aufwand. — in *re milit.* III,43,9 quae . . paratu (sc. militum et armorum) firma et aucta rumore . . increbrare i. q. diese mächtigen zurüstungen. A 25,15 populi paratu *magno*, maiore fama, . . oppugnare . . castella adorti. II,84,1 *navium militum armorum* paratu strepere provinciae. 15,9,10 Parthi *omisso* paratu *invadendae* *Suriae* spem omnem in Armeniam verterent. *plur.* II,98,7 *Vitellii* paratus noscebantur, *Vespasiani* consiliorum pleraque ignota i. q. anstalten, zurüstungen.

b) sensu *concret.* 12,47,4 *provisum* illic *sacrificii* paratum [Pflugk; M sacrificium imperatum] dicitans. 13,17,2 *proviso* . . *funebri* paratu, qui *modicus* fuit.

B) *spec.* i. q. *die glänzende ausstattung*, *prunk* II,59,9 (Vitellius) *Arare* . . *devehitur*, nullo *principali* paratu, sed *vetere* *egestate* *conspicuis*. 3,55,8 ut quisque opibus *domo* (wohnung) paratu *speciosus*, . . *industrius* habebatur i. q. glanzvolle einrichtung. *plur.* II,81,15 tantum simul *peditum* *equitumque* et *aemulantium* inter se *regum* paratus *speciem* *fortunae* *principalis* effecerant i. q. *prunk*. 11,12,14 *servi* *liberti* paratus *principis* apud *adulterum* *visebantur*. 30,8 *nedum* *domum* *servitia* et *ceteros* *fortunae* (hohe stellung) paratus *reposeret*. 3,52,6 *ventris* et *gancae* paratus *adsiduis* *sermonibus* *vulgati* fecerant *curam*, ne . . 6,37,19 *Sinnaces* *auget* *copias*, et . . *Abdagaeses* *gazam* et *paratus* *regios* *adicit* i. q. *schmuck*.

parco. A) A 20,8 *ubi* *satis* *terruebat*, *parcendo* *rursus* *invitamenta* *pacis* *ostentare*. IV,56,3 *plerique* *interficiendos* *censebant* *turbidos*, *infidos* . . *vicit* *ratio* *parcendi*. 14,23,3 *quibus* (*Tigranocertis*) *excisis* *metum* *hostium* *intenderet* *vel*, si *pepercisset*, *clementiae* *famam* *adipisceretur*. 13,45,12 *famae* *numquam* *pepercit*.

B) 15,61,18 *voci* et *aspectui* (*Senecae*) *pepercit* i. q. *er* *mied*. — D 27,1 *at *parce (sc. *nominare* *singulos*) i. q. *lass* *das* *gut* *sein*.

parens. A) de *hom.* a) *c. gen.* III,75,7 *civium* *sanguinis* *parem* *credidere* (*Sabinum*). b) in *malam* *partem* i. q. *knauserig* I,18,16 *potuisse* *conciliari* *animos* *quantulacumque* *parci* *senis* *liberalitate*. *c. gen.* I,49,12 (*Galba*) *pecuniae* *alienae* *non* *adpetens*, *suae* *parcus*, *publicae* *avarus*. B) de *rebus* 13,16,3 *parcior* *mensa* i. q. *sparsam* *besetzt*. 15,63,13 *corpus* . . *parco* *victu* *tenuatum*. — *adv.* a) in *malam* *partem* i. q. *knauserig* II,48,7 *pecunias* *distribuit* *parce*

nec *ut* *periturus*. III,65,6 *credebatur* *adfectam* *eius* *fidem* *parce *iuisse [Halm; M *praeiuisse*, *quod* *ret.* *Ritter*, *Nipp.*, *Georges* *lex.*; *Bipontini* *parum* *iuisse*]. b) i. q. *wenig*, *unbedeutend* D 41,18 *quid* (*opus* *est*) . . *accusationibus*, *cum* *tam* *raro* *et* *tam* *parce* *peccetur*?

parens. D 28. A 45. G 20. V,8,17. 3,28. 4,8. 11,13. 12,47. 14,17 *parentum*. 14,4 *parentium*. — A) *propr.* 1) a) i. q. *pater* α) *sing.* 16,30,8 *caritate* *erga* *parentem* . . *consultaverat* cf. 30,5 *discrimini* *patris* *filiam* *conectebat* (*accusator*). 30,12 *steterunt* . . *ante* *tribunal* *consulum* *grandis* *aevo* *parens*, *contra* *filia* cf. 30,14 *ne* *patrem* *quidem* *intuens*. 3,34,3 *Valerius* *Messalinus*, *cui* *parens* *Messalla* (*erat*) *ineratque* *imago* *paternae* *facundiae*, . . 11,16,23 *si* *paterna* *Italico* *mens* *esset*, *non* *alium* *infensus* *arma* *contra* *patriam* . . *quam* *parentem* *eius* *exercuisse*. A 45,17 *mihi* *filiaeque* *eius* *praeter* *acerbitatem* *parentis* *erepti* *auget* *maestitiam*, *quod* . . IV,52,10 *ne* *fratribus* *quidem* *mansuram* *concordiam*, *ni* *parens* *exemplum* *praebuisset*. 1,57,15 *uxor* *Arminii* *eademque* *filia* *Segestis*, *mariti* *magis* *quam* *parentis* *animo*. 6,1,15 *si* *retinerent* *propinquus* *aut* *parens* (*sc. eos* *qui* *ad* *libidines* *principis* *raperentur*), *vim* . . *exercebant* (*servi*). 4,34,9 *neque* *haec* (*dixi*) *in* *principem* *aut* *principis* *parentem*, *quos* *lex* *maiestatis* *amplectitur*. *Bötticher*, *al. explic.* *mutter*. 6,23,7 . . *consulari* *seni*, *tot* *consularium* *parenti*. 12,61,3 *Coeum* *Latoniae* *parentem*. III,25,18 *supremo* *erga* *parentem* *officio* *fungi*. 4,8,18 *hos* . . *orbatos* *parente* [M *in* *parenti*] *tradidi* *patro* *ipsorum*. — 3,28 cf. β) *plur.* A 45,23 *omnia* . . *optime* *parentum*, *adsidente* *amantissima* *uxore* *superfuere* *honori* *tuo*. 3,28,10 *ut*, *si* *a* *privilegiis* *parentum* *cessaretur*, *velut* *parens* *omnium* *populus* *vacantia* *teneret*. 4,8,25 *hi* (*sc. patres* *conscripti*) *vobis*, *Nero* *et* *Druse*, *parentum* *loco* (*sunt*). 11,13,5 *ne* *in* *mortem* *parentum* *pecunias* *filiis* *familiarum* *faenori* *darent* (*creditores*). 25,6 *in* *numerus* *patriciorum* *adscivit* *Caesar* . . *quibus* *clari* *parentes* *fueraut*. *Alii* *tribus* *proximis* *locis* *explic.* *eltern*.

b) i. q. *mater* α) *sing.* *compon.* *mater* D 28,14. 5,3,4 cf. p. 813^b. 3,34,31 *si* *ab* *uxore* *carissima* *et* *tot* *communium* *liberorum* *parente* *divelleretur*. 16,6,9 *laudavit* . . *quod* *divinae* *infantis* *parens* *fuisset* (*Poppaea*). 12,2,8 *Lolliam* . . *privignis* *parentis* *loco* *futurae*. 14,10,10 *morti* *parentis* *inlacrimans*. D 28,14 *ex* *casta* *p. natus*. III,67,4 *erat* *illi* . . *fessa* *aetate* *parens*. 3,68,8 *Atia *parente* (*genitus* *Silanus*). 13,20,16 *cicumque*, *nedum* *parenti* *defensionem* *tribuendam*. β) *plur.* *compon.* *matres* 13,21,8. 13,18 *principum* *coniuges* *ac* *parentes* cf. p. 813^b.

2) *plur.* i. q. *eltern* *compon.* *liberi* D 7,15. G 20,8. IV,14,17. 14,17,8 *et* *simul* *fratres* (*geschwister*) IV,65,12. V,5,11 cf. p. 765/6. D 29,7 *ipsi* *parentes* *nec *probitati *neque* *modestiae* *parvulos* *adsuefaciunt*. V,8,14 *fratrum* *coniugum* *parentum* *neces* . . *ausi* (*reges*). 4,62,19 cf. *infra*. 46,15 *conlatos* *illuc* (*in* *castella*) *parentes* *et* *coniuges* *ostentabant*. A 32,11 *nullae* *Romanos* *coniuges* *accendant*, *nulli* *parentes* *fugam* *exprobraturi* *sunt*; *aut* *nulla* *plerisque* *patria* *aut* *alia* *est*. 15,15 *sibi* *patriam* *con-*

inges parentes . . causas belli esse. V, 17, 11 capesserent pugnam, coniugum parentum patriae memores. G 31, 7 se tum demum . . dignos patriam ac parentibus ferunt. 1, 59, 19 si patriam parentes antiqua mallent quam dominos et colonias novas. . . Bötticher non recte expl. untergebene. V, 5, 11 cf. supra. G 18, 2 dotem . . uxori maritus offert. intersunt parentes et *propinqui* ac munera probant. 3, 43, 5 ut nobilissimam Galliarum subolem . . et eo pignore parentes propinquosque eorum adiungeret. 4, 62, 19 hic fratrem, propinquum ille, alius parentes lamentari. 1, 8, 25 multum iridentibus qui *ipsi* viderant quique a parentibus acceperant diem illum . . servitii. 12, 6, 9 audivisse a parentibus, vidisse ipsos abripi coniuges ad libita Caesarum. Roth, al. explic. väter. D 28, 6 artes descivisse . . desidia inventus et *neglegentia* parentum et inscientia praecipientium. 14, 4, 3 illuc matrem elicit, ferendas parentum *iracundias* et placandum *animum* dictitans. G 20, 8 *robora* parentum liberi referunt. V, 8 *neces* cf. supra. 12, 47, 23 filii Mithridatis, quod *caedibus* parentum inlacrimaverant, trucidati sunt. 14, 17, 8 plerique liberorum aut parentum *mortes* deflebant. 1, 72, 3 Tigellinus *obscuris* parentibus, foeda pueritia, . . 4, 16, 3 patricios *confarreatis* parentibus genitos. 16, 17, 7 Mela, quibus Gallio et Seneca parentibus natus. . .

B) *transl.* a) de *patre adoptivo* 15, 19, 10 quando quis (sc. qui filium adoptavisset) sine sollicitudine parens, sine luctu orbus longa *patrum* vota repente adaequaret. 1, 9, 9 pietate erga parentem (I. Caesarem) et necessitudine rei p. . . ad arma civilia actum (esse Augustum) cf. 9, 13 *pater*. 10, 1 pietatem erga parentem et tempora rei p. obtentui sumpta (esse ab Augusto). 7, 13 de honoribus parentis (Augusti) consulturum (se, Tiberium). 3, 16, 25 quondam divo Augusto parenti tuo probatus. 24, 21 sibi (Tiberio) . . adversus eum integras parentis sui offensiones (esse). — *plur.* de *matre Antonia et Tiberio patre adoptivo* 2, 71, 4; de *avia Livia et Tiberio patre adoptivo* 3, 12, 11 cf. p. 766^a.

b) *nomen honorificum* 2, 55, 24 eo usque corruptionis proventus est (Piso), ut sermone vulgi parens *legionum* haberetur. 3, 13, 10 Pisonem vulgus militum . . eo usque corrupisse, ut parens legionum a deterrimis appellaretur. 2, 80, 10 Pisonem ab ipsis (militibus) parentem quondam appellatum. — 2, 87, 4 neque . . parentis *patriae* delatum . . vocabulum adsumsit (Tiberius). De *Augusta* 1, 14, 1 alii (Augustam) parentem, alii *matrem patriae* appellandam . . censebant. — 12, 47, 2 Radamistus . . simulare obsequium, socerum ac parentem appellare (Mithridaten).

c) α) 1, 84, 27 hunc (senatum) auspiciato a parente et conditore *urbis nostrae* institutum. . . IV, 58, 34 te, Quirine *Romanae* parens *urbis*, precor . . β) i. q. *mutterstadt* 4, 55, 9 Ilienses . . cum parentem *urbis Romae* Troiam referrent. . .

pareo. a) i. q. *gehörchen* α) *absol.* 1, 64, 13 quadragensimum id stipendium Caecina parendi aut *imperitandi* habebat. II, 19, 13 *obsequium* et parendi amor. 87, 7 tot. . amicorum comitatus inhabilis ad parendum, etiam si summa

modestia regeretur. IV, 72, 10 Cerialis . . pressit iras (militum): et parvare, posito civium bello ad externa *modestiores*. I, 84, 7 parendo potius, commilitones, quam imperia ducum sciscitando res militares continentur. 6, 10, 17 (Piso) praefectus urbi . . potestatem . . insolentia parendi graviolem mire temperavit. 13, 8, 12 socii reges, prout bello conduceret, parere iussi (sc. Corbuloni et Quadrato). G 25, 4 servus *hactenus* paret.

β) c. *dat.* IV, 25, 24 dum mali (milites) parent, optimus quisque *iussis* parvare. — II, 27, 6 copiae . . reverentius et aequalius *duci* parent. 2, 45, 6 fratris filio juveni patrum senex parere dedignabatur. 13, 43, 12 ille nihil ex his sponte susceptum, sed principi paruisse defendebat. 15, 36, 15 populum R. vim plurimam habere parendumque (sc. sibi, Neroni esse) retinenti (populo). *pass. impers.* 1, 21, 5 legato a centurionibus et optimo quoque manipularium parebatur.

b) i. q. *gehörchen*, *unterthänig sein* α) *absol.* αα) de *hom.* G 44, 13 unus *imperitat*, nullis iam exceptionibus, non precario iure parendi. A 13, 3 (Britanni) iam domiti ut parent, nondum ut *serviant*. — *subst.* A 32, 21 inter male parentes (sc. Britannos) et iniuste *imperantes* (sc. Romanos) aegra (erant) municipia. ββ) G 39, 11 tamquam . . ibi *regnator* omnium deus, cetera subiecta atque parentia (sint).

β) c. *dat.* A 12, 3 olim *regibus* parebant (Britanni). 4, 46, 6 (Thraeces) ne regibus quidem parere nisi ex libidine soliti. IV, 48, 5 legio in Africa auxiliisque . . proconsuli parebant i. q. standen unter. 12, 54, 9 huic Galilaeorum natio, Felici Samaritae parent. 14, 26, 15 *pars Armeniae, ut cuique finitima, . . Aristobulo atque Antiocho parere iussae sunt.

paries. 15, 43, 16 nec *communione* parietum, sed propriis quaeque *muris* ambirentur (aedificia). 4, 69, 16 etiam muta atque inanima, tectum et parietes circumspiciantur. D 22, 16 velut in rudi aedificio, *firmus* sane paries et *duraturus*, sed non satis *excolitus* et *splendens*. G 9, 6 cohibere parietibus deos. 2, 69, 11 repeiebantur solo ac parietibus erutae humanorum corporum reliquiae. 6, 24, 19 ut tamquam *dimotis* parietibus ostenderet nepotem sub verbere centurionis. — 14, 5, 9 Agrippina et Aceronia *eminentibus lecti* parietibus ac forte *validioribus*, quam ut oneri *cederent*, protectae sunt.

pario. *transl.* a) 1, 57, 12 parta *victoria* magnae spes (erant). III, 82, 19 pro Flavianis (erat) fortuna et parta totiens victoria. IV, 79, 23 damna famam victoriae nuper partae lacerabant. 4, 51, 7 his partae victoriae spes et, si cedant, insignitius flagitium . . addunt animos. 14, 36, 10 parta victoria cuncta ipsis cessura (esse). 4, 18, 3 partis apud Germaniam *triumphalibus*. 44, 4 Lentulo . . gloriae fuerat bene tolerata paupertas, dein magnae *opes* innocenter partae [Lipsius; M paratae] et modeste habitae. 66, 6 parto nuper *praemio* male usus. 11, 10, 12 nec cuiquam (i. q. a quoquam) ante Arsacidarum *tributa* illis de gentibus parta [M parata] (esse). IV, 70, 6 Classicus . . velut parto *imperio* fruebatur. 12, 37, 16 ipsa (Agrippina)

semet parti a maioribus suis imperii sociam ferebat. V, 10, 9 *pace* per Italiam parta [M parata] .. externae curae rediere. 1, 9, 7 celebrabatur .. *nomen inperatoris* semel atque vicens partum. 2, 26, 22 se per invidiam parto iam *decori* abstrahi (intellegebat Germanicus). 52 cf. infra. 3, 56, 1 Tiberius *fama* moderationis parta, quod .. *accusatores* represserat, .. 6, 18, 6 ut parta apud principem *gratia* periculis .. fratris mederetur. 13, 42, 22 *domi partam *dignationem* cf. *dign. a.* 14, 37, 9 clara et antiquis victoriis par ea die *laus* parta (est). 15, 8, 6 gloriae et praedae nonnihil partum (erat), si .. — IV, 37, 5 res adversae *discordiam* peperere. V, 12, 20 donec propinquantibus Romanis bellum externum *concordiam* pareret. 15, 20, 12 sic oratorum licentia Cinciam *rogationem*, candidatorum ambitus Iulias *leges*, magistratum avaritia Calpurnia *scita* pepererunt. — add. *abl. G* 42, 3 *sedes* pulsus olim Boiis virtute parta [C; Bb parata] (est a Marcomanis). D 5, 14 qua (eloquentia) parere simul et tueri *amicitias*, adsciscere necessitudines .. possit. 11, 13 si *quid* *in nobis *notitiae* .. est, magis arbitor carminum quam orationum gloria partum. III, 60, 15 *satis gloriae* proelio Cremonensi partum (esse) et exitio Cremonae *nimum invidiae*. V, 24, 8 neque *aliud* Civilis *amicitia* partum [Ritter; M paratum] (esse) quam *vulnera fugas luctus*. — add. *dat.* 2, 52, 21 Furio nomini partum (est) *decus* militiae. 4, 35, 18 *dedecus* sibi atque illis *gloriam* peperere.

b) *parta subst.* II, 86, 21 pro certis et olim partis nova ambigua *incipit* malebat (Fuscus). III, 6, 6 infami *gratia* primum pilum adepto (Varo) laeta ad praesens male parta [M parata; Prammer del. m. parta] mox in perniciem vertere. 12, 48, 8 *poteretur* Radamistus male partis. 15, 2, 10 causa quam *armis retinere* parta maioribus (i. q. a. m.) malueram. A 14, 8 Didius parta a prioribus *continuit*. 14, 29, 3 neque Didius legatus .. nisi parta *retinuerat*. 13, 34, 14 Corbulo dignum magnitudine populi R. rebatur parta olim a Lucullo Pompeioque *recipere*. — [Falso Halm rec. G 30, 15 cf. paro I. B. 16, 2, 3 M cf. paro II. 1. A.]

pariter. A) i. q. *in gleicher weise a)* A 20, 12 ut nulla ante Britanniae nova pars p. [Weissenborn add. cf. com. erit.] illacessita transierit (in dicionem R.). 1, 47, 7 at per filios p. adiri maiestate salva. 64, 3 cuncta p. Romanis adversa (erant). 6, 11, 16 Piso quindecim per annos p. probatus. 11, 3, 3 commemorata vetustate *amicitiae* utque Antoniam principis matrem p. observavissent.

b) *seq. et, ac, atque vi comparat. a)* et D 5. I, 24. 13, 16. 39. 40. 45. 15, 55 cf. p. 403^b; ex his locis possunt vi temporali accipi D 5. 13, 16. 15, 55. *β* *ac* A 11, 17 mox *segnitia* cum otio intravit, amissa virtute p. ac libertate. Potest etiam vi temp. accipi. G 19. 46 cf. p. 15^a. *γ* *atque* IV, 73, 10 Germani sociis p. atque hostibus *servitutem* inposuerant.

B) *transl. i. q. zu gleicher zeit, zugleich* D 25, 22 si omnium p. libris in manum sumpseris. 39, 16 cum tot p. ac tam nobiles forum coararent. IV, 56, 1 haec dicta p. probataque (sunt).

1, 32, 16 quod neque *disiecti* *aut paucorum instinctu, sed p. ardescerent, p. silerent. 2, 5, 14 simul bellum maturius incipi legionesque et *commeatus* p. vehi i. q. zusammen. 54, 5 .. os Ponticum intrat, cupidine veteres locos .. *noscedi*; pariterque provincias .. magistratum iniuriis fessas refovebat. 4, 2, 6 lascivire militem *diductum*; si quid subitum ingruat, maiore auxilio p. subveniri. 50, 12 Tarsa *properum* finem, *abrumpendas* p. spes ac metus clamitans, .. i. q. auf einmal. Bötticher explic. *gleicherweise* cf. A. b. *β*. 6, 18, 3 raptus in curiam pariterque *damnatus* interfectusque est. 13, 37, 8 *dispertit vires*, ut legati praefectique *diversos* locos p. invaderent. — Significatio propter locum *mutilatam* constitui non potest 11, 1, 2 pariterque hortis *inhians* ..

paro. I) A) i. q. *zurüsten, bereiten, herstellen a)* c. *acc.* 1) de *rebus a)* II, 21, 13 nox *parandis operibus* *absumpta*. IV, 23, 20 *crates vineasque* parantibus *adactae* (sunt) .. *hastae*. 14, 44, 6 *telum* inter ignaros paravit. 15, 55, 6 *telum* in necem eius paratum ostendit. 54, 12 *vulneribus ligamenta* quibusque *sistitur sanguis* parare [Puteol.; M *partiebatq;*] eundem Milichum monet. [Halm *fort.* parat itemque; Ritter *partiebat* idque.] II, 88, 5 militibus Vitellius paratos *cibos* .. *dividebat* i. q. *zubereitet*. 4, 54. 15, 45 *venenum* cf. *β*. 13, 15, 16 parari *venenum* iubet. 12, 66, 11 eius mulieris ingenio paratum (est) *virus*. 15, 37, 4 quas (*epulas*) a Tigellino paratas ut exemplum referam i. q. *veranstaltet*. 13, 22, 2 cura *ludorum*, qui a Caesare parabantur. 14, 7, 20 *scaenam* ultro criminis parat. II, 79, 8 *cuncta impetu militum acta* (sunt) non parata *contione*, non *coniunctis legionibus*. 11, 35, 7 ad minas erumpentem castris infert, parata *contione* militum; apud quos .. *verba* fecit. I, 6, 13 *bellum*, quod in Albanos parabat. II, 6, 4 quod (civile bellum) longa concordia quietus Oriens tunc primum parabat. 6, 20 parando interim bello secundum .. *mare*. 1, 55, 3 quod (bellum) quamquam in aestatem summa ope parabat, initio *veris* .. *praecepit*. 13, 9, 4 Volonges, quo bellum ex *commodo pararet, .. III, 36, 3 (Vitellius) non parare *arma* (i. q. bellum), non .. *exercitio* militem firmare. 1, 9, 11 ad arma *civilia actum* (Augustum), quae neque parari possent neque haberi per bonas artes. I, 86, 16 paranti *expeditionem* Othoni .. 1, 55, 7 Segestes parari *rebellionem* .. *aperuit*. I, 54, 14 miles primo suspectus, tamquam *circumdatis cohortibus* .. *impetus* in legiones pararetur. IV, 58, 5 *vestri me* .. *miseret*, adversus quos non *proelium* et *acies* parantur. 11, 9, 10 Parthi imperatores cum *pugnam* pararent, foedus repente iaciunt. I, 70, 2 Caecina .. *transitum* Alpium parans .. i. q. *sich anschicken zu*. 11, 1, 10 (Asiaticum) parare *iter* ad Germanicos exercitus. 3, 74, 3 tres *incessus*, totidem *agmina* parantur. 4, 24, 13 quattuor *agmina* parat, quae legatis .. *data*. 48, 8 *hostes* .. duo *agmina* parant. II, 75, 6 si unus alterve .. *paratum* ex diverso (bei der gegenpartei) *praemium* petat. 85 *vim* cf. *β*. III, 10, 20 extrema vis parabatur. 1, 23, 17 ipsae inter se legiones .. *ferrum* parabant .., ni .. IV, 58. 3, 54 *exitium* cf. *β*. 4, 54, 11 inde rumor parari *exitium*, neque

id imperatorem palam audere. 50,3 discordia accessit, his *deditionem*, aliis *mortem* et mutuos inter se *ictus* parantibus. et erant qui . . eruptionem suaderent i. q. sich ergeben, . . wollten. 13, 1, 2 prima novo principatu mors Silani . . per dolum Agrippinae paratur i. q. ins werk setzen. [Non necessario Freinsh., Nipp. patratu cf. com. crit. et Kiessling.] 15, 61, 10 interrogat an Seneca voluntariam mortem pararet i. q. anstalten machen zu. 1, 48, 1 Germanicus, quamquam contracto exercitu et parata in defectores *ultione*, . . 15, 74, 3 in quo (circo) *facinus* parabatur i. q. vollführt werden sollte. 14, 10, 18 huisse eam poenam conscientia, *quasi *scelus* paravisset i. q. anstiften. 6, 3, 16 *dolum* cf. β . 43, 9 tamquam dolum pararetur territus. 13, 38, 9 ideo . . maiorem (numerum) offerri, ut dolum pararetur. 14, 24, 13 puniti sunt qui specie amicitiae dolum parabant. III, 74, 13 Vitellium *preces* parantem pervicere, ut absisteret (a precibus). 11, 6, 13 talia dicente consule . . consentientibus aliis, parabatur *sententia*, qua lege repetundarum tenerentur, cum . . i. q. bereitete sich vor, war im werke. 16, 11, 2 adfertur parari *cognitionem* senatus et trucem *sententiam*. 13, 15, 24 parant *defensiones*. — II, 23, 2 Spurinna . . quae acta et *quid* Caecina pararet, Gallum . . docet i. q. beabsichtigen, vohaben. 1, 22, 3 apud turbatos et quid pararet intentos . . inquit. II, 78, 17 quidquid est, . . Vespasiane, quod paras, seu domum extruere seu prolatare agros . . III, 59, 21 Vitellius . . nihil in Domitianum atrox parabat. IV, 36, 12 eadem in Voculam parabantur, nisi . . 1, 79, 8 si amnis Nar (id enim parabatur) in rivus diductus superstagnavisset. 3, 68, 1 Tiberius quae in Silanum parabat, quo excusatus . . acciperentur, . . 4, 67, 24 eaque spreta ab illis, velut pararent, obiciebantur. 6, 8, 22 abditos principis sensus, et si quid occultius parat, exquirere illicitum. 32, 15 cunctis, quae apud Orientem parabantur, Vitellium praefecit i. q. alle unternehmungen im O. 3, 27, 2 adversum patrum factiones multa populis paravit tuendae libertatis et firmandae concordiae. — G 18, 11 paratus *equus* i. q. aufgeschirrt cf. 18, 4 frenatus equus.

β) add. *dat.* 4, 54, 2 monerent paratum (esse) ei *venenum*. 15, 45, 15 venenum ei per libertum ipsius . . paratum (esse) iussu Neronis. II, 85, 11 legiones . . abnenti (exercitui) *vim* parabant. IV, 58, 2 mihi *exitium* parari libens audio. 3, 54, 3 civitatem verti, splendidissimo cuique exitium parari. 1, 39, 13 ingerunt contumelias, *caedem* parant, Plano maxime. *11, 8, 7 Gotarzes inter pleraque saeva *neem* fratri . . paraverat [Halm; M praeparabatur]. 14, 58, 1 Plauto parari *neem* non perinde occultum fuit. 6, 3, 16 delectum ab Seiano, cuius ope *dolus* Gaio Caesari pararetur. 11, 6, 1 obstrepentibus iis, quibus ea *contumelia* parabatur. — II, 69, 6 *principium* interno simul externoque bello parantibus fatiis. — 15, 4, 1 ea dum a Corbulone *tuen-dae* *Suriae* parantur, . .

2) de *person.* α) IV, 74, 15 nisi forte . . minoribus quam nunc tributis parantur *exercitus* i. q. comparare, aufbringen. 1, 10, 3 concitos (esse) per largitionem veteranos, paratum ab

adultescente privato exercitum. 2, 65, 4 statim a Cotye dimissa sunt quae paraverat *auxilia*. 1, 36, 1 nuntiabatur parari *legatos*, qui . . 13, 19, 11 parat *accusatores* ex clientibus suis i. q. stellt auf. 6, 33, 6 filium Oroden ultorem parat i. q. rüstet aus als. — 15, 47, 7 secuta haruspicum interpretatio, parari rerum humanarum aliud *caput* i. q. es werde bereitet, sei auf dem wege. β) add. *dat.* D 34, 2 juvenis ille, qui *foro* et *eloquentiae* parabatur [Ritter praepar.].

b) seq. *inf.* D *11, 2 parantem me, inquit, . . accusare oratores . . 1, 26, 8 quam (rem p.) foedere . . parabant. II, 41, 3 audire condiciones ac reddere parabat. 67, 9 spectaculum . . edere parabant. 78, 17 cf. a. 1. α . III, 46, 9 iamque castra legionum excindere parabant, ni . . 48, 16 Africam . . terra marique invadere parabat. 1, 43, 2 cur . . ferrum illud, quod pectori meo infigere parabam, detraxistis . . ? 45, 7 Caesar . . socios demittere Rheno parat. 2, 19, 3 qui modo abire sedibus . . parabant, pugnam volunt. 3, 47, 10 anteire ceteros parat. 66, 16 suamet ipse spes *antire parat. 4, 40, 33 quibus adhuc necessitudinibus immiscere te mihi parem, omittam . . referre. 12, 31, 9 cuncta castris . . cohibere parat. 50, 4 Tiridaten deducere in regnum parat. 13, 5, 9 escendere suggestum imperatoris . . parabat (Agrippina), nisi . . 39, 7 Corbulo . . excindere parat castella. 53, 8 Mosellam atque Ararim . . conectere parabat. 14, 29, 13 insulam . . adgredi parat. 34, 4 omittre cunctationem et congregi acie parat. 59, 14 nuptias Poppaeae . . maturare parat Octaviamque . . amoliri. 15, 26, 10 tramittere Euphraten parabat.

B) i. q. *anschaffen, sich verschaffen, erwerben* α) G 14, 18 iners videtur sudore adquirere quod possis sanguine parare. 2, 33, 13 in familia et argento *quaeque* ad usum parentur . . i. q. utensilia, supellex. 33, 17 iis, quae ad requiem animi aut salubritatem corporum parentur, . . II, 19, 12 provisiva parataque (sunt) non *arma* modo, sed *obsequium* et *parenti amor*, quod solum illis partibus defuit. III, 15, 13 specie parandarum *copiarum* (vorräthe) civili praeda milites inbuerentur. 2, 37, 14 ego, qui non *pecuniam*, non *studia* populi neque *eloquentiam* . . varietate temporum accipere vel parare potuissem, satis habebam . . 13, 42, 18 qua sapientia . . *ter miliens sestertium* paravisset? 4, 74, 13 anxii erga Seianum, cuius durior *congressus*, atque eo per ambitum et societate consiliorum parabatur. 14, 50, 8 *libros* . . lectitatos, donec cum periculo parabantur. G 30, 15 equestrium . . virium id proprium, cito parare *victoriam*, cito cedere. Non recte Her., Halm parere. 2, 14, 18 si taedio viarum ac maris *finem* cupiant, hac acie parari. 3, 27, 13 Sulla dictator . . *otium* eius rei haud in longum paravit. 4, 1, 19 industria ac vigilantia, . . noxiae, quotiens parando *regno* finguntur. D 34, 25 scitis magnam illam . . *eloquentiae famam* non minus in diversis subselliis parari quam *in suis. 36, 20 quanto quisque plus dicendo poterat, tanto facilius honores adsequeretur, tanto . . *plus* apud principes *gratiae, plus auctoritatis* apud patres, *plus notitiae* ac *nominiis* apud plebem parabat [Pithoeus; codd. probabat]. II, 99, 16 *gratiam viresque* add. novum principem pararet. 12, 4,

3 Vitellius . . . quo gratiam Agrippinae pararet, consiliis eius implicari. 15, 56, 8 adicit Senecam . . . ut Neronis gratiam pararet. A 16, 27 Bolanus . . . *caritatem* paraverat loco auctoritatis. 2, 37, 14 *studia* populi cf. supra. 44, 2 Drusus in Illyricum missus est, ut suesceret militiae studiaque exercitus pararet. 4, 38, 20 cetera principibus statim adesse: unum insatiabiliter parandum, prosperam sui *memoriam*. 15, 58, 12 Faenius . . . quo *fidem* inscitiae pararet, atrox adversus socios. G 24, 3 *exercitatio artem* paravit [C parat], *ars decorem*.

β) *add. dat.* 14, 56, 11 non sapienti viro decorum fuerit, unde amico *infamiam* parat, inde gloriam sibi recipere. — 12, 7, 14 cupidus auri . . . obtentum habebat, quasi *subsidiarium regnum* pararetur. 13, 40, 5 statuit . . . simulatione fugae locum *fraudi* parare.

II) **paratus**. 1) *adi.* A) a) i. q. *bercit, bercit liegend* α) D 31, 21 orator . . . adhibebit manum et temperabit orationem, parato omni *instrumento* et ad omnem usum reposito. V, 11, 4 sub ipsos muros struxere aciem . . . si pellerentur, parato *perugio*. 16, 2, 3 mittit, qui velut paratam [Acid.; M partam] *praedam* adveherent. — I, 26, 3 adeo parata apud malos *seditionis*, etiam apud integros dissimulatio fuit, ut . . . i. q. fertig. 27, 8 quae significatio . . . paratae *coniurationis* convenerat. β) *add. dat.* I, 6, 15 ingens novis rebus *materia*, . . . audenti parata i. q. zur Verfügung. 2, 10, 3 victis graves poenas, in deditionem venient paratam *clementiam*. A 6, 8 *provincia* dives ac parata peccantibus i. q. einladend, verführerisch. γ) D 31, 27 mutuabimur a Peripateticis aptos et in omnem disputationem paratos iam *locos*.

b) *zu etw. bercit* α) c. *dat.* G 44, 8 utrimque prora paratam semper ad pulsui frontem agit.

β) i. q. *bercit, geneigt, entschlossen* αα) I, 51, 7 (disciplinam) discordiae civium resolvunt, paratis utrimque corruptoribus et perfidia in-punita. IV, 69, 15 abstinere armis, . . . paratis deprecatoribus, si praeniteret. II, 9, 8 trierarchi . . . adloquendos sibi milites et paratis omnium animis reversuros firmaverunt. IV, 49, 9 ostentabant Pisoni nutantes Gallias, paratam (sc. ad defectionem aut societatem) Germaniam, pericula ipsius. ββ) *add. dat.* II, 14, 14 adnexa classis et pugnae parata . . . praetenderetur (litori). 27, 4 culpam in militem conferebat, seditioni magis quam proelio paratum. 2, 79, 15 ducit validam manum et proelio paratam. 13, 39, 12 hostem vagum neque paci aut proelio paratum . . . exuerent sedibus. IV, 2, 7 civitas pavida et servitio parata. 11, 26, 8 se caelibem, orbem, nuptiis et adoptando Britannico paratum. 14, 2, 4 ut . . . offerret se saepius temulento comptam et incesto paratam. 12, 47, 19 illi . . . animus sceleribus paratus (erat). — II, 74, 2 miles ipsi adeo paratus (erat), ut . . . i. q. ergeben. γγ) D 41, 14 minor oratorum honor . . . est inter bonos mores et in obsequium regentis paratos. IV, 32, 8 videt Montanum praeferozem ingenio paratumque in res novas. δδ) 3, 65, 11 o homines ad servitutem paratos! 5, 5, 6 paratos ad ultionem vi principis impediri. *es* seq. *inf.* V, 1, 17 paratus decernere . . . castra facit. 15,

5, 12 missae in Armeniam legiones, et aliae pro (an der grenze) Suria paratae ultro irumpere.

B) *vi praegn.* a) i. q. *schlagfertig* III, 22, 4 exercitus . . . indigus rectoris, inops consilii, . . . paratis iam dispositisque Flavianis impingitur. 2, 16, 13 intentus paratusque miles (erat), ut ordo agminis in aciem adisteret.

b) i. q. *gehörig vorbereitet, wohlausgerüstet, geübt* D 33, 25 plenum his artibus animum longe **paratiorem* ad eas exercitationes venturum, quae . . . c. *abl.* A 42, 8 qui (Domitianus) paratus simulatione, in adrogantiam compositus, . . .

2) *subst.* IV, 39, 16 Scribonianus . . . ne paratis quidem corrumpi facilis, adeo metuens incerta i. q. bei sicheren unternehmungen. 6, 37, 2 Vitellius . . . hortatus Tiridaten parata (i. e. regnum Parthicum) capessere i. q. das, was sich ihm darbiete. — [I, 31, 3 *al.* parat signa. 2, 39, 7 M cf. patro. G 42. III, 6. V, 10. 24. 4, 44. 11, 10 cf. pario.]

parricida. a) 4, 29, 8 (accusator) vulgi rumore territus, robur (Tullianum) et saxum (Tarpeium) aut parricidarum *poenas* minitatum. III, 25, 16 precabatur (filius) pios patris manes, neve se ut parricidam aversarentur. 15, 67, 8 parricida *matris* et *uxoris* . . . exitisti (Nero).

b) i. q. *hochverräther* I, 85, 18 hostem et parricidam Vitellium vocantes (senatores). 15, 73, 11 in senatu . . . Gallionem . . . increpuit Salienus, hostem et parricidam (sc. patriae *vel* patris patriae, Neronis) vocans. 4, 34, 16 Cassium, . . . Brutum nusquam latrones et parricidas . . . nominat (Livius).

parricidium. 13, 21, 11 nec . . . aut mihi (Agrippinae) *infamia* parricidii (sc. filii, kindesmord) aut Caesari *conscientia* (sc. parricidii, murthermord) subeunda est. 16, 18 sibi . . . parricidii exemplum intellegebat (Agrippina) i. q. murthermord. 14, 8, 20 non imperatum (esse a Nerone) p. (sc. suum, matris).

pars. *acc. plur.* partis 1, 60, 2. 3, 10, 3. 53, 12. 62, 6.

1) A) 1) a) D 30, 23 ille moralis partis (sc. philosophiae) *utilitatem* cognoverat cf. moralis.

b) α) D 39, 18. I, 70, 13. II, 12, 2. 83, 11. III, 30, 4 pars *Italiae*. A 7, 3 Intimilium (Liguria pars est). 12, 10, 14, 3. 20, 12. 24, 3 Britanniae. G 38, 3 Germaniae. I, 51, 14 Galliarum. V, 2, 12 Aegypti. 8, 1 Iudaeae. 14, 26, 14 **pars* Armeniae. — D 8, 4. II, 1, 1. III, 53, 17 p. *terrarum*. A 24, 7. G 29, 4 in quibus (sedibus) pars Romani *imperii* fierent (Batavi). 29, 18. III, 41, 17. 12, 54, 8 pars provinciae. G 35, 3 litoris. I, 24, 9 finium. II, 51, 5. 6, 21, 2 domus. III, 70, 25 aedium. II, 66, 18 coloniae. 70, 7 viae. III, 70, 11 urbis. 84, 17. 2, 40, 16 Palatii. IV, 15, 3 et 19 insulae. 23, 1 castrorum. 79, 18. 2, 24, 5 navium. 14, 3, 15 cuius (navis). 6, 45, 1. 15, 38, 4 circi. 12, 43, 7 fori. 13, 38, 13 loci. 55, 9. 15, 10, 14 campi. 4, 6 pars murorum. — G 17, 10 pars vestitus. 17, 12 pectoris. 4, 62, 16 corporis. 13, 45, 11 pars oris. — A 7, 5 magnam patrimonii p. 3, 17, 19. 4, 20, 5. 13, 43, 19 bonorum. G 46, 15. III, 83, 5 praedae. G 12, 8 multae. 43, 5. I, 51, 22 tributorum. 20, 4 liberalitatis. 6, 17, 4 duas faenoris p. 13, 31, 11 pars pretii. — D 26, 18 pars librorum. 30, 12 cuius (libri).

5,2,6 epistulae. D²¹,16 sive universae (orationes) sive partes earum. — D 9,16 toto anno, per omnes dies, magna *noctium* parte unum librum excudit. 5,7,2. 13,39,20 pars diei. 44,14 pars tenebrarum. — III,25,17 unum militem quotam *civilium armorum* partem? 12,45,11 ea p. *militiae* i. q. seite, zweig cf. c. D 10,12 in hac *studiorum* parte oblectare otium . . possunt i. q. zweig. 10,14 omnes eius (*eloquentiae*) p. sacras . . puto. 30,17 omnes *philosophiae* p. G 17,13 nec ullam *morum* partem magis laudaveris. I, 14,14 ea pars *morum* eius, quo suspectior sollicitis, adoptanti placebat i. q. charakterzug. G 13,6 p. *rei p.* i. q. ein glied des staatswesens cf. β. 1,76,18 nam et hi (liberti imperatorum) malis temporibus partem se rei p. faciunt i. q. eine rolle im staats spielen. 4,6,2 recensere ceteras rei p. partes i. q. zweige der verwaltung. 13,49,12 cetera per omnes *imperii* p. . . egregia. 15,19,12 ne simulata adoptio in ulla parte *muneris* publici iuvaret i. q. in keinem zweige der öffentl. verwaltung. 72,10 et ipse (Nymphidius) pars Romanarum *cladium* erit i. q. an teil haben an, eine rolle spielen bei. A 45,9 praecipua sub Domitiano *miseriarum* pars erat videre et aspici. . . III,64,2 *victoriae fama*que partem capesseret. 12,28,8 decretus Pomponio triumphalis honos, *modica* pars *famae* eius apud posteros. 4,35,8 illi . . partem *memoriae* apud scriptores retinent. 3,54,28 *exonerari laborum* meorum partem fateor. 12,25,8 se accingeret iuvene partem *curarum* capessituro. — 3,43,7 quadraginta milia fuere, quinta *sui* parte legionariis armis, ceteri cum venabulis et . . 14,6,3 *navis summa* sui parte . . concidisset. 15,43,12 aedificia . . certa sui parte . . saxo Gabino . . solidarentur.

β) A 17,6 magna *Brigantium* p. G 9,3. 41,1 Sueborum. II,28,4 Batavorum. IV,12,6 Batavi . . , pars Chathorum. 2,64,8 pars Thraecum. — A 8,7. I, 65,14. II,44,21. IV,39,24. 51,11 pars *exercitus*. 14,33,8 agminis. A 37,19. II,100,2. III,6,1. 14,9. IV,71,26. 1,51,9. 63,11 equitum. 24,6 equitis. II,14,11 classicorum. IV,16,14 remigum. A 25,5 virium. II,82,17. III,58,1. IV, 33,1. 15,12,1 copiarum. IV,35,19. 1,48,11. 2, 57,3 legionum. 1,23,4 militum. 3,74,9 militis. 13,8,8 auxiliarium. 1,46,10 manipuli. 88,4 consularium. 4,12. IV,53,17. 3,2,13 populi. III,74, 11. 4,74,11 plebis. IV,56,17 civitatis. V,25,7 quotam p. generis humani Batavos esse? G 13, 6 ante hoc domus pars videntur (iuvenes), mox rei p. 6,8,14 non Seianum Vulsiniensem, set Claudiae et Iuliae domus partem . . colebamus i. q. glied, mitglied. 12,50,4 ne qua pars domus sine imperio ageret. 16,18,17 maiore p. familiae in vincla rapta. II,10,12. 52,1 senatus. 1,35,19 contentions. 2,1,7 prolis. II,22,10 subeuntium. V,8,6 servientium. 2,15,5 quorum pars. (II,14,6 cohortes, e quibus p. . . retenta.) 3,65,7 magna p. eorum qui . .

c) 13,38,13 cuius (loci) pars *altera* colles erant. II,51,5 per *aversam* domus p. furtim digressus i. q. posticum. III,84,17 p. *aversam* Palatii p. . . defertur i. q. hinterbau. 70,11 *celeberrima* urbis p. i. q. forum. 15,43,12 *certa* sui p. 4,6,2 *ceteras* rei p. partes. 6,45,1. 15,38,4

contigua. V,8,6 *despectissima* pars servientium (sc. erant Iudaei). II,1,1 in *diversa* p. terrarum. 6,21,2 *edita* domus p. D 8,4 in *extremis* p. terrarum. 30,12. A 12,10. 1,35,19. 12,43,7 *extrema* p. 14,26,14 *finitima*. 12,45,11 nihil tam ignarum barbaris quam . . astus oppugnationum: at nobis ea pars militiae maxime *gnara* est. [Ritt., Nipp. del. at . . est.] A 20 *illaccessita* cf. infra. II,70,7 nec minus *inhumana* (erat) pars viae, quam . . I,4,12 pars populi *integra* et magnis domibus *adnexa*. 70,13 *latissima* Italiae p. D 9. 26. 35. A 7. 17. I,68. 88. II,10. 37. 44. 52. 93. III,12. 30. IV,50. 53. V,8. 1. 24. 65. 70. 3,2. 65. 4,17. 41. 74. 15,22. 16,11 *magna* p. G 38. II,12. III,83. IV,79. 1,48. 16,18 maior p. 1,4 p. multo maxima cf. p. 796^a. 12,28,8 *modica* p. famae. D 30,23 *moralis* p. (philosophiae) cf. a. A 20,12 ut *nulla* ante Britanniae *nova* p. *pariter *illaccessita* transierit (ad Romanos). D 10,14. 30,17. 13,49,12 *omnes* p. IV,56,17 *potiorem* civitatis p. A 45,9 *praecipua* miseriarum p. D 30,12 *prior*. A 14,3. G 17,12 *proxima* p. III,25,17. V,25,7 *quota* p. D 10,14 omnem eloquentiam omnesque eius p. *sacras* et *venereabiles* puto. III,70,25 per *secretam* aedium p. 2,40,16 in secreta Palatii p. III,74,11 *sordida* p. plebis. IV,15,19 *superior* insulae p. 14,6,3 *summa* sui p. I,14,14 ea pars *morum* . . *suspectior* cf. b. c. 13,55,9 quo *tantum* [Lips.; M quotam] p. campi iacere, in quam pecora . . transmitterent? G 17,13 *ulla* *morum* p. 15, 19,12. I,46,10 pars manipuli . . in ipsis castris *vaga* (erat). A 24,7 *valentissima* imperii p. III, 53,17 Gallias Hispaniasque, *validissimam* terrarum p., ad Vespasianum conversas. IV,51,11 *validissima* exercitus p. A 25,21 *divise* . . in *tris* p. exercitu *incessit*. 6,17,4 *duas* faenoris p. i. q. zwei drittel. I,20,4 *decuma* p. 46,10. 51, 22 quarta p. 3,43,7 quinta sui p. 13,39,20 tertia diei p. III,41,17. 1,12,3 *quaequamque* p. 3,74,9 quoquo inclinarent, pars *aliqua* militis R. in ore, in latere et saepe a tergo erat. 12, 50,4. 13,39,18 ne qua pars.

d) α) A 8,7 saepe *parti* exercitus in experimentum, aliquando maioribus copiis ex eventu *praefecit* (Agricolam).

β) I,51,14 nec deerat *pars* Galliarum, *quae* Rhenum *accolit*, eadem partes secuta. II,52,1 magna pars senatus extremum discrimen *adiit*, profecta cum Othone ab urbe, dein Mutinae relicta. 4,48,14 auxilia . . territa, cum pars munitionibus *adiacerent*, plures . . palarentur. IV, 77,2 *adsilire* cf. 2. a. D 39,18 cum . . municipiorum legationes ac pars Italiae periclitantibus *adsisteret* i. q. halb Italiem, ganze distrikte. III,82,8 cf. 2. a. A 24,3 eam p. Britanniae quae Hiberniam *aspicit* copiis instruxit. 12,50,4 ne qua pars domus sine imperio *ageret*. IV,71,26 pars equitum . . *circumvecta* nobilissimos Belgarum . . *cepit*. 1,35,19 extrema et *conglobata* inter se pars contentions ac . . quidam singuli . . feriret hortabantur. III,30,4 magna pars Italiae stato in eosdem dies mercatu *congregata*. 14, 45,4 sententiae Cassii . . dissonae voces respondebant . . praevaluit tamen pars, quae supplicium *decernebat*. I,51 *deest* cf. supra. 1,4,7 rumoribus *differt* cf. 2. a. 51,9 pars equitum et

auxiliariae cohortes *ducebant*. 14,3,15 navem posse componi docet, cuius pars ipso in mari per artem soluta *effunderet ignaram*. 2,20,5 pars obiectum aggerem *eniteretur*. I,88,4 multos e magistratibus, magnam consularium p. Otho non . . ministros bello, sed comitum specie secum *expediri* iubet. III,74,11 sordida pars plebis supplicium Sabini *exposcit*. I,46,10 pars manipuli . . vaga (erat), dum mercedem centurioni *exsolveret*. II,14,11 pars classicorum mixtis paganis in colles . . *exsurgeret*. IV,23,1 pars castrorum in collem leniter exurgens. 13,39,18 glandes torquerent, ne qua pars subsidium laborantibus *ferret*. D 30,12 prior (pars Bruti) commemorationem veterum oratorum *habet*. III,82,9 pars iuxta ripam Tiberis *incessit*. 2,20,4 pars aequo in silvam aditu *incederet*. II,28,4 partem Batavorum *ire* in subsidium iubet. 13,55,9 pars campi *iacet* cf. c. IV,8,22 vicit pars (senatus), quae sortiri legatos *malebat*. 1,41,13 pars *occursantes*. I,68,8. 1,30,2 *palantes* cf. 2. a. 14,26,14 pars Armeniae Antiocho *parere* iussa est cf. 2. b. G 17,12 proxima pars pectoris *patet*. 1,70,17 *pernoctavere* . . sine igni, magna pars nudo . . corpore, haud minus miserabiles quam . . A 37,19 sicubi artiora erant, partem equitum dimissis equis . . *persultare* (iussit). II,100,11 adcelerare legiones Cremonam, pars Hostilium *petere* iussae. 1,63,11 pars equitum . . *petere* Rhenum iussa. D*21,16 ex Caelianis orationibus nempe eae *placent*, sive universae sive partes earum, in quibus . . I,14,14 cf. b. a. G 41,1 haec . . pars *Sueborum in secretiora Germaniae *porrigitur*. 13,38,14 pars loci in planitie. 14,45,4 *praevaluit* pars (senatus), quae . . cf. supra decerno. II,52,1 *profecta* ab urbe cf. supra adeo. 44,21 magnam exercitus p. Bedriaci *remansisse*. IV,26,17 pars (militum) cum Gallo *remansit*. 13,8,8 cf. 2. a. G 9,3 pars Sueborum et Isidi *sacrificat*. I,46,10 pars manipuli *sparsa* per comatus. IV,23,18 ut alii . . *proeliarentur*, pars intus occulti muros *subruerent*. III,63,6 *subsistere* iussi cf. 2. a. II,82,17 *sufficere* videbantur adversus Vitellium pars copiarum et dux Mucianus. 93,6 infamibus Vaticanis locis magna p. (militum) *tetendit*. A 20,12 Britanniae pars *transit* (ad Romanos) cf. c. 3,38,18 pars *turbant* praesentia, alii cf. 2. a. 4,74,11 eo *venire* patres, eques, magna p. plebis, anxii erga Seianum. 1,23,4 *vincere* cf. 2. a. IV,8,22 vicit pars (senatus), quae . .

γ) IV,35,19 desertos se *abducta* parte legionum querebantur. 4,62,16 *abrupta* parte corporis. 5,7,2 singulos . . retinens aut dimittens partem diei *absumpsit*. 1,24,6 *additur* magna p. praetoriani equitis et robora Germanorum. IV,23,1 pars castrorum aequo *adibatur*. 13,43,19 *adempta* bonorum parte (nam filio et nepti pars concedebatur . .) . . 15,4,6 annis . . partem murorum *ambit*. II,66,18 pars Taurinae coloniae *ambusta* (est). A 17,6 magnam Brigantium p. aut victoria *amplexus* est aut bello. 1,30,2 pars . . *caesi* cf. 2. a. III,64,2 Sabinum . . *incitabant*, victoriae fama quae partem *capesseret*. 12,25,8 se accingeret *invenerat* partem curarum *capessituro*. IV,79,18 maior p. navium *depressa*

aut *capta* (est). 6,17,4 duas quisque faenoris p. in agris per Italiam *conlocaret*. IV,15,3 ea gens partem insulae *colit*. 6,8,14 domus p. i. q. ehren. 3,17,20 pars (bonorum) . . filio *concederetur*. 13,43,19 cf. supra. II,22,11 *configere* cf. 2. a. I,70,13 latissima Italiae pars *defendi* nequibat. IV,79 p. navium *depressa* cf. supra. 6,45,1 *deusta* parte circi, quae . . A 7,5 classis . . praedia . . et magnam patrimonii p. *diripuit*. V,8,1 magna pars Iudaeae vicis *dispergitur*. IV,39,24 pars exercitus in Germanias *ducebatur*. 2,57,3 partem legionum . . in Armeniam ducere. 3,54,28 *exonerari* laborum meorum partem [Wopkens parte me] fateor. G 12,8 pars multae regi . . *exsolvitur*. 17,10 feminae . . partem vestitus superioris in manicis non *extendunt*. 29,18 (qui decumates agros incolunt) sinus imperii et pars provinciae *habentur*. 4,6,2 cf. infra recenseo. 12,54,8 cui (Cumano) pars provinciae habebatur i. q. der unter sich hatte. D 30,17 se . . apud Diodotum . . omnes philosophiae p. penitus *hausisse*. 2,24,5 pars navium *haustae* sunt. G 43,5 partem tributorum Sarmatae . . *imponunt*. A 24,3 partem Britanniae . . copiis *instruxit*. G 17,13 severa illie matrimonia, nec ullam morum p. magis *laudaveris*. 1,12,3 quaecumque pars (rei p.) sibi *mandaretur*. 12,5 interrogo . . , Caesar, quam partem rei p. mandari tibi velis. A 24,7 Hibernia . . *valentissimam* imperii p. magnis in vicem usibus *miscuerit*. 2,1,7 partem prolis . . *miserat*. II,22,10 pars subeuntium *obruti* (sunt). G 35,3 Chaucorum gens, quamquam . . partem litoris *occupet*, . . 38,3 maiorem Germaniae p. *optinent* (Suebi). 46,15 passim comitantur (feminae viros) partemque praedia *petunt*. 2,64,8 partem Thraecum fratri *permisit*. II,*12,2 *possessa* per mare et naves maiore Italiae p. 100,2 partem equitum . . *praemisit*. 83,11 Vitellium in incerto fore, quam p. Italiae *protegeret*. 3,17,19. 4,20,5 p. bonorum *publicandam*. III,6,1 Antonio . . partem equitum ad invadendam Italiam *rapienti* . . 16,18,17 maiore p. familiae in vincla rapta. 4,6,2 congruens crediderim *recensere* ceteras quoque rei p. partes, quibus modis ad eam diem habitae sint. A 14,3 *reducta* (est) . . in formam provinciae proxima p. Britanniae. I,20,4 appellari singulos iussit, decuma parte liberalitatis apud quemque eorum *relicta*. 4,20,6 pars (bonorum) liberis relinqueretur. II,52,1 pars senatus . . Mutinae *relicta*. III,58,1. 15,12,1 parte copiarum apud Suriam *relicta*. I,51,22 *remissam* sibi a Galba quartam tributorum p. II,14,6 cohortes . . *misit*, e quibus pars in colonia Foro-Juliansi *retenta*. IV,33,1 parte copiarum *retenta*. 4,35,8 illi . . partem memoriae apud scriptores *retinent*. IV,56,17 iturum in Batavos et potiore civitatis p. ad societatem R. *retracturum*. 13,44,14 pars tenebrarum libidini *seposita*. 14,3,15 cuius (navis) pars ipso in mari per artem soluta *effunderet ignaram*. III,70,11 *stratam* (esse) innocentium caedibus celeberrimam urbis p. IV,51,11 validissimam exercitus p. Tito *tradit*. 68,21 legiones . . , octava, undecima . . Cottianis Alpibus, pars monte Graio *traducuntur*. II,10,12 incuberat delatorem . . *pervertere, traxerat*

que magnam senatus p., ut . . 13,45,11 *velata* parte oris, ne satiaret aspectum.

δ) III,83,5 parte maiore praedae *potiebantur*. V,2,12 Assyrios . . parte Aegypti potitos.

e) D 8,4 cf. B. II,1,1 struebat iam fortuna in diversa p. terrarum initia . . imperio. 2,40,16 in secreta Palatii p. interfici iussit. 15,10,14 alares . . in parte campi locat. 38,4 initium in ea p. circi ortum, quae . . 2,8,11 postremum auxiliorum agmen Batavique in p. ea . . turbati . . sunt i. q. in postremo auxil. agmine. D 26,18 quamquam in magna parte librorum suorum plus *bilis habeat. 30,12 Ciceronis liber, qui Brutus inscribitur, in cuius extrema p. . . sua initia . . refert. 10,12 in hac studiorum p. oblectare otium . . possunt. 15,19,12 ne simulata adoptio in ulla p. muneris publici iuaret. 2,48,5 ipse heres in parte legeretur i. q. ex p. cf. 16,11,3 magna ex p. heredem Caesarem nuncupare. [A 12,10 nox . . extrema Britanniae parte brevis (est). 5,2,6 parte eiusdem epistulae increpuit amicitias. 16,1,8 p. alia cf. C.] — III,41,17 arreptis navibus in quamcumque partem Narbonensis provinciae *egressus* . . bellum ciceret. IV,15,19 in superiorem insulae p. congregantur. 12,43,7 (Claudium) pulsum in extremam fori p. vi urgebant. 13,55,9 in quam (p. campi) pecora . . transmitterentur. 14,33,8 comitantes in p. agminis acciperet. A 25,21 diviso . . in tris p. exercitu incessit. 25,5 (clasis) ab Agricola . . adsumpta in p. virium sequeretur. 13,31,11 (vectigal) in p. pretii emptoribus adresecabat. — II,51,5 *per* *aversam domus p. furtim digressus. III,84,17 *per* aversam Palatii p. . . defertur. 70,25 *per* secretam aedium p. occulte abiret. 13,49,12 cetera per omnes imperii p. . . egregia. — I,24,9 Proculo . . , *de* parte finium cum vicino ambigenti, *universum* vicini agrum . . dono (dedit). III,14,9 (legiones) cum parte equitum praemisera. 13,39,20 intra tertiam diei p. nudati . . muri. — D 35. II,37. 1,65. 4,41. 15,22. 16,11 magna ex p. cf. p. 329^a.

2) a) G 12,8 *pars multae* regi . . , *pars* ipsi, qui vindicatur, . . exsolvitur. 43,5 partem tributorum Sarmatae, partem Quadi . . imponunt. IV,23,1 *pars* castrorum in collem leniter exurgens, *pars* aequo adibatur. 3,17,19 censuit partem bonorum publicandam, *pars* ut . . filio concederetur. 4,20,5 partem bonorum publicandam, *pars* ut liberis relinqueretur censuerant. 13,38,13 locum delegit, cuius *pars altera* colles erant . . adsurgentes . . , *pars* in planitiem porrigebatur. II,22,10 *pars subeuntium* obruti (sunt), *pars* confixi et exsanguis aut laceri. III,63,6 *pars* Narniae, *pars* Interamniae subsistere iussi (Vitelliani). 2,15,5 quorum (Romanorum) *pars* onusta vulneribus terga, *pars* fluctibus . . fractos artus . . hostibus . . obiciant. 20,4 peditum aciem ita instruxit, ut *pars* . . incederet, *pars* . . aggerem eniteretur. 64,8 quo defuncto Augustus partem Thraecum . . fratri eius, partem filio . . permisit. 15,38,16 quique sibi quique aliis consulebant . . , *pars* mora, *pars* festinans, cuncta impediabant. I,27,16 totidem ferme milites . . adgregantur, *alii* conscientia, *plerique* miraculo, *pars* clamore et *gaudiis,

pars silentio, animum ex eventu sumpturi. III,82,8 tripertito agmine *pars*, ut adstiterat, Flaminia via, *pars* iuxta ripam Tiberis incessit; *tertium agmen* . . 1,23,4 ut *pars* militum gladiatores . . , *pars* . . familiam vincirent, *alii* . . effunderentur. IV,23,18 ut *alii* . . proliarentur, *pars* intus occulti muros subruerent. 14,15,19 conscripti sunt equites R. . . *pars* ingenio procaces, *alii* in spem potentiae. 15,13,6 propugnabant, *pars* iussu ducis, et alii propria ignavia i. q. *pars* . . alii. IV,77,2 *pars* montibus, *alii* via, *alii* [Meiser; M alii. I alii] viam inter Mosellamque . . adsiluerunt. 3,38,18 *pars* turbant praesentia, *alii* . . Haemum transgrediuntur . . ; *plurimi* ac maxime compositi . . circumsidunt. 1,4,7 *pauci* . . disserere, *plures* . . pavescere, *alii* cupere. *pars* multo maxima imminentis dominos variis rumoribus differebant. 2,24,5 *pars* navium haustae sunt, *plures* . . eiectae. 3,1,7 multi etiam ignoti . . , *pars* officium in principem rati, *plures* illos secuti, ruere ad oppidum. 4,48,14 auxilia . . territa, cum *pars* munitionibus adiacerent, *plures* . . palarentur. 6,7,19 ut quis . . reum destinare properat, *pars* ad subsidium sui, *plures* infecti quasi valetudine. 14,49,16 quae probaverant (non) deseruere, *pars*, ne . . viderentur, *plures* numero tuti, *Thrasea* sueta firmitudine. 1,41,13 orant obsistunt . . , *pars* Agrippinae occurrentes, *plurimi* ad Germanicum regressi cf. 3,38,18 supra. 1,30,2 *pars*, extra castra palantes, . . caesi: *quosdam* ipsi manipuli . . tradidere. 2,11,9 instant cedentibus collectosque in orbem *pars* congressi, quidam eminus proturbant. 6,43,6 diem haut concelebraverant, *pars* metu, quidam invidia. I,88,4 *multos* e magistratibus, *magna* consularium partem . . secum expediri iubet. V,11,9 poscebant pericula, *pars* virtute, *multi* ferocia et cupidine praemiorum. 3,65,7 ut non modo primores civitatis . . , sed omnes consulares, *magna* *pars* eorum qui praetura functi (erant) *multi* que etiam pedarii senatores . . censerent. I,80,11 miles . . centuriones prodicionis arguit . . , *pars* ignari et vino graves, *peissimus quisque* in occasionem praedarum, *vulgus* . . motus novi cupidum; et obsequia *meliorum* nox abstulerat. IV,62,5 tempus per varias curas egere, *ignavissimus quisque* . . paventes, *melior* *pars* robore et infamia. . . *alii* . . , *quidam* . . 3,43,7 oppon. *ceteri* cf. b. a. 13,8,8 copiae . . ita dividuntur, ut *pars* auxiliarium cum duabus legionibus apud . . Ummidium remaneret, *par . . numerus Corbuloni esset.

b) cum *plurali praedicati* coniungitur *pars* praeter locos sub a allatos I, 68, 8 ipsi medio vagi . . , magna *pars* saucii aut palantes, . . per fugere. IV, 50, 5 domum . . inrumpunt . . , et magna *pars* Pisonis ignari. 16, 14 *pars* *remigum . . officia nautarum propugnatorumque impediabant. — Aliter 14, 26, 14 *pars* [Halm partes] Armeniae, ut cuique finitima, *Pharasmani *Polemonique [Gronov., M *pars* nipulique] et Aristobulo atque Antiocho parere iussae sunt. (III, 12, 4 ambiguos militum animos, quod magna *pars* Delmatae Pannonique erant, . . 4, 17, 11 illi . . modice perstricti; etenim *pars* magna e propinquis ipsius aut primores civitatis erant.)

B) i. q. *egend* D 8,4 notos esse in extremis partibus terrarum.

C) i. q. *richtung, seite* A 38,11 (exploratoribus) in omnem p. dimissis. III,82,14 in p. sinistram urbis ad Sallustianos hortos. . . flexerant. 4,25,5 alae, quam in partem ducebantur ignarae. 11,3,13 viso. . . rogo iussoque transferri partem in aliam. 16,1,8 (in specu) lateres praegraves iacere, adstantibus parte alia columnis. II,43,8 a parte alia propulsa (est). . . legio i. q. in alia p., in dextro cornu Othonianorum.

II) *transl.* A) i. q. *punkt, partie* D 5,34 plura de utilitate non dico, cui parti minime *contra dicturum* Maternum meum arbitror. 25,8 ne illi quidem parti *sermonis* eius *repugno*. 16,9 *exsequemur* eas partes, quas intellexerimus te non tam *omisisse* quam nobis *reliquisse*.

B) i. q. *teilnahme, beteiligung* I,50,7 non senatus modo et eques, quis aliqua pars et cura *rei p.*, sed vulgus quoque. . . maerere. A 13,14 adsumpto in partem *rerum* Vespasiano. IV,26,11 additus (est) Voculae in partem *curarum* Gallus legatus. 1,11,3 se in partem *curarum* ab illo vocatum. . . cf. I. d. γ III,64. 12,25.

C) i. q. *partei a)* D 1,20 neque defuit qui *diversam* quoque p. susciperet i. q. den entgegengesetzten standpunkt vertrat. — III,83,3 quoties pars *altera* (sc. pugnantium) *inclinasset*, . . *plur.* IV,33,21 caesorum. . . in partibus *nostris* maior numerus, set inbellior, e *Germanis* ipsa robor. 1,49,4 isdem e cubilibus. . . *discedunt in partes*, ingerunt tela. 4,40,11 si matrimonium Liviae velut in partes domum Caesarum *distraxisset*.

b) in *iudicio* D 5,4 in quibus (cognitionibus) manifestum est *alteram* apud eos (iudices) partem *gratia* *praevale*re.

c) in *re p.* 1) *sing.* II,42,4 is rumor ab exploratoribus Vitellii dispersus (sit), an in ipsa *Othonis* parte. . . surrexerit, parum compertum. 43,3 duae legiones congressae sunt, *pro* Vitellio unaevicensima. . . e parte *Othonis* prima Adiutrix. 6,42,6 (Parthus) accitus in partem (sc. ab altera utra parte i. e. a senatu aut a populo) adversum omnes valet. . .

2) *plur.* α) de *pluribus* partibus D 40,20 nostra civitas, donec. . . se partibus (parteiungen) et dissensionibus et discordiis confecit. . . — III,5,15 *fortuna* partium (Flavianarum et Vitellianarum) alibi transacta (est). 83,16 exultabant, fruebantur, nulla partium (Vitell. an Flav.) *cura*, malis publicis laeti. IV,31,6 auxilia e Gallia, quis nec amor neque odium in partes (Vitell. et Flav.), militia sine adfectu (erat), . . a Vitellio desciscunt. II,26,12 ea ubique formido fuit. . . ut deleri. . . Caecinam potuisse. . . *utrisque* in partibus (apud Vitell. et Othonianos) percirebruerit.

β) de *una* parte II,86,19 (Fuscus) *pro* Galba dux coloniae suae. . . susceptis Vespasiani partibus acerrimam bello facem praetulit. 16,22,9 secessionem iam id et partes (partei bildung) et, si idem multi audeant, bellum esse. — I,74,14 addidit epistulas Valens. . . de *viribus* partium magnificas. III,13,4 Vespasiani virtutem viresque p. extollit. II,67,5 (praetoriae

cohortes) resumpta militia *robur* Flavianarum p. fuere. III,66,14 *specimen* p. Mucianus i. q. musterbild. 6,37,19 *columnen* p. Abdagaeses. I,76,11 longinuae provinciae. . . penes Othonem manebant, non p. *studio*, sed. . . 85,9 Vitellianos milites venisse in urbem ad studia p. noscenda i. q. sympathie für die partei. III,32,12 caesae quaedam feminae studio p. ad proelium progressae. IV,13,10 Civilis. . . Vespasiani amicitiam studiumque p. praetendit. 38,9 argentibus famam Vitellianis, qui studium p. nondum posuerant. 1,10,5 simulatam (esse ab Augusto) Pompeianarum *gratiam* p. I,84,19 cuius (ordinis senatorii) splendor et gloria *sordes et obscuritatem* Vitellianarum p. praestringimus. II,22,13 rediere infracta p. (sc. suarum, Vitellii) *fama*. 46,6 ire in aciem, excitare p. *fortunam*. . . flagrabant (milites). 54,5 versam (esse) p. (sc. Vitellii) fortunam. III,64,5 nec defuturas vigiliam cohortes, servitia ipsorum, fortunam p. 79,11 qui nuper apud Narniam dediti fortunam p. speculabantur. IV,31,4 Montanus fortunam p. . . fatebatur. II,77,15 recludet contacta. . . *victicium* p. *vulnera* bellum. 85,14 simultates, quibus *causam* p. praetendebat. — II,71,10 dissimulatus (est consulatus) Macri tamquam Othonianarum p. *ducis*. 16,7,10 Cassi effigiem coluisset, ita inscriptam 'duci partium'. I,66. II,30. 59. 87. III,1. 9. 52. 60. 86. IV,1 duces p. cf. p. 326^a. III,39,8 integris quoque rebus a Caecina et *primoribus* p. iam Vitellium aspernantibus ambitus (Blaesus) abnuere perseveravit. IV,32,3 epistulae Antonii ad Civilem. . . tamquam ad *socium* p. scriptae. — I,46,3. II,16,2. 30,17 duces p. *Othonis*. 52,8. III,12,1. 75,16. 78,1 p. *Vitellii*. II,86,19. 96,3. III,57,14. 77,20. IV,39,4. 70,10 p. *Vespasiani*. 4,44,5 *Antonii, Caesaris* p. 17,15 esse qui se partium *Agrippinae* vocent. III,12,5 p. eius. — I,84,19. 90,6. III,30,3. 32,6 p. *Vitellianae*. II,33,14. 71,10 *Othonianae* p. 67,5. III,1,1. 9,20. 13,22. 59,3 *Flavianae* p. 1,2,3 interfecto Antonio ne *Iulianis* quidem partibus nisi Caesar dux reliquis. 10,5 *Pompeianae* p. I,8,10 *aliae* p. 51,15 *caedem* p. 53,4 p. *suae*. II,52,8 *praecalidis* iam Vitellii p. 59,14 praesto fuere Luguduni *victicium* *victarumque* p. duces. 77,15 *victicis* p. 63,7 *victis* p. 68,1 et *victas* [Haase add.] quidem p. modeste distraxerat (Vitellius). — I,64,6 *Lingonum* civitas. . . fida partibus (Vitellii). 87,4 *Otho*. . . Galliam adgredi statuit classe. . . partibus fida. 71,7 viro. . . partibus (Othonis) *inviso*. III,13,22 *Flavianis* p. viles (milites). 77,20 quod salutare non modo partibus Vespasiani, sed rei p. fuit. II,19,14 obsequium et parenti amor, quod solum illis p. defuit, cum virtutis haud paeniteret. I,59,9 *accessere* *partibus* (Vitellii) *Asiaticis*. . . et Blaesus. . . cum Italica legione. II,58,1 accessisse partibus (Vitellii) utramque Mauretianam. 96,3 antequam is. . . Vespasiani partibus *adgregaretur*. III,12,5 Bassus. . . ambiguos militum animos, quod magna pars Delmatae Pannonique erant, quae provinciae Vespasiano tenebantur, partibus eius adgregaverat. 6,11 Patavium et Ateste partibus *adiuncere*. 4,44,5 donec Antonii partibus,

mox Caesaris *misceretur* (pater Domitii) i. q. sich anschloss an. III, 76, 11 pecuniis acerbe per municipia conquirendis plus invidiae quam virium partibus (Vespasiani) *addebat*. 30, 3 *obstrictus* Vitellianis p. Cremonensis populus. II, 63, 7 obiecit, tamquam . . . ducem se victis p. ostentasset. 86, 7 scriptitasse Othoni credebatur, ducem se partibus offerens. — II, 93, 13 adventu eius partes (Vitellianae) *convulnerant*. III, 4, 12 *surgentibus* cum maxime p. 2, 43, 12 *resurgentes* in Africa p. . . iuvit. III, 7, 10 si placere Galbae principatus et partes (Galbianae) *revirescere* crederentur. 17, 10 ea necessitas seu fortuna *lapsus* iam p. restituit. — I, 8, 10 tamquam alias partes *fovissent* (exercitus). II, 81, 6 nec minore animo regina Berenice partes (Vespasiani) *iuvabat*. III, 8, 8 exemplo opibusque partes (Flavianas) iuvare (Veronenses). 32, 6 (Cremonenses) iuvisse p. Vitellianas Othonis quoque bello credebantur. 43, 8 pagani . . . futurae potentiae spe iuvare partes (Vespasiani) adnuebantur. 2, 43, 12 cf. supra. I, 46, 3 Plotium . . . incolumi adhuc Galba partes Othonis *secutum*. 51, 15 pars Galliarum . . . eandem p. secuta. II, 86, 19 *suscipere* cf. supra. 33, 14 is . . . dies Othonianus p. *adflavit*. 54, 11 *desertae* p. (Othonis) forent. 68, 1 *distrahere*. III, 17, 10 *restituere*. 13, 18, 11 (Agrippina) tribunos . . . comiter excipere, nomina . . . nobilium . . . in honore habere, quasi *quaereret* ducem et partes. — A 7, 7 Agricola . . . statim in *partes* (Vespasiani) *transgressus est*. I, 13, 18 Otho . . . primus in p. (Galbae) *transgressus* . . . 53, 4 (Caecinam) Galba, quaestorem in Baetica impigre in p. suas *transgressum*, legioni praeposuit. II, 85, 2 *adcelerata* (sunt) Vespasiani coepta Illyrici exercitus studio *transgressi in p. III, 57, 14 haud magna cunctatione Iuliano in p. Vespasiani *transgresso*. IV, 39, 4 *transgredientem* in p. Vespasiani legionem deseruisset. 70, 10 ala Singularium, excita olim a Vitellio, deinde in p. Vespasiani *transgressa*. I, 70, 9 (Siliani) instinctu decurionum, qui . . . Vitellio obstricti robur . . . legionum . . . attollebant, *transire* in p. (Vitellii). III, 63, 2 Vitellianus miles *transiturus* in p. (Flavianas) . . . II, 1, 19 *concedente* in p. (victoris) patre filium excusatum. 15, 50, 18 *coniuratis* praefectum . . . in p. *descendisse* . . . facta (est) fides. III, 5, 8 *trahuntur* in p. (Romanas) . . . reges Sueborum. 1, 60, 2 tractus (est) in partis Inguimerus. 4, 60, 13 Drusum traxit in p. 15, 51, 19 accingeretur . . . militum acerrimos *ducere* in p. — III, 12, 1 ne in Vitellii quidem *partibus* quietae mentes. 78, 1 dum haec in p. Vitellii geruntur, . . . II, 16, 2 Sardiniam ceterasque . . . insulas fama victricis classis in p. Othonis tenuit. 2, 76, 9 nec duraturos in p. centuriones militesque. 13, 2, 10 habebat (Agrippina) in p. Pallantem i. q. auf ihrer seite. — I, 64, 18 Valens legatus . . . quamquam bene de p. (Vitellii) meritis, nullo apud Vitellium honore fuit. 90, 6 adversum Vitellianas p. modeste disseruit. III, 75, 16 invidiam crimenque . . . a p. Vitellii amolitus videbatur. 59, 3 haud dubium erga Flavianas p. studium. 69, 18 victore Vespasiano multi id meritum erga p. simulavere. 3, 62, 6 Aphrodisienses . . . Caesaris ob vetusta in partis merita . . . decretum adtulere.

D) i. q. *rolle, aufgabe* D 24, 11 *sumpsit* sibi *contra dicendi* partes. 28, 3 mihi partes *adsignatis proferendi* in medium quae omnes sentimus. III, 38, 11 *datae* (sunt) L. Vitellio *deltationis* p. 3, 53, 12 non *aedilis* aut *praetoris* aut *consulis partis sustineo*. 4, 59, 12 *adsimulabat iudicis* partes adversum Germanici stirpem. 3, 10, 3 Trio Pisonem apud consules postulavit. *contra* . . . ceteri Germanicum comitati tendebant, *nullas esse partis* (sc. accusatoris) Trioni. IV, 17, 17 nunc easdem omnium partes (esse) i. q. hätten alle dieselbe aufgabe, berufen. Potest etiam *partei* expl. 15, 53, 10 *trucidarent* (Neronem), *primas* sibi p. *expostulante* Scaevino. Cf. D 25, 11 inter Atticos oratores primae (sc. partes) Demostheni tribuuntur. cf. primus A. 2. b. a.

E) A 21, 12 id apud imperitos humanitas vocabatur, cum pars *servitutis* esset i. q. ein stück, gehörte zur k. II, 47, 16 plura de extremis loqui pars *ignaviae* est i. q. sache, zeugt von kleinmuth. III, 46, 17 quem (exercitum) spargi per provincias . . . pars *consilii pacisque* erat i. q. forderung, gebot der klugheit. IV, 86, 1 intellegebantur (a Domitiano) artes (Muciani), sed pars *obsequii* in eo (erat), ne deprehenderentur i. q. es gehörte mit zur gefügigkeit. 6, 27, 1 tot luctibus funesta civitate pars *maeroris* fuit, quod Iulia . . . denupsit in domum Blandi i. q. ein neues stück, zuwachs.

F) i. q. *beziehung, hinsicht* D 18, 6 quos utinam nulla parte imitatus esset Calvus. [F in ulla cf. com. crit.] 21, 19 ut Caelium ex ea p. laudet qua antiquus est. V, 20, 7 multa ausis aliqua in parte fortunam adfore. 14, 56, 6 si qua in p. lubricum adulescentiae nostrae declinat, revocas.

parsimonia. i. q. *sparsamkeit, einfachheit* A 4, 12 Massilium . . . locum Graeca comitate et *provinciali* parsimonia mixtum ac bene compositum. 3, 55, 12 novi homines e municipiis et coloniis atque etiam provinciis in senatum crebro adsumpti *domesticam* p. intulerunt. 52, 7 ne princeps *antiquae* p. durius adverteret (sc. in luxum). 12, 53, 13 libertini sestertii ter miliens possessor antiquae p. *laudibus* cumulabatur. 14, 56, 4 quantum Volusio *longa* p. quaesivit, tantum in te mea liberalitas explere non potest. 13, 13, 20 Caesar . . . deligit vestem et gemmas misitque donum matri *nulla* p., cum . . . cupita aliis prior deferret. — I, 37, 21 falsis nominibus severitatem pro saevitia, parsimoniam pro avaritia . . . appellat. II, 77, 16 nec mihi maior in tua (Vespasiani) vigilantia p. sapientia fiducia est quam in Vitellii torpore inscitia saevitia. — 3, 54, 13 cur . . . olim parsimonia *pollebat*? 14, 56, 4 cf. supra. — 3, 55, 12 parsimoniam *inferre* cf. supra. — 14, 21, 9 consultum (est) parsimoniae cf. 21, 10 immensus sumptus. — 15, 48, 11 (Pisoni) procul gravitas morum aut *voluptatum* parsimonia; *levitati ac magnificentiae et aliquando luxu indulgebat i. q. masshalten im genus.

particeps. 6, 10, 8 Marino particeps Seianus Curtium oppresserat. I, 88, 5 multos e magistratibus, magnam consularium partem Otho non participes (sc. belli) aut ministros bello, sed comitum specie secum expediri iubet. 1,

6, 15 quod . . . Sallustius particeps *secretorum* . . . comperit. 3, 56, 18 (Drusum) triumphalem . . . noti *laboris* participem sumi. 6, 29, 22 hortante . . . uxore, quae incitamentum *mortis* et particeps fuit. — 15, 50, 8 Natalis particeps *ad* omne secretum Pisoni erat.

partio. 12, 30, 8 regnum Vangio ac Sido inter se partivere. — **partior.** 15, 6, 17 cetera ex rerum usu *sociarent* partirentur (Corbulo et Paetus). G 26, 4 quos (agros) . . . inter se secundum dignationem partiuntur; facilitatem partiendi camporum spatia praestant, 1, 32, 14 vigilias, stationes, et si qua alia praesens usus indixerat, ipsi (milites) partiebantur. — III, 58, 10 curam dilectus *in* consules partitur. — [Puteol. II, 77, 10.]

partim. 1, 32, 6 convulsos laniatosque et p. exanimos ante vallum . . . proiciunt.

partus. A) *propr.* 1, 44, 5 reditum Agrippinae excusavit ob *imminentem* p. et hiemem. 15, 23, 16 senatu Antium sub *recentem* p. effuso. 2, 54, 2 tramisit Lesbum, ubi Agrippina *novissimo* partu Iuliam edidit. 3, 22, 3 Lepida . . . defertur *simulavisse* partum *ex* Quirinio.

B) *meton.* 12, 64, 4 *biformes hominum* *partus (sc. editos esse) et suis *fetum* editum, cui . . . i. q. zwittergestalten. 15, 47, 4 *bicipites hominum* aliorumve *animalium* partus abiecti in publicum aut in sacrificiis, quibus gravidas hostias immolare mos est, reperti. I, 86, 6 *insolitos animalium* partus i. q. missgeburten. 3, 61, 4 Latoniam partu gravidam . . . edidisse ea numina. 1, 10, 21 abducta Neroni uxor et consulti . . . pontifices, an *concepto* necdum *edito* partu rite nuberet. 12, 64, 4 cf. supra. 13, 21, 7 Silanam, nunquam edito partu, matrum adfectus ignotos habere. 3, 33, 3 concordem sibi coniugem et sex partus *enixam*. 14, 63, 3 Nero . . . incusatae paulo ante sterilitatis oblitus, *abactos* partus conscientia libidinum . . . memorat i. q. leibesfrucht. 15, 47, 4 *abicere, reperire* cf. supra.

parum, minus, minime. I) **parum.** i. q. *zu wenig, nicht genug, nicht recht* a) V, 21, 12 Cerialis p. *temporis* ad exsequenda imperia dabat. 1, 58, 9 p. *praesidii* in legibus erat. 2, 4, 9 p. *subsidi* in Armeniis (erat). 16, 15, 10 venae quamquam interruptae p. *sanguinis* effundebant.

β) D 14, 4 'num p. *tempestivus*' inquit 'interveni . . . ?' 'minime, minime' inquit Secundus, . . . 18, 21 quibus (obrectatoribus) . . . superfluens et p. *Atticus* [codd. antiquus] videretur (Cicero). III, 69, 27 miles . . . adversus pericula ferox, laboribus et vigiliis p. *intentus* erat. V, 18, 10 Cugernos, quibus custodia obvenisset, p. *intentos* (esse). IV, 83, 12 illis Ponti . . . p. *gnaris*. 4, 55, 8 Hypaepeni . . . tramissi ut p. *validi*. 13, 15, 21 venenum . . . tramisit exsoluta alvo p. *validum*. 29, 5 neque id diu mansit, quia sors deerrabat ad p. *idoneos*. 15, 26, 2 (legiones) fortissimo quoque amisso . . . p. *habiles* proelio videbantur. 33, 4 (hortos) ut p. *celebres* et tantae vocis angustos spernebat. 55, 15 vitam (fuisse) amoenam et duris iudicibus p. *probatam*. 16, 21, 6 Iuvenalium ludicro p. *spectabilem* operam praebuerat.

γ) D 25, 4 tamquam p. *proprie* antiqui vocarentur, quos . . . IV, 85, 9 p. *decore* Domitianum

. . . alienae gloriae interventurum. 1, 69, 12 tamquam p. *ambitiose* filium ducis gregali habitu circumferat. — 1, 19, 6 p. *in tempore* incipientis principis curas onerari.

δ) A 11, 2 . . . , ut inter barbaros p. *compertum* (est). II, 42, 4 is rumor . . . forte surrexerit, p. *compertum* (est). G 9, 4 unde . . . origo peregrino sacro, p. *comperi*, nisi quod signum ipsum . . . docet . . . IV, 60, 16 simulata ea fuerint an . . . nequiverit, p. *adfirmatur*. 2, 73, 15 corpus . . . praetuleritne veneficii signa, p. *constitit*. D 30, 2 in quibus (elementis) . . . p. *laboratur*. A 19, 2 doctus per aliena experimenta p. *profici* armis, si iniuriae sequerentur. I, 85, 13 ne diffidere dubiis ac p. *gaudere* prosperis viderentur. II, 23, 5 ne longius obsidium et vim Germanici exercitus p. *tolerarent*. IV, 68, 3 cuncta . . . angebant, ne . . . duces . . . summam belli p. *tolerarent*. II, 88, 16 cum turbam populi per inscitiam p. *vitarent*. III, 39, 11 non principatus appetens, p. *effugerat*, ne dignus crederetur. IV, 16, 8 ubi insidiae p. *cessere*, ad vim transgressus . . . 22, 5 p. *provisum* (erat), ut copiae in castra convehentur. 12, 50, 7 atrox hiems seu p. *provisum* commeatus . . . perpellunt Vologesen omittere praesentia. 14, 31, 21 quod ducibus nostris p. *provisum* erat. IV, 34, 5 victoriae p. *confisus* . . . castra in hostem movit. 12, 65, 2 quod p. *coercitis* . . . servorum agminibus pacem Italiae turbaret. 14, 62, 2 p. *valebat* suspicio in servo. — D 23, 16 p. *est* aegrum non esse: fortem et laetum. volo. 36, 29. 11, 23, 10 cf. nisi p. 943^b. — [Halm A 24, 10. M III, 8, 5 cf. parvus B. II. a.]

II) **minus.** a) α) 2, 69, 3 hinc graves in Pisonem contumeliae, nec m. *acerba* quae ab illo in Caesarem intentabantur. 4, 20, 17 Cotta haud m. *claris* maioribus, sed animo diversus, censuit . . . 6, 16, 7 (faenebre malum) cohibebatur antiquis quoque et m. *corruptis* moribus. 11, 7, 15 ut m. *decora* haec, ita haud frustra dicta princeps ratus . . . D 20, 23 neque ideo m. *efficaces* sunt orationes nostrae, quia . . . III, 58, 8 amicorum eius quanto quis clarior, m. *fidus* (erat). 16, 13, 11 equitum senatorumque interitus, quamvis promisci, m. *febiles* erant. 14, 14, 2 vetus illi cupido erat curriculo . . . insistere nec m. *foedum* studium cithara . . . canere. 2, 48, 2 magnificam in publicum largitionem auxit Caesar haud m. *grata* liberalitate. II, 70, 7 nec m. *inhumana* pars viae, quam . . . lauru rosaque constraverant. 14, 40, 11 *ascitis quis memoravi et aliis m. *inlustribus*. 1, 68, 1 haud m. *inquires* Germanus . . . agebat. 11, 24, 15 num paenitet Balbos ex Hispania nec m. *insignes* viros e Gallia . . . transivisse? 13, 45, 1 non m. insignis eo anno inpudicitia . . . malorum initium fecit. 12, 38, 6 m. *intenta* apud nos militia fuit. D *27, 5 eloquentiae temporum nostrorum m. *iratus*, antequam te Aper offenderet. 4, 1, 19 (Sesiano) modo largitio et luxus, saepius industria ac vigilantia, haud m. *noxiae*, quotiens parando regno finguntur. I, 69, 1 haud facile dictu est, legati . . . m. *placabilem* imperatorem an militem invenerint. III, 67, 2 obruebatur . . . cura, ne pertinacibus armis m. *placabilem* victorem relinqueret coniugi ac liberis. II, 88, 14 nec m. *saevum* spectaculum erant ipsi. 14, 57, 12 erectas

(esse) Gallias . . . nec m. *suspensos Asiae populos. 1, 40, 13 lamentantes . . . coniuges, quae simul trahebantur, nec m. *tristes* qui manebant. 4, 47, 16 (cohortem) Romanus promptam ad pericula nec m. cantuum et armorum tumultu *trucem* . . . instruxerat. II, 19, 11 ceteros . . . reduxit m. *turbidos* et imperia accipientes. III, 69, 9 metu, ne disiectos eoque m. *validos* Vitelliani consectarentur. 6, 29, 15 nihil hunc amicitia Seiani, sed labefecit haud m. validum ad exitia Macronis odium.

β) 15, 10, 11 m. *acriter* Vologeses institerat. 16, 10, 1 haud m. *prompte* Vetus socrusque . . . necem subire. 13, 1, 13 nec m. *properato* Narcissus . . . ad mortem agitur. G 22, 4 ad negotia nec m. *saepe* ad convivia procedunt armati.

γ) 14, 5, 19 Agrippina silens eoque m. *adgnita*. 12, 54, 10 discordes olim et tum . . . m. *coercitis* odiis. 6, 26, 13 precibus Augustae nec m. inimicitia Agrippinae *defensa* erat (Plancina). 3, 63, 11 neque m. Milesios Dareo rege *niti*. 15, 67, 10 ipsa rettuli verba, quia non, ut Senecae, vulgata erant, nec m. *nosci* decebat militaris viri sensus incomptos. G 42, 9 saepius pecunia iuvantur (reges Quadorum), nec m. *valent*.

δ) 2, 73, 8 hunc (Germanicum) mitem erga amicos . . . certis liberis egisse, neque m. *proeliatorem* (fuisse). 4, 15, 2 annus . . . *luctu* Caesarem *adfecit*, alterum ex . . . Drusi liberis extinguendo, neque m. morte amici.

b) 1) *seq. quam α*) IV, 8, 14 nec m. sibi *anxiam* (fuisse) talem amicitiam q. aliis exilium. A 19, 5 quod plerisque haud m. *arduum* est q. provinciam regere. 12, 38, 2 patres . . . *magnifica* super captivitate Carataci disseruere, neque m. *id clarum*, q. quod Syphacem Scipio, Persen Paulus . . . populo R. ostendere. 15, 16, 10 neque m. *deformem* (fuisse) illam fugientium trepidationem, q. si terga in acie vertissent. IV, 34, 20 Civilis aderat, non m. vitiis hostium q. virtute suorum *fretus*. 2, 45, 17 (Maroboduus) haud m. *infensis* animis exturbandum, q. Varum interfecerint. I, 2, 16 nec m. praemia delatorum *invisa* (erant) q. scelera. 2, 60, 20 . . . haud m. *magnifica*, q. nunc vi Parthorum . . . iubentur. 1, 70, 18 pernoscere sine utensilibus . . . haud m. *miserabiles* q. quos hostis circumcidet. D 8, 4 Marcellum . . . et Crispum . . . non m. *notos esse in extremis partibus terrarum q. Capuae aut Vercellis. 10, 28 tamquam m. *obnoxium* sit *offensae poetarum q. oratorum studium. 4, 69, 5 tectum inter et laquearia tres senatores, haud m. *turpi* latebra q. detestanda fraude, sese abstrudunt. 1, 44, 16 avellerentur castris *trucibus* adhuc non m. asperitate remedium q. sceleris memoria.

β) 14, 37, 9 sunt qui paulo m. q. octoginta milia Britannorum cecidisse tradant.

γ) D 11, 3 parantem me . . . non m. *diu* accusare oratores q. Aper laudaverat . . . G 23, 6 haud m. *facile* vitiis q. armis vincentur. III, 11, 6 petulantiae certamen erat, ne m. *violenter Aponium q. Flavianum ad supplicium deposcerent. 59, 9 (fortuna) Flavianis ducibus non m. *saepe* q. ratio adfuit.

δ) IV, 2, 12 miles infelicia arma haud m. ira q. metu *abiecit*. 3, 14, 13 quod haud m. Tibe-

rius q. Piso *abnuere*. 2, 70, 1 ea Germanico haud m. ira q. per metum *accepta* (sunt). 13, 31, 15 ante non m. tali largitione q. corripiendis pecuniis subiectos *adfligebant*. 12, 64, 15 haud m. vitiis *aemulabantur*, q. si qua ex fortuna prospera acceperant. I, 5, 14 ut haud m. vitiis principum *amarent* q. olim virtutes verebantur. 15, 29, 17 *iturum* Tiridaten ostentui gentibus, quanto m. quam captivum? 6, 8, 4 fortunae meae fortasse m. *expediat* adgnosere crimen q. abnuere. A 3, 38, 13 Thraecia . . . discors agebat neque m. Rhoemetalcen q. Trebellenum *incusans* . . . D 34, 24 eloquentiae famam non m. in diversis *subsellis parari* q. *in suis. 14, 21 non m. *probari* video in te . . . quod . . . q. *damnari in Apro, quod . . . 4, 36, 8 circumsessi nec m. sua constantia q. praesidio Luculli *pulso* rege. D 37, 1 non m. rubore q. praemiis *stimulabantur*. A 20, 3 (pax) haud m. q. bellum *timebatur*. II, 31, 2 m. Vitellii ignaviae voluptates q. Othonis flagrantissimae libidines timebantur.

2) *omittitur quam* A 9, 19 m. triennium in ea legatione detentus . . . I, 30, 17 m. triginta transfugae . . . imperium adsignabunt? 6, 28, 15 inter Ptolemaeum ac Tiberium m. ducenti . . . anni fuerunt. — De 'nihilom' cf. nihil; de 'quo m.' cf. quo.

III) *minime*. a) i. q. *am wenigsten* D 5, 34 cui parti m. contra dicturum Maternum meum arbitror. 32, 6 multarum artium scientia . . . ubi m. credas, eminet et excellit.

b) i. q. *keineswegs, durchaus nicht* D 7, 3 in civitate m. favorabili natus. A 36, 17 m. *aequa nostris iam pugnae facies erat. G 2, 1 Germanos indigenas crediderim minimeque aliarum gentium adventibus . . . mixtos. 4, 7 m. sitim aestumque tolerare, frigora atque inediae caelo solove adsueverunt. Alii ad a trahunt. — in *responso* D 14 cf. I. a. β. [B *semel* m.]

parvulus. *transl.* de *aetate a*) *adi*. III, 67, 9. IV, 61, 3. 1, 40, 11 profuga ducis uxor, parvulum sinu *filium* gerens. 40, 5 cur filium p., cur gravidam coniugem inter furentes . . . haberet?

b) *subst.* D 29, 7 parentes *nec probitati neque modestiae parvulos adnefaciant. A 4, 11 statim parvulus . . . magistram studiorum Massiliam habuit (Agricola).

parvus. A) *propr.* a) *ad ambitum pertinet* A *36, 7 hostibus . . . parva *scuta* et *enormes* gladios gerentibus. 15, 46, 11 *triremium* plerasque et *minora navigia* . . . amiserunt. 6, 41, 7 *minori (colli)* Cadra, alteri Davara nomen est. — 11, 9, 6. 13, 7, 6 minor Armenia.

b) *ad numerum, copiam, sim. pertinet* 4, 27, 13 (urbs trepida) ob multitudinem familiarum, quae gliscebat *immensum*, minore in dies *plebe* ingenua. II, 14, 15 Vitelliani, quibus minor *pedum vis*, in equite robur . . . III, 41, 8 nec vadere per hostes tam parva *manu* poterat. 4, 26, 4 minore *exercitu* . . . belli confecti famam deportarat. — IV, 74, 14 nisi forte . . . minoribus quam nunc *tributis* parabantur exercitus. 4, 63, 6 ne quis . . . munus ederet, cui minor quadringentorum milium *res* (i. q. *vermögen*) (esset). — *subst.* IV, 26, 5 eadem de causa *minus frugum* et plures qui consumerent. III, 83, 14 ne *minimo* quidem *temporis* voluptates intermissae (sunt).

B) *transl.* I) de *tempore, spec. de aetate* IV, 18, 15 simul omnium coniuges parvosque *liberos* consistere a tergo iubet. 12, 5, 16 adsumere coniugem . . . , cui cogitationes intimas, cui p. *liberos* tradat. 47, 16 secuta cum p. *liberis* coniunx . . . 10, 8 iam fratres . . . caedibus exhaustos; adici coniuges gravidas, *liberos* p. — 6, 46, 16 minorem ex nepotibus complexus. 49, 9 minor *alius*. 4, 44, 7. 12, 64, 12 minor *Antonia*.

II) a) in *univ.* 1) de *rebus* a) c. *oppos. et sim.* A 5, 19. G 11. I, 12. II, 10. III, 8. IV, 85. 3, 31 *opp. magnus* cf. p. 797^b. 16, 2, 11 quaeque alia *summa* facundia nec *minore adulatione servilia fingeant. III, 8, 5 possessa . . . *Vicetia*; quod per se parvum (etenim *modicae* municipio vires) magni momenti locum obtinuit. [Halm parvum; M parum.] 4, 32, 1 pleraque eorum, quae rettuli . . . , parva forsitan et *levia* memoratu videri non nescius sum. 12, 56, 5 cf. β. D 41, 12 quo modo minimum usus minimumque profectus ars medentis habet in iis gentibus, quae . . . saluberrimis corporibus utuntur, sic minor oratorum *honor obscuriorque gloria est inter bonos mores.

β) G 11, 1 de *minoribus rebus* principes consultant, de *maioribus* omnes. I, 13, 4 hi discordes et *rebus* minoribus sibi quisque tendentes, . . . II, 10, 2 in civitate discordi . . . parvae quoque res magnis motibus agebantur. 91, 11 ventitabat in senatum, etiam cum parvis de *rebus* patres considerentur. 3, 31, 7 forte parva res magnam ad certamen progressa . . . I, 80, 1 parvo . . . *initio* . . . orta seditio prope urbi excidio fuit. 2, 34, 7 haud minus *liberi* doloris *documentum* . . . *Piso* . . . dedit vocata in ius *Urgulania*. Alii 'min.' pro *advocatio* accipiunt et cum 'lib.' coniungunt. A 19, 9 parvis *peccatis* veniam, magnis *severitatem* commodare (*Agricola*). 5, 16 nec minus *periculum* ex magna fama quam ex mala. IV, 85, 15 (*Caesar*) nec parvis *periculis* inmixtus et *maioribus* non defuturus. I, 56, 18 minore *discrimine* sumi principem quam quaeri. II, 101, 9 Basso eadem molienti minor *difficultas* erat. III, 77, 22 haud parva *mole* certatum nec sine exitio urbis foret. 1, 45, 1 compositis praesentibus haud minor *moles* supererat ob *ferociam* . . . legionum. 12, 56, 5 navale proelium adornatur, ut quondam *Augustus* . . . *levibus* navigiis et minore *copia* (i. e. sumpta) ediderat. V, 15, 9 minor tamen quam pro *tumulto* *caedes* (erat). 15, 40, 5 eoque *strages* hominum minor (erat). D 8, 26 minimum inter tot ac tanta *locum* optinent *imagines* ac *tituli* et *statuae*. 12, 21 non minorem *honorem* *Homero* quam *Demostheni* apud *posteris* (esse). 41, 12 cf. α. 1, 79, 15 *Tiberim* nolle . . . *accolis* *fluviis* orbatum minore *gloria* fluere. I, 12, 15 cum apud *infirmum* . . . minore *metu* et *maiore* *praemio* peccaretur. V, 21, 14 ipsi exercituique minor *cura* disciplinae (erat). I, 13, 2 nec minor *gratia* *Icelo* (erat). 14, 62, 11 *locum* haud minoris *gratiae* instare, si . . . I, 37, 24 minore *avaritia* ac *licentia* grassatus esset *Vinius*, si ipse imperasset. IV, 70, 32 quo minore *spe* *veniae* cresceret *vinculum* *sceleris*. 12, 1, 3 nec minore *ambitu* *feminae* exarserant. 16, 2, 11 m. *adulatio* cf. α. 17, 25 vim sibi attulit, minore quam ce-

teri *miseratione*. 14, 60, 14 crebri *questus* . . . per vulgum, cui minor *sapientia* *et ex *mediocritate* *fortuna*e pauciora *pericula* sunt. — III, 8, 5 quod per se *parvum cf. α. D 39, 1 parvum et *ridiculum* fortasse *videatur quod *dicturus* sum. 4, 32, 1 cf. α. — *subst.* II, 74, 15 prout *velint*, *plus* minusve *sumi* ex *fortuna*. D 21, 22 concedamus *Caesari*, ut . . . minus in *eloquentia* *effecerit*, quam *divinum* eius *ingenium* postulabat. I, 29, 5 alii *formidine* augentes, quidam *minora* vero (sc. referentes). II, 56, 8 *minus avaritiae* in *Caecina*, *plus* *ambitionis* (erat). D 35, 15 *suasoriae* quidem, tamquam plane *leviores* et minus *prudentiali* exigentes, *pueris* delegantur. I, 29, 15 ne *secundas* quidem (res) minus *discriminis* habere. III, 83, 13 nec tunc minus *crudelitatis* (fuerat). D 41, 10 *minimum* *usus*, *profectus* cf. α. 4, 33, 12 *minimum oblectationis* adferunt.

2) de *hom.* 3, 27, 8 hinc *Gracchi* . . . *turbatores* *plebis*, nec minor *largitor* nomine *senatus* *Drusus* i. q. non *minora* *largitus* est.

b) a) *potentiae, opum, dignitatis, sim. ratione* *habita* G 34, 3 *maioribus* *minoribusque* *Frisiis* vocabulum est ex modo *virium*. A 1, 4 *vitium* *parvis* *magnisque* *civitatibus* *commune*. G 37, 2 *Cimbri* . . . , *parva* nunc *civitas*, sed *gloria* *ingens*. IV, 3, 4 *viso* *militi* *quies* et *minoribus* *coloniis* *impunitas*. G 36, 9 *Fosi* . . . *adversarum* *rerum* *ex aequo* *socii* (*Cheruscorum*) sunt, cum in *secundis* *minores* *fuisent* i. q. *untergeordnet*, *untergeben*. 39, 7 nemo nisi *vinculo* *ligatus* *ingreditur* (*lucum*), ut *minor* et *potestatem* *numinis* *prae* se *ferens*. — I, 11, 8 *Africa* . . . *interfecto* *Macro* *contenta* *qualicumque* *principe* post *experimentum* *domini* *minoris* (i. e. *Macri* *proconsulis*) i. q. *untergeordnet* *im* *rang*. IV, 85, 13 *debuisset* *Caesarem* in *acie* *stare*, *Canninefates* . . . *minoribus* *ducibus* *delegandos*. 4, 6, 9 *sua* *consulibus*, *sua* *praetoribus* *species*; *minorum* quoque *magistratum* *exercita* *potestas*. 11, 25, 8 *quas* (*familias*) *Romulus* *maiorum* et *Brutus* *minorum* *gentium* *appellaverant*. — *subst.* IV, 48, 11 *legatorum* *vis* *adolevit* *diuturnitate* *officii*, vel *quia* *minoribus* (i. e. *legatis, opp. proconsules*) *maior* *aemulandi* *cura*. 11, 21, 13 (*Rufus*) *adversus* *superiores* *tristi* *adulatione*, *adrogans* *minoribus*, *inter* *pares* *difficilis*. 15, 16, 18 *miseritordia* *valebat*, et *apud* *minores* *magis* (*opp. duces*). 11, 8, 5 *discordare* *Parthos* *summaque* *imperii* (sc. *Parthici*) *ambigua*, *minora* (i. e. *Armeniam*) *sine* *cura* *haberi* i. q. *die* *staaten* *zweiten* *ranges*. 13, 39, 8 *Corbulo* . . . *excindere* *parat* *castella*, *sibique* *quod* *validissimum* (*castellum*) . . . *sumit*; *minora* *Flacco* *legato* . . . *mandat*. *Bötticher*, *Roth*, *al.* *ad* *minora* *suppl.* *castella*. — 15, 20, 3 *praevalidi* *provincialium* et *opibus* *nimiis* *ad* *iniurias* *minorum* *elati* i. q. *leute* *von* *geringerem* *stande*, *niedere*. — 16, 8, 11 *Neronem* *circa* *summa* *scelera* *distantum* *quasi* *minores* *evasere* i. q. *von* *geringerer* *bedeutung*.

β) 1, 13, 8 *Lepidum* *dixerat* *capacem* (sc. *principis* *loci*) *sed* *aspernantem*, *Gallum* *avidum* et *minorem* i. q. *nicht* *gewachsen* cf. 13, 6 *inpar*.

γ) D 21, 24 in *orationibus* *minorem* *esse* *fama* *sua* (*Brutum*) *etiam* *admiratores* *eius* *fatentur*.

c) de animo III, 18, 12 propinqua . . moenia quanto plus spei ad effugium, minorem ad resistendum animum dabant. 1, 10 minorem esse apud victos animum. 2, 21, 1 nec minor Germanis animus, sed genere . . armorum superabantur. — II, 81, 6 nec minore animo regina . . partes iuvabat i. q. ebenso eifrig.

pasco. transl. a) A 31, 9 Britannia servitutum suam quotidie emit, quotidie pascit i. q. füttern, grossziehen. b) III, 39, 5 se . . pavisse oculos spectata inimici morte iactavit i. q. weiden.

passim. A) a) i. q. überall, allenthalben A 37, 13 p. arma et corpora et laceri artus et cruenta humus. G 41, 6 p. sine custode trans-eunt (Danuvium). Alii ad B referunt. II, 44, 1 media acie perrupta fugere p. Othoniani, Bedriacum petentes. Potest referri ad B. 66, 18 relictis p. ignibus. 84, 5 p. delationes, et locupletissimus quisque in praedam correpti. 88, 13 in urbe . . trepidatum praecurrentibus p. militibus. IV, 1, 4 plenae caedibus viae, cruenta fora templaque, p. trucidatis, ut quemque fors obtulerat cf. B 2, 17. 1, 65, 4 cum . . ipsi p. adiacerent vallo, oberrarent tentoriis. 2, 82, 11 p. silentia et gemitus (erant). 4, 63, 10 sub recentem cladem patuere procerum domus, fomenta et medici p. praebiti. 12, 13, 15 reperiuntur fusae p. ferae. 32, 3 vastati agri, praedae p. actae (sunt). 13, 47, 12 quae (juvenilis licentia) tunc p. exercebatur. 57, 15 ignes . . villas arva vicos p. corripiebant. 16, 13, 3 vastata Campania turbine ventorum, qui villas arbusta fruges p. disiecit. 14, 34, 8 legionarius frequens ordinibus, . . conglobatur pro cornibus eques adstitit. at Britannorum copiae p. per catervas et turmas exultabant. 15, 16, 10 una die quadraginta milium spatium emensum esse Paetum, desertis p. sauciis. — 15, 43, 2 urbis quae *domus *perierant non, ut post Gallica incendia, nulla distinctione nec p. *erectae, sed dimensis vicorum ordinibus . . i. q. planlos.

b) i. q. überall hin G 46, 15 idem venatus viros pariter ac feminas alit; p. enim comitantur (feminae viros). Alii ad B referunt. I, 81, 9 abire prope omnes e convivio iussit. tum vero p. magistratus proiectis insignibus . . senes feminaeque per tenebras diversa urbis itinera, rari domos, plurimi amicorum tecta . . petivere i. q. nach allen richtungen hin. IV, 33, 8 id solum . . monuit, subsignano milite media firmare: auxilia p. circumfusa sunt. Wolff ad B refert. 6, 50, 22 ceteri p. dispergi. 11, 32, 4 ceteris p. dilabentibus adfuere centuriones.

B) i. q. haufenweise, in menge IV, 53, 18 p. iniectae fundamentis argenti aurique stipes. Wolff expl. an vielen stellen. 2, 17, 18 virtus . . Inguimero effugium dedit: ceteri p. trucidati. Roth, al. ad A referunt. 14, 15, 2 instituit ludos Iuvenalium vocabulo, in quos p. nomina data cf. Nipp. 15, 46, 11 Cumanis litoribus in pacti trirremium plerasque et minora navigia p. amiserunt. 57, 15 non omittebant . . p. conscios edere.

passus. non nisi gen. plur. II, 40. III, 21. IV, 82. 2, 18. 3, 62. 4, 49. 15, 5 cf. milia p. 839.

pastor. 12, 51, 13.

pastus. meton. i. q. die weide V, 3, 13 cf. grex. 4, 25, 8 equis . . diversos pastus pererrantibus.

patefacio. A) propr. a) 11, 35, 2 patefieri domum adulteri . . iubet. 13, 41, 7 oppidani portis sponte patefactis se suaque Romanis permisere. c. dat. G 41, 8 his domos villasque patefecimus cf. ostendo A. 15, 39, 6 solacium populo exturbato (sc. aedibus) . . campum Martis ac monumenta Agrippae, hortos quin etiam suos patefecit (Nero). — 15, 43, 4 patefactis arcibus.

b) 1, 32, 12 Cassius inter obstantes et armatos ferro viam patefecit i. q. machte sich freie bahn.

B) transl. a) A 14, 14 Monam . . adgressus terga occasione patefecit i. q. post se rebellandi occasionem aperuit. — I, 84, 2 in . . rerum omnium confusione patefieri occasio . . adversus me potest. 11, 5, 3 cuncta . . magistratum munia in se trahens princeps *materiam (i. e. occasionem) praedandi patefecerat. 2, 78, 4 se pulsum, ut locus rebus novis patefieret. 13, 8, 7 videbatur locus virtutibus patefactus. — 12, 9, 5 oraretur Claudius despondere Octaviam Domitio, quod . . maiora patefacturum erat i. q. facultatem, aditum ad maiora daturum.

b) i. q. eröffnen, bekannt machen, ans licht bringen II, 46, 3 maesta primum fama (erat), dein profugi e proelio perditas res patefaciant. IV, 34, 12 (captivus) clara voce gesta patefecit. 3, 48, 8 quod . . patefecit in senatu (sc. per literas Tiberius). 6, 3, 16 quod postquam patefactum, prorupere . . odia. c. dat. 4, 60, 12 ne nox quidem secura, cum uxor vigiliis somnos suspiria matri . . patefaceret. 6, 21, 9 Thrasullus . . imperium ipsi (Tiberio) et futura sollerter patefaciens . . 11, 9, 11 cognitis popularium insidiis, quas Gotarzes fratri patefecit. — 3, 23, 8 tormentis servorum patefacta sunt flagitia. 4, 11, 13 ordo alioqui sceleris per Apicatam . . proditus, tormentis Eudemi . . patefactus est. 13, 14, 13 non abnuere se, quin cuncta infelicis domus mala patefierent, suae in primis nuptiae, suum veneficium. 15, 56, 10 cognito Natalis indicio Scaevinus . . cuncta iam patefacta credens . . edidit ceteros. III, 49, 5 felicitas in tali ingenio avaritiam superbiam ceteraque occulta mala patefecit.

pateo. A) propr. a) III, 20, 10 non si pateant portae, nisi explorato . . intrandum. 4, 63, 9 sub recentem cladem patuere procerum domus. II, 45, 10 *patuit vallum (sc. Vitellianis). 14, 24, 14 legati . . patere moenia adferunt, intentos popularis ad iussa cf. Nipp.

b) G 17, 12 (feminae) nudae brachia ac lacertos; sed et proxima pars pectoris patet. — A 30, 14 nos terrarum . . extremos recessus ipse ac sinus famae in hunc diem defendit . . : sed nunc terminus Britanniae patet (sc. Romanis) i. q. steht die grenze B.'s offen da. — III, 68, 21 interclusum (erat) aliud iter, idque solum, quo in sacram viam pergeret, patebat.

B) transl. a) i. q. offen, frei stehen, verstatet sein III, 59, 14 Domitiano patuisse effugium multi tradidere. 15, 38, 23 caritate suorum . . quamvis patente effugio interiere. IV, 17, 28 dum alii Vespasianum, alii Vitellium foveant, patere locum adversus utrumque i. q. habe man

freie hand gegen cf. p. 782^a. 81, 21 Vespasianus *cuncta fortunae suae patere ratus nec quicquam ultra incredibile*...

b) G 22, 11 tamquam nullo magis tempore (quam in conviviis) aut ad simplices cogitationes pateat *animus* aut ad magnas incalescat i. q. empfänglich sein.

c) i. q. *vor augen liegen, offenbar sein, am tage liegen* III, 41, 8 adventu... equitum *pravitas consilii* patuit. 4, 58, 10 mox patuit breve *confinium* artis et falsi, veraque quam obscuris tegeantur. 13, 38, 7 *cuicumque* mortalium, nedum *veteri*... *duci*, barbarae *astutiae* patuissent. 15, 28, 9 neque infamia Paetiangebatur, *quod eo* maxime patuit, quia... — seq. *acc. c. inf.* III, 38, 10 asperatum Vitellium et posse Blaesium perverti satis patuit *uis*, qui principum offensas acriter speculantur. IV, 16, 6... nec Brinnonem ducem eius belli... *esse patuit, erumpentibus paulatim indicis, quae... — seq. *enunt. interrog.* III, 59, 8 vix quieto agmine nives *eluctantibus* patuit, quantum discriminis ad eundem foret, ni... 4, 58 cf. supra.

d) G 43, 10 ex quibus (gentibus) latissime patet *Lugiorum nomen* in plures civitates diffusum. — *patens. propr.* A 37, 9 tum vero patentibus *locis*... atrox spectaculum. 3, 45, 8 copiae patentibus locis apparuerunt. II, 19, 5 si cum exercitu Caecina patentibus *campis*... cohortes circumfudisset. III, 8, 2 Verona potior visa (sc. sedes belli), patentibus circum *campis ad pugnam* equestrem. II, 43, 1 inter Padum viamque *patenti campo*... legiones congressae sunt. III, 21, 9 (legio) *patenti campo* stetit. IV, 78, 8 legio... *patentiore* quam ceterae *spatio* conglobata sustinuit ruentes.

pater. A) *propr. a)* de *hom.* A 4, 3 pater *illi Iulius Graecinus senatorii ordinis...; *mater* Iulia Procilla fuit. 12, 65, 17 adolesceret, patris inimicos depelleret, matris etiam interfectores ulcisceretur. II, 1, 19. 88, 10. III, 25, 9. 3, 16, 22. 17, 2. 31, 2. 4, 16, 16. 28, 2 et *4. 13, 43, 24. 16, 17, 14 cf. filius. A 46, 8 id *filiae*... uxori praeceperim, sic patris, sic mariti memoriam venerari, ut... 16, 11, 11 balineis inferuntur, pater filiam, avia neptem... intuens. 30, 5 discrimini patris filiam conecetabat cf. 30, 8 *parens*. 30, 14 filia... ne patrem quidem intuens cf. 30, 12 *parens*. 15, 19, 11 cf. *parens B. a.* IV, 40, 2 Domitianus de absentia patris *fratrisque* ac inventa sua pauca... disseruit. 86, 5 (Domitianus) bellum adversus patrem agitaverit an opes viresque adversus fratrem, in incerto fuit. 4, 40, 18 credisne passuros qui fratrem eius, qui patrem maioresque nostros in summis imperiis videre? 6, 18, 10 pater quoque inlustris eques R. ac frater praetorius... se ipsi interfecere. 14, 63, 11 erepto per venenum patre et statim fratre. 2, 14, 20 se (Germanicum), patris *patruique* vestigia prementem, isdem in terris victorem sisterent. 11, 17, 5 virtutem (sc. Italici) experirentur, an dignum se patrum Arminio, avo Actumero praeberet. nec patrem rubori, quod... 12, 44, 16 simulata adversus patrem discordia... pergit ad patruum. G 20, 10 sororum filiis idem apud *avunculum* qui apud patrem honor (est). I, 48, 6 pater illi praetoria familia, maternus

avus e proscriptis (erat). II, 50, 1 origo illi e municipio Ferentino, pater consularis, avus praetorius; maternum genus inpar. 6, 15, 4 Calibus ortus, patre atque avo consularibus, cetera equestri familia erat. 13, 45, 3 erat in civitate Sabina Poppaea, T. Ollio patre genita, sed nomen avi materni sumpserat. 3, 75, 5 Capito... avo centurione Sullano, patre praetorio. 4, 44, 5 Domitium decoravit pater civili bello maris potens...; avus Pharsalica acie... ceciderat. 11, 17, 5 cf. supra. 2, 85, 3 ne quaestum corpore faceret cui avus aut pater aut maritus eques R. fuisset. IV, 8, 10 se meminisse temporum, quibus natus sit, quam civitatis formam patres avique instituerint. 73, 17 an vos cariores Civili Batavisque... creditis, quam *maioribus* eorum patres avique vestri fuerunt? D 34, 3 juvenis... deducebatur a patre vel a *propinquis* ad eum oratorem, qui... G 13, 4 vel principum aliquis vel pater vel propinqui scuto frameaque iuvenem ornant. 21, 1 suscipere tam inimicitias seu patris seu propinqui quam amicitias necesse est. — G 3, 13 aram... Ulixi consecratam, adiecto Laertae patris nomine. 1, 12, 17 tamquam... Pollionis Asinii p. ferociam retineret. 2, 8, 3 precatus Drusum p., ut... i. q. manes patris. 3, 62, 17 Tencer, Telamonis p. ira profugus. 6, 7, 12 admonuit C. Cestium p. [Lips. praetorem] dicere senatui quae... 9, 12 Vinicianus Pollioni p. adiciebatur. 13, 10, 1 Caesar effigiem Cn. Domitio p... petivit a senatu. 45, 3 cf. supra. 1, 24, 8 Seianus, collega Straboni p. suo datus. — 1, 41, 7 patris Agrippae... memoria. 43, 10 tua, pater Druse, imago. 53, 2 Iulia... a p. Augusto Pandateria insula... clausa. 53, 14 literae, quas Iulia p. Augusto... scripsit. 2, 43, 11 Cn. Pisonem... insita ferocia a p. Pisonem, qui... 4, 1, 8 cf. infra. 13, 10 hunc... admodum infantem p. Sempronius in insulam Cercinam tulerat. 6, 36, 8 Sinnaces... p. Abdagaesen... ad defectionem trahit. 40, 16 Aemilia Lepida... impunita agebat, dum superfuit p. Lepidus. — II, 88, 10 p. militis. IV, 8, 19 ne Vespasianum senem triumphalem, iuvenum liberorum patrem, praeceptis coecere. 3, 5, 2 (comparabant) quae in Drusum patrem Germanici... magna Augustus fecisset. 11, 35, 4 effigiem patris Sili. 12, 52, 4 adnectebatur crimini Vibia mater eius (Scriboniani)... pater Scriboniani Camillus arma... moverat. IV, 15, 8 Brinno, claritate natalium insigni; pater eius multa hostilia ausus... 68, 11 Clementem... praeposuit, patrem eius... egregie functum ea cura dictitans. 1, 9, 4 quod Nolae in... cubiculo in quo pater eius Octavius vitam finivisset (Augustus). 2, 41, 13 haud prosperum in Druso p. eius favorem vulgi (fuisse). 4, 44, 11 patre eius Iulo Antonio... morte punito. — A 43, 18 a bono patre non scribi heredem nisi malum principem. 16, 31, 6 optimus p. 31, 11 miserrimus p. I, 52, 21 Verginium equestri familia, ignoto patre... Vitellio tres patris consulatus... IV, *5, 4 Helvidius Priscus origine Italica e Caracinae municipio Cluviis, patre, qui ordinem primi pili duxisset... 3, 75, 5 Capito... avo centurione Sullano, patre praetorio. 6, 10, 13 patrem ei censorium fuisse memoravi. A 4, 3 pater

*illi Iulius Graecinus cf. supra. 6,51,1 pater ei Nero et utrimque origo gentis Claudiae, quamquam mater. I, 48. II, 50 cf. supra. 4, 1, 8 (Seianus) genitus Vulsiniis patre Seio Strabone equite R. 13, 12, 5 Otho familia consulari, Senecio liberto Caesaris patre genitus. 45, 3 Pop-paea, T. Ollio patre genita. 15, 2, 3 hunc ego eodem mecum patre genitum. . . deduxi. — plur. 15, 19, 4 cum propinquis comitiis. . . plerique orbi fictis adoptionibus adsciscerent filios, praeturasque. . . inter patres sortiti statim emitterent manu, quos adoptaverant i. q. unter den (wirklichen) vätern. 19, 11 longa patrum vota cf. patens B. a. — II, 1, 4. 2, 5. 4, 9. 79, 7. III, 25, 13 et 15. 66, 19. 74, 4. 86, 3. IV, 42, 16. 52, 1. V, 1, 2. 1, 25, 8. 26, 5. 29, 4. 57, 10. 76, 11. 2, 3, 7. 7, 9. 3. 21, 17. 31, 7. 37, 5. 4, 10, 9 et 14. 29, 5. 6, 8, 7. 15, 7. 51, 4. 11, 8. 12. 32, 9. 12, 44, 9. 45, 2 et 16. 13, 14, 11. 44, 5 et 22. 14, 59, 15. 16, 10, 15. 11, 1. 29, 7. 33, 7. — Indiligentia quadam Tacitus 'pater' pro 'patruo' scripsit IV, 83, 27 sors oraculi (Apol-linis) haud ambigua: . . simulacrum patris sui reveherent, sororis relinquerent.

b) de avi 6, 28, 21 primam adulto (phoenici) curam sepeliendi patris cf. 28, 23 patrium corpus.

B) transl. I) a) de patre adoptivo I, 17, 3 sermo (Pisonis) erga patrem imperatoremque (Galbam) reverens. 29, 15 patris et senatus et ipsius imperii vicem doleo (Piso). 1, 9, 13 dum interfectores patris (I. Caesaris) ulcisceretur (Augustus) cf. 9, 9 patens. 6, 4 patris (Augusti) iussa simulabat (Tiberius). 73, 10 scripsit (Tiberius) consulibus non ideo decretum patri suo caelum, ut. . . 4, 39, 5 benevolentia patris Augusti. . . 40, 22 te (Seianum). . . longe antisse patris mei amicitias. 52, 8 Agrippina. . . pergit ad Tiberium ac forte sacrificantem patri repperit. 3, 12, 2 patris sui (Augusti) legatum. . . Pisonem fuisse. 1, 42, 1 non mihi (Germanico) uxor aut filius patre (Tiberio) et re p. cariores sunt. 42, 20 hunc. . . nuntium patri. . . feram? 2, 71, 7 referatis patri ac fratri, . . quibus insidiis circumventus. . . 13, 43, 14 compertum sibi referens (Nero) ex commentariis patris sui (Claudii). . . 1, 47, 8 adolescentibus (Germanico et Druso) excusatum quaedam ad patrem (Tiberium) reicere. *Drusi* ratione habita pertinet pater ad A.

b) de socero 1, 59, 6 neque probris temperabat (Arminius): egregium patrem, magnum imperatorem, . . Fortasse ad A pertinet respectu Thunseldae habito; potest etiam et patris et soceri notionem simul complecti.

II) D 22, 17. G 10, 5 pater familiae cf. B. a p. 448^b.

III) patres i. q. *vorfahren* G 13, 7 insignis nobilitas aut magna patrum merita principis dignationem etiam adolescentulis adsignant. Accipi potest etiam sola significatione sub A allata. 39, 3 in silvam auguriis *patrum et prisca formidine sacram. . . coeunt.

IV) a) nomen honorificum 1, 72, 3 nomen patris patriae Tiberius. . . repudiavit. 11, 25, 18 consul rettulit patrem *senatus* appellandum esse Claudium m: quippe promiscum patris patriae cognomentum.

b) α) II, 52, 12 ordo Mutinensis. . . appellabat

(partem senatus) *patres conscriptos* intempestivo honore. — 'p. conscripti' *vocat. casu* cf. p. 208. Semel legitur solum 'patres' *vocat. casu* 16, 31, 7 hunc optimum patrem tu, Caesar, vos, patres, (servate) incolumem.

β) αα) compon. *senatus* D 5, 31 cf. 5, 30. I, 19, 2 apud senatum. . . Pisonis comis oratio. et patrum favor aderat. 19, 9 cf. 19, 11 et 14. 47, 3 *vocat senatum praetor*. . . certant adulationibus ceteri magistratus, adcurrunt patres. II, 10, 7 cf. 10, 6 et 8 et 11. 91, 12 ventitabat in senatum, etiam cum parvis de rebus patres consulerentur. III, 37, 2 senatum. . . adlocutus, exquisitis patrum adulationibus attollitur. IV, 44, 5 patres coeptatam libertatem. . . omisere. Mucianus, ne sperni senatus iudicium. . . videretur, . . 45, 1 reconciliavit. . . studia patrum habita in senatu cognitio. . . Manlius senator. . . querebatur. 1, 39, 5 cf. 39, 8. 46, 10 Tiberium. . . sedere in senatu, verba patrum cavillantem. 2, 28, 14 adit consules, cognitionem senatus poscit. et vocantur patres. 38, 11 cum aliis de rebus convenerint patres, . . aetate liberum suorum urguere modestiam senatus cf. 38, 8 cum invidia senatus et principum. 52, 25 Tiberius res gestas apud senatum celebravit; et decrevere patres triumphalia insignia. 3, 15, 9 senatum. . . ingreditur; . . infensas patrum voces, . . saeva cuncta perpressus, . . 32, 3 missis ad senatum litteris Tiberius. . . docuit iudicio patrum deligendum pro consule gnarum militiae. 51, 8 factum (est) senatus consultum, ne decreta patrum. . . cf. 51, 10 senatus. 60, 3 Tiberius. . . imaginem antiquitatis senatui praebebat, postulata provinciarum ad disquisitionem patrum mittendo. 63, 2 quorum copia fessi patres. . . consulibus permisere, ut. . . rem integram rursum ad senatum referrent. 4, 15, 16 decrevere Asiae urbes templum Tiberio matricque eius ac senatui. et permissum statuere; egitque Nero grates ea causa patribus atque avo. 33, 5 olim plebe valida, vel cum patres pollerent cf. 33, 6 senatus et optimationem ingenia. 35, 13 egressus senatu vitam. . . finivit libros. . . cremandos censuere patres. 5, 4, 1 fuit in senatu Rusticus, componendis patrum actis delectus a Caesare. 4, 17 spretum dolorem principis ab senatu, descivisse populum; audiri iam et legi novas contiones, nova patrum consulta. 6, 12, 1 Piso. . . publico funere ex decreto senatus celebratus est. relatum inde ad patres a Quintiliano tribuno plebei de. . . 16, 14 Gracchus praetor. . . rettulit ad senatum, trepidique patres (neque enim quisquam tali culpa vacuus) veniam a principe petivere. 49, 6 accusata in senatu, quamquam genua patrum [M, Pfitzn. patris] advolveretur. . . 12, 59, 9 vim vitae suae attulit ante sententiam senatus. Tarquitiis tamen curia exactus est, quod patres. . . pervicere. 13, 4, 13 teneret antiqua munia senatus. . . illi (consules) patrum aditum praeberent. 10, 4 Caesar effigiem Cn. Domitio patri. . . petivit a senatu; sibique statuas. . . adversus offerentes prohibuit. et quamquam censuissent patres, ut. . . 14, 11, 4 (Agrippina) infensa militi patribusque et plebi cf. 11, 3 dedecus senatus et populi. 17, 10 iudicium princeps senatui, senatus consulibus

permisit. et rursus re ad patres relata . . 28,4 auxit patrum honorem (Nero) statuendo ut, qui . . ad senatum provocavissent, . . cf. 28,1 senatus. 15,73,1 Nero vocato senatu, oratione inter patres habita, edictum apud populum . . adiunxit. [Nipp. del. voc. sen.] 73,12 in senatu cunctis . . in adulationem demissis, Gallionem . . increpuit Saliens, hostem . . vocans, donec consensu patrum deterritus est. 16,26,8 detraheret (Thrasea) . . senatui, quem *semper ornasset, infamiam tanti flagitii, et relinqueret incertum, quid viso Thrasea reo decreturi patres fuerint. — 11,25,1 orationem principis secuto patrum consulto primi Aedui *senatorum* in urbe ius adepti sunt. 12,23,1 Galliae Narbonensi ob egregiam in patres reverentiam datum, ut senatoribus eius provinciae (sc. Romae versantibus) non exquisita principis sententia . . res suas inviseret. 1,8,19 conclamant patres corpus ad rogam umeris senatorum ferendum. 4,15,6 cf. 15,4 unus e senatoribus. 26,10 missus e senatoribus, qui scipionem eburnum, togam pictam, antiqua patrum munera, daret regemque . . appellaret. 6,2,14 Tiberius . . egit gratis benevolentiae patrum cf. 2,9 principem orabat deligere senatores, ex quis . . 13,54,21 inter *patres considunt (legati in theatro) cf. 54,17 in sedibus senatorum. 16,27,6 inter quorum (militum) . . minas ingressi curiam senatores, et oratio principis . . audita est: nemine nominatim compellato patres arguebat, quod publica munia desererent. IV,45 cf. supra. 1,75,6 Aurelius senator . . auxilium patrum invocabat. 5,5,2 Caesar . . questus apud patres quod fraude unius senatoris . . 6,7,1 facta patribus potestate statuendi de Caeciliano senatore . . — II,38,5 prima inter *patres *plebemque* certamina exarsere. 1,46,3 civitas incusare Tiberium quod, dum patres et plebem . . ludificetur, dissideat interim miles. 14,11,4 (Agrippina) infensa militi patribusque et plebi. D 36,20 plus apud principes gratiae, plus auctoritatis apud patres, plus notitiae . . apud plebem *parabat. I,4,10 cf. infra. 4,33,5 olim plebe valida, vel cum patres pollerent. 74,10 eo venire patres, eques, magna pars plebis, anxii erga Seianum. — 3,10,8 reus . . studia *populi* et patrum metuens. 4,2,12 Tiberio . . ita prono, ut socium laborum non modo in sermonibus, sed apud patres et populum celebraret (Seianum). 13,17,16 fovendum patribus populoque principem, qui . . 12,41,17 quae censuerint patres, iusserint populus, intra penates abrogari. 14,1,10 timeri ne uxor . . iniurias patrum, iram populi adversus superbiam . . matris aperiat. 15,73,1 cf. supra. I,4,7 finis Neronis . . varios motus animorum non modo in urbe apud patres aut populum aut urbanum militem, sed omnes legiones ducesque conciverat. 4,10 patres laeti . . ; primores *equitum* proximi gaudio patrum; pars populi integra . . , clientes libertique . . : plebs sordida . . , simul deterrimi servorum . . 1,7,1 Romae ruere in servitium consules, patres, eques. 4,74,10 cf. supra.

ββ) 5,4,1 patrum *acta* componere i. q. senatsprotokolle cf. p. 1068^b. 13,4,13 (consules) p. *aditum* praerberent. 12,6,2 haec favorabili oratione

praemisit multaque p. *adsentatio* sequebatur. III,37,2 exquisitis p. *adulationibus* attollitur. 1,14,1 multa p. et in Augustam adulatio. IV,43,5 ardentibus p. *animis*. 4,14,14 ut *auctoritate* p. coercendum sit (Iudicium). 13,4,2 (Claudius) curiam ingressus et de auctoritate p. et consensu militum praefatus . . 1,75,6 *auxilium* p. invocabat. 6,2,14 egit gratis *benevolentiae* p. 4,42,3 *coetus* cf. infra vox. 1,75,1 nec p. *cognitionibus* satiatus . . 15,73,12 *consensu* p. 2,85,12 factum (est) p. *consultum*, ut . . 11,25,1 orationem principis secuto p. consulto . . 14,60,1 accepto p. consulto. 5,4,17 audiri et legi nova p. consulta. 12,69,10 sententiam militum secuta (sunt) p. consulta. 16,22,5 qui vulgaribus quoque p. consultis semet fautorem aut adversarium ostenderet, triennio non introisse curiam. 1,10,5 ubi *decreto* p. fasces . . invaserit. 2,43,4 decreto p. permissae (sunt) Germanico provinciae. 3,51,8 decreta p. 60,3 *disquisitio* p. I,19,2 p. *favor* aderat. 4,12. 6,3,14. 14,46,2 magno p. *gaudio*. 6,49,6 accusata in senatu, quamquam *genua* p. [M. Pfitzn. patris] adolveretur . . 13,49,17 (id) p. *honori* dare. 14,28,4 auxit p. honorem (Nero) statuendo ut . . 11,15,5 p. R. *impulsu*. 14,1,10 *iniurias* p. 11,23,19 *insignia* p., decora magistratuum ne vulgarent. 3,32,3 *iudicio* p. deligendum pro consule gnarum militiae. 1,39,5 vennisse p. *iussu* qui . . 13,11,3 in sua acta collegam . . iurare prohibuit, magnis p. *laudibus*. 4,26,10 scipionem eburnum, togam pictam, antiqua p. *munera*. 3,14,14 si p. *sententias* evasisset. 13,14,23 sententia p. et lege de sicariis condemnatur. IV,45,1. 3,10,8 *studia* p. 1,46,10 Tiberium . . *verba* p. cavillantem. 3,15,9 infensa p. *voces*. 4,42,3 cognitio . . Tiberium perpulit, ut vitandos crederet p. coetus vocesque. — D 5,31 quid aliud *infestis* p. nuper Marcellus quam eloquentiam suam opposuit? I,4,10 p. *laeti*. 3,63,2 quorum copia *fessi* p. . . consulibus permisere, ut . . 6,16,14 *trepidi* p. 16,28,4 nimium *mites* ad eam diem p., qui Thraseam . . eludere inpune sinerent. 11,15,5 primores Etruriae sponte aut patrum *Romanorum* impulsu retinuisse scientiam. — IV,8,23 *mediis* patrum admittentibus retinere morem. — 13,49,8 licere patribus, quotiens ius dicendae sententiae accepissent, quae vellent expromere relationemque in ea postulare. I,19,9 *censuerant* patres mittendos . . legatos. II,10,7. 1,14,1. 3,11,2. 72,12. 4,35,13. 12,41,17. 13,10,4. IV,40,6 patres utrumque *iussere*. 2,52,25 *decrevere* patres triumphalia insignia. 64,2. 3,47,8. 4,15,6. 16,26,8. 6,13,4 incusavit magistratus patresque, quod non publica auctoritate populum *coercuissent*. 1,8,19 *conclamant* patres . . 13,28,5 *conprobavere* patres, incusata Antistii licentia. 11,5,9 *consurgunt* patres legemque Cincium *flagitant*. 6,9,14 *contremuerant* patres (nam quotus quisque adfinitatis . . expers erat?) . . 2,38,11 cum aliis de rebus *convenerint* patres, . . 16,27,6 patres arguebat, quod publica *munia desererent*. 3,52,10 consulti patres integrum id *negotium* ad principem *distulerant*. 12,38,1 vocati . . p. multa . . *disseruere*. 13,5,5 quod . . *obtinerent* patres, qui in Palatium ob id voca-

bantur, ut . . 6, 24, 16 *obturbabant* quidem patres specie detestandi: sed penetrabat pavor et admiratio. 5, 11, 6 multis patrum *orantibus* ponerent odia . . 12, 59, 9 quod patres . . contra ambitum Agrippinae *pervicere*. 6, 16, 14 trepidi p. . *veniam* a principe *petivere*. 3, 57, 1 praeeperant animis orationem patres, quo quasi adulatorio fuit. IV, 41, 7 *probabant* religionem patres, periurium *arguebant*. 3, 35, 2 castigatis oblique patribus, quod cuncta curarum ad principem reicerent. 1, 7, 1 ruunt in servitium. 11, 12 patres . . in questus lacrimas vota effundi. 4, 33, 5 patres *pollent* cf. *ca.* — I, 90, 1 commendata *patribus* re p. 3, 29, 2 Neronem . . commendavit p. 2, 38, 23 si p. videretur. 3, 70, 6 non debere eripi p. vim statuendi. 6, 7, 1 facta p. potestate statuendi de . . 4, 7 non p. reticenda quae audivissent. 13, 17, 16 fovendum p. populoque principem, qui . . 4, 15, 16 grates p. agere. — II, 91, 12 patres *consuluntur* de . . 3, 52, 10 consulti p. 4, 56, 13 *rogati sententiam* p. Zmyrnaeos praestulere. 1, 7, 10 (edicto) patres in curiam *vocabat* (Tiberius). 2, 28, 14 vocantur p. 11, 4, 1. 12, 38, 1. 13, 5, 5 in Palatium. 16, 24, 9. 4, 19, 11 *coguntur* p. — 1, 10, 30 cum Tiberio tribuniciam potestatem a patribus . . postulare. 14, 49, 9 ultionem a p. postulatam (esse). 12, 6, 11 statueretur . . documentum, quo uxorem imperator *a *p. [Ritter suppl., Orelli a re p.] acciperet. — 6, 12, 1. 12, 53, 1 refert ad p. de poena. 14, 17, 10 rursus re ad p. relata. 1, 15, 1 e campo comitia ad p. translata sunt. 27, 8 rogantes quo pergeret, ad imperatorem an ad patres. 12, 10, 13 sit regressus ad principem patresque. — D 7, 6 *apud *p. reum prospere defendere. 36, 20 plus auctoritatis apud p. . . parabat cf. p. 1069^a. I, 4, 7 cf. p. 1069^a. 1, 25, 11 acturum apud p. de postulatis eorum. 77, 5 actum de ea seditione apud p. dicebanturque sententiae, ut . . 2, 31, 9 accusatio apud p. . . peracta. 43, 2 haec . . apud p. disseruit. 84, 4 iactavit apud p. . . 3, 16, 4 destinatum (fuisse) promere apud p. (libellum). 4, 2, 12 socium laborum apud p. celebravit (Seianum). 6, 5 publica negotia et privatorum maxima apud p. tractabantur. 15, 6 cuncta. 5, 5, 2 Caesar . . questus apud p. quod . . 14, 40, 12 quod apud p. convictum. — 3, 24, 17 Silano patribus *coram* respondit. — II, 38, 5 prima *inter* p. [M partes] plebemque certamina exarsere. IV, 11, 1 cum discordia *inter* p. [M partes], ira apud victos, nulla in victoribus auctoritas . . essent. 15, 73, 1 oratione *inter* p. habita. 13, 54, 21 *inter* p. [M partes] considunt (legati in teatro). — 12, 23, 1 Galliae Narbonensi ob egregiam *in* patres reverentiam datum, ut . . 14, 50, 2 probrosa *in* patres et sacerdotes composuisset iis libris, quibus . .

γ) *patres* i. q. *patricier, adel* 3, 27, 1 pulso Tarquinio adversum patrum factiones multa populus paravit tuendae libertatis.

c) IV, 84, 25 deum . . plurimi Ditem patrem . . coniectant. V, 5, 25. 3, 61, 7 Liberum p.

paternus. a) ad *patrem* pertinet α) 3, 34, 4. 11, 16, 22 cf. *parens* (i. q. pater) A. I. 16, 3 paternum huic (Italico) *genus* e Flavio fratre Arminii, *mater* ex Actumero principe Chattorum

erat. 1, 77, 15 ab exilio reversos nobiles adulescentulos *avitis* ac p. *sacerdotiis* in solacium recoluit. 14, 43, 19 de p. *pecunia* transegerat aut avitum mancipium detrahebatur. 2, 43, 15 praeter paternos *spiritus uxoris* quoque . . opibus accendebatur. — III, 86, 18 Domitianum . . miles . . in paternos *penates* deduxit. 1, 56, 5 posito castello super vestigia p. *praesidii* in monte Tauno. 75, 12 Celeri . . deciens sestertium largitus est, satis conperto p. ei *angustias* esse. 3, 32, 8 p. ei *angustias* (esse). 18, 5 concessit ei p. *bona*. 14, 43, 19 p. *pecunia* cf. supra. 11, 16, 3 p. *genus* cf. supra. 14, 22, 11 unde (e finibus Tiburtum) paterna Plauto *origo*. 15, 48, 5 is Calpurnio genere ortus ac multas insignesque familias p. *nobilitate* complexus . . 12, 68, 6 Agrippina . . tenere amplexu Britannicum, veram p. *oris* effigiem appellare. A 7, 9 iuvene admodum Domitiano et ex p. *fortuna* tantum licentiam usurpante. 6, 32, 1 ornat (Tiberius) Phraaten accingitque p. ad *fastigium*. 4, 13, 16 p. *adversis* . . abstractus. 19, 3 p. *inimicitias* obtendens. 16, 28, 6 Agrippinum, p. in principes *odii* heredem. 3, 34, 4 inerat (filio) imago p. *facundiae*. 2, 67, 8 (filium) p. *consiliis* adversatum constabat. 3, 59, 13 id primum e p. consiliis discere. 2, 43, 15 p. *spiritus* cf. supra. 11, 16, 22 si p. Italico *mens* esset. β) III, 74, 3 Domitianus . . apud Primum p. *clientem* . . delituit. 12, 14, 14 Meherdates, promissa Parracis p. clientis secutus. 5, 10, 7 pergere ad p. *exercitus*.

b) ad *patrem adoptivum* pertinet 1, 10, 13 Cassii et Brutorum exitus p. *inimicitias* datos (ab Augusto). 12, 69, 8 inlatus castris Nero . . promissio donativo ad exemplum p. *largitionis*, imperator consulatur.

patesco. a) V, 11, 15 muri . . introrsus sinuati, ut *latera* obpugnantium ad ictus patescerent i. q. exponi, blossgestellt sein.

b) i. q. *sich ausdehnen, sich erstrecken* II, 81, 10 *quantum (provinciarum)* introrsus in Pontum et Armenios patescit, (iuravit). 2, 61, 9 claustra olim *R. imperii, quod* nunc rubrum ad mare patescit. IV, 78, 3 consistunt per cohortes et manipulos; neque enim poterat patescere *acies* effuso hoste et impediendis tentoriis i. q. explicari. — G 30, 3 civitates, in quas *Germania* patescit i. q. *sich breit verzweigt*.

patibulum. IV, 3, 10 servus . . patibulo adfixus. 4, 72, 13 rapti . . milites et patibulo adfixi. 1, 61, 18 cladis eius superstites . . referebant hic cecidisse legatos . . , quot patibula captivis, quae scrobes, . . 14, 33, 16 neque capere aut vendare aliudve quod belli commercium, sed caedes patibula ignes cruces . . festinabant.

patientia. A) a) i. q. *das ertragen, aushalten* von beschwerden, strapazen, *die ausdauer* 6, 46, 19 gravescente valetudine nihil e libidinibus omittit (Tiberius), in patientia (sc. libidinum cf. Nipp.) firmitudinem simulans. Roth Agric. p. 120, Bötticher, al. explic. leiden. — A 33, 9 seu fortitudine adversus hostis seu patientia ac labore paene adversus ipsam rerum naturam opus fuit. G 4, 7 magna corpora et tantum ad impetum valida: *laboris* atque *operum* non eadem p., minimeque sitim aestumque

tolerare, frigora atque inedia . . . adsueverunt. 2, 14, 15 corpus ut . . . ad brevem impetum validum sic nulla *vulnerum* p. IV, 60, 6 virgulta postremo . . . vellent (obsessi) miseriarum patientiaeque *documentum* fuere. 6, 34, 7 Albani saltuosos locos incolentes duritiae patientiaeque magis *insuere*. 14, 24, 4 penuria aquae, fervida aestas, longinqua itinera sola *ducis* p. mitigabantur, eadem pluraque gregario milite *tolerantis*.

b) *spec. in re obscoena* 6, 1, 13 multiplex p. cf. p. 780^b 5.

B) a) i. q. *nachsicht* 2, 13, 4 cum . . . plurimi (milites) patientiam, comitatem, per seria per iocos eundem animum (ducis) laudibus ferrent. Roth, Bötticher, al. explic. ausdauer cf. A. a.

b) i. q. *das sichgefallenlassen, geschehenlassen, geduld, unterwürfigkeit* II, 29, 12 silentio, patientia, postremo precibus ac lacrimis veniam quaerebant (milites) i. q. aequo animo ferentes omissionem solitorum. 15, 59, 25 (Piso uxorem) amici matrimonio abstulerat. nomen mulieris Galla, priori marito Silus: hic patientia, illa invidicitia Pisonis infamiam propagare i. q. weil er sie dem P. geduldig überliess. 4, 59, 19 qui (Seianus) nunc patientiam *senis* (Tiberii) et segnitiam iuvenis iuxta insultet. 6, 38, 10 quae ab heredibus occultata recitari Tiberius iussit, patientiam *libertatis* alienae ostentans i. q. duldsamkeit gegenüber. — 3, 65, 13 etiam illum (Tiberium), qui libertatem publicam nollet, tam *proiectae servientium* patientiae taedebat i. q. unterwürfigkeit. 14, 26, 9 Tigranes . . . quod diu obses apud urbem fuerat, usque ad *servilem* p. demissus. 16, 16, 5 nunc patientia servilis tantumque sanguinis domi perditum fatigant animum. 14, 64, 17 neque silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia (sc. servili) postremum fuit. A 2, 10 dedimus (Romani) . . . grande patientiae *documentum* i. q. unterwürfigkeit, langmut. 15, 3 Britanni agitare inter se mala servitutis . . . nihil profici patientia nisi ut graviora tamquam ex facili tolerantibus imperentur. 16, 8 (Britanniam) unius proelii fortuna veteri patientiae restituit. 31, 20 nos (Britanni) integri et indomiti et in libertatem, non in *patientiam* *bellaturi . . . i. q. um uns geduldig zu fügen. V, 10, 1 *duravit* patientia Iudaeis usque ad Florum procuratorem: sub eo bellum ortum. 12, 50, 11 illi, quamvis servitio sueti, patientiam *abrupunt* armisque regiam circumveniunt i. q. reisst die geduld. — de *milit.* IV, 27, 14 tanta illi exercitui diversitas inerat licentiae patientiaeque i. q. duldwiligkeit, fügsamkeit.

patior. A) D) i. q. *erdulden, ertragen* a) G 18, 11 mulier . . . admonetur venire se laborum periculorumque sociam, *idem* in pace, *idem* in proelio passuram ausuramque. II, 46, 5 ipsos (milites) *extrema* passuros ausurosque (esse). IV, 59, 18 aliter nihil spei, *famem ferrumque* et *extrema* passuros. D 37, 21 quae mala sicut non accidere melius est isque optimus civitatis status habendus est, in quo *nihil tale* patimur, ita cum acciderent, . . . I, 16, 27 imperator es hominibus, qui nec totam *servitutem* pati possunt nec totam *libertatem*. II, 77, 10 si vincimus,

honorem, quem dederis, habebis: *discrimen* ac *pericula* ex aequo patiemur. [Puteol., Pramm. partiemur.] IV, 46, 20 ne desererentur soli neu pari causa disparem *fortunam* paterentur. 14, 48, 15 non *quidquid* nocens reus pati mereretur, . . . senatui statuendum. — II, 95, 15 misera civitas, eodem anno *Othonem, Vitellium* passa, . . .

b) *spec. in re obscoena* 11, 36, 15 passus *muliebria*.

II) fere i. q. *accidere, widerfahren* II, 21, 11 tamquam *nihil gravius* pati potuissent, maerebant. 14, 58, 18 aut salutem tali consilio quaeri, aut nihil gravius audenti quam ignavo patientum esse. 47, 5 finem imperio adesse dicebant, si *quid fato* pateretur (Nero).

B) i. q. *sich gefallen lassen, dulden, zulassen, gestatten, geschehen lassen* a) a) 4, 40, 17 ego ut *sinam* (sc. id), credisne passuros qui . . . — D 40, 26 nec tanti rei p. Gracchorum eloquentia fuit, ut pateretur et *leges*. G 16, 2 nullas Germanorum populis urbes habitari satis notum est, ne pati quidem *inter se iunctas sedes*. 43, 5 Osos . . . lingua coarguit non esse Germanos, et quod *tributa* patiuntur. 6, 41, 2 Clitarum natio . . . deferre census, pati tributa adigebatur. 4, 46, 4 causa motus (erat) . . . , quod pati *dilectus* . . . aspernabantur. I, 28, 7 is habitus animorum fuit, ut pessimum *facinus* auderent pauci, plures vellent, omnes paterentur. III, 31, 19 posita omni ferocia cuncta victi patientur. 1, 31, 3 magna spe fore ut Germanicus Caesar *imperium* alterius pati nequiret. 13, 56, 1 patienda (esse) meliorum imperia. — G 42, 7, iam et *externos* (reges) patiuntur. II, 37, 17 neque . . . legatos ac duces . . . nisi pollutum obstrictumque meritis suis principem passuros (fuisse). 13, 56, 4 neque alios indices quam se ipsos paterentur.

β) *seq. acc. c. inf.* D 10, 24 si . . . tibi Nicostrati robur . . . di dedissent, non paterer immanes illos . . . lacertos levitate iaculi . . . vanescere. IV, 75, 11 culpabant Cerialem passum iungi quos discretos intercipere licuisset. 1, 13, 14 quo usque patieris, Caesar, non adesse *caput rei p. ? 80, 12 ut mandaverit quibusdam provincias, quos egredi urbe non erat passurus. 2, 48, 14 prodigos . . . movit senatu aut sponte cedere passus est. 16, 22, 27 frustra Cassium amovisti, si gliscere et vigere Brutorum aemulos passurus es. D 5, 12 ego . . . non patiar Maternum societate plurium *defendi*. 16, 15 non . . . indefensum saeculum nostrum patiar hac vestra conspiratione damnari. A 42, 10 agi sibi gratias passus est. G 24, 10 quamvis robustior adligari se ac venire patitur. II, 47, 13 an ego . . . tot egregios exercitus sterni rursus et rei p. eripi patiar? IV, 80, 4 neque Antonium adsciri inter comites a Domitiano passus est. 1, 8, 1 nihil primo senatus die agi passus *est nisi de supremis Augusti. 14, 7 ne lictorem quidem ei decerni passus est aramque . . . prohibuit. 3, 22, 13 servos Lepidae . . . transtulit ad consules neque per tormenta interrogari passus est de iis, quae . . . — I, 83, 19 num omnes nuntios palam audiri . . . *ratio* rerum aut occasionum *velocitas* patitur?

γ) *c. adv.* I, 53, 6 ut peculatorem flagitari iussit. Caecina aegre passus miscere cuncta . . .

statuit. [Heins., Halm id Caec.] 67,7 aegre id passi Helvetii. . . III, 53,1 aegre id pati Antonius et. . . 60,6 aegre id pati miles et. . .

δ) c. *adi. praedic.* A 20,7 *nihil*. . . apud hostis quietum pati (Agricola). — III, 66,6 nec tantam Vespasiano superbiam, ut privatam *Vitellium* pateretur, ne victos quidem *laturos*. IV, 77,23 venient legiones, quae neque me inultum neque vos impunitos patiantur.

b) de *rebus* A 23,2 si *virtus* exercituum et R. nominis **gloria* pateretur, inventus (erat) in ipsa Britannia terminus. I, 83 cf. a. β. — V, 6, 15 *lacus*. . . gravitate odoris accolis pestifer, neque vento impellitur neque *pisces* aut suetas aquis *volucres* patitur. I, 64, 18 porrigebatur *planities*, quae tenuem *aciem* pateretur. 12, 55, 9 duri circum *loci* peditibusque ad pugnam idonei equestre *proclium* haud patiebantur. — *patiens*. a) D 8,22 Vespasianus, venerabilis senex et patientissimus *veri*. III, 5, 10 gens (Sueborum) *fidei* **quam* **iussorum* patientior. 26, 12 miles *periculi* quam *morae* patientior. 15, 6, 18 neque Corbulo *aemuli* *patiens*, et. . . β) A **12, 16 solum*. . . *patiens frugum*, fecundum. IV, 26, 4 *Rhenus*. . . *vix navium* *patiens*. b) 1, 74, 22 quanto incautius efferverat, paenitentia *patiens* tulit absolvi reum i. q. nachgiebig aus reue. I, 49, 14 (Galba) *amicorum libertorumque* *patiens* i. q. nachsichtig gegen cf. culpa. — *adverb.* G 45, 12 frumenta ceterosque fructus *patientius* quam pro solita Germanorum inertia laborant i. q. mit mehr ausdauer.

patrator. 14, 62, 6 visus (est) idoneus *maternae necis* *patrator* Anicetus.

patricius. a) *adi.* 11, 24, 32 *plebei magistratus* post patricios, Latini post plebeios (fuere). 3, 48, 3 nihil ad veterem et p. Sulpiciorum *familiam* Quirinius pertinuit. 12, 25, 11 nullam antehac adoptionem inter p. *Claudios* reperiri, eosque ab Atto Claudio continuos duravisse.

b) *subst.* A 9, 2 revertentem (Agricolam). . . Vespasianus *inter patricios* *adscivit*. 11, 24, 4 Clausus origine Sabina simul in civitatem R. et *in familias* *patriciorum* *adscitus* est. 25, 5 *in numerum* *patriciorum* *adscivit* Caesar vetustissimum quemque e senatu aut quibus clari parentes fuerant. 4, 16, 3 *patricios* *confarreatis* *parentibus* *genitos*.

patrimonium. A 7, 5 cf. *praedium*.

patrimus. IV, 53, 9 cf. *puer*.

patrius. A) a) quod ad *patrem* pertinet 4, 16, 9 quod exiret e *iure* p., qui id flamonium apisceretur. 6, 28, 23 (phoenicem) subire p. *corpus* cf. 28, 21 pater. 13, 15, 11 quo (carmine) evolutum eum (Britannicum) *sede* p. *rebusque* *summis* significabatur. Potest pertinere etiam ad b. 4, 4, 4 multa cum laude filii sui, quod p. *benevolentia* in fratris *liberos* foret.

b) quod ad *patres*, *maiores* pertinet IV, 64, 19 *instituta* *culumque* *patrium* *resumite* (Agrippinenses), abruptis voluptatibus, quibus Romani . . . valent. Trahi potest etiam ad B. V, 5, 3 *spretis religionibus* p. 3, 31, 12 Corbulo praetura functus de Sulla nobili iuvene questus est apud senatum, quod sibi inter spectacula gladiatorum loco non decessisset. pro Corbulone aetas, p. *mos*, studia seniorum erant cf. 31, 15 exem-

pla maiorum. Roth expl. landessitte. 59, 6 Tiberius . . . arguens . . . aureas litteras contra p. morem cf. 57, 8 Haterius (censuit) eius diei senatus consulta aureis litteris figenda. 14, 20, 11 abolitos paulatim p. mores funditus everti per accitam lasciviam. 11, 10, 22 adegit Parthos mittere ad principem R. . . preces, quis permitti Meherdaten p. ad *fastigium* orabant. 12, 17, 9 Zorsines, diu pensitato, Mithridatisne rebus extremis an p. *regno* consuleret. . . 51, 11 (Radamistus) Hiberos ad p. regnum pervadit.

B) ad *patriam* pertinet i. q. *einheimisch*, *heimatlich*, *landesüblich* 1, 59, 12 cerni. . . Germanorum in lucis signa R., quae *dis* patriis suspenderit. 79, 13 spectandas . . . religiones sociorum, qui sacra et lucos et aras p. *amibus* *disceverint*. 4, 55, 19 Lydum p. in *terris* *resedis*, Tyrreno datum novas ut conderet sedes. 13, 54, 7 iam fixerant domos, semina arvis intulerant utque p. *solum* *exercebant*. 14, 12, 17 feminas *industres*. . . praetura *functos*. . . *sedibus* p. reddidit, ab Agrippina olim pulsos. 25, 10 p. in sedes remeare. IV, 15, 1 magno cum adsensu auditus (Civilis) barbaro ritu et p. *exsecrationibus* universos adigit. 2, 60, 11 manebant structis molibus litterae Aegyptiae . . . iussusque e senioribus sacerdotum p. *sermonem* interpretari. . . 4, 45, 9 (Termestinus quidam) voce magna sermone p. frustra se interrogari clamitavit. A 18, 22 lectissimos auxiliarium, quibus nota vada et **patrius nandi usus*, . . inmisit. G 10, 20 captivum . . . cum electo popularium suorum, p. quemque *armis*, committunt. 15, 29, 9 eques compositus per turmas et *insignibus* p. 2, 2, 13 quotiens per urbes incederet (Vonones), lecticae gestamine fastuque erga p. *epulas*. II, 22, 7 cohortes Germanorum, cantu truci et *more* p. nudis corporibus super umeros scuta quatentium. 6, 32, 10 Phraates . . . dum omisso cultu R. . . instituta Parthorum sumit, p. moribus impar morbo absumptus est. 42, 19 Surena p. more Tiridaten insigni regio evinxit. 11, 16, 6 (Italicus) armis equisque in p. nostrumque morem excoctus. 12, 44, 8 Radamistus, . . . patrias *artes* edoctus. 15, 55, 8 ferrum, cuius argueretur, olim *religione* patria cultum . . . ac fraude liberti subreptum respondit i. q. quam iam in patria ferro praestitisset. — *patria*. a) i. q. *vaterstadt* III, 43, 6 Paulino patria Forum Iuli (erat). 86, 1 patria illi Luceria [Oberlin; M patrem illi Luceria]. 80, 13 ante ipsa patriae *moenia*. 15, 42, 1 Nero usus est patriae *ruinis* extruxitque domum, in qua. . . IV, 72, 3 avido milite eruendae civitatis (coloniae Treverorum). hanc esse *Classici* . . . patriam. 85, 7 patriam *eius captam* (esse). III, 8, 7 illic (Vicetiae) Caecinam genitum et patriam hostium duci *ereptam* (esse). 6, 15, 17 devius plerumque itineribus *ambians* patriam et *declinans* (Tiberius). 4, 58, 9 neque tam incredibilem casum providebant, ut undecim per annos libens patria *careret* (Tiberius). IV, 58, 26 an, si ad moenia urbis Germani . . . duxerint, arma patriae inferetis? III, 72, 9 pro patria bellavimus.

b) i. q. *vaterland*, *heimat* A 15, 14. 32, 12. G 31, 6. V, 17, 12. 1, 59, 19 cf. *parens* A. 2. 2, 71, 4 quod

me parentibus liberis patriae intra inventam praematuru exitu raperent (*dei*). V, 5, 11 inbutur (Iudaei) . . . contemnere deos, exuere patriam, parentes liberos fratres vilia habere. 2, 10, 4 diversi ordiuntur, hic . . . ille fas patriae, libertatem avitam, penetrans Germaniae deos, matrem precum sociam. 4, 8, 22 vos (p. c.) . . . dis et patria coram obtestor. 11, 16, 23 non alium infensus arma contra patriam ac deos penates quam parentem eius exercuisse. III, 84, 8 proprium esse militis decus in castris: illam patriam, illos penates. II, 12, 9 non Italia adiri nec loca sedesque patriae videbantur: tamquam externa litora et urbes *hostium* urere, vastare, rapere. 2, 62, 11 oblitio patriae suis quemque ab sedibus *hostilem* in agrum transulerat. — II, 12, 9 *loca sedesque* patriae. 2, 10, 4 *fas* cf. supra. I, 15, 7 me . . . *amor* patriae impulit, ut . . . 15, 36, 9 cunctas sibi curas amore patriae leviores dictitans (Nero). 11, 24, 17 manent posterit eorum (sc. qui ex Hispania et Gallia in civitatem recepti sunt) nec amore in hanc p. nobis concedunt. 1, 58, 4 *odio* patriae. IV, 20, 4 militia fessis patriae atque otii *cupidinem* esse. 2, 62, 11 *oblitio* cf. supra. 4, 48, 16 ferre arma ad suum patriaeque *servitium* incusabantur (Thraeces). 3, 4, 8 cum (Agrippinam) *decus* patriae . . . appellarent. 2, 45, 16 (Maroboduum) petivisse foedus, *proditorem* patriae, satellitem Caesaris. 1, 14, 2 alii (Augustam) *parentem*, alii *matrem* patriae appellandam . . . censebant. 2, 87, 4 neque . . . *parentis* patriae . . . vocabulum adsumsit (Tiberius). 1, 72, 3 nomen *patris* patriae Tiberius . . . repudiavit. 11, 25, 19 *patris* patriae cognomentum. — A 32, 12 aut nulla plerisque (Romanis) patria aut alia est. G 2, 8 quis . . . Germaniam peteret, . . . tristem cultu aspectuque, nisi si patria sit? IV, 65, 11 deductis olim . . . haec patria est. II, 92, 13 ipsos (nobiles) liberosque patriae Galba reddiderat. 2, 71, 4 rapere cf. supra. 4, 43, 22 Moschus exul in Massilienses receptus bona sua rei p. eorum ut patriae reliquerat. 3, 18, 3 qui (M. Antonius) bellum patriae fecisset. A 15, 12 iniungi dilectus (sibi), tamquam mori tantum pro patria nescientibus. 11, 16, 23 arma contra p. exercere cf. supra. 1, 9, 15 non aliud *discordantis* patriae remedium fuisse quam ut ab uno *rege* retur. IV, 28, 6 actae . . . praedae, infestius in Ubiis, quod gens Germanicae originis *eiurata* p. *in Romanorum nomen Agrippinenses vocarentur. V, 5, 11 *exuere* cf. supra. 24, 8 *ereptam* (esse) Batavis p. 1, 44, 18 (centurio) nomen, ordinem, patriam . . . *edebat* cf. p. 335^a. 13, 47, 16 *cedere* patria et Massiliensium moenibus coerceri inbetur.

patro. 2, 66, 3 maluit patrati quam *incepti* facinoris reus esse. 12, 16, 11 ni proelium nox diremisset, *coepa* patrataque expugnatio eundem intra diem foret. 3, 47, 1 Tiberius *ortum* patratumque bellum senatu scripsit. IV, 81, 19 *patrati remedi* gloriam penes Caesarem, *inviti* Iudibrium penes miseros fore i. q. mit erfolg angewandt: Her. — III, 64, 10 gratiam patrati *belli* penes eum, qui urbem occupasset. 2, 26, 6 labare hostes . . . et si proxima aestas adiceretur, posse bellum patrari. 3, 47, 1 cf. supra.

Lexicon Taciteum.

12, 16, 11 *expugnatio* cf. supra. 13, 41, 20 inter festos referretur dies, quo patrata *victoria*, quo nuntiata . . . esset. IV, 61, 2 Civilis . . . post coepa adversus Romanos arma . . . crinem patrata demum *caede* legionum deposuit. 2, 39, 7 patrata [Rhenan.; M parata] caede (Agrippae). 4, 57, 6 caede eius (Seiani) patrata. 14, 44, 7 num . . . caedem patrare *poterat omnibus nesciis? 15, 58, 14 inter ipsam cognitionem destringeret gladium caedemque patraret. 2, 88, 3 mortem Arminii promittebat, si patranda *neci* venenum mitteretur. 11, 28, 9 multas *mortes* iussu Messalinae patratas (esse). 1, 45, 5 primi seditionem coeptaverant: atrocissimum quodque *facinus* horum manibus patratum (erat). 2, 66, 3 cf. supra. 14, 7, 1 Neroni nuntios patrati facinoris opperienti adfertur . . . 8, 19 facinus patraturus. IV, 83, 23 species . . . exitum ipsi . . . (denuntiavit), ni *iussa* patrarentur [M paterentur]. V, 20, 6 nec *omnia* patranda fiducia, sed multa ausis aliqua in parte fortunam adfore. 5, 4, 11 *nihil triste* illo die patratum (est in senatu). 12, 26, 4 actae principi grates . . . rogataque lex qua . . . augetur et Agrippina cognomento Augustae. *quibus* patratis . . . 13, 9, 15 querente Ummidio (duce) praerepta quae suis consiliis patravisset. 15, 52, 8 melius . . . in publico patratos (esse) quod pro re p. suscepissent. 6, 2 *haec* plures ut formidine regis et Corbulonis minis patrata ac magnifica extollebant. — [Non recte Ritter A 13, 13, Freinsheim 13, 1, 2 cf. com. crit.]

patrocinium. transl. D 4, 5 compon. *advocatio* (vertheidigung) cf. poeta.

patrocinor. transl. D 10, 28 ne ad illud quidem confugere possis, quod plerisque patrociniatur, tamquam . . .

patronus, -na. A) *patronus, propr. a)* in re iudic. D 1, 6 horum temporum disertis *causidici* et *advocati* et patroni . . . vocantur. 37, 2 stimulantur, ne clientulorum loco potius quam patronorum numerarentur. 34, 15 omnes eiusdem aetatis patronos in plurimis et causis et iudiciis cognoscebant (juvenes). 38, 6 numerus neque dierum neque patronorum finiebatur. 2, 30, 4 quia . . . Libo sine patrono introisset (curiam). 3, 11, 5 reo Arruntium, Vinicium . . . patronos petenti iisque diversa excusantibus Lepidus et Piso . . . adfuere. 12, 24 si quos propinquus sanguis aut fides sua patronos dedit, quantum quisque eloquentia et cura valet, iuvate periclitantem.

b) *spec.* I, 2, 19. 3, 36, 4. 13, 26, 3 et 11. 44, 19. 16, 10, 5. 20, 8 cf. libertus A. a. 13, 27, 15 expenderent (patres) causam libertorum, quotiens a patronis arguerentur. 26, 8 vine an aequo cum patronis iure agerent (liberti). 27, 11 quos vindicta patronus non liberaverit, velut vinclo servitutis attingi. 15, 54, 17 cum secum servilis animus praemia perfidiae reputavit . . . cessit fas et salus patroni et acceptae libertatis memoria. — [codd. D 39, 13.]

B) *patrona.* *spec.* 14, 9, 9 cf. 769^b.

patruus. G 20, 15 si liberi non sunt, proximus gradus in possessione fratres, patru, avunculi. 12, 5, 4 nullo exemplo deductae in domum patru fratris filiae. 7, 6 iustae inter

patruos fratrumque filias nuptiae . . statuerentur. 1, 33, 5 (Germanicus) anxius in se patrum (Tiberii) aviaeque (Liviae) odiis cf. Nipp. 3, 3, 11 matris exemplo avia quoque et patruus atineri videntur. 17, 12 egregiam aviam ac patruum sanguine miserrimae domus exsatiaret. 2, 5, 5 aversa patrum voluntas. 43, 24 Germanico alienatio patrum amorem apud ceteros auxerat. 3, 5, 12 non fratrem, nisi unius diei via, non patruum saltem porta tenus obvium (fuisse). 31, 3, 2, 14, 20 se (Germanicum), patris (Drusi) patruique (Tiberii) vestigia prementem, . . 45, 6 fratris filio iuveni (Arminio) patruus senex parere dedignabatur. 1, 60, 2 Inguomerus Arminii patruus. 3, 31, 17 (Mamercus) patruus simul ac vitricus Sullae . . erat. 16, 8, 1 Silanum inerepuit isdem quibus patruum eius Torquatum. 11, 17, 4 dignum se p. Arminio, avo Actumero praeberet (Italicus). II, 48, 17 neu patruum sibi Othonem fuisse . . oblivisceretur. 11, 36, 13. 12, 3, 3. 44, 17. 47, 21. 14, 2, 17. 16, 8, 4. 12, 22, 7 maiorem ei (Lolliae) patruum Cottam Messalinum esse i. q. frater proavi. — de *patruo adoptionis iure* 4, 8, 19 hos (Germanici liberos, Neronem et Drusum) . . orbatos parente tradidi patruo ipsorum (Druso).

patulus. a) 15, 43, 21 p. *latitudo* cf. lat. b) 15, 40, 5 rediit . . ignis p. magis urbis locis.

paucitas. G 40, 1 *magno corpore* efficitur ut se Sueborum caput credant (Semnones). contra Langobardos paucitas nobilitat. I, 27, 13 paucitate *salutantium* trepidum (Othonem). A 37, 2 Britanni . . paucitatem *nostrorum* . . spernebant. II, 23, 4 Gallus . . diffisus paucitati *cohortium*.

paucus. A) *adi.* c) c. *oppos.* et *sim.* A 45, 24 *omnia* . . superfuere honori tuo: paucioribus tamen lacrimis comploratus es. G 19, 3 paucissima in tam *numerosa* gente adulteria. IV, 34, 3 Civilis si *maioribus* copiis instruxisset aciem, circumiri a tam paucis cohortibus nequisset. 5, 6, 2 orationes . . habitae, ex quis ob metum pauciae, *plures* aduetudine*. 3, 46, 7 *una* nuper cohors . . Turonum, *una* ala Treverum, pauciae huius ipsius exercitus turmae profligavere Sequanos. 4, 6, 23 *rari* per Italiam Caesaris agri, modesta servitia, intra paucos libertos domus. 14, 60, 15 crebri questus . . per vulgum, cui *minor* sapientia et ex mediocritate fortunae pauciora pericula sunt. 13, 39, 23 omnes puberes trucidati (sunt), *nullo* milite amisso, paucis admodum vulneratis. — II, 80, 3 Vespasianum pauci milites . . imperatorem salutavere: tum *ceteri* adcurrere, . . V, 20, 13 occiso praefecto castrorum et quinque primoribus centurionum paucisque militibus: *ceteri se munimentis *defenderant. 4, 51, 15 neque pervasere hostes nisi admodum pauci: ceteros . . trusere in summa castelli. 12, 55, 11 Troxobore paucisque primoribus interfectis ceteros clementia composuit. 14, 8, 11 obvios servorum abripit, donec ad fores cubicali veniret; cui pauci adstant, ceteris terrore . . exterritis.

β) I, 18, 10 legiones, paucis seditionis *auctoribus*, . . errasse. 1, 17, 2 interrogabat, cur paucis *centurionibus*, paucioribus *tribunis* . . oboedirent. II, 19, 5 si cum exercitu Caecina . . tam paucas *cohortes* circumfudisset. III, 64, 6 paucas Vitellio

cohortes (esse). IV, 34, 3 cf. α. II, 18, 4 mille vexillarios cum p. *equitibus* . . exercitui obicere. 13, 19, 3 nemo solari, nemo adire praeter p. *feminas*, amore an odio incertas. 4, 51, 15 *hostes* cf. α. 6, 23 p. *liberti* cf. α. II, 80, 3. V, 20, 13. 13, 39, 23 p. *militibus* cf. α. 15, 10, 10 amisso centurione et p. *militibus*, quos . . praemiseraat. 12, 55, 11 p. *primoribus* interfectis cf. α. II, 41, 10 a paucioribus *Othonianis* quo minus in vallum impingerentur, . . legionis virtute deterriti sunt. 14, 8, 11 p. *servi* cf. α. 3, 46, 7 p. exercitus *turmae* cf. α. 13, 36, 7 pauciae e proximis castellis *turmae* advenerant. — A 32, 13 paucos numero, trepidos ignorantia . . , vinctos di nobis tradiderunt (Romanos). II, 30, 7 expositos se tanto pauciores integris hostium viribus querebantur. 42, 9 Othoniani, quamquam dispersi, pauciores, fessi, proelium tamen acriter sumpsere. — G 19, 3 paucissima *adulteria* cf. α. A 14, 8 parta . . continuit, paucis admodum *castellis* in ulteriora promotis. 12, 59, 5 pauca repetundarum *crimina*, ceterum magicas superstitiones obiectabat. 5, 2, 4 *honores* . . large decretos . . imminuit, paucis admodum receptis. A 45, 24 paucioribus *lacrimis* cf. α. 11, 14, 14 nobis . . pauciae (*litterae*) primum fuere, deinde additae sunt. 14, 39, 12 paucas *naves* . . amiserat. 11, 6, 7 quodsi in nullius mercedem *negotia *agantur, pauciora fore. 5, 6, 2 *orationes* cf. α. 14, 60, 15 pauciora *pericula* cf. α. D 22, 13 pauci *sensus* apte . . terminantur. 32, 18 in paucissimos *sensus* et angustas sententias detrudunt eloquentiam. 4, 67, 8 vix modicis navigiis p. *subsidia* (erant). 2, 51, 8 victa est . . lex, sed neque statim et p. *suffragiis*. 1, 7, 12 *verba* edicti fuere pauca et sensu permodesto. 11, 35, 8 apud quos . . p. *verba* fecit. 15, 40, 12 septem (regionibus) reliquis pauca tectorum *vestigia* supererant, lacera et semusta. — D 38, 3 in quo (foro) nemo intra paucissimas *horas perorare cogebatur. I, 12, 41. 70. II, 10. 32. 33. 54. 57. 72. III, 7. 36. 60. 67. 76. IV, 4. 22. 23. 46. V, 21. 24. 2. 53. 3. 1. 19 bis. 67. 6, 11. 48. 11. 2. 14, 64. 15, 29. 37. 16, 17 pauci *dies* cf. p. 290^b. II, 95, 14 noviens miliens sestertium paucissimis *mensibus* intervallis. 1, 5, 3 paucos ante menses. 12, 64, 7 p. intra menses. 1, 10, 29. 2, 9, 5 p. ante *annis*. 15, 64, 8 cui (vitae) addidit paucos postea annos. 14, 21, 17 lasciviae dari paucas *totius quinquennii *noctes*.

B) *subst.* a) *pauci.* α) c. *oppos.* et *sim.* A 19, 19 donec quod *omnibus* in promptu erat paucis lucrosus fieret. III, 69, 11 consilium ab omnibus datum est, periculum pauci sumpsere. I, 28, 6 ut pessimum facinus auderent pauci, plures vellent, omnes paterentur. 13, 27, 1 paucorum culpam ipsis exitiosam esse debere, nihil *universorum* iuri derogandum. D 26, 32 veritas . . , ne *multos* offenderet, si paucos excerpisset. A 3, 13 *multi fortuitis casibus, *promptissimus* quisque saevitia principis interciderunt, pauci . . aliorum . . superstitibus sumus. I, 12, 9 pauci . . rei p. amor: *multi stulta spe . . destinabant. IV, 43, 11 cum . . hinc multi bonique, inde pauci et validi . . tenderent. 14, 36, 6 etiam in multis legionibus paucos, qui proelia profligarent cf. 36, 8 *modica* manus. 1, 4, 6 pauci bona liber-

tatis in cassum disserere, *plures* bellum pavescere, *alii* cupere. *pars multo maxima* . . differant. 11, 17, 1 *magnas* copias coegere, nec pauciores Italicum sequebantur. 13, 52, 4 absolvit. . . Camerinum adversus privatos et paucos, saevitiae . . crimina obicientes. Silvanum magna vis accusatorum circumsteterat. I, 28 pauci, *plures*, omnes cf. supra. III, 61 p., *plures*, *quidam*. 80. V, 13, 3, 34. 42. 4, 33. 12, 48 cf. p. 882^a. V, 16, 10 pauciores . . cum pluribus certasse. 1, 4, 6 cf. supra. A 40, 22 uno aut altero amicorum comitatus, adeo ut *plerique* . . aspectu Agricolae quaererent famam, pauci interpretarentur. V, 22, 11 ruunt per vias, pauci ornatu militari, *plerique* . . strictis mucronibus. II, 26, 16 apud paucos ea ducis ratio probata, *in vulgus* adverso rumore fuit. — *spec.* 6, 42, 9 *populi* imperium iuxta libertatem, paucorum dominatio regiae libidini propior est. — D 10, 4 mediocri poetas *nemo* novit, bonos pauci. G 6, 9 paucis loricae, vix *uni alterive* cassis aut galea. 4, 7, 12 neque *raro* neque apud paucos talia iaciebat. 16, 6 *omissa* confareandi aduetudine aut inter paucos retenta. I, 25, 7 in conscientiam facinoris pauci adsciti: suspensos *ceterorum* animos . . stimulant. 84, 11 paucorum culpa fuit, duorum poena erit: ceteri abolete memoriam foedissimae noctis. II, 45, 16 paucos necessarii ipsorum sepelivere, ceterum vulgus super humum relictum. III, 12, 9 et paucis resistentium obruncatis ceterum vulgus . . in Vespasianum inclinabat. 6, 15 paucis interfectis ceteros pavore . . cogere. 13, 2 primores centurionum et paucos militum, ceteris per militiae munia dispersis, . . in principia vocat. 77, 7 pauci gladiatorum resistentes neque inulti cedere: ceteri ad naves ruebant. IV, 2, 15 paucos erumpere ausos circumiecti oppressere; ceteri in custodiam conditi. 1, 21, 2 Blaesus paucos, maxime praeda onustos, ad terrorem ceterorum . . claudi carcere iubet. 15, 4, 8 inerant milites et . . comeatu, quorum subvectu pauci avidius progressi . . ceteros accenderant. IV, 4, 13 ea omnia . . consul designatus censuit: ceteri vultu manumque, pauci, quibus . . ingenium adulatione exercitum, compositis orationibus adsentiebantur. 2, 12, 11 quae pauci incipiant *reliquos* adstreperere. 12, 32, 8 Brigantes . . , paucis qui arma coeptabant interfectis, in reliquos data venia, resedere.

β) D 19, 18 *oratorum* paucissimi praecepta rhetorum . . cognoverant. II, 1, 15 anxius animo paucis amicorum adhibitis cuncta . . perlustrat. 22, 17 tradidere sese . . Cerialis cum compluribus classicis et Brigantibus cum paucis equitum. 3, 42, 4 pauci equitum corrupti, plures in officio mansere. II, 57, 3 pauci veterum militum in hibernis relictis (sunt). III, 13, 2 cf. α. 73, 10 pauci militarium virorum, inter quos maxime insignes Martialis, Pacensis . . , pugnam ausi obruncantur. 77, 7 cf. α. IV, 61, 14 pauci centurionum tribunorumque in Gallia geniti reservantur pignus societati. 6, 15, 13 ut Macro praefectus tribunorumque et centurionum pauci secum introirent . . petivit. 2, 57, 9 paucis familiarium adhibitis sermo coeptus a Caesare. 3, 10, 12 paucis familiarium

adhibitis . . preces audit. 14, 22, 17 illuc cum coninge et paucis familiarium concessit. 16, 18, 10 inter paucos familiarium Neroni adsumptus est, elegantiae arbiter. 11, 25, 7 paucis iam reliquis familiarum, quas . . 12, 15, 4 relictos (esse) . . Cotym iuventa rudem et paucas cohortium cum Aquila. 13, 34, 4 proavum . . collegam . . fuisse pauci iam senum meminerant. III, 12, 9 paucis resistentium obruncatis cf. α. Cf. Her. ad II, 1 et Nipp. ad 3, 39. 61, 7 paucos repugnantium interfecit cf. α. — 11, 10, 15 (Vardanes) claritudine paucos inter senum regum i. q. *ruhmreich* wie nur wenige. — IV, 43, 11 pauci et validi cf. α. 13, *26, 6 consultavit inter paucos et sententiae diversos. 52, 4 absolvit . . Camerinum adversus privatos et paucos cf. α. 1, 68, 12 hosti facile excidium et paucos ac semermos cogitanti . . — D 21, 30 illos fecisse (carmina) pauciores sciunt. A 37, 12 catervae armatorum paucioribus terga praestare. 13, 35, 24 pauciores illa castra deseruere quam ea, in quibus ignoscebatur. G 17, 15 exceptis admodum paucis, qui . . I, 33, 2 antequam cresceret . . coniuratio paucorum. 64, 11. 79, 22. II, 29, 18. 37, 9. 69, 12. III, 16, 2. 41, 13. 1, 32, 16. 5, 3, 12. 6, 44, 20. 13, 4, 9. 48, 8. 14, 49, 3.

b) *pauca*. α) 1, 52, 7 multa de virtute eius memoravit . . paucioribus Drusum . . laudavit. — 1, 9, 20 *pauca* admodum vi tractata (esse), quo *ceteris* quies esset. 3, 34, 6 et *pauca* feminarum necessitatibus concedi, quae . . socios non onerent; cetera promisca cum marito.

β) G 43, 7 omnes hi *populi pauca campestrium*, ceterum saltus . . insederunt. — II, 4, 7 *pauca* in praesens et solita respondens. III, 68, 9 *pauca* et praesenti maestitiae congruentia locutus. IV, 40, 2 de . . iuventa sua *pauca* et modica disseruit. 1, 1, 14 consilium mihi *pauca* de Augusto et extrema tradere. — D 28, 13 si prius de severitate . . *pauca praedixero*. I, 14, 6 p. praefatus de sua senectute. II, 4, 7. III, 70, 22 p. purgandi sui causa respondit. 68, 9 locutus. IV, 40, 2. 73, 5 statui p. disserere, quae . . utilis sit vobis audisse quam nobis dixisse. 48, 2 si p. supra *repetiero ab initio . . non absurda. 15, *72, 10. 16, 18, 1 de Petronio p. supra repetenda sunt. 1, 1, 14 tradere cf. supra. 3, 15, 13 p. conscribit obsignatque et liberto tradit. 34, 6 concedi cf. α. 34, 26 addidit p. Drusus de matrimonio suo. 13, 31, 1 p. memoria digna evenere. — II, 2, 12 haud fuerit longum initia religionis . . *paucis disserere*. IV, 5, 3 ut vitam . . p. repetam. 3, 24, 4 casum eius p. repetam. 1, 52, 7 paucioribus Drusum . . laudavit cf. α.

paulatim. α) G *30, 3 durant . . colles, p. rareseunt. 1, 63, 17 circum (erant) silvae p. adclives.

b) de tempore 14, 20, 11 ceterum *abolitos* p. patrios mores funditus everti per accitam lasciviam. 15, 70, 2 frigescere pedes manusque et p. ab extremis *cedere* spiritum . . intellegit. 4, 49, 6 tum p., ut aquam . . eriperet, *contrahere* claustra artaque *circumdare*. 24, 2 rem E. . . lacerari eoque p. Africa *decidere*. A 37, 3 Britanni . . *degredi* p. et *circumire* terga vincentium coeperant. III, 58, 21 *dilabi* p. senatores equitesque, primo cunctanter . . A 21, 10 paulatimque *descensum (est) ad delenimenta vi-

tiorum. 12, 26, 6 *desolatus* p. etiam servilibus ministeriis puer. . . G 2, 20 nationis nomen. . . *evaluissse* p. 3, 55, 4 luxus mensae. . . per annos centum. . . exerciti p. *exolvere*. 1, 13, 20 fessus clamore omnium. . . *flevit* p. IV, 80, 13 unde p. levior viliorque *haberi* (Caecina). 4, 41, 11 igitur p. negotia urbis, populi adcursum. . . *inrepat*. 13, 12, 1 *infracta* (est) p. potentia matris. 1, 16, 13 (Percennius) ambigentes *impellere* p. nocturnis colloquiis. D 29, 8 parvulos adsuefaciunt. . . lasciviae et dicacitati, per quae p. impudentia *inrepat*. 4, 2, 7 ut perfecta sunt castra, inreperere p. militares animos (Seianus). 8, 2 cf. infra. 1, 2, 7 Caesar. . . *insurgere* p., munia senatus magistratum. . . in se *trahere*. III, 31, 2 iam. . . saxa incutiebant, cum *lanquescere* p. Vitellianorum animi. 3, 31, 6 Tiberius. . . in Campaniam concessit, longam. . . absentiam p. *meditans*. IV, 83, 20 Ptolemaeus. . . ubi securitas rediit, . . *negligere* p. aliasque ad curas animum *vertere*. 2, 46, 19 et transfugiis p. *nudatus* in Marcomanos concessit. I, 24, 4 eo p. *progressus* est, ut. . . 2, 10, 7 p. inde ad iurgia *prolapsi*. . . IV, 7, 2 paulatimque per alterationem ad continuas et infestas orationes *profecti* sunt. A 14, 3 *redacta* que (est) p. in formam provinciae proxima pars Britanniae. 1, 28, 24 tum *redire* p. amor obsequii. 13, 16, 14 et redituros (esse) p. visus sensusque (Britannico). 6, 17, 16 sic refecta fides, et p. privati quoque creditores *reperti* (sunt). IV, 67, 12 *resipiscere* p. civitates fasque et foedera respicere. 3, 15, 5 ut. . . veniam obtinuit, p. *segregari* a marito, *dividere* defensionem coepit. 1, 89, 2 vulgus et. . . populus *sentire* p. belli mala. 3, 1, 14 classis p. *successit*. 66, 1 p. dehinc ab indecoris ad infesta *transgrediebantur*. II, 15, 4 *sidente* p. metu. 29, 8 *deflagante* p. seditione. IV, 16, 6 *crumpentibus* p. indicibus, quae. . . 4, 8, 2 deligit venenum, quo p. *inrepente* fortuitus morbus adsimularetur. 6, 36, 10 Abdagaesen aliosque occultos consilii. . . ad defectionem trahit, *adfluentibus* p., qui. . . 14, 51, 4 in se *tumescantibus* p. faucibus et impedito meatu spiritum finiebat. IV, 27, 4 auctus et Germanorum numerus, paulatimque *adgregantibus* se auxiliis acie certatum (est). — II, 87, 10 onerabant multitudinem *obvii* ex urbe senatores equitesque, quidam metu, multi per adulationem, ceteri ac p. omnes, ne. . . remanerent.

paulisper. II, 45, 8 legati p. *retenti* (sunt). IV, 45, 1 *reconciliavit* p. studia patrum habita in senatu cognitio. 2, 71, 1 Caesar p. ad spem *erectus*, dein fesso corpore. . .

paululum. a) 11, 9, 5 p. *cunctationis* attulit rex. — 15, 63, 2 complectitur uxorem, et p. adversum praesentem fortitudinem *mollitus* rogat. . .

b) de tempore 15, 59, 17 inmotus his et p. in publico *versatus*, post domi secretus, . .

paulum, -lo. A) *paulum.* a) III, 27, 8 p. inde *morae* (erat), dum. . . IV, 71, 24 p. *morae* in adscensu (erat), dum. . . 3, 46, 12 p. *morae* atulere ferrati. — 2, 20, 9 *remotisque* p. legionibus funditores. . . proturbare hostem iubet. 23, 13 quibus (saxis et vadis) p. aegreque *vitatis* i. q. vix aegreque. 6, 2, 6 Scipiones haec. . . isdem ferme aut p. *inmutatis* verbis. . . cense-

bant. 4, 55, 10 p. *addubitatum* (est), quod Halicarnasii. . . adseveraverant. Roth ad b trahit.

b) de tempore 1, 37, 11. . . legiones *nihil* cunctatas sacramento adigit. quartadecumani p. *dubitaverant*. I, 70, 16 ipse p. *cunctatus* est, num. . . II, 49, 1 dimotis omnibus p. *requievit*. 1, 12, 6 percussus improvisa interrogatione p. *reticuit*. 2, 38, 22 cum p. *reticuisset*, . . 1, 38, 3 duorum militum supplicio p. *repressi* sunt (vexillarii discordes).

B) *paulo.* G 44, 1 Gotones regnantur, p. iam *adductus* quam. . . 1, 33, 12 Agrippina p. commotior. 14, 37, 9 sunt qui p. minus quam octoginta milia Britannorum cecidisse tradant. — D 35, 2 (rhetoras) p. *ante* Ciceronis tempora exitisse. 16, 19. *27. G 41. 43. I, 36. III, 68. IV, 62. 14, 63 p. ante cf. p. 84^b.

pauper. D 6, 9 ipsos. . . orbos et *locupletes* et potentes venire plerumque ad iuvenem et pauperem. A 30, 19 si locuples hostis est, avari (sunt Romani), si pauper, ambitiosi. . . soli omnium *opes* atque *inopiam* pari adfectu concupiscunt. 1, 74, 8 (Crispinus) *egens*, ignotus. . . dedit exemplum, quod secuti ex pauperibus *divites*, ex contemptis metuendi. . . 3, 54, 25 nos pudor, pauperes necessitas, divites satias in melius mutet. 11, 23, 13 si quis pauper et Latio senator foret cf. 23, 14 *divites*. 15, 54, 2 inter. . . dices pauperes cf. genus A. 2, 38, 2 si quantum pauperum est. . . petere pecunias coeperint, . . res p. deficiet. I, 20, 11 grande gaudium, quod tam pauperes forent quibus donasset Nero quam quibus abstulisset.

pauperies. IV, 47, 1 *verane* pauperie an uti videretur.

paupertas. I, 48, 22 testamentum Vini magnitudine *opum* irritum, Pisonis supremam voluntatem paupertas firmavit. 4, 44, 3 Lentulo. . . gloriae fuerat bene tolerata paupertas, deim magnae opes innocenter partae. 13, 34, 6. 14, 54, 9 cf. infra. 16, 3, 4 consumebantur veteres opes. . . et *divitiarum* expectatio inter causas paupertatis publicae erat. D 8, 13 quo notabilior paupertas et *angustiae rerum nascentes eos circumsteterunt. 1, 75, 10 Celeri praetorio, veniam ordinis ob paupertatem petenti, deciens sestertium largitus est (Tiberius), . . conperto paternas ei angustias esse. 12, 52, 12 laudati. . . oratione principis, qui ob angustias familiaris ordine senatorio sponte cederent, motique, qui remanendo impudentiam paupertati adicerent. 2, 48, 11 ut honestam innocentium p. levavit, ita prodigos et ob flagitia *egentes*. . . movit senatu aut sponte cedere passus est (Tiberius). — D 8, 13 *notabilis* p. cf. supra. 2, 37, 2 preces Hortali, nobilis iuvenis, in paupertate *manifesta* superbius (accepit Tiberius). G 46, 12 Fennis mira feritas, *foeda* paupertas (est). 2, 48, 11 *honesti* p. cf. supra. 13, 34, 6 oblati in singulos annos quingens sestertii, quibus Messalla p. *innoxiam* sustentaret cf. 34, 8 per luxum avitas opes dissipasset. IV, 9, 2 praetores aerarii. . . *publicam* p. questi modum impensis postulaverant. 16, 3, 4 cf. supra. — D 8 paupertas circumstat qm cf. supra. I, 48 supremam voluntatem firmat. 2, 48 paupertatem *levare*. 4, 44 bene *tolerare*. 13, 34 *sustentare*. 1, 75, 14

ceteri silentium et paupertatem confessioni et beneficio praeposuerunt. 14, 40, 9 paupertatem praecipuum malorum credebat. 12, 53, 11 Palantem *intra* priorem p. *subsistere*. 14, 54, 9 nec me *in* paupertatem ipse *detrudam* cf. 54, 7 cum opes meas ultra sustinere non possim.

paveo. A) *absol.* II, 52, 1, 29, 4, 62 comp. *metus* cf. p. 826^b. III, 17, 2 nullum in illa *trepidatione* Antonius constantis ducis . officium omisit. occurrere paventibus, retinere cedentes, . . . II, 52, 11 *trepidi* et utrimque *anxii* coeunt . . . onerabat paventium curas ordo Mutinensis cf. 52, 7 *metus*. 4, 69, 14 non alias magis *anxia* et pavens civitas. 1, 25, 7 diversis animorum motibus pavebant *terrebantque* (milites). 29, 10 nihil in vulgo modicum; *terrere*, ni paveant, ubi *pertimuerint*, impune contemni cf. 29, 12 *metus*. IV, 25, 23 dum mali pavent, optimus quisque iussis parvare. 4, 62, 21 etiam quorum . . . necessarii aberant, pavere tamen. — *pavens.* α) III, 35, 3 vagos paventesque Vitellianos . . . componunt. IV, 62, 5 ignavissimus quisque caesorum apud Vetera *exemplo* paventes. 2, 25, 12 excidit . . . hostem . . . pulsum nec unquam magis . . . paventem. 4, 69 cf. supra. 15, 38, 13 ad hoc lamenta paventium feminarum. — c. *dat.* II, 63, 14 Sabinus . . . , ubi formido incessisset, facilis mutatu et in alieno discrimine *sibi* pavens. β) *subst.* II, 52. III, 17 cf. supra.

b) α) c. *acc.* 15, 11, 10 cuncta *metu* extollentes, facili credulitate eorum, qui eadem pavebant. I, 50, 2 *trepidam* urbem ac simul atrocitatem recentis sceleris, simul veteres Othonis mores paventem novus . . . nuntius *exterruit*. III, 56, 11 (Vitellius) recentissimum quodque vulnus pavens cf. 56, 8 *trepidus*. II, 29, 12 *torpere* cuncti, circumspicere inter se *attoniti* et id ipsum, quod nemo regeret, paventes . . . 4, 70, 9 quidam . . . id ipsum paventes, quod *timuissent*. — I, 29, 14 non quia meo nomine tristiorem *casum* paveam. 50 cf. supra. 72, 13 pessimus quisque *diffidentia* praesentium *mutationem* pavens. III, 56 cf. supra. IV, 58, 20 si pavetis *aciem*. 5, 4, 5 *incerta* pavet. II, 29, 4, 70 *id ipsum* cf. supra. 15, 11 *eadem* cf. supra.

β) c. *inf.* G 7, 14 nec illae (matres, coniuges) numerare aut exigere plagas pavent.

B) *transl.* V, 6, 8 ut quisque ramus intumuit, si vim ferri adhibeas, pavent venae i. q. stocken die saftgefässe.

pavesco. α) *absol.* 6, 21, 11 (Thrasullus) haerere primo, dein *pavescere, et . . . magis ac magis *trepidus* admirationis et *metus*, . . . A 15, 18 neve proelii . . . *eventu* pavescerent.

b) c. *acc.* IV, 84, 3 diversus animi modo *numen* pavescere, modo minis . . . populi *terreri*. 1, 4, 7 plures *bellum* pavescere, alii *cupere*. IV, 7, 5 quaerente Helvidio, quid ita Marcellus *iudicium* magistratum pavesceret. 14, 21 inania legionum *nomina* ne pavescerent. 1, 59, 19 ne inperitum *adulescentulum*, ne seditiosum *exercitum* pavescerent. 14, 30, 8 ne muliebre . . . *agmen* pavescerent.

pavidus. α) I, 88, 12 quanto magis occultare et abdere *pavorem* nitebantur, manifestius pavidus cf. 88, 8 *metu*. III, 16, 41. 1, 39. 16, 15 comp.

metus cf. p. 826^b. II, 41, 15 disposita Vitellianorum legionum acies sine *trepidatione* . . . apud Othonianos pavidus duces, miles ducibus infensus, . . . 44, 23 his *cogitationibus* *truces* aut pavidus extrema desperatione ad iram saepius quam in *formidinem* stimulabantur. III, 16, 12 pavidus . . . Varus turbae suorum miscetur intulitque *formidinem*. A 34, 7 pavidus et inertia animalia, oppon. *fortissimum* quodque animal, *acerrimi* Britannorum, numerus ignavorum et *metuentium* cf. fortis. 16, 15, 6 ne invaderet (se, Neronem) pavidum semper et reperta nuper coniuratione *magis exterritum*. I, 68, 1 illi (milites) ante discrimen *feroces*, in periculo pavidus. II, 44 *truces* aut p. cf. supra. 2, 14, 16 (Germanos) abire, fugere, pavidus *adversis*, inter secunda non divini, non humani iuris memores. 1, 39, 4 pavidus et conscientia *vaccordes* (sc. milites) intrat *metus*. 15, 46, 4 ut est (populus) novarum rerum *cupiens* pavidusque. IV, 37, 3 ut est vulgus sine rectore praecipuus pavidum socors. A 34, 7 pavidus et inertia animalia. I, 56, 3 legatus aderat, non compescere ruentes . . . ausus, sed segnis, pavidus. 16, 25, 5 cf. infra. IV, 2, 7 civitas pavidus et servitio parata . . . 2, 23, 7 miles p. et casum maris ignarus. 15, 15, 9 p. milite et concedente, ne qua proelii causa existeret. 57, 16 magis magisque p. Nerone. 14, 49, 5 p. *ingenia*. — 15, 73, 10 Gallionem, . . . fratris *morte* pavidus. II, 44, 2, 14 cf. supra. — II, 68, 20 Vitellius . . . *ad* omnes suspiciones pavidus. — c. *gen.* III, 41, 11 apud pavidus [Faernus; M avidus] *periculorum*. 4, 38, 6 constantem in periculis, *offensionum* pro utilitate publica non pavidus (me) credant. V, 14, 12 miles R. armis gravis et *nandi* pavidus. — *subst.* 3, 9, 6 pavidus consilia in incerto sunt. 16, 25, 5 segnes et pavidus supremis suis secretum circumdare.

b) III, 59, 3 haud dubium erga . . . partes studium tam pavidus Vitellii *discessus* addidit. — [*IV, 24, 4.]

pavor. plur. II, 76, 1. IV, 38, 3 — α) c. *opp.* et *sim.* I, 63, 3 Treveros . . . ut socios *securi* adiere: Divoduri . . . quamquam omni comitate exceptos subitus pavor terruit cf. 63, 8 is terror. III, 25, 5 rariore iam Vitellianorum acie, ut quos nullo rectore suos quemque *impetus* vel pavor contraheret *diduceret. IV, 34, 28 Civilis lapsu equi prostratus, *credita* . . . fama . . . interfectum, immane quantum suis pavoris et hostibus *alacritatis* indidit. I, 88 cf. pavidus. 86, 9 praecipuus et cum praesenti exitio etiam futuri pavor (erat) subita inundatione Tiberis cf. 86, 8 in *metu*. IV, 38, 3 maesta et multiplici metu suspensa civitate, quae . . . falsos pavores induerat. 6, 18, 2 redeunt priores *metus* postulato . . . Considio, qui nullo pavore diem natalem celebrans . . . III, 84, 20 mobilitate ingenii et, quae natura pavoris est, cum omnia *metuenti* praesentia maxime displicerent, . . . 12, 64, 8 in praecipuo pavore Agrippina, vocem Claudii . . . metuens, agere . . . statuit. 15, 25, 20 ne tam promptus in pavorem longiore *sollicitudine* aegresceret (Paetus) cf. 25, 19 cum graviora metueret. I, 63 comp. *terror* cf. supra. 1, 66, 10 centuriones falsum p. esse docuerunt cf. 66, 5

vanam esse *formidinem*. II, 26, 4 quae res in proelio *trepidationem* auxit, cum dispersos . . . pavor fugientium abriperet. III, 73, 1 aedes cremabatur. sed plus pavoris obsessis . . . intulit cf. 73, 3 *trepidi* milites. IV, 30, 6 pugnatum in *percussos* subita . . . eruptione . . . praecipuum p. intulit . . . machinamentum. 13, 16, 15 Agrippinae is pavor, ea *consternatio* mentis, quamvis vultu premeretur, emicuit, ut . . . 15, 61, 10 tribunus nulla pavoris signa, nihil *triste* in verbis eius aut vultu deprensus confirmavit.

β) III, 84, 20 quae *natura* pavoris est cf. α. 15, 61, 10 nulla pavoris *signa* deprehendere cf. α. — c. gen. *obi.* I, 86, 9 *futuri* p. cf. α. II, 37, 1 p. *belli*. — c. gen. *subi.* II, 26, 4. 4, 73, 14 p. *fugientium*. IV, 77, 6 increpans pavorem *nuntiantium*. III, 86, 13 ob p. *magistratum senatorum*que . . . vocari senatus non potuit. 5, 3, 11 magno *senatus* p. ac silentio. 13, 16, 15 Agrippinae is p. cf. α. 15, 69, 15. — 16, 29, 4 *altior* p. cf. infra. I, 82, 6 *caecus* p. IV, 38, 3 *falsi* p. I, 66, 10 *falsus* p. 16, 4, 13 *fictus* p. II, 44, 7 *inconsultus* p. 5, 3, 11 *magnus* p. III, 10, 13 *nimius* p. 16, 29, 4 *novus* et *altior* p. . . tela militum cernentibus (erat). 6, 18, 2 *nullo* p. diem natalem celebrans. I, 86, 9. IV, 30, 6. 12, 64, 8 *praecipuus* p. I, 63, 3 *subitus* p. 4, 74, 3 p. **internus*. — 6, 50, 21 pavor hinc in omnes. 15, 25, 20 (Paetus) promptus in pavorem. 66, 7 (Faenius) verba sua praepediens et pavoris manifestus. — I, 82, 6 *lymphatis caeco pavore* animis. II, 37, 1 p. *belli* . . . dubitasse exercitus. 76, 1 his pavoribus nutantem (Vespasianum) . . . amici firmabant. III, 6, 16 paucis interfectis ceteros p. ad mutandam fidem cogent. 77, 7 cum tenebris, p., sonitu tubarum . . . turbarentur. 2, 38, 25 siluit Hortalus, pavore an . . . 4, 73, 14 p. fugientium auferebantur. 11, 31, 6 eo p. ofusum (esse) Claudium, ut . . . 13, 5, 10 ceteris p. defixis. 14, 7, 3 (Nero) p. exanimis. 10, 3 (Nero) modo per silentium defixus, saepius p. exurgens et mentis inops lucem opperiebatur. 64, 8 pressus p. sanguis tardius labebatur. 16, 4, 13 (Nero) sententias iudicum opperiebatur ficto p. — I, 63, 3 *subitus pavor terret* qm cf. α. II, 26, 4 cum dispersos . . . pavor fugientium *abriperet*. 44, 7 legatum irae militum *inconsultus* p. *obtulit*. III, 10, 13 tamquam nimius p. conscientiam argueret. 25, 5 *contrahit*, **diducit* cf. α. 4, 74, 3 p. **internus occupaverat* animos (patrum), cui remedium adulatione quaerebatur. 6, 24, 17 penetrabat (patres) pavor et admiratio. 13, 16, 15 is p. . . *emicuit*, ut . . . cf. α. — IV, 34, 28 immane quantum suis pavoris *indidit* cf. α. III, 73, 1 plus pavoris obsessis *intulit* cf. α. IV, 30, 6 praecipuum p. intulit . . . machinamentum. I, 88, 11 *occultare* et *abdere* pavorem. 13, 16, 15 vultu *premere* cf. α. IV, 38, 3 (civitas) falsos p. *induerat*. 77, 6 *increpans* pavorem *nuntiantium*. 15, 69, 15 pavorem eorum . . . et *imaginatus* et *inridens* Nero.

pax. a) c. *oppos.* et *sim.* G 18, 10 idem in pace, idem in *proelio* passuram ausuramque (mulierem). V, 16, 19 alacrior omnium clamor, quis vel ex longa pace proelii cupido vel fessis bello pacis amor, praemiaque et quies in posterum sperabantur. 6, 36, 6 deserentem regem

saevum in pace et adversis proeliorum exitiosum. 13, 39, 12 hostem vagum neque paci aut proelio paratum . . . exuerent sedibus. *oppon. bellum* cf. p. 134. IV, 52, 13 Vespasianus . . . iubet (Titum) *bello* et *armis* rem p. attollere: sibi pacem domumque curae fore. II, 84, 7 quae gravia . . . sed necessitate armorum excusata etiam in pace mansere. III, 65, 10 mitem virum abhorre a sanguine et caedibus, eoque . . . de pace ponendisque per condicionem armis agitare. I, 51, 7 quam (disciplinam) in pace inexorabilem *discordiae* civium resolvunt. IV, 1, 18 inter *turbas* et *discordias* pessimo cuique plurima vis, pax et quies bonis artibus indigent. 15, 27, 12 scire (se, Corbulonem), quantum intus (apud Parthos) *discordiarum* . . . contra imperatori suo immotam ubique pacem et unum id bellum esse. I, 88, 17 multi adfecta fide in pace **anxii*, *turbatis rebus* alacres et per incerta tutissimi. II, 6, 11 civili bello *turbatis* aliis inconcussa ibi pax (erat). I, 86, 7 . . . et plura alia rudibus saeculis etiam in pace observata (se. prodigia), quae nunc tantum *in metu* audiuntur. III, 60, 7 miles *victoriam* malle quam pacem. 84, 11 inquietare *victoriam*, morari pacem. 16, 28, 14 pacem illi (Thraseae) per orbem terrae, an *victorias* sine damno exercituum displicere? D 40, 21 nulla fuit in foro pax, nulla in senatu *concordia*. I, 56, 18 aut bellandum adversus desciscientes aut, si *concordia* et pax placeat, faciendum imperatorem. II, 20, 11 pax et *concordia* speciosis et iritis nominibus iactata sunt. III, 70, 16 pacem et *concordiam* victis utilia, *victoribus* tantum pulchra esse. 80, 6 *concordiam* pacemque suaderent (legati exercitibus). G 14, 7 si civitas . . . longa pace et *otio* torpeat, . . . petunt . . . eas nationes, quae tum bellum aliquid gerunt, quia et ingrata genti *quies* et facilius inter ancipitia clarescunt. II, 67, V, 10, 12, 12 cf. *otium* c p. 1047^b. G 40, 14 non bella ineunt, non arma sumunt . . . pax et quies tunc tantum nota, tunc tantum amata. IV, 1, 18 cf. supra. 74, 3 iure *victoriae* id solum vobis addidimus, quo pacem tuemur; nam neque quies gentium sine armis neque arma sine stipendiis . . . haberi queunt. V, 16, 19 cf. supra. 11, 7, 13 se modicos senatores, **qui quieta* re p. nulla nisi pacis emolumenta peterent.

b) α) I, 89, 8 sub . . . Gaio tantum pacis *adversa* ad rem p. **pertinere*. V, 16, 20 fessis bello pacis *amor*. I, 8, 3 Cluvius, vir facundus et pacis *artibus*, bellis *inexpertus*. III, 81, 3 *bona* pacis ac belli discrimina disserens. IV, 69, 2 vim R. pacisque bona dissertans. II, 37, 13 bellum pacis *caritate* deponeret. III, 80, 8 asperrante milite *condiciones* pacis. I, 56, 13 temptatis frustra *condicionibus* pacis. 12, 60, 16 *condiciones* pacis et arbitria belli tractare. 2, 26, 5 labare hostes petendaeque p. *consilia* sumere. II, 101, 2 *cura* pacis. 3, 75, 8 illa aetas duo pacis *decora* . . . tulit. 11, 7, 13 pacis *emolumenta* petere cf. α. I, 50, 9 nec iam recentia saevae p. *exempla* . . . loquebantur. 13, 38, 6 positus lorice et galeis in *faciem* pacis veniretur (ad colloquium). 1, 10, 14 Pompeium *imagine* pacis (deceptum ab Augusto). 3, 34, 9 cetera

promisca (mulieri) cum marito nec ullum in eo pacis *impedimentum*. A 20, 8 parcendo . . *inuitamenta* [codd. irrit.] pacis ostentare (Agricola Britannis). IV, 15, 16 vagos et pacis modo effusos lixas . . invadunt. I, 62, 4 non obstare . . *ignavae p. moras*. IV, 71, 7 socii ad *munia* pacis redirent securi. 14, 39, 15 honestum pacis *nomen* segni otio imposuit. IV, 22, 3 subversa longae p. *opera*, haud procul castris in modum municipii exstructa. III, 46, 18 (exercitum) externo bello inligari *pars consilii* pacisque erat. II, 12, 13 domini . . *securitate* pacis et belli malo circumveniebantur. 13, 38, 2 *commeantibus* in vicem nuntiis nihil in *summam* pacis proficiebatur.

β) III, 70, 26 ne a militibus *internuntius* invisae pacis interficeretur. 2, 13, 7 perfidos et *ruptores* pacis ultioni et gloriae mactandos (esse).

c) I, 84, 25 aeternitas rerum (des reiches) et pax *gentium* . . incolunitate senatus firmatur i. q. *welfriede* cf. 16, 28, 14 pacem per orbem terrae. III, 53, 15 illis *Moesiae* pacem, sibi salutem securitatemque Italiae cordi fuisse. 12, 65, 3 quod parum coercitis per Calabriam servorum agminibus pacem *Italiae* turbaret.

d) 2, 46, 23 missus (est) Drusus . . paci firmator.

e) G 40, 14 pax et quies tunc tantum *nota*, tunc tantum *amata*. 11, 24, 28 *continua* inde ac *fida* pax (erat). 1, 10, 17 pacem sine dubio post haec (fuisse), verum *cruentam*. I, 62, 4 *ignavae* pacis moras. II, 6, 11 *inconcussa* ibi pax (erat). 2, 46, 12 integrum adversum Romanos bellum an p. *incruentam* malint. 12, 31, 7 *infensa* et *infida* pax non duci, non militi requiem (permisit). 15, 25, 6 p. *inhonesta*. III, 70, 26 *invisa* p. 4, 32, 9 *immota* aut modice *lancesita* pax . . erat. 15, 27, 12. 46, 6 *immota* pax. 1, 50, 16 pax . . *languida* et *soluta* inter temulentos. A 11, 15. 29, 7. G 14, 7. I, 67, 12. 88, 9. II, 17, 3. IV, 22, 3. V, 16, 19 *longa* p. 13, 35, 3 p. *longa*. 3, 44, 10 *miseria* p. I, 77, 3. III, 71, 16. IV, 35, 7 *multa* pace. G 36, 2 Cherusci *nimiam* ac *marcentem* diu p. *inlancesiti* nutrierunt. I, 50, 9 *saeva* p. 1, 17, 16 bellum atrox aut *sterilem* p. *sempiterna* (esse sibi, militibus). III, 70, 16 pacem et concordiam victis *utilia*, victoribus tantum *pulchra* esse. 15, 13, 15 pacem ex aequo utilem (esse). 12, 29, 12 ne . . *nostram* quoque p. turbarent. 33, 5 qui p. *nostram* metuebant. 14, 32, 15 *media* pace.

f) α) I, 1, 6 omnem potentiam ad unum conferri pacis interfuit.

β) 11, 19, 13 formidolosum paci (esse) virum insignem. 13, 39, 12 hostem vagum neque paci aut proelio paratum. — A 20, 2 egregiam famam paci circumdedit. III, 75, 10 etiam paci consultum (esse) dirempta aemulatione inter duos (Sabinum et Mucianum). IV, 68, 18 ne . . paci belloque male consuleret. 15, 16, 7 paci adnueret.

γ) I, 56, 18 si concordia et pax *placeat*. IV, 67, 14 consultarent (Galli), libertas an pax placeret. 15, 25, 6 consulit. Nero, bellum anceps an pax inhonesta placeret. 16, 28, 14 *dispicit* cf. a. IV, 1, 1 bellum magis desiderat quam pax *cooperat*. 1, 18 pax et quies bonis artibus *indigent*. III, 19, 8 si lucem opperiantur, iam pacem, iam preces

(fore). IV, 51, 7 pacem esse sciret (Vologeses). III, 53, 15 illis Moesiae pacem . . cordi fuisse. IV, 52, 13 sibi pacem domumque curae fore. D 37, 35 plures bonos proeliatos bella quam pax *ferunt*. A 11, 15 plus ferociae Britannii praeferunt, ut quos nondum longa pax *emollierit*. II, 17, 3 longa pax ad omne servitium *fregerat* (milites). 12, 12, 3 industrios aut ignavos pax in aequo *tenet*. 31, 7 infida pax non duci, non militi requiem (*permisit*).

δ) III, 66, 3 pacem et condiciones *abnuent*. 12, 46, 5 non abnuere pacem Hiberos. 15, 2, 8 Romani pacem numquam ipsi prospere *lancesitam* nunc quoque in exitium suum *abrupunt*. IV, 74, 21 pacem et urbem . . *amate colite*. A 30, 22 ubi solitudinem faciunt, pacem *appellant* (Romani). II, 45, 8 pacem *concederent* (duces). 13, 53, 3 maius ex eo decus sperabant (duces), si pacem *continuavissent*. 4, 72, 1 Frisii . . pacem *evuere*. 1, 46, 12 militaribus animis adhibenda fomenta, ut *ferre* pacem velint. I, 84, 25 *firmare* cf. c. 2, 64, 5 pacem sapientia firmaverat (Tiberius). 12, 47, 5 dis testibus pax firmaretur. 15, 5, 16 missurum . . legatos super . . firmanda pace. 12, 46, 16 impellit milites, ut pacem *flagitent*. II, 20, 11 *iactare* cf. a. 4, 32, 9. 15, 2, 8 *lancesere*. III, 60, 7 miles victoriam *malle* quam pacem. 2, 46, 12. 13, 9, 2 pacem quam bellum *mallet* (Vologeses). 12, 33, 5 p. *nostram* *metuebant*. III, 84, 11 *morari*. 3, 33, 8 inesse mulierum comitatu quae pacem luxu, bellum formidine *morentur* i. q. die *geschäfte* des fr. 44, 10 miseram p. vel bello bene *mutari*. IV, 20, 18 *negare*. G 36, 2 *nutrire* cf. e. III, 31, 8 *orare*. V, 24, 4 Cerialis per occultos nuntios Batavis pacem, Civili veniam *ostentans*. 5, 1, 6 pace inter Pompeium ac triumviros *pacata*. V, 10, 9 pace per Italiam **parta*. A 18, 25. IV, 20, 18. 2, 26, 5 *petere*. 1, 58, 6 pacem quam bellum *probabam*. III, 80, 6 concordiam pacemque *suaderent* (legati exercitibus). 1, 4, 4 nulla in praesens formidine, dum Augustus . . seque et domum et pacem *sustentavit*. A 20, 2 quae (pax) . . haud minus quam bellum *timebatur*. IV, 74, 3 *tueri*. II, 37, 13. IV, 22, 17. 12, 29, 12. 65, 3 *turbare*. IV, 17, 10 quae (mala) tot annis perpepsi miseram servitutum falso pacem *vocarent*.

ε) D 37, 34 melius esse *frui* pace quam bello vexari. G 14, 7 si civitas . . longa pace et otio *torpeat*. II, 67, 6 (legio) pace et otio *mitesceret*. 14, 39, 4 posse . . rebelles barbarum animos pace componi. 2, 26, 13 Suebos regemque Marobodum pace *obstrictum* (esse). 3, 73, 11 nedum . . latro Tacfarinas pace et concessione agrorum *redimeretur*. — A 29, 7 cui (exercitui) ex Britannis fortissimos et longa pace *exploratos* addiderat. I, 88, 9 primores senatus . . longa pace *desides*, segnis et oblita bellorum nobilitas, ignarus militiae eques. 13, 35, 3 legiones, pace longa *segnes*, *munia* **castrorum* aegerrime tolerabant. 4, 45, 3 Pisonem, pace *incuriosum* . . in itinere adortus. — *abl. temp.* 1, 2, 2 opus adgredior opimum casibus, atrox proelium, discors seditionibus, ipsa etiam pace saevum cf. Wölflin Philol. 27 p. 120. 67, 12 direptus longa p. in modum municipii exstructus locus. IV, 35, 7 cohortes velut multa p. ingredi. 14, 32, 15 quasi

media p. incauti. . circumveniuntur. II, 86, 11 (Antonius) pace pessimus, bello non spernendus. IV, 55, 5 regium illi genus et pace belloque clara origo. 3, 28, 8 Augustus, potentiae securus, quae triumviratu iusserat abolevit deditque iura, quis pace et principe uteremur. Roth, Pfitzn. 'p. et pr.' cum 'uter.' coniungunt.

g) I, 77, 3 Otho ut in multa p. munia imperii obibat. III, 71, 16 (aedificia) ut in multa p. in altum edita solum Capitolii aequabant cf. f. s. IV, 35. A 32. G 13. I, 5. II, 77 in pace. . in bello cf. p. 134^a. A 13, 8 longa oblivio Britanniae etiam in p. G 18 cf. a. 31, 13 ne in p. quidem cultu mitiore mansuescunt. I, 18, 15 tamquam usurpatam etiam in p. donativi necessitatem bello perdidissent (milites). 51, 7 quam (disciplinam) in p. inexorabilem discordiae civium resolvunt. 54, 16 faciliore inter malos consensu ad bellum quam in p. ad concordiam. 75, 2 temptabantur, ut bello impares, in p. nihil amissuri. 86, 7 plura alia. . in p. observata cf. a. 88, 17 multi adfecta fide in p. *anxii. II, 4, 16 tres. . Vespasiano legiones erant, exercitae bello: quattuor Mucianus obtinebat in p. 82, 12 ne Vespasianus quidem plus civili bello obtulit quam alii in p. 84, 7 cf. a. IV, 26, 8 quod in p. fors seu natura, tunc fatum et ira *deum vocabatur. 49, 9 ostentabant Pisoni nutantes Gallias. . pericula ipsius et in p. suspecto tutius bellum. V, 12, 9 struxere muros in p. tamquam ad bellum. 1, 19, 7 si tenderent in p. temptare quae. . 48, 8 in p. causas et merita spectari, ubi bellum ingruat, innocentes ac noxios iuxta cadere. 6, 36, 6 regem saevum in p. cf. a. 11, 10, 4 Gotarzes. . vocante nobilitate, cui in p. durius servitium est, contrahit copias. 14, 61, 14 ea in p. ausi (servi Octaviae), quae vix bello evenirent. — G 22, 9 de pace. . ac bello plerumque in conviviis consultant. III, 65 cf. a. 13, 49, 6 quin de bello aut pace. . suaderet dissuaderetve (Thrasea)? 15, 27, 3 venientes. . de pace legatos haud aspernatus. 5, 16 missurum. . legatos super. . firmanda p. I, 63, 11 quaeque alia placamenta hostilis irae non quidem in bello, sed pro pace tendebantur. V, 16, 19 quis ex longa p. proelii cupido cf. a. 12, 32, 2 (Iceni) bellum inter et pacem dubitabant. 37, 4 pluribus gentibus imperitantem foedere *in pacem accipere. 14, 38, 10 gentes praeferores tardius ad pacem inclinabant. III, 68, 10 cedere se (imperio) pacis et rei p. causa.

peccatum. A 19, 9 parvis p. veniam, magnis severitatem commodare (Agricola).

pecco. a) i. q. *sündigen, fehlen* D 41, 8 si veniretur aliqua civitas, in qua nemo peccaret, supervacuum esset inter innocentes orator. 3, 53, 15 cum recte factorum sibi quisque gratiam trahant, unius (sc. principis) invidia ab omnibus peccatur. 69, 5 a legibus delicta puniri: quanto fore mitius in ipsos, melius in socios, provideri ne peccaretur? 15, 20, 13 culpa quam poena tempore prior, emendari quam peccare posterius est. D 41, 18 quid (opus est) voluntariis accusationibus, cum tam raro et tam parce peccetur? A 19, 11 officiis. . potius non peccaturos praepone, quam damnare cum peccassent. I, 12, 16 hiantes. . amicorum cupi-

ditates ipsa Galbae facilitas intendebat, cum apud infirmum et credulum minore metu et maiore praemio peccaretur. 3, 34, 25 sic obviam irent iis, quae alibi peccarentur (in coniugiis), ut flagitiorum urbis meminissent. 40, 8 ferocissimo quoque adsumpto aut quibus ob egestatem ac metum ex flagitiis maxima peccandi necessitudo (erat). — 11, 36, 8 sponte an coactus tam magna peccavisset (histrion), nihil referre. — *peccantes subst.* A 4, 10 arcebat eum ab inlecebris peccantium praeter ipsius bonam naturam, quod. . 6, 9 provincia dives ac parata peccantibus.

b) i. q. *fehler, verkehrtheiten machen* V, 24, 10 satis peccavisse (eos, Germanos), quod totiens Rhenum transcenderint. 1, 17, 6 satis per tot annos ignavia peccatum (esse a se), quod tricena. . stipendia senes. . tolerent. 4, 31, 6 neque socordia peccabat (Tiberius). Potest etiam ad a referri. 1, 40, 4 satis superque missione et pecunia et mollibus consultis peccatum (esse). 15, 25, 9 Corbulo militum atque hostium. . gnarus gerendae rei praeficitur, ne cuius alterius inscitia rursus peccaretur. — 15, 21, 9 plura saepe peccantur, dum demeremur (sich gefällig zeigen) quam dum offendimus.

pectus. a) *propr.* G 17, 12 (feminae) nudae brachia ac lacertos; sed et proxima pars pectoris patet. I, 41, 16 crura brachiaque (nam pectus tegebatur) foede laniaverunt. III, 10, 11 humi. . stratus, lacera veste, pectus atque ora singultu quatens. 1, 23, 1 incendebat haec fletu et pectus atque os manibus verberans. 70, 11 manipuli modo pectore, modo ore tenuis exstantes (aqua). G 8, 3 acies inclinatam iam. . a feminis restitutas (esse) constantiam precum et obiectum pectorum. 1, 49, 14 p. impia cf. infra. 15, 70, 4 (Lucanus) paulatim ab extremis cedere spiritum fervido adhuc et compote mentis pectore intellegit. II, 49, 11 in ferrum pectore incubuit. 1, 49, 14 si pectoribus impiis honesta vulnera accepissent. 43, 1 cur. . ferrum illud, quod pectori meo infigere parabam, detraxistis. .? 11, 38, 2 (ferrum) frustra iugulo aut pectori per trepidationem admovens ictu tribuni transigitur. 2, 21, 5 miles, cui scutum pectori adpressum et insidens capulo manus (erat). 1, 19, 1 aggerabatur. . caespes iamque pectori usque adcreverat. 14, 4, 19 Nero. . prosequitur abeuntem, artius oculis et pectori haerens. 15, 57, 8 quam (fasciam) pectori detraxerat. I, 41 pectus tegere. III, 10 quater. 1, 23 verberare cf. supra. IV, 46, 19 prensare commanipularium pectora, cervicibus innecti, suprema oscula petere. [Nipp. dexteram, complecti pectora.] 1, 35, 18 ferrum. . elatum deferebat in pectus, ni. . 4, 50, 13 demisso in pectus ferro.

b) *transl.* A 39, 3 hunc rerum cursum. . fronte laetus, pectore anxius exceptit (Domitianus). 1, 43, 13 vos, quorum alia nunc ora, alia pectora (gedanken) contueor, . . discedite a contactu. G 22, 12 gens non astuta. . aperit adhuc secreta pectoris licentia ioci. 4, 52, 15 audita haec raram oculi pectoris vocem eliquere. 6, 6, 11 tormenta pectoris. D 3, 15 ut. . novae cogitationi toto pectore incumbam. 28, 27 ut sincera. . unius cuiusque natura toto statim pectore arripere

artes honestas. 12, 8, hoc . . . habitu cultuque commendata mortalibus in illa *casta* et nullis *contacta* vitiis pectora influxit (eloquentia). 4, 52, 15 *occultum* p. cf. supra. 2, 71, 6 ultimas preces pectoribus vestris relinquo. D 31, 5 ut iis artibus pectus *implerent*, in quibus . . . 32, 20 (eloquentia) olim omnium artium domina pulcherrimo comitatu pectora implebat.

peculator. I, 53, 6 cf. pecunia b. β.

peculatus. 13, 43, 4 cf. pecunia b. β.

peculiaris. D 29, 10 propria et peculiaria huius urbis *vitia*.

pecunia. a) i. q. *vermögen, besitz* α) 2, 33, 10 auctu imperii adolevisse etiam privatas *opes*, idque non novum . . . : aliam apud Fabricios, aliam apud Scipiones pecuniam. 37, 12 ego, qui non pecuniam, non studia populi neque eloquentiam . . . accipere vel parare potuissem, satis habebam, si *tenues res meae* nec mihi pudori nec cuiquam oneri forent. — II, 6, 19 provinciae nec *virorum* inopes et *pecunia opulenta. 3, 46, 8 quanto pecunia dites et voluptatibus opulentos, tanto magis inbelles Aeduos evincite. II, 10, 3 Crispus, pecunia potentia ingenio inter claros magis quam inter bonos. 13, 30, 7 cf. β. III, 65, 5 Sabinus . . . auctoritate pecuniaque Vespasianum anteibat. IV, 7, 5 esse illi pecuniam et eloquentiam, quis multos anteiret. 2, 37 cf. supra. 3, 31, 23 quod . . . exitiosum multis, quorum in pecuniam atque famam damnationibus et hasta saeviebat. 13, 44, 8 Octavius . . . famam perditam, p. exhaustam obtestans. 14, 53, 16 gratiam immensam, innumeram p. circumdedisti (mihi, Senecae Nero). D 6. I, 73. 14, 40 p. et orbitas cf. orb.

β) 4, 62, 7 ut qui non *abundantia* pecuniae . . . sed in sordidam mercedem id negotium quaesivisset. 6, 19, 3 *magnitudinem* pecuniae malo vertisse (Mario Hispaniarum ditissimo). 13, 30, 7 Rebilus, ex primoribus peritia legum et pecuniae magnitudine. . . 2, 13, 14 matrimonia ac pecunias *hostium* praedae destinare (milites R. sibi) cf. 13, 9 agros et sestertios centenos. 3, 31, 23 cf. α. — I, 49, 11 (Galba) p. *alienae* non adpetens, *suae* parvus, *publicae* avarus. 4, 20 p. aliena. 15 p. *familiares*. 13, 42 *modica* p. cf. infra. 14, 53 *innumera* p. cf. α. 65 *immensa* p. 43 *paterna* p. cf. infra. — I, 49 pecuniae adpetens, parvus, avarus cf. supra. 3, 72, 6 Lepidus, quamquam pecuniae modicus, avitum decus recoluit. — I, 73, 8 (Calvia) *potens pecunia* et orbitate, quae bonis malisque temporibus iuxta valent. 14, 40, 3 orbitate et p. insidiis obnoxius. II, 10 p. inter claros. 6 provinciae *p. opulenta. 3, 46 p. dites Aeduos. III, 65. IV, 7 pecunia qm anteire cf. α. — I, 73 p. *valet* cf. supra. — D 6, 6 id . . . non pecuniae, non orbitati . . . dari. — 2, 37, 12 pecuniam *accipere*, *parare* cf. α. 13, 42, 20 sibi labore *quaesitam* et modicam p. esse. 2, 62, 10 quos (negotiatores) . . . *cupido augendi* pecuniam . . . hostilem in agrum transtulerat. 13, 44, 8 *exhaurire*. 14, 53, 16 *circumdare* cf. α. 56, 8 *reddere*. 65, 3 interfecisse creditus est (Nero) . . . Pallantem, quod immensam p. longa senecta *detineret*. — 3, 31, 23 in pecuniam *sacvire* cf. α. 4, 15, 10 non se (Tiberium) ius nisi in servitia et pecunias familiares (prin-

cipis) dedisse (procuratori Asiae). 3, 18, 6 concessit (Tiberius) ei paterna bona, satis firmus . . . adversus pecuniam. 4, 20, 4 ea prima Tiberio erga p. alienam diligentia fuit. 14, 43, 19 de paterna p. transegerat.

b) i. q. *geld* α) I, 57. II, 84. 2, 30. 3, 72. 13, 34. 16, 1 compon. *opes* cf. p. 1030^a. I, 25, 5 Proculum . . . et Veturium . . . *pretio* et promissis onerat, data p. ad pertemptandos plurium animos. II, 62, 13 id principes pecunia et saepius vi perulerant cf. 62, 15 *pretio* inlicere. 11, 6, 9 ut quo modo vis morborum *pretia* medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat. 7, 16 capiendis pecuniis *statuit (Claudius) modum usque ad dena sestertia cf. 7, 14 sublati studiorum *pretiis*. III, 48, 76. IV, 76. 11, 5 p. et *dona* cf. *donum*. I, 23, 6 quosdam . . . pecunia aut *gratia* iuvare (Otho). 74, 2 crebrae . . . ab Othone ad Vitellium epistulae offerebant pecuniam et gratiam. 15, 34, 11 criminatione eo usque valuit, ut *gratia*, pecunia, vi nocendi etiam malos praemineret. II, 62 p. et *vi* cf. supra. III, 41, 6 aderant (Valenti in adulteriis et stupris) vis et pecunia. 1, 2, 15 invalido legum auxilio, quae vi, ambitu, postremo pecunia turbabantur. 12, 45, 15 ne socius rex, ne Armenia donum populi R. *scelere* et *pecunia *verterentur (i. q. evert.). II, 69, 15 apud quos (maiores) *virtute* quam pecunia res Romana melius stetit. G 42, 9 raro *armis* nostris, saepius pecunia iuvantur (reges). I, 57, 10 auxilia equos, arma pecuniam offerentes (Lingones). 64, 13 cf. infra. II, 52, 12 onerabat . . . curas ordo Mutinensis arma et pecuniam offerendo. IV, 62, 8 alii . . . pecuniam aut carissima sibimet ipsi circumdare, quidam expedire arma. 1, 71, 8 Germanicus, armis modo et equis ad bellum sumptis, propria pecunia militem invit cf. 71, 6 Galliae . . . arma equos aurum offerentes. I, 64, 13 (Aedui) iussi pecuniam atque arma deferre gratuitos insuper *commeatus* praebuere. III, 2, 14 unde interim pecuniam et commeatus? 50, 19 nec pecuniam aut *frumentum* providerant. 4, 6, 11 frumenta (getreidelieferungen) et pecuniae vectigales, cetera publicorum fructuum societatum equitum R. agitabantur. III, 66, 9 pecuniam et *familiam* (i. e. servos) et beatos Campaniae sinus promitti (militibus). IV, 2, 4 is pecuniam familiamque e principis domo quasi Cremonensem praedam rapere. 60, 10 pactus praedam castrorum dat custodes, qui pecuniam calones sarcinas retentarent. III, 58, 11 equites R. obtulere operam pecuniasque. 63, 10 non omisere . . . Primus ac Varus crebris nuntiis salutem et pecuniam . . . offerre Vitellio. I, 37, 11 pecunia et missio quamvis non flagitantibus oblata est. 40, 42, 52 cf. missio. 15, 54, 9 servorum carissimi libertate et alii pecunia donati (sunt). 55, 11 pecunias et libertates servis et ante dono datas, sed ideo tunc largius, quia . . .

β) G 5, 14 *formas* quasdam (stücke, sorten) nostrae pecuniae agnoscunt (Germani). 16, 1, 6 magna vis auri (continebatur), non in formam pecuniae, sed rudi et antiquo pondere i. q. geprägt. I, 66, 19 quotiens pecuniae *materia* desisset, stupris . . . exorabatur (Valens). II, 84, 2 fatigabat . . . pecuniarum *conquisitio*: eos esse

belli civilis nervos. 13, 43, 4 accusatores direptos socios . . . ac publicae p. *peculatum* detulerunt. 14, 28, 5 eiusdem p. *periculum* facerent, cuius . . . I, 20, 1 proxima pecuniae cura (erat). 57, 14 balteos phalerasque . . . loco pecuniae tradabant (milites). 16, 11, 7 largitur in servos quantum aderat pecuniae. II, 84, 12 conferendarum *p. exemplum secuti. 13, 52, 4 captarum p. crimina obicientes. 16, 17, 9 acquirendae p. . . iter. — 11, 22, 7 pecunia eorum, qui . . . cf. infra. — G 5, 16 pecuniam probant *veterem* et diu *notam*. serratos bigatosque. I, 53, 5 comperitum (Caecinam) *publicam* p. avertisse ut peculatorem flagitari iussit (Galba). 4, 15, 6. 13, 43, 4. 15, 74, 13. 3, 72, 2 *propria* p. I, 66, 11 *magna* p. IV, 76, 10 pecuniam ac dona, quis solis corumpantur (Germani), maiora (esse) apud Romanos. II, 32, 20 ipsis (esse) . . . publicas privatasque opes et *immensam* p., inter civiles discordias ferro *validiorem*. IV, 46, 5. 15, 54, 17 *immensa* p. 16, 1, 11 *nimia* p. 17, 18 *grandis* p. I, 89, 3. 6, 17, 9 *omnis* p. 4, 6, 11 p. *vectigales*. 5, 8, 3 (Vitellium) *militarem* p. rebus novis obtulisse i. q. die kriegskasse. 13, 34, 7 Cottae et Haterio *annuam* p. statuit princeps. 16, 14, 8 *annuam* p. a P. Anteio ministrari cognoscit. G 5, 14 *nostra* p. 42, 9. 3, 53, 20 p. nostrae. — I, 24, 3 mobilissimum quemque ingenio aut pecuniae indigum et in novas cupiditates praecipitem adliciendo . . . — 11, 16, 7 Caesar *auctum pecunia* (Italicum), additis stipatoribus, hortatur gentile decus . . . capessere. 22, 7 spectaculum gladiatorum . . . *celebrandum* p. eorum, qui quaesturam adipiscerentur. IV, 76 *corrumpi* cf. supra. 3, 49, 2 Clutorium . . . p. *donatum* a Caesare, corripuit delator cf. 49, 4 maiore praemio. 15, 54, 9 cf. a. I, 24, 10 vicini agrum sua p. *emptum* dono (dedit). 66, 11 fama constans fuit . . . Valentem magna p. *emptum*. 15, 43, 6 porticus Nero sua p. *exstructurum* . . . pollicitus est i. q. auf seine kosten. 3, 72, 2 ab senatu petivit ut basilicam Pauli . . . *propria* p. *firmaret ornaretque* i. q. auf eigene kosten. G 42, 9. I, 23, 6. 1, 71, 8. 2, 48, 7 nobilitatem utriusque p. *juvandam* (esse). 16, 1, 11 ne novus populus *nimia* p. *lasciviret*. II, 60, 14 eum honorem p. *mercari* . . . voluisset. III, 55, 12 stultissimus quisque pecuniis mercabatur (beneficia). I, 66, 19 ut Luco . . . faces admoverit (Valens), donec p. *mitigaretur*. 11, 2, 2 (milites) p. et stupro *in omne flagitium *obstrictos* arguebat. 2, 30, 7 (consultavit) Libo, an habiturus foret opes, quis viam Appiam Brundisium usque p. *operiret*. 3, 72 *ornare* cf. supra. 1, 40, 3 satis superque missione et p. . . *peccatum* (esse). II, 62 *perpelle* cf. a. III, 48, 6 (regem) p. donisque ad societatem perpulerat. 15, 74, 13 templum . . . *publica* p. *poneretur* i. q. auf staatskosten. 34, 11 malos *praeminere* cf. a. 16, 32, 13 (Egnatius) subdolos, avaritiam ac libidinem occultans; quae postquam p. (sc. accepta ad opprimendum amicum) *reclusa* sunt, . . . IV, *46, 5 *immensa* p. tanta vis hominum *retinenda* erat. 1, 42, 21 tirones, . . . veteranos non missione, non p. *satiatos* (esse). 17, 20 praemium (militiae peractae) p. *solveretur* i. q. in baarem auszahlen. II, 69, 15 apud quos (maiores) virtute quam p. res Romana

melius *stetit*. 1, 2, 15 leges p. *turbantur* cf. a. 12, 45, 15 *verti* i. q. evarti cf. a. III, 76, 10 donis ac pecuniis acerbe per municipia conquerendis plus *invidia* quam virum partibus *addebat*. 1, 52, 2 largiendis p. et missione festinata *favorem* militum *quaesivisset* (Germanicus). 13, 31, 16 non minus tali largitione quam corripendis p. subiectos *adsligebant* (procuratores in provincia). 15, 45, 1 conferendis p. *pervastata* (est) Italia, provinciae *eversae*. 4, 15, 6 quamquam novo homini censorium funus, effigiem . . . publica p. patres decrevere. — III, 41, 6 *aderant* (Valenti in adulteris et stupris) vis et pecunia. II, 94, 13 conscius sibi instare donativum et *desse* pecuniam. IV, 58, 16 pecunia . . . donativo *suffecit*. 15, 54, 17 *immensa* p. et potentia *obversabantur*. — II, 94, 17 tamquam in summa abundantia *pecuniae* *includere* (Vitellius). — II, 92, 17 *abditiis* pecuniis per oculos . . . sinus. G 15, 11 iam et pecuniam *accipere* docuimus (Germanos). 11, 5, 11 ne quis ob causam orandum pecuniam donumve accipiat. 16, 17, 9 *acquirendae* p. brevis iter credebat per procurationes. 4, 6, 11 p. *vectigales* societatibus equitum R. *agitabantur* cf. a. I, 53, 5 *publicam* p. *avertere*. 6, 16, 2 pecunias faenore *auctitabant*. 3, 67, 3 saevitiae *captarumque* p. teneri reum. 13, 52, 4 saevitiae magis quam captarum p. crimina obicientes. 4, 31, 11 (Suillius) convictus pecuniam ob rem indicandam cepisse. 6, 30, 3 pecuniam a Vario omittendae delationis ceperant (accusatores). 11, 7, 16 capiendis p. *statuit (Clandius) modum usque ad dena sestertia. IV, 62 pecuniam sibi *circumdare* i. q. in den gürtel stecken cf. a. 4, 45, 14 p. e publico interceptas acrius quam ut tolerarent barbari *cogebat* (Piso). 6, 17, 9 faeneratores omnem p. mercandis agris *condiderant*. II, 84, 12 ceteri *conferendarum* *p. exemplum secuti, rarissimus quisque eandem in recipiendo (sc. pec. collatas) licentiam habuerunt. 15, 45, 1 cf. supra. 6, 43, 3 castellum, in quod pecuniam et paucos Artabanus contulerat. III, 76 p. acerbe per municipia *conquirendis* cf. supra. 13, 18, 8 (Agrippina) super ingenitam avaritiam undique pecunias quasi in subsidium *corripiens*. 31, 16 cf. supra. 1, 37, 5 non abscessere quintani . . . donec isdem in castris *contracta* ex viatico amicorum ipsiusque Caesaris p. persolveretur. 16, 31, 2 monile venum dedisset, quo pecuniam faciendis magicis sacris contraheret. I, 89, 3 *conversa* in militum usum omni p. 1, 15, 10 *decreta* (est) p. ex aerario. I, 64, 13 p. atque arma *deferre*. 2, 34, 17 donec . . . *deferri* Augusta pecuniam, quae petebatur, iuberet. 16, 30, 6 pecuniam magis *dilargita* esset. II, 48, 7 pecunias *distribuit* parce nec ut periturus (Otho). 85, 7 *dividere* cf. infra. I, 25, 5 *data* p. ad peremptandos plurium animos. IV, 42, 11 *datam* (esse) interfectori Pisonis p. a Regulo. 2, 38, 15 dedit tibi . . . Augustus pecuniam, sed non compellatus nec ea lege, ut semper daretur. 11, 13, 6 ne in mortem parentum pecunias filiis familiarum faenori darent (creditores). 14, 14, 17 et eius flagitium est, qui pecuniam ob delicta potius dedit, quam ne delinquerent. 15, 55, 11 cf. a. 1, 75, 9 (Tiberius) *erogandae* per

honesti p. cupiens. 16, 17, 18 quibus (codicillis) grandem p. in Tigellinum . . erogabat, quo cetera manerent. 11, 6, 9 fori tabes pecuniam advocatis fert cf. a. 1, 37, 11 *flagitare* cf. infra. 4, 45, 14 p. e publico *interceptas* cf. supra. 1, 52, 2 *largiendis* p. cf. supra. 35, 12 fuere qui *legatam* a divo Augusto p. reposerent. 4, 28, 8 Cornutum . . *ministravisse* pecuniam. 16, 14, 8 annuam p. cf. supra. I, 67, 6 rapuerant (milites) p. *missam* in stipendium castelli. IV, 36, 7 legiones donativum exposcunt, conperto p. a Vitellio *missam*. II, 13, 6 pecuniam *occultari* milites (crediderant). I, 57, 10 arma pecuniam *offerentes* (Lingones). II, 52, 12. I, 74, 2 epistulae offerebant pecuniam et gratiam. III, 58, 11 equites R. obtulere operam pecuniasque. 63, 10 salutem et pecuniam . . offerre Vitellio. 1, 37, 11 pecunia et missio quamvis non flagitantibus oblata est. 2, 40, 10 simulata conscientia (Agrippinam) adeant, offerant pecuniam. 5, 8, 3 militarem p. cf. supra. 16, 13, 17 cladem Lugdunensem quadragesis sestertio solatus est princeps . . ; quam p. Lugdunenses ante obtulerant urbis casibus. 1, 37, 5 *persolvere* cf. supra. 2, 34, 17 p., quae *petebatur*. 38, 3 si quantum pauperum est . . liberis suis petere (a senatu) pecunias coeperint, . . res p. deficiet. G 5, 16 p. *probant* (Germani) veterem. 3, 52, 3 (luxus) inmensum proruperat ad cuncta, quis pecunia *prodigitur*. III, 66, 9 pecuniam et familiam . . *promitti* (militibus). 50, 19 nec pecuniam aut frumentum *provident*. I, 67, 6 *rapere* cf. supra. II, 85, 7 rapta . . p. (kriegskasse) et inter se divisa, hostiliter egerant (legiones). IV, 2, 4 pecuniam familiamque cf. a. II, 84, 12 *reciperare* cf. supra. 4, 20, 1 saevitum in bona (Sili), non ut stipendiariis (Gallis provincialibus) pecuniae *redderentur*, quorum nemo *repetebat*. I, 20, 1 visum est inde (pecuniam) *repeti*, ubi inopiae causa erat. 1, 74, 23 de p. *repetendis* ad recipiendos itum est. 35, 12 *reposece* cf. supra. IV, 60, 10 *retentare* cf. a. 13, 34, 7 Haterio annuam p. *statuit* princeps. III, 33, 8 dum pecuniam vel gravia auro temporum dona sibi quisque *trahunt*, . . truncabantur. 4, 64, 5 Caesar obviam (iit) *tribuendo* pecunias ex modo detrimenti. 3, 53, 20 illa feminarum propria, quis lapidum causa pecuniae nostrae ad . . hostilis gentes *transferuntur*.

pecuniarius. 6, 5, 6 cum quibus ob rem p. disceptabat.

pecuniosus. 13, 6, 18 si *ducem* . . egregium quam si pecuniosum et gratia subnixum . . deligeret. — 3, 55, 13 p. *senecta*. 13, 52, 7 valuit p. *orbitate* et *senecta*.

pecus. in univ. G 5, 4 (terra Germania) pecorum fecunda, sed plerumque improcera (sunt). ne *armentis* quidem suis honor aut gloria frontis. 21, 3 luitur etiam homicidium certo armentorum ac pecorum numero. 13, 55, 9 *quo tantam partem campi iacere, in quam pecora et armenta militum . . transmitterentur. G 12, 7 equorum pecorumque numero convicti multantur. 25, 3 frumenti modum dominus aut pecoris aut vestis ut colono iniungit (servo). IV, 50, 19 quae (discordiae) raptu frugum et pecorum inter agrestes . . exercebantur. G 20, 5 inter

eadem pecora, in eadem humo degunt (liberi). 4, 25, 11 (hostes) pecorum modo trahi, occidi, capi.

pecus. a) *propr.* 14, 24, 2 carne pecudum propulsare famem cf. *fatisco*. b) *transl.* 13, 1, 4 pecudem auream eum appellare solitus (est).

pedarius. 3, 65, 8 p. senatores.

pedes. a) A 35, 16 (Agricola) dimisso equo pedes ante vexilla constitit. II, 11, 21 (Otho) ante signa *pedes ire. 15, 28, 17 rex prior equo desiluit; nec cunctatus Corbulo, sed pedes uterque dexteris miscuere.

b) a) *plur.* 1) A 26, 35, 36. G 32, I, 84, 87. II, 24, 56, 81. III, 41, IV, 14, 56, 2, 25, 65, 3, 39, 4, 73, 13, 38, 14, 32, 15, 58 compon. *pedites* et *equites* cf. p. 353. G 6, II, 14, 89. IV, 33, 2, 20, 3, 46, 6, 35, 12, 29 compon. *pedites* et *eques* cf. p. 354^b. G 6, 15 congruente ad *equestrem* pugnam velocitate *peditum*. III, 53, 10 Vitellii legiones equestri procella, mox *peditum* vi . . fudisset. 12, 55, 8 duri circum loci *peditibusque* ad pugnam idonei equestre proelium haud patiebantur. 31, 16 distributis cohortibus *turmas* quoque *peditum* ad munia accingit cf. A 36, 15, 13, 38, 14, 15, 11, 7 Vologeses . . alares exterruit, *legionarios* obtulit . . *peditum* si quis integer longinqua . . vulnerati castra repetivere.

2) A 26, 6 velocissimos equitum *peditumque* adsultare tergis pugnantium iubet. 4, 73, 2 p. et equitum auxiliarium delectos accivit. — A 35, 4 *peditum auxilia* . . mediam aciem firmarent. I, 87, 13 p. equitumque *copiis* . . Celsus, Gallus rectores destinati. 2, 65, 15 novis p. et equitum copiis sese firmabat. IV, 56, 18 accepta p. equitumque *modica manu*. II, 14, 15 Vitelliani, quibus minor *peditum vis*, in equite robur (erat), . . 56, 11 *tanta p. equitumque vis damnaque et iniuriae aegre tolerabantur. III, 53 cf. 1. IV, 14, 21 sibi *robur* p. equitumque. 3, 39, 4, II, 24, 12 *curam* p. Paulinus, equitum Celsus sumpserat. 89, 7 post *peditum ordines* eques. 13, 38, 14 2, 20, 4 *peditum aciem* ita instruxit, ut . . 4, 24, 7. A 36, 15 equitum turmae . . *peditum se proelio* miscuere. G 6, 15 *velocitas* *p. 32, 4 nec maior apud Chattos *peditum laus* quam Tencteres equitum. III, 41, 7 *adventu* . . p. equitumque. 12, 31, 16 *munia* cf. 1. II, 81, 14 tantum simul p. equitumque et . . regum paratus speciem fortunae principalis effecerant. IV, 33, 19 quantum *peditum* erat, *conciduntur: eques evasit. 4, 73, 8 quod p. *Germanorum* inter nostros merebat circumgredi terga hostium iubet. 14, 32, 19 quod *peditum* interfecit. 15, 11, 7 cf. 1. — G 6, 6 *nudi* aut sagulo *leves* cf. infra. 2, 16, 9 p. *sagittarii*. 4, 73, 2 p. et equites *auxiliares*. — 2, 25, 3 Silio cum triginta *peditum*, tribus equitum milibus ire in Chattos imperat. 12, 29, 15 ipsi manus propria *pedites*, eques e Sarmatis erat. G 6, 6 *pedites* et *missilia* spargunt, pleraque singuli, atque in imensum vibrant, nudi aut sagulo *leves*. 3, 46, 11 frontem *pedites* invasere. 6, 35, 11 quos (hostes) super (v. oben) eques et propioribus vulneribus *pedites* adflictabant. 15, 58, 4 volitabant per fora . . p. equitesque, permixti Germanis. G 6, 15 quos (*pedites*) ex omni inventate delectos ante aciem locant. I, 84, 7 confusi p. equitesque in exitium ruamus.

β) *sing.*, sensu *collect.* 1) III, 18, 79. IV, 70, 2, 19, 6, 34, 15, 17 compon. pedes et *eques*. A 25, 7 isdem castris pedes *equesque* et *nauticus miles* mixti copiis et laetitia sua quisque facta (attollebant). 1, 60, 8 pedes *eques* *classis . . convenere. II, 83, 7 Dyrrachium pedite atque equite (sc. occuparet), simul longis *navibus* . . mare clauderet. A 38. IV, 71, 13, 40, 14, 29 comp. pedes et *equites*. 15, 10, 12 tria milia delecti *peditis . . iugo imposuit . . ; alares . . Pannonios, robur *equitatis*, in parte campi locat. 4, 25, 9 ab Romanis confertus p., dispositae *turmae*. A 12, 1 in pedite robur; quaedam nationes et *curru* proeliantur.

2) 4, 25, 9 *confertus* p. 15, 10, 12 *delectus* p. IV, 70, 15 *veteranus* p. 13, 40, 11 p. *sagittarius*. II, 26, 1 *Othonianus* p. — II, 25, 7 signum pugnae . . *pediti* datum (est). — II, 83, 7 cf. 1. IV, 70, 15 Tutor Treverorum copias . . veterano p. atque equite firmavit. 6, 34, 6 illis (Parthis) sola in equite vis: Pharasmanes et pedite valebat. A 12, 1 in pedite robur (apud Britannos). G 30, 12 omne robur in pedite, quem super arma ferramentis quoque et copiis onerant (Chatti). 6, 13 plus penes *peditem* roboris (apud Germanos). — II, 26, 1 *pedes* erupit. III, 18, 11 mixtus p. *equesque* rupere legionum agmen. IV, 71, 21 *peditem* perrumpere (munimenta) iuberet. 1, 60, 8 p. *eques* . . convenere. 67, 11 *pedes* in hostem invaderet. 2, 19, 9 hic *pedes* adstitit. 13, 40, 11 in cornibus p. *sagittarius* et cetera manus equitum ibat. 14, 29, 15 sic (i. e. *navibus*) *pedes* (tramisit). 15, 17, 8 ut *pedes* confectus spatiis itinerum alacrem et facilitate camporum praevientem equitem adsequeretur. A 38, 16 *peditem* atque *equites* . . in hibernis locavit. III, 79, 7 interiectus equiti *pedes*.

pedester. V, 15, 5 neque ut in pedestri *acie* *comminus certabatur, sed tamquam *navali* pugna . . 2, 17, 7 pedestris *acies* infertur et praemissus *eques* . . latera impulit. I, 79, 11 nihil ad p. *pugnam* tam ignavum (quam Sarmatae): ubi per *turmas* advenere, vix ulla *acies* obstiterit. — 12, 57, 5 gladiatorum spectaculum editur, inditis pontibus p. ad *pugnam*.

peditatus. 13, 35, 10 *adiecta* (est) . . legio cum *equitibus* alariis et *peditatu* cohortium. 15, 11, 2 obsessa a Paeto itinera hinc *peditatu* inde *equite* (acceptit).

peior. cf. *malus*.

pelagus. V, 6, 12 nec Iordanes pelago accipitur, sed . . tertio (lacu) retinetur cf. 6, 13 *specie* maris. 4, 67, 11 *aestas* . . aperto circum pelago *peramoena* cf. 67, 8 *mare*. 15, 46, 8 *saevientem* pelago cf. 46, 7 *mare*.

pelex. cf. *paelex*.

pellicio. IV, 15, 5 occultis nuntiis pellexit (Civilis) Britannica *auxilia*. 1, 2, 6 *militem* donis, *populum* annona, *cunctos* dulcedine otii pellexit (Augustus). 13, 45, 16 *agentem eam* in matrimonio Crispini . . Otho pellexit inventa ac luxu et quia . . — c. *dat.* 4, 3, 10 *hanc* . . adulterio pellexit i. q. ad adulterium. Walther, alii pro abl. accipiunt 'adult.'. — 11, 19, 7 missis qui . . *Chaucos* ad *deditionem* pellicerent. — seq. ut 3, 42, 1 Florus . . pellicere *clam* equitum . . , ut . . bellum inciperet; paucique equi-

tum *corrupti*, plures in officio mansere. 12, 3, 2 praevaluere haec adiuta Agrippinae inlecebris: ad eum . . crebro ventitando pellicit patrum, ut . . potentia uxoria iam uteretur.

pellis. a) G 17, 5 *gerunt* et *ferarum* pelles. 17, 7 *velamina* spargunt maculis *pellibusque* *beluarum*. 46, 13 (Fennis) victui herba, vestitui pelles. 2, 13, 2 (Germanicus) contactus umeros *ferina* pelle. 11, 31, 10 *feminae* *pellibus* accinctae adsultabant ut . . insanientes Bacchae.

b) 13, 35, 11 *retentus* (est) omnis exercitus sub *pellibus*, quamvis hieme saeva . . 14, 38, 1 omnis exercitus sub *pellibus* habitus est.

pello. A) in *univ.* *propr.* 11, 37, 19 impetu *venientium* *pulsae* (sunt) *fores*.

B) sensu *praegn.* I) i. q. *impellere* V, 6, 25 tradunt undantes bitumine moles *pellis* manuque trahi ad litus i. q. sich in bewegung setzen, in b. gerathen.

II) i. q. *fortstossen*, *fort-*, *vertreiben*, *wegjagen*

1) a) *propr.* c) 4, 51, 6 *miles* . . deturbare *telis* (sc. barbaros propugnaculis), *pellere* *umbonibus*, . . lapidum moles *provolvere*. — 6, 33, 14 *hibernus auster* revolvit *fluctus* pulsoque *introsus freto* *brevia* *litorum* nudantur i. q. weg-, zurücktreiben. — A 34, 8 *salvus* *penetrantibus* fortissimum quodque *animal* contra ruere, *pavida* et *inertia* ipso *agminis* sono *pellebantur*. II, 50, 11 *nec coetu* *hominum* . . *territam* *pulsamve* (esse *avem*). III, 72, 15 *pulsis* *regibus*. 11, 17, 11 *proelio* *victor* *rex*, dein *secunda* *fortuna* ad *superbiam* prolapsus *pulsusque*, ac rursus *Langobardorum* *opibus* *refectus*, . . *res* *Cheruscas* *adflibat*. V, 2, 4 qua *tempestate* *Saturnus* vi *Iovis* *pulsus* *cesserit* *regnis*. 2, 4, 7 *temptato* *feminae* *imperio* . . *eaque* *brevi* *pulsa* . . *Vononen* in *regnum* accipiunt. 63, 18 (Catualda) *pulsus* . . *Hermundurorum* *opibus* et *Vibilio* *duce* . . 78, 3 se (Pisonem a Germanico) *pulsus*, ut *locus* *rebus* *novis* *patefieret*, *curam* *exercitus* . . *repetivisse*. 88, 8 *Arminius* . . *pulso* *Marobodu* *regnum* *adfectans*. 3, 27, 1 *pulso* *Tarquino*. 12, 29, 8 *Claudius* . . *tutum* *Vannio* *per fugium* *promittens*, si *pelleretur*. 13, 6, 2 *prorupisse* *Parthos* et *rapi* *Armeniam* . . *pulso* *Radamisto* 15, 1, 3 *Tiridate* *pulso*. IV, 59, 15 *occisis* *Mogontiaci* *tribunis*, *pulso* *castrorum* *praefecto*. V, 3, 15 *pulsis* *cultoribus* *optinuere* *terras*. A 25, 18 *excedendum* (sibi, *Caledonibus*) *otius* *quam* *pellerentur*. G 33, 2 *Angrivarios* *inmigrasse* . . *pulsis* *Bructeris* *ac* *penitus* *excisis*. 42, 3 *sedes* *pulsis* *olim* *Boiis* *virtute* *parta* (est). IV, 12, 7 *Batavi* . . , *pars* *Chattorum*, *seditione* *domestica* *pulsi* *extrema* *Gallicae* *orae* . . *occupavere*. 74, 16 *pulsis* . . *Romanis* *quid* *aliud* *quam* *bella* *omnium* *inter* *se* *gentium* *existent?* V, 4, 14 *quos* (*Idaeos*) *cum* *Saturno* *pulsos* . . *accepimus*. 12, 44, 13 *Pharasmanes* . . (*Radamisto*) *Armeniam* *ostentare*, *pulsis* *Parthis* *datam* *Mithridati*. 13, 55, 3 (*Ampsivarii*) *pulsi* *a* *Chaucis* *et* *sedis* *inopes* *tutum* *exilium* *orabant*. — G 37, 24 *etiam* *Gallias* *adfectavere* (*Germani*); *ac* *rursus* *inde* *pulsi* . . *triumphati* *magis* *quam* *victi* *sunt*. *Prorsus* *non* *necessario* *Her.* 'dep.'. IV, 18, 6 *deletas* (esse) *cohortes*, *pulsus* *Batavorum* *insula* *Romanum* *nomen*. 58, 10 *quotiens* *Romanae* *legiones* *perire* *praeoptaverint*, *ne* *loco* *pel-*

lerentur. 12, 29, 2 Vannius Suebis a Druso impositus pellitur *regno*. 4, 3, 18 pellit *domo* Seianus uxorem. 14, 31, 14 in coloniam Camulodunum recens deducti pellebant domibus, exturbabant agris. 15, 27, 14 megistanas Armenios . . *pellit *sedibus*, castella eorum excindit. — 12, 43, 6 (Claudium) pulsum *in* extremam fori partem vi urgebant. 3, 21, 19 prosperam adversum Numidas pugnam facit pellitque in deserta.

β) i. q. *verweisen, verbannen* IV, 44, 12 ambo gravi senatus consulto damnati pulsique (sc. in exilium cf. 44, 9), quamvis concessio aliis reditu, in eadem poena retenti sunt. 3, 24, 20 quia non senatus consulto, non lege pulsus foret. 4, 43, 20 (Rutilium) legibus pulsum civem sibi Zmyrnaei addiderant cf. 43, 21 Moschus exul. 3, 27, 6 leges . . pellendi claros viros aliaque ob prava . . latae sunt. 14, 12, 17 Capitonem et Gabolum sedibus patriis reddidit, ab Agrippina olim pulsos. 63, 7 meminerant . . quidam Agrippinae a Tiberio, recentior Iuliae memoria observabatur a Claudio pulsae. 15, 71, 17 pellitur et Crispinus cf. 71, 15 data exilia. — 12, 8, 3 Calvina . . Italia pulsa est. II, 62, 11 pulsi (sunt) Italia mathematici. 2, 32, 11 facta et de mathematicis magisque Italia pellendis senatus consulta. 12, 52, 9 de mathematicis Italia pellendis factum senatus consultum atrox. 4, 14, 14 pulsi (sunt) . . histriones Italia. 13, 25, 22 histriones Italia pellerentur. — IV, 6, 3 ruina soceri *in exilium* pulsus . . Galbae principatu rediit. 4, 20, 5 Sosia in exilium pellitur Galli sententia. 16, 30, 14 marito . . in exilium pulso. 13, 43, 21 adempta bonorum parte . . *in insulas Balesares* pellitur. 14, 60, 13 in Campaniam pulsa est addita militari custodia. 62, 18 in Sardiniam pellitur, ubi non inops exilium toleravit.

b) *transl. α* IV, 17, 22 caeso Quintilio Varo pulsam (esse) e Germania *servitutem*. 81, 16 huic non exesam vim luminis et redituram, si pellerentur *obstantia* i. q. die hindernisse beseitigen. V, 3, 9 cuius auxilio *praesentes *miseries* pepulissent. 2, 85, 12 actum et de *sacris Aegyptiis* Iudaicisque pellendis.

β) I, 20, 16 fuit . . metus initium, tamquam . . formidine singuli pellerentur, omnibus suspectis i. q. ausstossen cf. 20, 12 exauctorati (sunt quattuor) tribuni. IV, 68, 7 (Varum praetorianis praepositum) Mucianus pulsum *loco* . . annonae praefecit i. q. absetzen. 4, 31, 21 Tiberius . . exilium deprecatus est: quo minus *senatu* pelleretur non obstitit.

2) *in re milit. t. t. α*) i. q. *zurücktreiben, -schlagen, werfen* 6, 35, 8 ut conserta *acie *corporibus et pulsu armorum* pellerent pellerentur. — A 26, 11 fuit atrox in ipsis portarum angustiis proelium, donec pulsi (sunt) hostes. 37, 6 quanto ferocius adcurrerant, tanto acrius pulsos in fogam (disiecit). III, 16, 13 pulsi cum saucis integri . . angustiis viarum conflictabantur. 23, 2 (praetoriani) ubi exceperere pugnam, pellunt hostem, dein pelluntur. IV, 20, 13 cedentibus Belgis pellitur legio, et vallum . . trepidi petebant. V, 18, 5 turbata ibi res et pellebatur . . cohortium acies, cum legiones pugnam excepiunt. 18, 12 legiones a fronte incubuere,

pulsique Germani Rhenum fuga petebant. 2, 25, 11 excindit . . hostem . . sicubi restiterat, statim pulsum. 4, 47, 7 quidam . . in collibus viscebantur, quos dux R. acie suggestus haud aegre pepulit i. q. veriagte. 48, 13 qui vallum legionum temptabant, facile pelluntur. 73, 10 (hostes) acie compositi *pellunt turmas sociales equitesque legionum subsidio missos. 12, 16, 3 sic pulsus (est) hostis. 3, 20, 8 primo impetu pulsa cohorte . . 12, 40, 8 Silufes . . late persultabant, donec adcurso Didii pellerentur i. q. veriagt wurden. 50, 5 incesso Parthorum sine acie pulsi (sunt) Hiberi. II, 21, 12 multo suorum cruore pulsus (est) *Caecina* i. q. ab-, zurückschlagen. 4, 36, 9 (Cyziceni) circumsessi nec minus sua constantia quam praesidio Luculli pulso rege (Mithridate). D 17, 20 se . . ei pugnae interfuisse, qua Caesarem inferentem arma *Britanni arcere litoribus et pellere adgressi sunt. III, 9, 10 quos armis pellere promptum erat, epistulis increpat i. q. veriagen. 1, 56, 13 Romanos pontem coeptantis arcebant. dein tormentis sagittisque pulsi . . — II, 24, 3 (*Caecina*) pulsus *Placentia* . . cf. II, 21 supra. — V, 11, 7 donec adsiduis damnis *intra* moenia pellerentur. 14, 25, 3 proelium pro muris ausi erant et pulsi *intra* munimenta . .

β) i. q. *schlagen, besiegen* A 28, 10 cum plerisque Britannorum . . proelio congressi ac saepe *victores*, aliquando pulsi. 12, 20, 7 . . modicam victoribus (i. q. si vincerent) laudem ac multum infamiae, si pellerentur. A 35, 7 legiones pro vallo stetero, ingens *victoriae* (i. q. si vincerent) decus citra R. sanguinem *bellanti, et auxilium, si pellerentur (auxilia). IV, 18, 16 . . coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet, hortamenta victoriae vel pulsus pudorem. V, 11, 4 Iudaei sub ipsos muros struxere aciem, *rebus secundis* longius ansuri et, si pellerentur, parato perfugio. A 22, 12 (hostes) aestate atque hieme iuxta pellebantur. II, 28, 1 pulsam (esse) Treverorum alam Tungrosque a classe Othonis. 41, 12 (legio) redire pulsos (sc. equites) et pugnam resumere coegit. 44, 19 ne Vitellianis quidem incruentam fuisse victoriam, pulso equite, rapta legionis aquila. III, 1, 9 ipsis nec numerum parem pulsarum nuper legionum, et . . 24, 11 admonens (tertianos), ut sub Antonio Parthos, sub Corbulone Armenios . . pepulissent. 82, 21 Vitelliani . . quamquam pulsi, rursus in urbe congregabantur. 2, 15, 8 classem et avia Oceani quaesita, ne quis venientibus occurreret, ne pulsos premeret cf. 15, 9 victi. II, 23, 6 pulsam *Caecinam* pergere Cremonam accepit. IV, 71, 11 pulsum Tutorem, caesos Treveros, cuncta hostibus prospera accipere. 3, 20, 1 Tacfarinas, quem priore aestate pulsum a Camillo memoravi, bellum . . renovat. 62, 2 (Scipio) Antiocho, (Sulla) Mithridate pulsus fidem . . Magnetum decoravere. 12, 34, 6 vocabat (Caratacus) nomina maiorum, qui dictatorem Caesarem pepulissent. Aliter, quamquam de eadem re D 17 cf. α. II, 66, 5 Bedriacensi acie vexillariis tantum pulsus vires legionis non adfuisse. IV, 21, 4 legiones, quae priore acie pulsae in Vetera castra concesserant. 4, 73, 18 acri pugna hoste pulso recipiunt cohortis. — [III, 25, 5 M

pulsos cf. impello. IV, 46, 5 recte Halm in quarta ed. 'depelli', M pelli, quod retin. Her. cf. Prammer.]

penates. a) 11, 16, 23 non alium infensius arma contra patriam ac deos penates . . exercuisse. 15, 41, 6 Numae regia et delubrum Vestae cum Penatibus *populi R.* exusta. 2, 7 videbar contra vetera fratrum odia et certamina *familiae nostrae* penates rite composuisse.

b) *meton.* G 15, 3 delegata domus (äusserer hauswirtschaft) et penatium (inneres hauswesen) et agrorum *cura* feminis senibusque cf. Kritz. 25, 3 suam quisque (servus) sedem (wohnsitz, ausserhalb des herrenhauses), suos penates (hauswesen) *regit.* — i. q. *haus und hof* G 32, 7 inter familiam (gesinde) et penates et iura successionum equi traduntur. I, 51, 19 expugnationes urbium, populationes agrorum, *raptus* penatium hauserant animo. — i. q. *haus, familie* II, 80, 23 militibus vetustate stipendiorum nota et familiaria castra in modum penatium diligebantur i. q. wie ihr eigener herd. III, 84, 9 proprium esse militis decus in castris: illam patriam, illos penates. 1, 17, 22 an praetorias cohortes, quae . . post sedecim annos *penatibus suis reddantur*, plus periculum suscipere? 5, 6 spem . . fore ut juvenis penatibus *avi* redderetur. 6, 51, 10 Rhodo regressus (Tiberius) *vacuos principis* (Augusti) penates duodecim annis, mox rei R. arbitrium tribus ferme et viginis *obtinuit.* 14, 61, 19 an quia veram progeniem penatibus *Caesarum* datura sit (Poppaea)? 2, 84, 3 quod rarum laetumque etiam *modicis* p. tanto gaudio principem adfecit, ut . . 5, 1, 9 ne spatio quidem ad enitendum dato *penatibus suis* gravidam *inducit* (Augustus Liviam). 1, 15, 4 si te privatus . . adoptarem (Galba), et mihi egregium erat . . Crassi subolem in *penates meos adsciscere*, et . . 4, 40, 8 posse ipsam Liviam statuere, nubendum post Drusum an in penatibus isdem tolerandum haberet. 12, 2, 2 Narcissus . . nihil in penatibus *eius* novum diserebat, si sueta coniunx rediret. 13, 4, 10 nihil in penatibus suis (sc. principis) venale aut ambitioni pervium; discretam *domum* et rem p. 12, 41, 18 sperni . . adoptionem, quaeque censuerint patres, iusserit populus, intra penates abrogari. — i. q. *vermögen* 3, 34, 8 pauca femininarum necessitatibus concedi, quae ne *coniugum* quidem penates, adeo socios non *onerent.* — i. q. *haus* G 46, 12 (Fennis) non arma, non equi, non penates cf. 46, 9 Venedi *domos* figunt, 46, 19 inlaborare *domibus.* III, 68, 19 clamor obsistentium penatibus *privatis*, in Palatium vocantium cf. 68, 18 *domum* fratris cf. obsisto. 70, 7 cur . . fratris *domum* . . quam Aventinum et penates *uoris* petisset? 86, 18 Domitianum . . Caesarem consalutatam miles frequens . . in *paternos* penates deduxit.

pendo. A) 12, 18, 4 nemo id auctoritatis aderat, ut *promissa* eius *magni* penderentur.

B) a) I, 46, 10 flagitatum ut *vacationes* praestari (urlaubsgelder zahlen) centurionibus solitae remitterentur; namque gregarius miles ut tributum annuum pendebat cf. 46, 12 exsolveret. 2, 87, 2 statuit frumento *pretium*, quod emptor penderet. 13, 31, 11 (*vectigal*) cum venditor pen-

dere iuberetur, in partem pretii emptoribus aderescebat. 51, 12 *tributum* pro illis (navibus) penderent (negotiatores). 2, 47, 9 Caesar quantum *acrario* aut *fisco* pendebant (Sardiani), in quinquennium remisit i. q. alle zahlungen an. — 2, 60, 20 quas *copias* frumenti et omnium utensilium quaeque natio penderet i. q. liefern. 4, 72, 4 tributum iis (Frisiis) Drusus iusserat . . ut in usus militares *coria* boum penderent.

b) 13, 32, 4 *supplicia* penderent i. q. die todesstraefe erleiden. — *nec pensi habere* D 29, I, 46, 13, 15 cf. i. 6 p. 513^b.

penes. *postpon.* V, 8, 5 Assyrios p. Medosque. 11, 28, 2 quos p. 15, 1, 14 quem p. (III, 5, 4, IV, 74, 20 p. quos.) — Praedicatum est verbum 'esse' praeter I, 76, 10 et 13, 56, 2, ubi legitur 'manere' cf. Draeger histor. Syntax I p. 586.

A) pertinet ad *hom.* a) G 11, 2 ut ea quoque, quorum p. plebem *arbitrium* est, apud principes *pertractentur. 13, 56, 2 arbitrium p. Romanos maneret. II, 39, 2 honor imperii (cf. b) p. Titianum fratrem, *vis ac potestas* p. Proculum praefectum (erat). III, 50, 9 ducebat Silvanus consularis; *vis consiliorum* p. Bassum legionis legatum (erat). IV, 39, 8 (Domitiani) nomen . . edictis praeponebatur, *vis* p. Mucianum erat, 55, 15 interfueri quidam . . Tungrorum. sed plurima *vis* p. Treveros (erat) i. q. das Übergewicht hatten. 15, 14, 9 *imaginem* retinendi largiendive p. nos, vim p. Parthos memorat. III, 5, 4 principes . . p. quos civitatis *regimen*, in commilitium adsciti. 1, 31, 7 (superior exercitus) sub Silio legato, inferiorem Caecina curabat. *regimen* summae rei p. Germanicum. 15, 1, 14 Monobazus, quem p. Adiabenum *regimen* (erat). IV, 2, 3 *praefectura* praetorii p. Varum, summa potentiae in Antonio (erat). 6, 43, 12 neque p. Arsaciden *imperium* (esse), sed inane nomen *apud* inbellem . . vim in Abdagaesis domo. 11, 28, 2 *potentia* cf. b. — I, 76, 10 longinuae *provinciae* . . p. Othonem manebant i. q. in partibus. V, 8, 5 dum Assyrios p. Medosque et Persas *Oriens* fuit, . . 2, 45, 20 satis probatum (est), p. utros *summa* belli fuerit.

b) IV, 74, 20 vobis maximum discrimen, p. quos *aurum* et *opes* (sunt), praecipuae bellorum causae. II, 6, 13 ne p. ceteros imperii *praemia*, p. ipsos tantum servitii *necessitas* esset, fremere miles. 15, 54, 22 *praemia* p. unum fore, qui . . II, 39 *honor* imperii cf. a. III, 64, 10 *gratiam* patrati belli p. eum, qui urbem occupasset. IV, 81, 19 patrati *remedii gloriam* p. Caesarem, *inriti ludibrium* p. miseros fore. 2, 52, 22 post . . Camillum p. alias familias imperatoria *laus* fuerat. — II, 31, 8 nulla ultra p. Vitellianos *mora* (erat) quin . . certarent. 47, 8 ne plus quam semel certemur, p. me *exemplum* erit i. q. darin will ich mit gutem beispiel vorgehen: Her. — I, 30, 9 haec principatus *praemia* putat, quorum *libido* ad *voluptas* p. ipsum sit, *rubor* ac *deditus* p. omnes. A 15, 19 plus impetus integris [Acid. suppl.], maiorem *constantiam* p. miseros esse. 15, 63, 11 sit . . exitus *constantia* p. utrosque par, claritudinis plus in tuo fine. 1, 44, 13 nullo ipsius (Caesaris) iussu p. eosdem *saevitia* facti et *invidia* erat. 6, 44, 17 plurima *auctoritas* p. Abdagae-

sen . . erat. 11, 28, 2 domus principis inhorruerat, maximeque quos p. potentia (cf. a) et, si res verterentur, *formido* (erat), . . aperte fremere. — G 6, 13 *plus* p. peditem *roboris* (est) i. q. positum esse in. III, 75, 8 ante principatum Vespasiani *decus* domus p. Sabinum erat. G 31, 11 omnium p. hos *initia* pugnarum (sunt). 4, 1, 5 *initium* et *causa* p. Seianum (erat).

B) I, 57, 8 scires illum (exercitum) priore biduo non p. *rem publicam* fuisse i. q. auf seiten. 4, 16, 7 potissimam (causam) p. *incuriam* viro- rum feminarumque (esse).

penetrabilis. 2, 61, 7 profunda (Nili) altitudo, nullis inquiringentium spatiis (mass, senkblei) *penetrabilis i. q. erreichbar.

penetralis. A) *adi.* 2, 10, 4 (orditur) fas patriae, libertatem avitam, penetralis Germaniae *deos* i. q. die nationalen g.

B) *subst. a)* A 30, 10 nobilissimi totius Britanniae eoque in ipsis penetralibus siti nec servientium litora aspicientes i. q. im herzen des landes.

b) i. q. *heiligthum* α) G 40, 10 (sacerdos) adesse penetrali deam intellegit i. q. im heiligen wagen. Zernial interpret. 'heil. wald u. wagen'. V, 4, 5 effigiem animalis (asini) . . penetrali sacra vere (Iudaei) i. q. im tempel.

β) D 12, 7 haec (sunt) *eloquentiae* primordia, haec penetralia.

penetro. A) *trs. a) propr. α) absol.* III, 41, 3 venire tres cohortes. . . neque ad *fallendum* (unbemerkt durchkommen) aptus numerus neque ad penetrandum (sc. hostem) i. q. durchbrechen, sich durchschlagen.

β) c. *acc.* A 27, 2 exercitus nihil virtuti suae invium et *penetrandam *Caledoniam* . . fremebant. 4, 44, 9 exercitu . . Albi transcendit, longius penetrata *Germania*, quam quisquam priorum. A 34, 6 *silvas saltusque* penetrantibus . . 2, 68, 7 (amnis) pontes accolae ruperant . . ; neque vado penetrari poterat. Potest etiam ad B pertinere. III, 71, 10 Capitolii *fores* penetrasent, ni Sabinus . . statuas . . obiecisset. 15, 27, 1 *iter* Lucullo quondam penetratum . . pergit i. q. auf einem wege vordringen.

b) *transl. α) absol.* 6, 24, 17 obturbabant quidem patres . . : sed penetrabat (sc. eos) pavor et admiratio i. q. invasit eos. 14, 1, 15 haec atque talia lacrimis et arte adulterae penetrantia (sc. animum Neronis) nemo prohibebat. 16, 21, 7 ea offensio altius penetrabat (sc. animum Neronis), quia . .

β) c. *acc.* 1, 69, 9 id *Tiberii* animum altius penetravit. 3, 4, 7 nihil *Tiberium* magis penetravit quam studia hominum accensa in Agrippinam.

B) *intrs. a) propr.* III, 59, 16 nuntii per varias fallendi artes penetrabant (sc. ad Sabinum ac Domitianum). — 1, 70, 20 penetratum (est a militibus) *ad amnem*.

b) *transl.* IV, 28, 14 obsidium legionum urgebat, intentis custodiis, ne quis occultus nuntius venientis auxilii penetraret (sc. ad obsessos). — 2, 36, 6 haud dubium erat eam sententiam altius penetrare et arcana imperii temptari i. q. tiefer gehen, weiter zielen. 3, 28, 11 (custodes legis Pappiae Poppaeae, delatores)

altius penetrabant (sc. quam lege iussi erant) urbemque et Italiam . . corripuerant i. q. plus sibi arrogabant. — D 10, 5 quando rarissimarum recitationum fama *in totam urbem* penetrat? nedum ut per tot provincias innotescat? IV, 7, 8 suffragia et existimationem senatus reperta, ut in cuiusque vitam famamque penetrarent i. q. einen tieferen einblick thun; Her. 15, 20, 4 una vox eius *usque ad contumeliam* senatus penetraverat i. q. hatte sich vertiegen.

pēnitus. A) *propr.* A 10, 26 nec litore tenus (mare) adrescere aut resorberi, sed *insluere* p. atque ambire i. q. tief ins land hinein. G 41, 5 (Hermunduris) non *in ripa* (Danuvii) *commercium* (est), sed p. atque in . . Raetiae provinciae colonia. II, 12, 2 possessa per . . naves maiore Italiae parte p. *usque ad initium* maritimarum Alpium i. q. bis dicht an. 2, 56, 2 (gens Armeniorum) nostris provinciis late praetenta p. *ad Medos* porrigitur. 11, 9, 15 Gotarzes . . p. *in Hyrcaniam* abiit i. q. tief in H. hinein.

B) *transl. a)* i. q. *tief* α) A 45, 20 excepissemus . . mandata vocesque, quas p. animo *figeremus*. 2, 76, 10 centuriones militesque, apud quos recens imperatoris sui memoria et p. *infixus* in Caesares amor praevaleret. 15, 5, 8 Volgesi vetus et p. *infixum* erat arma R. vitandi. 1, 11, 11 ut sensus suos p. *abderet*. 13, 12, 6 (Acte) p. *inrepserat* per luxum (in animum Neronis).

β) 1, 52, 6 multa de virtute eius memoravit, magis *in speciem* verbis adornata quam ut p. *sentire* crederetur i. q. ex animo.

b) i. q. *genau, gründlich* D 2, 10 ut fabulas eorum et disputationes et arcana semotae dictionis p. *exciperem*. 30, 17 se apud Mucium eius civile didicisse, apud Philonem . . omnes philosophiae partes p. *hausisse*. A 40, 18 tranquillitatem atque otium p. *hausit (Agricola). 2, 12, 12 p. *noscendas* (esse militum) mentes. 15, 68, 13 ignaviam principis p. *cognitam* despicit.

c) i. q. *ganz und gar, völlig* D 32, 17 ut . . ius civitatis ultro derideant, sapientiae vero studium et praecepta prudentium p. *reformident*. — G 33, 3 pulsus Bructeris ac p. *excisis*. 12, 39, 10 ut quondam Sugambri excisi . . forent, ita Silurum nomen p. *extinguendum*.

pensito. *transl.* 3, 52, 12 Tiberius saepe apud se pensitato, *an coerceri* . . cupidines possent, *num coercitio plus damni* . . ferret, *quam indecorum* (esset) adrectare . . 12, 17, 8 Zorsines, diu pensitato, Mithridatisne rebus . . *an patrio regno consuleret*, . .

penso. *qd qua re a)* i. q. *aufwägen, wett machen* A 22, 12 (hostes) soliti . . damna aestatis hibernis eventibus pensare. III, 26, 13 omnis caedes et vulnera et sanguis aviditate praedae pensabantur. IV, 72, 9 rebellis coloniae ruinas, quibus tot castrorum excidia pensarentur. 74, 13 neque haec (vitia) continua et meliorum interventu pensantur. 2, 26, 2 miles laetus animi, quod adversa maris expeditione prospera pensavisset.

b) i. q. *aufwägen, bezahlen* D 40, 27 nec bene *famam eloquentiae Cicero tali exitu pensavit.

penuria. a) I, 86, 14 fames in vulgus *inopia* quaestus et *penuria alimentorum*. II, 39, 9 ut quamquam . . . tot circum annibus *penuria aquae* fatigaretur. IV, 26, 7 prodigii loco accipiebatur ipsa aquarum *penuria*, tamquam nos amnes . . . desererent. 14, 24, 3 cf. *patientia A. a.* 4, 56, 10 gravissimo in discrimine exercitus ob asperitatem hiemis et *penuriam vestis*.

b) de *hom.* 13, 27, 7 *manifestam fore p. ingenuorum*.

per. *Collocatio.* I, 62, 16 longumque p. spatium. III, 18, 5 tantum p. spatium. II, 87, 11 flagitiosa p. obsequia. V, 4, 18 septenos [Halm; M septimos] p. numeros. 2, 45, 8 disiectas p. catervas. 3, 60, 4 Graecas p. urbes. 6, 16, 12 miras p. artes. 41, 15 Romanas p. artes. 22, 13 magnas p. opes. 12, 30, 1 proximos p. campos. 15, 36, 7 cunctos p. artus. 1, 3, 16 omnisque p. exercitus. 4, 37, 14 omnes p. [Nipp.; M per omnes] provincias. 12, 60, 7 alias. 13, 7, 2 proximas. 2, 62, 1. 3, 33, 5. 11, 20, 14 plures p. provincias. 3, 74, 2 pluris p. globos. 6, 48, 14 plura p. scelera. 4, 55, 3. 6, 13, 2 plures p. dies. 12, 40, 23 plures p. annos. 12, 13 multos p. dies. 16, 3, 2 multos p. annos. 2, 2, 10. 6, 24, 4. 12, 36, 6. 14, 54, 12. 15, 1, 13. 6, 9. 25, 8. 62, 8. 16, 26, 17 tot. 14, 21, 10 singulos. 2, 86, 2. 4, 18, 3. 55, 11. 58, 9. 6, 11, 16. 12, 29, 13 triginta p. annos. — 1, 23, 2 disiectis quorum p. umeros sustinebatur. — 4, 40, 22 perque invidiam tui cf. 5, 10, 5 p. dolumque [M dolum qui] comitantibus.

Significatio. 1) *propr.* de loco A) i. q. *durch* . . . *hindurch*, *durch* . . . *hin* a) III, 18, 5 adgredi hostem tantum p. spatium *curso* et pugnando fessum. 78, 20 *Cerialis* . . . *transversis itineribus* p. agrum Sabinum Salaria via urbem introiret. 3, 31, 19 plurima p. Italiam itinera . . . *inpervia* cf. C IV, 24, 4. 1, 51, 8 saltusque, p. quos exercitus *regressus* (erat), *incedere*. Cf. 2, 55, 11 b. β.

b) α) c. *terrarum populorumque* nominibus II, 20, 2 Caecina . . . *modesto agmine* p. Italiam incessit. 90, 4 Italia, p. quam . . . *luxu pudendus* inceserat. IV, 70, 9 legio Vindonissa, Sextilius cum . . . *cohortibus* p. Raetiam inrupere. 3, 9, 2 Piso Delmatico mari tramisso . . . p. Piconum ac mox Flaminiam viam adsequitur legionem. III, 58, 3 fratrem cum sex cohortibus . . . *ingruenti* p. Campaniam bello opposuit. 15, 7 ingens Germanorum vis p. Raetiam (sc. *ingruens*, *inrum-pens*) timebatur i. q. *über* R. her. — 1, 60, 5 Caecina cum . . . *cohortibus* . . . p. *Bructeros* ad flumen Amisiam mittit, equitem Peditum praefectus finibus Frisiorum ducit. 14, 26, 1 Tirdaten p. Medos extrema Armeniae intrantem.

β) G 19, 6 nudatam coram propinquis expellit domo maritus ac p. omnem vicum verbere agit. 1, 27, 10 Otho . . . p. Tiberianam domum in Velabrum pergat. II, 51, 4 Verginius p. aversam domus partem furtim digressus. III, 84, 17 p. aversam Palatii partem . . . in domum uxoris sellula defertur. 70, 24 p. secretam aedium partem occulte abiret. I, 66, 14 lento . . . *agmine* p. fines Allobrogum ac Vocontiorum ductus (est) exercitus. II, 85, 15 Iulianus . . . p. avia Moesiae ultra montem Haemum profugit i. q. *durch unwegsamen gegenden*. III, 69, 23 misso p. neglecta ad Flavianos duces nuntio i. q. an

unbeachteter, nicht besetzter stelle. 68, 4 quem non commoveret illa facies, R. principem . . . *relicta fortunae suae sede* p. populum, p. urbem exire de imperio. IV, 2, 13 longus deditorum ordo saeptus armatis p. urbem incescit. 2, 2, 12 quotiens p. urbes incederet, lecticae gestamine. III, 71, 14 *improvisa utraque vis*: propior atque acrior p. asyllum ingruerat i. q. von, über . . . her. 1, 51, 13 hostes, donec agmen p. saltus porrigeretur, immoti cf. a 51, 8. 60, 7 ipse inpositas navibus legiones p. lacus vexit (ad flumen Amisiam). 13, 54, 3 Frisii iuventutem saltibus aut paludibus, inbellem aetatem p. lacus admove re ripae (Rheni). 2, 5, 15 integrum equitem equosque p. ora et alveos fluminum media in Germania fore. 23, 3 legionum aliae itinere terrestri . . . *remissae*; plures Caesar classi inpositas p. flumen Amisiam Oceano in-vexit. 15, 9, 5 naves . . . *conexas trabibus* . . . agit p. amnem. 11, 18, 9 triremes alveo Rheni, ceteras navium . . . p. aestuaria et fossas adegit. 13, 53, 8 Vetus Mosellam atque Ararim . . . *connectere* parabat, ut copiae p. mare, dein Rhodano et Arare subvectae p. eam fossam, mox fluvio Mosella in Rhenum . . . *decurrerent*. 15, 42, 9 navigabilem fossam . . . *depressuros* promiserant squalenti litore aut p. montes adversos. 16, 5, 9 plerosque equitum, dum p. angustias aditus et ingruentem multitudinem enituntur, obtritos (esse). 2, 23, 17 levantur alvei, manantes p. latera et fluctu superurgente. 6, 35, 14 vulnus p. galeam adegit. IV, 11, 16 fuso p. venas sanguine extinguitur. 6, 29, 2 Labeo . . . p. abruptas venas sanguinem effudit. 13, 30, 8 cruciatus aegrae senectae emissio [Heins.; M, Nipp. misso] p. venas sanguine effugit. — i. q. *zwischen* . . . *durch*, *zwischen* . . . *hin* 2, 55, 11 *navigatione* celeri p. Cycladas et compendia maris adsequitur Germanicum apud insulam Rhodum. De 'per comp.' cf. B. b. I, 47, 8 Otho cruento adhuc foro p. stragem iacentium in Capitolium . . . *vectus*. III, 41, 8 nec vadere p. hostes tam parva manu poterat. 68, 4 p. populum exire de imperio cf. supra. 16, 5, 9 p. ingruentem multitudinem enituntur cf. supra.

B) a) i. q. *über* . . . *hin* G 39, 9 si forte proiapsus est, attolli et insurgere haud licitum: p. humum evolvuntur. A 35, 9 acies . . . *editioribus* locis constiterat ita, ut primum agmen *in *aequo, ceteri p. adclive iugum *conexi velut *insurgerent*. III, 71, 3 erigunt aciem p. adversum collem usque ad . . . *arcis fores*. 16, 11 datum p. agros signum, ut . . . 34, 5 (Cremona) propugnaculum adversus Gallos . . . et si qua alia vis p. Alpes rueret. 13, 39, 4 (commeatus) p. montes ducebantur praesidiis nostris inessos. I, 62, 16 longumque p. spatium is gaudentium militum clamor . . . *fuit*, ut . . . 6, 28, 22 temptatoque p. longum iter (strecke) cf. b p. 716^b. III, 71, 15 nec sisti poterant scandentes p. coniuncta aedificia. IV, 23, 10 invasere vallum, adpositis plerique scalis, alii p. testudinem suorum cf. III, 28, 6 super testudinem scandentes. 1, 66, 8 miseratione demum, quia p. corpus legati eundem erat, clausit viam. 11, 24, 13 specie deductarum p. orbem terrae legionum. 13, 7, 6 pontes p. amnem Euphraten iungi (iubet).

12,24,7 inde certis spatiis interiecti lapides p. ima montis Palatini ad aram Consi. 13,40,12 productiore [cornu] *sinistro p. ima collium. 4,62,5 neque fundamenta p. solidum subdidit i. q. über festen boden hin, auf. A 23,4 Clota et Bodotria diversi maris aestibus p. inmensum revectae. 15,40,2 prorutis p. inmensum aedificiis.

b) i. q. *auf* . . *hin*, *auf* III, 25, 8 p. limitem viae sparguntur festinatione consecrandi victores i. q. auf dem fuchssteige der landstrasse. Non recte Bötticher, Schlüter, al. explic. die ganze strasse entlang. 40,6 cum fidissimis p. occultos tramites vitata Ravenna Hostilium . . pergeret. 79,1 Antonius p. Flaminiam ad Saxa rubra . . serum auxilium venit. 82,10 pars . . Flaminia via, pars iuxta ripam Tiberis incesit, tertium agmen per Salarium Collinae portae propinquabat. 3,9,2 p. Flaminiam viam adsequitur legionem cf. A. b. c. 13,47,8 regredienti p. viam Flaminiam compositas insidias cf. 47,9 diverso itinere remeare. III,82,15 ad Sallustianos hortos per angusta et lubrica viarum flexerant. 2,13,1 egressus augurali p. occulta et vigilibus ignara, comite uno, . . *adit* castrorum vias i. q. auf heimlichen . . wegen. 6,21,3 p. avia ac derupta . . praeibat eum cf. 4,45,6 D. b. β. 2,55,11 p. compendia maris adsequitur Germanicum cf. A. b. β. 15,15,4 nostri p. diversum iere i. q. auf entgegenengesetztem wege, in entgegenges. richtung.

C) i. q. *längs*, *entlang* III,21,11 dextro (stetit) octava p. apertum limitem, mox tertia densis arbutis intersaepta. 42,2 missis p. proximilitorum Liburnicis. IV,24,4 lectos et legionibus. legato tradit, ut quam maximis p. ripam itineribus celeraret, ipse *navibus. 26,4 dispositae p. omnem ripam stationes, quae Germanos . . arcerent. Alii explic. überall am ufer angestellte. 37,15 loriam vallumque p. fines suos Treveri struxere. Schlüter expl. an ihren gränzen, Roth in ihrem gebiet. 2,53,3 honorem Germanicus iniiit apud . . Nicopolim, quo venerat p. Illyricam oram viso fratre . . in Delmatia agente.

D) i. q. *in* . . *umher*, *auf* . . *umher*, *in*, *auf* a) D 28,8 quae mala primum in urbe nata, mox p. Italiam *fusa*, iam in [codd. om.] provincias manant. A 16,3 *sparsos* p. castella milites. 18,9 *sparsi* p. provinciam numeri. I,85,6 militibus . . *sparsis* p. domos occulto habitu. II,66,2 *sparsae* p. Italiam (legiones). 86,26 sparguntur p. Gallias litterae. III,46,17 (exercitum) spargi p. provincias et externo bello inligari pars consilii . . erat. II,56,2 dispersi p. municipia et colonias Vitelliani spoliare, rapere. III,35,5 legiones . . p. Illyricum dispersae. 4,2,2 dispersas p. urbem cohortes una in castra (conduxit). 16,27,3 dispersique (erant) p. fora ac basilicas cunei militares. G 25,1 *discriptis* p. familiam ministerijs. II,53,8 Bononiae, *divisis* p. itinera qui . . percontarentur. 6,17,13 tulit opem Caesar *disposito* p. mensas miliens sestertio. 13,36,2 dispositisque p. idoneos locos cohortibus. III,17,15 p. agros fuga *palabantur*. IV,70,23 plebes omissis armis p. agros palatur. I,63,10 *stratis* p. vias feminis

puerisque. 1,50,14 *stratis* . . per cubilia propterque mensas. 15,38,21 complere vias, sterni p. agros. D 10,5 quando . . recitationum fama in totam urbem penetrat? nedum ut p. tot provincias *innotescat*. IV,72,24 *edictum* (est) p. manipulos, ne quis . . cladem commilitoni obiectaret cf. 4,25,13 infra. 2,40,1 *vulgabatur* interim p. Italiam, servatum . . Agrippam, credebatur Romae. 3,12,17 quo pertinuit . . *differri* etiam per externos, tamquam veneno interceptus esset. 4,25,13 differtur per manipulos, Tacfarinatem omnes . . consecentur. 3,60,4 *crebrescebat* Graecas p. urbes licentia atque impunitas asyla statuendi. 11,1,9 clarum ex eo in urbe, *didita* p. provincias fama. — I,82,11 clausae (erant) domus, *rarus* p. vias populus, maesta plebs. 4,6,22 rari p. Italiam Caesaris agri. 14,56,16 (Seneca) vitat comitantis, *rarus* p. urbem, quasi . . sapientiae studiis domi adtineretur. II,96,10 *vagis* p. urbem militibus. III,31,7 *vagi* p. vias, in domibus abdit. IV,50,25 recepta omnis praeda, nisi quam *vagi* p. inaccessa mapalium ulterioribus vendiderant. 1,39,11 *vagi* p. vias obvios habuere legatos. 2,55,22 cum desidiis in castris, licentiam in urbibus, *vagum ac lascivientem* p. agros militum sineret. 3,7,4 *vagus* interim per amoena Asiae atque Achaiae. 12,13,12 equi . . per saltus *vagi*. 30,1 *lazyges* obsidionis impatientes et proximos per campos *vagi* necessitudinem pugnae attulere.

b) a) c. *terrarum populorumque* nominibus A 28,1 cohors Usipiorum p. Germanias conscripta. II,57,3 *festinatis* p. Gallias dilectibus. IV,71,5 dilectus p. Galliam habitos . . remittit. 13,35,9 *habiti* (sunt) p. Galatiam Cappadociamque dilectus. 16,13,13 dilectus p. Galliam . . Africamque et Asiam habitis sunt. 1,33,1 interea Germanico p. Gallias . . census accipienti . . adfertur. 14,46,4 census p. Gallias a Volusio . . acti sunt. II,98,5 deprehensi cum litteris . . p. Raetiam et Gallias militum . . quidam . . III,44,2 initio p. Hispaniam a prima . . legione orto. 47,1 subita p. Pontum arma barbarum mancipium . . moverat. IV,3,13 sumpta p. Gallias Hispaniasque civilia arma. 12,12 mox aucta p. Britanniam gloria. 17,2 magna p. Germanias Galliasque fama . . celebrabantur. 24,2 et missis p. Gallias qui auxilia concirent. 56,7 missisque p. Gallias concitores belli. 25,8 exemplares omnium litterarum, quibus p. Gallias Britanniamque et Hispanias auxilia orabat, exercitui recitavit. 54,1 audita interim p. Gallias Germaniasque mors Vitellii duplicaverat bellum. 55,10 proaviam suam divo Iulio p. Gallias bellanti . . adulterio placuisse. 67,13 principibus Remis, qui p. Gallias edixere, ut . . 74,1 regna bellaque p. Gallias semper fuere. V,2,7 exundantem p. Aegyptum multitudinem . . proximas in terras exoneratam (esse). 3,1 orta p. Aegyptum tabe. 10,9 pace p. Italiam parta et externae curae rediere. 14,2 reparato p. Germaniam exercitu. 1,47,3 validior p. Germaniam exercitus, propior apud (i. q. in cf. p. 90^b) Pannoniam (erat). 3,48,5 expugnatis p. [Haupt, Nipp. super] Ciliciam Homonadensium castellis. 4,13,12 illic adultus inter

extorres . . . mox p. Africam ac Siciliam mutando sordidas merces sustentabatur. 14, 5 Graeci conditis p. Asiam urbibus ora maris potiebantur. 27, 1 mota p. Italiam servilis belli semina fors oppressit. 55, 20 ducum e nominibus indita vocabula illis p. Asiam, his in Italia. 56, 8 stante adhuc Punica urbe et validis p. Asiam regibus. 67, 1 dedicatis p. Campaniam templis. 6, 12, 14 quaesitis Samo, Ilio, Erythris, p. Africam etiam ac Siciliam et Italicas colonias carminibus Sibyllae. 17, 5 duas quisque faenoribus partes in agris p. Italiam conlocaret. 12, 36, 5 fama eius . . . proximas provincias pervagata p. Italiam quoque celebrabatur. 52, 5 Camillus arma p. Delmatiam moverat. 65, 2 quod parum coercitis p. Calabrim servorum agminibus pacem Italiae turbaret. 14, 22, 15 esse illi p. Asiam avitos agros, in quibus tuta . . . iuventa frueretur. 15, 17, 10 exim Paetus p. Cappadociam hibernavit. 26, 6 quae (legio) p. Pontum agens expers cladis fuerat. 44, 14 superstitio . . . erumpebat, non modo p. Iudaeam, originem eius mali, sed p. urbem etiam, quo . . . 45, 6 p. Asiam atque Achaiam . . . simulacra numinum abripiabantur. — 1, 59, 5 volitabatque p. *Cheruscus*, arma in Segestem . . . poscens.

β) D 2, 4 cum . . . ea de re p. urbem frequens sermo haberetur. IV, 1, 2 armati p. urbem victores . . . victos consecrabantur. 46, 10 ceterique p. urbem et urbi vicina conquisiti producuntur. 2, 82, 18 cursant p. urbem. 15, 44, 15 cf. α. 13, 35, 7 (veterani) nitidi et quaestuosi, militia p. *oppida* expleta. 6, 12, 14 p. *colonias* cf. α. III, 2, 4 neque in procinctu et castris habitos: p. omnia Italiae *municipia* desides, . . . 76, 10 pecuniis acerbe p. *municipia* conquiritis. 54, 6 prohibiti (sunt) p. *civitatem* sermones. IV, 37, 7 Vitellii imagines in castris et p. proximas Belgarum civitates repositae (sunt). II, 58, 12 neque arduum fuit, magna p. *provincias* Germanici exercitus fama. 87, 1 dum haec p. provincias a Vespasiano . . . geruntur, . . . 2, 62, 1 dum ea aestas Germanico plures p. provincias transigitur, . . . 3, 33, 5 quamquam ipse pluris p. provincias quadraginta stipendia explevisset. 4, 37, 14 omnes *p. provincias effigie numinum sacrari ambitiosum. 11, 20, 14 plures p. provincias similia tolerabantur. 12, 60, 7 mox alias p. provincias et in urbe pleraque concessa sunt. 13, 7, 2 Nero . . . iuventutem proximas p. provincias quaesitam supplendis Orientis legionibus admovere . . . iubet. 51, 3 Romae praetor, p. provincias qui pro praetore aut consule essent iura . . . redderent cf. infra G 12, 10. 16, 5, 2 qui p. longinquas provincias lascivia inexperti officio legationum . . . advenerant. 22, 20 diurna populi R. p. provincias, p. exercitus curatus leguntur, ut . . . III, 86, 14 dilapsi (erant) ex urbe aut p. *domos* clientium semet occultabant. 1, 73, 6 cultores Augusti, qui p. omnes *domos* in modum collegiorum habebantur. 4, 14, 12 multa ab iis in publicum seditiose, foeda p. *domos* temptari. 6, 39, 7 aspiciens undantem p. *domos* sanguinem. 11, 31, 9 Messalina . . . simulacrum vindemiae p. domum celebrabat. 15, 33, 3 p. domum aut hortos cecinerat Iuvenalibus ludis. 58, 3 volitabantque p. *fora*, p. *domos*,

rura (i. q. per rura) quoque et proxima municipiorum pedites equitesque. A 43, 3 vulgus . . . et . . . populus . . . p. fora et circulos locuti sunt (de eo). 4, 2, 13 colique p. theatra et fora effigies eius interque principia legionum sineret. 11, 14, 17 in aere *publico . . . p. fora ac templa fixo i. q. auf den f. und an den t. G 12, 10 principes, qui iura p. pagos vicicos reddunt. 4, 45, 7 presso ductoque p. proximos pagos equo. I, 54, 3 legati . . . p. principia p. contubernia . . . contumelias conquerentes. 68, 11 p. silvas atque in ipsis latebris trucidati (sunt). II, 42, 10 et p. locos arboribus ac vineis inpeditos non una pugnae facies (erat). Simul causali vi accipi potest. 89, 5 composito agmine incessit. quattuor legionum aquilae p. frontem (erant), . . . i. q. an der spitze. 92, 18 abditis pecuniis p. occultos aut ambitiosos sinus i. q. in heimlichen verstecken; alii expl. bei obskuren leuten. IV, 72, 15 neque . . . responsa dabant, abditis p. tentoria et lucem ipsam vitantes. 1, 63, 5 signum prorumpendi dedit iis, quos p. saltus occultaverat. III, 6, 8 occupata Aquileia p. [Baier add. cf. com. crit.] proxima quaeque et Opitergii et Altini laetis animis accipiuntur. 82, 6 fulgentia p. colles vexilla . . . speciem hostilis exercitus fecerant. IV, 22, 10 adsultante p. campos equite. V, 22, 11 quaerunt arma, ruunt p. vias (lagergassen). 13, 3 visae p. caelum concurrere acies, rutilantia arma i. q. am h. 1, 15, 10 decreta pecunia . . . utque p. circum triumphali veste uterentur. 68, 3 sinerent egredi egressosque rursus p. humida et inpedita circumvenirent i. q. auf . . . terrain. 4, 45, 6 per disrupta et avia sequentis frustratus est. 3, 4, 3 conlucentes p. campum Martis faces. 40, 9 p. conciliabula et coetus seditiosa disserebant. 73, 2 Tacfarinas . . . reparatis p. intima Africae auxiliis . . . 4, 27, 5 ad libertatem vocabat agrestia p. longinuos saltus et ferocia servitia. 12, 39, 5 crebra hinc proelia (erant), et saepius in modum latrocinii p. saltus p. paludes . . . temere proviso, ob iram ob praedam. 4, 47, 5 ad hostem pergunt, compositum iam p. angustias saluum. 65, 7 magnas eas copias per plana etiam ac foro propinqua habitavisse. 11, 32, 6 indita sunt vincla, ut quis reperiebatur in publico aut p. latebras. 14, 53, 21 (animus modicis contentus) talis hortos exstruit et p. haec suburbana incedit . . . ? 15, 33, 3 p. hortos cecinerat cf. supra. 38, 5 p. tabernas . . . coeptus ignis. 16, 5, 6 qui (milites) p. cuneos (theatri) stabant. 28, 14 pacem illi p. orbem terrae . . . displicere? 14, 64, 8 restringitur vinclis venaeque eius p. omnes artus exsolvuntur i. q. an. 15, 36, 7 cunctos p. artus tremens. — c. *personarum* nom. II, 2, 9 templum Paphiae Veneris, inclutum p. indigenas advenasque i. q. bei. 13, 55, 4 aderat iis clarus p. illas gentes . . . Boiocalus. 12, 12, 6 familia Cassia . . . p. illas quoque gentes celebrata. I, 18, 13 tribuni . . . et proximi militum grata auditu respondent: p. ceteros maestitia ac silentium (erat). II, 60, 2 unde praecipua in Vitellium alienatio p. Illyricos exercitus (erat). III, 25, 19 hinc p. omnem aciem miraculum (verwunderung) et questus et . . . belli exsecratio (erat). IV, 46, 16 ut vero huc illud distrahi

coepere, metus p. omnes (erat, oriebatur) et praecipua Germanici militis formido. Clemm, de breviloq. p. 58 mavult supplere 'incessit', sed minus recte. 14,60,14 inde crebri questus nec occulti p. vulgum (erant). IV, 34, 27 credita p. utrumque exercitum fama vulneratum (Civilem). 1, 3, 16 collega imperii. adsumitur omnisque p. exercitus ostentatur. 16, 22, 20 diurna p. exercitus leguntur cf. supra. I, 75, 5 Vitellianis inpune (fuit), p. tantam hominum multitudinem mutua ignorantia fallentibus. Simul causali vi accipi potest.

II) *transl. A) de tempore a) i. q. durch... hindurch, lang, während* D 8, 18 per multos iam annos potentissimi sunt civitatis. 16, 3, 2 quasi oblatis opibus, quas multos p. a. prodigeret (Nero). 3, 34, 24 vix praesenti custodia manere inlaesa coniugia: quid fore, si p. plures a... oblitterentur? 1, 12, 13 Tiberium... quae in toga (im Frieden) p. tot a. egregie fecisset admonuit. 17, 5 satis p. tot a. ignavia peccatum (esse). 54, 10 populum p. tot a. molliter habitum nondum audebat ad duriora vertere. 2, 2, 10 mancipium Caesaris, tot p. a. servitutum perpetuum, . . . 27, 4 reperta sunt quae p. tot a. rem p. exedere. 3, 58, 10 si p. tot a. possit non creari nullo sacrorum damno, . . . quanto facilius afuturum ad unius anni proconsulare imperium? 6, 24, 4 adstittis tot p. a., qui . . . etiam murmur exciperent. 32, 9 omisso cultu R., cui p. tot a. insueverat. 12, 18, 9 terra marique Romanis p. tot a. quaesitus sponte adsum. 36, 6 avebant visere, quis ille tot p. a. opes nostras sprevisset. 13, 50, 12 ne p. tot a. sine querella tolerata. . . 14, 54, 12 superest tibi robur et tot p. a. visum *summi fastigii regimen. 15, 1, 13 temeritate obsidis tot p. a. inter mancipia habiti. 6, 9 Corbulo merita tot p. a. gloriae non ultra periculum faceret. 25, 8 Corbulo . . . hostium tot p. a. gnarus gerendae rei praeficitur. 62, 8 rogians . . . ubi tot p. a. meditata ratio adertum imminet? 16, 26, 17 sibi actam aetatem, et tot p. a. continuum vitae ordinem non deserendum. IV, 32, 9 (pericula), quae p. quinque et viginti annos in castris R. exhausisset. 58, 33 te, Iuppiter . . . quem p. octingentos viginti a. tot triumphis coluimus, . . . 67, 9 quibus artibus latebrisque vitam p. novem mox a. traduxerit, . . . reddemus. 1, 9, 6 continua p. septem et triginta a. tribunicia potestas. 2, 63, 16 non excessit Italia p. duodeviginti a. 86, 2 quae (virgo) septem et quinquaginta p. a. . . sacris praesederat. 3, 28, 4 exim continua p. viginti a. discordia (erat). 55, 3 luxur mensae . . . p. a. centum profusis sumptibus exerciti paulatim exolvere. 56, 16 neque nunc propere, sed p. octo a. capto experimento. 4, 18, 3 ingentis exercitus septem p. a. moderator. 55, 11 mille et ducentos p. a. nullo motu terrae nutavisse sedes suas. 58, 9 ut undecim p. a. libens patria careret. 6, 11, 16 Piso quindecim p. a. pariter probatus . . . 39, 10 maximis provinciis p. quattuor et viginti a. inpositus, nullam ob eximiam artem, sed quod . . . 12, 29, 13 adventabant, famā ditis regni, quod Vannius triginta p. a. praedationibus et vectigalibus auxerat. 13, 32, 11 post Iuliam . . . dolo Messalinae inter-

fectam p. quadraginta a. . . animo . . . maesto . . . egit. 2, 36, 13 quid si honorem p. *quinquennium* agitent? 6, 17, 14 factaque mutuandi copia sine usuris p. *triennium*. III, 26, 6 incipere obpugnationem fesso p. *diem* noctemque exercitu arduum. 53, 10 quod . . . legiones . . . peditum vi p. diem noctemque fudisset. 4, 62, 17 miserandi magis . . . qui p. diem visu, p. noctem ululatibus . . . liberos noscebant. D9, 15 toto anno, p. *omnes* dies, magna noctium parte unum librum excudit. 2, 24, 9 quem (Germanicum) per omnes illos d. noctesque apud scopulos . . . cum se tanti exitii reum clamitaret, vix cohibere amici quo minus . . . 12, 12, 13 iuvenem . . . *multos* p. d. attinuit apud oppidum. 4, 55, 3 legatos . . . *pluris* p. d. audivit. 6, 13, 2 multa et plures p. d. in theatro licentiae efflagitata (sunt) quam . . . 1, 42, 7 quid enim p. *hos* d. inausum . . . vobis? 3, 44, 12 ut solum p. *illos* d. egit. 4, 63, 10 fuit urbs p. *illos* d. . . veterum institutis similis. 16, 2, 5 nec aliud p. *illos* d. populus credulitate, prudentes diversa fama tulere. III, 33, 16 p. *quadriduum* Cremona suffecit. 3, 13, 2 reus p. *triduum* defenderetur. — A 12, 12 aspici p. *noctem* solis fulgorem, nec occidere (sc. solem) et exurgere, sed transire adfirmant. III, 38, 3 turrin . . . concludere p. noctem crebris luminibus animadvertit. 26, 53, 4, 62, 2, 24 cf. supra dies. — 11, 21, 4 vacuis p. *medium diei* porticibus. 16, 1, 8 quae p. *tantum aevi* occulta (esse) augendis praesentibus bonis.

b) i. q. *im verlauf, innerhalb, in, während* A 3, 10 p. *quindecim annos*, grande mortalis aevi spatium, multi fortuitis casibus, promptissimus quisque saevitia principis intercederunt. 12, 40, 23 haec, quamquam a duobus pro praetoribus *plures* p. a. gesta, coniunxi. — 1, 12, 8 non sane crebrior tota civitate sermo p. *illos menses* fuerat. IV, 81, 1 p. eos m., quibus . . . certa maris opperiebatur, multa miracula evenere. — 14, 20, 23 (ut) coetu promisco, quod perditissimus quisque p. *diem* concupiverit, p. tenebras audeat i. q. den tag über, am tage. 4, 8, 4 Tiberius p. *omnes* valetudinis eius dies . . . curiam ingressus est. A 41, 1 crebro p. *eos* d. apud Domitianum absens accusatus . . . est. I, 20, 13 exauctorati (sunt) p. eos d. tribuni. 88, 1 sepositus p. eos d. Dolabella in coloniam Aquinatem. III, 38, 1 nota p. eos d. Blaesi mors et famosa fuit. 63, 9 non omiseret p. eos d. Primus ac Varus . . . secreta Campaniae offerre Vitellio. 1, 69, 5 femina ingens animi munia ducis p. eos d. induit. 14, 21, 23 Graeci amictus, *quis p. eos d. plerique inceserant, tum exoleverunt. III, 46, 1 turbata p. *eosdem* d. Germania i. q. p. idem tempus. 4, 42, 1 ac forte habita p. *illos* d. de Votieno . . . cognitio. — I, 48, 9 uxor . . . p. *noctem* militari habitu ingressa (castra). 13, 38, 17 accita p. n. . . tria milia tertianorum. 15, 50, 22 cum ardente domo p. n. huc illuc cursaret. — I, 26, 8 ne (quis) p. *tenebras* . . . pro Othone destinaretur (princeps). 54, 11 ni sibi ipsi consulerent, fore ut acerrimi militum . . . p. t. et inscitiam ceterorum (cf. B. BB. 3.) occiderentur. 81, 11 senes feminaeque p. t. diversa urbis itinera . . . petivere. III, 19, 6 idem audaciae

(esse) p. t. inrumpentibus et maiorem rapiendi licentiam. 21, 12 milites mixti p. t., ut fors obtulerat. IV, 36, 13 nisi servili habitu p. t. ignoratus evasisset. Potest etiam causali vi accipi. 13, 25, 12 Montanus . . congressus forte p. t. cum principe. 14, 20, 24 cf. supra dies. — I, 73, 1 p. *idem tempus* exposita ad supplicium Calvia. Eadem vi quindecim locis annal. cf. 545^b. — 14, 59, 8 repertus est . . p. *medium diei* nudus exercitando corpori i. q. um mittag.

c) A 43, 7 p. omnem *valetudinem* eius . . medicorum intimi venere cf. b 4, 8, 4. I, 9, 8 non sane aliae legiones p. omnes *civilium bellorum motus* innocentiis egerunt. II, 11, 13 auxilium . . p. *civilia arma* etiam severis ducibus usurpatum. IV, 28, 10 Ubii . . per omne id *bellum* meliore usi fide quam fortuna. 4, 26, 8 cognitio . . Ptolemaei p. id bellum studiis. 55, 6 memorabant de . . studio in populum R. p. bella Persi et Aristonici. II, 24, 4 (Caecina) p. *concursum* exploratorum . . inferior i. q. beim zusammenstoss mit. III, 59, 6 foeda hieme p. *transitum* Appennini conflictatus (est) exercitus. IV, 83, 5 regi . . oblatum (esse) p. *quietem* . . iuvenem i. q. im schlafe, traume. 12, 13, 10 p. quietem monet (Hercules) sacerdotes, ut . . V, 3, 6 ceteris p. *lacrimas* torpentibus i. q. inter. 23, 16 crebris p. *aequinoctium* imbribus superfusus annis. 2, 13, 5 fruitur fama sui, cum . . p. *seria* p. *iocos* eundem animum laudibus ferrent (milites). 12, 12, 2 militares artes p. *otium* ignotae (sunt) i. q. im frieden. 15, 6, 5 cur deserta p. otium quae bello defenderant? — I, 88, 18 multi adflicta fide in pace anxii, turbatis rebus alacres et p. *incerta* tubissimi. 11, 15, 10 ne ritus sacrorum inter ambigua culti p. *prospera* oblitterarentur. 17, 12 Langobardorum opibus refectus, p. *laeta* p. *adversa* res Cheruscas adflictabat. 16, 29, 1 cum p. *haec* atque *talia* Marcellus . . voce vultu oculis ardesceret i. q. während dieser u. ähnlicher worte.

d) separatim ponantur hi loci 2, 36, 8 vix p. *singulos annos* offensiones vitari cf. 36, 13 superbire homines etiam annua designatione. 14, 21, 10 immenso sumptu singulos p. annos consurgeret ac destrueretur (sedes theatri). 6, 25, 14 decretum, ut . . p. *omnis annos* donum Iovi sacraretur i. q. quotannis. 11, 22, 7 censuit spectaculum gladiatorum p. omnes annos celebrandum pecunia eorum, qui . . Eadem vi G 26, 5 arva *per annos* mutant. 1, 8, 15 addebat . . renovandum p. annos sacramentum in nomen Tiberii. V, 6, 23 (sanguis), quo feminae p. *menses* exsolvantur. 6, 24, 3 recitari factorum dictorumque eius descripta p. *dies* iussit i. q. tagebuch.

B) AA) in univ. D 19, 22 exquisitis eloquentiae *itineribus* opus est, p. quae orator fastidium aurium effugiat. 29, 8 ipsi parentes . . parvulos adsuefaciunt . . *lasciviae* et **dicacitati*, p. quae paulatim impudentia inrepat. 39, 8 est aliquis oratorum *campus*, p. quem nisi liberi et soluti ferantur, debilitatur . . eloquentia. 32, 8 ut legitime studuisse (oratorem), ut p. omnes eloquentiae *numeros* isse . . fateatur (populus). 28, 11 quae (vitia) natos statim excipiunt et p. singulos aetatis *gradus* cumulantur. A 42, 22 obsequium ac modestiam, si industria ac vigor

adsint, eo laudis escendere, quo plerique p. *abrupta*, sed in nullum rei p. usum, ambitiosa morte inclamarunt i. q. auf abschüssigen wegen, durch verwegene opposition. IV, 7, 2 paulatimque p. *altercationem* ad continuas et infestas orationes provecti sunt i. q. durch wortwechsel hindurch, vom w. zu . . V, 4, 18 quod . . pleraque caelestium vim suam et cursus septenos [Halm; M septimos] p. *numeros* *compleant i. q. in der zahl sieben. 3, 54, 19 vita populi R. p. *incerta* maris et tempestatum cotidie volvitur. 16, 17, 10 acquirendae pecuniae brevius iter credebatur p. *procuraciones* administrandis principis negotiis. 6, 22, 13 multos, qui conflictari adversis videantur, beatos, at plerosque quamquam magnas p. *opes* miserimos i. q. in. 13, 43, 11 cetera p. omnes imperii *partes* (zweige, beziehungen) . . egregia.

BB) spec. 1) vi *instrumentali* a) c. *personarum* vocibus 1) c) c. *nom. propriis* I, 29, 7 placuit pertemptari animum cohortis . . nec p. ipsum Galbam i. q. ab. 67, 1 plus praedae ac sanguinis p. Caecinam haustum [Meiser; M p. caecina hausit]. II, 58, 4 Albinus a Nerone Mauritaniae . . praepositus, addita p. Galbam Tingitanae provinciae administratione . . 51, 8 concedentibus ad victorem p. Sabinum iis copiis, quibus praefuerat i. q. opera, eo auctore. 2, 28, 3 demonstrato crimine et reo p. Flaccum i. q. durch vermittlung des F. 3, 31, 17 satisfactum (est) Corbuloni per Mamerum, qui . . 4, 8, 3 id (venenum) Druso datum p. Lygdum quaedonem i. q. a. 11, 12 ordo . . sceleris p. Apicatam . . proditus, tormentis Eudemi . . patefactus est. 36, 11 conperto ficta in eum crimina p. Serenum. 68, 8 cupidine consulatus, ad quem non nisi per Seianum aditus (erat). 12, 21, 1 traditus . . Mithridates vectusque Romam p. Cilonem, procuratorem Ponti, . . 13, 21, 13 nunc per concubinum Atimetum et histrionem Paridem quasi scaenae fabulas componit (Domitia) i. q. mit hülfe. 15, 44, 12 Christus . . p. procuratorem Pontium Pilatum supplicio adfectus erat.

β) A 12, 3 olim regibus parebant, nunc p. principes factionibus et studiis *distrahuntur i. q. a. 19, 6 nihil p. libertos servosque publicae rei (sc. egit) cf. I, 58, 12, 40 infra. 24, 11 cf. b commercium. 43, 8 ex more principatus, p. nuntios visentis . . 43, 11 momenta ipsa deficientis (Agricolae) p. dispositos cursores nuntiata constabat. G 11, 10 silentium p. sacerdotes . . imperator. I, 2, 20 quibus deerat inimicus, p. amicos oppressi. 26, 11 multa erumpentis seditionis indicia p. amicos oppressa (sunt). 49, 4 caput p. lixas calonesque suffixum laceratumque. 58, 2 Vitellius ministeria principatus p. libertos agi solita in equites R. disponit. II, 5, 12 in medium consulere, primum p. amicos, dein . . 35, 3 transgressos . . p. promptissimos gladiatorum Macer adgreditur. 81, 4 per occultos suorum nuntios excitus ab urbe Agrippa. 82, 4 eaque cuncta p. idoneos ministros . . festinabantur. III, 9, 11 p. nuntios pacta perfidiae firmaret. V, 24, 4 Cerialis p. occultos nuntios Batavis pacem . . ostentans. 1, 7, 9 Tiberius cuncta p. consules incipiebat. 8, 2 Augusti testamentum, inlatum (in senatum) p. virgines

Vestae, . . . 10, 25 cum se templis et effigie numinum p. flamines et sacerdotes coli vellet. 22, 7 (fratrem) ingulavit p. gladiatores suos. 37, 2 missio p. tribunos maturatur. 44, 10 reus in suggestu p. tribunum ostendebatur. 47, 6 at p. filios pariter adiri (exercitus) maiestate salva. 2, 39, 11 p. idoneos et secreti eius socios crebrescit vivere Agrippam, occultis primum sermonibus . . . , mox vago rumore. 57, 3 (Piso) iussus partem legionum ipse aut p. filium in Armeniam ducere. 69, 8 sacrificalem apparatus, festam . . . plebem p. lictores proturbat. 3, 22, 4 quaesitumque (esse ab ea) p. Chaldaeos in domum Caesaris cf. 12, 52 infra. 74, 15 p. expeditos et solitudinum gnaros . . . Tacfarinatem proturbabat. 4, 5, 8 cetera Africae p. duas legiones parique numero Aegyptus, dehinc . . . quantum ingenti terrarum sinu ambitur, quattuor legionibus coercita (sunt). 35, 12 libros p. aediles cremandos censuere patres. 41, 8 litterarum . . . se arbitrum fore, cum p. milites commearent i. q. durch, durch vermittlung. 6, 12, 8 lecto p. magistris aestimatoque carmine i. q. a. 14, 8 retractusque p. centurionem . . . 39, 4 haec Tiberius non . . . p. longinquos nuntios accipiebat, sed urbem iuxta. 12, 8, 5 piacula apud lucum Dianae p. pontifices danda. 14, 2 p. nuntios cf. b insectatio. 40, 21 Didius, senectute gravis et multa copia honorum, p. ministros agere et arcere hostem satis habebat. 52, 2 in exilium agitur, quasi finem principis p. Chaldaeos scrutaretur. 13, 6, 8 num proelia quoque et obpugnationes urbium et cetera belli p. magistris administrari possent, anquirebant. 14, 31, 4 adeo ut regnum p. centuriones, domus p. servos velut capta vastarentur. *54, 8 iube rem p. procuratores tuos administrari. 15, 9, 8 colles . . . p. socias cohortes, post legionum castris occupantur. 30, 3 initia vigiliarum p. centurionem nuntiari, convivium bucina dimitti. 44, 4 propitiata (est) luno p. matronas. 45, 14 venenum ei p. liberum ipsius . . . paratum iussu Neronis. 55, 7 is raptus p. milites . . . 58, 1 p. manipulos occupatis moenibus. 16, 27, 5 oratio principis p. quaestorem eius audita est i. q. durch den mund seines q. — A 22, 13 nec Agricola umquam p. alios gesta avidus interceptit. I, 70, 12 id Caecinae p. ipsos compertum (est). III, 61, 5 p. eos cognitum est. . . IV, 40, 7 sorte ducti, p. quos redderent bello rapta. 3, 74, 18 relictis p. quos resurgeret bellum. 16, 2, 2 missis, p. quos nosceret an vera adferrentur.

2) IV, 42, 24 cum segnitiam Neronis incusares, quod p. singulas domos seque et delatores fatigaret: posse universum senatum una voce subverti i. q. mit der anklage immer nur eines hauses. — 4, 75, 5 is aviam Octaviam et p. eam Augustum avunculum praeferabat. 14, 22, 4 Plautus . . . , cui nobilitas p. matrem ex Iulia familia.

b) cum rerum vocibus IV, 50, 20 (discordiae) raptu frugum . . . inter agrestes modicis principii, iam p. arma atque acies exercebantur. 1, 2, 8 cum ferocissimi p. acies aut proscriptione cecidissent. Nipp. expl. de loco i. q. in 2, 64, 5 laetiore Tiberio, quia pacem sapientia

firmaverat, quam si bellum p. acies confecisset. IV, 84, 26 plurimi Ditem patrem insignibus, quae in ipso manifesta, aut p. *ambages* coniectant i. q. durch kombination. A 40, 20 plerique, quibus magnos viros p. *ambitionem* aestimare mos est i. q. abl. *vel* ex. 3, 12, 13 reputate, turbide et seditiose tractaverit exercitus Piso, quaesita sint p. *ambitionem* studia militum, armis repetita provincia, an . . . 1, 7, 23 ut vocatus . . . potius a re p. videretur quam p. uxorium *ambitum* et senili adoptione inrepsisse. 4, 74, 12 cuius (Seiani) durior congressus (erat) atque eo p. *ambitum* et societate consiliorum parabatur. 15, 32, 7 senatorum plures p. *arenam* (auftreten in der a.) foedati sunt. IV, 50 p. *arma* cf. supra. V, 8, 13 (reges) mobilitate vulgi expulsi, resumpta p. arma dominatione . . . A 9, 16 ne famam quidem . . . ostentanda virtute aut p. *artem* quaesivit. Etiam vi modalis accipi potest. 46, 14 forma mentis aeterna (est), quam tenere et exprimere non p. alienam *materiam* et *artem*, sed tuis ipse moribus possis. I, 17, 8 (milites), quorum favorem ut largitione et ambitu male adquiri, ita p. bonas artes haud spernendum. 20, 16 p. *artem* (durch list) et formidinem (aus f.) cf. 3. III, 59, 15 nuntii p. varias fallendi artes penetrabant. IV, 41, 6 verba iuris iurandi p. varias artes mutantibus. V, 11, 14 colles . . . clauderant muri p. *artem* obliqui aut introrsus sinuati. 1, 9, 12 (arma civilia), quae neque parari possent neque haberi p. bonas artes. 6, 16, 12 (fraudes), quae totiens repressae miras p. artes rursus oriebantur. 13, 46, 8 cf. infra. 14, 3, 15 navem posse componi docet, cuius pars ipso in mari p. *artem* (künstliche vorrichtung) soluta effunderet ignaram. 15, 42, 7 quibus . . . audacia erat etiam, quae natura denegavisset, p. *artem* temptare. 4, 19, 14 victoria p. *avaritiam* foedata. G 14, 14 p. *bella* cf. infra raptus. 11, 16, 2 amissis p. interna bella nobilibus. I, 25, 9 animos diversis artibus stimulant, primores militum p. *beneficia* Nymphidi ut suspectos, vulgus . . . ira et desperatione dilati totiens donativi. 'p. ben. N.' et ad 'stim.' et ad 'ut susp.' pertinet; ad 'ut susp.' relatum 'per' etiam causali vi accipi potest. 13, 13, 10 Agrippina . . . p. *blandimenta* iuvenem adgredi. 46, 8 Poppaea . . . p. *blandimenta* et artes valescere. 15, 34, 4 p. compositos *cantus* grates dis (sc. agens) atque . . . fortunam celebrans. A 14, 9 paucis . . . *castellis* . . . promotis, p. quae fama aucti officii quaereretur. 24, 11 melius aditus portusque p. [B et] *commercia* et negotiatores cogniti. 28, 14 fuere quos p. *commercia* venumdatos . . . 39, 4 emptis p. *commercia*, quorum habitus et crines . . . G 17, 6 gerunt et ferarum pelles, . . . posteriores exquisitius, ut quibus nullus p. *commercia* cultus (est). 24, 11 servos . . . p. *commercia* tradunt. II, 20, 10 Caecina . . . temptata Othonianorum fide p. *conloquium* et promissa. 4, 35, 6 num . . . populum p. *contiones* incendio? 13, 43, 24 p. *crimina* repetundarum adgredi cf. 3 invidia. 3, 30, 11 (Sallustius) diversus a veterum instituto p. *cultum* et *munditias* copiaque et affluentia luxu propior. Pertinet ad 'diversus'; Roth, Hensell p. 37 ad 'propior' trahunt. IV, 62, 4 tempus

p. varias *curas* egere. I, 4, 15 adesis bonis p. *dedecus* Neronis alebantur. 5, 6, 5 quem (Seianum) p. *dedecora* (unwürdige handlungen) fovere, cum scelere insectantur. Potest etiam modali vi accipi. A 31, 2 hi (liberi) p. *dilectus* alibi servituri auferuntur. 6, 12, 4 quo (senatus consulto) p. *discessionem* facto. IV, 43, 12 cum multi . . . pertinacibus odiis tenderent, consumptus (est) p. *discordiam* dies. 11, 17, 8 qui . . . nihil spei nisi p. *discordias* habeant. IV, 18, 4 Hordeonius . . . Civilis conatus p. *dissimulationem* aluit. III, 45, 6 capto p. *dolum* rege. Etiam modali vi accipi potest. 2, 3, 9 occiso Artaxia p. *dolum* propinquorum. 13, 1, 2 mors Silani . . . p. *dolum* Agrippinae paratur. 2, 45, 15 (Maroboduus) p. *dona* et *legationes* petivisse foedus. 65, 10 tracta in multam noctem laetitia p. *epulas* ac *vinolentiam* incautum Cotyn . . . catenis onerat. Etiam causali vi accipi potest. 14, 2, 3 cum . . . Nero p. *vinum* et *epulas* incalcesceret. A 19, 2 doctus p. aliena *experimenta* parum profici armis, si . . . 14, 1, 5 crebris criminatibus, aliquando p. *facetias* (incusavit) principem. 11, 14, 1 primi p. *figuras* animalium Aegyptii sensus mentis effingebant. 13, 46, 13 devinctam Othoni p. *genus* vitae, quod nemo adaequaret. G 28, 15 tamquam p. hanc *gloriam* sanguinis a similitudine . . . Gallorum separentur. IV, 8, 13 saevitiam Neronis p. eius modi *imagines* (komödien) inlusisse. 4, 21, 13 p. immodicas *inimicitias* ut . . . Cretam amoveretur effecerat. Etiam causali vi accipi potest. G 35, 11 ut superiores agant, non p. *iniurias* adsequuntur. 3, 13, 9 cf. infra *licentia*. 13, 14, 11 quod (imperium) . . . adoptivus p. *iniurias* matris exereret cf. Pfitzn.; Bötticher expl. unter kränkung der mutter. 14, 24, 2 ipse exercitusque ut nullis ex proelio damnis, ita p. *inopiam* et *labores* fatiscebant. A 2, 12 adempto p. *inquisitiones* etiam loquendi . . . commercio. 12, 14, 2 Gotarzes . . . quamquam p. *insectationes* et nuntios ad proelium vocaretur, nectere *moras*. 14, 43, 10 consulari viro domi suae interfecto p. *insidias* serviles. 3, 27, 9 corrupti (sunt) spe aut inlusi p. *intercessionem* socii. 1, 79, 3 verterentur *flumina* et *lacus*, p. quos augetur (Tiberis). 10, 3 cupidine dominandi concitos (esse) p. *largitionem* veteranos. III, 62, 8 ni famam urbanitatis p. *lasciviam* peteret. 14, 20, 11 patrios mores . . . everti p. *accitam* *lasciviam*. I, 46, 13 p. *latrocinia* cf. infra *raptus*. 15, 1, 10 Adiabenos . . . latius ac diutius quam p. *latrocinia* vastaverat. 2, 73, 1 funus . . . p. *laudes* ac *memoriam* virtutum eius celebre fuit. 1, 9, 14 postquam hic socordia senuerit, ille p. *libidines* pessum datus sit, . . . 11, 37, 17 animo p. *libidines* corrupto nihil honestum inerat. II, 12, 5 Pacensis p. *licentiam* militum vinctus (est) i. q. von den zügellosen soldaten. 3, 13, 9 odio Germanici . . . Pisonem vulgus militum p. *licentiam* et sociorum *iniurias* eo usque corrupisse, ut . . . 11, 10, 20 p. *luxum* cf. infra *saevitia*. 13, 12, 6 penitus inreperat p. *luxum* et *ambigua secreta* (Acte in animum Neronis). 34, 8 quamvis p. *luxum* avitas opes dissipassent. 3, 8, 2 datis *mandatis*, p. quae principem molliret. II, 12, 1 possessa p. *mare* et *naves* maiore Italiae parte.

3, 26, 5 ubi nihil contra morem cuperent (vetustissimi mortalium), nihil p. *metum* vebantur. A 30, 16 p. *modestiam* c. infra *obsequium*. 1, 19, 15 necessitate expressa (esse), quae p. *modestiam* non obtinissent. II, 32, 15 p. *moras* cf. infra *taedium*. 85, 17 p. varias *moras* . . . iter trahens. 6, 32, 8 Abdum specie *amicitiae* vocatum . . . veneno inligaret, Sinnacen *dissimulatione* ac donis, simul p. *negotia* moraretur. 3, 24, 16 deprecari senatum . . . ausus est Silani fratris potentia, qui p. *insignem nobilitatem* et *eloquentiam* praecellebat. 55, 8 ut quisque opibus domo paratu speciosus, p. *nomen* et *clientelas* inlustrior habebatur. A 30, 16 Romani, quorum *superbiam* frustra p. *obsequium* ac *modestiam* effugeris. G 40, 2 (Langobardi) plurimis . . . nationibus cincti non p. *obsequium*, sed proeliis ac periclitando tuti sunt. I, 15, 24 fidem, libertatem . . . tu quidem eadem constantia retinebis, sed alii p. *obsequium* imminuent. II, 87, 11 adgregabantur e plebe flagitiosa p. *obsequia* Vitellio cogniti, *scurrae*, *histriones*, . . . 13, 26, 14 nec grave manu missis p. idem *obsequium* retinendi libertatem, p. quod adsecuti sint. 4, 30, 14 delatores . . . p. *praemia* eliciebantur. 49, 4 obsidium coepit p. *praesidia* (castelle), quae opportune iam muniebat. 6, 27, 11 se ea necessitudine ad *preces* cogi, p. quas consularium aliqui capessere provinciam adigerentur. 38, 13 veritatis . . . p. *probra* saltem gnarus fieri. II, 20, 10 p. *promissa* cf. supra conloquium. 2, 67, 1 Flaccus . . . p. *ingentia* *promissa* quamvis ambiguum . . . perpulit, ut . . . 3, 16, 5 ni elusus a Seiano p. vana *promissa* foret. III, 1, 13 superesse Vespasianò mare, classes, studia *provinciarum*, p. quas [Nipp., Her. quae] velut alterius belli molem cieret. G 14, 14 materia munificentiae p. *bella* et *raptus* (sc. quaeritur). I, 46, 13 p. *latrocinia* et *raptus* aut servilibus ministeriis militare otium redimebant. 83, 4 cum . . . vulgus et plures *seditionibus* . . . laeti p. *turbas* et *raptus* facilius ad civile bellum inpellerentur. 11, 10, 20 potius regiam, p. *saevitiam* ac *luxum* adegit Parthos mittere ad . . . 14, 45, 11 ne mos antiquus . . . p. *saevitiam* *intenderetur. 6, 35, 2 se quisque stimulant, ne pugnam p. *sagittas* sinerent: impetu et comminus praeveniendum. I, 47, 1 exacto p. *scelera* die. 2, 38, 14 aerarium, quod si ambitione exhausserimus, p. *scelera* supplendum erit. 6, 48, 14 qui (Macro) . . . plura p. *scelera* rem p. conflictavisset. 13, 1, 8 Neroni . . . imperium p. *scelus* adepto. 15, 52, 13 qui miserarentur Neronem tamquam p. *scelus* interfectum. 1, 19, 3 non p. *seditionem* et *turbas* desideria militum ad Caesarem ferenda ait. 39, 5 venisse . . . qui inrita facerent, quae p. *seditionem* expresserant. 14, 61, 7 mutata (sunt) quae p. *seditionem* verterant. 4, 50, 17 hostis clamore turbido, modo p. *vastum silentium* incertos obsessores effecerat. 15, 1, 18 Tiridates regni profugus p. *silentium* aut modice querendo gravior erat. 5, 9, 3 plerisque p. *priora supplicia* lenitis. D 36, 22 cum testimonia . . . non absentes nec p. *tabellam* dare, sed coram et praesentes dicere cogentur. II, 32, 15 multa *bella* impetu valida p. *taedia* et *moras* evanuisse. 1, 23, 2 disiectis quorum

p. *umeros* sustinebatur. 2, 23, 13 insulas saxis abruptis vel p. *occulta vada* infestas. Potest etiam causali vi accipi. 12, 52, 8 morte fortuita an p. *venenum* exstinctus esset, . . . 14, 63, 11 erepto p. *venenum* patre. A 28, 5 adactis p. *vim* gubernatoribus. 3, 27, 7 leges . . . p. *vim* latae sunt. 15, 38, 3 clades . . . omnibus, quae huic urbi p. *violentiam* ignium acciderunt, gravior. II, 5, 16 tribuni . . . et vulgus militum industria licentia, p. *virtutes* p. *voluptates* . . . adscisciebantur. 6, 46, 11 iactis . . . *vocibus*, p. quas intellexeretur providus futurorum. A 21, 3 ut homines . . . quieti et otio p. *voluptates* adsuescerent. II, 5 cf. paulo supra. 2, 9, 5 Flavius, insignis fide et amisso p. *vulnus* oculo. 14, 17, 7 multi e Nucrinis trunco p. *vulnera* corpore. — IV, 68, 10 Clementem, domi Vespasiani p. *adfinitatem* innexum. 6, 36, 16 spe auxilii, quia Hyrcanis . . . p. *adfinitatem* innexus erat. 2, 43, 8 Silanum, p. *adfinitatem* conexum Germanico. 1, 3, 22 Germanicum . . . adsciri p. *adoptionem* a Tiberio iussit. 5, 1, 10 (Augusta) sanguini Augusti p. *coniunctionem* Agrippinae et Germanici adnexa. IV, 65, 10 deductis olim et nobiscum p. *conubi-um* sociatis . . . haec patria est. 13, 23, 3 Sulla claritudine generis et adfinitate Claudii, *cui p. *nuptias* Antoniae gener erat, ad imperium vocaretur. 19, 15 Plautum, p. *maternam originem* pari ac Nero gradu a divo Augusto, . . . — II, 13, 7 cum . . . milites . . . p. *cruciatu* interrogarent (feminae). 2, 30, 11 servos p. *tormenta* interrogari placuit. 3, 22, 13 neque p. *tormenta* interrogari (servos) passus est. 14, 24, 11 socios p. *tormenta* edidit. — 6, 9, 9 precatusque p. *codicillos*, immiti rescripto venas resolvit. IV, 40, 21 *commentariorum* principalium potestatem senatui faceret, p. quos nosceret. II, 64, 3 vocatum p. *epistulas* . . . 85, 10 legiones p. *epistulas* adliciebant Pannonicum exercitum. 23, 3 Spurinna . . . defensam Placentiam . . . Gallum p. *litteras* docet. 39, 10 Othone p. l. flagitante ut . . . 1, 53, 19 tempus petivit, ut suprema mandata uxori . . . p. l. daret. 2, 79, 10 id Sentius Pisoni p. l. aperit. 3, 35, 1 Tiberius p. l. . . Blaesium nominavit. 5, 2, 3 magnitudinem negotiorum p. l. excusavit. — I, 78, 8 (Otho) statuas Poppaeae p. *senatus consultum* reposuit. 4, 44, 16 ossa tumulo Octavio- rum inlata (sunt) p. *decretum* senatus. 3, 50, 8 est locus *sententiae*, p. quam neque huic delictum impune sit et nos clementiae . . . non paeniteat. I, 76, 3 laudatusque (est) p. *edictum* Cluvius. 5, 5, 2 increpitaque p. *edictum* plebe. 12, 4, 10 Silanus . . . p. *edictum* Vitellii ordine senatorio movetur. — D 24, 5 quanto . . . ingenio . . . ab ipsis mutuatus est p. *quae* mox ipsos incesseret i. q. die waffen, mit denen. 1, 65, 26 amissa magna ex parte p. *quae egeritur humus aut exciditur caespes i. q. die geräthschaften, mit denen. 2, 72, 4 haec palam et alia secreto, p. *quae* ostendere credebatur metum ex Tiberio. 16, 24, 6 Thraseam scripsisse, p. *quae* claritudinem principis extolleret suamque famam dehonestaret. D 33, 20 p. *quae* colligitur i. q. daraus folgt. 1, 28, 22 commotis p. *haec* mentibus et inter se suspectis. 60, 1 conciti (sunt) p. *haec* . . . Cherusci. 4, 18, 10 destrui p. *haec* fortunam suam Caesar . . . rebatur. — 3, 54, 5 ne corporis quidem morbos

veteres . . . nisi p. *dura et aspera* coerceas cf. 54, 7 levioribus remediis. 65, 1 exsequi sententias haud institui nisi insignes p. *honestum* aut notabili dedecore. 15, 37, 15 p. *licita* atque *illicita* foedatus. 16, 19, 5 (Petronius) adloqui amicos, non p. *seria* aut quibus gloriam constantiae peteret. — III, 8, 5 quod p. *se* *parvum . . . magni momenti locum obtinuit.

c) D 21, 38 nolo Corvinum insequi, quia nec p. *ipsum stetit* quo minus . . . exprimeret. III, 72, 3 propitiis, si p. *mores nostros liceret*, deis. 3, 29, 4 ut . . . quinquennio maturius quam p. *leges* quaesturam peteret, . . . postulavit.

d) in *obtestatione* D 35, 17 controversiae . . . quales, p. *fidem* [CF; perfidie Bb], et quam incredibiliter compositae! 2, 72, 1 ad uxorem versus p. *memoriam* sui, p. communes *liberos* oravit, exueret ferociam, . . . 3, 16, 23 p. quinque et quadraginta annorum *obsequium*, p. *collegium* consulatus quondam divo Augusto . . . probatus et tibi amicus . . . salutem infelicis filii rogo. Bötticher expl. durch 45jährigen g. . . bewährt.

2) vi *modali* c) II, 30, 8 adventantium robor p. *adulationem* attollentes. 4, 4 de se p. *ambages* interrogat i. q. in versteckter weise. 2, 54, 16 ferebatur Germanico p. *ambages*, ut mos oraculis, maturum exitum cecinisse. A 6, 4 vixerunt mira concordia, p. *mutuam caritatem* et in vicem se anteposendo. III, 73, 17 ceteri p. *varios casus* elapsi (sunt), quidam servili habitu, alii fide clientium protecti i. q. unter allerlei abenteuern. 65, 10 de pace ponendisque p. *condicionem* armis agitare i. q. auf gütlichem wege. A 4, 8 p. omnem honestarum artium *cultum* . . . adolescentiam transiegit. 4, 19, 4 Varro consul . . . odii Seiani p. *dedecus* suum gratificabatur i. q. zu seiner schande. 5, 10, 5 per *dolumque comitantibus. 2, 17, 1 (catervae) p. *ferociam* proruperant. 14, 5, 6 paenitentiam filii . . . p. *gaudium* memorabat. III, 57, 3 centurio p. *ignominiam* a Galba dimissus. 15, 70, 5 quo (carmine) vulneratum militem p. *eius modi* mortis *imaginem* obisse tradiderat. A 44, 18 postremum . . . tempus, quo Domitianus non iam p. *intervalla* ac *spiramenta* temporum, sed continuo et velut uno ictu rem p. *exhaust* i. q. in absätzen und pausen. 4, 73, 13 satis validi, si simul incubuissent, p. *intervallum* adventantes neque constantiam addiderant turbatis et . . . V, 15, 15 nox apud barbaros cantu aut clamore, nostris p. *iram* et *minas* acta. IV, 69, 12 alii foedera, quibusdam opes . . . p. *iurgia iactantibus i. q. zänkisch. A 29, 3 quem casum neque . . . ambitiose, neque p. *lamenta* rursus ac *maerorem* muliebriter tulit. 19, 15 p. *ludibrium* adsidere clausis horreis . . . cogebantur. III, 66, 24 id solum referre, novissimum spiritum p. *ludibrium* et *contumelias* effundant an p. *virtutem*. 1, 10, 20 consulti p. *ludibrium* pontifices, an . . . 20, 8 (praefectum) p. *ludibrium* rogitantes an . . . 2, 17, 22 p. *ludibrium* figebantur. 12, 27, 12 reversos praedaque p. *luxum* usos et somno graves circumvenere. A 29 p. *maerorem* cf. supra lamentum. 5, 6, 10 vos obtestor, ne memoriam nostri p. *maerorem* quam laeti retineatis. 2, 70, 1 ea Germanico haud minus ira quam p. *metum* accepta (sunt). V, 15, 15 p. *minas* cf. supra ira. 6, 31, 11 cf. 3 vaniloquentia. 1, 17, 10

terras, ubi p. *nomen* agrorum uligines paludum . . accipiant i. q. nomine. 13,9,5 suspectos p. *nomen* obsidum amoveret. A 18,27 quod tempus alii p. *ostentationem* et officiorum *ambitum* transigunt. G 15,2 non multum (temporis) venatibus, plus p. *otium* transigunt. III,78,2 exercitus festos . . dies Ocriculi p. *otium* agitabat. IV,30,10 Civilis omnia *expugnandi spe rursus p. *otium* adsidebat, nuntiis et promissis fidem legionum convellens. V,10,8 annus . . quantum ad Iudaeos p. *otium* transit. 1,31,12 (legiones) isdem aestivis in finibus Ubiorum habebantur p. *otium* aut levia *munia*. 13,54,14 illic p. *otium* . . dum consessum caveae . . percontantur, advertere quosdam cultu externo. V,9,17 Felix p. omnem *saevitiam* ac *libidinem* ius regum servili ingenio exercuit. IV,60,15 Civile increpante Germanos, tamquam fidem p. *scelus* abrumperet i. q. frevelhaft. A 3,16 quibus (annis) iuvenes ad senectutem . . p. *silentium* venimus. II,74,3 precantem p. *silentium* (audierunt). 2,38,21 talia, quamquam cum ad sensu audita ab iis, quibus . . , plures p. *silentium* aut occultum *murmur* excepere. 4,53,2 profusis diu ac p. *silentium* lacrimis . . preces orditur. 11,37,20 adstitit tribunus p. *silentium*, at libertus increpans multis . . probris. 14,10,2 modo p. *silentium* defixus, saepius pavore exurgens . . lucem opperiebatur i. q. stumm vor sich hinstarrend. 16,25,9 distingui . . apud posteros memoriam honesti exitus ab ignavia p. *silentium* pereuntium. I,8,15 dux deerat, abducto Verginio p. *simulationem* amicitiae i. q. unter dem scheine. 74,11 praetoriani, quos p. *simulationem* officii legatis Otho adiunxerat. 24,5 eo paulatim progressus est, ut p. *speciem* convivii . . cohorti excubias agenti . . nummos divideret i. q. unter dem scheine, vorwand der bewirthing. 71,5 Celsum . . p. sp. vinculorum *saevitiae* militum subtractum, . . i. q. durch scheinbare verhaftung. IV,57,3 Classicus ac Tutor p. sp. explorandi praegressi . . V,12,17 missis p. sp. sacrificandi qui Eleazarum . . obtruncarent. 1,34,6 presa manu eius p. sp. exosculandi. 4,8,7 consules sede vulgari p. sp. maestitiae sedentes honoris locique admonuit. 54,2 immisissis qui p. sp. amicitiae monerent . . 5,8,9 Vitellius petito p. sp. studiorum scalpro levem ictum venis intulit. 6,50,10 is velut propria ad negotia digrediens et p. sp. officii manum complexus . . 11,1,5 qui p. sp. benevolentiae moneret Claudium . . 12,3,2 (Agrippina) ad eum p. sp. necessitudinis crebro ventitando pellicit patrum, ut . . 41,13 remoti fictis causis et alii p. sp. honoris. 16,18,2 (Petronio) dies p. *somnum*, nox officii et oblectamentis vitae transigebatur. 14,44,4 ut . . nihil p. *temeritatem* proloqueretur. 13,20,1 provecta nox erat et Neroni p. *violentiam* trahebatur. III,66 p. *virtutem* cf. supra ludibrium. 15,63,4 in contemplatione vitae p. *virtutem* actae. — 6,2,8 Scipiones haec . . adseveratione multa censebant, cum repente Togonius . . p. *deridiculum* auditur. 4,42,8 probra, quis p. *occultum* lacerabatur. 71,21. 5,4,13. 6,7,15 cf. p. 1007^a. 12,13,4 in Gotarzen p. *oculta* inclinabat cf. p. 1006^b.

β) G 6,18 acies p. cuneos *componitur* i. q. keilförmig. IV,66,3 iuventute eorum p. cohortes composita i. q. zu cohorten formieren. 2,52,5 (Tacfarinas) vagos . . more militiae p. vexilla et turmas componere. 78,7 desertores p. manipulos conponit. 15,29,9 eques compositus p. turmas et insignibus patriis. 37,8 remiges exoleti p. aetates et scientiam libidinum componebantur. 14,13,9 coniugum ac liberorum agmina p. sexum et aetatem disposita. — I,79,11 (Sarmatae) ubi p. turmas advenere, vix ulla acies obstiterit. IV,78,2 consistunt p. cohortes et manipulos. 2,45,8 deriguntur acies, pari utriusque spe, nec, ut olim apud Germanos, vagis incursibus aut disiectas p. catervas. 3,4,4 miles cum armis . . , populus p. tribus . . clamitabant. 74,2 quia ille . . pluris p. globos incuraret . . , tres incessus . . parantur. 14,34,8 Britannorum copiae passim p. catervas et turmas exsultabant.

3) vi *causati* II,87,9 obvii ex urbe senatores . . , quidam metu, multi p. *adulationem*, ceteri . . , ne . . 4,12,16 delegerat Postumum, p. *adulterium* Priscae inter intimos aviae et consiliis suis peridoneum, quia . . 15,2,3 hunc . . , cum mihi p. *aetatem* summo nomine concessisset, in possessionem Armeniae deduxi. 16,32,3 illam . . non Plauto p. aetatem nosci potuisse. IV,68,15 adsumuntur e civitate clarissimus quisque et alii p. *ambitionem* i. q. infolge ihrer bewerbung. 16,17,8 petitione honorum abstinnerat p. *ambitionem* praeposteram. 13,6,18 si . . gratia subnixum p. *ambitum* deligeret (ducem) i. q. infolge. 15,71,13 Prisco p. *amicitiam* Senecae et Gallo atque Pollioni infamatis magis quam convictis data (sunt) exilia. 6,41,15 Artabanum Scythas inter eductum ob *saevitiam* exsecrati come Tiridatis ingenium R. p. *artes* sperabant i. q. infolge seiner röm. bildung. I,60,1 Trebellius, p. *avaritiam* ac *sordes* [M sorde] contemptus exercitui invisusque. V,12,8 atque p. *avaritiam* Claudianorum temporum empto iure muniendi struxere muros. 13,1,17 (principis) vitiiis p. *avaritiam* ac *prodigiam* mire congruebat. I,46,10 pars manipuli *sparsa p. *commeatus*. 6,24,12 quasi p. *dementiam* funesta Tiberio . . inprecabatur. 11,15,2 ne vetustissima Italiae disciplina p. *desidiem* exolesceret. II,75,4 fluxam p. *discordias* militum fidem (esse). 77,14 illi p. *fastidium* et contumacia [al., Ritter contumaciam] hebescunt. A 37,20 acceptum aliquod vulnus p. *nimiam fiduciam* foret. 6,7,5 (Cotta) qui nobilis quidem, set egens ob luxum, p. *flagitia* infamis . . 14,51,10 cf. infra memoria. 15,44,10 quos (reos) p. *flagitia* invisos . . I,20,16 fuit . . metus initium, tamquam p. *artem* (cf. 1.) et *formidinem* [Her., Halm formidine] singuli pellerentur, omnibus suspectis. 1,56,18 (hostis) astu magis quam p. *formidinem* cessit. 13,9,12 illi p. [Weissenborn add., sed cf. Nipp.] recentem *gloriam* et inclinatione quadam etiam hostium Corbulonem praetulerunt. 15,33,10 qui Caesarem p. *honorem* (zur ehrenbezeugung) aut varios *usus* sectantur. A 41,7 tot exercitus . . temeritate aut p. *ignaviam* ducum amissi. III,86,6 studia exercitus raro cuiquam bonis artibus quaesita perinde adfuere quam huic per ignaviam. 11,29,6

metu . . desistunt, Pallas p. ignaviam, Callistus prioris quoque regiae peritus et . . 3, 38, 16 arma cepere, ducibus diversis et paribus inter se p. *ignobilitatem*. 16, 26, 5 superesse qui forsitan manus ictusque p. *immanitatem* *ingesturi sint; etiam bonos metu sequi. 4, 15 laetabantur p. *incuriam* publici flagitii. II, 93, 3 p. *inlecebras* urbis et *inhonesta* dictu corpus otio, animum libidinibus imminuebant i. q. infolge. A 28, 12 amissis p. *inscitiam* regendi navibus. I, 54, 11 cf. II. A. b. II, 88, 16 cum turbam populi p. *inscitiam* parum vitarent. 1, 11, 20 addiderat consilium coercendi intra terminos imperii, incertum metu an p. *invidiam*. 2, 26, 22 quamquam fingi ea seque p. *invidiam* partio iam decori abstrahi intellexeret. 4, 40, 22 perque *invidiam* tui me quoque incusant. 13, 43, 24 filium . . adgressis accusatoribus p. *invidiam* patris et crimina (cf. I.) repetundarum. A 38, 3 Britanni . . deserere domos ac p. *iram* ultro incendere. III, 22, 6 ordinem agminis disiecti p. *iram* ac *tenebras* adseverare non ausim. 84, 30 Vitellium infesto ictu p. *iram*, vel quo maturius ludibrio eximeret, . . (adpetiit). 2, 68, 9 quasi p. *iram* gladio eum transigit. II, 68, 9 duobus militibus . . p. *lasciviam* ad certamen luctandi accensis. III, 33, 13 (faces) in vacuas domos . . p. *lasciviam* iaculabantur. 12, 7, 10 cuncta feminae oboediebant, non p. *lasciviam*, ut Messalina, rebus R. inludenti. II, 58, 6 p. *latrocinia* et *raptus* apta bello manus. 3, 70, 5 palam aspernante Ateio quasi p. *libertatem* i. q. aus freimüthigkeit. IV, 22, 6 ita paucis diebus p. *licentiam* absumpta sunt, quae . . in longum suffecissent. 13, 47, 12 quidam p. *iuvenilem* *licentiam* . . inanem metum fecerant. 14, 51, 10 civitati grande desiderium eius mansit p. *memoriam* virtutis et successorum alterius segnem *innocentiam*, alterius flagrantissima *flagitia*. 4, 56, 16 Lepidus ipse deligere p. *modestiam* abnuebat. 5, 2, 4 honores . . ab senatu large decretos quasi p. *modestiam* imminuit. III, 9, 9 Caecina p. *varias moras* prima hostibus prodidit tempora belli. 13, 16, 13 solitum ita ait p. *comitiale morbum*. III, 13, 2 ceteris p. *militiae* *munia dispersis. V, 21, 11 obstitit formido et remiges p. *alia militiae* munia dispersi. 14, 46, 5 aemulis inter se p. *nobilitatem* Volusio atque Africano. 1, 24, 10 Druso propinquanti quasi p. *officium* (zur ehrenbezeugung) obviae fuere legiones. 12, 10, 11 subveniendum sociis . . cedentibus p. *reverentiam*. 15, 50, 14 quem (Faenium) vita famaue laudatum p. *saevitiam* *impudicitiam*que Tigellinus in animo principis anteibat. 6, 45, 8 eaque perfecta (opera), contemptu ambitionis an p. *senectutem*, haud dedicavit. 3, 4, 2 dies . . modo p. *silentium* vastus, modo plorantibus inquis. 14, 6, 12 bona obsignari iubet, id tantum non p. *simulationem*. I, 24, 11 adeo animosus corruptor, ut Proculo . . agrum . . dono dederit, p. *socordiam* praefecti, quem nota pariter et occulta fallebant. 1, 61, 19 utque signis et aquilis p. *superbiam* inluserit. 2, 42, 7 nec id Archelaus p. *superbiam* omiserat. III, 22, 6 p. *tenebras* cf. supra ira. IV, 29, 3 tela p. *tenebras* vana. 36, 13 cf. II. A. b. 11, 38, 2 ferrum accepit, quod frustra . . pectori p. *trepidationem*

admovens ictu tribuni transigitur. IV, 27, 2 navem . . frumento gravem, cum p. *vada* haesisset, Germani in suam ripam trahebant. Hensell p. 23 explic. i. q. in. 3, 49, 6 id (carmen) in domo Petronii . . p. *vaniloquentiam* legerat. 6, 31, 11 se invasurum possessa Cyro . . p. *vaniloquentiam* ac minas (cf. 2.) iaciebat. 'p. minas' vi modali accipiendum. 16, 1, 1 inludit . . Neroni fortuna p. *vanitatem* ipsius et *promissa* Bassi. 14, 15, 21 quasi p. *virtutem* clari honoratique agere. 15, 48, 6 claro apud vulgum rumore erat p. *virtutem* aut *species* virtutibus similes. — II, 93 p. *inhonesta* cf. supra *inlecebrae*. 1, 75, 8 Caesar . . erogandae p. *honestae* pecuniae cupiens i. q. aus anständigen anlässen. Alii modali vi accipiunt. 65, 1 nox p. *diversa* inquis, cum . . 3, 14, 10 indices p. *diversa* inplacabiles erant, Caesar ob bellum . . inlatum, senatus numquam satis credito . . — 5, 1, 3 Augusta mortem obiit . . nobilitatis p. *Claudiam familiam* et adoptione Liviorum Iuliorumque clarissimae. 6, 30, 11 Gaetulicus . . exercitui p. *Apronium* socerum non ingratus. — [11, 23, 18 M. 13, 46, 15 Weissenborn. 15, 45, 16 Halm cf. persimplex.] De praepos. 'per' scr. Hensell. Marburg. 1876.

[peraeque. V, 23, 16 con. Ritter.]

perago. A) A 44, 8 ipse . . quantum ad gloriam, longissimum *aevum* (i. q. vitam) peregit.

B) a) G 42, 5 ea Germaniae velut frons est, quatenus Danuvio peragitur (sc. frons) i. q. gebildet wird. [Tagmann, Halm, al. praecingitur.]

b) c) D 33, 2 mihi . . *susceptum* a te *munus* adeo peregisse nondum videris, ut *incohase* tantum . . videaris. 12, 67, 10 haud ignarus summa *scelera incipi* cum periculo, peragi cum praemio. I, 15, 29 *adsentatio* . . sine adfectu peragitur i. q. wird zuwege gebracht. 38, 12 (*consilium*) non potest laudari nisi peractum. III, 78, 18 duces dum peractum *bellum* putant, finem eius insignivere i. q. confectum. 13, 4, 1 peractis *tristitiae imitantis* curiam ingressus (Nero) . . 16, 11, 17 *caedibus* peractis.

β) *spec. in re iudic.* 2, 31, 10 *accusatio* apud patres adseveratione eadem peracta (est). — 4, 21, 11 ceterorum . . receptus est *reus*, neque peractus ob mortem opportunam i. q. accusatio eius. — [3, 66, 14 M cf. pergo B. b.]

peragro. *propr.* D 30, 19 (se, Ciceronem) *Achaiam* et *Asiam* peragrasse, ut omnem omnium artium varietatem complecteretur. 3, 59, 12 diverso terrarum distineri (Drusum a Roma), *litora* et *lacus* Campaniae cum maxime peragrarentem.

peramoenus. 4, 67, 11 *aestas* . . aperto circum pelago peramoena.

percarus. *c. dat.* 2, 74, 5 Plancinae percarum nomine Martinam in urbem misit. 6, 9, 5 (Vistilium) Druso fratri percarum. 13, 19, 6 Silana . . Agrippinae diu percara.

percello. non nisi *transl.* A) a) i. q. *schlagen* G 37, 21 nec impune . . Nero et Germanicus in suis eos (Germanos) sedibus perculerunt. II, 14, 21 additus (est) perculsis terror invecta . . classe. 26, 15 timuisse se . . ne . . miles . . fessos adgrederetur et *perculsis nullum retro subsidium foret. 15, 12, 7 primum e perculsis Paccium . . centurionem obvium habuit (Corbulo), dein ple-

rosque militum; quos diversas *fugae* causas obstantes redire ad signa .. monebat i. q. zersprengte.

b) 4, 62, 21 nequedum comperto, quos illa vis *perculisset, .. i. q. töten.

B) a) i. q. *erschüttern, stürzen* I, 53, 13 civitates atrocibus edictis aut damno finium Galba perculerat i. q. schwer treffen. 2, 73, 9 etiam si .. praepeditus sit (Germanicus) percultas tot victoriis Germanias servitio premere i. q. niedergeworfen. 39, 2 mancipii unius audacia, ni mature subventum foret, discordiis armisque civilibus rem p. perculisset i. q. statum rei p. turbasset. — 4, 31, 20 Catus .. Libonem inlexerat insidiis, deinde *indicio perculerat i. q. everterat. 6, 3, 13 isdem litteris Caesar Paconianum .. perculit magno patrum gaudio. 13, 32, 5 redditur ordini (senatorio) Varus consularis, avaritiae criminibus olim percultus. 14, 41, 1 perculit is dies Pompeium .. eique Italia .. interdictum est. 65, 6 Romanus secretis criminationibus incusaverat Senecam ut Pisonis socium, sed validius a Seneca eodem crimine percultus est i. q. wurde härter getroffen. 57, 1 perculto Seneca (i. e. eius auctoritate et potentia) promptum fuit Faenium *inminuere*.

b) i. q. *in bestürzung versetzen* II, 54, 3 libertus Neronis atroci mendacio universos percultus. III, 17, 12 (Vitelliani) consternantur. Antonius instare *percultis, sternere obvios. 36, 8 (Vitellium) desidem et marcentem proditio Bassi ac defectio classis .. percultus. IV, 16, 12 nec diu certo Tungrorum cohors signa ad Civilem transtulit, percultisque milites improvisa prodicione .. caedebantur. 30, 4 pugnatum (est) in percultos subita et prospera eruptione. 35, 14 non erat dubium, quantum .. discriminis adeundum foret frumentatoribus onustis *percultisque. 66, 17 percultis civitatum animis vel sponte inclinantibus (ad Civilem). 70, 23 ea clade perculti (sunt) Treveri. 1, 12, 5 percultus improvisa interrogatione paulum reticuit: dein collecto animo respondit .. 28, 9 ut sunt mobiles ad superstitionem percultae semel mentes. 2, 46, 19 Maroboduus castra in colles (subduxit). id signum perculti fuit. 3, 21, 12 Tacfarinas percultis Numidis et obsidia aspernantibus spargit bellum. 4, 26, 7 (legatos) Tacfarinate caeso perculta gens .. miserat. 42, 8 audivit Tiberius probra, quis per occultum lacerabatur, adeoque percultus est, ut .. i. q. wurde so betroffen, ausser sich gebracht. 54, 2 Seianus maerentem et improvidam altius percultus, inmissis qui .. monerent .. 6, 44, 8 Tiridates simul fama (de reditu Artabani) atque ipso Artabano (i. e. inopinato Artabani adventu) percultus [Rhenanus; M. Doederlein, Bach percussus] distrahi consiliis. 14, 30, 5 Druidae .. novitate aspectus percule militem. — [M 11, 29, 12. 12, 50, 8 cf. perpello.]

percenseo. D 6, 19 dicentium gaudia .. percenseo. 4, 4, 12 percensuit cursim numerum legionum et quas provincias tutarentur.

percipio. D 33, 18 nec quisquam percipere tot tam reconditas tamque varias res potest, nisi .. 33, 21 per quae colligitur eandem esse rationem et percipiendi quae proferas et pro-

ferendi quae *perceperis. — [D 9, 21 B b percepta.]

percolo. a) de *scriptore* i. q. *exornare* A 10, 4 quae priores nondum comperta *eloquentia* percolume, rerum fide tradentur.

b) i. q. *valde colere* 4, 68, 4 neque omiserat coniugem liberosque eius (Germanici) percolume, sectator domi, comes in publico. II, 82, 8 multos *praefecturis* et *procuracionibus*, plerosque *senatorii ordinis honore* percolumit (Vespasianus).

percontatio. D 1, 7 saepe ex me requiris .. cur .. cui percontationi tuae respondere .. vix .. auderem, si .. 15, 58, 10 cum super Neronis ac Tigellini *saevas* p. Faenius quoque violenter urgueret.

percontor. 6, 21, 8 Thrasullus .. postquam percontantem (Tiberium) commoverat .. interrogatur an .. c. acc. II, 53, 9 divisus per itinera qui recentissimum quemque percontantur, interrogatus Othonis libertus .. respondit. III, 54, 10 quos omnis (exploratores) Vitellius secreto percontatus interfici iussit. IV, 49, 24 (Piso) centurionem percontatus, postquam quaesitum sibi crimen caedemque comperit, animadverti in eum iussit. 11, 31, 3 potissimum quemque amicum vocat, primumque .. Turranium .. percontatur. seq. *enunt. interrog.* III, 77, 18 lauream .. ad fratrem misit, percontatus (sc. fratrem) .. regredi se an .. insistere iuberet. IV, 82, 6 percontatur sacerdotes, num .. Basilides templum inisset, percontatur obvios, num in urbe visus sit. 4, 17, 8 accitis pontifices percontatus est, num id precibus Agrippinae aut minis tribuissent. 3, 18, 14 Messalinum .. senatu coram percontatus est an prudens praeterisset. 12, 5, 7 percontatus Caesarum an iussis populi, an auctoritati senatus cederet, ubi ille unum se civium .. respondit, .. 15, 60, 17 an dicta Natalis suaeque responsa nosceret percontari Senecam iuberet. 2, 40, 13 percontanti Tiberio, *quo modo* Agrippa factus esset, respondisse fertur .. 11, 2, 13 ut .. Scipionem percontaretur, *cur* sine uxore discubisset, atque ille functam fato responderet. 15, 68, 2 centurio .. percontanti Neroni, cur in caedem suam conspiravisset, breviter respondens .. 13, 54, 16 *consessum* caveae, *discrimina* ordinum, *quis* eques, *ubi* senatus percontantur (legati) cf. 54, 17 quinam forent rogitantes.

percrebreseo. a) in *univ.* 12, 6, 14 *nova* nobis in fratrum filias *coniugia*: sed aliis gentibus *sollemnia* ..; et sobrinarum diu ignorata tempore addito percrebruisse [M, Ritter percrebruisse]. 15, 19, 1 percrebruerat [M, Ritter percrebruerat] ea tempestate pravissimus *mos*, cum ..

b) 2, 82, 1 Romae, postquam Germanici *valetudo* percrebruit [M, Ritter percrebruit] .. 6, 20, 6 unde mox scitum Passieni oratoris *dictum* percrebruit .. c. acc. c. inf. II, 26, 12 ea ubique formido fuit .., ut deleri .. Caecinam potuisse .. utrisque in partibus percrebruerit [M percrebruit; Ritter percrebruerit].

percurro. *trs.* a) *propr.* A 23, 1 quarta aestas obtinendis quae percurrerat [B percurrerat] insumpta.

b) *transl.* 4, 40, 2 Tiberius laudata pietate

Seiani suisque in eum *beneficiis* modice percursis. 11, 3, 3 Vitellius commemorata vetustate amicitiae . . . dein *percursis Asiatici in rem p. *officiis* recentique . . . *militia* . . .

percurso. trs. 15, 8, 7 longinquis itineribus percursando *quae* obtineri nequibant, . . . reduxit exercitum.

percussor. I, 41, 10 (Galbam) obtulisse ultro percussoribus iugulum: agerent ac ferirent. . . non interfuit *occidentium* quid diceret. de percussore non satis constat. II, 59, 5. 75, 7. 14, 57, 19 cf. interficio. IV, 49, 27 cf. interfecto. — II, 68, 18 Verginii servus . . . ut percussor *Vitellii* insimulatur. 75, 7 percussorem eius Volaginum e gregario ad summa *militiae* provectum. 16, 10, 11 filia. . . longo dolore atrox, ex quo percussore Plauti mariti sui viderat. — 15, 63, 7 sibi . . . destinatum mortem adseverat *manumque* percussoris exposcit. — 13, 44, 18 manifesta (erat) caedes, *haud ambiguus* p. — I, 41 offerre percussoribus iugulum cf. supra. 1, 53, 20 cervicem percussoribus obtulit. II, 59, 5 se percussoribus offerre. 16, 9, 8 animum quidem morti destinatum ait, sed non remittere percussori gloriam ministerii. — I, 43, 4 modo manu modo voce *vertendo in se* percussores . . . Pisoni effugium dedit. 2, 31, 4 Libo. . . *vocare* percussorem. 3, 16, 6 nec illum sponte extinctum, verum *inmisso* percussore. 11, 37, 16 suadebat (mater), ne percussorem *opperiretur*. 14, 10, 16 *reptum* (esse) cum ferro p. Agerinum. 8, 20.

percutio. 4, 24, 9 principes Musulamiorum . . . *securi* percutit. — [6, 44, 8 cf. percello B. b.]

perdisco. 4, 33, 7 olim . . . *noscenda* (erat) vulgi natura . . . senatusque et optimatum *ingenia* qui maxime perdidicerant, . . . sapientes credebantur. 6, 45, 21 simulationum *falsa* in sinu avi perdidicerat.

perdo. A) i. q. *verderben, zu grunde richten* a) in *univ.* I, 50, 6 duos . . . deterrimos velut ad perdendum *imperium* fataliter electos. II, 76, 16 torpere ultra et polluendam perdendamque *rem p.* relinquere (sc. aliis, pessimis) sopor et ignavia videretur. 4, 66, 9 suam ipse *nobilitatem*, suum *sanguinem* perditum ibat. — 6, 6, 4 di me deaque peius perdant, quam *perire* me cotidie sentio. IV, 42, 15 perdere *alios* quam periclitari ipsi maluerunt. 6, 30, 2 Servilius Corneliusque (accusatores) perditio *Scauro* famosi i. q. stürzen. 12, 64, 10 Agrippina . . . agere et celerare statuit, perditio prius Lepida muliebribus causis.

b) *spec.* i. q. *verschwendend, vergeuden* I, 30, 6 falluntur quibus luxuriâ specie liberalitatis inponit: perdere iste (Otho) sciet, donare nesciet. II, 94, 15 liberti . . . conferre (pecuniam) . . . ut tributum iussi: ipse (Vitellius) sola perdeni cura stabula aurigis extruere . . . tamquam in summa abundantia *pecuniae intudere*. I, 37, 24 iam plus rapuit Icelus quam *quod* Polycliti et . . . Tigellini *perdiderunt cf. com. crit. 16, 16, 6 nunc patientia servilis *tantumque sanguinis* domi perditum fatigant animum.

B) i. q. *verlieren* a) in *univ.* 2, 25, 13 invictos . . . Romanos praedicabant, qui perditia *classe, amissis* armis . . . eadem virtute . . . inrupissent. A 2, 13 *memoriam* quoque ipsam cum voce perdidissemus, si . . . I, 18, 15 tamquam usurpatam

etiam in pace *donativi necessitatem* bello perdidissent. 12, 14, 14 omni *spe* perditia Meherdates . . . — V, 7, 4 *terram . . . vim frugiferam* perdidisse.

b) *spec.* G 24, 7 aleam . . . inter seria exercent, tanta *lucranda* perdendive temeritate, ut . . . — **perditus.** a) in *univ.* II, 46, 3 profugi e proelio perditas *res* patefaciunt. III, 73, 7 mox, quod in p. rebus accidit, omnes praecipere, nemo exsequi. IV, 34, 9 temptaverat Civilis obsessorum animos, tamquam perditae apud Romanos *res* (essent) et suis *victoria* provenisset. 13, 44, 7 Octavius . . . *famam* perditam, pecuniam exhaustam obtestans (sich berufend auf). b) ad *mores* pertinet I, 83, 24 unus alterve perditus ac temulentus . . . imperatoris sui tentorium inrumpet? i. q. taugenichts, schurke. 20, 7 cum rapacissimo cuique ac perditissimo non agri aut faenus, sed sola instrumenta vitiorum manerent. 14, 20, 23 (ut) coetu promisco, quod perditissimus quisque per diem concupiverit, per tenebras audeat.

perdomo. *prop.* A 10, 3 tum primum perdomita est (*Britannia*). I, 2, 5 perdomita Britannia et statim *omissa. III, 77, 18 perdomandae *Campaniae* insistere. V, 1, 1 Titus, perdomandae *Iudaeae* delectus a patre. 4, 5, 6 *Hispaniae* recens perdomitae tribus (legionibus) habebantur. 3, 47, 13 post ferocissimas *gentes* perdomitas.

perduco. *propr.* a) I, 25, 3 (Otho libertum) sceleri praefecit, a quo Proculum . . . et Veturium . . . perductos (sc. ad se) . . . promissis onerat. III, 77, 14 Iulianus ad Vitellium perductus et verberibus foedatus in ore eius iugulatur. 1, 39, 21 Germanicus perduci ad se Plancum imperat. 71, 3 Stertinius . . . ipsum et filium eius in civitatem Ubiorum perduxerat.

b) 11, 20, 7 inter Mosam Rhenumque . . . *fossam* perduxit [M. pduxit].

perduellis. 14, 29, 12 domitis p.

peregrinatio. 3, 24, 18 frater eius e p. *longinqua* revertisset. 6, 14, 9 nullas . . . causas longinqua p. adferebat. 3, 47, 14 p. *suburbanae* . . . praemium.

peregrinus. a) *adi.* II, 21, 21 illi ut segnem et . . . theatris corruptum *militem*, hi peregrinum et *externum* increpabant. 3, 7 ne . . . regium genus p. *stirpem* antecelleret. G 9, 4 unde . . . origo p. *sacro*, parum comperi. 43, 16 nullum p. *superstitionis* vestigium. 14, 53, 10 Augustus . . . Maecenati urbe in ipsa velut p. *otium* permisit.

b) *subst.* a) D 7, 18 advenae (fremde) et peregrini (ausländer) iam in municipiis et coloniis suis auditos (oratores), cum primum urbem attigerunt, requirunt. ß) 1, 15, 12 (praetor), cui inter *cives* et peregrinos iurisdictio evenisset.

perennis. V, 12, 3 fons perennis *aquae*.

pereo. A) a) de *hom.* i. q. *umkommen, sterben* G 18, 12 sic *vivendum*, sic *perendum (esse mulieri). I, 37, 7 manifestum est neque perire nos neque *salvos esse* nisi una posse. II, 47, 14 eat hic mecum animus, tamquam perituri pro me fueritis, sed *este superstites*. I, 29, 16 imperii vicem doleo, si nobis aut perire hodie necesse est aut . . . *occidere*. 6, 6, 4 di me deaque peius *perdant*, quam perire me cotidie

sentio. 11, 3, 11 cum se honestius calliditate Tiberii vel impetu Gaii Caesaris periturum (fuisse) dixisset, quam quod fraude muliebri . . *caderet*. III, 28, 9 integri cum sauciis, semineces cum exspirantibus volvuntur, varia pereuntium forma et omni imagine *mortium*. — G 40, 19 sancta ignorantia, quid sit illud, quod tantum perituri vident (servi) i. q. zu sterben bereit; explicari potest etiam dem tode geweiht. II, 48, 7 pecunias distribuit (Otho) parce nec ut periturus. 14, 4, 19 *periturae matris supremus aspectus quamvis ferum animum (Neronis) retinebat. I, 6, 7 inauditi atque indefensi tamquam innocentes perierant cf. 6, 4 interfectis Varrone et Turpiliano. 14, 44, 15 at quidam (servi) insontes peribunt. 2, 77, 12 perisse Germanicum . . maxime laetantur. 11, 36, 5 nec cuiquam ante pereundum fuisse, si Silius rerum poteretur. 14, 7, 10 ut, nisi praeveniretur Agrippina, pereundum Neroni esset. 44, 9 si pereundum sit sc. servis, sed cf. Pfitzner. 15, 59, 13 quanto laudabilius periturum (esse Pisonem), dum amplectitur rem p. 70, 8 Quintianus et Scaevinus non ex priore vitae mollitia, mox reliqui coniuratorum periere. 44, 19 pereuntibus addita (sunt) ludibria. 16, 16, 8 ne oderim tam segnitur pereuntes. 19, 11 ne codicillis quidem, quod plerique pereuntium, Neronem . . adulatus est. 25, 10 distingui . . apud posteros memoriam honesti exitus ab ignavia per silentium pereuntium. II, 44, 23 hos (milites) . . honestius *in acie* perituros (esse). 7, 6 *suismet vitis* alterum bello, alterum victoria periturum (esse). 11, 3, 11 cf. supra. 38, 4 nuntiatum Claudio . . perisse Messalinam, non distincto *sua an aliena manu*. I, 21, 16 si nocentem innocentemque idem exitus maneat, acrioris viri esse *merito* perire cf. p. 825^a. — IV, 58, 10 quotiens Romanae legionae perire praeoptaverint, ne loco pellerentur.

b) de rebus 15, *43, 1 urbis quae *domus* perierant (sc. incendio) non . . passim erectae (sunt). I, 83, 23 pereunte *obsequio* etiam imperium *intercidit*. 77, 20 cuius (maiestatis) tum odio etiam bonae *leges* peribant. 11, 7, 15 sublatis studiorum pretiis etiam *studia* peritura (esse).

B) i. q. *verloren gehen* III, 1, 14 salubri mora novas vires adfore, ex [Urlichs; M et] praesentibus nihil periturum i. q. decessurum: Ernesti. — [M I, 37, 24 cf. com. crit.]

pererro. *propr.* G 46, 8 *quidquid* inter Pucinos Fennoque *silvarum* ac *montium* erigitur latrociniis pererrant (Venedi). 12, 13, 14 deus, qua *silvas* pererraverit, . . 4, 25, 8 equis . . *diversos pastus* pererrantibus. 13, 25, 3 foeda domi lascivia, qua Nero *itineria* urbis et *lupanaria* et *deverticula* . . pererrabat.

perfero. A) a) i. q. *hinbringen* α) II, 59, 17 perlatum (sc. infantem *filium* ad exercitum) . . Germanicum appellavit (Vitellius). — G 45, 18 (*glæsum*) rude legitur, informe perfertur (sc. ad nos, Romanos), pretiumque mirantes accipiunt. 14, 57, 20 perlatum [M prel.; Nipp., Ritter rel.] *caput* eius inludit Nero. 6, 28, 23 (avem phoenicem) subire patrium *corpus* inque Solis aram perferre atque adolere. β) 16, 13, 3 (turbo ventorum) villas arbusta . . passim disiecit perulitque *violentiam* ad vicina urbi.

b) *spec. α)* i. q. *überbringen und berichten* 1, 23, 14 (Clemens centurio) perferendis militum *mandatis* (sc. ad principem) habebatur idoneus ob promptum ingenium. 26, 2 responsum est a contione, mandata (esse) Clementi centurioni quae perferret (sc. ad principem). Nipp., Georges in Lex. explic. ausrichten, ut etiam 14, 7, 20, 57, 9 (Segimundus) adductus in spem clementiae R. pertulit patris *mandata* benigneque exceptus . . 3, 10, 5 neque se accusatores, sed rerum indices et testes *mandata* Germanici perlaturos. β) *sola* notione 'berichten' 14, 7, 20 (Anicetus) gladium, dum *mandata* perfert (Agerinus), abicit inter pedes eius.

B) i. q. *ertragen, erdulden* α) D 16, 12 manifestus est (Aper) . . in contrarium accingi nec aequo animo perferre hanc nostram . . *concordiam*. 19, 8 facile perferrebat prior ille populus . . impeditissimarum *orationum spatia*. 20, 10 nec magis perfert (vulgus) in iudiciis tristem . . *antiquitatem*, quam si quis in scaena Roscii . . exprimere gestus velit. A 32, 24 (servitium *poenas*) in aeternum perferre. 1, 17, 9 apud vexillum tendentes (dimissos) . . eosdem *labores* perferre cf. 17, 7 tolerant. 3, 3, 8 victus luctu animus (matris Antoniae) *magnitudinem mali* perferre [Haase praef.] visu non toleravit. 62, 8 laudati, quod Parthorum *inruptionem* nihil mutata in populum R. constantia pertulissent. 13, 42, 11 sub quo (Claudio) iustissimum *exilium* pertulisset. 14, 35, 11 ne *strepitum* quidem et *clamorem* tot milium, nedum *impetus* et *manus* perlaturos. 64, 7 qua (Agrippina) incolu infelix quidem *matrimonium*, sed sine exitio pertulisset. 15, 31, 4 ne quam *imaginem servitii* Tiridates perferret. 16, 28, 13 facilius perlaturos singula *increpantis (Thraseae) *vocem* quam nunc *silentium* perferrent omnia damnantis. — in *re obscena* 16, 20, 5 agitur in exilium (Silia), tamquam non siluisset quae viderat pertuleratque cf. 20, 3 (a Nerone) ad omnem libidinem adscita.

β) *seq. acc. c. inf.* IV, 58, 12 socii saepe nostri excindi urbes suas seque cum coniugibus ac liberis cremari pertulerunt.

perficio. A) i. q. *fertig machen, fertig bauen* 4, 2, 7 ut perfecta sunt castra, . . 6, 45, 7 duo *opera* struxit, templum Augusto et scaenam Pompeiani theatri; eaque perfecta . . haud dedicavit.

B) i. q. *zu stande bringen* α) III, 60, 11 initia bellorum civilium fortunae permittenda: *victoriam* consiliis et ratione perfici [Lips.; M profici]. 2, 26, 11 se noviens a divo Augusto in Germaniam missum *plura* consilio quam vi perfecisse i. q. ausrichten, ausführen. 14, 10, 1 a Caesare perfecto demum *scelere* magnitudo eius intellecta est.

b) i. q. *beendigen* 1, 10, 32 *sepultura* more perfecta . . caelestes religiones decernuntur. 12, 57, 1 perfecto *spectaculo* apertum (est) aquarum iter. 4, 30, 8 si quis maiestatis postulatus ante perfectum *iudicium* se ipse vita privavisset i. q. vor ausgang des processes.

c) 14, 49, 6 consules perficere *decretum senatus* non ausi, de consensu scripsere Caesari i. q. schriftlich abfassen. 15, 22, 2 magno adsensu

celebrata sententia, non tamen *senatus consultum* perfici potuit, abnuentibus consulibus ea de re relatum.

d) seq. ut i. q. *bewirken* 1, 6, 8 saeva Augustus de moribus adulescentis questus, ut exilium eius senatus consulto sanciretur, perfecerat. — **perfectus.** *adi.* D 26, 1 omisso optimo illo et perfectissimo *genere* eloquentiae.

perfidia. α) II, 60, 10 Vitellius credidit de perfidia (sc. in Othonem) et *fidem* absolvit i. q. glaubte ihnen die versicherung der untrenue u. sprach sie von dem verdachte der treue frei: Wolff. III, 57, 6 praeerat classi Apollinaris, neque fidei constans neque strenuus in perfidia. 61, 12 praemiis defectorum versa fides (Vitellianorum) ac reliquum perfidiae certamen. 1, 55, 5 Arminium ac Segestem, insignem utrumque perfidia in nos aut fide. III, 62, 13 (Valens) Galbae *proditor*, Vitellio *fidus* et aliorum perfidia illustratus. 86, 11 imputare perfidiam non possunt qui Vitellium Vespasiano *prodidere*, cum a Galba descivissent. IV, 27, 7 victi (milites) . . non suam ignaviam, sed perfidiam legati culpabant. protractum . . quibus consciis prodidisset exercitum, dicere iubent cf. 27, 11 exterritus *proditionem* et ipse Hordeonio obiecit. 16, 14 Tungrorum cohors signa ad Civilem transtulit, percussisque milites improvisa *proditione* . . caedebantur. eadem etiam *in navibus perfidia. 25, 7 cf. 25, 4 *proditio*. 27, 7 compon. *ignavia* cf. supra. 13, 39, 12 milites . . hostem . . perfidiam et ignaviam fuga confitentem exuerent sedibus. 35, 2 Corbuloni plus molis adversus ignaviam militum quam contra perfidiam hostium erat.

β) III, 9, 11 donec per nuntios *pacta* perfidiae firmaret. 61, 12 *certamen* cf. α. 15, 54, 16 secum servilis animus *praemia* perfidiae reputavit. — III, 12, 2 p. *ducum*. 62. IV, 27 *legati* cf. α. 11, 5, 5 nec quicquam publicae mercis tam venale fuit quam *advocatorum* perfidia. 13, 35, 2 p. *hostium*. 12, 46, 7 *Armeniorum* p. — I, 51, 8 paratis utrimque corruptoribus et p. *inpunita*. II, 100, 17 *flagitiosa* p. IV, 25, 7 *repens* (i. q. recens) p. III, 46, 2 p. *socialis*. — III, 4, 6 perfidiae locum quaesisse credebatur (Flavianus). — IV, 33, 10 Nerviorum cohortes, metu seu perfidia, latera nostrorum nudavere. II, 100, 17 iniquam iracundiam *flagitiosa* p. ulciscabatur (Bassus). III, 12, 2 non suspicionibus vulgi, sed perfidia ducum turbabantur. 46, 2 p. *sociali* prope adficiata (est) Romana res. 70, 18 non se, quem perfidia deceperit, ferro peteret. 2, 46, 6 vagas legiones et ducem fraudis ignarum perfidia deceperit (Arminius). III, 62, 13 (Valens) aliorum perfidia illustratus. 1, 55, 5 insignis cf. α. 58, 15 me perfidia exsolvam. — IV, 57, 15 perstare in perfidia *Classicum* . . videt. — 12, 12, 11 barbarorum impetus acres cunctatione languescere aut in perfidiam mutari. — II, 27, 17 Valens e petulantia (militum) etiam perfidiam *suspectabat*. *99, 11 *meditari*. III, 31, 23 superbiam saevitiamque . . etiam perfidiam *obiectabant* (Caecinae). 86, 11 *imputare* cf. α. IV, 27, 7 p. legati *culpabant* cf. α. 25, 7 cum adcursum tot provinciarum *extinguere* repens perfidia potuerit. 2, 8, 15 Caesari Ampsivariorum defectio . . nun-

tiatur: missus . . Stertinius cum equite . . igne et caedibus perfidiam *ultus est*. 12, 46, 7 satis *cognitam* (esse) Armeniorum p. 13, 39, 12 fuga *confiteri* cf. α. — 1, 55, 5 p. *in nos* cf. α.

perfidiosus. 16, 32, 12 (Egnatius) animo perfidiosus, subdolos.

perfidus. V, 16, 8 perfidum ignavum victum *hostem* . . excinderent. 2, 13, 6 perfidos et ruptores pacis ultioni et gloriae mactandos (esse).

perfluo. V, 6, 12 Iordanes lacum integer perfluit cf. lacus.

perfodio. 3, 15, 16 perfosso *ingulo*, iacente humi gladio, repertus est.

perfringo. a) 6, 14, 5 catenam . . in diversum tendens suam ipse *cervicem* perfrigit.

b) α) *propr.* III, 20, 16 gladiisne . . et pilis perfringere ac subruere *muros* ullae manus possunt? 29, 9 tertianus securibus gladiisque *portam* perfrigit. IV, 1, 10 initium id perfringendarum *domuum*, vel si resisteretur, causa caedis (erat). 12, 31, 17 perfringunt *aggerem* suisque claustris impeditos turbant. IV, 30, 3 (*turrim*) validi *asser* et incussae *trabes* perfringere multa superstantium pernicie. — II, 21, 16 Vitelliani pluteos cratesque et vineas subfodiendis muris protegendisque obpugnatoribus, Othoniani sudes et immensas lapidum ac plumbi aerisque moles perfringendis obruendisque *hostibus* expediunt i. q. perfr. operibus hostium. [Halm perfr. operibus.] IV, 20, 13 sic tennem nostrorum *aciem* perfringunt. 1, 64, 1 barbari perfringere *stationes* seque inferre munitoribus nisi . . 2, 11, 11 hortatus suos ut ingruentes *catervas* globo perfringerent [Bezzenger; M fringerent; Lips., Nipp. frangerent]. 14, 37, 4 eques protentis hastis perfringit quod obvium et validum erat. — 14, 11, 13 aut a muliere naufraga missum cum telo unum, qui *cohortes* et *classes* imperatoris perfringeret (sc. ad imperatorem interficiendum)?

β) *transl.* 2, 38, 13 velut perfringere *aerarium*.

perfuga. 14, 29, 13 Monam insulam, incolis validam et *receptaculum* perfugarum, adgredi parat. 2, 12, 1 Caesar . . *indicio* perfugae cognoscit . . IV, 23, 15 perfugae captivique docebant struere materias in modum pontis. V, 18, 8 perfuga Batavus adiit Cerialem, terga hostium promittens, si . . 18, 11 duae alae cum perfuga missae . . hosti circumfunduntur. 4, 48, 15 tanto infensus caesi, quanto perfugae et proditores ferre arma ad . . patriae servitium inculpabantur. III, 48, 9 perfugas *tradidit*. 12, 15, 5 Mithridates . . concire nationes, *inlicere* perfugas. — IV, 21, 9 perfuga Batavus (Civilis) arbitrium rerum R. ne ageret, sed meritas sceleris poenas expectaret.

perfugio. *propr.* a) I, 68, 9 vagi, abiectis armis, . . *in montem* . . perfugere. III, 83, 4 si quam in *domum* perfugerant. IV, 60, 14 multi palantes occubere: ceteri retro in *castra* perfugiunt. 67, 7 *villam*, in quam perfugerat. 3, 36, 8 neque quemquam in *Capitolium* aliave urbis *templam* perfugere, ut eo subsidio ad flagitia utatur. 5, 8, 6 qui . . in *hortos* Pomponii quasi fidissimum ad *subsidium* perfugisset. IV, 70, 26 quidam principum . . in *civitates*, quae . . *perfugere. 1, 32, 7 Septimius cum perfugisset ad *tribunam* pedibusque Caecinae advolveretur, . .

I, 60, 10 eo discordiae ventum, ut .. desertus Trebellius ad *Vitellium* perfugerit. 4, 67, 22 monerent (Agrippinam et Neronem), perfugere ad Germaniae exercitus. 12, 30, 6 ad classem in Danuvio opperientem perfugit. III, 84, 19 *Tarracinam* ad *cohortes fratremque* perfugeret. IV, 56, 16 *illuc* (i. e. in coloniam Agrippinensem) Labeo, quem captum .. diximus, corruptis custodibus perfugit; pollicitusque, si .. V, 12, 11 pervicacissimus quisque *illuc* (i. e. Hierosolyma) perfugerat.

b) *perflugae loco* III, 77, 2 ad *Vitellium* servus .. perfugit pollicitusque, si .. 1, 56, 14 cum quidam (Chattorum) ad Germanicum perfugissent, reliqui .. in silvas disperguntur. 2, 45, 5 ni Inguomerus cum manu clientium ad Maroboduum perfugisset.

perflugium. 3, 62, 4 ut *Dianae* .. p. *inviolabile* foret. A 25, 13 Britannos .. classis obstupefaciebat, tamquam aperto maris sui secreto *ultimum* victimis p. *clauderetur*. V, 11, 4 Iudaei sub ipsos muros struxere aciem, rebus secundis longius ausuri et, si pellerentur, *parato* p. 12, 29, 8 Claudius .. *tutum* Vannio p. *promittens*, si pelleretur. 2, 63, 18 idem Catualdae casus neque aliud p. cf. 63, 1 Maroboduus .. non aliud subsidium quam misericordia Caesaris fuit. 3, 3 victo Vononi perflugium Armenia fuit. 5, 3, 2 ex eo praerupta .. dominatio (Tiberii): nam incolumi Augusta erat adhuc perflugium, quia .. D 5, 26 cuius (eloquentiae) vis et utilitas .. *aliorum* perflugio et tutela intellegitur i. q. durch die zuluft u. den schutz, den man anderen gewährt.

perflundo. A 45, 7 nos Maurici Rusticique visus (anblick sc. percultit, dedecoravit), nos innocenti sanguine Senecio perfludit cf. com. crit.

perflungor. a) 6, 2, 15 quos omitti posse, quos deligi? .. *honoribus* perflungos an *iuvenes* ..? 13, 36, 4 curam praesidorum Paccio primi pili honore perflungo mandat. 29, 9 Nero *practura* perflungos et experientia probatos delegit. 12, 14, 21 brevi et inglorio *imperio* perflungos (est) Vonones.

b) 14, 14, 16 quos (nobilium familiarum posteros) *fato* perflungos ne .. tradam, ..

perflugo. A) *propr.* a) c. acc. 15, 27, 2 *iter* Lucullo quondam penetratum .. perflugo.

b) II, 59, 8 exercitum itinere terrestri perflugere iubet. 6, 44, 3 nec ultra moratus .. perflugo properus. — I, 18, 4 non terruit Galbam quo minus *in castra* perflugeret. 31, 9 perflungunt .. in castra .. tribuni. 15, 59, 2 fuere qui .. hortarentur Pisonem perflugere in castra aut rostra escendere. I, 27, 12 Otho .. per Tiberianam domum in *Velabrum*, inde ad *miliarium aureum* .. perflugo. II, 1, 16 si perflugeret *in urbem*, .. IV, 19, 2 cohortes, cum iussu Vitellii *in urbem* perflugerent, .. 14, 61, 17 omitteret .. Campaniam et *in urbem* .. ipsa perflugeret. III, 11, 11 *in hortos* .. perflungunt. 15, 55, 1 coepta luce Milichus in hortos Servilianos perflugo. 3, 46, 18 Sacrovir primo Augustodunum, dein metu deditionis *in villam* .. cum fidissimis perflugo. 4, 22, 5 non cunctanter Tiberius perflugo *in domum*, visit cubiculum. 2, 39, 4 servus .. perflugere *in insulam Planasiam* .. animo concepit. 78, 6 Domitium .. praeter insulas lato mari perflugere *in Suriam* iubet. 6, 27, 13 Arrun-

tium, ne in Hispaniam perflugeret, .. attineri. 12, 16, 6 *in Siracos* perflungunt. III, 68, 21 id solum (iter), *quo in *sacram viam* perflugeret, patebat. 11, 32, 10 misit ut Britannicus et Octavia in *complexum* patris perflugerent. — I, 27, 12 ad *miliarium* cf. supra. IV, 26, 12 nec ausi ad *hostem* perflugere .. 4, 47, 5 Sabinus ad *hostem* perflugo. IV, 59, 16 Classicus corruptissimum quemque e deditis perflugere ad *obsessos* iubet. 1, 27, 7 rogitanter quo perflugeret, ad *imperatorem* an ad *patres*. 40, 2 (Germanicus) ad *superiorem exercitum* perflugeret, ubi obsequia et contra rebellis auxilium. 5, 10, 7 elapsum custodiae perflugere ad paternos exercitus, .. Suriam invasurum, fingebant. 12, 44, 17 Radamistus .. tamquam novercae odiis impar perflugo ad *patrum*. 3, 8, 2 Piso .. ad *Drusum* perflugo. 4, 52, 7 Agrippina .. perflugo ad Tiberium. 1, 41, 6 (feminas inlustres) perflugere ad *Treveros* [et] externae fidei. 4, 74, 16 Romae .. magnitudine urbis incertum, *quod* quisque ad *negotium* perflugo. — II, 23, 6 pulsum Caeciam perflugere *Cremonam* accepit. III, 14, 7 Hostilium rursus, inde *Cremonam* perflungunt. 19, 3 perflugere *Cremonam* .. deposcunt (milites). 40, 7 (Valens) cum fidissimis per occultos tramites .. *Cremonam* perflugeret. 48, 13 eo properantius Alexandriam perflugo (Vespasianus). IV, 35, 11 cohortes Geldubam perflugerent. 3, 46, 18 cf. supra. 12, 66, 3 refovendis viribus mollitia caeli .. Sinuessam perflugo. 13, 41, 2 expeditis legionibus nocte Artaxata perflugeret. 14, 33, 2 Suetonius .. medios inter hostes Londinium perflerit. 16, 10, 15 hortante patre Neapolim perflugo. — IV, 66, 4 quo minus *ultra* perflugeret (Civilis), Labeo Baetasiorum .. manu restitit. 1, 27, 7 *quo* cf. supra. 2, 25, 9 eo promptior Caesar perflugo *introrsus*, populatur. 14, 23, 4 Corbulo .. *illuc* (i. e. Tigranocerta) perflugo, non infenso exercitu ..

B) *transl.* I) *in univ.* a) *absol.* 1, 28, 4 prospere cessura, qua [Nipp.; M quae cf. com. crit.] perflugerent.

b) c. acc. 3, 66, 14 Bruttedium artibus honestis copiosum et, si rectum *iter* perflugeret [Rhenan.; M, Bach, Pfitzn., Draeger perflugeret], ad clarissima quaeque iturum festinatio exstimulabat. 4, 20, 16 liceat inter abruptam contumaciam et deforme obsequium perflugere iter ambitione ac periculis vacuum.

c) c. *inf.* I, 40, 9 milites Romani, quasi Vologesum .. depulsuri (essent) ac non imperatorem suum .. trucidare perflugerent, .. forum inrumpunt. 1, 51, 17 (milites) perflugerent, properarent culpam in decus vertere. 11, 4, 1 vocantur .. patres, perflugitque Suillius addere reos equites R.

II) *spec.* in oratione D 27, 11 'perflugo' inquit Maternus 'et cum de antiquis loquaris, ..

perhibeo. a) A 45, 14 ut *perhibent qui interfuerunt .. constans .. fatum excepisti. b) II, 3, 2 conditorem templi regem Aëriam *vetus memoria* (sc. perhibet vel est), quidam ipsius deae nomen id perhibent. *fama recentior tradit* .. 11, 14, 4 Aegyptii .. litterarum semet inventores perhibent; inde Phoenicias .. intulisse Graeciae gloriamque adeptos (esse), tamquam repperint quae acceperant. quippe *fama est* Cadmum .. auctorem fuisse. quidam Cecropem .. memo-

rant . . repperisse. A 10, 19 mare pigrum . . perhibent ne ventis quidem perinde attolli. IV, 84, 21 nec sum ignarus esse quosdam, qui Se-leucia . . accitum (sc. esse deum perhibeant) . . ; alii auctorem eundem Ptolemaeum, sedem . . Memphim perhibent. 2, 60, 7 quem (Herculem) indigenae ortum apud se et antiquissimum perhibent eosque, qui postea pari virtute fuerint, in cognomentum eius adscitos. — A 17, 4 quae (civitas) numerosissima provinciae totius *perhibetur.

periclitator. intrs. A) i. q. *pericula adire* G 40, 3 (Langobardi) non per obsequium, sed proeliis ac periclitando tuti sunt.

B) i. q. *in periculo esse a*) in univ. 1, 39, 15 caedem parant, Planco maxime . . ; neque aliud periclitanti subsidium quam castra primae legionis.

b) in *re iudic.* IV, 42, 15 *perdere* alios quam periclitari ipsi maluerunt. D 5, 28 sin proprium *periculum* increpuit, non . . lorica et gladius in *acie* firmiter munimentum quam *reo* et periclitanti eloquentia, praesidium simul ac telum. 5, 22 qua (arte eloquentiae) semper armatus praesidium amicis, opem alienis, salutem periclitantibus . . *feras. 39, 18 cum . . pars Italiae periclitantibus adssisteret. 41, 20 cum clementia cognoscentis obviam periclitantibus eat. 5, 8, 6 neque aliud periclitantibus auxilii quam in fratrum constantia fuit, qui vades existere. 3, 12, 25 quantum quisque eloquentia . . valet, iuvate periclitantem. 67, 13 ne quis necessariorum iuvaret periclitantem. . . 25, 5 multitudo periclitantium gliscebat. 6, 16, 13 Gracchus praetor, cui ea quaestio evenerat, multitudo periclitantium subactus rettulit ad senatum. D 10, 40 pro periclitante amico potentiorum aures offendere.

periculosus. G 21, 5 periculosiores sunt *inimicitiae* iuxta libertatem. 1, 36, 7 *periculosa severitas*, flagitiosa largitio: . . *in ancipiti* res p. D 10, 31 nec pro amico aliquo, sed, quod periculosius est, pro Catone offendis. I, 8, 9 exercitus, quod periculosissimum in tantis viribus, solliciti et irati. — *p. est c. inf.* A 15, 22 in eius modi consiliis periculosius esse deprehendi quam audere. I, 81, 4 (feminae virique) trepidi . . manere ac deprehendi an fugere et dispergi periculosius foret. — *neutr.* abl. absol. 1, 6, 17 metuens ne reus subderetur, iuxta periculoso ficta seu vera promeret. — *c. dat.* A 33, 20 fugientibus periculosissima quae hodie prospera sunt. 3, 67, 4 multa adgerebantur etiam insontibus periculosa. — *neutr. plur. subst.* 1, 2, 11 novis ex rebus aucti *tuta* et praesentia quam vetera et periculosa mallent.

periculum. a) a) I, 83, 7 *discrimine* urbis et periculo senatus anxius (Otho). II, 77, 10 discrimen ac pericula ex aequo patiemur [Puteol. part.]. 6, 21, 15 cf. 21, 14 discrimen. — *compon. labor* et p. A 18. G 18. I, 51. II, 69. III, 53. 69. 84 cf. p. 736^a. *metus* et p. I, 88. IV, 69. 72 cf. p. 827^b. I, 54, 6 legati . . exercitus pericula et *contumelias* conquerentes accendebant animos. III, 41, 11 apud *pavidos periculatorum et *dedecoris* securos (milites). IV, 72, 16 nec perinde periculum aut metus quam pudor ac dedecus obstupescerat

(legiones). 1, 80, 9 ex optimis periculum sibi, a pessimis dedecus publicum metuebat (Tiberius). 6, 34, 18 plus *decoris* victores aut, si terga darent, *flagitii* atque periculi laturos. 11, 12, 9 neque Silius flagitii aut periculi nescius erat. V, 21, 15 quamquam periculum captivitatis evasisset, *infamiam* non vitavit. 14, 2, 7 suo p. et infamia Neronis anxia (Acte). 22, 18 nimia luxus cupido infamiam et periculum Neroni tulit. — 2, 33, 18 clarissimo cuique plures *curas*, maiora pericula subeunda, delinimentis curarum et periculorum carendum esse. II, 86, 20 non tam *praemiis* periculorum quam ipsis periculis laetus pro certis . . ambigua ancipitia malebat. III, 53, 19 cecidisse in inritum labores, si praemia periculorum soli adsequantur qui periculis non adfuerint. 1, 24, 9 Seianus . . rector iuveni et ceteris periculorum praemiorumque ostentator. 12, 67, 10 haud ignarus summa scelera incipi cum periculo, peragi cum praemio. III, 60, 8 ne suas quidem legiones opperiebantur, ut *praedae* quam periculorum socias. IV, 76, 13 neminem adeo in arma pronum, ut non idem pretium *quietis* quam periculi malit. 15, 23, 20 unde *gloria* egregiis viris et pericula gliscebant.

β) αα) G 2, 6 quis porro, praeter periculum horridi et ignoti *maris*. . . Germaniam peteret? 4, 13, 14 neque . . effugit *magnae fortunae* pericula. V, 21 p. captivitatis cf. α. 1, 8, 18 cum periculo *offensionis*. IV, 71, 14 Valentinum monere, ne *summae rei* periculum faceret i. q. das ganze aufs spiel setzen. 15, 6, 10 Corbulo merita tot per annos *gloriae* non ultra periculum faceret. 14, 28, 5 eiusdem *pecuniae* periculum facerent i. q. dieselbe geldstrafe zu befürchten haben.

ββ) I, 54, 6 *exercitus* pericula cf. α. 15, 17, 6 periculo *legionum* commotum. I, 83, 7 p. *senatus* cf. α. II, 54, 8 senatorum p. auctum (est). 63, 12 p. *principis*. IV, 42, 9. 6, 18, 6 pericula *fratris*. 15, 12, 17 erant quos pericula fratrum aut propinquorum . . incendere. IV, 69, 3 cf. i. 1, 13, 24 p. talis *vir*. 14, 6, 8 p. *matris*. 8, 1 vulgato *Agrippinae* p. IV, 49, 9 p. ipsius. 14, 1, 14 p. eius. 16, 30, 15 cf. β. 3, 50, 12 in periculum *rei* p. ire cf. i.

γ) αα) A 41, 2 apud Domitianum absens accusatus, absens absolutus est (Agricola). *causa* periculi non crimen ullum (erat) . . 14, 12, 7 Thræsea . . sibi causam periculi (i. e. *offensionis* et mortis) fecit. I, 83, 14 tumultus . . initium non cupiditate vel odio . . ac ne *detractione* quidem aut *formidine* periculorum (fuit). 1, 27, 6 *provisu* periculi . . castra (repetit). II, 86. III, 53 *praemia* cf. α. IV, 76 *pretium* periculi cf. α. 2, 33 *delinimentis* periculorum carere cf. α. 11, 26, 4 imminetium p. *remedium* ipsa pericula ratus. — III, 84, 6 *quidquid* tot proeliis laboris ac periculi hausissent. 1, 17, 22 an praetorias cohortes . . plus periculorum suscipere? 6, 34, 18 cf. α.

ββ) G 18, 10 (mulier) admonetur venire se laborum periculorumque *sociam*. III, 60 cf. α. 1, 24, 9 *ostentator* cf. α.

δ) A 5, 16 nec *minus* p. (est) ex magna fama quam ex mala. IV, 85, 15 nec *parvis* p. in-

mixtus et maioribus non defuturus (princeps). 2, 33, 18 maiora p. A 12, 6 rarus . . civitatibus ad propulsandum commune p. conventus (est). 29, 10 Britanni . . docti commune p. concordia propulsandum (esse). 18, 14 ipse ante agmen, quo ceteris par animus simili p. esset, erexit aciem. 2, 21, 8 in prompto . . Arminio ob continua p., sive illum . . vulnus tardaverat. 4, 59, 1 anceps p. 14, 24, 9 improvisum p. 60, 15 pauciora p. 15, 50, 8 plura p. II, 76, 7 p. suum. 4, 48, 10. 14, 2, 7 suo p. III, 53, 2. 16, 34, 10 p. sua. 3, 44, 6 suis p. 13, 56, 14 aliena p. 14, 43, 17 p. nostra.

ε) A 5, 16 p. est ex cf. δ. III, 66, 7 ita periculum ex misericordia (erat). 12, 20, 6 (esse) taedium ex mora, pericula ex properantia. 14, 60, 15 crebri questus . . per vulgum, cui . . ex mediocritate fortunae pauciora p. sunt. II, 75, 4 fluxam (esse) per discordias militum fidem et periculum ex singulis. 1, 80, 9 ex optimis periculum sibi . . metuebat cf. α.

ζ) I, 59, 1. 73, 3. II, 93, 12. III, 45, 14. 2, 11, 15 quod periculo eximere. II, 33, 10 ne principem obiectare periculis viderentur. 47, 2 hunc . . animum, hanc virtutem vestram ultra periculis obicere . . IV, 42, 9 periculis fratris semet opponens. 85 inmixtus, defuturus cf. δ. 14, 1, 14 periculis eius (Neronis) inmixta (Poppaea). III, 53, 19 qui periculis non adfuerint cf. α. 4, 48, 10 ut clamore, telis suo quisque periculo intentus sonorem alterius proelii non acciperet. 6, 18, 6 ut parta apud principem gratia periculis . . fratris mederetur.

η) A 11, 13 ubi advenere pericula cf. θ. II, 69, 12 redeunt cf. α. 11, 26, 4 imminent. 16, 10, 11 filia, super ingruens p. longo dolore atrox. 14, 8, 1 vulgato Agrippinae p., quasi casu evenisset. 15, 10, 19 nec a Corbulone properatum, quo gliscentibus p. etiam subsidii laus augetur. 23, 20 cf. α. A 18, 28 Agricolaie ingredienti provinciam labor et periculum placuit cf. p. 736^a. III, 53, 2 cuius (Muciani) criminationibus evulissent p. sua. IV, 72, 16 obstupefacit legiones cf. α. 4, 59, 1 oblatum Caesari anceps p. auxit vana rumoris. 15, 12, 17 erant quos pericula fratrum . . incenderent. 55, 4 deductus . . ad Neronem, urgens p., graves coniuratos . . docet.

θ) II, 76, 7 adiciat consilio p. suum i. q. mit seinem rathe seine eigne existenz aufs spiel setzen: Roth. 14, 43, 17 cui familia opem feret, quae ne in metu quidem pericula nostra advertit? III, 76, 3 non egredi moenia neque periculum in aperto audebant i. q. eine offene feldschlacht. II, 54, 8 senatorum p. auctum (est). 15, 53, 18 absurdum (videbatur) . . inanem ad spem Antoniam nomen et periculum commo-davisse. I, 54, 6 conquiri cf. α. IV, 42, 6 depellere. A 11, 13 in deprecandis p. eadem audacia et, ubi advenere, in detrectandis eadem formido (est Gallis et Britannis). 13, 56, 14 ceteris . . aliena p. *deserentibus. 15, 55, 4 urgens p. docet cf. η. 4, 13, 14 effugere cf. β. IV, 32, 9 (Civilis) orsus a questu periculisque, quae per . . viginti annos in castris R. exhaustisset. V, 21, 15 periculum captivitatis evadere. IV, 71, 14, 28. 15, 6 alicuius rei periculum facere cf. β. 16, 19, 15 fregit anulum, ne mox usui esset ad facienda p.

6, 34, 18. 14, 22, 18 ferre cf. α. III, 84 haurire cf. γ. 16, 34, 10 neu p. sua miscere cum sorte damnati hortatur (Thrasea amicos). I, 40, 6 ire praecipites et occupare (zu vor kommen) pericula iubet. 4, 59, 1 oblatum Caesari cf. η. 16, 30, 15 filia . . ne patrem quidem intuens, cuius onerasse pericula videbatur. IV, 49, 9 ostentabant Pisoni . . pericula ipsius et in pace suspecto tutius bellum. II, 77 ex aequo pati cf. α. 2, 40, 10 offerant pecuniam, fidem atque pericula (übernahme v. gefahren) polliceantur. V, 11, 9 poscebant pericula (milites R.), pars virtute, multi ferocia et cupidine praemiorum. A 12, 29 commune p. propulsare cf. δ. 14, 11, 5 pericula viris inlustribus struxisset (Agrippina). 2, 33, 18 subire cf. α. III, 69, 11 consilium ab omnibus datum est, periculum pauci sumpserunt. 1, 17, 22 suscipere cf. γ. 14, 24, 9 improvisum p. vitavit. 8, 1 vulgato Agrippinae p.

ι) IV, 69, 5 iuniores periculo ac metu contulit i. q. p., quod eis ex vi R. imminens modo ostenderat. Rup., Wolff p. ac m. per εν δία δβοιρ expl. i. q. periculi metu. 1, 13, 24 neque periculo talis viri mitigatus est (Tiberius). 12, 26, 8 (Britannicus) periculis commendatus (sc. favori hominum). 14, 6, 8 periculo matris exterritus (Nero). 15, 17, 6 periculo legionum commotum e provincia egressum (esse). 50, 8 Senecio . . pluribus p. conflictabatur. 14, 55, 8 neutrum . . praemiis exiit (Augustus). bello et periculis meruerant; in iis enim iuventa Augusti versata est. 3, 44, 6 suis p. laetabantur. II, 86, 21 ipsis p. laetus. 1, 83, 7 periculo senatus anxius (Otho). 14, 2, 7 suo p. et infamia Neronis anxia (Acte). — I, 88, 8 nullus ordo metu aut periculo vacuus (erat). 4, 20, 16 peregre iter ambitione ac periculis vacuum. 16, 13, 7 itinera funeribus complebantur; non sexus, non aetas periculo vacua. I, 86, 16 vacuum a periculo animus fuit. — IV, 69, 3 sumi bellum etiam ab ignavis, strenuissimi cuiusque periculo geri. 1, 8, 18 neque . . consilio nisi suo usurum, vel cum periculo offensionis. 12, 67, 10 scelera incipi cum p. cf. α. 14, 50, 8 libros . . lectitatos, donec cum periculo parabantur. — III, 26, 11 terrebat . . miles periculi quam morae patientior. 41, 11 apud *pavidos periculorum (milites). V, 19, 16 auxilia concibant inter gentes periculorum avidas. IV, 29, 11 R. miles periculorum gnarus. 6, 21, 15 complexus eum (Thrasillum) Tiberius praescium periculorum. 11, 12, 9 nescius cf. α. — III, 69, 27 miles . . adversus pericula ferox, laboribus et vigiliis parum intentus erat. 1, 40, 8 cum se divo Augusto ortam neque degenerem ad pericula testaretur. 4, 47, 16 (cohortem) promptam ad pericula . . instruxerat. 6, 44, 18 Tiridates ignavus ad pericula erat. 14, 23, 6 gentem, ut segnem ad pericula, ita infidam ad occasiones. 58, 6 petitum (esse) ab eo Corbulonem, . . insontes si interficerentur, praecipuum ad pericula i. q. vorzüglich gefähret. — I, 35, 5 ignavissimus quisque et . . in periculo non ausurus, nimii verbis, linguae feroces. 68, 1 (milites) ante discrimen feroces, in periculo pavidus . . 4, 38, 5 constantem in periculis, offensionum pro utilitate publica non pavidum credant (me). IV, 40, 19 Publio neque animus

in periculis neque oratio subpeditavit. — 6,48,5 *inter ludibria et *pericula anxiam senectam toleravisset.* — IV, 20, 9 paganorum lixarumque ignava, sed procax *ante periculum manus.* — I, 38, 7 non ad bellum vos nec *ad periculum voco.* — 3, 50, 12 (Clutorius) neque servatus *in periculum rei p.* neque interfectus in exemplum *ibit i. q.* wird dem st. nicht gefährlich werden. — I, 51, 3 sine p. belli victoria evenit cf. labor. — II, 63, 12 ne e periculo principis famam clementiae adfectaret. [Halm ne e; M e; al., Her. ne p. i. q. auf kosten der sicherheit des f.] — 2, 21, 8 in prompto. Arminio ob continua p. 4, 15, 19 aderant iuveni modestia ac forma... notis in eum Seiani odiis ob periculum gratiora.

b) *in re iud. a)* D 5, 27 sin proprium p. increpuit cf. *periclitor* B. b. 13, 3 licet illos (oratores) *certamina* et p. sua *ad consulatus evexerint, malo securum. Virgilii scessum. 13, 42, 21 *crimen, periculum, omnia. . . toleraturum.*

β) 4, 52, 7 Agrippina . . periculo *propinqua* accensa. 6, 7, 24 a plerisque scriptoribus ommissa (esse) *multorum pericula et poenas.*

γ) 16, 29, 3 non illa nota et *celebritate* periculorum sueta iam senatus maestitia (erat).

δ) D 5 *proprium* p. 13 p. sua cf. a.

ε) D 5 *periculum increpat.* 13 *evchunt* qm ad consulatus cf. a.

ζ) IV, 43, 4. 1, 74, 7. 6, 30, 6 cui periculum *facessere* cf. p. 437. 13, 33, 11 insonti periculum *fecissent* (accusatores). 3, 48, 12 ceteris haud laeta memoria Quirini erat ob *intenta. . . Lepidae pericula.* 5, 6, 9 liber. . . *antibo* periculum (sc. morte voluntaria). 13, 42, 21 periculum *tolerare* cf. a. 6, 7, 24 omittit cf. β. 4, 28, 9 taedio curarum, et quia periculum pro exitio habebatur, mortem in se festinavit.

η) 4, 52, 7 cf. β. — 6, 10, 1 ne feminae quidem *easortes periculi* (erant). 29, 12 (uxorem) etsi nocentem periculi tamen expertem fuisse. — 2, 29, 2 Libo. . . orare adfines, vocem *adversum* pericula poscere. — [D 37, 40 cf. com. crit.]

peridoneus. c. dat. 4, 12, 17 Postumum . . consiliis suis peridoneum.

perimo. i. q. *tödten* de hom. 4, 35, 7 illi (Cassius et Brutus) . . septuagensimum ante annum peremti . . — c. abl. V, 5, 14 *necare* quemquam ex agnatis nefas, animosque *proelio* aut *supplicis* peremptorum aeternos putant. 1, 53, 8 post *interfectum* Agrippam omnis spei egenam (Iuliam) *inopia* ac *tabe longa* peremit, obscuram fore *necem. . . ratus* (Tiberius). 3, 13, 13 ipsum (Germanicum) *devotionibus* et *veneno* peremisse. 6, 23, 2 Galli mors vulgatur, quem *egestate cibi* peremptum haud dubium, *sponte vel necessitate*, incertum habebatur. — 4, 49, 13 armenta . . *egestate pabuli exanimari*; *adiacere* corpora hominum, quos *vulnera*, quos *sitis* peremerat.

perinde. non nisi *vi comparativa* A) sequuntur *partic. correlat. a) quam 1) sine negat.* I, 30, 23 sed p. [Rhenan.; M, Nipp., Meiser proi.] a nobis donativum ob fidem quam ab aliis pro facinore accipietis. III, 86, 6 studia exercitus raro cuiquam bonis artibus *quaesita p.* adferre q. huic per ignaviam. IV, 52, 4 non legiones, non

classes p. [M, Nipp. proi.] firma imperii munimenta (esse) q. numerum liberorum. 4, 20, 20 censuit cavendum senatus consulto, ut . . magistratus . . provincialibus uxorum criminibus p. [Beroaldus; M, Halm (?), Nipp. proi.] q. suis plecterentur. 6, 30, 13 p. se q. Tiberium falli potuisse. 11, 10, 15 si p. amorem inter populares q. metum apud hostes quaesivisset. 15, 21, 8 laus falsa et precibus expressa p. cohibeatur q. malitia, q. crudelitas.

2) *cum negat. a) haud* II, 27, 1 h. p. [M, Nipp., Meiser proi.] id damnum Vitellianos in metum compulit q. ad modestiam composuit. III, 58, 14 ac plerique h. p. [M, Nipp., Meiser proi.] Vitellium q. casum locumque principatus miserabantur. IV, 49, 26 animadverti in eum iussit, h. p. spe vitae q. ira in percussorem. 69, 17 Valentinus . . h. p. instruendo bello intentus q. frequens contionibus. 2, 1, 8 Phraates . . partem prolis firmandae amicitiae miserat, h. p. nostri metu q. fidei popularium diffusus. 5, 9 suum militem h. p. vulneribus q. spatiis itinerum, damno armorum adfici. 19, 1 h. p. Germanos vulnera, luctus, excidia q. ea species dolore et ira adfecit. 3, 31, 22 quod h. p. publice usui habitum (est) q. exitiosum multis. 14, 48, 7 credebaturque h. p. exitium Antistio q. imperatori gloriam quaeri. 15, 42, 2 exstruxit domum, in qua h. p. [M, Halm (?), Nipp. proi.] gemmae et aurum miraculo essent . . q. arva et stagna et . . 44, 18 multitudo ingens h. p. [M, Halm (?), Nipp. proi.] in crimine incendii q. odio humani generis convicti sunt.

β) *nec, neque* II, 35, 5 neque ea constantia gladiatoribus ad proelia quae militibus, *nec* p. [M, Nipp., Meiser proi.] nutantes e navibus q. stabili gradu e ripa vulnera derigebant. 39, 13 *nec* p. [M, Nipp., Meiser proi.] diudicari potest, quid optimum factu fuerit, q. pessimum fuisse quod factum est. IV, 2, 19 Vitellius . . par vitiis fratri, in principatu eius vigilantior, *nec* p. prosperis socius q. adversis abstractus. 72, 16 *nec* p. [Beroaldus; M, Nipp. proi.] periculum aut metus q. pudor ac dedecus obstupescerat. 2, 14, 9 *nec* enim . . enormis hastas inter truncos arborum . . p. haberi q. pila et gladios. . . 13, 21, 7 *neque* enim p. [Puteol.; M, Nipp. proi.] a parentibus liberi q. ab inpudica adulteri mutantur.

γ) *non* 6, 46, 9 quippe illi n. p. curae (erat) gratia praesentium q. in posteris ambitio.

b) *quam si* 1, 73, 16 ius iurandum p. aestimandum (esse) q. si Iovem fefellisset. 13, 49, 12 cetera per omnes imperii partes p. egregia (esse), q. si non Nero, sed Thrasea regimen eorum teneret?

c) *ac si* 3, 50, 17 bonis amissis aqua et igni arceatur: quod p. censeo ac si lege maiestatis teneretur. 12, 12, 5 (Cassius) exercitare legiones, cura provisu p. agere, ac si hostis ingrueret. 60, 6 Augustus . . decreta eorum p. [M prode; Nipp. proi.] haberi iusserat, ac si magistratus Romani constituissent.

d) *quasi* 4, 22, 8 Urgulania . . pugionem nepoti misit. quod p. creditum (est), q. principis monitu (sc. misisset, fecisset), ob amicitiam Augustae cum Urgulania. 13, 47, 15 p. [M, Nipp. proi.] tamen, q. convictus esset, cedere patria. . iubetur

e) *ac, atque* 1) *sine negat.* G 26, 10 hiems et ver et aestas intellectum ac vocabula habent, autumnus p. nomen *ac* bona ignorantur. 12, 69, 12 caelestes honores Claudio decernuntur et funeris sollemne p. ac divo Augusto celebratur. 14, 41, 8 qui talem operam emptitasset vendidissetve, p. poena teneretur ac [si *add. super verum veterem manu*] publico iudicio calumniae condemnatus. 13, 16, 16 Agrippinae is pavor. . emicnit, ut p. ignaram fuisse *atque* [Faernus *add.*, Otto *quam*] Octaviam. . constiterit.

2) *cum negat.* III, 18, 6 forte *ducti *haud* p. rebus prosperis ducem desideraverant *atque* in adversis deesse intellegebant.

f) *et* 2, 2, 16 quia ipsorum moribus aliena (erant), p. odium pravis et honestis (erat). 16, 13, 8 servitia p. et ingenua plebes raptim extingui. De IV, 43 cf. B. 1. b.

g) *que* IV, 36, 4 miles secundis adversisque p. [M proi.; Nipp. peri. (!)] in exitum ducum accendebatur. V, 6, 17 periti imperitique nandi p. attolluntur. 1, 76, 4 renuit Tiberius, p. divina humanae obtegens.

B) *absolute* 1) *sine negat.* a) 4, 17, 5 non tam caritate iuvenum quam adulatione, quae moribus corruptis p. [Rhenan.; M proi.; Nipp. peri. (!)] anceps, si nulla et ubi nimia est. — 6, 7, 17 p. [Rhenan.; M proi.; Nipp. peri. (!)] in foro, in convivio, quaque de re locuti incusantur. Correlatio inest in asyndeto.

b) II, 97, 2 auxilia. . e Germania Britanniaque. . excivit segniter et necessitatem dissimulans. p. legati provinciaeque cunctabantur. IV, 43, 3 qui (Rufus) p. dives et eloquentia clarus nulli umquam sub Nerone periculum facesisset sc. ac Marcellus. Alii 'et' vi comparativa accipiunt. 1, 13, 2 post quae Arruntius *haud* multum discrepans a Galli oratione p. offendit sc. atque Gallus offenderat. 15, 36, 5 edicto testificatus non longam sui absentiam et cuncta in re publica p. [Pichena; M periende] immota ac prospera fore sc. ac si ipse adesset. 16, 29, 8 quid Agrippino obiectum nisi tristem patris fortunam? quando et ille p. innocens Tiberii saevitia concidisset sc. atque Agrippinus. — sensu attributivo i. q. par 6, 31, 13 Sinnaces, insigni familia ac p. opibus. 12, 41, 10 spectaret populus hunc decore imperatorio, illum puerili habitu, ac p. fortunam utriusque praesumeret.

2) *cum negat.* a) II, 84, 9 ipso Vespasiano inter initia imperii ad optinendas iniquitates *haud* p. [M *perim in fine versus*] obstinante, donec. . pravis magistris didicit aususque est. Recte Prammer: statt des zu *haud* perinde erwarteten vergleichungssatzes ac postea kommt der zeitsatz donec. . didicit etc. 2, 88, 17 (Arminius) canitur adhuc barbaras apud gentes, Graecorum annalibus ignotus, qui sua tantum mirantur, Romanis h. p. celebris, dum vetera extollimus recentium incuriosi. sc. ac meruit, quod inest in sententia causali 'dum. . incuriosi'. Alii supplent 'atque apud suos'; Nipp. prorsus absolute accipit, ut II, 84 (?), IV, 62 (?), G 5, 34 (?), A 10.

b) a) *haud* G 5, 10 possessione et usu (argenti et auri) h. p. [C proi.] adficiuntur sc. atque aliae nationes. Leo Meyer, Zeitschr. für deutsche

philolog. IV p. 80 'wie am vieh'. Alii aliter explicant. 34, 2 Angrivarios. . Dulgubnii et Chasuarii cludunt aliaeque gentes h. p. memoratae sc. atque eae, quae modo commemoratae sunt. 1, 89, 4 quae (belli mala) motu Vindicis h. p. [a b proi.] plebem attriverant, secuta tum urbe et provinciali bello sc. ac nunc. IV, 62, 11 intra vallum deformitas h. p. notabilis: detexit ignominiam campus et dies. sc. atque extra vallum, in campo. 4, 61, 4 Haterius. . eloquentiae, quoad vixit, celebratae: monumenta ingenii eius h. p. retinentur sc. atque eloquentia vivi celebrata est. 12, 40, 24 haec, quamquam. . plures per annos gesta, coniunxi, ne divisa h. p. [Puteol.; M proi.; Nipp. peri. (!)] ad memoriam sui valerent i. q. weniger sc. atque coniuncta.

β) *nec* 14, 21, 11 nec p. magistratus rem familiarem exhausturos. ., cum eo sumptu res p. fungatur sc. atque antea.

γ) *non* 2, 63, 10 non Philippum Atheniensibus, non Pyrrum aut Antiochum populo R. p. metuendos fuisse sc. atque Maroboduum. 14, 58, 1 Plauto parari necem non p. occultum fuit, quia pluribus salus eius curabatur sc. atque Sullae cf. 57, 19 Sulla ante metum et rumorem interficitur. 15, 43, 20 veterem. . formam (urbis) salubritati magis conduxisse, quoniam angustiae itinerum et altitudo tectorum non p. solis vapore perrumperentur: at nunc patulam latitudinem. . graviore aestu ardescere. sc. atque nunc.

δ) *nihil* 15, 37, 1 (Nero) quo fidem acquireret nihil usquam p. laetum sibi (sc. atque Romam), publicis locis struere convivia.

ε) *ne. . quidem* A 10, 20 mare pigrum et grave remigantibus perhibent ne ventis quidem p. [Grotius; codd. proi.] attolli sc. atque cetera maria, non magnopere. Leo Meyer l. a. p. 77 explic. als durch die anstrengungen der ruderer. — [I, 7, 13 Wölfl., Her.]

peritia. 1, 22, 15 Otho tamquam peritia et monitu factorum praedicta accipiebat i. q. gestützt auf die erfahrung, die er durch das eintreffen der ersten verheissung des Ptolem. gemacht hatte. Ceteri omnes aliter explic. hunc locum. IV, 30, 5 a legionariis peritia et arte praestantibus plura struebantur. — 6, 20, 14 (Tiberius) magistrum (artis Chaldaeorum) Thrasullum habuit, peritiam eius hoc modo expertus. — A 25, 20 ne superante numero et peritia locorum circumiretur (Agricola) i. q. ab hostibus peritis locorum. 6, 36, 1 peritia locorum ab Hiberis melius pugnatum (est). 1, 69, 17 Seianus, peritia *morum* Tiberii odia in longum iaciens. 4, 58, 2 Nerva, cui *legum* peritia (erat). 12, 12, 1 Cassius ceteros praeminebat peritia legum. 13, 30, 7 Rebilus, ex primoribus peritia legum.

peritus. a) a) *adi. c. gen.* A 42, 4 accessere quidam *cogitationum* principis periti, qui. . II, 5, 7 (Mucianus) aptior sermone, dispositu provisique *civilium rerum* peritus i. e. civ. rerum peritus quod attinet ad earum dispositum pque. Genet. 'civ. rerum' ἀπὸ νοινῶν positus est. Her., al. 'per.' cum abl. coniungunt ut iure p. 8, 6 servus. . *citharae* et *cantus* peritus. 11, 29, 7 *regiae* cf. infra. 15, 56, 5 Natalis, .

conspirationis magis gnarus, simul *arguendi* peritor. — c. *inf.* A 8,3 Agricola . . peritus obsequi eruditusque utilia honestis miscere. [Ritter obsequi, sed cf. Wölfl., Philol. 26, 130.] — seq. *acc. c. inf.* 11, 29, 7 Callistus prioris . . regiae peritus et potentiam cautis quam acerbis consiliis tutius haberi.

β) *subst.* A 5, 6 (Agricola) noscere provinciam, nosci exercitui, discere a peritis, sequi optimos. I, 26, 14 Laco . . consilii quamvis egregii, quod non ipse adferret, inimicis et adversus peritos pervicax. III, 56, 15 peritissimis centurionum dissentientibus et, si consulerentur, vera dicitur. A 22, 5. III, 37, 13. 12, 25, 11 adnotabant periti . . c. *gen.* 4, 58, 5 ferebant periti *caelestium* . . V, 6, 16 periti *imperitique nandi* perinde attolluntur. 15, 8 periti nandi cum *ignaris* in tuam perniciem implicabantur.

b) *adv.* 14, 20, 21 si fractos sonos et dulcedinem vocum perite audissent i. q. als kenner.

periuurium. IV, 41, 7 probabant *religionem* patres, periuurium arguebant. 1, 73, 9 Rubrio crimini dabatur violatum periuurium numen Augusti. [perlabor. II, 35, 2 Halm cf. praelabor.]

perluo. IV, *53, 10 cf. puer.

perluostro. a) I, 44, 2 Otho . . nullum caput tam insatiabilibus oculis perluostrat dicitur. b) II, 1, 16 anxius animo perluostrat amicorum adhibitis cuncta utrimque perluostrat i. q. überlegen. — [A*37, 20.]

permaneo. a) I, 68, 17 vulgus trucidatum est, donec ira et dies permansit. b) 12, 21, 6 (Mithridates) vultu interrito permansit, cum . . visui populo praerberetur. — [IV, 26, 17 M cf. remaneo.]

permeo. a) i. q. *durchziehen in re milit.* 1, 50, 5 *inde* (cf. p. 622^b) saltus obscuros permeat. 12, 13, 3 tramisso . . Tigri permeant *Adiabenos*.

b) i. q. *hinkommen, hingelangen a)* de hom. 14, 58, 16 dum manus alia permeat (sc. ad Plautum), multa secutura, quae . . b) de rebus 15, 9, 7 in quos barbaros saxa et hastae longius permeabant cf. hasta a. β.

permisceo. a) in univ. a) de rebus III, 22, 16 permixta (erant) vexilla, ut quisque globus capta ex hostibus huc vel illuc raptabat. — 11, 25, 17 motos senatu excusatosque simul propositurum, ut iudicium censorum ac pudor sponte cedentium permixta [Ritter; M permixti] ignominiam mollirent i. q. durcheinander aufgestellt, die nichtunterscheidung. I, 2, 4 trina bella civilia, plura externa ac plerumque permixta i. q. gleichzeitig; Roth.

β) de hom. 1, 34, 9 adsistentem contionem, quia permixta videbatur, discedere in manipulos iubet. 70, 11 permiscerentur inter se manipuli . . ore tenus exstantes (aqua). II, 94, 8 convulsus castrorum decus, viginti milibus e toto exercitu permixtis magis quam electis i. q. zusammengewürfelt. 60, 8 spatium longi ante proelium itineris . . , *permixtum vehiculis agmen . . fraudi suae adsignantes. 15, 58, 4 volitabant per fora . . pedites equesque, permixti Germani i. q. untermischt mit G. II, 16, 22 neque eos (interfectores) . . puniit Vitellius, in multa conluvie rerum maioribus flagitiis permixtos i. q. sich verlieren unter.

b) praevallet notio admiscendi, immiscendi α) de rebus 6, 2, 13 Tiberius, ludibria seriis permiscere solitus.

β) de hom. III, 77, 9 ceteri ad naves ruebant, ubi cuncta pari formidine implicabantur, permixtis paganis, quos . . i. q. civilisten darunter. II, 66, 2 (victae legiones) sparsae per Italiam et victoribus permixtae hostilia loquebantur. 4, 46, 9 fore ut disiecti aliisque nationibus permixti diversas in terras traherentur (Thraeces). 13, 38, 18 cui (legioni) . . tria milia tertianorum permiscuerat i. q. stecken unter. III, 81, 3 miscuerat se legatis Musonius . . , coeptabatque permixtus manipulis . . armatos monere i. q. sich mischen unter. 15, 44, 24 Nero . . circense ludicrum edebat, habitu aurigae permixtus plebi.

c) praevallet notio coniungendi 13, 34, 17 Armenii . . Parthis propiores conubiisque permixti.

d) i. q. *participem fieri* 3, 38, 7 Antistium . . turbidum et Rhescuporidis consiliis permixtum i. q. theilnehmer an. 4, 40, 28 quosdam in sermonibus habuit insigni tranquillitate vitae, nullis rei p. negotiis permixtos. — 13, 24, 3 ut miles theatri licentiae non permixtus incorruptior ageret i. q. nicht berührt von.

permisus. *absol.* 2, 59, 11 Augustus . . , vetitis nisi permissu ingredi senatoribus . . , seposuit (sibi) Aegyptum. [Wurm p. suo.] Locus mutil. 2, 9, 6 tum permissu cf. com. crit.

permitto. *transl.* A) i. q. *übergeben, überlassen, übertragen a)* c. *acc.* α) G 19, 5 adulteria, quorum poena praesens et maritis permixta (est). I, 12, 5 legiones . . imperatorem alium flagitare et senatu ac populo R. *arbitrium* eligendi permittere. 4, 43, 13 sic Milesios permissio publice (ihrem staate) arbitrio . . decrevisse. 13, 9, 12 arbitrium rei obsidibus legatisque . . permissum (est). 14, 17, 9 cuius rei iudicium princeps senatus, senatus consilium permisit. I, 19, 14 senatus *electionem* (legatorum) Galbae permiserat. 2, 20, 6 aciem ita instruxit, ut pars . . , pars . . aggerem enteretur; quod arduum sibi (sc. sumpsit), cetera legatis permisit. III, 60, 11 *initia bellorum* . . fortunae permittenda (esse). 6, 46, 11 incertus animi, fesso corpore, *consilium*, cui impar erat, fato permisit. 12, 43, 14 navibus et casibus *vita* populi R. permixta est. 13, 44, 9 Octavius . . *salutem* . . arbitrio eius permittens. — I, 87, 12 *summa* expeditionis Antonio . . permixta (est). IV, 25, 25 duce Voculam poscentibus, Flaccus summam rerum ei permisit. I, 90, 20 profectus Otho *quietem* urbis curasque imperii . . fratri permisit. II, 57, 5 cura ripae Hordeonio permixta (est). 13, 22, 3 cf. infra. 4, 74, 2 dissimulante Tiberio damna, ne cui *bellum* permitteret. V, 9, 16 Claudius, defunctis regibus . . , *Iudaeam provinciam* equitibus R. aut libertis permisit. 2, 43, 4 decreto patrum permixtae (sunt) Germanico *provinciae* . . maiusque imperium . . quam iis qui . . 82, 4 Pisoni permixtam (esse) provinciam. 6, 27, 7 non permixta provincia (sc. Lamiae) dignationem addiderat. 2, 64, 9 quo defuncto Augustus *partem Thraecum* . . Cotyi permisit. 81, 10 Caesar, cui *Suriam* permitteret, consulitur. 14, 26, 17 Corbulo in *Suriam* abscessit, morte Ummidii legati vacuum ac sibi permixtam. 13, 22, 3

praefectura annonae Rufo, *cura ludorum* . . Aruntio, *Aegyptus* Balbillo permittuntur. Suria Anteio destinata, . . 6, 42, 13 Tiridates *rem* Seleucensem (das gemeinwesen, die regierung v. S.) populo permisit. 11, 20, 16 ut, quibus permissurus esset (imperator) *caerectus*, triumphalia ante tribueret. 15, 25, 12 Suriae **executio* Cestio, *copiae militares* Corbuloni permissae (sunt). — II, 74, 14 quis ille dies foret, quo sexaginta aetatis annos et duos filios iuvenes bello permitteret? IV, 49, 24 Piso. . non in publicum egressus est neque *se* studiis vulgi permisit. 13, 32, 8 *Pomponia* (i. q. poena eius) . . superstitionis externae rea, mariti iudicio permissa (est). 13, 5 donec . . exueret obsequium in matrem *seque* **Senecae* permitteret. 11, 10, 22 adiegit Parthos mittere ad principem R. . . preces, quis permitti *Meherdaten* patrum ad fastigium orabant. — IV, 2, 11 nec cunctatus est Vitellius *seque* et *cohortes* arbitrio victoris permittit. III, 63, 12 si. . *seque* ac *liberos suos* Vespasiano permisisset (Vitellius). 4, 50, 8 (Dinis) *se* cum coniuge et liberis victori permisit. 13, 41, 8 oppidani portis sponte patefactis *se* suaque Romanis permisere.

β) c. acc. praed. II, 9, 2 Galatiam ac Pamphyliam *provincias* Asprenati *regendas* Galba permiserat. IV, 63, 2 Civilis et Classicus . . an *coloniam* Agrippinensem *diripiendam* exercitibus suis permittent, dubitavere. 3, 12, 17 quo pertinuit nudare *corpus* et *contrectandum* vulgi oculis permittit . . ?

b) c. inf. II, 37, 5 (exercitus) senatui permittent legere imperatorem. 13, 29, 2 Augustus senatui permisit deligere praefectos.

c) seq. ut 3, 63, 3 patres . . consulibus permisere, ut . . rem integram . . ad senatum referrent.

B) i. q. *zulassen, erlauben, gestatten* a) absol. D*23, 24 ea, quotiens causa poscit, ubertas, ea, quotiens permittit (causa), brevis . . est. G 10, 9 si *prohibuerunt* (surculi), nulla de eadem re in eundem diem consultatio; sin permissum, auspicio adhuc fides exigitur. — 1, 78, 2 templum ut . . strueretur Augusto petentibus Hispanis permissum (est). Pertinere potest enuntiatum 'ut . .' etiam ad 'perm.' 6, 23, 4 consultus Caesar an sepeliri *sinceret*, non erubuit permittit.

b) c. acc. 1, 26, 8 *verbera* et *necem* cunctis permitti. 49, 8 neque legatus . . moderator adfuit: permissa vulgo *licentia* atque *ultio* et *satietas*. 13, 25, 8 quidam permissa semel *licentia* . . propriis cum globis eadem exercebant. 14, 20, 15 principe et senatu auctoribus, qui . . *licentiam* vitii permiserint i. q. thür u. thor öffnen. 3, 11, 10 haud alias intentior populus *plus* sibi in principem *occultae vocis* aut *supplicacis silentii* permisit. 11, 3, 6 Vitellius . . *liberum mortis arbitrium* ei permisit i. q. permittendum censuit. 15, 60, 3 *necem* Plauti . . Nero adiungit, adeo propere, ut non complecti *liberos*, non illud breve mortis arbitrium permittit. 16, 11, 16 more maiorum punirentur. at Nero intercessit, *mortem* sine arbitro [Faber suo arbitrio] permittens. 14, 49, 2 postquam *discissionem* consul permiserat, pedibus in sen-

tentiam eius iere (patres). 53, 10 Augustus Agrippae Mytilenense *secretum*, Maecenati urbe in ipsa velut peregrinum *otium* permisit. 12, 31, 7 infida pax non duci, non militi *requiem* permittit. 15, 71, 24 Quietio, Agrippae . . Altino, velut in agmen et numerum, Aegaei maris *insulae* permittuntur i. q. wird der aufenthalt auf . . gestattet.

c) c. inf. G 7, 5 neque animadvertere neque vincire, ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum (est). II, 94, 5 bonis remanere inter legionarios . . volentibus (i. q. si vellent) permissum (est). 1, 15, 11 curru vehi haud permissum (est) tribunis plebei). 4, 15, 15 decrevere Asiae urbes templum . . senatui. et permissum (est) statuere. 48, 3 iis (Thraecibus) permissum (est) vastare, urere, trahere praedas. 13, 49, 3 senatus consultum, quo civitati Syracusanorum egredi numerum . . permittitur. III, 35, 2 adsidere . . ruinis noxia tabo humus haud diu permisit. 51, 5 nec illis (ducibus) aut honorare eam caedem ius hominum aut ulcisci ratio belli permittit. 15, 60, 3 cf. b.

d) seq. acc. c. inf. I, 47, 10 Otho . . concedi corpora sepulturae cremarique permisit. IV, 22, 6 rapi (copias, vorräthe) permisere (legati). 1, 72, 4 neque in acta iurari quamquam censente senatu permisit (Tiberius). 14, 12, 18 Lolliae cineres reportari sepulcrumque exstrui permisit. — [16, 9, 8 M 1 m.]

permodestus. 1, 7, 13 verba edicti fuere pauca et sensu permodesto.

permoveo. A) a) i. q. *bewegen, veranlassen* 12, 20, 9 his permotus scripsit Eunoni, . . 14, 22, 13 ergo permotus his Nero componit ad Plautum litteras, . . — vi *praegn.* 4, 57, 7 quia . . caede eius patrata sex postea annos pari secreto coniunxit (Tiberius), plerumque permoveo, *num* . . verius sit i. q. werde unsicher gemacht, schwanke.

b) α) i. q. *eindruck machen auf* D 31, 26 alios fusa . . oratio magis delectat: ad hos permovendos [C commov.] mutuabimur a Peripateticis aptos . . locos. III, 3, 3 haec . . ita effudit, ut cautos quoque ac providos permoveret i. q. mit fortriss. 1, 74, 21 permotus his . . tulit (sententiam) absolvi reum i. q. das machte auf ihn eindruck, dadurch getroffen. 11, 24, 1 his atque talibus haud permotus princeps . . statim contra disseruit.

β) *erregen, beunruhigen, rühren* I, 64, 3 nec militum animus in gaudium aut *formidine* [*al. formidinem*] permotus (est): bellum volebat. 15, 52, 1 coniuratis metu prodicionis permotis placitum maturare caedem. 16, 25, 8 posse ipso *miraculo* etiam Neronem permoveri i. q. sich bewegen lassen, gerührt werden. 12, 19, 2 Eunones *claritudine* viri, *mutatione* rerum et *prece* haud degeneri permotus, adlevat supplicem. 1, 61, 2 permoto ad miserationem omni . . exercitu ob propinquos, amicos, denique ob casus bellorum et sortem hominum.

B) i. q. *erregen* 1, 21, 10 nihil reliqui faciunt quo minus *invidiam misericordiam metum* et *iras* permoverent. 3, 23, 5 maiores suos ciens . . tantum **misericordiae* permovit, ut . . 16, 32, 8 quantum *misericae* saevitia accusa-

tionis permoverat, tantum irae Egnatius testis concivit.

permulceo. III, 57, 12 Vitellius Iulianum . . permulcendis militum animis delegit. c. *abl.* 1, 29, 9 comitate permulcendum (esse) militem. 2, 34, 5 Tiberius . . quamquam mitibus verbis Pisonem permulcisset, . .

permunio. a) III, 9, 4 Caecina inter Hostilium . . et paludes . . castra permuniit, tutus loco i. q. permunit castra posuit. Pertinere potest etiam ad b.

b) i. q. *valde munire, firmare* 2, 7, 12 *cuncta* inter castellum Alisonem ac Rhenum novis limitibus aggeribusque permunita (sunt). 4, 24, 8 Dolabella . . solvit obsidium locorumque opportuna permuniuit.

permutatio. G 5, 16 interiores . . permutatione mercium utuntur.

permutio. G 28, 4 gens sedes cf. occupo A. IV, 11, 8 (Mucianus) domos hortosque permutans i. q. wechseld mit den wohnungen u. den parken.

perniciabilis. 4, 34, 5 id perniciabile reo (erat).

pernicies. IV, 74, 23 ne contumaciam cum pernicie quam obsequium cum *securitate* malitis (Treveri) II, 70, 9 quae laeta in praesens mox perniciem [M pmitie] ipsis fecere. III, 6, 7 laeta ad praesens . . mox in perniciem vertere. IV, 84, 8 cunctantem (regem) varia pernicies morbi et manifesta caelestium ira . . fatigabat. — I, 80, 10 p. *Othonis*. 6, 26, 11. 11, 2, 10. II, 68, 12 p. *auxiliorum*. III, 27, 3 eminus certabant, maiore *Flavianorum* pernicie, in quos . . IV, 30, 4 (turrim) trabes perfringere multa *superstantium* pernicie i. q. magna clade, strage. 1, 73, 11 p. *civium*. 4, 33, 15 fallaces amicitias, perniciem [M pernitium] *innocentium* et eadem exitu causas coniungimus. 14, 63, 13 p. *uxoris*. — III, 27, 3 maiore p. IV, 30, 4 multa p. III, 33, 8. V, 15, 8 *mutua* p. III, 39, 2 *matura* p. IV, 84, 8 *varia* p. 12, 65, 6 *certam* sibi p. (esse). 41, 19 *publica* p. — IV, 84, 8 pernicies *fatigat* qm cf. supra. 6, 26, 11 Agrippinae pernicies [M pmitie] . . Plancinam *traxit*. 11, 37, 4 ni caedem eius Narcissus properavisset, *verterat* pernicies in accusatorem. 12, 54, 14 *gliscente* p. [M pmitie]. 16, 5, 18 *inminet* p. cf. infra. — I, 45, 10 Celsum . . ad supplicium expostulabant, . . caedis et praedarum initium et optimo cuique perniciem *quaeri* apparebat. II, 70, 9 cui *facere* cf. supra. III, 39, 2 ne dilata Blaesi mors maturam p. . . *ferret* (sibi). 1, 79, 5 orantibus Florentinis, ne Clanis . . in annum Arnum transferretur idque ipsis p. [M pernitium] *adferret*. 11, 4, 10 insomnio ipsi fratrique p. *adlatam* (esse). 1, 58, 17 genti Germanorum idoneus conciliator, si paenitentiam quam p. [M pernitium] *maluerit*. 74, 9 (delatores) ex contemptis metuendi p. [M pernitium] aliis ac postremum sibi *invenere*. 4, 12, 5 quod principium favoris et mater Agrippina spem male tegens p. [M pernitium] *adceleravere* (domui Germanici). 6, 4, 16 inlustribus viris p. [M pernitium] . . *meditabatur*. 16, 5, 18 Vespasianum . . imminentem p. [M pernitium] maiore fato *effugisse*. — I, 80, 10 miles . . centuriones prodicionis arguit, tamquam familiae senatorum *ad per-*

nicem Othonis *armarentur*. 3, 49, 9 *argentibus* ad p. [M pernitium] plus fidei fuit. 11, 2, 10 ad p. Poppaeae *festinat*, subditis qui . . ad voluntariam mortem propellerent. 29, 5 metu, ne ad p. *ultra traherentur*, desistant. II, 68, 12 *erupere* legionarii in perniciem [M pernitium] auxiliorum ac duae cohortes interfectae. 12, 41, 19 nisi pravitas tam infensa docentium arceatur, eruptura in publicam p. 5, 11, 6 ponerent (consules) odia in p. [M pernitium] *itura*. III, 6, 7 *vertere* cf. supra. 1, 73, 11 non ideo decretum patri suo caelum, ut in p. [M pernitium] civium is honor verteretur. 2, 20, 2 astus hostium in p. [M pernitium] ipsis vertebat (Caesar). III, 33, 8 manibus rapientium divulsus ipsos . . direptores in mutuam p. *agebat*. V, 15, 8 pernitium nandi cum ignaris in mutuam p. *implicabantur*. 14, 63, 13 Poppaea non nisi in perniciem uxoris *nupta*.

perniciosus. I, 21, 13 nec cunctatione opus, ubi perniciosior sit *quies* quam *temeritas*. 83, 16 saepe honestas rerum causas, ni iudicium adhibeas, perniciosi *exitus* consequuntur. — c. *dat.* 4, 18, 2 *amicitia* Germanici p. [M pernitiosa] utrique (fuit). — 12, 22, 9 p. [M pernitiosa] *in rem p. consilia* (esse).

pernicitas. 3, 20, 3 Tacfarinas . . bellum . . renovat, vagis . . populationibus et ob pernicitatem inultis. — G 46, 10 (Venedi) **pedum* usu et pernicitate gaudent. I, 79, 9 lubrico itinerum *adempta* equorum pernicitate. 2, 68, 5 pernicitate equi ad annum . . contendit. 4, 45, 4 pernicitate equi profugus. 12, 51, 1 Radamisto subsidium fuit . . pernicitas equorum.

pernix. II, 6, 2 sacramentum . . acceperat . . exercitus, pernicibus [Iacob; M pernicibus; Berroaldus praecipitibus] . . *nuntiis* et *tarda* mole civilis belli. III, 40, 3 proditam . . classem pernicibus *nuntiis* accepit. II, 13, 3 nec capi poterant, pernix *genus* et gnari locorum.

pernocto. 1, 70, 16 pernoctavere (milites) sine utensilibus, sine igni. — D 36, 11 hinc contiones magistratum paene pernoctantium in rostris.

pernotesco. 12, 67, 1 adeo *cuncta* mox pernotuere, ut . . — *impers. seq. acc. c. inf.* 1, 23, 8 ni prope neque corpus ullum reperiri, et servos . . abnuere caedem . . pernotuisset. 13, 25, 7 ubi Caesarem esse, qui grassaretur, pernotuit . . 14, 8, 7 ubi incolumem esse (Agrippinam) pernotuit . .

perorno. 16, 26, 6 detraheret (Thrasea) . . senatui, quem perornavisset, infamiam tanti flagitii i. q. beständig eine zierde sein. Nipp. expl. bis ans ende auszeichnen, ali grösste zierde sein. [Lips., Halm semper ornasset.]

peroro. in *re iudic.* D 38, 4 in quo (foro) nemo intra paucissimas horas perorare cogebatur. 3, 17, 15 cum accusatores ac testes certatim perorarent respondente nullo, miseratio . .angebatur. 6, 40, 4 cum perorassent accusatores. 2, 30, 2 accusatores . . certabant cui ius perorandi *in reum* daretur i. q. die hauptrede halten gegen. — [4, 28, 5 M cf. oro A.]

perosus. sensu *act.* 4, 67, 3 (Tiberius) perosus *municipia* et *colonias* omniaque in continenti sita, Capreas se in insulam abdidit i. q. voll

widerwillens. II, 16, 13 *laborem* insolitum (sc. militiae) perosi. . . 14, 26, 11 plerique *superbiam* Parthorum perosi datum a Romanis regem malebant. 16, 14, 24 ille hausto veneno, *tarditatem* eius perosus intercisus venis mortem adproporavit.

perpello. *transl.* a) seq. ad III, 48, 7 *quem* (regem) pecunia donisque ad societatem perpulerat (Anicetus). 6, 49, 4 quae (mater) . . . adsentationibus atque luxu perpulisset *iuvenem* ad ea, quorum effugium non nisi morte inveniret.

b) c. *acc. pron. neutr.* II, 62, 13 cautum . . . ne equites R. ludo . . . polluerentur. priores id principes pecunia et saepius vi perpulerant i. q. ad id equites Romanos.

c) *α* seq. *ut αα* *absol.* I, 66, 1 his et pluribus . . . perpulerant, ut ne legati quidem . . . restingui posse iracundiam exercitus arbitrarentur i. q. es dahin bringen. IV, 14, 8 seditionis auctores perpulere, ut dilectum abnuerent (Batavi). Referri potest etiam ad ββ sc. Batavos. ββ II, 33, 11 Paulino et Celso iam non adversantibus, ne *principem* obiectare periculis viderentur, idem illi deterioris consilii auctores perpulere (sc. eum), ut Brixillum concederet. III, 54, 13 notabili constantia centurio Agrestis post multos sermones, quibus *Vitellium* ad virtutem frustra accendebat, perpulit (sc. eum), ut . . . ipse mitteretur. Her. hos duos locos *absol.* accipit. γγ) 1, 24, 2 haec audita . . . *Tiberium* perpulere, ut Drusum . . . mitteret. 40, 10 aspernantem uxorem . . . ut abiret perpulit. 2, 67, 2 Flaccus . . . per ingentia promissa quamvis ambiguum . . . perpulit ut praesidia R. intraret. 4, 42, 2 habita per illos dies . . . cognitio cunctantem iam *Tiberium* perpulit, ut vitandos crederet patrum coetus.

β) seq. *ne* 11, 36, 6 primum ad misericordiam *Caesarem* perpulere liberti, ne . . . histrioni consuleretur.

γ) seq. *coni.* IV, 20, 7 cunctantem *legatum* milites perpulerant, fortunam proelii experiretur.

d) seq. *inf.* V, 2, 10 quos (Aethiopus) . . . metus atque odium mutare sedes perpulerit. 6, 33, 1 Mithridates Pharasmanem perpulit, dolo et vi conatus suos iuvare. 11, 29, 12 duas paelices . . . largitione ac promissis et . . . plus potentiae ostentando perpulit [Puteol.; M perculit] delationem subire. 12, 50, 8 atrox hiems seu parum provisi comatus et orta ex utroque tabes perpellunt [Rhenan.; M percellunt] Vologesen omittere praesentia. 13, 54, 10 Avitus . . . mimitando vim R. . . perpulit Verritum . . . preces suscipere.

perpetior. a) *qd* D 20, 4 quis nunc feret oratorem . . . . quis . . . libros *expectabit?* quis de exceptione . . . perpetietur illa immensa *volumina*, quae . . . ? 1, 58, 13 (*catenas*) a factione eius iniectas perpressus sum. 2, 53, 5 Germanicus . . . Ionii maris *adversam navigationem* perpressus. 55, 17 Piso . . . vix diei *moram* perpressus linquit Germanicum. IV, 17, 10 admonebat *malorum*, quae totis annis perpressi . . . 2, 2, 10 si mancipium Caesaris, tot per annos *servitutem* perpressum, Parthis imperitet. 3, 15, 10 *redintegratum accusationem*, *insensas patrum voces*, *adversa et saeva cuncta* perpressus, nullo magis

exterritus est quam quod . . . 4, 74, 17 campo aut litore iacentes . . . noctem ac diem iuxta *gratiam* aut *fastus* ianitorum perpetiebantur. 12, 59 *sordes cf. b. 15, 68, 5 nec ceteri centuriones in perpetiendis *suppliciis* degeneraverunt.

b) *qm* D 23, 13 quos more prisco apud iudicem *fabulantes* . . . non populus audit, vix denique litigator perpetitur. 6, 38, 6 Trio ingruentis *accusatores* haud perpressus, . . . 12, 59, 7 nec ille diutius falsum accusatorem, *indignas *sordes perpressus vim vitae suae attulit.

perpetro. a) IV, 51, 11 validissimam exercitus partem Tito tradit ad *reliqua* Iudaici belli perpetranda i. q. conficere. 14, 38, 2 exercitus sub pellibus habitus est ad *reliqua* belli perpetranda. 4, 54, 12 parari *exitium*, neque id imperatorem palam audere, secretum ad perpetrandum quaeri. 13, 27, 17 cuius (principis) iussu perpetratum ingenuitatis *iudicium* erat i. q. zu stande kommen. 14, 7, 15 perpetraret Anicetus *promissa*. IV, 65, 19 legati . . . *cuncta* ex voluntate Agrippinensium perpetraverunt. 12, 3, 6 *quod* sine scelere perpetrari non poterat. 5, 7 Vitellius suis artibus *id* perpetrandum sumpsit. 15, 14, 14 placuit liberari obsidio legiones et decedere omnem militem finibus Armeniorum . . . quibus perpetratis copia Vologesi fieret mittendi ad Neronem legatos. 72, 1 quibus perpetratis Nero . . .

b) *α*) seq. *ut* 12, 58, 6 alia . . . vetera facunde exsecutus perpetrat, ut Ilienses omni . . . munere solverentur.

β) seq. *ne* 14, 11, 6 quanto suo labore perpetratum, ne inrumperet curiam, ne . . .

perpetuitas. D 13, 11 ne nostris quidem temporibus Pomponius Afro vel dignitate vitae vel perpetuitate *famae* cesserit. 1, 46, 23 rem . . . a bonis postea principibus perpetuitate *disciplinae* firmatam.

perpetuus. 14, 21, 9 p. *sedes*, opp. singulos per annos cf. loco A. a. D 5, 24 velut quadam p. *potentia* ac *potestate* munitus.

perpopolor. 14, 26, 5 quos nobis *aversos animis cognoverat, caedibus et incendiis perpopulatus . . .

perquam. D 16, 27 quod spatium temporis . . . p. *breve* et in proximo est. 12, 49, 3. 16, 20, 3 Silia . . . Petronio p. *familiaris*.

perrogo. IV, 9, 6 cum perrogarent *sententias* consules, . . .

perrumpo. A) *prop.* a) *absol.* III, 40, 9 aliis placebat . . . valida manu perrumpere i. q. den durchzug (durch die mark von Ravenna) erzwingen, sich durchschlagen. — III, 29, 13 (miles) in vallum egressus . . . capta castra conclamavit; ceteri . . . Vitellianis se e vallo praecipitantibus perrumpere i. q. brachen ein u. durch (sc. vallum et castra).

b) c. *acc.* α) 12, 56, 2 perrumpo *monte* i. q. per fossos. 15, 42, 12 cetera *abrupta* aut *arentia*, ac si perrumpi possent, intolerandus labor. — II, 42, 14 omissio pilorum iactu gladiis et securibus *galeas loricisque* perrumpere. 3, 46, 14 miles correptis securibus et dolabris, ut si *murum* perrumperet, caedere tegmina et corpora.

β) αα) 15, 7, 9 *hostia*, quae muniebantur, hibernaculis adsistens semifacta *opera* fuga per-

rupit seque vallo extulit. — II, 15, 3 (caesi) (sunt) vigiles, perrupta castra. Her. ad IV, 34 expl. forciert. IV, 34, 3 Civilis . . castra perrupta excidisset. 77, 7 universa clades in oculis fuit, perrupta legionum castra, fusi equites. 71, 21 nec deterruere ea munimenta R. ducem, quo minus peditem perrumpere iuberet i. q. forcieren. 4, 51, 14 munimenta Romani quasi perrupta omiserunt cf. pervado A. 12, 31, 15 ea munimenta dux R. . . perrumpere adgreditur. 17, 8 nihil tutum ratis, cum arma, munimenta, impediti vel eminentes loci amnesque et urbes iuxta perrumperentur. III, 53, 7 sua constantia perruptas (esse) Alpes, occupatam Italiam. IV, 12, 15 eques (Batavus), praecipuo nandi studio, arma equosque retinens integris turmis Rhenum perrumpere** i. q. durch den Rh. setzen. 15, 15, 15 flumen . . elephanto insidens, proximus quisque regem vi equorum perrupere. — II, 44, 1 media acie perrupta fugere . . Othoniani. III, 2, 22 alae perrupere hostem. 1, 51, 19 uno impetu perruptum hostem redigunt in aperta caeduntque. 12, 43, 8 Claudius . . pulsum in extremam fori partem vi urgebant, donec militum globo infensos perrupit.

ββ) 15, 43, 21 quoniam angustiae itinerum et altitudo tectorum non perinde solis vapore perrumperentur i. q. die sonnenglut eindringen lassen.

B) transl. 4, 40, 20 vis tu quidem istum intra locum sistere: sed illi magistratus et primores, qui te invitum [Heins.; M invite; Beroaldus invito] perrumpunt omnibusque de rebus consulunt, . . i. q. fines istos intra quos te continere vis, modestiam tuam: Ern. — 3, 15, 12 Tiberium . . obstinatum clausumque vidit, ne quo adfectu perrumperetur i. q. quem adfectum proderet.

perscribo. a) in univ. 1, 11, 18 quae cuncta sua manu perscripserat Augustus. 16, 19, 14 ne codicillis quidem . . Neronem . . adulatus est: sed flagitia principis . . et *novitatem cuiusque stupri perscripsit i. q. schilderte ausführlich. 3, 3, 7 Antoniam non apud auctores rerum, non diurna actorum scriptura reperio ullo insigni officio functam, cum super Agrippinam et Drusum . . ceteri quoque consanguinei nominatim perscripti sint i. q. genau aufgeführt. 1, 25, 8 literas patris recitat, in quis perscriptum erat, seq. acc. c. inf. 12, 24, 11 quos . . Claudius terminos posuerit, facile cognitu et publicis actis perscriptum (est). — 3, 26, 12 quas (leges) . . Atheniensibus . . Solo perscripsit.

b) spec. i. q. ausführlich, genau schriftlich mittheilen II, 96, 4 defectio nuntiatur, missis ab Aponio epistulis . . ; neque Aponius cuncta . . perscripserat, et . . 13, *26, 5 (consules) perscribere ei (principi) consensum senatus.

[**perserutor.** A 37, 20 Cornelissen, Halm cf. persulto.]

persequor. a) dicendo D 1, 18 ut quae . . dicta graviter accepi . . ; isdem nunc numeris isdemque rationibus persequar [Put.; codd. prosequar], servato ordine disputationis. 33, 16 quoniam initia . . eloquentiae satis demonstrasse videor, docendo quibus artibus . . oratores institui . . soliti sint, persequar [codd. persequor]

nunc exercitationes eorum. 35, 22 sic fit ut . . pestilentiae remedia aut incesta matrum aut quidquid in schola cotidie agitur, . . ingentibus verbis persequantur [Put.; codd. prosequantur; Wolff prosequantur] (discipuli rhetorum). β) scribendo 4, 5, 22 . . at apud idonea provinciarum sociae triremes . . et auxilia cohortium . . : sed persequi incertum fuit, cum . .

persevero. G 32, 6 senes perseverant i. q. festhalten an cf. Iusus. c. inf. III, 39, 9 abnuere perseveravit.

perseverus. 15, 48, 14 summum imperium non restrictum nec perseverum volunt.

persimplex. 15, 45, 16 persimplici victu. [Halm per simplicem victum.]

persolvo. a) propr. 1, 37, 5 donec . . pecunia persolveretur. b) transl. 3, 64, 15 pro qua (domo Augusti) vota persolverentur. 6, 26, 16 sua manu . . supplicia persolvit.

persona. a) A 9, 11 ubi officio satis factum (ab Agricola), *nulla ultra potestatis *persona i. q. amtsmiene. b) D 10, 33 meditatus videris elegisse personam notabilem et cum auctoritate dicturam i. q. Persönlichkeit.

persono. a) absol. i. q. lärmen 14, 15, 20. 16, 4, 14 cf. plausus.

b) c. acc. i. q. mit lärm erfüllen III, 76, 8 noctu dieque fluxi (schwärmend) et amoena litorum personantes . .

perspergo. prop. 15, 44, 6 mare, unde hausta aqua templum et simulacrum deae perspersum est.

perspicio. transl. 3, 63, 3 patres . . consilibus permisere, ut perspecto iure, et si qua iniquitas involveretur, rem integram . . ad senatum referrent.

perstimulo. transl. 4, 12, 20 pravis sermonibus tumidos spiritus (Agrippinae) perstimulare.

persto. transl. i. q. fest beharren a) absol. 11, 29, 8 perstitit Narcissus (sc. in consilio), opp. desisto cf. des. III, 31, 7 ut quis ordine anteibat, cedere fortunae . . gregarius miles futuri socors et ignobilitate tutior perstabat i. q. blieb unverändert. 66, 21 perstare militem (sc. in fide).

β) IV, 57, 15 perstare in perfidia Classicum. 13, 37, 19 si perstaretur in bello.

γ) seq. inf. 3, 70, 9 intellexit haec Tiberius . . perstititque intercedere. 4, 38, 13 perstititque . . aspernari talem sui cultum. 14, 60, 9 vi tormentorum victis quibusdam, ut falsa adnuerent, plures perstitere sanctitatem dominae tueri.

perstringo. transl. a) in univ. D 27, 8 nec vos offendi decebit, si quid forte aures vestras perstringat i. q. unangenehm berührt. 1, 13, 13 Haterius et Scavrus suspicacem animum (Tiberii) perstringere, Haterius cum dixisset . . i. q. verletzen, reizen.

b) spec. i. q. tadeln, verweisen I, 85, 1 oratio apta ad perstringendos [Meiser; F p ad pstringendos] mulcendosque militum animos. 2, 55, 3 Piso . . civitatem Atheniensium . . oratione saeva increpat, oblique Germanicum perstringens, quod . . 5, 2, 7 parte eiusdem epistulae increpuit amicitias muliebres, Fufium consullem oblique perstringens. 11, 3 Trio . . ut segnem

Regulorum . . oblique perstrinxerat. 4, 17, 10 illi, quamquam abnuerent, modice perstricti (sunt a Tiberio) i. q. einen gelinden verweis erhalten. 2, 59, 8 Tiberius *cultu habituque eius lenibus verbis perstricto*, acerrime increpuit, quod . . — [ter codd. cf. praestringo.]

persuadeo. A) i. q. *überzeugen* D 30, 29 pulchre et ornate et ad persuadendum apte dicere. 31, 1 *hoc sibi* illi veteres persuaserant. 36, 26 *sibi* *ipsi persuaserant neminem sine eloquentia . . adsequi posse . . eminentem locum. I, 22, 14 Ptolemaeus Othoni in Hispania comes . . persuaserat (sc. ei) fore ut in imperium adscisceretur i. q. einreden. D 36, 9 cum . . tantum quisque orator saperet (für so weise galt), *quantum erranti populo persuadere* [Heumann; codd. persuaderi] poterat i. q. die überzeugung davon beibringen.

B) i. q. *überreden* c. inf. G 14, 15 nec arare terram . . tam facile persuaseris (sc. eis, Germanis) quam vocare hostem.

persuasio. i. q. *überzeugung* V, 13, 7 pluribus persuasio inerat . . sacerdotum litteris contineri . . 2, 69, 10 saevam vim morbi augebat persuasio *veneni* a Pisone *accepti*. — i. q. *glaube* A 11, 12 eorum (Gallorum) sacra deprehendas (apud Britannos) *superstitionum* persuasione cf. Andresen et com. crit. V, 5, 16 eadem . . de infernis persuasio, *caelestium* contra. G 45, 5 sonum insuper emergentis (solis) audiri . . persuasio adicit. — i. q. *einbildung* D 26, 33 sua persuasione frui cf. fruor.

persulto. a) *absol.* a) 4, 47, 12 (ferocissimi militum) ante vallum more gentis cum carminibus et tripudiis persultabant i. q. sprangen umher.

β) V, 15, 4 praealtis paludibus arma equi (Romanorum hauriebantur). Germani notis vadis persultabant (sc. paludes usque ad Romanos) i. q. sprangen durch.

γ) i. q. *umherschweifen* A 37 cohortes cf. b. β. 12, 40, 8 Silures . . late persultabant, donec ad cursu Didii pellerentur.

b) c. acc. a) i. q. *durchschwärmen, durchtoben* III, 49, 5 ut captam *Italiam* persultare (Antonius cum exercitu).

β) i. q. *durchstreifen* A 37, 20 ni . . Agricola . . expeditas cohortes indaginis modo, et *sicubi artiora erant*, partem equitum dimissis equis, simul rariores *silvas* *equitem *persultare iussisset, . . cf. com. crit. Andresen, al. zeugmate ad coh. et partem equit. (progredi) opus esse censent, sed necesse non est. 11, 9, 4 Hiberno exercitu *campos* persultante.

pertaedet. 3, 26, 8 *regum* pertaesum (est). — *pertaesus.* 15, 51, 5 Epicharis . . *lentitudinis* eorum (coniuratorum) pertaesum . .

pertempto. a) *propr.* II, 49, 9 cum utrumque (*pugionem*) pertemptasset i. q. probieren.

b) *transl.* I, 25, 5 (Proculum et Veturium) pretio et promissis onerat, data pecunia ad pertemptandos plurium *animos*. 29, 6 placuit pertemptari *animum* cohortis . . nec per ipsum Galbam. 6, 20, 9 (*Galbam*) accitum et diversis sermonibus pertemptatum . . adlocutus est.

pertimesco. a) *absol.* 1, 29, 11 cf. paveo A. a. b) c. acc. 2, 76, 5 neque suspensiones inbecillas aut inania famae pertimescenda (esse).

pertinacia. I, 33, 14 stimulante Icelo (Laconem) privati *odii* pertinacia. IV, 56, 4 vicit ratio parcendi, ne sublata spe veniae pertinaciam (Vitellianorum) *accenderent*: adliciendos potius in societatem. 2, 81, 8 tandem *victa* p. Piso oravit, ut . .

pertinax. *transl.* I, 51, 26 colonia . . pertinaci pro Nerone *fide* (erat) fecunda rumoribus. IV, 43, 11 cum . . p. *odiis* tenderent. III, 67, 2 cura, ne p. *armis* minus placabilem victorem relinqueret coniugi ac liberis i. q. si pertinaciter bellum continuaturus esset. — *adv.* I, 72, 8 non alium pertinacius ad poenam flagitaverunt.

pertineo. a) i. q. *zu etwas dienen, führen* c) c. inf. et acc. c. inf. 3, 12, 16 quo pertinuit *nudare* corpus . . *differrique* etiam per externos, . . i. q. welchen zweck, sinn hatte es.

β) i. q. *die wirkung, den erfolg haben* D 28, 25 quae disciplina ac severitas eo pertinebat, ut sincera . . unius cuiusque natura toto statim pectore arriperet artes honestas. Sic expl. Bötticher, Peter. Roth ad a trahit.

b) i. q. *sich beziehen auf, gehören zu* a) in univ. c. praep. ad 1, 8, 18 neque in iis quae ad rem p. pertinere consilio nisi suo usurum. 3, 22, 14 neque per tormenta interrogari passus est de iis, quae ad domum suam pertinerent. 4, 8, 26 ita nati estis (Nero et Druse), ut bona malaque vestra ad rem p. pertineant. 3, 48, 3 nihil ad . . patriciam Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit i. q. gehörte gar nicht zu. III, 19, 11 expugnatae urbis praedam ad militem, deditae ad duces pertinere i. q. gehören cf. 19, 9 latus et 10 in sinu praefectorum fore. — c. inf. IV, 7, 8 pertinere ad utilitatem rei p., pertinere ad Vespasiani honorem, occurrere illi (imperator), quos innocentissimos senatus habeat i. q. es gereiche zu, es erfordere.

β) i. q. *treffen, gelten* c. praep. ad I, 30, 21 ad nos scelerum exitus, bellorum ad vos pertinebunt. 89, 9 sub Tiberio et Gaio tantum pacis adversa ad rem p. pertinere cf. com. crit. IV, 52, 9 quorum (principum) prosperis et alii fruuntur, adversa ad iunctissimos pertineant.

pertracto. *transl.* D 1, 13 quos . . hanc quaestionem pertractantes . . audivi. G 11, 3 de maioribus (rebus consultant) omnes, ita tamen, ut ea quoque, quorum penes plebem arbitrium est, apud principes pertractentur. [c et corr. C praetr., quod rec. Halm.]

pertraho. 6, 1, 13 praepositi servi, qui conquirent pertraherent, dona in promptos, minas adversum abnuentes . . exercebant. II, 72, 8 pertractus (est) ad Vitellium interrogatusque . . A 42, 8 non iam obscuro suadentes simul terrentesque pertraxere ad Domitianum (sc. Agricola) i. q. nöthigten ihn zu D. hin. — D 17, 22 si eum . . vel captivitas vel voluntas vel fatum aliquid in urbem pertraxisset.

perturbatio. *transl.*, in re p. D 36, 7 (oratores) illa perturbatione ac licentia plura sibi adsequi videbantur, cum mixtis omnibus . . *opp.* composita et quieta re p.

perturbo. *transl.*, de animo D 4, 1 perturbabar hac tua severitate, nisi . .

pervado. A) *propr.* a) a) 4, 51, 15 adeo cuncta miscuerant, ut quaedam *munimenta* Romani

quasi perrupta omiserint. neque tamen pervasere hostes nisi admodum pauci i. q. drangen durch. 2, 17, 15 nisu corporis et impetu equi pervasit (Arminius sc. sagittarios) i. q. drang durch, entkam.

β) I, 43, 6 Piso in aedem Vestae pervasit i. q. entkam. III, 62, 3 pervasisse in Germanias Valentem i. q. entkommen.

γ) 12, 46, 12 Casperius . . ad Pharasmanen pervadit, utque . . decedant expostulat. 14, 7, 5 sive ad senatum et populum pervaderet (Agrippina).

δ) 12, 51, 11 praeceptum *Hiberos ad patrium regnum* pervadit i. q. in H.

ε) c. acc. 13, 16, 9 (venenum) ita cunctos eius artus pervasit, ut . .

B) *transl.* 1, 69, 1 pervaserat interim circumventi exercitus fama i. q. pervenerat ad castra hiberna. 15, 39, 11 pervaserat rumor (sc. urbem) . . inisse eum domesticam scaenam.

pervagor. *trs.* 15, 38, 9 impetu pervagatum incendium *plana* (urbis) cf. planus. — 12, 36, 5 fama . . *provincias* pervagata per Italiam quoque celebrabatur.

pervasto. 1, 51, 3 quinquaginta milium *spatium* ferro flammisque pervastat cf. 51, 1 quo latior populatio foret. 15, 45, 1 conferendis pecuniis pervastata (est) *Italia*, provinciae eversae.

perveho. *pervehi* α) vi pass. II, 9, 12 *caput . . in *Asiam* atque inde *Romam* pervectum est. III, 12, 14 Bassus honorata custodia . . navibus *Atriam* pervectus . . 14, 4, 14 Agrippinam . . gestamine sellae *Baias pervectam (esse).

β) vi med. αα) II, 4, 9 Titus aucto animo ad patrem pervectus . . 14, 57, 19 Sulla . . pervectis *Massiliam* percussoribus . . interficitur. ββ) c. acc. 2, 8, 6 *lacus* . . et *Oceanum* usque ad Amisiam flumen secunda navigatione pervehitur.

pervenio. c. praep. ad a) *propr.* A 29, 8 expedito exercitu . . ad *montem Graupium* pervenit (Agricola). *impers.* I, 66, 20 sic ad *Alpes* perventum (est). 1, 67, 6 illa eruptione ad *Rhenum* perveniri. IV, 33, 11 Nerviorum cohortes . . latera nostrorum nudavere: sic ad *legiones* perventum (est).

b) *transl.* α) de *hom.* D 8, 10 (eloquentiae) caelestis vis multa . . exempla edidit, ad quam usque *fortunam* homines ingenii viribus pervenerint. 3, 55, 14 quamquam fortuna vel industria plerique pecuniosam ad *senectam* pervenirent, . .

β) de *rebus* D 14, 21 ad quorum *aures* pervenerint (disputationes). 20, 24 ad *aures* iudicantium cum voluptate perveniunt (orationes nostrae). 9, 22 omnis illa laus (recitationis) . . ad nullam . . solidam pervenit *frugem*. *impers.* 3, 25, 9 ea res admonet, ut . . quibus modis ad hanc *multitudinem* infinitam ac *varietatem legum* perventum sit, altius disseram.

perverto. *transl.* a) i. q. *umstürzen, beseitigen* 16, 22, 25 ut *imperium* (regierung) *evertant*, libertatem praefertur: si perverterint, libertatem ipsam adgredientur.

b) de *hom.* i. q. *verderben, stürzen* II, 10, 11 Crispus incubuerat *delatorem* fratris sui pervertere. 101, 6 nobis . . aemulatione . . invidiaque . . pervertisse ipsi *Vitellium* videntur (Caecina et Bassus). III, 38, 10 ubi . . posse *Blaesum*

perverti satis patuit . . datae Vitellio delationis partes. 4, 12, 9 Seianus . . volutare secum, quonam modo Germanici *liberos* perverteret, quorum non dubia successio. 71, 5 (Tiberius) scelerum *ministros* ut perverti ab aliis nolebat, ita . . praegraves *adflavit*. 12, 22, 12 *Calpurnia* . . pervertitur (ab Agrippina), quia formam eius laudaverat princeps. 59, 3 (Agrippina) *Taurum* opibus inlustrem hortis eius inhians pervertit accusante Tarquutio. 13, 2, 11 (Pallante) auctore Claudius nuptiis incestis et adoptione exitiosa *semet* perverterat. 45, 6 *Ollium* honoribus nondum functum amicitia Seiani pervertit. 15, 67, 1 eorundem indicio *Flavus* tribunus pervertitur.

pervicacia. G 24, 11 ea est in re prava *pervicacia*; ipsi fidem vocant. II, 4, 13 p. *superstitionis*. IV, 8, 7 ne *pervicacia quorundam* irritaretur animus (principis). 1, 19, 2 *pervicacia* (Blaesi legati) victi (milites) inceptum omisere i. q. beharrlicher widerstand. 4, 29, 15 si tormenta *pervicacia servorum* contra evenissent. 12, 39, 7 praecipua (erat) *Silurum* p. i. q. hartnäckiger muth. III, 77, 21 miles super *insitam* p. secundis ferox i. q. unbengsamkeit. 12, 20, 12 ita maioribus placitum, quanta p. in hostem, tanta *beneficentia* adversus supplices *utendum*.

pervicax. a) α) de *hom.* V, 12, 10 *pervicacissimus* quisque (Iudaeorum) illuc (Hierosolyma) perfugerat. 1, 53, 12 traditam (Tiberio) *Iuliam* p. *adulter* . . in maritum accendebat. — I, 26, 14 *Laco* . . *adversus* peritos *pervicax* i. q. eigensinnig, starrsinnig. — c. *gen.* IV, 5, 14 (Priscus) recti *pervicax*, constans adversus metus i. q. beharrlich in. 4, 53, 1 Agrippina *pervicax* irae.

β) de *rebus* 3, 33, 18 *pervicacibus* . . et impotentibus *mulierum iussis*. 13, 33, 7 *pervicaci accusatione* conflictatus.

b) *adv.* 4, 42, 13 Caesar obiectam sibi . . inclementiam eo *pervicacius* amplexus. 13, 54, 25 captis caesisque qui *pervicacius* restiterant.

pervigeo. 4, 34, 20 uterque opibus atque honoribus *perviguere* i. q. blieben in stetem besitz.

pervigil. 1, 65, 5 cum . . oberrarent (Romani) tentoriis, insomnes magis quam *pervigiles*.

pervigilium. a) i. q. *nachtschwärmerei* II, 68, 7 apud Vitellium omnia indisposita, temulenta, *pervigiliis* ac *bacchanalibus* (orgien) quam disciplinae et castris propiora.

b) 15, 44, 6 *sellisternia* ac *pervigilia celebrare* feminae, quibus mariti erant.

pervinco. A) *propr.*, *absol.* 11, 10, 6 multum certato *pervicit* Vardanes i. q. trug einen vollständigen sieg davon.

B) *transl.* a) *qm* i. q. *einen dahin bringen* III, 74, 13 Vitellium preces parantem *pervicere*, ut absisteret. — 15, 57, 5 illam non verbera, non ignes, non ira . . torquentium . . *pervicere*, *quin* obiecta denegaret.

b) i. q. *durchsetzen* α) *absol.* 11, 34, 6 instabat quidem Narcissus aperiret (Vitellius) *ambages* . . sed non ideo *pervicit*, *quin* suspensa . . responderet i. q. brachte er es nicht zuwege. β) *qd* 12, 59, 10 curia exactus est, *quod* patres odio delatoris contra ambitum Agrippinae *pervicere*. 14, 14, 8 Burro visum (est), ne *utraque* *pervinceret*, alterum concedere.

pervius. A) *propr. a) adi.* 12,35,7 Ostorius, circumspicit quae *impenetrabilia* quaeque pervia, ducit infensos. 2,61,4 disiectas inter et vix pervias *arenas*. .eductae pyramides. 12,12,8 apud Zeugma, unde maxime pervius *amnis* (erat). — c. *dat.* 12,31,13 *locum* pugnae delegere, saeptum . . aggere et aditu angusto, ne pervius *equiti* foret.

b) *subst.* III,8,9 ne pervium illa . . exercitibus foret i. q. durchgang.

B) *transl. c. dat.* 13,4,10 *nihil* in penatibus suis venale aut *ambitioni* pervium (fore). 15,59,12 frustra silentium et fidem in tot consociorum animis et corporibus sperare: *cruciatui* aut *praemio cuncta* pervia esse.

pervulgo. 14,2,8 deferret pervulgatum (esse) incestum i. q. sei allgemein bekannt. — *pervulgatus, adi. a)* i. q. *allgemein bekannt* D 19,19 pervulgatis iam omnibus cf. 19,17 erant haec *nova et incognita*. b) i. q. *sehr gewöhnlich, alltäglich* 13,53,2 pervulgatis triumphis insignibus.

pes. a) in *univ.* G 46,9 (Venedi) *pedum usu et *pernicitate* gaudent, *oppon.* 46,11 Sarmatis in plaustro equoque viventibus. I,9,2 exercitus legatum . . spernebat, senecta ac *debilitate* pedum invalidum. 1,41,11 quem . . Caligulam appellabant, quia . . eo *tegmine* pedum induebatur. 2,59,5 sine milite incedere (Germanicus), pedibus *intectis* et pari cum Graecis amictu. IV,81,10 ut pede ac vestigio (u. zwar mit der fusssohle) Caesaris calcaretur, orabat. 1,23,3 singulorum *pedibus* *advolutus*. 32,8 Septimius cum . . pedibus Caecinae *advolveretur*. 14,5,5 Acerronia super pedes cubitantis (Agrippinae) reclinis. 7,21 gladium . . abicit inter pedes eius. 15,70,2 is profuente sanguine ubi *frigescere* pedes manusque . . intellegit. . . 11,32,13 spatium urbis pedibus emensa (Messalina), *vehiculo* . . Ostiensem viam intrat.

b) *spec. a)* V,11,17 turres, ubi mons iuvisset, in *sexagenos pedes, inter *deversa* in centenos vicenosque attollebantur.

β) 14,49,2 postquam discessionem consul permiserat, pedibus in sententiam eius iere. **pessimus.** cf. *malus*.

pessum. 1,9,14 postquam . . ille per libidines p. *datus* sit. 3,66,16 quod multos etiam bonos p. dedit. 1,79,6 p. *ituros* fecundissimos Italiae campos, si . .

pestifer. V,6,14 lacus . . gravitate odoris accolis pestifer.

pestilentia. D 35,20 *pestilentiae remedia*. 16,13,4 omne mortalium genus *vis* pestilentiae depopulabatur.

pestis. 2,47,3 urbes conlapsae (sunt) nocturno motu terrae, quo improvisior *gravior* que pestis fuit. 4,62,11 adfluxere (in amphitheatrum) avidi talium . . ob *propinquitatem* loci effusius; unde *gravior* pestis fuit.

petitio. *transl. a)* i. q. *bewerbung* 2,43,13. 16,17,7 *petitione* *honorum* abstinuerat.

b) i. q. *forderung* 13,51,2 omissas *petitiones* (sc. debiti) non ultra annum resumerent.

peto. 1,14,9. 53,18. 2,30,16. 3,48,2. 57,5. 72,1. 4,8,16. 6,15,14. 11,16,1. *12,12,16. 13,10,3. 35,8. 15,12,4 *petivit*. 2,68,5 *petiit* [Ritter *petivit*]. [III,32,16. IV,40,20 Nipp. malebat *petiit pro*

petit, sed non necessario.] I,81,13. III,61,8. IV,19,9. 1,15,8. 6,16,16. 14,32,9 *petivere*. A 37,24 *petiere*. 1,36,13. 12,27,11. 15,37,10. 16,19,1 *petiverat*, -*rant*. II,49,14. 15,31,3 *petierat*. A 1,14 *petissem*. 3,37,3. 4,31,18. 40,3. 6,43,1. 12,36,2. 65,2 *petivisset*, -*ent*. III,70,7 *petisset*. 13,56,17 *petissent*. 1,19,6. 2,45,16. 4,8,13. 14,2,6. 15,64,6 *petivisse*. III,51,4 *petierit*. [IV,48,2 M *petiero*; Rhenan. *repetiero*.] Cf. Sirker, *Formenlehre* p. 52!

A) *propr. a)* III,70,18 non se . . *ferro* *peteret*, non filium Vespasiani . . — quantum occisis uno sene et uno iuvene profici? V,21,7 *Civilis* . . *adgnitus* *petitasque telis* . . *tranavit*. IV,23,21 ipsi *obpugnatores ignibus* *petebantur*.

b) a) i. q. einen ort *aufsuchen*, nach einem orte *hingehen*, *marschieren*, sim. 15,38,20 quid *vitarent* quid *petere*nt *ambigui*, *complere* *vias*, *sterni* per agros. — G 2,7 quis . . Italia *relicta Germaniam* *peteret*, . . ? IV,19,9 *inferiorem Germaniam* *petivere* (*cohortes*), ut *Civili* *iungerentur*. II,2,8 *oram* *Achaiae* . . *praevectus*, *Rhodom* et *Cyprum* *insulas*, *inde* *Suriam* *audentioribus spatiis* *petebat*. 27,11 *cohortes* . . cum *Britanniam* *peterent*, . . 59,4 *Albinus* *dum e Tingitana* *provincia* . . *Mauretanium* *petit, in *adpulsu* *litoris* *trucidatus* (est). IV,49,15 *petita navibus* *Gallia* *ducem* se . . *ostenderet*. 2,54,1 *petita inde* *Euboea* *transit* *Lesbum*. 5,10,19 *ascendisse* *navem* *tamquam* *Italiam* *peteret*. 12,12,16 non *comminus* *Mesopotamiam*, sed *flevari* *Armeniam* *petunt* [Lips.; M, Nipp., Pfitzn. *petivit*; Ritter *petivere*]. 15,12,4 (*Corbulo*) *regionem* *Commagenam*, *exim* *Cappadociam*, *inde* *Armenios* *petivit*. 16,19,1 *illis* *diebus* *Campaniam* *petiverat* *Caesar*. — II,22,15 *Caecina* . . *Cremonam* *petere* *intendit*. 44,2 *fugere* . . *Othoniani*, *Bedriacum* *petentes* i. q. nach B. zu. 100,12 *ita* *adcelerare* *legiones* *Cremonam*, *pars* *Hostilium* *petere* *iussae*. 3,45,4 *Augustodunum* *petit* *propere* *agmine* (*Silius*). 6,42,18 *Ctesiphon* *sedes* *imperii* *petita* (est). I,39,5 cum *alii* in *Palatium* *rediret*, *alii* *Capitolium* *peteret* . . *censerent*. 80,16 *insidentes* *equis* *urbem* *ac Palatium* *petunt*. II,87,4 *Vitellius* . . *gravi* *urbem* *agmine* *petebat*. 6,2,12 ut *tutus a* *Capreis* *urbem* *peteret*. 15,12,13 non *vicos* *aut oppida* *Armeniorum*, sed *castra* *R.* *duasque* in *his* *legiones* *pretium* *laboris* *peti*. I,81,13 *vitata* *comitum* et *servorum* *frequentia* . . per *tenebras* *diversa* *urbis* *itinera*, *rari* *domos*, *plurimi* *amicorum* *tecta* *et* . . *incertas* *latebras* *petivere*. III,68,18 ut . . *domum* *fratris* *petiturus* *discessit*. 70,7 *cur e* *rostris* *fratris* *domum* . . *quam* *Aventinum* *et* *penates* *uxoris* *petisset*? II,88,13 *forum* *maxime* *petebant* (*milites*), *cupidine* *visendi* *locum*, . . 2,79,8 *Domitius* *Laodiciam* . . *adpulsus*, cum *hiberna* . . *legionis* *peteret*, . . *praevenitur*. 15,12,13 *castra* cf. *supra*. III,32,16 *is* *balineas* *ablundo* *cruori* *propere* *petit*. A 37,24 (*hostes*) *rari* *et* *vitabundi* in *vicem* *longinqua* *atque* *avia* *petiere*. 2,68,5 *specie* *venandi* *omissis* *maritimis* *locis* *avia* *saltum* *petiit* [Ritter, Pfitzn. *petivit*]. 6,43,1 *interiora* cf. *infra*. 3,42,6 *petebant* *saltus*. IV,20,14 *pellitur* *legio*, et *vallum* *portasque* *trepidi* *petebant*. 1,66,4 . . , ut *cuncti* *ruerent* *ad* *portas*,

quarum decumana maxime petebatur, aversa hosti et fugientibus tutior. — II, 40, 3 ut . . . ad bellandum profecti *confluentes* Padi et Aduae fluminum . . . petebant. V, 18, 13 pulsi Germani *Rhenum fuga* petebant. 1, 63, 12 pars equitum *litore* Oceani petere Rhenum iussa. — G 14, 8 plerique nobilium adulescentium petunt ultro eas *nationes*, quae tum bellum aliquod gerunt. 6, 43, 1 si statim interiora ceterasque nationes petivisset, . . . 13, 56, 17 quorum terris exacti cum *Chattos*, dein *Cheruscos* petissent, . . . 15, 12, 4 *Armenios*. 12, 13 *legiones* cf. supra. — de *avibus* 2, 17, 5 octo aquilae petere *silvas* et intrare visae.

β) sensu *hostili* i. q. *losgehen auf, angreifen, bedrohen* I, 68, 14 cum dirutis omnibus *Aventicum* gentis caput *iusto agmine* peteretur, missi qui dederent civitatem. II, 83, 13 Vitellium in incerto fore, quam partem Italiae protegeret, si [sibi] *Brundisium* . . . et Calabriae . . . **litora infestis classibus* peteretur. [sibi Weissenborn del.; Rhenan. simul; Nipp., Pramm., Wolff ret.] 1, 69, 2 pervaserat . . . fama . . . *infesto* Germanorum *agmine Gallias* peti. 13, 37, 9 Antiochum monet proximas sibi *praefecturas* petere. 41, 5 exploratores attulere longinuum regis iter et *Medi an Albani* peterentur incertum. 14, 33, 13 barbari omissis castellis . . . *quod uberrimum* spoliandi et defendentibus *intutum*, laeti praeda et **laborum* segnes petebant.

γ) i. q. *einen weg einschlagen* I, 81, 13 diversa urbis *itineria* cf. b. α. 12, 27, 11 qui laevum iter petiverant.

B) *transl. a*) II, 20, 11 Caecina . . . temptata Othonianorum fide per conloquium et promissa, *isdem* petitus . . . i. q. mit denselben mitteln, ebenso angegangen. IV, 56, 13 optimum . . . ratus mutua dissimulatione et *isdem* quibus petebatur grassari. 14, 58, 4 fingeant petitum ab eo Corbulonem i. q. er habe sich an C. gemacht, gesucht den C. auf seine seite zu bringen.

b) sensu *hostili* i. q. *angreifen, bedrohen* 4, 70, 3 Caesar . . . vertit in Sabinum, corruptos quosdam libertorum et petitum se arguens i. q. es sei gegen ihn ein anschlag gemacht. 3, 23, 14 *veneno* eum a Lepida petitum (esse). 2, 46, 9 se (Maroboduum) duodecim *legionibus* petitum duce Tiberio . . . 88, 10 Arminius . . . libertatem popularium adversam habuit, petitusque *armis* cum varia fortuna certaret, . . . cecidit. 79, 14 *rem p.* armis peti. 3, 13, 14 petitam (esse) armis *rem p.* II, 65, 3 animo anxius et petitum se *criminationibus* gnarus i. q. angeschwärzt. 2, 55, 13 adsequitur Germanicum . . . , haud nescium quibus *insestationibus* petitus foret. 3, 37, 3 quod fictis maiestatis *criminibus* . . . praetorem petivissent, . . . puniti (sunt). 4, 31, 18 poena in Catum . . . statuitur, tamquam falsis maiestatis *criminationibus* sororem petivisset. 6, 26, 15 (Plancina) petita *criminationibus* haud ignotis . . . 30, 16 sibi fidem integram et, si nullis *insidiis* peteretur, mansuram. 12, 65, 2 coniugem principis *devotionibus* petivisset.

c) i. q. *zu erlangen suchen, begehren, fordern, bitten* α) comp. *orare* 14, 54, 8 cf. oro B. a.

β) 3, 29, 6 fratri decreta (esse) eadem petente Augusto. 4, 26, 1 Dolabellae petenti abnuiti triumphalia Tiberius.

γ) c. acc. G 46, 15 passim comitantur (feminae viros) *partemque praedae* petunt i. q. verlangen, anspruch machen auf. Alii expl. sagittis conficiunt. 1, 36, 13 *legata* quae petiverant exsolvi. 2, 34, 17 donec . . . deferri Augusta *pecuniam*, quae petebatur (ut vadimonium), iuberet i. q. fordern. III, 74, 10 frementibus qui *ius caedis et praemia* **navatae* operae petebant i. q. fordern, beanspruchen. — A 42, 13 salarium . . . Agricola non dedit, sive offensus non petitum (sc. esse *salarium* ab Agricola a se), sive . . . i. q. nachsuchen, bitten. 11, 25, 14 secum quisque de se consultaret peteretque *ius* exuendi ordinis. 1, 75, 11 Celeri praetorio, *veniam* ordinis ob paupertatem petenti, . . . A 1, 14 quam (veniam) non petissem . . . III, 61, 8 abiectis armis *veniam* (pardon) petivere. 6, 16, 16 cf. ζ. 11, 30, 5 *is* *veniam* in praeteritum petens . . . 12, 19, 3 quod suam dextram petendae *veniae* delegerit. A 18, 25 petita [B potita] *pace* ac dedita insula. IV, 20, 18 petita *pace*. 2, 26, 4 labare hostes petendaeque pacis consilia sumere. 45, 16 (Maroboduum) *per* dona et legationes petivisse *foedus*. II, 4, 8 pauca in praesens . . . respondens, petito *secreto* (unterredung unter vier augen) futura aperit. V, 26, 3 petito *conloquio*. 15, 14, 6 missi . . . Paeto nuntii (sunt) et regis conloquium petitum (est). V, 3, 3 regem . . . adito Hammonis oraculo *remedium* petentem . . . 1, 53, 18 breve *tempus* petivit, ut . . . mandata uxori . . . daret. 4, 40, 3 cum *tempus* tamquam ad integram consultationem petivisset. 2, 30, 16 ob quae posterum *diem* reus petivit. 3, 67, 14 petito paucorum dierum *interiectu* defensionem sui deseruit. 5, 8, 9 Vitellius petito per speciem studiorum *scalpro* . . . ictum venis intulit. 13, 2, 14 *signum* more militiae petenti tribuno dedit optimae matris. 35, 8 dimissis, quibus . . . valetudo adversa erat, *supplementum* petivit. 14, 54, 8 in hoc itinere vitae senex . . . *praesidium* peto. 15, 5, 16 missurum ad imperatorem R. legatos super petenda (sc. ab eo) *Armenia* et firmanda pace. IV, 46, 19 cervicibus innecti, suprema *oscula* petere, ne desererentur soli neu . . . II, 49, 14 funus maturatum; ambitiosis *id precibus* petierat, ne amputaretur caput. 4, 37, 8 quod Asiae civitatibus . . . idem istud petentibus non sim adversatus. 15, 25, 5 intellecto barbarum irrisu, qui peterent quod eriperant, consuluit . . . Nero . . . 4, 53, 7 Caesar non ignarus, quantum ex re p. peteretur (sc. a se ab Agrippina) i. q. ein wie grosser antheil an staate erbeten würde.

δ) *cui quid* 1, 14, 9 Germanico Caesari *proconsulare imperium* petivit. 3, 56, 3 Tiberius . . . mittit litteras ad senatum, quibus *potestatem tribuniciam* Druso petebat. 13, 10, 3 cf. ζ. 1, 19, 12 tribunus legatione ea fungeretur peteretque militibus *missionem* ab sedecim annis. 2, 31, 10 iuravit Tiberius petiturum (fuisse) se *vitam* quamvis nocenti, nisi . . . 38, 3 si quantum pauperum est venire huc et liberis suis petere *pecunias* coeperint, . . . 15, 28, 4 Vologeses . . . quibusdam praefecturis *indutias* peti. 3, 63, 12 petere et Cretenses (sc. *ius asyli*) simulacro divi Augusti. 4, 20, 3 liberalitas Augusti avulsa (est), computatis singillatim quae *fisco* petebantur i. q. fordern, beanspruchen cf. i 2, 48.

ε) c. acc. praed. 3, 11, 5 reo Arruntium, Vini-
cium . . patronos petenti . .

ζ) c. praep. a III, 45, 13 Venutius . . in extre-
mum discrimen Cartimanduum adduxit. tum
petita a Romanis praesidia (sunt). 14, 32, 9
petivere a . . procuratore auxilium. III, 51, 4
ut gregarius eques . . praemium a ducibus peti-
erit. 1, 19, 6 neque veteres ab imperatoribus
priscis neque ipsos a divo Augusto tam nova
petivisse i. q. so ungewöhnliche forderungen
stellen. 6, 16, 16 trepidi patres . . veniam a prin-
cipe petivere. 13, 10, 3 Caesar effigiem Domitio
. . et consularia insignia Labeoni . . petivit a sena-
tu. — 12, 11, 3 petitem ab eo (Augusto) regem
referens. Cetera exempla praep. a cf. θ.

η) 2, 1, 3 petitem Roma acceptumque regem
. . asperrantur (Parthi). 11, 16, 1 Cheruscorum
gens regem Roma [Rhenan.; M Romae] petivit.
12, 14, 7 experimentis cognitum est barbaros
malle Roma petere reges quam habere. Potest
pertinere etiam ad II. A. 11, 3 cf. ζ.

θ) αα) IV, 40, 20 petitem a Caesare Mauricus,
ut commentariorum . . potestatem senatui facer-
et. 1, 15, 8 tribuni plebei petivere, ut pro-
prio sumptu ederent ludos. 78, 2 templum ut
. . strueretur Augusto petentibus Hispanis per-
missum (est). 3, 48, 2 ut mors . . frequentaretur,
petitem a senatu. 72, 1 Lepidus ab senatu peti-
vit ut basilicam . . firmaret ornaretque. 4, 8, 16
ut . . liberi . . inducerentur petitem. 14, 3 Cois
Aesculapii delubro . . asyli ius ut firmaretur pe-
tentibus. 71, 10 censuit . . petendum a principe,
ut metus suos senatui fateretur. 6, 15, 14 ut . .
secum introirent, . . petitem.

ββ) 2, 58, 4 petere . . ne Vonones in Suria
haberetur neu . . 4, 11, 17 mihi . . arguendi ru-
moris causa fuit, ut . . peterem ab iis, quorum
in manus cura nostra venerit, ne [Rhenan. add.;
Thomae ante veris] divulgata . . veris . . ante-
habeant. 15, 31, 3 propriis nuntiis a Corbulone
petierat, ne . . perferret neu . . assisteret, tantus-
que (sc. ut) ei . . honor esset.

γγ) c. coni. 3, 10, 6 petitemque est a principe
cognitionem exciperet.

ι) c. praep. in, ad A 31, 12 novi nos et viles
in excidium petimur (Britanni) i. q. fordern.
2, 48, 3 bona Musae . . petita in fiscum, Lepido
. . tradidit cf. θ 4, 20, 3. — IV, 32, 13 quibus (exer-
citus vocibus) ad supplicium petitus . .

d) i. q. nach etwas trachten, streben, etw. er-
streben III, 62, 9 (Valens non) absurdus ingenio,
*ni famam urbanitatis per lasciviam peteret.
15, 64, 6 (Paulinam) *famam *sociatae cum ma-
rito mortis petivisse. 11, 1, 9 Asiaticum . . glo-
riam facinoris ultro petere. 16, 19, 6 (Petronius)
adloqui amicos, non per seria aut quibus
gloriam constantiae peteret. 3, 47, 15 ut . . per-
e-grinationis suburbanae inane praemium pe-
teret. 12, 36, 2 cum fidem Cartimanduae . . pe-
tivisset, vinctus ac victoribus traditus est i. q.
sich in ihren schutz geflüchtet hatte: Nipp.
3, 26, 4 neque praemiis opus erat, cum honesta
suo-pte ingenio peterentur. 6, 34, 17 quanto
maiora peterent, plus decoris victores . . laturos.
11, 7, 13 se modicos senatores, *qui *quieta re
p. nulla nisi pacis emolumenta peterent. 16, 26,
12 proinde intemeratus . . , quorum (stoicorum)

. . studiis vitam duxerit, eorum gloria peteret
finem (vitae). 15, 34, 5 (Nero) petiturus maris
Hadriae traiectus apud Beneventum interim
concedit. — c. dat. 15, 44, 2 petita dis [Gronov;
M a dis] piacula (sunt) i. q. man suchte, sah
sich um nach.

e) i. q. sich bewerben α) 14, 28, 3 comitia praec-
torum . . princeps composuit, tris, qui supra
numerum petebant, legioni praeficiendo.

β) c. acc. II, 1, 5 maturam petendis honoribus
iuventam ferebat. 3, 29, 4 (Nero) quinquennio
maturius quam per leges quaesturam peteret.
11, 22, 10 cunctis civium . . licitum (erat) petere
magistratus.

II) i. q. holen A) propr. 1, 65, 25 struendum
(erat) vallum, petendus agger. 2, 81, 6 peti
aggerem, erigi scalas iussit. 15, 37, 10 volucres
et feras diversis e terris et animalia maris
Oceano abusque petiverat (Tigellinus) i. q. kom-
men lassen. IV, 28, 10 nec quievit Ubii, quo
minus praedas e Germania peterent, primo in-
pune, dein circumventi sunt. — 2, 2, 6 petitem
(esse) alio ex orbe regem, hostium artibus in-
fectum. 12, 12, 7 excitis quorum de sententia
*petitus (erat) rex, . .

B) transl. II, 75, 6 quid profuturas cohortes . .
si unus alterve praesenti facinore paratum ex
diverso praemium petat? — c. praep. e I, 71, 7
clementiae titulus e viro claro et partibus in-
vivo petebatur i. q. den ruf der m. wollte er
sich erwerben an . . 3, 7, 3 *spe petendae e Pi-
sone ultionis. III, 51, 12 haec aliaque ex vetere
memoria petita . . memorabimus. V, 2, 5 argu-
mentum e nomine petitur. 4, 8, 13 se fortiora
solacia e complexu rei p. petivisse. 15, 50, 9
Natalis particeps ad omne secretum Pisoni
erat, ceteris (i. q. a cet.) spes ex novis rebus
petebatur. add. dat. 3, 57, 5 Silanus ex contu-
melia consulatus honorem principibus petivit.
— c. praep. a 11, 26, 7 insontibus innoxia con-
silia, flagitiis manifestis subsidium ab audacia
petendum (esse). 14, 2, 6 Senecam contra mu-
lieres inlecebras subsidium a femina petivisse.
— IV, 69, 9 unde ius auspiciumque peteretur?
15, 1, 15 quod praesidium aut unde peteret ro-
gitans. — [M IV, 48, 2 cf. repeto.]

petulans. III, 32, 9 tertiadecumanos . . , ut
sunt procacia urbanae plebis ingenia, petulan-
tibus iurgis inluserant. — adv. I, 13, 13 Otho
pueritiam incuriose, adulescentiam petulanter
egerat.

petulantia. de militibus III, 11, 6 ut olim
virtutis modestiaeque, tunc procacitatis et pe-
tulantiae certamen erat (inter milites). II, 27, 17
corrupta . . rixis disciplina (erat); ad postremum
Valens e petulantia etiam perfidiam suspectaba-
bat. IV, 1, 15 (erat) fortuna captae urbis, adeo
ut Othoniani . . militis invidiosa antea p. de-
sideraretur. A 16, 25 similis p. castrorum cf.
inertia.

phalerae. I, 57, 14 manipuli quoque et gre-
garius miles viatica sua et balteos phaleras-
que, insignia armorum argento decora, loco
pecuniae tradebant. G 15, 11 (gentium dona
principibus) mittuntur electi equi, magna arma,
phalerae torquesque. II, 89, 11 militum phalerae
torquesque splendebant. 12, 36, 11 incendibus

regiis (i. e. Carataci) clientelis phalerae, torques quaeque bellis externis quaesiverat traducta (sunt).

pharetra. 12, 13, 11 ph. telis onustas. 13, 12 *vacuis* ph.

philosophia. D 19, 15 si quis *odoratus philosophiam videretur et ex ea locum aliquem orationi suae insereret, . . . laudibus ferebatur. 21, 23 Brutum ph. suae relinquant. 30, 16 se (Ciceronem) apud Mucium ius civile didicisse, . . . apud Diodotum Stoicum omnes philosophiae partes penitus hausisse. 32, 34 iuris et philosophiae scientiam tamquam oratori necessariam laudo. A 4, 14 se (Agricolam) . . . studium philosophiae acrius . . . hausisse cf. 4, 20 retinuit ex sapientia modum. III, 81, 2 Msonius . . . studium philosophiae et placita Stoicorum aemulatus.

philosophus. *subst.* D 24, 10 more vetere et a nostris ph. saepe celebrato sumpsit sibi contra dicendi partes. 19, 19 oratorum paucissimi praecepta rhetorum aut philosophorum placita cognoverant. 13, 42, 17 qua sapientia, quibus philosophorum praeceptis . . . ter miliens sestertium paravisset?

phoenix. de avi phoenice 6, 28, 2 et 16 cf. totum locum.

phonaseus. 14, 15, 15 ex coniect. Mureti cf. praemeditor.

piaculum. A) i. q. *versöhnungsmittel* a) i. q. *sühnopfer* 12, 8, 4 piacula per pontifices dare cf. pontif. 15, 44, 2 *petita* (sunt) dis [Gronov; M a dis] piacula. — I, 58, 13 ut piaculum obicitur centurio Crispinus.

b) i. q. *sühne* 1, 49, 13 truces . . . animos cupido involat eundi in hostem, piaculum furoris.

B) i. q. *schuld, sünde* 1, 30, 10 (milites) liquerunt castra . . . temerata et soluti piaculo suis quisque hibernis redderentur.

pictura. a) i. q. *malerei* G 16, 10 ut picturam ac liniamenta colorum imitetur (terra inlita) cf. imitor.

b) *meton.* i. q. *gemälde* D 10, 9 si picturam aliquam vel statuum vidisset. 16, 23, 6 (civitas Pergamena prohibuit) Acratum Caesaris liberum status et picturas *evehere.

pietas. a) *erga deos* i. q. *frömmigkeit* IV, 53, 14 (dei) sedes suas pietate *hominum* inchoatas divina ope attollerent.

b) a) in *univ.* A 46, 8 te . . . *similitudine *colamus: is verus honos, ea *coniunctissimi* cuiusque pietas i. q. *liebe*.

β) *erga parentes* i. q. *kindliche liebe* A 3, 19 hic . . . liber honori Agricolae soceri mei destinatus *professione* pietatis aut laudatus erit aut excusatus. 7, 6 classis . . . matrem Agricolae in praediis suis interfecit . . . igitur ad *sollemnia* pietatis profectus Agricola . . . 13, 5, 11 Seneca (admonuit Neronem), venienti matri occurreret. ita *specie* pietatis obviam itum dedecori i. q. *kindl. ehrerbietung*. 14, 3, 19 additurum principem defunctae (matri) templum et aras et cetera *ostentandae* pietati. 16, 30, 7 acciderat . . . pietate *Serviliae* . . . quae caritate erga parentem . . . consultaverat . . . 32, 4 nimiae . . . pietatis ream (Serviliam). 1, 9, 9 pietate *erga* parentem et necessitudine rei p. . . ad arma civilia actum (esse Augustum). 10, 1 pietatem *erga*

parentem et tempora rei p. obtentui sumpta (esse ab Augusto).

γ) *erga fratrem* II, 60, 11 Othonis frater nullum discrimen adiit, pietate et ignavia excusatus. IV, 42, 1 magnam . . . pietatis eloquentiaque *famam* Messalla adeptus est, . . . ausus pro fratre . . . deprecari. 52, 11 Vespasianus . . . *Titi* pietate gaudens.

δ) II, 48, 9 fratris filium . . . maerentem . . . solatus est, laudando pietatem eius, castigando formidinem i. q. die *anhänglichkeit*, trene liebe zum oheim.

c) *erga principem*, sim. i. q. *ergebenheit, treue anhänglichkeit* 3, 16, 18 testor (Piso) vixisse me, Caesar, cum fide adversum te, neque alia in matrem tuam pietate. 51, 4 Tiberius . . . cum extolleret pietatem quamvis modicas principis iniurias acriter *ulciscendum* (patrum), . . . 4, 40, 1 Tiberius laudata pietate *Seiani* . . . — de *militibus* I, 83, 14 nimia pietas vestra (sc. in me, Othonem) acrius quam considerate excitavit (tumultum) cf. 83, 8 amor, 83, 12 caritas, 83, 13 odium. II, 69, 2 Vitellius . . . transgressus in castra ultro pietatem *militum* (sc. in se) conlaudavit. III, 36, 12 frequenti contione pietatem *militum* laudibus cumulat (Vitellius).

piger. a) *propr.* G 14, 16 pigrum . . . et iners videtur sudore acquirere quod possis sanguine parare.

b) *transl.* A 10, 19. G 45, 1 mare p. ac prope inmotum cf. p. 812*.

piget. a) c. *gen.* 15, 25, 9 Corbulo . . . gerendae rei praeficitur, ne cuius alterius insecitia rursus peccaretur, quia *Pacti* pigerat i. q. man war unzufrieden geworden mit P.

b) c. *inf.* I, 55, 5 insita mortalibus natura, propere sequi quae piget inchoare i. q. keine lust haben, nicht mögen. [M pigit; Halm fort. piguit.] 1, 73, 1 haud pigebit referre . . . crimina i. q. es soll mich nicht verdrissen. Otto explic. non me poenitebit, es wird nicht unnütz sein. A 3, 16 non tamen pigebit . . . memoriam prioris servitutis . . . composuisse i. q. iuvabit.

pignus. A) *propr.* a) in *univ.* III, 65, 7 credebatur (Sabinus) adfectam eius fidem (credit) *parce iuisse domo agrisque pignori acceptis. 13, 28, 13 statutum (est), quantum curules, quantum plebei (aediles) pignoris *caperent* vel poenae inrogarent.

b) *spec.* a) i. q. *unterpfand, geisel* IV, 79, 3 orabant auxilium Agrippinenses offerebantque uxorem . . . Civilis et filiam Classici, relicta sibi pignora *societatis* cf. 61 s. B.

β) de p. *amoris, cognatis*, sim. A 38, 6 Britannii . . . frangi aspectu p. suorum, saepius concitari. G 7, 11 nec fortuita conglobatio turmam aut cuneum facit, sed familiae et propinquitates: et in proximo pignora, unde feminarum ululatus *audiri, unde vagitus infantium. 12, 2, 5 si sueta coniunx rediret, haudquaquam novercalibus odiis visura Britannicum, Octaviam, *proxima* suis pignora i. q. die nächsten liebespänder nach den ihrigen. 15, 36, 14 ut in privatis necessitudinibus *proxima* p. praevaleret, ita . . . 57, 14 libertina mulier. *alienos* ac *prope ignotos* (protexit), cum ingenui . . . carissima suorum quisque pignorum proderent.

Latiore sensu *simul* amici intelleguntur 16, 26, 10 timendum, ne in coniugem, in filiam [Nipp.; M familiam], in cetera pignora eius saeviret (Nero).

B) *transl.* i. q. *unterpfand*, *bürgschaft* D 13, 23 nec incertus futuri testamentum pro pignore (sc. partis bonorum legitimis heredibus servandae) scribam i. q. zur sicherstellung. 14, 25, 7 miserant Hyrcani ad principem R. societatem oratum, attineri a se Vologesen pro pignore *amicitiae* ostentantes. III, 72, 4 (Capitolium) sedem Iovis Optimi Maximi. a maioribus pignus *imperii* conditam. IV, 57, 19 ut. . pignus tanti *sceleris* nece aut vinculis legatorum *daretur*. 61, 15 pauci centurionum. . reser vantur pignus societati. 3, 43, 5 *ut nobilissimam Galliarum subolem. . et eo pignore parentes propinquosque eorum adiungeret. 15, 28, 15 Alexander, illustris eques R., . et Vini cianus, gener Corbulonis, . in castra Tiridatis venire, honori eius ac ne metueret insidias tali pignore.

pilum. non nisi de p. *militum* R. I, 31, 17 Celsum *infestis p. proturbant. II, 29, 6 tabernacula ducis. . pilis et lanceis rimabantur. III, 20, 16 gladiisne. . et pilis perfringere ac subruere muros ullae manus possunt? 15, 7, 10 pila *militum* arsere, magis insigni prodigio, quia Parthus hostis *missilibus telis* decertat. — I, 79, 19 R. miles facilis lorica et *missili* pilo aut lanceis adsultans, ubi res posceret, levi gladio. . Sarmatam. . cominus fodiebat. II, 42, 13 omissio pilorum *iactu* gladiis. . loricas percurrere. 2, 14, 9. 3, 46, 13. 12, 35, 15 pilis *legionarium* sterni. 14, 36, 9 p. *emissis* cf. *gladius* p. 500^a. 36, 12 *intorquere* pila. 1, 64, 6 (Romanis) corpora gravia loriceis; neque *librare* pila inter undas poterant. contra Cheruscis. . *hastae* ingentes. . 2, 14, 9. — in *obsidionibus* adhibita II, 22, 5 *ingerunt* desuper Othoniani pila librato magis et certo ictu [Kiessling *iactu*] adversus temere subeuntes cohortes Germanorum. III, 82, 16 Vitelliani. . saxis pilisque subeuntes arcebant. IV, 23, 12 gladiis et armorum incussu praecipitati sudibus et pilis obruntur. 29, 14 ubi. . scalae hostem in manus dederant, propellere umbone, pilo sequi i. q. nachwerfen. 4, 51, 7 miles deturbare telis, pellere umbonibus, *muralia* p., congestas lapidum moles *provolvare*.

pilus. III, 6, 6 infami gratia *primum* pilum *adepto* (Varo). . cf. Her. 22, 20 aquilam Atilius Verus primi p. *centurio*. . moriens servaverat. 15, 12, 7 Paccium primi p. *centurionem*. IV, 5, 5 (pater), qui *ordinem* primi p. duxisset. 13, 36, 4 Paccio primi p. *honore* perfuncto. .

pingo. *propr.* a) in *univ.* 13, 3, 18 (Nero) caelare, pingere, cantus aut regimen equorum exercere. b) *spec.* 4, 26, 10 *toga picta* cf. munus p. 887^a. — 6, 34, 19 (Pharasmanes) *horridam* suorum aciem, *picta auro* Medorum *agmina*. . ostendere.

pinguis. G 45, 28 *flamma* p. i. q. schwelend, qualmend cf. *flamma*.

pinna. a) *propr.* 12, 67, 8 ille tamquam nisus evomentis adiuvarer, *pinnam* rapido veneno inlitam faucibus eius demisisse creditur. 6,

28, 6 animal. . ore ac distinctu pinnarum a ceteris avibus diversum.

b) *transl.* III, 29, 6 (ballista) pinnae ac summa valli ruina sua traxit. IV, 23, 8 pleraque telorum turribus pinnisque moenium inrita haerebant.

pio. A) III, 25, 15 (filius) precabatur *piatos* patris *manes*. Per prolepsin i. q. ut placarentur. [M m 1 *piatos*; *placatos corr. m. recentiore*, quod recep. Her., Wolff.]

B) V, 13, 2 *prodigia*. . neque hostiis neque votis *piare* i. q. sühnen. — 1, 42, 6 *quidquid istud sceleris* imminet, meo tantum sanguine *pietur* i. q. tilgen cf. Nipp. et Draeg.

piraticus. 12, 62, 6 p. bello. 15, 25, 17 bellum p.

piscina. a) *propr.* 13, 21, 15 Baiaurum suarum piscinas extollebat. b) *transl.* i. q. *teich*, *reservoir* V, 12, 4 cf. cavo.

piscis. V, 6, 15 lacus. . pisces aut suctas aquis volucres (non) patitur. 12, 63, 7 vis piscium immensa.

pius. A 43, 16 coheredem optima uxori et piissimae filiae Domitiani scripsit. — *subst.* A 46, 1 si quis piorum manibus locus, . .

pix. G 45, 28 cf. lentesco.

placabilis. I, 69, 2 haud facile dictu est, legati Helvetiorum minus placabilem imperatorem an militem invenerint. 3, 18, 6 (Tiberius) pudore absolutae Placinae placabilior. 16, 30, 10 an placabilis (esset) Nero. c. *dat.* III, 67, 3 cura, ne pertinacibus armis minus placabilem victorem relinqueret coniugi ac liberis. IV, 52, 3 integrum se ac placabilem filio praestaret. 14, 59, 3 quibus (coniugi et liberis) placabilior fore principem rebatur.

placamentum. I, 63, 11 stratis per vias feminis puerisque, quaeque alia placamenta *hostilis irae*. . pro pace *tendebantur* cf. 66, 4 velamenta et infulas praeferebant. 15, 44, 8 non ope humana, non largitionibus principis aut *deum* placamentis decedebat infamia.

placeo. A) a) de *hom.* α) IV, 15, 10 ipso rebellis familiae *nomine placuit (Brinno Canninefatibus) inpositusque scuto. . dux deligitur i. q. wurde für den rechten mann gehalten.

β) c. *dat.* D 35, 3 (rhetoras non) placuisse maioribus nostris. — IV, 55, 10 proaviam suam divo Iulio per Gallias bellanti *corpore* atque *adulterio* placuisse.

b) de *rebus* α) G 11, 15 si *displicuit* (sc. concilio) *sententia*, fremitu asperrantur; sin placuit, frameas concutunt. 16, 3 colunt. . diversi, ut *fons*, ut *campus*, ut *nemus* placuit. III, 60, 3 *locus* ipse castrorum placebat (ducibus), late prospectans, . . D 21, 15 ex Caelianis *orationibus*. . eae placent, sive universae sive *partes* *earum, in quibus. . III, 7, 10 decorum pro causa ratus, si placere Galbae *principatus* et partes revirescere crederentur. IV, 69, 13 *taedio* futurorum *praesentia* placuerit. V, 4, 11 septimo die [M diei] *otium* placuisse (Iudaeis). 4, 67, 7 Capreas se in insulam abdidit (Tiberius). . . *solitudinem* eius placuisse. . crediderim. — I, 56, 18 si *concordia* et *pax* placeat, faciendum (esse) imperatorem. IV, 67, 14 consultarent (Galli), *libertas* an *pax* placeret. 15, 25, 6 consultuit inter primores civitatis Nero, *bellum*

anceps an *pax* inhonesta placeret. II, 32, 27 tum rursus deliberaturum et, si *proelium* placuisset, . . . certaturos. 6, 44, 10 cf. β . III, 6, 13 placuit *occasio* invadendi incuriosos. 3, 34, 15 placuisse quondam Oppias *leges*, sic temporibus rei p. *postulantibus* i. q. habe man nöthig gefunden: Roth. 4, 3, 3 placuit *occultior via* et a Druso incipere. 12, 66, 8 *exquisitum aliquid* placebat (Agrippinae), quod turbaret mentem et mortem differret. 14, 3, 5 (matrem) interficere constituit, hactenus consultans, veneno an ferro vel qua alia vi. placuit . . . *venenum*. 4, 1 placuit *sollertia*. — IV, 23, 5 non loco neque munimentis labor additus: *vis* et *arma* satis placebant i. q. vim et a. satis fore placebat, sufficere Augusto videbantur.

β) c. *dat.* A 18, 29 quippe cui ingredientis provinciam . . . *labor* et *periculum* placuisset. G 31, 10 plurimis Chattorum hic placet *habitus*. I, 14, 15 *ea pars morum* eius, quo *susceptor* sollicitis, adoptanti (Galbae) placebat. II, 25, 8 (Paulinus) cunctator natura et cui cauta . . . *consilia* . . . placerent . . . IV, 8, 21 quo modo pessimis imperatoribus sine fine *dominationem*, ita quamvis egregiis *modum libertatis* placere. 14, 21, 1 pluribus ipsa *licentia* placebat. 6, 44, 10 quibus *proelium* et festinati *casus* placebant, . . . disserunt. II, 33, 2 accedebat sententiae Paulini Celsus; *idem* placere Gallo . . . *missi* qui consilium eius seiscitarentur rettulerant. 91, 19 inrisere plerique inprudenciam aemulationis; alii *id ipsum* placebat, *quod* neminem ex praepotentibus . . . legisset.

B) a) in *univ.* α) A 46, 2 si, ut *sapientibus* placet, non . . . extinguuntur . . . animae, placide quiescas. G 11, 10 ut *turbae* placuit, consistunt armati. [Gronov, Halm turba i. q. dem vorsitzenden hinreichend erscheint.]

β) c. *inf.* 1) II, 31, 10 fortunam experiri cf. γ . 47, 4 quanto plus spei ostenditis, si vivere placeret (mihi), tanto pulchrior mors erit i. q. mich entschloesse. III, 10, 3 ostentare vires et . . . vallo Veronam circumdare placuit. 4, 3, 3 cf. A. b. α . 6, 42, 16 placitum (est) opperiri viros praepollentis. 12, 9, 1 placitum (est) dehinc non ultra cunctari. 2) c. *dat.* III, 39, 3 trepidanti . . . placuit veneno grassari. 40, 8 aliis placebat . . . valida manu perrumpere. 1, 63, 21 Caecinae . . . castra metari in loco placuit. 15, 52, 1 coniuratis . . . metu prodicionis permotis placitum (est) maturare caedem.

γ) c. *acc. c. inf.* 1) I, 17, 7 consultatum (a Galba et Pisone) . . . in senatu an in castris adoptio nuncuparetur. iri in castra placuit. 19, 12 censuerant patres mittendos. *legatos*. agitatae secreto (est a Galba inter amicos), num et Piso proficisceretur . . . placebat et Laconem . . . simul mitti: is consilio intercessit. 56, 15 occupari nutantem fortunam et offerri principem placuit. 64, 17 cohortem . . . relinqui placuit. II, 7, 2 non fallet duces impetus militum, sed bellantibus aliis placuit expectari. 19, 2 postquam . . . nox adpetebat, vallari castra placuit. 31, 10 Otho consultavit, trahi bellum an fortunam experiri placeret. 39, 8 promoveri . . . castra placuit. 66, 6 remitti eos in Britanniam . . . placuit atque interim Batavorum cohortes una tendere. 82, 16 Titum

instare Iudaeae, Vespasianum obtinere claustra Aegypti placuit. III, 1, 3 agitavere (duces), placeretne obstrui . . . Alpes . . . an ire comminus . . . constantius foret. quibus . . . trahere bellum *videbatur*, . . . 14, 62, 4 confessionem alicuius quaeri placet, cui . . . crimen adfingeretur. 15, 14, 11 placuit liberari obsidio legiones et decedere . . . militem finibus . . . castellaque . . . Parthis tradi, quibus perpetratis copia Volgesi fieret mittendi . . . *legatos*. 29, 5 placuit Tiridaten ponere . . . insigne regium nec nisi manu Neronis resumere. II, 33, 8 postquam pugnari placitum (est), . . . 4, 19, 2 hos corripere . . . placitum (est). 13, 38, 1 placitum (est) dehinc . . . tempus locumque destinari. 2) c. *dat.* I, 29, 6 consultantibus placuit pertemptari animum cohortis. 77, 18 placuit ignoscentibus (Othoni patribusque) . . . quod avaritia fuerat, videri maiestatem. III, 52, 2 Antonio ducibusque . . . praemitti equites omnemque Umbriam explorari placuit, . . . acciri aquilas . . . Padumque . . . commeatibus compleri. 16, 25, 3 diversa consilia adferebantur. quibus intrari curiam placebat, . . . disserunt . . . contra (26, 1) qui opperendum domui *censebant*, . . .

δ) α) seq. *ut* 1) 1, 36, 10 volutatis inter se rationibus placitum (est) ut epistulae . . . scriberentur. 2) c. *dat.* 13, 56, 2 **id* dis . . . placitum (esse), ut arbitrium penes Romanos maneret.

β) seq. *ne* 3, 33, 6 haud frustra placitum (esse) olim, ne feminae in socios . . . traherentur.

ϵ) c. *gerund.* 12, 20, 12 ita *maioribus* placitum (esse), quanta pervicacia in hostem, tanta beneficentia adversus supplices utendum (esse).

b) *spec. de senatu* α) c. *acc. c. inf.* IV, 4, 12 mox deos respexere, restitui Capitolium placuit. 6, 12 eo *senatus* die, quo de imperio Vespasiani *censebant*, placuerat mitti ad principem *legatos*. 40, 13 *repeti* . . . cognitionem . . . placuit. 1, 76, 8 Achaia . . . *levari* . . . proconsulari imperio tradique Caesaris placuit. 2, 30, 12 negante reo adgnoscentes servos per tormenta interrogari [Lips.; M interrogare] placuit. 47, 14 *Temnios* . . . *levari* . . . *tributis* mittique ex senatu placuit, qui praesentia spectaret. 4, 16, 13 tractatis religionibus placitum (est) . . . nihil demutari. 6, 7, 2 facta patribus potestate statuendi de Caeciliano . . . placitum (est) eandem poenam inrogari. 12, 23, 7 *Salutis* augurium . . . *repeti* ac deinde continuari placitum (est).

β) seq. *ut* 3, 60, 9 igitur placitum (est) ut mitterent civitates iura atque legatos. 5, 9, 1 placitum (est) posthac, ut in . . . Seiani liberos adverteretur. — *placitus*. a) *adi.* 2, 66, 5 nec tamen Caesar placitas semel *artis* mutavit. 4, 37, 12 placitum iam *exemplum* promptius secutus sum. b) *subst.* non nisi *plur.* α) 1, 80, 5 taedio novae curae semel placita pro aeternis *servavisse* (Tiberium). 3, 69, 14 ne *verterent* sapienter reperta et semper placita. β) D 19, 19 oratorum paucissimi praecepta rhetorum aut *philosophorum* placita *cogoverant* i. q. *grundsätze, maximen*. 16, 19, 7 *sapientium* p. cf. *facilis* B. a. β . III, 81, 2 Musonius . . . *studium philosophiae* et placita *Stoicorum aemulatus*. 14, 22, 5 ipse placita *maiorum colebat*, habitu severo, casta . . . domo.

placidus. a) *adi.* α) de *hom.* II, 48, 3 placidus ore, intrepidus verbis.

β) 2, 6, 17 *Rhenus* . . ad Gallicam ripam latior et placidior adfluens cf. 6, 15 servat violentiam cursu. 23, 3 placidum *aequor* . . navium remis strepere cf. 23, 5 procellis incerti fluctus. 14, 5, 1 noctem . . placido mari quietam. 12, 51, 12 p. in *eluvie cf. *eluvies*.

b) *adv.* A 46, 2 placide quiescas cf. placeo B. a. a. 8, 1 praecerat . . Britanniae Bolanus, placidius quam feroci provincia dignum est.

placo. *transl.* G 9, 3 (Mercurio) humanis quoque hostiis *litare* fas habent. Herculem ac Martem concessis animalibus placant. pars Sueborum et Isidi *sacrificat*. 6, 37, 5 sacrificantibus, cum hic . . , ille equum placando *amni* adornasset. 1, 49, 13 nec aliter posse placari comilitonum *manes*, quam si . . 14, 4, 3 (Baiae) matrem elicit, ferendas parentium iracundias et placandum *animum* (sc. matris; Nipp. seinen eigenen sinn) dicitans, quo rumore reconciliationis efficeret. I, 31, 18 Germanica vexilla diu nutavere, invalidis adhuc corporibus et placatis *animis* i. q. friedlich gestimmt. III, 75, 13 *Vitellius* consulis supplicium poscenti populo restitit, placatus ac velut vicem (i. q. gratiam) reddens, *quod* . . i. q. versöhnt. 1, 29, 4 si supplices (sc. milites seditiosos) audiat, scripturum patri ut placatus legionum preces exciperet i. q. besänftigt, gnädig. 2, 8, 4 precatus Drusum patrem, ut se . . libens placatusque . . invaret i. q. gnädig, huldvoll. — De *III, 25 cf. *pio*.

plāga. *meton.* i. q. *vulnus* G 7, 14 cf. numero A.

planctus. 1, 42, 2 *gemitus* ac planctus etiam militum aures oraque advertere. 3, 1, 18 postquam . . , feralem urnam tenens, egressa navi defixit oculos (Agrippina), idem omnium *gemitus*; neque discerneres proximos alienos, *virorum seminarumve* planctus cf. 1, 19 maeror, dolor. 2, 77, 10 ut te inauditum . . planctus *Agrippinae* ac vulgus imperitum . . rapiant. 14, 10, 14 (credebant) planctus tumulo matris audiri. — IV, 45, 5 planctum et *lamenta* et supremorum imaginem (komödie eines leichenbegängnisses) praesenti sibi circumdata (esse) i. q. todtenklage.

plango. A 46, 5 virtutes cf. *lugeo*.

planitas. *transl.* D 23, 25 ea sententiarum *planitas* est . . ut . . i. q. klarheit.

planities. 13, 38, 14 locum delegit, cuius pars altera *colles* erant . . , pars in planitiem porrigebatur. 1, 64, 18 medio montium et paludum *porrigebatur* planities, quae tamen aciem *pateretur*. 2, 11, 7 eum Cherusci . . in planitiem saltibus *circumiectam* traxere. 19, 6 deligunt locum flumine et silvis clausum, *arta* intus planitie et *unida*. 14, 34, 6 *apertam* p. esse, sine metu insidiarum.

planus. *propr. a) adi.* 2, 47, 6 sedisse inmensos montes, visa in *arduo* quae plana fuerint. I, 86, 11 (Tiberis) iacencia et plana urbis *loca* . . implevit. 2, 6, 5 quaedam (*naves*) planae carinis, ut sine noxa siderent. 14, 29, 14 *naves* fabricatur plano *alveo* adversus breve et incertum.

b) *subst.* V, 11, 13 urbem *arduam* situ opera molesque firmaverant, quis vel plana satis munirentur i. q. plätze selbst in ebener lage. 2, 20, 6 legato tradit equitem *campumque*; . . quibus plana evenerant, facile inrupere. 15,

27, 14 castella eorum excindit, plana *edita*, validos invalidosque pari metu complet. 38, 9 impetu pervagatum incendium plana (sc. urbis) primum, deinde in *edita* adsurgens et rursus *inferiora* populando, anteiit remedia. 4, 65, 7 eas copias per plana (urbis) ac foro propinqua habitavisse. 1, 76, 1 Tiberis plana *urbis* stagnaverat. III, 42, 3 occupantur plana *Umbriae*. A 12, 13 extrema et plana *terrarum* humili umbra non erigunt tenebras i. q. der flache rand. — *sing.* III, 19, 6 posse coloniam plano [Muret, Her. in p.] sitam impetu capi. V, 23, 19 castra in plano sita vi fluminis differebantur. — **plane.** *transl.* i. q. *durchaus, entschieden* D 26, 34 ut se ante Ciceronem numeret, sed p. post Gabinianum. 27, 5 p. mitior et . . minus iratus. 35, 15 suasoriae quidem, tamquam p. leviores et minus prudentiae exigentes, pueris delegantur. 1, 26, 11 novum id p. (esse) quod . . i. q. etwas ganz neues. 3, 34, 9 *belia* p. accinctis obeunda (esse), sed revertentibus post laborem quod honestius quam uxorium levamentum? i. q. vollständig gerüstet. 13, 6, 16 daturum p. documentum, honestis an secus amicis uteretur, si . . i. q. geben werde er nun idenfalls, ohne zweifel einen beweis, ob . . 50, 12 temperandas p. publicanorum cupidines, ne . . i. q. durchaus, idenfalls. Draeg., Nipp., al. 3, 34. 13, 6. 50 concessive i. q. allerdings accipiunt; sed hoc inest in sententiarum connexu.

plaudo. II, 55, 5 ut cecidisse Othonem . . in theatrum adtulerunt, *Vitellio* plausere. — D 32, 35 *ineptiis* meis cf. *insep*.

plaustrum. G 46, 11 in plaustro vivere cf. pes. 14, 34, 11 cf. pono I. A. a.

plausus. D 39, 15 oratori clamore plausuque opus est et velut quodam theatro. III, 83, 2 aderat pugnantibus spectator populus, utque in ludicro certamine, hos, rursus illos clamore et plausu fovebat. 14, 15, 20 (Augustiani) dies ac noctes plausibus personare. 16, 4, 14 plebs urbis . . personabat certis modis plausuque *composito*. I, 35, 2 (populus et plebs) in plausus et inmodica studia (sc. erumpere, effundi). IV, 2, 14 (dediti) adversum plausus ac lasciviam insultantis *vulgi* immobiles.

plebeius. 6, 15, 6 Cassius plebeii Romae *generis*, verum antiqui honoratique. [Sirker, Formenl. § 8 plebei.] 11, 24, 32 plebei *magistratus* post patricios, Latini post plebeios (fuere). [Nipp., Draeg., Pfitzn. plebeii, sed non necessario cf. de Livio Neue I² p. 99.] 13, 28, 13 cohibita artius . . *aedilium* potestas statutumque, quantum curules, quantum plebei pignoris caperent. Hoc loco etiam pro genet. accipi potest. Böttcher lex. Tac. p. 231, Sirker § 9 pro gen. 11, 24 et 13, 28 accipiunt, sed hic § 40 p. 33 hos locos afferre omisit.

plebiscitum. Loc. corrupt. 11, 14, 17 plebiscitis. De 6, 16, 11 cf. plebs II. A.

plebs, plebes. *plebs* I, 4, 14. 32, 1. 35, 1. 82, 11. II, 92, 15. III, 32, 1. 82, 10. 13, 48, 2. 16, 4, 13. *plebes* II, 88, 6. IV, 45, 9. 70, 23. 2, 19, 4. 3, 2, 6 [M plebis]. 40, 14 [M plebis]. 4, 6, 16 [M plebis]. 13, 24, 3. 15, 59, 15. 16, 13, 8. — *gen. plebis* I, 40, 3. II, 91, 8. III, 32, 9. 74, 11. 2, 41, 14. 3, 27, 8. 4, 32, 7. 74, 11. 5, 9, 2. 11, 11, 12. 14, 13, 2. 21, 20. 42, 6. 61,

13, 15, 18, 5. 32, 2, praeterea 'tribunus plebis' II, 91, 14. IV, 9, 7. 13, 50, 9 [Ritter plebei, quod recep. Halm, Nipp., Draeg., Pfitzn.] et 'tribunatus plebis' A 6, 13. 14, 48, 2 et 'plebis scitis' 6, 16, 11 [M., Ritter, Draeg., Pfitzn.; Nipp., Halm plebi scitis]. *plebei* non nisi 'tribunus plebei' 1, 15, 7. 77, 7. 6, 12, 1. 47, 4. 13, 28, 2 et 14 [Halm, quod recep. editores; M TR. PL.]. 44, 1 et (?) 'aediles plebei' 13, 28, 13 cf. *plebeius*. *plebi* 16, 26, 14 nam *plebi* [M cf. Neue I² p. 380] tribunus erat. [Ritter plebei, quod recep. Halm, Nipp.; Draeg. 'plebi' pro dat. accipit cf. Synt. u. Stil § 53.] — *dat. plebi* I, 76, 19. 1, 8, 7. 2, 42, 1. 3, 29, 11. 6, 13, 7. 12, 10, 6. 14, 11, 4. 15, 36, 16. 44, 24. *plebei* 12, 41, 7. 13, 31, 7. Cf. Wölfl., Philolog. 25, 102.

I) in *univ.* III, 32, 9 tertiadecumanos . . . ut sunt procacia urbanae plebis ingenia, petulantibus iurgis inluserant (Cremonenses) i. q. niederes stadvolk.

II) de *Romanis* A) i. q. *bürgerstand* 4, 32, 7 plebis et *optimatum* certamina. D 36, 14 hinc procerum (adelspartei) factiones et assidua *senatus* adversus plebem certamina. II, 38, 5 prima inter **patres* plebemque certamina exarsere. 4, 33, 4 ut olim plebe valida, vel cum patres pollerent, noscenda (erat) vulgi natura et . . . 74, 11 eo venire *patres*, *eques*, magna pars plebis, anxii erga Seianum. 1, 72, 9 si quis prodicione *exercitum* aut plebem seditionibus, denique male gesta re p. maiestatem *populi R.* minuisset. 3, 55, 7 etiam tum plebem socios regna colere et coli licitum (erat nobilibus R.). 14, 61, 13 quae (servitia Octaviae) plebis sibi nomen indiderint. 15, 32, 2 equitum R. locos sedilibus plebis anteposuit apud circum. 3, 27, 8 hinc Gracchi et Saturnini *turbatores* plebis (facti sunt), nec minor largitor nomine senatus Drusus. II, 91, 14 *tribunos* plebis in auxilium spretae potestatis advocavit (Vitellius). 13, 50, 9 vectigalium societates a consulibus et tribunis plebis [Ritter, Halm plebei] constitutas. IV, 9, 7 Volcatius Tertullinus tribunus plebis intercessit. 1, 15, 7 tribuni plebei petivere, ut . . . 77, 7 intercessit Haterius Agrippa tribunus plebei. 6, 12, 1 relatum ad patres a Quintiliano tr. p. de libro Sibullae. 47, 4 Iunius Otho tr. p. intercessit. 13, 28, 2 inter Vibullium praetorem et p. tribunum Antistium ortum certamen. 28, 14 Helvidius Priscus tr. *p. 44, 1 Octavius Sagitta p. tr. 16, 26, 14 nam plebi [Ritter, Halm plebei] tribunus erat. A 6, 13. 14, 48, 2 *tribunatus* plebis. 6, 16, 11 multis plebis [Nipp., Halm plebi] *scitis* obviam itum (est) fraudibus. 1, 2, 5 ad *tuendam* plebem tribunicio iure (contentus Augustus). 72, 9 plebem seditionibus *minuere* (schädigen) cf. supra. 3, 55 *colere* cf. supra. 11, 7, 14 cogitaret (Claudius) plebem, *quae toga (durch friedl. thätigkeit, beredsamkeit) enitesceret i. q. *eam* pl., quae i. e. magnam partem de plebe esse, quae cf. Gronov.

B) i. q. *niederer volk*, *menge* α) c. *oppos.* et *sim.* I, 4, 14 *patres* laeti . . . primores *equitum* proximi gaudio patrum; pars *populi* (eigentlicher bürgerstand) integra . . . *clientes libertique* . . . plebs sordida et circo . . . sueta, simul deterrimi *servorum* . . . 35, 1 non *populus* tan-

tum et inperita plebs in plausus et inmodica studia (sc. erumpere), sed equitum plerique ac senatorum . . . rere (in Palatium). 36, 7 strepere cuncta clamoribus et tumultu (militum) . . . non tamquam in populo ac plebe, variis segni adulatione vocibus, sed . . . 40, 3 neque populi aut plebis ulla vox, sed attoniti vultus et conversae ad omnia aures. 76, 19 Crescens Neronis libertus . . . epulum plebi ob laetitiam recentis imperii obtulerat, et *populus* pleraque sine modo festinavit. 82, 11 velut capta urbe clausae domus, rarus per vias *populus*, maesta plebs; deiecti in terram militum vultus. 89, 4 vulgus et magnitudine nimia communium curarum expers *populus* sentire paulatim belli mala . . . quae motu Vindicis haud perinde plebem attriverant. II, 88, 6 effusa (ex urbe) plebes totis se castris miscuerat cf. 'populus' eodem sensu ac plebs 88, 10 inermem *populum* gladiis invasere milites. 6, 13, 7 incusavit magistratus patresque, quod non publica auctoritate *populum* coercuissent . . . ita castigandae plebi compositum (est) *senatus* consultum. 14, 13, 2 an obsequium *senatus*, an studia plebis reperiret anxius (Nero) cf. 13, 5 morte eius (Agrippinae) accensum *populi* favorem disserunt. 15, 59, 15 miles potius deesset et plebes desereret (eum, Pisonem) cf. 59, 3 (hortabantur) Pisonem . . . studia militum et *populi* temptare. 1, 8, 7 *populo* (gesamtes volk) et plebi quadringentiens triciens quinquens . . . dedit (Augustus). 13, 31, 7 plebei *congiarium* quadringenti nummi viritum dati, et sestertium quadringentiens aerario inlatum est ad retinendam *populi* fidem i. q. publicam f., öffentl. kredit. 2, 41, 14 haud prosperum in Druso . . . favorem vulgi (grosse menge), . . . Marcellum flagrantibus plebis studiis intra inventam ereptum, breves et infaustos *populi R.* amores. — D 36, 20 quanto quisque plus dicendo poterat, tanto . . . plus apud *principes* (die grossen) gratiae, plus auctoritatis apud *patres*, plus notitiae ac nominis apud plebem *parabat. I, 4 cf. supra. 1, 46, 3 civitas incusare Tiberium quod, dum patres et plebem, invalida et inermia, cunctatione ficta ludificetur, dissideat interim miles. 14, 11, 4 infensa militi patribusque et plebi (Agrippina) dissuasisset donativum et *congiarium*. I, 4. 35 cf. supra. II, 87, 11 onerabant multitudinem (exercitus) obvii ex urbe *senatores equitesque* . . . adgregabantur e plebe flagitiosa per obsequia Vitellio cogniti, scurrae, histriones, anrigae. I, 40, 9 milites . . . disiecta plebe, proculcato *senatu* . . . forum inrumpunt. 15, 36, 16 talia plebi volentia fuere, . . . rei frumentariae angustias, si abesset (Nero), metuenti. *senatus* et *primores* in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur. II, 92, 15 gratum primoribus civitatis etiam plebs adprobavit, quod . . . 38, 8 e plebe infima Marius et *nobilium* saevissimus Sulla . . . I, 89 compon. *vulgus* cf. supra. 1, 77, 2 theatri licentia . . . erupit, occisis non modo e plebe, *set militibus et centurione . . . dum . . . dissensionem vulgi prohibent. 2, 41 cf. supra. 16, 4, 13 plebs urbis *oppon. municipibus*. I, 82. 1, 46. 77. 14, 11. 15, 59 compon. *miles*. 3, 40, 14 quam inops Italia, quam inbellis urbana plebes, nihil validum in exercitibus . . . cogitarent.

I,4 compon. *servi* cf. supra. 32,1 universa iam plebs Palatium implebat, mixtis *servitiis*. III, 79,4 tremere urbem . . accepit; plebem quoque et *servitia* pro Vitellio armari nuntiabatur. IV, 1,12 nec deerat egentissimus quisque e plebe et pessimi *servitiorum* prodere ultro dites dominos. 16,13,8 *servitia* perinde et *ingenua* plebes . . extingui. 4,27,13 (urbs trepida) ob multitudinem *familiarum*, quae gliscebant inmensum, minore in dies plebe *ingenua*.

β) 16,4,13 plebs *urbis*. — I,40,3 neque . . plebis ulla vox cf. α. II,91,8 omnem infimae plebis *rumorem* in theatro . . in circo . . adfectavit (Vitellius). 2,41,14 flagrantibus plebis *studiis*. 14,13,2 an studia plebis reperiret anxius (Nero). 21,20 ne modica quidem studia plebis exarsere. 11,11,12 *favor* plebis acrior in Domitium (circensibus ludis). 5,9,2 vanescente . . plebis *ira*. 14,42,6 *concurso* plebis, quae tot innoxios protegebat, usque ad seditionem ventum est. 15,18,5 Nero *frumentum* plebis . . in Tiberim iecit. III,74,11 sordida pars plebis supplicium Sabini exposcit, minas adulationesque miscet. — I,4,14 plebs *sordida* et circo ac theatris sueta. 35,1 *inperita* p. 82,11 *maesta* p. 3,29,11 *laeta*. 40,14 quam *inbellis urbana* p. (esset). II,38,8, 91,8 *infima* p. 4,27,13 minore in dies plebe *ingenua*. 16,13,8 *ingenua* p. — I,32,1 universa iam plebs Palatium implebat. II,88,6 effusa (ex urbe) plebes totis se castris miscuerat. I,35,1 *inperita* plebs in plausus et inmodica studia (erumpere). II,92,15 adprobatur cf. α. 2,87,1 saevitiam annonae incusante plebe statuit frumento pretium. 15,36,16 rei *frumentariae* angustias metuit cf. α. 13,24,3 plebes daret experimentum, an amotis custodibus modestiam retineret (in ludis). 14,42,6 innoxios protegebat cf. supra. 15,59,15 desereret Pisonem cf. α. 16,4,13 plebs *urbis*, histrionum quoque gestus iuvare solita, personabat certis modis plausuque composito. — I,76 epulum plebi offerre cf. α. 3,29,11 additur . . *congiarium* plebi admodum laetae, quod Germanici stirpem iam puberem aspiciebat. 12,41,7 additum nomine eius donativum militi, *congiarium* plebei. 13,31,7 plebei *congiarium* quadringenti nummi viritim dati. 1,8,7 cf. α. 2,42,1 Tiberius nomine Germanici trecentos plebi sestertios viritim dedit. 15,44,24 Nero . . iudicium edebat, habitu aurigae permixtus plebi. — I,40,6 Othoni armari plebem nuntiabatur. III,79,4. I,40,9 disiecta p. cf. α. III,82,10 plebs *invectis* equitibus fusa (est). I,89,4 belli mala plebem attriverant. 4,6,16 plebes acri . . annona fatigabatur. 1,46,3 patres et plebem ludificatur Tiberius cf. α. 5,5,2 Caesar . . *inreperita* per edictum plebe . . 6,13,7 castigandae plebi compositum (est) senatus consultum.

III) α) α) de *Germanis* G 10,16 nec ulli auspicio maior fides, non solum apud plebem, sed apud *proceres* cf. com. crit. 11,2 de minoribus rebus principes consultant, de maioribus omnes, ita tamen, ut ea quoque, quorum penes plebem arbitrium est, apud *principes* *pertractentur. 12,11 eliguntur in isdem conciliis et *principes*, qui ira per pagos vicisque reddunt; centeni singulis ex plebe comites consilium simul et

auctoritas adsunt. IV,70,23 ea clade percussis Treveri, et plebes omissis armis per agros palatur: quidam *principum* . . perfugere. 1,55,9 Segestes . . suavit Varo ut se et Arminium et ceteros *proceres* vinciret: nihil ausuram plebem *principibus* amotis. 2,19,4 plebes *primores*, iuventus senes agmen R. . . incursant, turbant. β) III,5,5 *principes* Sarmatarum lazugum, penes quos civitatis regimen, in commilitium adsciti. plebem quoque (gemeine mannschaft zu fess) et vim equitum (reiter), qua sola valent, offerbant. Her., Wolff 'et' explicative accipiunt, sed cf. Dahn, Könige der Germ. I p. 61. 12,55, 10 rex . . Antiochus blandimentis adversum plebem (Cilicium), fraude in *ducem* cum barbarorum copias dissociasset, Troxobore paucisque *primoribus* interfectis ceteros clementia composuit. Pfitzn. explic. die gemeinen. 2,56,9 (Zeno) venatu epulis . . *proceres* plebemque (Armeniorum) iuxta devinxerat. 12,10,6 dominationem Gotarzi *nobilitati* plebique iuxta intolerandam. II,61,2 Mariccus quidam, e plebe Boiorum.

b) 3,2,6 ubi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeati *equites* . . odores . . cremabant. 6,42,8 (Artabanus Seleucia) plebem *primoribus* tradidit. 13,48,2 auditae Puteolanorum legationes, quas diversas *ordo* (der gemeinderath) plebs ad senatum miserant, illi vim *multitudinis*, hi magistratum et primi cuiusque avaritiam increpantes. III,32,1 plebs Cremensium inter armatos conflictabatur. IV,45,9 senatus consultum, quo Senensium plebes modestiae admoneretur. 2,69,8 (Piso) festam Antiochensium plebem per liectores proturbat. 14,17,6 validiore Pompeianorum plebe. IV, 81,4 e plebe Alexandrina quidam.

plecto. transl. 4,20,20 *criminibus* plecterentur i. q. bestrafft werden für cf. insons.

plenus. I) adi. A) propr. α) absol. D 6,5 videre plenam semper et frequentem *domum* suam *concurso* splendidissimorum hominum. 34,22 nec (deerat) *auditorium* semper plenum. II,93,1 miles, plenis *castris* et redundante multitudine, . . urbe tota vagus. 3,4,2 plena *urbis itinera* (erant). II,12,11 pleni (sc. cultorum, armentorum, pecorum erant) *agri*, apertae domus.

β) c. abl. I,2,13 plenum *exiliis* (i. q. exulibus) *mare*, infecti caedibus scopuli. IV,1,3 plenae *caedibus* (i. q. corporibus caesorum) *viae*, cruenta fora. I,6,10 inducta legione Hispana . . plena *urbis exercitu* insolito (erat). II,22,1 plena *propugnatoribus moenia* (erant). 2,27,9 plenam *imaginibus domum* ostentat.

B) transl. a) α) absol. 4,3,1 plena (sc. liberorum) Caesarum *domus* . .

β) c. abl. D 33,24 instructum et plenum his *artibus animum* . .

γ) c. gen. I,85,10 unde plena *omnia suspicionum* et vix secreta domuum sine formidine (erant). 3,50,14 *studia* illi, ut plena *vaecordiae*, ita inania et fluxa sunt. 6,24,10 *verba* . . *saevitiae* plena. — de hom. 2,10,9 plenum *irae* armae . . poscentem Flavium (adituit). 15, 60,5 trucidatur, plenus constantis *silentii*.

b) de oratione D 18,10 Catoni seni compara-

tus C. Gracchus plenior et *uberius* (est). 25,20 vehementior et plenior et valentior Cicero (est).

c) de sono G 3, 8 obiectis ad os scutis, quo plenior et gravior *vox* repercussu intumescat.

II) *adv. transl.* 12, 60, 4 senatus consulto cautum (est) plenius quam antea et *uberius* i. q. vollständiger u. ausführlicher.

plerusque. Singularis, ut apud Sallustium 'pleraque iuventus', sim. non legitur. —

plur. I) A) i. q. die meisten a) *adi.* D 26,7 neque oratorius iste . . cultus est, quo plerique temporum nostrorum actores ita utuntur, ut lascivia verborum . . histrionales modos expriment. quodque vix auditu fas esse debeat, . . ingenii loco plerique (viele) iactant cantari saltarique commentarios suos. 39,19 cum in plerisque iudiciis crederet populus R. sua interesse quid iudicaretur. 1,3,29 iuniores post Actiacam victoriam, etiam senes plerique inter bella civium nati: quotus quisque reliquus, qui rem p. vidisset?

b) *subst.* V, 22, 11 ruunt per vias, *pauci* ornatu militari, plerique circum brachia torta veste et strictis mucronibus. 14,5,11 nec dissolutio navigii sequebatur, turbatis *omnibus* et quod plerique ignari etiam conscios impediabant. 2, 42, 22 turbabantur nationes, plerisque Romanum, *aliis* regium imperium cupientibus. 24, 15 (naves) misit, ut scrutarentur insulas. collecti ea cura plerique: *multos* Ampsivarii . . reddidere; *quidam* in Britanniam rapti et remissi a regulis. 14,26,10 nec consensu acceptus (est Tigranes) durante apud *quosdam* favore Arsacidarum. at plerique superbiam Parthorum perosi datum a Romanis regem malebant. — 2, 83, 17 *pleraque* manent: *quaedam* statim omissa sunt. 3, 16, 12 illo *pleraque* sapienter, *quaedam* inconsultius respondente. — A 32, 12 nullae Romanos coniuges accendunt . . ; aut nulla plerisque patria aut alia est. III, 6, 14 luce prima inermos plerisque oppressere. IV, 14, 6 forma conspicui (et est plerisque proceram pueritia) ad stuprum trahebantur. 49,5 occiso Pisone plerique ad gratiam interfectoris inclinavere. 83, 18 muliebrem effigiem adistere, quam plerique Proserpinam vocent. 1, 9, 1 multus . . de Augusto sermo, plerisque vana mirantibus . . at apud prudentes vita eius varie extollebatur arguebaturve. 17, 7 satis . . peccatum, quod . . quadragesima stipendia senes et plerique truncato ex vulneribus corpore tolerant. 80, 3 id . . morum Tiberii fuit, continuare imperia ac plerosque ad finem vitae in isdem exercitiis aut iurisdictionibus habere. 4, 6, 15 semel adsumpti tenebantur (a Tiberio) prorsus sine modo, cum plerique isdem negotiis insenescerent. 51, 9 (Germanis) extrema iam salus et adstantes plerisque matres et coniuges earumque lamenta addunt animos. 5, 9, 2 vanescente . . plebis ira ac plerisque per priora supplicia lenitis. 6, 31, 17 neminem gentis Arsacidarum summae rei inponere poterant, interfectis ab Artabano plerisque aut nondum adultis (sc. aliis). — I, 76, 20 libertus . . epulum plebi ob laetitiam recentis imperii obtulerat, et populus *pleraque* (sc. quae fieri solent sub initium novi imperii) sine modo festinavit. 6, 47, 14 ficta (esse) *pleraque* ob

inimicitias Maconis. 13, 6, 15 *pleraque* [al. *pluraque*] in summa fortuna (ab imperatoribus) auspiciis et consiliis quam telis et manibus geri. — c. *gen.* II, 98, 8 Vitellii paratus noscebantur, Vespasiani *consiliorum* *pleraque* ignota. IV, 23, 8 ubi *pleraque* telorum turribus . . irrita haerebant . . , invasere vallum. 4, 8, 11 vix propinquorum adloquia tolerari, vix diem aspici a plerisque *lugentium*. 16, 18, 5 habebatur (Petronius) non ganeo et profligator, ut plerique sua haurientium, sed erudito luxu. 19, 11 ne codicillis quidem, quod plerique pereuntium, Neronem aut Tigellinum aut quem alium potentium adulatus est.

B) i. q. viele, sehr viele a) *adi.* 3, 1, 5 adventu eius auditu *intimus quisque* amicorum et plerique *militares* . . *multique* etiam ignoti . . ruere ad oppidum. D 31, 36 incidunt *causae, plurimae* quidem (die meisten) ac paene *omnes*, *in quibus iuris notitia desideratur, *pleraque* [Rhen.; codd. *plerumque*] autem, in quibus haec quoque scientia desideratur. 13, 27, 5 hinc (e libertinis) *plerumque* (meistentheils) tribus, decurias, . . ; et *plurimis* (den meisten) equitum, plerisque senatoribus non aliunde originem trahi. I, 27, 15 milites in itinere adgregantur, *alii* conscientia, plerique miraculo, *pars* clamore et gaudio, *pars* silentio. 77, 4 Otho . . munia imperii obibat, *quaedam* ex dignitate rei p., *pleraque* contra decus ex praesenti usu properando. — D 17, 24 proximo . . congiario ipsi vidistis plerosque *senes*, qui se a divo quoque Augusto . . accepisse congiarium narrabant. 26, 11 p. actores cf. A. a. I, 41, 16 *pleraque* vulnera . . truncos iam corpori adiecta (sunt). II, 60, 9 prodigionem . . inputabant, spatium . . itineris, fatigationem . . , permixtum . . agmen ac *pleraque* fortuita fraudi suae adsignantes. 62, 13 priores id principes . . perpulerant, ac *pleraque* municipia et coloniae aemulabantur. III, 50, 3 milites vulneribus aut aetate graves, plerique etiam integri Veronae relictis (sunt). V, 5, 17 Aegyptii *pleraque* animalia effigiesque compositas venerantur, Iudaei mente sola *unumque* numen intellegunt. 3, 28, 16 apud quos exsoluti plerique legis nexus modicum in praesens levamentum fuere. 6, 32, 16 eo de homine haud sum ignarus sinistram in urbe famam, *pleraque* foeda memorari. 11, 8, 6 Gotarzes inter p. saeva necem fratri . . paraverat. 24, 20 Romulus tantum sapientia valuit, ut plerosque populos eodem die hostes, dein cives habuerit. 12, 35, 9 plus vulnerum in nos et *pleraque* caedes oriebantur. 13, 25, 15 Nero . . milites sibi et plerosque gladiatores circumdedit, qui . . 50, 8 *plerasque* vectigalium societates a consulibus et tribunis plebei constitutas. 15, 19, 2 propinquis comitiis . . plerique orbi fictis adoptionibus (adsciscabant) filios.

b) *subst.* A 40, 20 (Agricola) uno aut altero amicorum comitatus, adeo ut plerique, quibus magnos viros per ambitionem aestimare mos est, viso . . Agricola quaererent famam, *pauci* interpretarentur. II, 82, 8 *multos* praefecturis . . , plerosque senatorii ordinis honore percoluit. 6, 22, 12 *multos*, qui conflictari adversis videantur, beatos, at plerosque quamquam magnas per opes miserimos. IV, 84, 24 deum ipsum

multi Aesculapium . . . *quidam* Osirin . . . plerique Iovem . . . *plurimi* (die meisten) Ditem patrem . . . coniectant. V, 2, 9 *quidam* . . . plerique . . . *sunt qui* tradant . . . *alii* . . . *plurimi* auctores (die meisten) consentiunt . . . 2, 17, 18 virtus . . . Inguimero effugium dedit: ceteri passim trucidati. et plerosque tranare Visurgim conantes . . . ripae operuere. *quidam* turpi fuga in summa arborum nisi . . . admotis sagittariis . . . figebantur, alios pruratae arbores adflixere. 4, 60, 6 *alius* occursum eius vitare, *quidam* salutatione red-dita statim averti, plerique inceptum sermonem abrumperet. 11, 19, 11 Corbulus semina rebellionis praebebat, ut laeta apud p., ita apud *quosdam* sinistra fama. I, 39, 5 cum *alii* in Palatium rediret, *alii* Capitolium peteret, plerique rostra occupanda censerent, *plures* . . . contra dicerent. 86, 12 rapti e publico plerique, *plures* in tabernis et cubilibus intercepti (sunt inundatione Tiberis). III, 81, 4 id plerisque ludibrio, *pluribus* taedio: *nec deerant qui* . . . IV, 23, 10 invasere vallum, adpositis plerique scalis, *alii* per testudinem suorum; scandebantque iam *quidam*, cum . . . — D 2, 11 fabulas (Apri et Secundi) . . . penitus (excipiebam), quamvis maligne plerique opinarentur, nec Secundo promptum esse sermonem et Aprum . . . 10, 28 cum . . . ne ad illud quidem confugere possis, quod plerisque patrocinatur, . . . A 1, 9 ac plerique suam ipsi vitam narrare fiduciam . . . morum . . . arbitrati sunt. 9, 4 credunt plerique militaribus ingeniis subtilitatem deesse. 16, 9 (Britanniam) unius proelii fortuna veteri patientiae restituit, tenentibus arma plerisque, quos conscientia defectionis . . . agitabat. 19, 4 domum suam coercuit, quod plerisque haud minus arduum est quam provinciam regere. 36, 13 cohortes . . . impetu conisae proximos quosque caedere: ac plerique semineces aut integri festinatione victoriae relinquuntur. 40, 6 credidere plerique libertum . . . missum ad Agricolaem codicillos . . . tulisse. 42, 21 modestiam . . . eo laudis ascendere, quo plerique per abrupta . . . ambitiosa morte inclaruunt. G 8, 9 vidimus . . . Veladem diu apud plerosque numinis loco habitam. I, 46, 7 urbi Sabinum praefecere, iudicium Neronis secuti, sub quo eandem curam obtinuerat, plerisque Vespasianum fratrem in eo respicientibus. 54, 9 inde atrox rumor, adfirmantibus plerisque interfectos. 58, 4 saevitiam militum plerosque ad poenam exposcentium saepius adprobat. II, 80, 20 provinciales sueto militum contubernio gaudebant, plerique . . . propinquitatibus mixti. 99, 12 credidere plerique Sabini consilii concussam Caecinae mentem. III, 58, 13 ac plerique . . . casum locumque principatus miserabantur. 75, 9 ferebant plerique etiam paci consultum . . . IV, 5, 6 Priscus . . . ingenium illustre altioribus studiis iuvenis admodum dedit, non, ut plerique, *ut nomine magnifico segne otium velaret, sed quo . . . 20, 16 ibi plurimum cladis: . . . nec caede tantum et vulneribus, sed ruina et suis plerique telis interiit. 69, 8 deterruit plerosque provinciarum aemulatio. 75, 10 hostes divisis copiis advenere undique. plerique culpabant Cerialem passum iungi quos discretos interciperet licuisset. 4, 18, 6

credebant plerique auctam offensionem ipsius intemperantia. 37, 6 scio, p. c., constantiam meam a p. desideratam, quod . . . 5, 4, 13 ferebantur . . . fictae in Seianum sententiae, exercentibus plerisque per occultum . . . libidinem ingeniorum. 6, 27, 4 (Blandi) avum Tiburtem equitem R. plerique meminere. 11, 24, 22 libertinorum filiis magistratus mandare non, ut plerique falluntur, repens, sed priori populo factitatum est. 12, 7, 8 repertus est . . . talis matrimonii cupitor Alledius . . . quem plerique Agrippinae gratia impulsus ferebant. 14, 17, 8 deportati sunt in urbem multi e Nucernis trunco . . . corpore, ac plerique liberorum aut parentum mortes deflebant. 55, 14 licet multa (quae a me habes) videantur, plerique haudquaquam artibus tuis pares plura tenuerunt. 15, 52, 13 plerique Vestini quoque consulis acre ingenium vitavisse Pisonem crediderunt. 16, 27, 9 quid mirum e longinquis provinciis haud venire, cum plerique adepti consulatum et sacerdotia hortorum potius amoenitati inservirent. — IV, 39, 8 vis penes Mucianum erat, nisi quod plerique Domitianus . . . propria libidine audebat. V, 12, 7 a Pompeio expugnatis (Hierosolymitis) metus atque usus plerique monstrare. 2, 10, 11 cernebatur . . . Arminius proelium denuntians; nam plerique Latino sermone intericiebat. 4, 9, 7 memoriae Drusi eadem quae in Germanicum decernuntur, plerisque additis, ut ferme amat posterior adulatio. 20, 10 Lepidum . . . sapientem virum fuisse comperio: nam plerique ab saevis adulationibus aliorum in melius flexit. 6, 5, 3 Cotta . . . arguitur plerique *in Caesarem . . . dixisse. 7, 26 nobis plerique digna cognitu obvenere, quamquam ab aliis incelebrata. 12, 60, 8 in urbe plerique (procuratoribus) concessa sunt, quae olim a praetoribus noscebantur. 15, 63, 19 advocatis scriptoribus plerique tradidit (Seneca), quae . . . — c. *gen.* A 28, 9 cum *plerisque Britannorum* sua defensantium proelio congressi. 29, 2 quem casum neque ut plerique fortium virorum ambitiose neque . . . muliebriter tulit. 32, 6 nisi si Gallos et Germanos et . . . Britannorum plerosque . . . fide et affectu teneri putatis. G 14, 7 si civitas . . . otio torpeat, plerique nobilium adulescentium petunt ultra eas nationes, quae tum bellum aliquod gerunt. I, 5, 10 quamvis capite defectionis ablato manebat plerisque militum conscientia. 13, 21 spem adoptionis . . . acris in dies rapiebat, faventibus plerisque militum. 35, 2 equitum plerique ac senatorum . . . ruere (in Palatium). II, 42, 6 omisso pugnae ardore Othoniani ultra salutavere; et hostili murmure excepti, plerisque suorum ignaris quae causa salutandi, metum prodicionis fecere. III, 69, 4 primores senatus et plerique equestrii ordinis omnisque miles urbanus et vigiles domum Sabini complevere. IV, 61, 10 plerasque feminarum fatidicas et augescens superstitione arbitrantur (Germani) deas. 1, 57, 18 ferebantur et spolia Varianae cladis, plerisque eorum qui tum in deditionem veniebant praedae data. 3, 34, 13 ipsorum magistratum nonne plerosque variis libidinibus obnoxios? 12, 17, 15 navium quasdam . . . circumvenere barbari, praefecto cohortis et plerisque *auxilia-

rium interfectis. 13, 17, 4 vulgus iram deum portendi (credidit) adversus facinus, cui plerique *tamen hominum ignoscebant. 15, 12, 8 primum e percussis Paccium . . obviu[m] habuit, dein plerosque militum. 46, 10 litoribus in pacti trirremium plerasque et minora navigia passim amiserunt. 16, 5, 8 constitit plerosque equitum, dum per angustias . . enituntur, obrutos, et alios . . morbo exitiabili correptos. V, 4, 17 ac pleraque caelestium vim suam et cursus septenos per numeros *compleant. 4, 32, 1 pleraque eorum, quae rettuli quaeque referam, parva forsitan . . videri non nescius sum. — I, 87, 8 addidit classi urbanas cohortes et plerosque e praetorianis.

II) significatio utrum pertineat ad I. A an ad B dubium est his locis a) *adi*. II, 66, 19 quod damnum, ut pleraque belli mala, maioribus . . cladibus obliteratum. III, 44, 7 Britanniam inclinatus erga Vespasianum favor . . non sine motu adiunxit ceterarum (legionum), in quibus plerique centuriones ac milites a Vitellio proVecti expertum iam principem anxii mutabant. IV, 25, 16 valescentibus Germanis pleraque civitates adversum nos arma sumpserunt. 6, 7, 24 neque sum ignarus a p. scriptoribus omnia multorum pericula et poenas. 13, 17, 6 tradunt plerique eorum temporum scriptores . . illud isse pueritiae Britannici Neronem.

b) *subst*. II, 91, 18 inrisere plerique invidiam aemulationis; *aliis* id ipsum placebat, quod . . 1, 14, 2 *alii* (Augustam) parentem, *alii* matrem patriae appellandam, plerique ut nomini Caesaris adscriberetur 'Iuliae filius' censebant. 29, 14 tradunt plerique intra tabernaculum ducis obrutos, alii corpora extra vallum abiecta. — A 18, 10 Agricola, quamquam transvecta (erat) aestas . . et plerisque custodiri suspecta potius videbatur, ire obviam discrimini statuit. 35, 14 quamquam . . arcessendas plerique legiones admonebant, . . dimisso equo pedes ante vexilla constitit. I, 26, 10 ne (alius) . . ignorantibus plerisque (Othonem) pro Othone destinaretur (princeps). 28, 3 (tribunus) praebuit plerisque suspicionem conscientiae. 52, 3 Vitellius . . hiberna legionum cum cura adierat: redditi plerisque ordines, remissa ignominia, . . 77, 8 iungitur Verginio (consuli) Pompeius (sc. Viennensis?) praetexto veteris amicitiae; plerique Viennensium honori datum interpretabantur. 85, 10 milites venisse in urbem ad studia partium noscenda plerique credebant. II, 39, 12 de proelio dubitatum, Othone . . flagitante ut maturarent, militibus ut imperator pugnae addeset poscentibus: plerique copias . . acciri postulabant. III, 3, 7 qua (contione) . . non ut plerique incerta disseruit. IV, 56, 2 de reliquiis Vitelliani exercitus dubitavere. plerique interficiendos censebant . . : vicit ratio parcendi. 57, 21 Vocula, quamquam plerique fugam suadebant, audendum ratus . . 68, 29 (Valentinus) turbidus miscendis seditionibus et plerisque gratus vaecordi facundia. V, 22, 15 Cerialis alibi noctem egerat, ut plerique credere, ob stuprum Claudiae. 1, 8, 6 tertio gradu primores civitatis scripserat (heredes), plerosque invisos sibi, sed . . gloria ad posterum.

2, 51, 4 Germanicus atque Drusus . . Haterium . . fovebant: contra plerique nitebantur, ut . . 70, 8 componit epistulas, quis amicitiam ei renuntiabat: addunt plerique iussum provincia decedere. 3, 55, 13 quamquam . . plerique pecuniosam ad senectam pervenirent, mansit tamen prior animus. 73, 14 ceteros . . ad spem proliceret arma sine noxa ponendi . . et recepti ea venia plerique. 14, 21, 13 Graeci amictus, quis per eos dies plerique incesserant, tum exoleverunt. 15, 34, 1 illic, plerique ut arbitrabantur, triste, ut *ipse*, providum potius . . evenit. 54, 15 Milichum . . nescium et tunc primum arreptis suspicionibus, ut plerique tradidere de consequentibus. — [D 26, 27 plerisque C.F.] — **plerumque**. I) A) i. q. *meist, gewöhnlich* 1, 81, 8 modo . . ; *aliquando* . . p. . . disseruit. — D 29, 2 nunc natus infans delegatur Graeculae alicui ancillae, cui adiungitur unus aut alter ex omnibus servis, p. vilissimus nec cuiquam serio ministerio adcommodatus. A 11, 5 Silurum colorati vultus, torti p. crines . . Hiberos veteres traiecisisse . . fidem faciunt. 15, 10 in proelio fortiolem esse qui spoliatur: nunc ab ignavis p. et imbellibus eripi domos, abstrahi liberos, . . 22, 11 hostibus . . desperantibus, quia soliti p. damna aestatis hibernis eventibus pensare tum . . pellebantur. G 5, 5 (pecora) p. improcera sunt. 22, 1 e somno, quem p. in diem extrahunt, lavantur. 22, 9 de pace denique ac bello p. in conviviis consultant. IV, 70, 5 Classicus segne p. otium trahens velut parto imperio fruebatur. V, 15, 4 Germani notis vadis persultabant, omnia p. fronte latera ac terga circumvenientes. 1, 41, 11 quem . . Caligulam appellabant, quia p. ad concilianda vulgi studia eo tegmine pedum induebatur. 81 cf. supra. 2, 54, 14 (sacerdos) ignarus p. litterarum et carminum edit responsa. 3, 52, 5 alia sumptuum, quamvis graviora, dissimulatis p. pretiis occultabantur. 54, 32 quas (offensiones) cum graves et p. iniquas pro re p. suscipiam, inanes et inritas . . iure deprecor. 4, 4, 11 quia p. inopes ac vagi sponte militiam sumant. 7, 2 quae cuncta . . horridus ac p. formidatus, retinebat tamen. 57, 11 (Tiberio) ulcerosa facies ac p. medicaminibus interstincta. — III, 63, 13 quibus (epistulis) p. fidere Vitellius i. q. im allgemeinen. 13, 27, 3 hinc (e libertinis) p. tribus, decurias . . i. q. meistentheils, zum grössten theil.

B) i. q. *oft, sehr oft* D 6, 9 ipsos . . locupletes et potentes venire p. ad juvenem et pauperem, ut . . sua . . discrimina commendat. 15, 12 quas (causas) mecum ipse p. inquiri. 26, 21 (Cassius) ipsis etiam quibus utitur armis incompeditus et studio feriendi p. deiectus non pugnat, sed rixatur. 31, 9 ita tamen (disserimus) ut p. haec in vicem misceantur. G 13, 18 ipsa p. fama bella profigant. 45, 21 terrena quaedam atque etiam volueria animalia p. interlucent. I, 2, 3 trina bella civilia, plura externa ac p. permixta. II, 73, 5 erat . . in ore fama quae Vespasianus ac p. ad nomen eius Vitellius excitabatur. 74, 11 in tanta mole belli p. cunctatio. III, 10, 11 supplices manus (tendebat), humi p. stratus, lacera veste i. q. zu wiederholten malen. 85, 2 Vitellium . . coactum . . cadentes statuas

suas, p. rostra aut Galbae occisi locum con-
tueri. . . IV, 74, 6 ipsi p. legionibus nostris prae-
sidentis, ipsi has aliasque provincias regitis. V,
1, 6 (Titus) adloquiis officia provocans ac p.
in opere, in agmine gregario militi mixtus.
26, 2 spe vitae, quae p. magnos animos in-
fringit. 4, 42, 3 vitandos (credebat Tiberius)
patrum coetus vocesque, quae p. verae et gra-
ves coram ingerebantur. 57, 6 p. permoveor,
num ad ipsum referri verius sit. 59, 14 insecta-
rentur Neronem. . . , quamquam modesta iuventa,
p. tamen quid in praesentiarum conduceret
oblitum. 71, 6 (Tiberius) scelerum ministros
ut perverti ab aliis nolebat, ita p. satiatus et
oblatis in eandem operam recentibus veteres
et praegraves adfixit. 6, 15, 16 (Tiberius) ne
tectata quidem urbis. . . adiit, devius p. itineribus
ambiens patriam et declinans. 12, 55, 5 Cilicum
nationes. . . decursu in litora aut urbes vim cul-
toribus et oppidanis ac p. in mercatores et
navicularios audebant. 13, 25, 19 ipse (Nero)
occultus et p. coram prospectans. 14, 53, 17 tu
gratiam immensam. . . circumdedisti (mihi), adeo
ut p. intra me ipse volvam: egone. . .

II) significatio utrum pertineat ad I. A. an
ad B. dubium est his locis IV, 31, 11 Vespasiani
nomen haesitantes aut levi murmure (sc. pro-
loquebantur) et p. silentio transmittabant. I, 4, 5
casus eventusque rerum, qui p. fortuiti sunt.
2, 77, 6 p. innocentes recenti invidiae inpaes
(esse). 13, 53, 15 formidolosum id imperatori
dictitans, quo p. prohibentur conatus honesti.
14, 22, 13 fovebant (Plautum) multi, quibus
nova et ancipitia praecolere avida et p. fallax
ambitio est.

ploratus. A 38, 2 Britanni. . . mixto virorum
mulierumque ploratu trahere vulneratos. 3, 4, 2
dies, quo reliquiae tumultu Augusti infereban-
tur, modo per silentium vastus, modo plora-
tibus iniquus.

plumbeus. 2, 69, 13 p. tabulae cf. insculpo.

plumbum. II, 21, 16 plumbi aerisque moles
cf. perfringo. 14, 5, 7 tectum loci multo plumbo
grave.

plurimus, plus cf. multus.

pluteus. in *re milit.* II, 21, 13. 22, 8. III, 20, 18
cf. crates.

poculum. 4, 10, 11 senem. . . exceptum p. Druso
tradidisse; atque illo. . . iuveniliter hauriente. . .
11, 38, 6 poposcit (Claudius) poculum et solita
convivio celebravit.

poena. A) i. q. *strafe, bestrafung a*) c. *oppos.*
et *sim.* G 12, 7 cf. *multare, multa* et 12, 6 *punire.*
1, 44, 8 cf. *infra.* 4, 42, 11 Votienus. . . maiesta-
tis poenis adfectus est: Caesar. . . Aquiliam. . .
exilio punivit. 12, 19, 11 pro Mithridate, quando
gravius mereretur, non. . . regnum precari, sed
ne. . . poenas capite expenderet. 14, 48, 17 esse
poenas legibus constitutas, quibus sine iudi-
cum saevitia. . . supplicia (capitalstrafen) decer-
nerentur cf. 48, 14 non *quidquid* nocens reus
pati mereretur, id. . . senatui statuendum. 49, 10
(contumeliarum) *ultionem* a patribus postula-
tam, et pro magnitudine delicti poenam statui
par fuisse. compon. *supplicium* G 12, 2 cf. 12, 5.
I, 37, 6 auditisne, ut poena mea et supplicium
vestrum simul postulentur. IV, 32, 13 quibus

(exercitus vocibus) ad supplicium petitus iure
gentium poenas reposco. 1, 26, 14 cf. *infra.* 11,
35, 18 Proculum. . . tradi ad supplicium iubet.
Decrius quoque. . . Sulpicius. . . eadem poena
adfecti (sunt). 13, 22, 7 de Atimeto supplicium
sumptum (est), validiore apud libidines prin-
cipis Paride, quam ut poena adficeretur. Plau-
tus. . . silentio transmissus est. 14, 48, 17 cf. *supra.*
15, 44, 10 Nero subdidit reos et quaesitissimis
poenis adfecit, quos. . . cf. 44, 13 supplicio ad-
fectus est. 68, 4 tum iussu p. subiit nec
ceteri centuriones in perpetiendis suppliciis
degeneravere. 71, 26 Caedicia. . . et Caesennius
. . . Italia prohibentur, reos fuisse se tantum
poena experti. Acilia. . . sine absolutione, sine
supplicio dissimulata. — 4, 36, 14 ut quis de-
strictior accusator, velut *sacrosanctus* erat: le-
ves, ignobiles poenis adfiebantur. A 19, 10
(Agricola) parvis peccatis *veniam*, magnis se-
veritatem commodare; nec poena semper (sc.
uti; alii p. coniungunt cum 'cont. esse'), sed
saepius paenitentia contentus esse. 13, 35, 23
nec, ut in aliis exercitiis, primum alterum-
que delictum venia prosequeretur, sed qui signa
reliquerat, statim capite poenas luebat cf. 35,
25 *ignoscebatur.* 2, 10, 2 diversi ordiuntur, hic
. . . opes Caesaris et victis graves poenas, in de-
ditionem venienti paratam *clementiam*,. . . III,
61, 11 nec ulla apud Vitellianos flagitii poena
(erat), et *praemiis* defectorum versa (est) fides.
1, 26, 14 senatum consulendum (esse), quotiens
supplicia aut proelia indicantur: an praemia
sub dominis, poenas sine arbitro esse? 3, 26, 2
vetustissimi mortalium. . . sine probro, scelere
eoque sine poena aut coercionibus agebant.
neque praemiis opus erat, cum honesta suo-
apte ingenio peterentur. 4, 30, 14 delatores, genus
hominum. . . ne poenis quidem umquam satis
coercitum, per praemia eliciebantur. — G 12, 2
distinctio poenarum ex *delicto* (est). 12, 7 le-
vioribus delictis pro modo (delicti) poena [Aci-
dal; codd. poenarum] (est) cf. *modus A. a.*
14, 49, 10 cf. *supra.* 3, 69, 13 sic a maioribus
institutum, ut, si antissent delicta, poenae seque-
rentur. — I, 84, 12 paucorum *culpa* fuit, duorum
poena erit. 15, 20, 12 culpa quam poena tempore
prior. . . est. compon. *paenitentia* A 19, 10 cf.
supra. V, 25, 17 ni. . . noxii capitis (i. e. Civilis)
poena paenitentiam fateantur (Batavi). 1, 45, 5
nec poena commilitonum exteriti nec paeni-
tentia conversi iras retinebant (milites seditiosi).
— 4, 33, 19 multorum, qui Tiberio regente poe-
nam vel *infamias* subire, posterii manent. [Non
necessario Lips. *infamiam*, Her. poenas vel *in-
famiam*.] 14, 40, 14 Marcellum. . . preces Caesaris
poenae magis quam infamiae exemere. — 2, 76, 7
discordiam erga Germanicum *odio* fortasse di-
gnam (esse), non poena. — 1, 44, 8 (legatus)
iudicium et poenas de singulis (seditiosis mi-
litibus) in hunc modum exercuit cf. 44, 2 ora-
bant puniret noxios. 11, 6, 15 non iudicium,
quippe in manifestis, sed poenam statui vide-
bant. 6, 7, 24 a plerisque scriptoribus omissa
(esse) multorum *pericula* et poenas.

b) G 12, 2 *distinctio* poenarum ex *delicto* (est).
— 2, 85, 5 (veteres) satis poenarum *adversum*
inpudicas in ipsa professione flagitii credebant.

13, 28, 13 statutum, quantum poenae inrogarent (aediles) cf. pignus.

c) 1) *c. gen. subi.* 13, 42, 7 repetitum credebatur senatus consultum poenaeque *Cinciae legis adversum eos*, qui . . . 2) *c. gen. obi.* A 32, 23 ibi tributa et metalla et ceterae *servientium* poenae (sunt), quas in aeternum perferre aut statim ulcisci in hoc campo est. V, 25 *noxii capitis* p. 1, 45 p. *commilitonum* cf. a. 3, 25, 3 (Papiam Poppaeam) Augustus. . . incitandis *caelibum* poenis . . . sanxerat. 4, 29, 8 robur et saxum aut *parricidarum* poenas (minitabatur vulgus). 71, 8 has atque alias *sontium* p. in tempore trademus. 6, 7, 24 *multorum* cf. a. 11, 35, 10 continuus dehinc cohortium clamor nomina *reorum* et poenas flagitantium. 12, 53, 1 refert ad patres de poena *feminarum*, quae . . . 15, 67, 14 poena *Flavi* . . . tribuno mandatur. I, 39, 9. 2, 40, 15 poena eius. — G 19, 4 *quorum* (*adulteriorum*) poena praesens et maritis permessa (est). 2, 50, 12 adulterii p. cf. d. 12, 8, 6 poena *incesti* cf. e. II, 10, 19 nec poena *criminis* (i. q. sceleris), sed ultor displicebat. IV, 21, 10 *sceleris* cf. d. III, 61, 11 nec ulla apud Vitellianos *flagitii* poena (erat). 1, 10, 17. 16, 29, 6 *adfinitatis* poenas. 3, 16, 23 meae *pravitatis* poenas cf. e. 51, 6 (deprecabatur Tiberius) tam praecipitis *verborum* poenas. 4, 42, 11 *maiestatis* (laesae) poenis adfectus est. 15, 51, 17 poenas *eversae rei* p. daret.

d) G 19, 4 adulteriorum p. *praesens*. 3, 51, 6 tam *praecipitis* verborum poenas. IV, 21, 10 per-fuga Batavus . . . *meritas* sceleris p. expectaret. I, 45, 13 *maiores* p. daturum. 2, 10, 2 victis *graves* poenas. 50, 12 liberavit (Tiberius) Appuleiam lege *maiestatis*: adulterii gravio-rem p. deprecatus . . . 14, 28, 9 Vibius . . . Italia exigitur, ne graviore p. adficeretur, . . . fratris opibus enisus. 15, 44, 10 *quaesitissimis* p. adfecit, quos . . . 60, 4 raptus in locum *servilibus* (i. q. servorum) poenis sepositum . . . trucidatur. — vi *obi.* I, 37, 6 p. *mea*. 13, 26, 10 p. *sua*.

e) I, 39, 9 agitasse Laco . . . de occidendo Vinio dicitur, sive ut *poena* eius *animos* militum *mulceret*, seu . . . V, 25 poenitentiam fateri. 1, 45 exterriti cf. a. 15, 71, 26 reos fuisse se tantum poena experti. 4, 30, 14 delatores, genus hominum . . . ne poenis quidem umquam satis *coercitum*. 42, 11 Votienus . . . *maiestatis* poenis *adfectus* est. 36, 14. 6, 30, 1 accusatores . . . poenis adfiebantur. 15, 44, 10 *quaesitissimis* p. adfecit, quos . . . 11, 35, 18 eadem p. adfecti (sunt). 13, 22, 7 validiore . . . Paride, quam ut poena adficeretur cf. a. 14, 28, 9 ne graviore p. adficeretur cf. d. 41, 8 qui talem operam emptitasset . . . perinde poena *teneretur* ac . . . — 4, 70, 10 quem diem *vacuum* poena (fore), ubi inter sacra . . . vincla . . . inducantur? 14, 28, 7 antea vacuum id *solutumque* poena fuerat. 12, 19 quos ipse . . . relegaverat, Iturium et Calvisium poena *exsolvit* (Nero). — 14, 40, 14 *poenae* (qm *eximere* cf. a. — G 12, 7 *delictis* poena (est). III, 61, 11 *flagitii* p. (est) cf. a. 3, 55, 17 aemulandi amor validior (erat) quam poena ex legibus et metus (sc. poenae). II, 10, 19 nec poena criminis, sed ultor *displiebat*. 3, 69, 13 si antissent delicta, poenae *sequerentur*. — I, 45, 13 (Celsus) simulatione irae vinciri iussum et maiores poenas *daturum* ad-

firmans praesenti exitio subtraxit (Otho). 15, 51, 17 provisum (esse), quoniam modo poenas *eversae rei* p. daret (Nero). 16, 23, 6 Helvidium (miserabantur), *innoxiae adfinitatis* poenas daturum. II, 54, 8 Coenus . . . iussu Vitellii poenas *luit*. 3, 16, 23 precor, ne meae *pravitatis* poenas *innoxius* luat. 6, 25, 10 eodem die defunctam (esse), quo biennio ante Seianus poenas *luisse*. 12, 54, 17 *capite* poenas *luerent* (Iudaei). 13, 35, 23 qui signa reliquerat, statim *capite* poenas *luebat*. 21, 2 obiecta *dissolveret* (Agrippina) vel poenas [M pena *ante veterem corr.*; Halm *fort.* poenam] *lueret*. 14, 10, 17 *luisse* eam (Agrippinam) poenam [Nipp. poenas] *conscientia*, *quasi scelus paravisset. 6, 4, 4 Latiaris . . . *luendae poenae* primus fuit. 1, 10, 17 Antonium . . . *subdolae adfinitatis* poenas *morte exsolvisse*. 6, 24, 15 (Tiberius) poenas *nomini generique maiorum* et posteris *exsolveret*. 12, 19, 11 poenas *capite expenderet*. A 32, 23 *servientium* poenas *perferre* aut *ulcisci* cf. c. 4, 33, 19 (multi) Tiberio regente poenam vel *infamias subiere* cf. a. 15, 68, 4 *iussam* p. subiit. G 19, 4 adulteriorum poena maritis *permessa* est. 15, 67, 14 poena Flavi . . . tribuno *mandatur*. I, 37, 6 *postulare*. 37, 8 *promittere*. 11, 35, 10 reorum poenas *flagitare*. IV, 32, 13 poenas (rache, *genngthuung*) *reposco* cf. a. 12, 8, 6 *inridentibus* cunctis, quod poenae *procuracionesque incesti* id temporis *exquirerentur*. IV, 21, 10 *meritas sceleris* p. *expectaret*. 2, 50, 12 *graviorem* p. *deprecatus* cf. d. 3, 51, 6 cf. c. 13, 26, 10 p. suam *ipsi suadentes. 4, 29, 8 *parricidarum* poenas *minitabatur* cf. c. 3, 54, 2 si quis legem sanciat, poenas *indicat*, . . . 4, 31, 17 eadem p. in Catum . . . *statuitur*. 11, 6, 15. 14, 49, 10 pro magnitudine delicti poenam *statui*. 48, 17 esse poenas *legibus constitutas* cf. a. 6, 7, 3 *placitum* eandem p. *inrogari* quam in Aruseium. 13, 28, 13. 6, 48, 21 Carsidius . . . ut in insulam deportaretur, Pontius amitteret ordinem senatorium, et eandem p. in Balbum *decernuntur* cf. Nipp. 1, 44, 8 poenas de singulis in hunc modum *exercuit* (legatus) cf. a. 2, 40, 15 nec Tiberius poenam eius palam *ausus*, in secreta Palatii parte *interfici* iussit. 3, 25, 3 *incitandis caelibum* p. i. q. *schärfen*. 13, 42, 7 *repetere* cf. c. 2, 10, 2 *ordiri*. 4, 71, 8 in tempore tradere. 6, 7, 24 *omittere*.

f) G 7, 6 *verberare* . . . sacerdotibus *permissum* (est), non quasi *in poenam* nec ducis iussu, sed . . . — I, 58, 4 *saevitiam* militum plerosque *ad poenam exposcentium* . . . adprobat. 72, 8 non alium *pertinacius* ad poenam *flagitaverunt*. 84, 15 *caput imperii* (i. e. senatum) et decora omnium provinciarum ad poenam *vocare* non hercule . . . Germani audeant. 14, 45, 7 iter, quo damnati (capite) ad poenam *ducebantur*, . . . praesidiis *saepsit*. — IV, 44, 13 ambo . . . *pulsi*, quamvis *concesso* aliis *reditu*, in eadem p. *re-tenti* sunt. — 3, 26, 2 sine poena *agere* cf. a.

B) i. q. *marter*, qual 6, 6, 11 Tiberium . . . non solitudines *protegebant*, quin *tormenta* pectoris *suasque* ipse poenas *fateretur* cf. 6, 6 adeo . . . *flagitia* sua ipsi in *supplicium* *verterant*.

poenitentia, -teo cf. **paen-**

poeta. D 4, 3 nec tu *agitare* et *insequi* **poetas**

intermittis, et ego, cui desidiā advocatōnum obicis, quotidianum hoc patrociniū defendendae adversus te *poeticae* exerceo. 11, 5 detrectare poetas atque *carminum* studium prosternere. 9, 9 quis Saleium nostrum, egregium p. vel, si hoc honorificentius est, praeclarissimum *vatem*, deducit. ? 12, 13 aureum saeculum. . . poetis et vatibus abundabat, qui bene facta canerent cf. totum locum. oppon. *orator* D 10, 2 et 29. 12, 13. 14, 12 cf. *orator* B. — D 10, 29 poetarum *studium*. 5, 7 Saleium, cum optimum virum tum *absolutissimum* p. 9, 9 *egregius* p. 10, 3 *mediocris* poetas nemo novit, *bonos* pauci. — D 9, 13. 9, 30 adice quod poetis, si modo dignum aliquid elaborare et efficere velint, relinquenda conversatio amicorum. . . est cf. totum locum. 14, 11. 42, 6.

poetica. D 4, 5 cf. poeta. 5, 10 quisquis *studium* poeticae et *carminum* gloriam fovet. 5, 7 si poetica accusatur. . .

poeticus. D 20, 18 locus exquisito et poetico *cultu* enituit. 20, 19 exigitur. . . ab oratore etiam poeticus *decor*.

politus. *transl.* de oratione D 18, 10 Graccho politior et ornatio Crassus (est) i. q. gefeilter.

polleo. a) de hom. α) 4, 33, 5 plebe *valida* vel cum patres pollerent. — c. *dat. fin.* III, 55, 5 tot milia armatorum. . . si dux alius foret, *infernando* quoque bello satis pollebant.

β) c. *abl.* 4, 55, 10 Ilienses. . . antiquitatis *gloria* pollebant cf. 55, 8 parum *validi*. 14, 57, 3 *validior* in dies Tigellinus et malas *artes*, quibus solis pollebat, gratiores (Neroni) ratus. . . — V, 12, 15 *multitudine* et *armis*. . . Simo, Eleazarus loco pollebat. 11, 24, 18 quamquam armis pollerent (Lacedaemonii). II, 92, 3 Priscus Valentinus, Sabinus Caecinae *gratia* pollebant; inter discordes Vitellio nihil auctoritatis. 13, 2, 4 hi rectores imperatoriae inventae. . . *diversa arte* ex aequo pollebant, Burrus militaribus *curis* et *severitate* morum, Seneca *praeceptis* eloquentiae et *comitate* honesta. 14, 57 cf. supra. III, 45, 5 Cartimandua Brigantibus imperitabat, polens *nobilitate*; et auxerat potentiam. . .

b) de *rebus* 3, 54, 13 cur ergo olim parsimonia pollebat? i. q. tantam vim habebat.

pollex. *propr.* 12, 47, 6 cf. praestringo.

polliceor. in *univ.* a) c. *acc.* 1, 60, 9 Chauci cum *auxilia* pollicerentur. in commilitium adsciti sunt. 81, 8 suam ad id *curam* pollicitus est (Tiberius). 2, 40, 11 adeant (servum), offerant pecuniam, *fidem* atque *pericula* (übernahme von gefahren) polliceantur. 3, 54, 27 si quis ex magistratibus tantam *industriam* ac *severitatem* pollicetur, ut. . . 2, 13, 11 unus hostium. . . voce magna *coniuges* et *agros* et stipendii in dies. . . *sestertios centenos*, si quis transfugisset, Arminii nomine pollicetur. 47, 8 *centiens sestertium* pollicitus (est) Caesar. — c. *dat.* 1, 58, 22 Caesar clementi responso liberis. . . eius *incolumitatem*, ipsi *sedem*. . . pollicetur. 3, 19, 3 (Tiberius) Fulcinio *suffragium* ad honores pollicitus monuit, ne. . .

b) *seq. acc. c. inf.* III, 77, 2 ad Vitellium servus. . . perfugit pollicitusque, si praesidium acciperet, vacuum arcem *traditurum*. . . IV, 56, 16 illuc Labeo. . . perfugit; pollicitusque, si praesidium daretur, iturum in Batavos et. . . 3, 72, 8

Pompei theatrum igne. . . haustum Caesar extracturum pollicitus est. 15, 43, 7 eas porticus Nero sua pecunia extracturum. . . pollicitus est.

polluo. a) *propr.* 4, 49, 13 pollui *cuncta* sanie, odore, contactu. 13, 57, 22 *tegmina* corpori derepta incidunt (in ignes), quanto magis profana et usu polluta, tanto magis oppressura ignes.

b) *transl.* IV, 58, 36 si vobis (Iovi et Quirino) non fuit cordi me duce haec castra *incorrupta* et *intemerata* servari, at certe pollui *foedari* que a Tutore. . . ne sinatis. II, 76, 16 *rem p.* cf. perdo A. I, 2, 12 polluta *caerimoniae*. 14, 22, 21 videbatur (Nero) *potus sacros* et *caerimoniam loci* corpore **loto* polluisse. 3, 29, 15 filio Claudii socer Seianus (destinabatur). polluisse (sc. ea re) *nobilitatem* familiae videbatur (Tiberius). 50, 3 id spectamus, quam nefaria voce (i. e. carmine recitato) Clutorius *mentem* suam et *aures* hominum polluerit. — II, 56, 3 dispersi per. . . colonias Vitelliani spoliare, rapere, vi et stupris polluere i. q. nothzüchtigten u. schändeten; Her. explic. verübten gewaltsame entehrung. A 31, 4 *coniuges sorores* que etiam si hostilem libidinem (wollust) effugiant, nomine. . . hospitum polluuntur. 12, 46, 10 *paelicem* regiam polluerat. 6, 1, 8 (libidinibus) adeo indomitis exarserat, ut more regio *pubem* ingenuam stupris pollueret. 13, 17, 12 mors properata (est) in. . . supremum Claudiorum *sanguinem* (i. e. Britannicum), stupro prius quam veneno pollutum. III, 41, 5 (Valens) rapere inlicitas voluptates adulteriisque ac stupris polluere hospitem *domus* (credebatur). II, 37, 17 duces. . . scelerum sibi conscios nisi pollutum obstrictumque meritis suis *principem* passuros (non fuisse). 62, 12 cautum severe, ne *equites R.* ludo et harena polluerentur. 14, 20, 17 ut *proceres R.* specie orationum et carminum scaena polluantur. IV, 56, 3 interficiendos (*Vitellianos*) censebant, turbidos, infidos, sanguine ducum pollutos.

pomarium. G 26, 7 pomaria conserere cf. contendo.

pomerium. 12, 24, 2 quod p. Romulus *posuerit*. . . cf. totum locum. 23, 7 pomerium *urbis* auxit Caesar, more prisco, quo. . . 24, 10 mox pro fortuna p. **aureum* (est).

pompa. a) de *funebri* p. i. q. *feierlicher aufzug, trauerfolge* III, 67, 10 pullo amictu Palatio degreditur (Vitellius), maesta circum familia; ferebatur *lecticula* parvulus filius velut in *funebrem* p. 2, 73, 1 funus sine imaginibus et pompa per laudes ac memoriam virtutum eius celebre fuit. 4, 9, 8 funus *imaginum* pompa maxime illustre fuit. 13, 17, 15 ita maioribus institutum referens, subtrahere oculis acerba funera neque laudationibus aut pompa detinere.

b) i. q. *prunk, pomp* 3, 5, 1 fuere qui publici *funeris* pompam *requirerent* compararentque quae in Drusum. . . honora et magnifica Augustus fecisset.

pomum. G 23, 3. 15, 45, 17 *agrestibus* p. . . vitam tolerat. 4, 54, 6 poma, ut erant adposita, laudans nurui sua manu tradidit (Tiberius). . . intacta ore servis transmisit (Agrippina).

pondus. I) A) *propr.*, vi *collect.* i. q. *gewicht, gewichtstücke* 16, 1, 7 quo (specu) magna vis auri

contineretur, non in formam pecuniae, sed *rudi* et antiquo *pondere*.

B) *transl.* 1) *abstr.* a) i. q. *gewicht, schwere* I, 79, 14 neque conti neque gladii . . usui (erant), lapsantibus equis et *catafractarum* pondere i. q. *catafractis* gravibus. 15, 57, 10 vinclo fasciae . . indidit cervicem et *corporis* pondere conisa . . spiritum expressit i. q. mit des k. ganzer last sich stemmend. II, 22, 10 molares *ingenti* pondere ac fragore provolvunt. 2, 57, 15 cum . . coronae aureae *magno* pondere Caesari . . *leves* Pisoni . . offerrentur.

b) IV, 30, 9 verso pondere i. q. durch gewichtsverschiebung, durch verlegung des *schwerpunktes* cf. *machinamentum*.

2) *concret.* a) i. q. *körper von gewicht, masse* III, 27, 11 pondera *sazorum* Vitelliani provolvunt i. q. saxa magno pondere.

b) i. q. *masse, menge, summe* a) IV, 84, 6 numerum navium, *aurei* pondus augebat. 3, 53, 18 quid . . prohibere et priscum ad morem recidere adgrediar? . . familiarum numerum et nationes? *argenti* et *aurei* pondus? Minus recte explic. Roth das *schwere* silber- u. goldgeschirr. 6, 28, 21 sublato *murrae* pondere. β) vi *praegn.* i. q. *certum* p. III, 58, 10 servorum numerum et pondus *argenti* senatoribus indicit. 2, 60, 17 legebantur . . indicta gentibus tributa, pondus *argenti* et *aurei*, numerus armorum . .

II) a) i. q. *last* D 1, 8 percontationi tuae respondere et tam magnae *quaestionis* pondus excipere.

b) i. q. *wucht, stärke* D 6, 22 sive . . meditata profert orationem, est quoddam sicut ipsius *dictionis*, ita *gaudii* pondus et constantia; sive . .

pone. praepositio. II, 83, 9 tuta p. *tergum* Achaia. III, 60, 4 florentissimis p. t. municipiis. IV, 82, 3 respexit p. t. . Basiliden. 2, 16, 4 p. t. insurgebat silva. III, 84, 26 vincitae *p. t. manus. 4, 69, 3 si p. *fores* assisterent.

pono. I) A) *propr.* a) 1, 62, 5 primum extruendo tumulo *caespitem* Caesar posuit. 14, 34, 12 ut coniuges . . testes victoriae . . *plaustris* inponerent, *quae super* extremum ambitum campi posuerant.

b) *spec.* α) i. q. *proponere, öffentlich aufstellen* 1) 1, 7, 11 *edictum* . . tribuniciae potestatis praescriptione posuit i. q. erlassen. 4, 27, 4 positus propalam *libellis* ad libertatem vocabat . . servitia i. q. durch öffentliche anschlöße. 2) 14, 15, 8 exstructa (sunt) . . *conventicula* et *cauponae* et posita *veno iritamenta* luxui.

β) *part. de loco* A 11, 6 posita contra Hispania.

B) *transl.* a) D 20, 13 *iuvenes* et (u. zwar) in ipsa studiorum incude positi. 23, 3 nolo iridere . . illud tertio quoque sensu in omnibus orationibus pro sententia positum esse videatur. 13, 27, 8 non frustra maiores . . *libertatem* in communi posuisse i. q. zum gemeingut machen. — 6, 29, 9 eum *finem* gratiae ponere. 40, 19 omissa defensione finem vitae *sibi* posuit. c. *dat.* 4, 9, 2 si *modum* orationi posuisset . . i. q. darauf beschränken, endigen. 11, 10, 9 ibi modus rebus secundis positus (est).

b) *positum esse* i. q. *beruhen auf* I, 29, 13 Caesar adscitus sum, quo . . rei p. fato, *in* vestra manu positum est. II, 76, 10 te . . ad im-

perium voco, quam salutare rei p. . . , iuxta deos *in* tua manu positum est.

c) i. q. *verwenden* D 37, 13 Curiones et ceteram procerum manum *multum* in his studiis *operae curaeque* posuisse.

II) vi *praegn.* A) *propr.* a) i. q. *aufstellen, errichten, gründen*, sim. 14, 20, 5 quod mansuram *theatri sedem* posuisset (Pompeius). 4, 25, 3 Numidas . . positus *mapalibus* consedissee. A 22, 4 ponendis . . *castellis* spatium fuit. 22, 7 nullum ab Agricola positum castellum . . 1, 56, 4 posito castello *super* vestigia paterni praesidii *in* monte Tauno. 4, 24, 4 positus *castris* . . oppidum circumsidet. III, 76, 1 Vitellius positus *apud* Feroniam castris . . 12, 12, 7 positus castris *apud* Zeugma. III, 82, 2 castris *iuxta* pontem Mulvium positus. V, 11, 2 castris . . *ante* moenia Hierosolymorum positus. 15, 5, 5 se . . *in* agro hostili castra positurum (esse). 12, 63, 2 *Byzantium* *in* *extremo Europae posuere Graeci — c. *dat.* III, 74, 6 *sacellum* Iovi . . *aramque* posuit. 3, 62, 17 (*delubra*), quorum vetustissimum Paphiae Veneri auctor Aerias, post filius . . Veneri Amathusiae . . posuissent. 15, 74, 13 *templum* divo Neroni . . publica pecunia poneretur.

b) i. q. *deponere* 1, 3, 8 necdum posita puerili *praetexta* . . 13, 38, 5 positus *loricis* et *galeis* in faciem pacis veniretur. III, 68, 17 ut in aede Concordiae positurus *insignia* imperii . . discessit. 15, 29, 6 placuit Tiridaten ponere *apud* effigiem Caesaris insigne regium nec nisi manu Neronis *resumere*. — III, 65, 10 de pace ponendis *per* condicionem *armis* agitare. 63, 11 si positus *armis* se . . Vespasiano permisisset. 3, 73, 13 ceteros ad spem prolliceret arma sine noxa ponendi. 4, 50, 6 ponenda arma . . disse-rebat. Cf. infra B. b bellum.

B) *transl.* a) i. q. *festsetzen, bestimmen* 12, 24, 2 quod *pomerium* Romulus posuerit, noscere. 24, 11 quos tum Claudius *terminos* posuerit, facile cognitu. — IV, 8, 3 secundum vetera exempla, quae *sortem* legationibus posuissent. V, 5, 27 Liber festos laetosque *ritus* posuit.

b) i. q. *deponere* i. q. *ablegen, aufgeben* II, 37, 3 posito *certamine*. 38, 13 non discessere ab *armis* in Pharsalia . . civium legiones, nedum Othonis ac Vitellii exercitus sponte posituri *bellum* fuerint. 52, 1 posito ubique bello. III, 31, 8 pacem ne tum quidem orabant, cum bellum *posuissent. IV, 70, 24 quidam principum, ut primi posuisse bellum viderentur . . 72, 11 paruere, posito civium bello ad externa modestiores. — 1, 2, 4 posito triumviri *nomine* consulem se ferens. — G 27, 7 *lamenta* ac *lacrimas* cito, *dolorem* et *tristitiam* tarde ponunt. A 20, 10 civitates . . datis obsidibus *iram* posuere. I, 35, 3 posito *metu* incauti. 14, 59, 13 posito metu. 15, 40, 4 necdum *positus (erat) metus. II, 5, 11 positus *odiis* in medium consulere. 5, 11, 6 ponerent odia in perniciem itura. II, 27, 5 Valentis copiae . . posito hostium *contemptu* . . III, 31, 18 posita omni *ferocia* cuncta victi patiebantur. 16, 3, 7 posita *vaccordia*. IV, 38, 9 (Vitelliani) *studium* partium nondum posuerant. 15, 2, 17 ipse positus adversus Hyrcanos *discordiis* . . molem belli ciet. — [M, Ritter, Meiser III, 5, 10 posita in latus auxilia; Rhenan., Halm

opposita. Thomae 3, 38, 21 positam; M sitam. cod. Gudianus, Nipp. 11, 7, 16 capiendis pecuniis posuit modum; Orelli, Halm suppl. statuit.]

pons. A) in univ. a) 1, 70, 18 interruptis fluminum pontibus. IV, 66, 6 restitit, fretus loco, quia pontem Mosae fluminis anteceperat. 70, 21 Bingium concessit, fidens loco, quia pontem Navae fluminis abruperat. V, 26, 4, 2, 68, 6 cf. infra. III, 17, 8 fracto interfluentis rivi ponte. IV, 77, 8 Mosellae pons. — II, 34, 9 quae (ancorae) *firmitatem pontis continerent. 41, 1 Caecinam operi pontis intentum. V, 26, 4 petito conloquio scinditur Nabaliae fluminis pons, in cuius abrupta progressi (sunt) duces. 1, 69, 7 stetisse (Agrippinam) apud principium pontis. — 13, 47, 6 pons Mulvius .. celebris nocturnis inlecebris erat. 15, 15, 15 validus et fidus cf. infra. I, 86, 10 p. sublicius. 87, 5. II, 89, 1. III, 82, 2. 13, 47, 6 p. Mulvius. — I, 70, 18. V, 20, 15 interrumpere. III, 6, 17 plures abrupto ponte instanti hosti viam abstulerunt. 14, 7 relictis castris, abrupto p. Hostilium. pergunt. IV, 70 cf. supra. 2, 68, 6 cuius (annis Pyrami) pontes accolae ruperant. 1, 63, 20 cf. β. III, 17, 8 frangere. V, 26, 4 scindere cf. supra. 1, 69, 3 solvere. I, 86, 10 (Tiberis) immenso actu proruto [Gronov; F prorupto] p. sublicio. II, 34, 5 inchoato ponte transitum Padi simulantes. V, 20, 15 interrumpere inchoatum p. nitebantur. 1, 56, 12 Romanos pontem coeptantis arcebant. III, 6, 13 cohortes. . . ad Forum Alieni ponte iuncto consedis. 1, 49, 15 Caesar iuncto ponte tramittit. . . alas. 13, 7, 5 Nero. . . iubet. . . pontes per amnem Euphratem *iungi. V, 19, 6 in insulam concessit, gnarus deesse naves efficiendo ponti, neque exercitum R. aliter transmissurum. 2, 8, 9 plures dies efficiendis p. absumpti sunt. Nipp. unum p. intellegit, ut c. 11 et 13, 7, sed non necessario. 6, 37, 12 ponte navibus effecto tramissoque exercitu. . . 1, 61, 5 inponere cf. β. 69, 3 ni Agrippina inpositum Rheno p. solvi prohibuisset. 2, 11, 2 Caesar nisi pontibus praesidiisque inpositis dare in discrimen legiones haud imperatorium ratus. . . 15, 15, 1 flumini Arsaniae. . . pontem imposuit (Paetus). 12, 57, 5 gladiatorum spectaculum editur, inditis (lacui) pontibus pedestrem ad pugnam. 15, 9, 2 ne ponti iniciendo impedimentum hostiles turmae adferrent. 9, 8 p. continuatus (est usque ad finem). II, 34, 12 clauderat pontem inposita turris. IV, 66 antecapere cf. supra. 77, 11 reciperatum p. electa manu firmavit i. q. stark besetzen. 35, 9 insidere cf. β. 77, 8 medius Mosellae pons, qui ulteriora coloniae adnectit, ab hostibus inessus. 15, 15, 15 rumor inceserat pontem cessurum oneri dolo fabricantium: sed qui ingredi ausi sunt, validum et fidum intellexere. — 4, 73, 6 aestuaria aggeribus et pontibus traducendo graviore agmini firmat. 13, 39, 29 (legiones) si amnem Araxen. . . ponte transgrederentur. 15, 7, 6 in transgressu Euphratis, quem ponte mittebant. . . 1, 20, 2 manipuli. . . Nauportum missi ob itinera et pontes et alios usus i. q. zum strassen- u. brückenbau.

β) de p. longis IV, 35, 9 praemissis qui pontes et viarum angusta insiderent. 1, 61, 5 pontes et aggeres umido paludum et fallacibus campis

inponeret (Caecina). 63, 14 Caecina, qui suum militem ducebat, monitus. . . pontes longos quam maturime superare. 63, 20 Caecinae dubitanti, quonam modo ruptos vetustate pontes reponebat. . .

B) spec. a) i. q. pons versatilis, fallbrücke IV, 23, 16 cf. materia A. b. 4, 51, 4 (barbari) pontis et scalas ante fabricati inferre propugnaculis.

b) i. q. verdeck 2, 6, 8 multae (naves) pontibus stratae, super quas tormenta veherentur, simul aptae ferendis equis aut commeatui.

pontifex. 3, 58, 15 deum munere summum pontificum etiam summum hominum esse, non . . . privatis adfectionibus obnoxium. 64, 9 quos (ludos magnos) pontifices et augures et quindecimviri septemviri simul et sodalibus Augustalibus ederent. — 3, 58, 13 a pontificibus maximis ire in provincias (prohibebantur flamines). 59, 2 cum augur Lentulus alique varie dissererent, eo decursum est, ut pontificis maximi sententiam opperirentur. 71, 11 Caesar recitavit decretum pontificum, quotiens valetudo adversa flaminem Dialelem inaccessisset, ut pontificis maximi arbitrio plus quam binotium abesset. . . 71, 17 memorabatur L. Metelli p. maximi exemplum, qui A. Postumium flaminem attinisset. 11, 32, 11 Vibidiam, virginum Vestalium vetustissimam, oravit (Messalina) pontificis maximi (i. e. imperatoris Claudii mariti) aures adire, clementiam expetere. — 1, 10, 21 consulti (ab Augusto) per ludibrium pontifices, an concepto needum edito partu rite nuberet. 4, 17, 8 accitos p. percontatus est (Tiberius), num id precibus Agrippinae aut minis tribuissent. 6, 10, 11 L. Piso pontifex. . . fato obiit, nullius servilis sententiae sponte auctor. IV, 53, 11 Priscus praetor, praecunte (sc. verba precationis) Aeliano p., lustrata. . . area. . . deos precatus. . . 3, 58, 7 saepe pontifices Dialia sacra fecisse, si flamen (Dialis) valetudine. . . impeditur. 64, 9 ludos magnos edunt cf. supra. 4, 17, 1 pontifices eorumque exemplo ceteri sacerdotes, cum pro incolumitate principis vota susciperent, Neronem quoque. . . isdem dis commendavere. 11, 15, 11 factum. . . senatus consultum, viderent pontifices quae retinenda firmandaque haruspicum. 12, 8, 5 addidit Claudius sacra ex legibus Tulli regis piaculaque apud lucum Dianae per pontifices danda. I, 15, 2 si te (Pisonem) privatum lege curiata apud pontifices, ut moris est, adoptarem (Galba).

pontificatus. A 9, 25 Britanniae praepositus est (Agricola), adiecto pontificatus sacerdotio. I, 77, 13 Otho pontificatus auguratusque honoratis iam senibus cumulum dignitatis addidit. 3, 29, 10 additur (sc. ad quaesturam Neroni) pontificatus. 1, 3, 2 Augustus. . . sororis filium. . . pontificatu et curuli aedilitate. . . extulit. II, 91, 2 maximum p. adeptus Vitellius de caerimoniis publicis (edixit).

popina. II, 76, 29 cf. commissatio. III, 83, 8 alibi proelia et vulnera, alibi balineae popinaeque.

poples. I, 42, 7 iacuit primo ictu in poplite, mox. . . in utrumque latus transverberatus. 15, 63, 14 crurum et poplitum venas abruptit.

popularis. I) adi. a) in univ. 4, 12, 13 sub-

nixam popularibus studiis inhiare dominationi (Agrippinam) i. q. volksgunst.

b) *spec. α* i. q. *volksthumlich* D 36, 10 hinc leges assidue et populare nomen.

β) i. q. *volksgunst gewinnend* II, 65, 8 interpretabatur quaedam ex orationibus eius contumeliosa in Vitellium et pro se ipso popularia. Her. expl. demagogisch. 91, 9 quae grata . . et popularia . . accipiebantur. 15, 39, 10 quae quamquam popularia in iritum cadebant.

II) *subst.* non nisi num. *plur.* A) i. q. *landsleute a)* de *Germanis, spec. i. q. stammgenossen* cf. Dahn, Könige der Germ. I p. 52. G 10, 20 captivum . . cum electo popularium suorum patriis quemque armis committunt. III, 21, 16 Sido atque Italicus Suebi cum delectis popularium primore in acie versantur. IV, 12, 13 (cohortes Batavorum) vetere instituto nobilissimi popularium regebant. 18, 26 praefectus alae Batavorum Labeo . . ne interfectus invidiam apud populares . . praerberet, in Frisios avehitur. 67, 3 Sabinus (Lingonus) . . inconditam popularium turbam in Sequanos rapit. 1, 57, 2 legati a Segeste venerunt auxilium orantes adversum vim popularium, a quis circumsedebatur, validiore apud eos Arminio. 2, 10, 13 ut qui (Arminius) Romanis in castris ductor popularium meruisset. 88, 9 Arminius . . pulso Maroboduo regnum adfectans libertatem popularium adversam habuit. 44, 9 Maroboduum regis nomen invisum apud populares, Arminium pro libertate bellantem favor habebat. 12, 29, 3 Vannius Suebis a Druso Caesare inpositus peltilur regno, prima imperii aetate carus acceptusque popularibus.

b) 2, 1, 8 Phraates . . partem prolis firmandae amicitiae miserat, haud perinde nostri metu quam fidei popularium diffusus. 6, 31, 4 (rex Artabanus) superbiam in nos, saevitiam in populares sumpsit. 11, 10, 16 si perinde amorem inter populares quam metum apud hostes quaesivisset (Vardanes). 3, 38, 14 Thraecia . . Rhoemetalcen et Trebellenum incusans popularium iniurias inultas sinere. 4, 24, 12 excito cum popularibus rege Ptolemaeo quattuor agmina parat. 47, 3 rex Rhoemetalees cum auxiliis popularium, qui fidem non mutaverant, (venit). 6, 37, 2 profugo Artabano et flexis ad novum regem popularium animis. 11, 9, 10 Parthi imperatores . . foedus . . iaciunt cognitis popularium insidiis. 12, 44, 12 Pharasmanes iuvenem . . studio popularium accinctum . .

B) i. q. *populus, bevölkerung, einwohner* 12, 16, 4 (Sozom oppidum) desertum a Mithridate ob ambiguos popularium animos. 14, 24, 14 legati Tigranocertā missi patere moenia adferunt, intentos popularis ad iussa (Corbulonis).

popularitas. 3, 69, 17 quanto rarior apud Tiberium popularitas, tanto laetioribus animis accepta.

populatio. *propr.* I, 68, 7 undique populatio et caedes (erat). 51, 18 expugnationes urbium, populationes agrorum, raptus penatium hausebant animo. 1, 51, 1 Caesar . . legiones, quo *latior* p. foret, quattuor in cuneos disperdit; quinquaginta milium spatium ferro flammisque *pervastat*. 4, 48, 4 (Thraecibus) permissum va-

stare, urere, trahere praedas, dum populatio lucem intra sisteret. 3, 20, 3 Tacfarinas . . bellum in Africa renovat, *vagis* primum populationibus et ob pernicitatem *inultis*, dein vicis excindere, trahere graves praedas. 11, 18, 11 legiones operum et laboris ignavas, populationibus laetantes, veterem ad morem reduxit.

populator. *propr.* 12, 27, 9 trepidatum (est) adventu Chattorum *latrocinia* agitantium, dein . . legatus . . Nemetas . . *inmittit, monitos ut anteirent populatores vel dilapsis improvisi circumfunderentur. 3, 39, 5 caesis p. cf. 39, 3 *praedabundi*. 4, 48, 8 quorum (agminum) altero populatores invaderentur.

populor. *propr.* A) *absol.* A 20, 7 nihil . . apud hostis quietum pati (Agricola), quo minus subitis excursibus popularetur [B popularēt]. Kritz, Prammer suppl. eos (hostes), Andresen, Peter id. G 35, 10 quieti secretique (Chauci) nulla provocant bella, nullis raptibus aut latrociniiis populantur. Prammer suppl. aliorum agros *vel* alios. III, 15, 15 progressus (est), quo licentius popularentur (auxiliares cohortes). 2, 25, 9 Caesar pergit introrsus, populatur, excindit . . hostem. 4, 23, 8 erat illi praedarum receptor ac socius populandi rex Garamantum. 12, 39, 11 duas . . cohortes avaritia praefectorum incautius populantes intercepere.

B) c. acc. a) *qd α*) V, 23, 14 Cerialis *insulam* . . hostiliter populatus . . villas Civis intactas . . *sinebat*. A 7, 3 classis . . *Intimilium* [Momm- sen; Lips. Intemelios; codd. in templo] (Liguria pars est) hostiliter populatur. G 16, 14 si quando hostis advenit, *aperta* populatur. 1, 56, 16 Caesar incenso Mattio . . aperta populatus vertit ad Rhenum. 21, 2 (milites) vagi *circum- iecta* populabantur.

β) 15, 38, 10 incendium . . *inferiora* (urbis) populando anteiit remedia.

b) *qm* 14, 29, 4 Veranius modicis excursibus *Siluras* populatus . .

populus. I) in *univ.* a) D 41, 5 quod municipium in clientelam nostram venit, nisi quod aut *vicinus* p. aut domestica discordia agitatur? 3, 26, 7 provenere dominationes multosque apud populos aeternum mansere. 12, 20, 14 triumphos de populis regnisque *integris* acquiri (se. a Romanis). 13, 55, 12 ne vastitatem et solitudinem mallent (Romani) quam *amicos* p. 15, 24, 4 di, quamvis *potentium* populorum arbitri.

b) 4, 33, 1 cunctas nationes et urbes populus aut *primores* aut *singuli* regunt. 6, 42, 8 populi imperium iuxta libertatem, *paucorum* dominatio regiae libidini propior est. Cf. II. B. 1. b.

II) A) de *Romanis* 1) i. q. *volk* (als politisches ganges) a) α) 1, 72 compon. *plebs* cf. *plebs* II. A. — I, 30, 13 si *res p.* et *senatus* et *populus* vacua nomina sunt, . . 55, 14 ne reverentiam imperii (R.) exuere viderentur, *senatus populi- que* R. obliterata iam nomina sacramento advocabant. 57, 6 exercitus, speciosus *senatus* populi- que R. nominibus relictis, . . Vitellio accessit cf. II, 32 infra. II, 90, 2 tamquam apud alterius civitatis *senatum* *populumque* magnificam orationem de semet ipso prompsit (Vitellius). III, 60, 18 si incolumitatem *senatui* *populoque* R. sine sanguine quaesissent. 1, 2,

13 neque provinciae illum rerum statum (i. e. imperium Augusti) abnuebant, suspecto senatus populique imperio ob certamina potentium et avaritiam magistratum. II, 32, 18 ipsis omnia opulenta et fida, . . . Italiam et caput rerum urbem senatumque et populum, numquam obscura nomina, etiam si aliquando obumbrentur. 14, 11, 3 dedecus senatus et populi speravisset (Agrippina). I, 12, 4 legiones . . . senatui ac populo R. arbitrium eligendi (imperatoris) permittere. 56, 13 legiones . . . in senatus ac populi R. verba iurasse. III, 84, 7 urbem senatui ac populo R., templa dis reddita (esse). I, 90, 6 vocata contione maiestatem urbis et consensum populi ac senatus pro se attollens . . . 4, 67, 23 populum ac senatum auxilio vocare. A 2, 6 illo igne *voce populi R. et libertatem senatus et conscientiam generis humani aboleri arbitrabantur. I, 38, 5 idem senatus, idem populi R. animus est: vestra (militum) virtus expectatur. 1, 7, 8 consules primi in verba Tiberii Caesaris iravere . . . ; mox senatus milesque et populus. 15, 3 neque populus ademptum ius questus est nisi inani rumore, et senatus . . . libens tenuit. 12, 5, 8 percontatus Caesarem an iussis populi, an auctoritati senatus cederet, . . . 15, *51, 16 neque senatui neque populo quidquam manere. 12, 41, 18 quae censuerint patres, iusserit populum, intra penates abrogari. 3, 27, 2 pulso Tarquinio adversum patrum (patriciorum, adel) factiones multa populus paravit tuendae libertatis.

β) 1) 15, 45, 5 egesto auro, quod triumphis, quod votis omnis populi R. aetas . . . sacraverat. I, 38, 5 idem p. R. animus est. 3, 10 atrocioribus p. R. *cladibus*. 90, 6 *consensus* p. ac senatus pro se attollens. A 14, 6 quaedam civitates Cogidumno regi donatae . . . , veteres ac iam pridem recepta p. R. *consuetudine*, ut haberet instrumenta servitutis et reges. 11, 1, 8 *contione* *in p. R. fateri. 2, 35, 7 Gallus . . . nihil satis illustre aut ex *dignitate* p. R. nisi coram (Caesare) . . . dicebat. 13, 31, 4 cum ex dignitate p. R. repertum sit res illustres annalibus, talia diurnis urbis actis mandare. 16, 22, 20 *diurna* p. R. 4, 5, 7 Mauros Iuba rex acceperat *donum* p. R. 12, 45, 15 Armenia donum p. R. 3, 73, 10 pulcherrimo p. R. *fastigio*. III, 46, 13 adfuit, ut saepe alias, *fortuna* p. R. I, 25, 6 susceperit duo manipulares *imperium* p. R. transferendum. 1, 2, 13 suspecto senatus populique imperio cf. α. 28, 19 (Percennius et Vibulenus) pro Neronibus . . . imperium p. R. capessent? 12, 5, 8 *iussis* p. cedere cf. α. 13, 50, 9 acri etiam tum p. R. *libertate*. G 29, 9 est in eodem obsequio et Mattiacorum gens; protulit enim *magnitudo* p. R. ultra Rhenum . . . imperii reverentiam. 13, 34, 13 Corbulo dignum magnitudine p. R. rebatur parta olim . . . recipere. 1, 72, 10 *maiestatem* p. R. minuere. I, 55, 57 p. R. *nomen* cf. α. III, 72, 16 immensae postea p. R. *opes*. 2, 88, 12 qui (Arminius) non *primordia* p. R. . . . sed florentissimum imperium lacessierit. III, 72, 2 id facinus post conditam urbem foedissimum *rei publicae* p. R. accidit. 72, 12 modicae adhuc p. R. *res*. 4, 56, 7 magnis quidem iam p. R. rebus, nondum

tamen ad summum elatis. 3, 58, 6 nulla de eo p. *scita*. I, 56, 13 legiones . . . in senatus ac p. R. *verba* iurasse. IV, 76, 3 opperendas Transrhenanorum gentes, quarum terrore fractae p. R. *vires* opterentur. A 2, 6 *vox* p. R. cf. α. — gen. obi. 3, 73, 5 sua populique R. *contumelia* indoluisse Caesarem ferunt. 14, 11, 3 *dedecus* p. cf. α.

2) IV, 55, 6 (Classicus) e maioribus suis *hostis* populi R. quam *socios iactabat. I, 37, 5 *imperatorem* p. R. in castris an hostem habeatis. 12, 19, 5 p. R. imperatoribus, magnarum nationum regibus primam ex similitudine fortunae amicitiam (esse). 1, 39, 18 *legatus* (abgeordneter) p. R. 15, 41, 6 delubrum Vestae cum *Penatibus* p. R. (exustum). — 2, 41, 15 breves et infaustos p. R. *amores*.

γ) A 2, 6. 14, 6. G 29, 9. I, 3, 10. 12, 4. 16, 4. 25, 6. 37, 5. 38, 5. 55, 14. 56, 13. 57, 6. 89, 8. III, 46, 13. 60, 18. 72, 2 et 12 et 16. 84, 7. IV, 13, 9. 37, 16. 54, 3 et 15. 55, 6 et 17. 58, 6. 68, 28. 73, 2. 76, 3. V, 24, 6. 25, 6. 1, 28, 19. 39, 18. 58, 2. 72, 10. 2, 35, 7. 41, 4 et 15. 63, 10. 82, 7. 88, 5 et 12. 3, 6, 10. 60, 11. 62, 7. 73, 5 et 10. 4, 5, 7. 23, 1. 26, 7. 55, 6. 56, 4 et 7. 59, 18. 11, 1, 8. 25, 3. 12, 7, 3. 19, 5. 45, 15. 61, 10. 13, 9, 3. 31, 4. 34, 13. 50, 9. 14, 18, 6. 61, 20. 15, 25, 17. 41, 6. 45, 5. 16, 22, 20: praeterea cf. b G 37, 18. I, 1, 4. 1, 1, 8. 4, 32, 4 p. *Romanus*. — 3, 6, 5 non eadem decora principibus viris et *imperator* populo, quae modicis domibus aut civitatibus.

δ) IV, 73, 2 *populus R. virtutem armis *adfirmavit*. 1, 89, 8 ex quo divus Augustus res Caesarum composuit, procul et in unius sollicitudinem aut decus populus R. *bellaverat*. 15, 25, 17 in tantum ferme modum aucta potestate (Corbulonis), quem populus R. Pompeio bellum piraticum gesturo *dederat*. 3, 6, 10 quotiens populus R. clades exercituum, interitum ducum . . . constanter *tulerit*. IV, 55, 17 proclamant *furere* discordiis populum R., caesas legiones. A 14, 6 *habet* instrumenta servitutis et reges cf. α. 12, 41, 18 quae *iusserit* p. 1, 7, 8 in verba Tiberii *iurata* cf. α. 14, 61, 20 *malle* populum R. tibicinis Aegyptii subolem imperatorio fastigio induci? 11, 22, 14 mansit consulibus potestas deligendi (quaestores), donec eum . . . honorem populus *mandaret*. 12, 7, 3 conglobatur promisca multitudo populumque R. eadem *orare* clamitat. 3, 27, 2 multa populus *paravit* tuendae libertatis cf. α. 1, 15, 3 neque populus ademptum ius *questus* est nisi inani rumore. 2, 88, 5 non fraude neque occultis, sed palam et armatum populum R. *hostis* suos *ulcisci*. 4, 59, 18 *velle* id populum R., cupere exercitus.

ε) I, 16, 4 nec mea senectus *conferre* plus *populo* R. (potest) quam bonum successorem. 2, 41, 4 quos (hortos) Caesar dictator populo R. *legaverat*. 15, *51, 16 neque senatui neque populo quidquam *manere*. I, 12, 4 legiones . . . senatui ac populo R. arbitrium eligendi (imperatoris) *permittere*. III, 60, 18 incolumitatem *quaerere* cf. α. 84 urbem *redditam* (esse) cf. α. 14, 18, 6 (agros) regis Apionis . . . populo R. cum regno *relictos*. 4, 26, 7 (legatos) gens (Garaman-

tum) . . ad *satis faciendum* populo R. miserat. 2, 63, 10 non Pyrrum aut Antiochum populo R. perinde metuendus fuisse.

§) 4, 23, 1 is . . annus populum R. longo adversum . . Tacfarinatem bello *absolvit*. 2, 82, 7 populum R. aequo iure *complecti* reddita libertate (agitaverunt). 3, 26, 13 Numa religionibus et divino iure populum *devinxit*. IV, 54, 15 si populum R. . . interna mala *fregissent*. 1, 54, 10 populum per tot annos *molliter habitum* nondum audebat (Tiberius) *ad duriora vertere*. V, 25, 6 sin populum R. armis *vovent*. . . 4, 67, 23 populum ac senatum auxilio vocare.

η) IV, 13, 9 si a populo R. palam descivisset (Civilis). 1, 72, 3 nomen patris patriae Tiberius, a populo saepius ingestum, repudiavit. — IV, 58, 6 bellum cum p. R. vestris se manibus gesturum Classicus sperat. 11, 25, 3 (Aedui) soli Gallorum fraternitatis nomen cum p. R. usurpant. — IV, 54, 3 Civilis . . in populum R. ruere. 68, 28 contumelias et invidiam in p. R. effudit. 3, 62, 7 Parthorum irruptionem nihil mutata in p. R. constantia pertulisset. 4, 55, 6 memorabant de . . studio in p. R. per bella Persi et Aristonici. 56, 4 transcendere ad ea, quis maxime fidebant, in p. R. officiis. 13, 9, 3 solitam prioribus reverentiam in p. R. continuaret (Vologeses). 3, 60, 11 multae (civitates) . . meritis in p. R. fidebant. 12, 61, 10 multa eorundem (Coorum) in p. R. merita. — IV, 37, 16 donec egregia erga p. R. merita . . foedarent (Treveri). V, 24, 6 Velaedam . . monebat fortunam belli . . opportuno erga p. R. merito mutare. 1, 58, 2 non hic mihi (Segesti) primus erga p. R. fidei . . dies.

b) i. q. *das Volk zur Zeit der Republik* G 37, 18 Germani . . quinque consulares exercitus *populo R., Varum trisque cum eo legiones etiam *Caesari* abstulerunt. I, 1, 4 dum res populi R. memorabantur. 4, 32, 4 qui veteres populi R. res composuere. 1, 1, 8 *veteris* populi R. prospera vel adversa claris scriptoribus memorata sunt; temporibusque *Augusti* dicendis non defuere decora ingenia. 11, 24, 23 libertinorum filii magistratus mandare non . . repens, sed *priori* populo factitatum est cf. D 19, 9 prior ille p. cf. III. a. a.

c) dicitur de *aerario* 1, 8, 7 populo (gesamtes Volk) et plebi quadringentis tricenis quinquiens . . dedit (Augustus). 3, 28, 10 velut parens omnium populus vacantia (die herrenlosen Güter) teneret. 6, 17, 15 facta mutuandi copia sine usuris per triennium, si debitor populo in duplum praediis cavisset. 13, 31, 9 sestertium quadringentis aerario inlatum est ad retinendam populi fidem cf. plebs II. B.

2) i. q. *bevölkerung, Volk überhaupt* α) I, 4, 35. 36. 40. 76. 82. 89. II, 88. 6, 13. 14, 13. 15, 59 compon. *plebs* cf. plebs II. B. — D 39, 23 constat . . Bestiam et Vatinius concursu totius *civitatis* . . defensus, ut frigidissimos quoque oratores ipsa certantis populi studia . . incendere potuerint. 1, 73, 5 (Calvia) famem populo R. . . molita, totius postea civitatis gratiam obtinuit. — D 36, 24 cum et populum et *senatum* consilio et auctoritate regerent (oratores). 38, 18 continuum populi otium et assidua senatus

tranquillitas et maxime principis disciplina . . eloquentiam . . pacaverat. 41, 15 quid opus est longis in senatu sententiis . . ? quid multis apud populum contionibus . . ? I, 45, 1 alium crederes senatum, alium populum: ruere cuncti in castra, . . II, 55, 5 populus cum lauru . . Galbae imagines circum templa tulit . . ; in senatu cuncta . . decernuntur. 89, 2 Vitellius . . senatum et populum ante se agens . . composito agmine incessit. III, 82, 4 ne asperatus proelio miles non populo, non senatui, ne templis quidem . . consuleret. 4, 12, 2 laudante filium pro rostris Tiberio senatus populusque habitum ac voces dolentum simulatione magis quam libens induebat. 5, 4, 16 spretum dolorem principis ab senatu, descivisse populum. 11, 30, 10 matrimonium Sili vidit populus et senatus et miles. 14, 7, 5 sive servitia (Agrippina) armaret vel militem accenderet, sive ad senatum et populum pervaderet. 15, 73, 2 cf. infra. 16, 25, 6 aspiceret populus virum morti obvium, audiret senatus voces . . supra humanas. IV, 53, 17 ceteri magistratus et sacerdotes et senatus et eques et magna pars populi . . saxum ingens traxere. 3, 2, 13 consules . . et senatus ac magna pars populi viam complevere. — I, 4 (bis). 3, 10. 4, 2. 13, 17. 14, 1. 15, 73 compon. *patres* cf. pater B. IV. b. β. αα. — D 7, 17 quos saepius *vulgus* imperitum (*oppon. docti, die gebildeten*) et tunicatus hic populus (die ärmliche Volksklasse in Arbeitskitteln) transeuntes nomine vocat et digito demonstrat? A 43, 3 *vulgus* quoque et hic aliud agens (theilnahmlos) populus . . ventitavere ad domum (Agricolae). I, 89, 2 *vulgus* et magnitudine nimia communium curarum expers populus sentire paulatim belli mala, conversa in militum usum omni pecunia. 72, 16 eo infensior populus . . concurrere ex tota urbe in Palatium ac fora, et ubi plurima vulgi licentia, in . . theatra effusi seditiosis vocibus strepere. III, 58, 5 (Vitellius) aeger animi studiis militum et clamoribus populi arma poscentis refovebatur, dum *vulgus* ignavum . . exercitum et legiones appellat. 80, 1 eo successu studia populi aucta; *vulgus* urbanum arma cepit. 12, 41, 9 ludicro circensium, quod acquirendis vulgi studiis edebatur, Britannicus in praetexta, Nero triumphali veste travecti sunt: spectaret populus hunc decore imperatorio, illum puerili habitu, ac perinde fortunam utriusque praesumeret. 14, 14, 10 ultro vocari populus R. (a Nerone ad spectaculum) laudibusque extollere (eum), ut est *vulgus* cupiens voluptatum. 61, 10 (Poppaea) metu atrox, ne aut vulgi acrior vis ingrueret aut Nero inclinatione populi mutaretur. 15, 73, 2 Nero vocato senatu [Nipp. del.], oratione inter patres habita, edictum apud p. . . adiunxit. etenim crebro vulgi rumore lacerabatur. — 14, 45, 6 obtemperari non poterat, conglobata *multitudine* et saxa ac faces minante, tum Caesar populum edicto increpuit . . 15, 39, 5 solacium populo exturbato (sc. igni) ac profugo campum Martis . . patefecit et subitaria aedificia exstruxit, quae multitudinem inopem acciperent. — I, 4, 8 finis Neronis . . varios motus animorum non modo in urbe apud patres aut populum aut urbanum *militem*,

sed omnes legiones ducesque conciverat. 41,4 manifesta in Othonem omnium militum studia, desertum fuga populi forum. 78,11 Othoni . . populus et miles . . Neroni Othoni adclamavit. 82,11 velut capta urbe clausae domus, rarus per vias populus, maesta plebs; deieci in terram militum vultus. 89,2. III,58,5 cf. supra vulgus. 66,21 perstare (in fide) militem, superesse studia populi. 67,10 voces populi blandae . . , miles minaci silentio. IV,1,7 si quem procerum habitu . . conspexerant, obtruncare nullo militum aut populi discrimine. 39,12 (Antonium Varumque) claros rerum fama ac militum studiis etiam populus fovebat. 1,2,6 militem donis, populum annona, cunctos dulcedine otii pellexit (Augustus). 3,4,4 miles cum armis, sine insignibus magistratus, populus per tribus concidisse rem p. . . clamitabant. 11,30,10. 14,7,5 cf. supra senatus. 51,17 validior Tigellinus in animo principis . . , prospera populi et militum fama Rufus. 15,59,3 hortarentur Pisonem . . studia militum et populi temptare.

β) 4,41,12 negotia urbis, populi *adkursus*, multitudinem adfluentium increpat (Seianus). III,64,7 paucas Vitellio cohortes . . ; populi mobilem *animum* (esse). 58,5 *clamoribus* p. refovebatur cf. α. 14,51,17 prospera p. et militum *fama* Rufus. 13,5 morte eius (Agrippinae) *accensum* p. *favorem* disserunt. 13,50,1 crebris p. *flagitationibus*, immodestiam publicanorum arguentis, dubitavit Nero, an . . I,41,4 desertum *fuga* p. forum. 11,12,1 *inclinatio* p. superat ex memoria Germanici. 14,61,10 Nero inclinatione p. mutaretur. 1,10 *ira* p. 11,13,2 Claudius . . theatralem p. *lasciviam* severis edictis increpuit, quod in . . feminas illustres probra iecerat. 6,11,10 ob *magnitudinem* p. ac tarda legum auxilia sumpsit (Augustus) e consularibus qui coereret servitia. 13,54,14 (legati Frisii) intravere Pompei theatrum, quo magnitudinem p. viserent. 1,76,14 ad . . movendas p. *offensiones*. D 38,18 continuum p. *otium*. I,4,12 *pars* p. integra et magnis domibus adnexa. IV,53,17. 3,2,13 magna pars p. 14,29,10 Suetonius . . *rumore* p., qui neminem sine aemulo sinit, Corbulonis concertator. II,96,10 vagis per urbem militibus, qui *sermones* p. coererent. D 39,23 ipsa certantis p. *studia* cf. α. III,66,21 superesse studia p. 80,1 eo successu st. p. aucta. 2,37,12 ego, qui non pecuniam, non st. p. neque eloquentiam . . accipere vel parare potuissem, . . 3,10,7 reus . . st. p. et patrum metuens. 15,59,3 st. militum et p. temptare. 14,59,16 Octaviam . . nomine patris et studiis p. gravem. II,88,16 cum *turbam* p. (in viis) per inscitiam parum vitarent (milites Germani). 3,54,19 *vita* p. R. per incerta maris et tempestatum cotidie volvitur. 12,43,14 navibus et casibus *vita* p. R. permessa est. I,40,3 neque p. aut plebis ulla *vox*, sed attoniti vultus et conversa ad omnia aures. III,67,10 voces p. blandae. 3,14,13 simul p. ante curiam voces audiebantur: non temperaturos manibus, si patrum sententias evasisset. — gen. obi. D 40,10 est magna . . eloquentia . . comes seditionum, effrenati p. *incitamentum*.

γ) 15,46,4 vetera mala rumoribus ferente populo, ut est novarum rerum *cupiens pavidusque*. 13,25,20 *discordi* p. D 40,10 eloquentia . . *effrenati* p. incitamentum. I,89,2 communium curarum *expers* p. II,88,10 *inermem* p. I,72,16 eo *infensor* p. 3,11,9 haud alias *intentior* p. 15,39,5 p. *profugus* cf. α. I,82,11 *rarus* per vias p. D 7,17 *tunicatus* hic p. cf. α. 13,6. 39,19. I,73,5. 1,33,6. 2,71,17. 3,54,19. 12,38,4. 43,14. 14,14,10. 15,36,14 p. *Romanus*.

δ) I,78,11 Othoni . . populus et miles . . Neroni Othoni *adclamavit*. III,83,1 *aderat* pugnantibus spectator p., utque in ludicro certamine hos, rursus illos clamore et planu fovebat. A 43,3 hic alii *agens* p. cf. α. 13,50,1 immodestiam publicanorum *arguit* cf. β. 16,25,6 *aspiceret* populus virum morti obvium. D 39,23 *certantis* p. studia cf. α. 5,4,8 populus effigies . . Neronis *gerens circumssistit* curiam faustisque in Caesarem omnibus falsas litteras . . *clamitat*. 3,4,4 clamitat cf. α. I,72 *concurrit* in Palatium ac fora cf. α. D 39,19 cum in plerisque iudiciis *crederet* populus R. sua interesse quid indicaretur. 7,17 quos saepius p. transeuntes digito *demonstrat*? cf. α. 1,78,4 centesimam rerum venalium . . *deprecante* p. edixit Tiberius . . 5,4,16 *descivisse* p. 2,82,21 populus quasi rursum ereptum (Germanicum) acrius *doluit*. 14,21,12 nec . . populo *efflagitandi* Graeca certamina a magistratibus causam fore. D 36,9 cum . . tantum quisque orator saperet, quantum *erranti* populo persuadere poterat. 14,14,10 laudibus *extollere* (Neronem). II,55,5 populus cum lauro . . Galbae imagines circum templa *tulit*. 15,46,4 vetera mala rumoribus ferente p. 16,2,5 nec aliud per illos dies populus credulitate, prudentes diversa fama tulere. I,76,20 populus pleraque sine modo *festinavit*. III,83,1 fovet cf. supra. IV,39,12. 13,17,17 cf. α. 15,36,14 ut in privatis necessitudinibus proxima pignora praevalerent, ita in re p. [Wurm suppl.] populum R. *vim* plurimam *habere* parendumque *retinenti*. 4,12,2 habitum ac voces dolentum *induit* cf. α. 11,13,2 in . . feminas illustres *probra iecerat*. 2,34,15 spectabatur (Tiberius) *occursante* p. compositus ore. 3,11,9 haud alias *intentior* p. plus sibi in principem occultae vocis aut suspicacis silentii *permisit*. III,58,5 arma *poscit*. 75,12 consulis supplicium *poscit*. I,89,2 *sentit* paulatim belli mala. 14,29,10 neminem sine aemulo sinit. 12,41,9 *spectaret* hunc decore imperatorio . . ac . . *praesumeret* cf. α. I,72 seditiosis vocibus *strepere* cf. α. 11,30,10 matrimonium Sili *vidit* populum et senatus. D 7,17 quos saepius p. transeuntes nomine *vocat*? cf. α.

ε) III,82,4 ne asperatus proelio miles non populo, non senatui . . *consuleret*. 2,84,7 populo tali in tempore id quoque dolorem *tulit*. 6,23,11 si arma ab Seiano temptarentur, . . iuvenem . . *ducem* populo *imponere*. I,73,5 (Calvia) famem populo R. . . *molita*. 2,71,17 *ostendite* populo R. divi Augusti neptem. 12,38,4 si qui alii vinetos reges populo R. ostendere. 15,36,14 *parendum* retinenti p. cf. δ. 12,21,7

rostra iuxta . . visui populo (*praebatur* Mithridates). III, 75, 12 Vitellius consulis supplicium poscenti p. *restitit*.

§) II, 89, 2 Vitellius . . senatum et populum ante se *agens* . . 3, 27, 15 tribunis reddita (est) licentia quoquo vellent populum *agitandi*. 6, 13, 5 incusavit magistratus patresque, quod non publica auctoritate p. *coeruiscent*. 15, 39, 5 p. *exturbato* (sc. igni). 4, 35, 6 num. . belli civilis causa p. per contiones *incendo*? II, 88, 10 inermem p. gladii *invasere*. 14, 45, 6 Caesar p. edicto *increpuit* . . 1, 8, 21 (Tiberius) p. edicto *monuit* ne . . 2, 6 militem donis, p. annona . . *pellexit* (Augustus). D 36, 24 cum et p. et senatum consilio et auctoritate *regerent* (oratores). 12, 36, 9 *vocatus* (est) . . ut ad insigne spectaculum p. 14, 14, 10 cf. α.

η) D 13, 6 neque apud populum R. notitia (caruit Virgilius). 41, 15 quid opus est . . multis apud p. contionibus . . ? I, 4, 8 cf. α. 1, 7, 21 Germanicus, in cuius manu tot legiones, immensa sociorum auxilia, mirus apud p. favor, . . 33, 6 Drusi magna apud p. R. memoria (erat). 4, 2, 12 (Seianum) socium laborum . . apud patres et p. (celebrabat Tiberius). 64, 7 actae ei (Tiberio) grates apud senatum ab inlustribus fama apud p. 15, 73, 2 edictum apud p. adiunxit cf. α. — III, 73, 15 edicta in populum [Acidal. publicum] pro Vespasiano magnifica . . iecerat. — III, 68, 4 R. principem . . relicta fortunae suae sede per p., ut urbem exire de imperio. — D 21, 3 nec unum de p. *nominabo i. q. aus der grossen menge.

B) de aliis populis 1) i. q. *volk* (als politisches Ganzes) α) de Germanis G 4, 1 *Germaniae* populos nullis *aliis aliarum *nationum* conubiis infectos propriam et sinceram . . *gentem* exitisse arbitrantur. 29, 14 non numeraverim inter Germaniae populos, quamquam trans Rhenum Danuviumque conederint, eos qui decumates agros exercent. 1, 43, 9 neque di sinant ut Belgarum . . claritudo sit, subvenisse R. *nomini*, compressisse Germaniae populos. G 16, 1 nullas *Germanorum* populis urbes habitari . . notum est, ne pati quidem inter se iunctas sedes. 28, 17 Rheni ripam haud dubie Germanorum populi colunt, Vangiones, Triboci, Nemetes. 31, 1 et aliis Germanorum populis usurpatum raro . . apud Chattos in consensum vertit . . 35, 6 Chauci . . , populus inter Germanos nobilissimus. 4, 72, 1 Frisii, *transrhennanus* p., pacem exnere. 13, 55, 2 Ampsivarii . . , validior *gens* non modo sua copia, sed adiacentium populorum miseratione. G 1, 9 Danuvius . . Abnohae iugo effusus pluris populos adit, donec in Ponticum mare . . erumpat. 43, 7 omnes hi populi (Marsigni, Cotini, Osi, Buri) pauca campestrium . . insederunt. 43, 19 Harii super vires, quibus enumeratos . . populos antecedunt, truces cf. 43, 10 gentes. 39, 4 stato tempore in silvam . . sacram omnes eiusdem sanguinis populi legationibus coeunt caesoque publice homine celebrant barbari ritus horrenda primordia. 40, 7 Nerthum . . intervenire rebus hominum, inveni populi arbitrantur. 11, 16, 15 qui (inter Cheruscos) factionibus floerant, discedunt ad conterminos populos. —

G 29, 3 omnium harum *gentium* virtute praecipui Batavi . . insulam Rheni . . colunt, *Chattorum* quondam populus (ein zweig) et seditione domestica in eas sedes transgressus, in quibus pars Romani imperii fierent.

β) A 10, 1 *Britanniae* situm populosque multis scriptoribus memoratos . . referam. 25, 14 ad manus et arma conversi Caledoniam incohlentes populi . . oppugnare ultro castella adorti, metum ut provocantes addiderant. 2, 72, 7 (Germanicus Antiochiae) extinguitur, ingenti luctu provinciae et circumiacentium populorum. indoluere etiam exterae *nationes* regesque. 11, 14, 7 Cadmum . . rudibus adhuc *Graecorum* populi artis eius auctorem fuisse. 14, 57, 12 erectas (esse) Gallias . . , suspensos *Asiae* populos. 12, 20, 5 (esse in Asia) reges feroces, vagos p., solum frugum egenum, . . 3, 38, 19 Haemum transgrediuntur, ut remotos p. concirent cf. 38, 15 validae *nationes*. 11, 23, 8 suffecisse olim indigenas consanguineis p. (i. e. Latinis Sabinisque). 24, 20 Romulus tantum sapientia valuit, ut plerosque p. eodem die hostes, dein cives habuerit. 15, 13, 9 neque eandem vim Samnitibus, Italico p. 45, 2 conferendis pecuniis pervastata (est) Italia, provinciae eversae sociique p. et quae civitatum liberae vocantur. — IV, 64, 22 sincerus et integer et servitutis oblitus p. aut ex aequo (cum Romanis) ageris (Agrippinenses) aut aliis imperitabitur.

b) D 40, 18 apud quos (Athenienses) omnia populus, omnia imperiti, omnia . . omnes poterant. 6, 42, 4 (Seleucia) trecenti opibus aut sapientia delecti ut senatus, sua populo vis . . (Artabanus) plebem primoribus tradidit ex suo usu: . . Tiridates rem Seleucensem populo (42, 13) permittit cf. 42, 8 populi imperium.

2) i. q. *stadtbevölkerung, einwohner* III, 30, 3 frequens obstrictusque Vitellianis partibus *Cremonensis* populus. 34, 13 rediit Cremonam reliquus p. IV, 50, 20 p. *Oeensis* multitudine inferior Garamantas exciverat, gentem indomitam. 84, 3 (rex Sinopensium) modo numen pavescere, modo minis *adversantis* populi terreri. 3, 60, 8 nec ullum satis validum imperium (sc. Graecas per urbes) erat coercendis *seditionibus* populi, flagitia hominum ut caerimonias deum protegentis. 16, 1, 11 Dido . . condita Carthagine illas opes abdidisse, ne *novus* p. nimia pecunia lasciviret.

III) a) i. q. *zuhörer-, zuschauermenge, publikum* α) D 23, 12 quos more prisco apud iudicem fabulantes non *auditores* sequuntur, non populus (i. q. vulgus adsistentium 20, 8) audit, vix denique litigator perpetitur. 32, 7 id non doctus modo . . auditor, sed etiam populus intellegit ac statim . . laude prosequitur. 6, 17 coire populum et circumfundi coram [Acidal. Halm coronam] et accipere adfectum, quemcumque orator induerit. 19, 9 facile perferere *prior* ille p., ut *imperitus* et *rudis*, impedittissimarum orationum spatia, atque id ipsum laudabat, si dicendo quis diem eximeret. 34, 17 habebant ipsius populi diversissimarum *aurium* copiam. 34, 31 saepe cognitae populi aures (a discipulo oratorum). I, 90, 13 genus ipsum orandi (Trachali noscebant), crebro fori usu celebre et

ad implendas populi aures latum et sonans. D*40,5 cum . . ad incessendos principes viros, ut est natura invidiae, populi quoque *ut histrionibus auribus uterentur. 36,28 cum etiam invitati ad populum producerentur (oratores).

β) in *theatro* D 13,7 testis ipse populus (est), qui auditis in theatro Virgilii versibus surrexit universus et forte praesentem . . Virgilium veneratus est. 14,20,7 si vetustiora repetas, stantem populum spectavisse, ne, si consideret theatro, dies totos ignavia continuaret. 15,34,3 egresso qui adfuerat populo vacuum . . theatrum conlapsum est.

b) i. q. *volkschaufe* V,2,11 Assyrios convenas, indigum agrorum populum, parte Aegypti potitos. 4,55,22 auctam . . Lydorum opulentiam missis in Graeciam populis, cui mox a Pelope nomen i. q. *völkerschaaen*.

c) i. q. *haufe, menge* III,82,7 vexilla, quamquam *inbellis* populus sequeretur, speciem hostilis exercitus fecerant. 16,3,7 sequuntur (Bassum) non modo milites, sed populus *agrestium* efficiendo operi adsumptus.

porrigo. a) i. q. *vorstrecken, hinhalten* 16,35,4 porrectis utriusque brachii venis, postquam cruorem effudit, . . inquit.

b) *porrigi* sensu *med.* α) i. q. *sich hinziehen, sich ausdehnen* 1,51,13 hostes, donec agmen *per saltus* porrigeretur, immoti.

β) *de situ* i. q. *sich erstrecken* 1,64,17 medio montium et paludum porrigebatur planities, quae . . 2,56,3 (gens Armeniorum) nostris provinciis late praetenta *ad Medos* porrigitur. G 41,2 haec . . pars Sueborum *in secretiora* Germaniae porrigitur. 13,38,15 pars (loci) in planitiem porrigebatur ad explicandas equitum turmas. [G 28,6 con. Wölfl.] — part. perf. *adi.* i. q. *ausgedehnt* A 35,13 Agricola . . diductis ordinibus, quamquam porrectior acies futura erat. . . V,16,3 Civilis haud porrecto agmine (i. q. acie), sed cuneis adstitit.

porro. *transl.* a) i. q. *weiterhin, ferner* A 31,13 novi nos et viles in excidium petimur; . . virtus p. ac ferocia subiectorum ingrata imperantibus. G 2,5 Germanos . . crediderim minime . . hospitibus mixtos, quia . . classibus advehebantur qui . . et immensus . . Oceanus raris ab orbe nostro navibus aditur. quis p. . Italia relicta Germaniam peteret . . ? 44,16 arma . . clausa sub custode . . quia subitos hostium incursus prohibet Oceanus, otiosae p. armatorum manus facile lasciviunt. 6,8,19 spectamus p. quae coram habentur, . .

b) i. q. *atqui, nun aber* D 5,7 p. si poetica accusatur, non alium video reum locupletiorum. 23,15 p. ne in corpore quidem valetudinem medici probant, quae . . A 15,22 p. in eius modi consiliis periculosius esse deprehendi quam audere. Alii non recte explic. denique. 3,34,19 p. ob unius aut alterius inbecillum animum male eripi maritis consortia. 58,5 p. si hi duxissent provincias, cur Dialibus id vetitum? 12,5,14 quod p. honestius censoriae mentis levamentum quam adsumere coniugem.

porta. a) α) *de urbe* III,30,2 ferrati portarum *obices* cf. β 13,39. — III,27,8 tertiadecumanos ad *Brixianam* p. (Cremonae) im-

petus tulit. 82,10 agmen *per Salariam Collinae* p. (Romae) propinquabat. 82,17 (equites) p. Collina inruperant. 2,32,13 in Marcium consules extra p. *Esquilinam* . . more prisco advertere. — III,20,10 non si *pateant* portae, nisi explorato . . intrandum. — III,27,4 vallum portasque legionibus *attribuit*. II,22,9 legionarius pluteis . . tectus subruit muros, instruit aggerem, *molitur* portas i. q. sucht zu sprengen. III,28,6 non . . vulnera morabantur, quin subruerent vallum *quaterentque* portas. 29,8 tertianus securibus gladiisque portam *perfregit*. 84,14 *convulsis* p. reliquis globus obtulit se victoribus. 13,41,7 oppidani portis sponte *patefactis* se suaque Romanis permisere. — V,11,6 hostes . . crebra pro portis proelia serebant. 3,5,13 non patrum saltem porta tenus obvium (fuisse funeri Germanici).

β) *de castris* A 26,10 fuit atrox in ipsis portarum *angustis* proelium. 1,66,8 Caecina . . proiectus in *limine* portae miseratione demum . . clausit viam. 13,39,21 nudati propugnatoribus muri (castelli), *obices* portarum subversis (sunt). 1,28,14 vigiliis, stationibus, *custodiis* portarum se inserunt. — IV,30,2 (turrim) *praetoriae* p. (is aequissimus locus) propinquantem . . 1,66,4 (ruebant milites) ad portas, quarum *decumana* maxime petebatur, aversa hosti et fugientibus tutior. — IV,20,14 vallum portasque trepidi *petebant* (milites). 1,66,4. 25,1 postquam vallum introiit (Drusus), portas stationibus *firmant* (militibus seditiosi). 28,25 redire paulatim amor obsequii (militibus seditiosis): *omittunt* portas, . . — IV,20,10 tria milia legionariorum . . omnibus portis prorumpunt [M rumpunt]. 34,26 (obsessi) omnibus p. prorumpunt.

b) 1,8,12 porta *triumphali* duceretur funus cf. Nipp.

portendo. 6,37,10 quia eorum, *quae terra caelove* portenderentur, certior fides, fluminum instabilis natura simul ostenderet *omina* raperetque. 12,64,2 *mutationem* rerum in deterius portendi cognitum est crebris *prodigiis*. 14,22,2 sidus cometes effulsit, de quo vulgi opinio est, tamquam mutationem regis portendat. 13,17,4 sepultus est adeo turbidis imbribus, ut vulgus *iram* deum portendi [Puteol.; M prot.] crediderit adversus facinus, cui . . c. dat. II,78,11 primo *triumphalia* et consulatus . . inplesse fidem *ominis* videbantur: ut haec adeptus est, portendi *sibi imperium* credebatur. IV,54,12 fatali nunc igne (Capitolii) signum caelestis irae datum et *possessionem* rerum humanarum Transalpinis *gentibus* portendi. Druidae canebant. 1,28,10 postquam . . nubes offecere visui (lunae) . . , *sibi aeternum laborem* portendi . . lamentantur (milites).

porticus. A 21,10 paulatim descensum (est) ad delenimenta vitiorum, porticus et balinea et conviviorum elegantiam. II,93,2 miles, plenis castris . . in porticibus aut delubris et urbe tota vagus. 15,40,6 delubra deum et porticus amoenitati dicatae latius procidere. III,71,5 erant . . porticus in latere clivi (Capitolini) . . in quarum *tectum* egressi . . 71,9 faces in prominentem p. iecere. 71,19 lapsus ignis in por-

ticus adpositas aedibus (i. e. templo Iovis Capitolini). V, 12, 2 ipsae porticus, quis templum ambibatur, egregium propugnaculum (erant). 15, 43, 4 patefactis areis additisque porticibus, quae frontem insularum protegerent. eas porticus Nero sua pecunia exstructurum. pollicitus est. I, 31, 5 (milites) *Vipsania* in porticu tendentes. 11, 21, 5 in oppido Adrumeto *vacuis* per medium diei porticibus secretus agitatur (Rufus). 16, 35, 1 (Thrasea) progressus in porticum.

portio. i. q. *pars a) propr.* I, 20, 5 appellari (gerichtl. belangen) singulos iussit, *decuma parte* liberalitatis apud quemque eorum relicta. at illis vix decumae super portiones erant. IV, 32, 18 Canninefates Batavique, *exigua Galliarum portio*.

b) transl. A 45, 16 libens fatum excepisti, tamquam *pro virili* portione innocentiam principi donares i. q. so viel an dir lag. III, 20, 6 ut pro virili p. armis ac manu victoriam iuverit, (ita se) ratione et consilio. profuturum i. q. nach kräften.

porto. A) *propr.* a) 3, 2, 4 centurionum *umeris cineres* portabantur.

b) a) i. q. mitbringen 2, 18, 4 repertis inter spolia eorum (hostium) *catenis*, quas in Romanos ut non dubio eventu portaverant.

β) i. q. zuführen 12, 43, 12 olim Italia *legionibus* longinquas in provincias *conneatus* portabat, nec nunc infecunditate laboratur.

γ) i. q. hinschaffen, hinführen 5, 9, 3 portantur in carcerem, filius imminentium intellegens, puella adeo nescia, ut . . . interrogaret, . . . quo traheretur.

B) transl. a) 4, 65, 4 (Vibenna) cum *auxilium* portavisset [Döderl.; Lips., Nipp. tulisset cf. com. crit.].

b) i. q. überbringen IV, 65, 22 delectus e propinquis (Velaedae) *consulta responsaque* ut internumtius numinis portabat.

portorium. 13, 50, 7 *sublatis* p. sequens, ut *tributorum* (direkte steuern) abolitio expostularetur i. q. 50, 3 vectigalia, indirekte abgaben.

portus. *propr.* A 31, 12 viles in excidium petimur; neque enim arva nobis aut metalla aut portus sunt, quibus *exercendis* reservemur. 3, 1, 10 ubi primum ex alto visa (est) classis, *complentur* non modo portus et proxima maris, sed moenia ac tecta. maerentium turba. A 24, 10 **interiora *parum*, melius aditus portusque per commercia et negotiatores *cogniti*. 25, 4 portus classe *exploravit*. 38, 18 classis secunda tempestate. *Trucculensem* p. tenuit, unde. . . IV, 49, 17 centurio. portum *Karthaginis attigit*. 16, 23, 3 portui *Ephesiorum aperiendo* curam insumperat. III, 42, 7 Valens. adversante vento portum *Herculis Monoeci* depellitur. 12, 63, 9 vis piscium. . . Pontum erumpens. . . omisso alterius litoris flexu hos ad portus defertur. 15, 18, 7 naves portu in ipso violentia tempestatu (absumpsit).

posco. a) II, 39, 11 de proelio dubitatum, Othone per litteras *flagitante* ut maturarent, militibus ut imperator pugnae adesset poscentibus: plerique copias. . . acciri *postulabant*. I, 32, 3 plebs Palatium implebat, mixtis servitiis et dissono clamore caedem Othonis et coniuratorum exitium poscentium, ut si in circo aut

theatro ludicrum aliquod postularent cf. 32, 5 postulaturis. 83, 3 cum optimus quisque remedium praesentis licentiae posceret cf. 82, 20 miles. . . auctores seditionis ad supplicium ultro **postulabat*. 13, 52, 6 Silvanum magna vis accusatorum circumsteterat poscebatque tempus evocandorum testium: reus ilico defendi postulabat.

b) absol. D 23, 24 ea, quotiens *causa* poscit, ubertas, ea, quotiens permittit, brevisitas. . . ut. . . 31, 30 exclamations adsumere iisque, prout *res* poscit, uti cf. 31, 20 prout cuiusque natura postulabit. G 35, 12 prompta. . . omnibus arma ac, si res poscat [exercitus], plurimum virorum equorumque. [Walch del. exercitus; Her. exercitui.] 44, 11 mutabile, ut res poscit, hinc vel illinc remigium. I, 79, 20 R. miles. . . lanceis adsultans, ubi res posceret, levi gladio. . . Sarmatam. . . fodiebat. II, 5, 2 Vespasianus. . . consilio ac, si res posceret, manu hostibus obniti. Cf. III, 51 c. γ et IV, 5 d. G 6, 4 ut eodem telo, prout *ratio* poscit, vel comminus vel eminus pugnent. A 9, 9 ubi *conventus* ac *iudicia* poscerent, gravis intentus (Agricola).

c) c. acc. a) alqs alqd 1) A 29, 17 Calgacus apud contractam multitudinem *proelium* poscentem. . . locutus. II, 48, 13 poscente proelium exercitu. IV, 28, 15 Transrhenanos proelium poscentis. . . redintegrare certamen iubet. 2, 16, 1 sic accensos et proelium poscentes in campum. . . deducunt. 6, 34, 5 donec Parthi. . . circumsteterent regem, poscerent proelium. 12, 35, 4 miles proelium poscere, cuncta virtute expugnabilia clamitare. IV, 34, 18 hinc in duces clamor *pugnam* poscentium. 13, 36, 9 postquam. . . turmae advenerant pugnamque imperitia poscebant, . . funditur. V, 11, 9 (milites) poscebant *pericula*, pars virtute, multi ferocia et cupidine praemiorum. I, 62, 2 instare miles, *arma* poscere. III, 58, 5 clamoribus populi arma poscentis refovebatur (Vitellius). 1, 59, 6 volitabat (Arminius) per Cheruscos, arma in Segestem. . . poscens. 2, 10, 10 ni Stertinius. . . plenum irae armaque et equum poscentem Flavum adtinisset. III, 50, 13 e classicis Ravennatibus, legionariam *militiam* poscentibus. 3, 43 *bellum* cf. 2. — I, 32, 3 *caedem* Othonis et coniuratorum *exitium* cf. a. 69, 3 civitatis *eccidium* poscunt (milites). II, 29, 18 ille utili moderatione non *supplicium* cuiusquam poposcit. III, 75, 12 Vitellius consulis supplicium poscenti populo restitit. 16, 31, 9 sic gemmas. . . dedi, quo modo si *sanguinem* et *vitam* poposcissent. — 2, 28, 13 corripit reum, adit consules, *cognitionem* senatus poscit. 10, 10 *equum* cf. supra arma. I, 82, 8 *licentiam* in omnes poscentibus (militibus). 3, 54, 2 nec ignoro in conviviis. . . incusari ista et *modum* posci. 11, 38, 5 poposcit *poculum* et solita convivio celebravit (Claudius). G 21, 12 (hospiti) abeunti, si *quid* **poposcerit*, concedere moris; et poscendi in vicem eadem facilitas. 13, 49, 15 Thrasea. . . *rationem* poscentibus amicis. . . respondebat. I, 83 *remedium* licentiae cf. a. 11, 33, 8 in eodem gestamine *sedem* poscit **adsumiturque*. 14, 7, 16 nihil cunctatus poscit *summam* sceleris. 15, 62, 1 interritus poscit *testamentum tabulas*; ac

denegante centurione. . . 13, 52, 6 *tempus* evocandorum testium cf. *a.* 4, 70, 4 Caesar. . . *ultionem* haud obscure poscebat. IV, 72, 19 (victores) lacrimis ac silentio *veniam* poscebant. 1, 23, 13 (centurio) fracta *vite* in tergo militis alteram clara voce ac rursus aliam poscebat. 2, 29, 3 Libo. . . orare adfines, *vocem* adversum pericula poscere. — 1, 25, 4 stabat Drusus *silentium manu* poscens. — 4, 5, 16 si repentinum *auxilium Italia* posceret, . . accirentur (legiones) i. q. bedürfen.

2) 3, 43, 15 inter (duces R.) ambigebatur utroque *bellum sibi* poscente. — 13, 44, 10 *noctem* unam ad solacium poscit. — 15, 23, 5 Tiridates *locum diemque conloquio* poscit.

β) *alqs alqm* 1) 6, 31, 18 quia neminem gentis Arsacidarum summae rei inponere poterant, . . Phraaten. . . *Roma* poscebant (sc. regem). — *c. acc. praed.* A 41, 12 cum . . omnis annus . . cladibus insigniretur, poscebatur ore vulgi *dux Agricola*. IV, 25, 2 consensu ducem Voculam poscentibus. . . 40, 22 nosceret, quem quisque *accusandum* poposcisset. 16, 23, 2 Soranum iam sibi Ostorius. . . poposcerat *reum* ex proconsulatu Asiae.

2) 6, 2, 12 crediderat. . . *epistulae subsidio sibi* alterum ex consulibus poscentis. 16, 23, 2 sibi cf. 1. — II, 36, 2 Macer *ad* [M om.] exitium poscebat. III, 10, 8 (Flavianus) iam pridem invisus turbine quodam ad exitium poscebatur. — 15, 6, 11 proprium ducem *tuendae Armeniae* poposcerat.

γ) *alqd alqd* III, 51, 13 haec aliaque ex vetere memoria petita, quotiens res locusque *exempla* recti aut *solacia* mali poscet, . . memorabimus i. q. nöthig machen. 3, 52, 15 indecorum (sibi esset) adtractare quod . . retentum *ignominiam* et *infamiam* virorum inlustrium posceret. 4, 3, 3 quia vi tot simul corripere intutum, dolus *intervalla* scelerum poscebat. 14, 55, 10 sed *quod* praesens condicio poscebat, ratione. . . *inventam* meam fovisti.

δ) seq. *ut* II, 39 cf. *a.* IV, 5, 1 *res* poscere videtur, quoniam. . . ut vitam studiaque eius. . . paucis repetam.

positio. i. q. *lage, stellung* D 16, 29 p. *caeli siderumque*. A 11, 9 p. *caeli* cf. p. 147^a.

positus. i. q. *lage, stellung* 4, 5, 15 *positu regionis*. — 6, 21, 11 (Thrasullus) *positus siderum* ac spatia dimensus.

possessio. A) i. q. *besitz* II, 65, 5 ipse potentiam et possessionem *Hispaniarum* temptasset. 13, 37, 17. 14, 26, 5. 15, 2, 4 hunc . . in possessionem *Armeniae* deduxi. IV, 54, 11 possessionem *rerum humanarum* (weltherrschaft) Transalpinis gentibus portendi. 61, 7 si certandum adversus Gallos de possessione *rerum* (reich) foret. 12, 60, 11 cum Sempronis rogationibus equester ordo in possessione *iudiciorum* locaretur. G 29, 17 *dubiae* possessionis *solum* occupavere. 12, 44, 5 Hiberos Pharasmanes *vetusta* possessione, Armenios frater. . . optinebat opibus nostris. 13, 37, 17 cur . . *vetere* Armeniae p. *depelleretur*. A 41, 10 de hibernis legionum et possessione (sc. provinciarum) dubitatum (est). [B possessionum.] G 5, 10 possessione et usu (sc. argenti et auri) haud perinde adficiuntur. II, 65 pos-

sessionem *temptare*. IV, 54 *portendere* cf. supra. 14, 26, 5 possessionem *Armeniae usurpabat*. 15, 24, 4 quoniam di. . . possessionem (*Armeniae*) Parthis. . . *tradidissent*.

B) i. q. *occupatio, besitzergreifung* A 18, 17 a cuius (insulae) possessione revocatum Paulinum. . . memoravi. G 20, 14 si liberi non sunt, proximus gradus in possessione fratres, . . 2, 5, 13 si mare intretur, *promptam* ipsis p. et hostibus *ignotam*.

possessor. 12, 53, 12 libertinus *sestertii ter miliens* possessor. 14, 18, 7 (agros regis) proximus quisque possessor invaserant. I, 66, 17 foedis pactionibus adversus possessores *agrorum* i. q. grundbesitzer.

possideo. a) *propr.* 12, 50, 2 quam (*Armeniam*) a maioribus suis possessam externus rex flagitio *optineret*. 6, 31, 10 veteres Persarum ac Macedonum terminos, seque invasurum possessa *primum* Cyro et post Alexandro. . . iaciebat. IV, 73, 20 eadem semper causa Germanis transcendendi in Gallias. . . ut relicti paludibus et solitudinibus suis fecundissimum hoc *solum* eosque ipsos possiderent. Bötticher, al. ad 'posido' referunt. 2, 33, 14 neque in familia et argento. . . nimium aliquid aut modicum nisi ex fortuna possidentis. 6, 16, 3 qua (lege) de modo credendi possidendique intra Italiam cavetur cf. Pfitzn.

b) *transl.* D 32, 4 aliter utimur *propriis*, aliter *commodatis*, longeqe interesse manifestum est, possideat quis quae profert an *mutuetur*.

possido. *propr.* II, 12, 1 possessa per mare et naves maiore *Italiae parte*. . . usque ad initium. . . Alpium. 14, 21, 5 possessa *Achaia Asiaque* lidos curatius editos. III, 8, 4 possessa (est) ipso transitu (durch den blossen durchmarsch) *Vicetia*. 59, 1 terrorem Italiae possessa *Mevania*. . . intulerat.

possum. A) I) a) D 23, 19 vos. . . ut potestis, ut facitis, inlustrate saeculum nostrum. 4, 6, 19 infecunditati terrarum aut asperis maris obviam iit, quantum impendio diligentiaque poterat. 6, 12, 16 dato sacerdotibus negotio, quantum humana ope potuissent, vera discernere.

b) *c. inf.* IV, 41, 16 Africanus neque fateri audebat neque *abnuere* poterat cf. 41, 18 quae defendere *nequivat*. III, 24, 6 illos esse campos, in quibus *abolere* labem. . . ubi recipere gloriam possent. V, 6, 22 nec *abscindere* (liquorem) aere. . . possis. 13, 21, 24 qui. . . ea crimina obiciant, quibus nisi a filio *absolvi* non possim. 12, 33, 9 si qua *clementer accedi* poterant [Halm poterat]. D 8, 26 Marcellum et Crispum attulisse ad amicitiam suam. quod non a principe acceperint nec *accipi* possit. III, 50, 21 quae accipi poterant rapiuntur. 55, 14 cassa habebantur, quae neque dari neque accipi salva re p. poterant. 2, 37, 14 ego, qui non pecuniam, non studia populi. . . accipere vel parare potuissem, satis habebam, si. . . 14, 54, 2 uterque mensuram inplevimus, et tu, quantum princeps tribuere amico posset, et ego, quantum amicus a principe accipere. D 17, 31 oratores, quos eorundem hominum aures *adgnosere* ac velut coniungere et copulare poterunt. 2, 23, 16 non *adhaerere* ancoris, non exhaurire. . . undas

poterant. 14, 53, 13 ego quid aliud munificentiae tuae *adhibere* potui quam studia. 1, 13, 6 Augustus. . cum tractaret, quinam *adipisci* principem locum suffecturi abnuerent aut in pares vellent vel idem possent cuperentque. . . IV, 33, 6 adeo improvisi castra involavere, ut non *adloqui*, non pandere aciem Vocula potuerit. 13, 6, 8 num proelia et obpugnationes urbium . . per magistros *administrari* possent. D 1, 9 ut aut de ingeniis nostris male existimandum sit, si idem *adsequi* non possumus, aut de iudiciis, si nolumus. 36, 27 neminem sine eloquentia aut *adsequi* posse in civitate aut tueri . . eminentem locum. 41, 25 nemo eodem tempore *adsequi* potest magnam famam et magnam quietem. III, 40, 6 si . . iter properasset, . . Caecinam praevenerit aut . . *adsequi* legiones potuisset. 2, 26, 21 qui (Drusus) . . non nisi apud Germanias *adsequi* nomen imperatorum et deportare lauream posset. A 44, 11 consulari . . quid aliud *adstruere* fortuna poterat? D 5, 11 cum causas *agere* non possit. 11, 6 concedendo iis, qui causas *agere* non possent, ut versus facerent. 3, 13, 14 ut reus agi posset, acie victum. 69, 17 nec utendum imperio, ubi legibus agi possit. 13, 28, 7 cum quibus lege agi posset. 14, 44, 8 servi si prodant, possumus singuli inter plures, tuti inter anxios. . . *agere*. 13, 46, 12 nec posse (se) matrimonium *amittere*. 4, 8, 9 non quidem sibi ignarum posse *argui*, quod . . 6, 10, 2 quia occupandae rei p. *argui* non poterant, ob lacrimas incusabantur. 2, 31, 3 strebebant . . in vestibulo, ut audiri, ut *aspici* *possent. 6, 6, 8 cf. B. 16, 11, 7 et si qua *asportari* possent, sibi quemque deducere . . iubet. D 17, 23 aequae idem et Caesarem . . et Ciceronem *audire* potuit et nostris quoque actionibus interesse. 17, 27 cf. B. 2, 31, 3 cf. supra *aspicere*. 6, 24, 6 cf. B. 13, 38, 20 procul adstitit, unde videri magis quam audiri posset. II, 13, 3 nec *capi* poterant, pernix genus. III, 19, 5 cf. B. 4, 24, 3 posse reliquos *circumveniri*. II, 37, 15 *coalescere* cf. B. 3, 12, 22 cuncta proferat, quibus innocentia eius sublevari aut, si qua fuit iniquitas Germanici, *coargui* possit. I, 85, 4 compositi . . qui *coerceri* non poterant. 3, 52, 13 pensitato, an *coerceri* tam profusae cupidines possent. D 17, 26 ex quo *colligi* potest. . . 1, 46, 9. 2, 28, 5 *commeari*. 3, 69, 10 *complecti*. 2, 43, 2. 14, 3, 14. 39, 2 *componi*. 57, 11 *comprimi* cf. B. 1, 18, 15 potuisse *conciliari* animos. 15, 51, 12 spem dedit (se) posse inPELLI et plures conciliare. I, 16, 4 eo necessitatis . . ventum est, ut nec mea senectus *conferre* plus populo R. possit [M, Pfitzn. posset] quam bonum successorum, nec . . 12, 45, 2 *quae fraude *confici* potuerint, prompta nuntiat. D 10, 27 cum . . ne ad illud quidem *confugere* possis, quod . . 1, 30, 6 *congregari* cf. infra *egredi*. D 17, 31 *coniungere* et *copulare* cf. supra *adgnosceri*. 13, 40, 16 si laxare ordines et diversos *consectari* posset. IV, 27, 17 furor (erat), ut *contineri* non possent qui puniri poterant. 13, 37, 22 posse illi regnum . . *contingere*, si . . IV, 74, 19 quae (compages) *convelli* sine exitio convellentium non potest. 3, 58, 11 si per tot annos possit non *creari*

nullo sacrorum damno. III, 55, 14 *dari* cf. supra accipere. A 24, 15 legione una . . *debellari* obtinerique Hiberniam posse. 13, 56, 7 *desse* nobis *terra *in *vitam (sc. potest), in qua moriamur, non potest. 1, 58, 12 quae secuta sunt, *desleri* magis quam *defendi* possunt. II, 26, 11 *deleri* . . Caecinam potuisse, ni . . 6, 2, 14 sed quos omitti posse, quos *deligi*? IV, 46, 5 ne Vitelliani quidem sine multa caede *depelli* poterant. V, 25, 3 cf. B. 4, 57, 15 quam (matrem) dominationis sociam aspernabatur neque *depellere* poterat. 2, 26, 21 *deportare* lauream cf. supra *adsequi*. I, 82, 7 quia neminem unum *destinare* irae poterant, licentiam in omnes poscentibus . . 3, 17, 2 *detrectare* cf. B. D 30, 31 is est orator, qui . . apte *dicere* . . possit. 31, 10 de quibus . . ornate nemo dicere potest, nisi qui . . I, 37, 2 quis ad vos processerim . . dicere non possum. IV, 4, 3 potuisse eadem . . dici. 46, 28 preces erant, sed quibus contra dici non posset. 13, 20, 15 Nero . . interficiendae matris avidus non prius *differri* potuit, quam . . III, 69, 26 noctem adeo quietam egit, ut *digredi* sine noxa potuerit. II, 39, 13 nec perinde *diudicari* potest, quid . . 1, 70, 8 neque *discerni* poterant incerta ab solidis. 30, 6 imbribus . . adeo saevis, ut non *egredi* tentoria, congregari inter se, vix tutari signa possent. D 11, 8 in causis agendis *efficere* aliquid et *eniti* fortasse possum. 37, 24 nec quisquam claram . . orationem *efficere* potest nisi qui . . 36, 2 nihil humile . . *eloqui* poterat. 15, 10, 3 prodita infrequentia, qua tamen retineri castra et *eludi* Parthus . . poterat, si Paeto . . constantia fuisset. G 22, 15 deliberant, dum fingere nesciunt, constituunt, dum *errare* non possunt. A 42, 19 *esse* cf. B. I, 37, 8 manifestum est neque perire nos neque salvos esse nisi una posse. 4, 33, 4 delecta ex iis et consociata rei p. forma laudari facilius quam *evenire*, vel si evenit, haud diuturna esse potest. 5, 4, 7 posse quandoque *domus Germanici exitum paenitentiae *esse *seni. D 22, 15 nihil *excerpere*, nihil referre possis. 39, 24 ut frigidissimos quoque oratores . . populi studia *excitare* et incendere potuerint. 5, 19 studium, quo non aliud in civitate nostra . . *excogitari* possit. 2, 23, 16 *exaurire* cf. supra *adhaerere*. D 32, 10 quem (oratorem) non posse aliter *existere* nec *exitisse* umquam confirmo, nisi eum, qui . . 14, 56, 5 quantum Volusio longa parsimonia quaesivit, tantum in te mea liberalitas *explere* non potest. A 46, 15 quam (formam mentis) tenere et *exprimere* non per alienam materiam et artem, sed tuis ipse moribus possis. 4, 18, 12 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur *exsolvi* posse. 11, *16, 21 cuius si filius . . in regnum venisset, posse *extimesci*. IV, 25, 7 cum . . *extingui* . . perfidia potuerit. 4, 35, 15 cf. B. 13, 57, 16 neque *extingui* poterant (ignes), non si imbres caderent, non . . A 31, 19 Brigantes . . *exurere* coloniam, *expugnare* castra, ac nisi felicitas in socordiam vertisset, *exuere* iugum potuere. 13, 39, 4 neque commeatibus vim *faccere* potuit. 6, 30, 14 perinde se quam Tiberium *falli* potuisse. V, 13, 14 arma cunctis, qui *ferre* possent. 19, 5 raptis quae ferri po-

terant i. q. die bewegliche habe. 1,65,21 quae (aquilae) neque ferri. . . neque *figi* limosa humo poterant. 14, 1, 12 si nurum Agrippina non nisi filio infestam ferre posset. . . I, 4, 9. II, 76, 23 principem *feri*. 2, 65, 16 innocentiae *fidere*. 15, 17, 2 bellum *finiri*. 14, 39, 2 concordiam *gigni* cf. B. 1, 9, 11 quae (arma civilia) neque parari possent neque *haberi* per bonas artes. I, 17, 5 nihil in vultu habituque mutatum (erat), quasi *imperare* posset magis quam vellet. A 34, 15 *imputari* cf. B. II, 85, 8 ex metu consilium, posse *imputari* Vespasiano quae. . . III, 86, 11 *imputare* perfidiam non possunt qui. . . D 39, 24 oratores *incendere* cf. supra excitare. 5, 30 quo (telo) propugnare pariter et *incessere*. . . possis. 15, 69, 2 speciem iudicis *induere* non poterat. 14, 44, 7 lumen *inferre* cf. infra transire. 3, 14, 3 neque ambitionem militarem. . . ne contumelias quidem. . . *infitari* poterat. 1, 47, 9 *infringi* cf. B. 15, 51, 12 *impelli* cf. supra conciliare. 6, 31, 17 neminem. . . summam rei *inponere* poterant. D 10, 13 oblectare otium et nomen *inserere* possunt famae. IV, 81, 17 illi. . . artus. . . posse *integrari*. D 37, 10 ex his *intelligi* potest. . . V, 20, 9 Cerialem. . . posse medio *intercipi*. D 17, 23 actionibus *interesse* cf. supra audire. I, 45, 12 Othoni nondum auctoritas inerat ad prohibendum scelus: *iubere* iam poterat. 14, 14, 20 merces ab eo, qui *iubere* potest, vim necessitatis adfert. I, 38, 12 quod (consilium) non potest *laudari* nisi peractum. 4, 33, 4 cf. supra esse. 13, 40, 16 si laxare ordines. . . posset. 6, 24, 6 *legere* cf. B. 2, 42, 19 *levari* posse. . . vectigal. I, 16, 2 si immensum imperii corpus stare ac *librari* sine rectore posset, dignus eram a quo res p. inciperet. 1, 64, 6 neque librare pila inter undas poterant. 47, 9 *mitigari* cf. B. 5, 9, 6 posse se puerili verbere *moneri*. I, 7, 11 Galbam. . . quoquo modo acta, quia *mutari* non poterant, comprobasse. 6, 36, 17 posse Parthos. . . ad paenitentiam *mutari*. 4, 70, 6 quantum. . . adstrictis faucibus *niti* poterat, clamitans. III, 24, 1 Antonius, ubi *noscere* suos *noscique* poterat. . . 16, 32, 3 non illam. . . Plauto per aetatem nosci potuisse. D 10, 13 oblectare otium cf. supra *inserere*. 14, 45, 5 sed *obtemperari* non poterat. A 24, 15 *obtineri* cf. supra debellare. I, 21, 10 *occidi* Othonem posse. IV, 64, 16 ne quis *occulere* quicquam aut segregare causam suam possit. 6, 2, 14 *omitti* cf. supra deligere. III, 9, 7 quod si adfuisset fides, aut *opprimi*. . . legiones. . . potuere, aut. . . fugam conceivissent. IV, 19, 17 et *opprimi* poterant, si. . . medios clausissent. V, 24, 1. 11, 28, 11 cf. B. 15, 24, 7 legiones, cum *opprimere* posset, incolumes dimisisse. IV, 33, 6 *pandere* aciem cf. supra adloqui. G 14, 17 iners videtur sudore *acquirere* quod possis sanguine *parare*. 1, 9, 11 cf. supra habere. 2, 37, 14 cf. supra accipere. D 5, 15 qua (eloquentia) *parere* simul et tneri amicitias. . . possit. I, 84, 3 sed in discursu. . . *pateferi* occasio. . . adversus me potest. IV, 78, 3 neque enim poterat *patescere* acies effuso hoste. I, 16, 27 imperaturus es hominibus, qui nec totam servitutem *pate* possunt nec totam libertatem. II, 21, 12 tamquam nihil gravius *pate* potuissent, maerebant. 2, 26, 6 posse bellum

patrari. 14, 44, 7 cf. infra transire. 2, 68, 7 neque vado *penetrari* poterat. D 33, 19 nec quisquam *percipere*. . . tam varias res potest, nisi. . . 15, 22, 2 non tamen senatus consultum *perficere* potuit. III, 20, 17 gladiisne. . . *perfringere* ac subruere muros ullae manus possunt? I, 37, 8 *perire* cf. supra esse. 16, 25, 7 posse ipso miraculo. . . Neronem *permoveri*. 12, 3, 7 quod sine scelere *perpetrari* non poterat. 15, 42, 12 cetera abrupta aut arentia, ac si *perrumpi* possent, intolerandus labor. D 36, 10 cum. . . tantum quisque orator saperet, quantum erranti populo *persuadere* [codd. *persuaderi*] poterat. III, 38, 9 posse Blaesum *perverti* satis patuit. 1, 49, 13 nec aliter posse *placari*. . . manes. G 33, 10 nihil. . . *praestare* fortuna maius potest quam hostium discordiam. III, 40, 6 *praecenire* cf. supra adsequi. 1, 81, 9 posse et alios *proferri* (nomina). 2, 28, 9 cuncta eius dicta factaque, cum *prohibere* posset, scire malebat. 6, 24, 6 in publicum *promere* cf. B. D 5, 30 *propugnare* cf. supra *incessere*. 13, 6, 6 quem ad modum princeps. . . suscipere eam molem aut *propulsare* posset. 3, 1, 11 qua longissime *prospectari* poterat. 2, 36, 11 unde *prospici* posse quae cuique. . . mens, domus, fortuna? IV, 43, 2 posse etiam Marcellum *prosterni*. 10, 4 nocens reus *protegi* non poterat. 2, 77, 8 multa, quae *provideri* non possint. . . in melius casura. IV, 27, 18 *puniri* cf. supra continere. I, 8, 14 Capitonem occisum etiam qui *queri* non poterant, tamen indignabantur. III, 24, 6 *reciperare* gloriam cf. supra abolere. 14, 44, 7 *recludere* cf. infra transire. D 22, 15 nihil *referre* possis. 2, 55, 14 interitus ad casum cf. B. 14, 3, 7 inter epulas. . . si daretur (venenum), referri ad casum non poterat. III, 69, 8 longius iam progressus erat, quam ut *regredi* posset. D 13, 24 nec plus habeam quam quod possim cui velim *relinquere*. 2, 26, 13 cf. B. II, 46, 18 potuisse *renovari* bellum. 14, 54, 13 possumus seniores amici quietem *repscere*. D 10, 35 sentio quid *responderi* possit. I, 66, 2 *restingui* posse iracundiam cf. B. 83, 5 *retineri*. II, 32, 12 cf. B. 15, 10, 3 cf. supra eludere. IV, 64, 16 *segregare* cf. supra *occulere*. II, 100, 18 nec *sciri* potest traxeritne Caecinam, an. . . 11, 17 quem (Caecinam) *sisti* intra Gallias posse speraverat. III, 71, 15 nec *sisti* poterant scandentes per. . . aedificia. V, 21, 2 nec *sisti* poterant interfecto fortissimo quoque. 3, 52, 10 pretia augeri in dies, nec mediocribus remediis *sisti* posse. 14, 14, 7 nec iam *sisti* poterat (Nero). 15, 39, 4 neque tamen *sisti* potuit (ignis), quin. . . IV, 34, 8 si. . . maturasset, *solvere* obsidium. . . potuit. 4, 12, 10 neque *spargi* venenum in tres poterat, egregia custodum fide. I, 16, 2 *stare* cf. supra librare. 4, 40, 7 posse. . . Liviam *statuere*. . . III, 8, 14 posse. . . exercitum. . . ad deditonem *subigi*. 2, 40, 15 ut ederet socios *subigi* non potuit. 3, 12, 22 *sublevari* cf. supra coarguere. III, 20, 17 *subruere* cf. supra *perfringere*. 15, 68, 4 respondens non aliter tot flagitiis eius *subveniri* potuisse. IV, 42, 25 posse. . . senatum. . . *subverti*. 13, 6, 6 *suscipere* cf. supra *propulsare*. 2, 35, 5 absente principe senatum et equites posse sua munia *sustinere*. 14, 54, 8 cum opes meas ultra *sustinere* non possim,

praesidium peto. III, 72, 6 quam (sedem) non Porsenna dedita urbe neque Galli capta *temerare* potuissent. A 46, 15 formam mentis *tenere* cf. supra exprimere. 13, 41, 10 (Artaxata) solo aequata sunt, quia nec teneri poterant [Halm add.] sine valido praesidio . . . nec id nobis virium erat, quod . . . 12, 60, 15 Oppius et Balbus primi Caesaris opibus potuere condiciones pacis et arbitria belli *tractare*. 61, 11 tradi cf. B. 2, 65, 5 posse de controversiis conloquio *transigi*. 14, 44, 7 num excubias *transire*, cubiculi fores recludere, lumen inferre, caedem patrare poterat [M, Pfitzn. om.; Halm add.] omnibus *ne* sociis? 1, 25, 13 concederet quae statim *tribui* possent. 14, 54, 2 cf. supra accipere. D 5, 15 *tu*eri amicitias cf. supra parere. 36, 27 cf. supra adsequi. 1, 30, 6 *tutari* signa cf. supra egredi. III, 41, 9 nec *vadere* per hostes . . . poterat. 1, 53, 23 famam caedis posse in Asprenatem *verti* . . . speraverat. D 8, 7 ad has . . . opes possunt *videri* eloquentiae beneficio venisse. 17, 2 qui (Agrippa) potest *videri* antiquus. A 13, 6 divus Iulius cum exercitu Britanniam ingressus . . . potest *videri* ostendisse posteris, non tradidisse. 44, 12 potest *videri* (Agricola) etiam beatus. II, 76, 19 transvectum est tempus, quo posses *videri* concupisse. 13, 38, 20 cf. supra audire. 6, 48, 8 *vitari* cf. B. 13, 21, 20 *vivere* ego Britannico potente rerum poteram? D 26, 17 non negaverim Cassium . . . posse oratorem *vocari*. III, 86, 15 ob pavorem magistratum . . . *vocari* senatus non potuit.

II) i. q. *gelten, vermögen a*) D 13, 17 quae haec summa eorum potentia est? *tantum* posse liberti solent. 36, 17 quanto quisque *plus* dicendo poterat, *tanto* facilius honores adsequeretur. 40, 19 apud quos (Athenienses) *omnia* populus, omnia imperiti, omnia . . . omnes poterant.

b) 6, 9, 2 constantia orationis . . . *eo usque* potuere, ut accusatores . . . morte multarentur.

B) *Collocatio*. A 42, 19 sciant . . . posse etiam sub malis principibus magnos viros esse. I, 4, 9 evulgato imperii arcano, posse principem alibi quam Romae fieri. 83, 5 reputans non posse principatum scelere quaesitum subita modestia . . . *retineri*. II, 76, 23 et posse ab exercitu principem fieri . . . Vitellius documento (est). III, 8, 14 adiciebat . . . consilium . . . posse Vitellii exercitum . . . ad ditionem subigi. 19, 5 illa sibi quisque (dicebat), posse coloniam . . . impetu capi. 38, 9 ubi asperatum Vitellium et posse Blaesum perverti satis patuit iis, qui . . . IV, 4, 3 potuisse eadem paucos post dies . . . dici. 42, 25 posse universum senatum una voce subverti. 43, 2 spem (cepit) Helvidius posse etiam Marcellum prosterni. V, 25, 3 nec posse ab una natione totius orbis servitium depelli. 1, 81, 9 posse et alios profiteri (nomina), si . . . meritis confiderent. 2, 26, 6 si . . . aestas adiceretur, posse bellum patrari. 26, 13 posse et Cheruscos . . . internis discordiis relinquere. 28, 5 posse enim . . . Flacco internuntio sermones commutare. 43, 2 haec . . . disseruit, nec posse motum Orientem nisi Germanici sapientia componi. 65, 16 si fraus abesset, posse eum innocentiae fidere. 3, 17, 2 patris . . . iussa (fuisse) nec potuisse filium detrectare. 69, 10 neque

posse principem sua scientia cuncta complecti. 4, 24, 3 ac posse reliquos circumveniri, si cuncti . . . incubuissent. 40, 7 posse ipsam Liviam statuere, . . . 5, 9, 6 neque facturam ultra, et posse se puerili verbere moneri. 6, 24, 6 adstittisse . . . qui . . . occultum etiam murmur exciperent, et potuisse avum audire, legere, in publicum promere vix fides (est). 36, 17 atque interim posse Parthos . . . ad paenitentiam mutari. 13, 37, 22 posse illi regnum . . . contingere, si . . . 14, 39, 2 magna Neronis spe posse . . . non modo . . . concordiam gigni, sed et . . . barbarum animos pace componi. 15, 17, 2 iam inritum laborem, potuisse bellum fuga Parthorum finire. 16, 25, 7 posse ipso miraculo etiam Neronem permoveri. *Cum his exemplis*, quae iam *Andresen*, De collocatione 1874 p. 2 maximam partem attulit, *conferas hos locos*: 2, 65, 5 posse de controversiis conloquio *transigi*. 13, 46, 12 nuptam esse se dictitans, nec posse matrimonium amittere. — 2, 55, 14 cum . . . tempestas raperet (Pisonem) in abrupta possetque interitus inimici ad casum referri. — A 24, 15 legione una . . . debellari obtinerique Hiberniam posse. I, 21, 10 occidi Othonem posse. [Non recte Ritter et Urlichs del.; non recte disputat Wölflin, Jahresber. für Alterthumsw. XVIII p. 247.] II, 26, 11 deleri. Caecinam potuisse, ni Paulinus receptui cecinisset. — I, 18, 15 constat potuisse conciliari animos. II, 46, 18 ut nemo dubitet potuisse renovari bellum atrox. V, 24, 1 potuisse tunc opprimi legiones et voluisse Germanos. 1, 49, 13 nec aliter posse placari . . . mentes. 6, 6, 8 si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus et ictus. 11, 28, 11 si atrocitate praevaluissent, posse opprimi damnatam ante quam ream. A 34, 15 adprobate rei p. nunquam exercitui **imputari* potuisse . . . causas rebellandi. I, 66, 2 perpulerant, ut ne legati quidem . . . restingui **posse* iracundiam exercitus arbitrarentur. 2, 42, 19 fructibus eius (provinciae) levare posse . . . vectigal professus Caesar. 4, 35, 15 credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam. — D 17, 27 ex quo colligi potest et Corvinum ab illis et Asinium audiri potuisse. II, 32, 12 non frumentum usquam exercitui (esse), nec exercitum sine copiis retineri posse. 1, 46, 9 an Augustum fessa aetate totiens in Germanias commutare potuisse. 14, 57, 11 longinquos motus quonam modo comprimere posse? II, 37, 15 neque . . . exercitus . . . dissonos in hunc consensum potuisse coalescere. IV, 81, 17 illi . . . artus, si . . . vis adhibeatur, posse **integrari*. V, 20, 9 Cerialem . . . huc illuc cursantem posse medio intercipi. 1, 47, 9 resistentis (milites) Germanico . . . posse a se mitigari vel infringi. 6, 48, 8 sane paucos ad suprema principis dies posse vitari: quem ad modum evasurum imminentis iuventam? 12, 61, 11 neque dubium habetur multa eorundem in populum R. merita . . . **potuisse* tradi. 14, 3, 14 navem posse componi docet, cuius pars . . . — **potens**. A) III, 70, 27 (Vitellius) neque *iubendi* neque *vetandi* potens non iam imperator . . . erat i. q. im stande zu. A 7, 15 nec legatus praetorius *ad* cohibendum (sc. legionem) potens (erat).

B) a) i. q. *mächtig, einflussreich* 1) *adi.* a) D 36,

12 hinc accusationes potentium *reorum. II, 10, 9 id senatus consultum . . . prout potens vel inops reus incidere, infirmum aut validum. D 8, 18 (Marcellus et Crispus) per multos iam annos potentissimi sunt civitatis ac . . . principes fori. 40, 1 datum ius potentissimum quemque vexandi. I, 12, 12 (Vinius) in dies quanto potentior, eodem actu invisior erat. II, 92, 19 quidam in domum Caesaris transgressi (liberti) atque ipsi dominis potentiores. — 6, 42, 2 Seleucenses . . . civitas potens. 15, 24, 4 di, quamvis potentium populorum arbitri. β) c. abl. I, 10, 10 apud subiectos, apud proximos, apud collegas variis *inlecebris* potens (erat Mucianus). 60, 12 rexere legati legionum, pares iure, Caecilius *audendo* potentior. 73, 8 (Calvia) potens *pecunia et orbitate*, quae bonis malisque temporibus iuxta valent. II, 86, 11 (Antonius) *serendae* in alios invidiae artifex, *discordiis et seditionibus* potens.

2) *subst.* D 6, 8 ipsos . . . orbos et locupletes et potentes venire . . . ad invenem et pauperem. 2, 2 cum offendisse *potentium animos* diceretur (Maternus). 10, 40 pro periclitante amico *potentiorum aures* offendere. 1, 2, 13 suspecto senatus populique imperio ob *certamina* potentium et avaritiam magistratum. 75, 3 multa eo (Tiberio) coram adversus ambitum et potentium *preces* constituta (sunt). 12, 42, 15 Vitellius, validissima gratia, aetate extrema (adeo incertae sunt potentium *res*) accusatione corripitur. 6, 48, 7 (Arruntius) diu Seiano, nunc Macroni, semper alicui potentium invisus. 16, 19, 12 (Petronius) ne codicillis quidem . . . Neronem aut Tigellinum aut quem alium potentium adulatus est. I, 22, 7 (mathematici), genus hominum potentibus infidum. 11, 7, 4 ne quis inopia advocatorum potentibus obnoxius sit.

b) i. q. *mächtig, herrschend über c. gen.* α) IV, 84, 24 Iovem . . . *rerum omnium* potentem. 11, 31, 7 (interrogabat Claudius), an ipse *imperii* potens, an Silius privatus esset. 4, 44, 5 Domitium decoravit pater civili bello *maris* potens i. q. *mächtig zur see*. 6, 33, 9 Hiberi *locorum* potentes . . . i. q. *im besitz der stellungen, meister der gegend*.

β) 14, 60, 4 ea (Poppaea) diu paelex et adulteri *Neronis*, *mox mariti* potens . . .

post. I) *adverb.* A) de loco 1, 51, 12 incessit itineri et proelio. pars equitum et auxiliariae cohortes ducebant, *mox* prima legio, et mediis impedimentis sinistrum latus unevicisimani, dextrum quintani clausere, vicensima legio terga firmavit, p. ceteri sociorum. 4, 9, 10 funus imaginum pompa . . . inlustre fuit, cum . . . Aeneas omnesque Albanorum reges et . . . Romulus, p. Sabina nobilitas . . . spectarentur.

B) de tempore a) IV, 32, 8 ad ea Civilis *primo* callide: p. ubi videt Montanum praeferoce . . . orsus a questu . . . inquit. 12, 63, 10 (Byzantii) primo quaestuosus et opulenti; p. magnitudine onerum arguente . . . modum orabant. 6, 31, 11 se invasurum possessa **primum* **Cyro* et p. Alexandro. 11, 31, 2 *primumque* . . . Turranium, p. Getam . . . percontatur. 15, 71, 17 Egnatia, magnis *primum* et integris opibus, p. adeptis. 16, 31, 4 *primum* strata humi . . . p. altaria . . .

complexa . . . inquit. 6, 28, 10 priores **alites* *Sesoside* *primum*, p. Amasidae dominantibus, *dein* Ptolemaeo . . . in civitatem . . . advolvavisse. 11, 22, 20 creati *primum* Potitus et Mamercus . . . *dein* . . . duo additi . . . *mox* duplicatus numerus . . . p. lege Sullae viginti creati (sunt). 3, 61, 10 *mox* Liberum . . . supplicibus Amazonum . . . ignovisse. auctam *hinc* concessu Herculis . . . caerimoniam templo, neque Persarum ditione diminutum ius; p. Macedonas, *dein* nos servavisse. 13, 55, 13 Chamavorum *quondam* ea arva, *mox* Tubantum et p. Usiporum fuisse. 46, 17 deicitur familiaritate sueta, p. congressu. Otho, et *ad postremum* . . . Lusitaniae praeficitur. — 12, 51, 4 coniunx gravida *primam* . . . fugam . . . toleravit; p. festinatione continua . . . orare ut . . . — IV, 23, 8 Batavi . . . consistunt, eminus lacescentes. p. ubi pleraque telorum turribus . . . haerebant . . . invasere vallum. 1, 10, 15 Pompeium . . . Lepidum . . . deceptos; p. Antonium . . . poenas morte exsolvisse. 50, 2 dum iustitio ob amissum Augustum, p. discordiis attinetur. 3, 62, 16 tribus de delubris (exposuere), quorum vetustissimum Paphiae Veneri . . . Aërias, p. . . Amathus Veneri Amathusiae et Iovi Salamini Teucer . . . possuissent. 70, 1 p. auditi (sunt) Cyrenenses. 4, 43, 5 (ius templi) Philippi . . . armis ademptum ac p. Caesaris . . . sententia redditum. 44, 8 ipse delectus, cui . . . Antonia . . . in matrimonium daretur, p. exercitu . . . Albim transcendit. 6, 11, 4 ferunt ab Romulo Dentrem Romulium, p. ab Tullo Hostilio Numam Marcium . . . inpositos. *dein* consules mandabant. 40, 17 Lepida . . . impunita agebat, dum superfuit pater . . . p. a delatoribus corripitur. 11, 14, 16 Claudius tres litteras adiecit, quae usui imperitante eo, p. obliteratae, aspicuntur etiam nunc. 18, 4 (Gannascus) auxiliare **stipendium* meritis, p. transfuga, . . . 14, 7, 11 igitur longum utriusque silentium, . . . p. Seneca . . . promptus (egit). 36, 9 conferti tantum et pilis emissis, p. umbonibus et gladiis . . . caedem continuarent. 39, 12 detentus rebus gerundis Suetonius, quod p. [Halm, Nipp. postea] paucas naves . . . miserat, . . . tradere exercitum Turpiliano . . . iubetur. 15, 9, 9 *dein* . . . colles . . . per socias cohortes, p. legionum castris occupantur. 24, 6 nuper clausum Tigranem; p. Paetum legionesque . . . incolumes dimisisse. 56, 12 diu abnuere: p. promissa impunitate corrupti . . . nominavere. 59, 17 paululum in publico versatus, p. domi secretus, . . . 16, 9, 4 Silanus . . . Ostiam amotus, p. municipio Apuliae . . . clauditur. 35, 9 p. lentitudine exitus graves cruciatus adferente . . .

b) nec, neque, haud multo p. cf. p. 883/4. III, 36, 2 cum Valentem paucis p. diebus ad bellum impulisset. IV, 46, 25. V, 24, 3. 3, 19, 1 paucis p. diebus. — 12, 36, 3 victoribus traditus est, nono p. anno, *quam* bellum in Britannia coeptum (erat). 11, 11, 1 sexagensimo (sc. anno p.), *quam* . . . ediderat cf. II. B. a. ε.

II) *praepositio. Collocatio.* II, 54, 8. IV, 4, 3. V, 21, 15. 3, 19, 10. 11, 2, 12. 15, 37, 16 (omnibus locis) paucos p. dies. 2, 52, 20. 14, 12, 12 multos p. annos. 4, 8, 3. 29, 14 octo p. annos. 1, 62, 1 sextum p. cladis annum. 12, 27, 14 quadragensimum p. annum (cf. 1, 17, 22 p. sedecim annos.

6, 46, 20 p. tricesimum aetatis annum.) 3, 15, 15 multam p. noctem. 4, 63, 11 magna p. proelia. — M 2, 57, 12 et 3, 13, 6 postque, sed cf. Wölflin, Philol. 25, 107.

Significatio. A) de loco II, 14, 17 cohortes densis ordinibus p. equitem locant. 89, 6 et p. peditum ordines eques cf. dein I. 2, 16, 9 auxiliares Galli . in fronte, p. quos pedites cf. dein I. II, 20, 1 Caecina, velut relicta p. Alpes saevitia ac licentia, modesto agmine per Italiam incessit.

B) *transl.* a) de tempore a) II, 54, 8 in urbem vectus paucos p. dies . . poenas luit. IV, 4, 3 potuisse eadem paucos p. dies loco sententiae dici. V, 21, 15 et paucos p. dies . . infamiam non vitavit. 3, 19, 10 paucosque p. dies Vipsania . . excessit cf. 19, 1 paucis p. diebus. 11, 2, 12 ut paucos p. dies epulantem apud se maritum . . percontaretur. 15, 37, 16 nisi paucos p. dies . . denupsisset. 1, 17, 22 an praetorias cohortes . . , quae p. sedecim annos penatibus suis reddantur, plus periculorum suscipere? 6, 46, 20 solitus eludere . . eos, qui p. tricesimum aetatis annum . . alieni consilii indigerent. 2, 52, 20 fusi Numidae, multosque p. annos Furio nomini partum decus militiae i. q. erst nach v. i. 14, 12, 12 quae adeo sine cura deum eveniebant, ut multos p. annos Nero imperium et scelera continuaverit i. q. noch nach v. i., sed conicio, nam 'post' pro adverbio accipiendum non crediderim, legendum esse 'multos postea annos' cf. 4, 57, 6 et 15, 64, 8. 4, 8, 3 ut octo p. annos cognitum est. 29, 14 ea Caesar octo p. annos rettulit. 12, 27, 14 quosdam e clade Variana quadragesimum p. annum servitio exemerant. 1, 62, 1 exercitus sextum p. cladis annum . . legionum ossa . . condebant i. q. sechs jahre nach der n. — I, 12, 1 paucis p. *seclendas* lanuarias diebus . . litterae adferuntur. 3, 15, 15 dein multam p. *noctem*, egressa cubiculo uxore, operiri fores iussit i. q. tief in der n. I, 2, 9 Italia novis cladibus vel post longam *saeculorum seriem* repetitis adflata. 6, 28, 1 post longum *saeculorum ambitum* avis phoenix in Aegyptum venit.

β) A 9, 24 consul . . filiam iuveni mihi respondit ac p. *consulatum* collocavit. I, 48, 14 legioni p. *praeturam* praepositus. II, 100, 14 Bassus p. *praefecturam* alae . . classibus . . praepositus.

γ) A 27, 4 illi modo cauti ac sapientes prompti p. *eventum* ac magniloqui erant. I, 58, 11 in custodia habitus et p. *victoriam* demum . . dimissus est. V, 14, 6 alae iam pridem accitae p. *victoriam* properaverant. 1, 3, 28 iuniores p. Actiacam *victoriam*, etiam senes plerique inter bella civium nati. 3, 73, 7 ne Spartaco quidem p. tot consularium exercituum *clades* inultam Italiam urenti . . IV, 51, 1 Vespasiano p. Cremonensem *pugnam* et prosperos undique nuntios cecidisse Vitellium . . nuntiavere. V, 14, 1 Civilis p. malam in Treveris pugnam reparato per Germaniam exercitu apud Vetera castra consedit. 4, 63, 11 qui (veteres) magna p. *proelia* saucios largitione et cura sustentabant. 3, 76, 1 Iunia sexagesimo quarto p. Philippensem *aciem* anno supremum diem ex-

plevit. 1, 78, 3 centesimam rerum venalium p. (seit) *bella* civilia institutam deprecante populo. 15, 74, 9 in praesens haud animadversum p. *arma* Vindicis ad auspicium . . trahebatur. IV, 42, 11 p. *caedem* Galbae datam interfectori Pisonis pecuniam a Regulo. 3, 58, 9 quinque et septuaginta annis p. Merulae caedem neminem suffectum (esse). 6, 38, 3 non Tiberium, quamquam triennio p. caedem Seiani, . . preces . . mitigabant. V, 9, 9 p. *mortem* Herodis, nihil expectato Caesare, Simo quidam regium nomen invaserat. 6, 45, 17 impuleratque p. *mortem* Claudiae . . Enniam . . iuvenem illicere. 5, 3, 7 haud multo [Heinsius; M, Nipp., al. multum] p. *mortem* eius recitatae sunt (litterae). 15, 73, 7 fatentur, qui p. *interitum* Neronis in urbem regressi sunt. 2, 2, 1 p. *finem* Phraatis et sequentium regum . . venere in urbem legati. 16, 6, 1 p. *finem* ludici Poppaea *mortem* obiit. 15, 43, 1 non, ut p. Gallica *incendia*, nulla distinctione nec passim erectae (domus). — II, 76, 2 Mucianus p. multos secretosque *sermones* iam et coram ita locutus. III, 54, 12 Agrestis p. multos sermones, quibus Vitellium ad virtutem frustra accendebat, perpulit, ut . . II, 78, 1 p. Muciani *orationem* ceteri audentius circumsistere, hortari (Vespasianum). 1, 55, 7 supremo *convivio*, p. quod in arma itum (est). 14, 16, 8 sapientiae doctoribus tempus imperitiebatur p. *epulas*. 16, 11, 15 accusati p. *sepulturam* . . 3, 25, 2 Papia Poppaea, quam senior Augustus p. Iulias *rogationes* . . sanxerat. 11, 9, 16 deditur Seleucia septimo p. *defectionem* anno. 13, 43, 22 pellitur, non in ipso discrimine, non p. *damnationem* fractus animo. 11, 28, 7 nec enim occultum, quid p. tale *matri-monium* superesset. 13, 16, 20 ita p. breve *silentium* repetitum (est) convivii laetitia. II, 63, 10 seram veniam p. *scelus* quaerebat. III, 8, 19 consilia p. *res* adferebantur. 3, 34, 10 revertentibus p. *laborem* quod honestius quam uxorium levamentum? 14, 55, 5 Augustus Agrippae et Maecenati usurpare otium p. labores concessit. — I, 10, 17 destinatum Vespasiano . . imperium p. *fortunam* credidimus i. q. nach seiner erhebung auf den thron. 11, 8 Africa . . interfecto Macro contenta qualicumque principe p. *experimentum* domini minoris. 6, 48, 10 cum Tiberius p. tantam rerum *experientiam* vi dominationis convulsus et mutatus sit. I, 14, 1 Galba p. *nuntios* Germanicae seditionis . . anxius . . comitia imperii transigit. IV, 51 cf. supra pugna. III, 78, 5 Antonium suspicionibus (arguebant) tamquam dolo cunctantem p. secretas Vitellii *epistulas*, quibus consulatum . . pretium prodicionis offerebat. 3, 49, 1 Clutorium . . , p. celebre *carmen*, quo . . defleverat, pecunia donatum a Caesare, corripuit delator. 1, 68, 16 Arminius integer, Inguiomerus p. grave *vulnus* pugnam deseruere. 13, 18, 17 saeptus turba centurionum et p. breve *osculum* digrediens. 12, 56, 17 pugnatum . . fortium virorum animo, ac p. *multum vulnere* occidioni exempti sunt. III, 49, 2 Antonius nequaquam pari innocentia p. *Cremonam* agebat i. q. post C. deletam, post Cremonensem *victoriam* cf. §. ββ.

δ) II, 49, 1 p. *quae* . . dimotis omnibus paulum

requievit i. q. postea. 1, 13, 1. 2, 57, 12 [Muret; M, Nipp. postque, sed cf. Wölfl]. 86, 1. 3, 11, 4. 13, 6 Fulcinius vetera . . . orditur . . . p. quae [Baiter, Wölfl.; M q.; ; Rhenan., Halm, Nipp. p. quem] Servaeus et Veranius . . . obicere . . . 17, 1. 15, 63, 12 p. quae. 1, 10, 18. 3, 16, 26. 4, 7, 11. 11, 4, 1. 21, 12. 34, 1. 14, 47, 7 p. haec (numquam in initio) cf. p. 521^b.

s) I, 1, 2 nam p. conditam urbem octingentos . . . annos multi auctores rettulerunt. III, 72, 1 id facinus p. conditam urbem luctuosissimum . . . rei p. populi R. accidit. 11, 11, 1 isdem consulis ludi saeculares octingentesimo p. Romam conditam (sc. anno), quarto et sexagesimo, quam Augustus ediderat, spectati sunt. II, 88, 1 multae . . . inter se militum caedes, p. seditionem Ticini coeptam manente legionum auxiliorumque discordia. III, 7, 1 vulgata victoria, *p. principia belli secundum Flavianos *data legiones . . . Patavium alacres veniunt cf. com. crit. IV, 61, 1 Civilis barbaro voto p. coepta adversus Romanos arma propexum . . . crinem patrae demum caede legionum deposuit. 11, 19, 3 natio Frisiorum, p. rebellionem clade Apronii coeptam infensa . . . datis obsidibus consedit apud . . . 2, 25, 14 invictos . . . Romanos praedicabant, qui perdita classe, amissis armis, p. constrata equorum virorumque corporibus litora eadem virtute . . . inrupissent. 3, 22, 5 Quirinius p. dictum repudium adhuc infensus (uxori). 47, 13 p. ferocissimas gentes perdomitas, tot receptos in iuventa aut spretos triumphos. 4, 23, 12 Caesar p. res a Blaeso gestas . . . reportari . . . legionem iusserat. 6, 12, 13 quod . . . decretum erat p. exustum sociali bello Capitolium. 14, 23, 1 Corbulo post deleta Artaxata utendum recenti terrore ratus. 62, 7 Anicetus . . . levi p. admissum scelus gratia, dein graviore odio, . . . 1, 53, 7 extorrem, infamem et p. interfectum Agrippam omnis spei egenam (Iuliam) . . . peremit. 3, 61, 6 illic Apollinem p. interfectos Cyclopas Iovis iram vitavisse. 13, 32, 10 nam p. Iuliam . . . dolo Messalinae interfectam . . . non animo nisi maesto egit. 15, 62, 10 neque aliud superesse p. matrem fratremque interfectos, quam ut . . . 3, 47, 13 cf. supra. 4, 29, 10 nam p. damnatum Libonem missis ad Caesarem litteris exprobraverat . . . 6, 34, 9 qua tempestate Iaso p. auctam Medeam genitosque ex ea liberos . . . Colchos repetivit. 11, 22, 16 creati (sunt) . . . sexagesimo tertio anno p. Tarquinius exactos. 12, 40, 9 sed p. captum Caratacum praecipuus scientia rei militaris Ventius (erat). 15, 65, 3 destinavisse, ut p. occisum opera Pisonis Neronem Piso quoque interficeretur.

ξ) αα) II, 38, 10 Marius et . . . Sulla . . . libertatem in dominationem verterunt. p. quos [M quo] Pompeius occultior, non melior, et nunquam postea nisi de principatu quaesitum. 6, 19, 1 p. quos Marius . . . defertur cf. 3, 13, 6 δ. 1, 74, 20 quo, inquit, loco censebis, Caesar? si primus, habebis quod sequar: si p. omnis, vereor ne inprudens dissentiam. 11, 24, 32 plebei magistratus (erant) p. patricos, Latini p. plebeios, ceterarum Italiae gentium p. Latinos. 2, 52, 21 nam p. (seit) illum recipiatorem urbis

filiumque eius Camillum penes alias familias imperatoria laus fuerat. — II, 48, 15 p. Iulios Claudios Servios se (Othonem) primum in familiam novam imperium intulisse. 76, 12 a contumelia quam a laude propius fuerit p. Vitellium eligi (imperatorem).

ββ) I, 29, 20 provisum adoptione videbatur, ut ne p. Galbam quidem bello locus esset i. q. post Galbae mortem, imperium. 1, 16, 12 is inperitos animos et quaenam p. Augustum militiae condicio ambigentes impellere. 4, 40, 7 posse ipsam Liviam statuere, nubendum p. Drusum an in penatibus isdem tolerandum haberet. 6, 47, 1 Romae futuris etiam p. Tiberium caedibus semina iaciebantur. IV, 42, 38 optimus est p. malum principem dies primus. — 4, 68, 5 neque omiserat (Sabinus) coniugem liberosque eius (Germanici) percolere, sectator domi, comes in publico, p. tot clientes (sc. qui defecerant ab amicitia) unus.

b) de gradu D 26, 34 quotus quisque scholasticorum non hac sua persuasione fruitur, ut se ante Ciceronem numeret, sed plane p. Gabinianum? II, 77, 1 nobis nihil ultra adrogabo, quam ne p. Valentem et Caecinam numeremur. III, 64, 12 id Vespasiano (convenire), ut ceteri p. Sabinum haberentur.

postea. D 26, 16 Cassium . . . si iis compareretur, qui p. fuerunt, posse oratorem vocari. 42, 3 fiet . . . p. arbitrato tuo. I, 10, 6 (Mucianus) in secretum Asiae sepositus tam prope ab exule fuit quam p. a principe. 31, 3 quod p. creditum est. 44, 12 libellos praemium exposcentium . . . Vitellius p. invenit. 46, 22 rem haud dubie utilem et a bonis p. principibus . . . firmatam. 73, 6 (Calvia) famem populo R. haud obscure molita, totius p. civitatis gratiam obtinuit. II, 38, 11 nunquam p. nisi de principatu quaesitum cf. post II. B. a. ζ. 49, 19 quidam militum iuxta rogam interfecere se . . . ac p. promisce . . . in castris celebratum id genus mortis. 60, 15 restitit Vitellius deditque p. consulatum Simplicii innoxium. 64, 12 nec ullis p. fortunae inlecebris . . . in gaudium evicta domus suae tantum adversa sensit. III, 72, 16 quam (magnificentiam) immensae p. populi R. opes (ornabant). 1, 7, 24 p. cognitum est . . . 74, 4 formam vitae iniiit, quam p. celebrem miseriae temporum . . . fecerant. 2, 60, 7 eosque, qui p. pari virtute fuerint, in cognomentum eius (Herculis) adscitos. 3, 34, 17 placuisse quondam Oppias leges, sic temporibus rei p. postulantibus: remissum aliquid p. et mitigatum, quia . . . 4, 57, 6 caede eius patrae sex p. annos pari secreto coniunxit. 15, 64, 8 cui (vitae) addidit paucos p. annos. — [14, 12, 12 Greef cf. post II. B. a. α. 39, 12 Halm cf. post I. B.]

posteritas. A) 3, 19, 8 alii quoquo modo audita pro conperitis habent, alii vera in contrarium vertunt, et gliscit utrumque posteritate. Potest etiam ad B. a. referri.

B) a) i. q. posterit A 46, 19 Agricola posteritati narratus et traditus superstes erit. II, 47, 9 hinc Othonem posteritas aestimet. 4, 35, 9 suum cuique decus posteritas rependit. 3, 65, 4 ut pravis dictis factisque ex posteritate et infamia metus sit.

b) vi praegn. I, 1, 9 neutris (sc. scriptoribus) cura posteritatis (erat) inter infensos vel obnoxios i. q. das urtheil der nachwelt. — i. q. andenken bei der nachwelt, nachruhm II, 53, 11 ipsum viventem quidem relictum, sed sola posteritatis cura et abruptis vitae blandimentis. 16, 16, 11 detur hoc inlustrium virorum posteritati, ut. . . Bötticher, Roth, Pfitzn., al. explic. die nachkommen.

posterus. gen. plur. posterum 3, 72, 5 cf. 2, 32, 3. *4, 38, 8 posterorum. — A) posit. a) adi. quindecim locis postera die, septem postero die cf. dies a. (D 2, 1 postero die quam Maternus Catonem recitaverat. . . venerunt ad eum Aper et Secundus. I, 26, 4 postero iduum *Ian. *die.) 12, 17, 1 patrata expugnatio eundem intra diem foret. postero [Lips.; M postremo] misere legatos. 15, 57, 6 sic primus quaestionis dies contemptus. postero cum ad eosdem cruciatus retraheretur. . . 4, 45, 12 cum postero (sc. die) ad quaestionem retraheretur. 3, 15, 13 relatus (e curia) domum, tamquam defensionem in posterum (sc. diem) meditaretur. . . 4, 73, 23 pugna in posterum (sc. diem) extracta. 15, 14, 11 in diem posterum testis. . . adhibetur. 2, 30, 16 posterum diem reus petivit. V, 16, 1. 16, 27, 1 postera luce.

b) subst. 1) posteri a) i. q. nachwelt 6, 46, 10 illi non perinde curae (erat) gratia praesentium quam in posteros ambitio. — 3, 72, 5 opes ornatum ad urbis et posterum gloriam conferre. 4, 38, 8 quae saxo struuntur, si iudicium posterorum [Rhen.; M posteriorum] in odium vertit, pro sepulchris spernuntur. — A 44, 4 si habitum eius (Agricolae) posteri noscere velint. . . 4, 38, 3 me, p. c., mortalem esse. . . et vos testor et meminisse posteros volo. — 11, 6, 3 veterum oratorum exempla referens, qui famam et posteros praemia eloquentiae cogitavissent. — A 13, 6 divus Iulius. . . Britanniam ingressus. . . potest videri ostendisse posteri, non tradidisse. 1, 1 clarorum virorum facta moresque posteri tradere. 4, 53, 12 quae (Agrippina) . . . vitam suam et casus suorum posteri memoravit. 3, 55, 21 nostra quoque aetas multa laudis. . . imitanda posteri tulit. — D 12, 21 non minorem honorem Homero quam Demostheni apud posteros (esse). I, 21, 14 mortem omnibus ex natura aequalem oblivione apud p. vel gloria distingui. II, 50, 5 tantundem apud p. meruit bonae famae quantum malae. 1, 32, 10 caede Gai Caesaris memoriam apud p. adeptus. 12, 28, 8 triumphalis honos, modica pars famae eius apud p., in quis carminum gloria prae-cellit. 6, 32, 20 (Vitellius) exemplar apud p. adulatorii dedecoris habetur. 16, 25, 9 distingui. . . apud p. memoriam honesti exitus ab ignavia per silentium pereuntium. 1, 8, 6 primores civitatis scripserat (heredes), . . iactantia gloria-que ad p. 6, 46, 10 in posteros ambitio cf. supra.

β) i. q. nachkommen A 32. G 32. I, 84. V, 17. 2, 37. 3, 5. 4, 3. 6, 24. 15, 59 compon. maiores cf. p. 796/7: adde 14, 14, 15 nobilium familiarum posteros egestate venales in scaenam deduxit; quos fato perfunctos ne nominatim tradam, maioribus eorum tribuendum puto. D 23, 28 ut etiam si nostra iudicia malignitas. . . tar-

daverit, verum de vobis dicturi sint posteri nostri. II, 48, 15 satis sibi nominis, satis posteris suis nobilitatis quaesitum. 4, 8, 21 hos . . orbatos parente. . . sibi et posteris conformaret. — 2, 32, 3 ne imago Libonis exsequias posterorum comitaretur, censuit. — II, 3, 6 pactum, ut familiae utriusque posteri caerimoniis praesiderent. 12, 2, 11 stirpem nobilem et familiae *Juliae Claudiaequae posteros coniungeret. 14, 14, 15 nobilium familiarum p. cf. supra. 4, 33, 20 multorum, qui Tiberio regente . . infamias subiere, posteri manent. 43, 7 Messenii veterem inter Herculis posteros divisionem Peloponnesi protulere. 13, 1, 9 virum . . nobilem et. . . e Caesarum posteris. 4, 52, 9 non eiusdem ait mactare divo Augusto victimas et posteros eius insectari. 12, 61, 5 artem mendendi . . maxime inter posteros eius (Aesculapii) celebrem fuisse. 11, 24, 16 num paenitet Balbos ex Hispania. . . transivisse? manent posteri eorum nec amore in hanc patriam nobis concedunt. — 14, 27, 8 neque coniugiis suscipiendis neque alendis liberis sueti orbas sine posteris domos relinquebant.

2) posterum: decem locis in hist., duodecim in ann. in posterum. I, 8 oppon. recens, 44 ad praesens, IV, 17 in praesens cf. 7 p. 589^a.

B) compar., adi. a) de loco G 6, 12 ita coniuncto orbe, ut nemo posterior sit i. q. zurückbleibt.

b) de temp. 15, 20, 13 culpa quam poena tempore prior, emendari quam peccare posterius est. 4, 9, 7 memoriae Drusi eadem quae in Germanicum decernuntur, plerisque additis, ut ferme amat posterior adulatio.

C) superlat. a) adi. a) propr. A 44, 17 solacium tulit evasisse postremum illud tempus, quo Domitianus. . . II, 41, 20 ut cuique audacia vel formido, in primam postremae aciem prorumpabant aut relabebantur. 100, 5 p. agmine cf. mox p. 870. 2, 8, 11 postremum auxiliorum agmen. 12, 13, 6 postremo inter Darium atque Alexandrum proelio Persarum illic opes conciderant. — 14, 15, 14 postremus ipse (Nero) scaenam incedit. [M postremus; Halm postremum; Lips. postremo.]

β) transl. 14, 64, 18 neque silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia postremum fuit.

b) subst. 1) 2, 17, 8 praemissus eques postremos ac latera impulit. — 6, 32, 21 cesserunt prima postremis, et bona iuventae senectus flagitiosa obliteravit.

2) a) postremum 1) i. q. zum letzten mal 3, 74, 24 concessit quibusdam et Augustus id vocabulum, ac tunc Tiberius Blaeso p.

2) i. q. postremo, zuletzt, endlich, schliesslich IV, 46, 21 modo Mucianum, modo absentem principem, p. [Wölfl., Philol. 27, 119 postremo] caelum ac deos obtestari, donec. . . 2, 62, 10 negotiatores reperti, quos ius commercii, dein cupido augendi pecuniam, p. [Wölfl. _mo] oblivio patriae. . . hostilem in agrum transtulerat. 11, 2, 4 Suillio corruptionem militum. . . exim adulterium Poppaeae, p. [Wölfl. _mo] mollitiam corporis obiectante. 1, 74, 9 perniciem aliis ac [Wölfl. ad] p. sibi invenere. 15,

51, 4 Epicharis . . . accendere et arguere coniu-
ratos, ac p. lentitudinis eorum pertaesa . . . pri-
mores . . . labefacere . . . conisa est. [14, 15, 14
cf. a. a.] — eadem vi ad *postremum* I, 39. II, 27.
IV, 16. 2, 45. 13, 22. 46. 16, 21 cf. p. 28/9.

β) *postremo* i. q. *zuletzt*, *endlich*, *schliesslich*
A 3, 10 invisa *primo* desidia p. amatur. 12,
51, 8 ille *primo* amplecti adlevare adhortari
(uxorem), modo virtutem admirans, modo timo-
re aeger, ne . . . p. violentia amoris . . . de-
stringit acinacem vulneratamque . . . A 42, 7 ac
primo occultius . . . otium laudare, *mox* operam
suam . . . offerre, p. non iam obscuri suadentes . .
pertraxere ad Domitianum. 4, 72, 10 ac *primo*
boves ipsos, *mox* agros, p. corpora coniugum
aut liberorum servitio tradebant. 6, 16, 10 nam
primo [Ritter *primum*] duodecim tabulis san-
ctum, ne quis . . . ; *dein* rogatione tribunicia ad
semuncias redactum (faenus), p. vetita versura.
21, 13 ille positus siderum . . . dimensus haerere
primo, *dein* *pavescere, et . . . magis ac magis
trepidus . . . p. exclamat . . . IV, 81, 13 Vespasia-
nus *primo* inridere, aspernari; *atque* illis in-
stantibus modo famam vanitatis metueret, modo
. . . in spem induci: p. aestimari . . . iubet, an . . .
— 14, 63, 13 huic *primum* [Lips., Nipp. *primus*]
nuptiarum dies loco funeris fuit . . . ; *tum* ancilla
domina validior . . . p. crimen omni exitio gravi-
us. — 2, 52, 5 is . . . vagos *primum* et latrocinii
suetos ad . . . raptus congregare, *dein* more mili-
tiae . . . componere, p. non inconditae turbae . .
dux haberi. 3, 20, 4 bellum . . . renovat, vagis
primum populationibus et . . . inultis, *dein* vias
excindere . . . ; p. hand procul Pagyda . . . cohortem
R. circumscidit. — 1, 73, 4 ut quibus initi-
is . . . exitium inreperit, *dein* repressum sit, p.
arserit cunctaque corripuerit, noscatur. 2, 3, 6
qui Artavasden . . . specie amicitiae inlectum,
dein catenis operatum, p. interfecerat. 3, 66,
15 dam aequalis, *dein* superiores, p. suamet
ipse spes antire parat. 13, 57, 20 neque ex-
tingui poterant (ignes) . . . donec . . . agrestes qui-
dam eminus saxa iacere, *dein* resistentibus
flammis . . . ut feras absterrebant: p. tegmina . .
incipiunt. 14, 17, 5 probra, *dein* saxa, p. ferrum
sumpsere. I, 15, 11 (Augustus) Marcellum, *dein*
. . . Agrippam, *mox* nepotes suos, p. Tiberium . .
in proximo sibi fastigio conlocavit. III, 73, 8
quae iusserat (dux) vetare, quae veterat iu-
bere: *mox* . . . omnes praecipere, nemo exsequi;
p. abiectis armis fugam . . . circumspectabant.
12, 36, 13 phalerae, torques . . . traducta, *mox*
fratres et coniunx . . . p. ipse ostentatus. — III,
65, 11 *saepe* domi congressi, p. in aede Apol-
linis . . . pepigere. 3, 52, 15 Tiberius *saepe* apud
se pensitato, an . . . num . . . , quam indecorum . . .
p. litteras ad senatum composuit. 4, 14, 10
variis dehinc et *saepe* inritis praetorum que-
stibus, p. Caesar de inmodestia histrionum retu-
lit. — 1, 40, 9 *diu* cunctatus asperrantem
uxorem, cum se . . . (non) degenerem ad pericula
testaretur, p. uterum eius . . . complexus, ut abiret
perpult. — II, 29, 12 silentio, patientia, p. pre-
cibus ac lacrimis veniam quaerebant. 1, 2, 14
quae (leges) vi, ambitu, p. pecunia turbabantur.
20, 5 centuriones inrisu et contumeliis, p. ver-
beribus insectantur. 2, 17, 19 plerosque . . in-

iecta tela aut vis fluminis, p. moles ruentium
et incidentes ripae operuere. 11, 21, 15 consu-
lare imperium, triumphus insignia ac p. Africam
obtinuit. — I, 72, 7 (Tigellinus) quaedam ignaro
(Nerone) ausus, ac p. eiusdem desertor ac pro-
ditor. 83, 7 Otho, quamquam . . . , simul repu-
tans . . . , sed . . . periculo senatus anxius, p. ita
disseruit. II, 93, 5 miles . . . vagus, non . . . labore
firmari: per inlecebras . . . animum libidinibus
imminuebant. p. ne salutis quidem cura, in-
famibus Vaticani locis . . . tetendit. III, 56, 9
praecipuum ipse Vitellius ostentum erat, igna-
rus militiae . . . et ad omnis nuntios . . . trepidus,
dein temulentus. p. taedio castrorum et audita
defectione . . . Romam revertit. 68, 14 Vitellius
. . . pauca . . . locutus . . . , simul filium protendens,
modo singulis modo universis commendans, p.
fletu praepediente . . . consuli . . . pugionem . . . red-
debat. 85, 3 Vitellium . . . coactum modo erigere
os . . . , nunc cadentes statuas suas, plerumque
rostra . . . contueri, p. ad Gemonias . . . propulere.
1, 10, 22 nec domesticis abstinebatur: abducta
Neroni uxor . . . ; . . . Pollionis luxus; p. Livia gra-
vis . . . mater, gravis . . . noverca. 17, 1 p. promptis
iam . . . ministris . . . interrogabat, cur . . . 18, 3 p.
eo furoris venere, ut . . . 27, 1 p. deserunt tri-
bunal. 80, 10 qua haesitatione p. eo proventus
est, ut . . . 2, 19, 5 pugnam volunt, arma rapi-
unt; . . . agmen R. . . incursant, turbant. p. deli-
gant locum . . . 40, 7 Tiberium anceps cura
distrahere, vine . . . coerceret an . . . sineret: modo
nihil spernendum, modo non omnia metuenda
. . . reputabat. p. dat negotium Sallustio. 57, 9
p. paucis familiarium adhibitis sermo coeptus
a Caesare. 67, 6 circumdata . . . regi specie ho-
noris valida manus, tribunique . . . monendo, sua-
dendo, et . . . apertiore custodia, p. gnarum ne-
cessitatis in urbem traxere. 3, 13, 12 in opti-
mum quemque, maxime in . . . amicos Germanici
saevisse (Pisonem); p. ipsum . . . veneno peremisse.
42, 11 latebris victores frustratos, p. visis mi-
litibus . . . sua manu cecidit. 4, 43, 13 idem . .
Antigoni, idem . . . Mummii iudicium (fuisse); sic
Milesios permisso publice arbitrio, p. Atidium
Geminum . . . decrevisse. 6, 20, 10 (consulem)
accitum et diversis sermonibus pertemptatum
p. Graecis verbis . . . adlocutus *est. 51, 17 p.
in scelera simul ac dedecora prorupit, post-
quam . . . 11, 12, 13 (Messalina) ventitare do-
mum (Sili), egressibus adhaerescere, largiri
opes, honores, p. velut translata iam fortuna,
servi liberti paratus principis apud adulterum
visebantur. 24, 9 neque ignoro Iulios Alba,
Coruncanios Camerio, Porcios Tusculo, et . . .
Etruria Lucaniaque et omni Italia in senatum
accitos, p. ipsam ad Alpes promotam. 12, 15, 5
Mithridates . . . concire nationes, inlicere perfu-
gas; p. exercitu coacto regem . . . exturbat. 45,
16 Radamistus . . . obsidium incipit; et . . . avari-
tiam praefecti (Pollionis) emergatur, obtestante
Casperio, ne socius rex, ne Armenia . . . verte-
rentur. p. quia . . . obtendebant, pactus indutias
abscedit (Casperius). 13, 33, 8 pervicaci acu-
satione conflictatus p. defensionem omisit ac . .
damnatus est. 14, 3, 3 Nero vitare . . . (matris)
congressus, abscedentem in hortos . . . laudare . . .
p. , ubicumque haberetur, praegravem ratus

interficere constituit. 44, 9 possumus singuli inter plures, tuti inter anxios, p., si pereundum sit, non inulti inter nocentes agere. 49, 7 ille inter pudorem et iram cunctatus, p. rescripsit. 64, 5 cum iam viduam se . . . testaretur communesque Germanicos et p. Agrippinae nomen ciceret. 15, 17, 14 ille Armeniam quoque . . . praesidiis vacuam fieri exostulabat. et p. concessit rex. 38, 20 p., quid vitarent quid peterent ambigui, complere vias, sterni per agros. 54, 11 p. vulneribus ligamenta . . . parare eundem Milichum monet. 59, 12 venturos qui ipsum quoque vincirent, p. indigna nece adficerent. 64, 16 Seneca . . . Annaeum . . . orat. . . venenum . . . promeret; adlatumque hausit frustra . . . p. stagnum calidae aquae introiit. 16, 4, 11 ingreditur (Nero) theatrum, cunctis citharae legibus obtemperans, ne fessus resideret, ne . . . p. flexus genu . . . sententias iudicum opperiebatur. — *postpositum* II, 19, 9 ipse p. Spurinna . . . reduxit minus turbidos. 52, 6 milites . . . custodire sermones, vulturnum . . . trahere in deterius; conviciis p. ac probris causam . . . caedis quaerebant. 85, 7 (legiones) proturbatis qui . . . nuntiabant laceratisque vexillis . . . raptam p. pecunia et inter se divisa, hostiliter egerant. III, 17, 4 eo p. ardoris proventus est, ut . . . 29, 4 ipsam p. ballistam in subeuntes propulere. 33, 7 vi manibusque rapientium divulsos ipsos p. direptores in mutam perniciem agebat. IV, 60, 5 cunctantibus . . . alimenta deerant, absumptis iumentis . . . virgulta p. et stirpes et . . . herbas vellentes . . . patientiae documentum fuere. 6, 26, 5 quod ut Tiberio cognitum, adsidere, causas requirere, addere preces, fateri p. grave conscientiae . . . si . . . 13, 40, 3 Tiridates pudore et metu, ne . . . statuit p. ostendere aciem.

posthabeo. IV, 7, 2 ne aliis electis posthabitus crederetur. 2, 86, 8 *praelata* est Pollionis filia (sc. virgo Vestalis filiae Agrippae) . . . et Caesar quamvis posthabitam . . . dote solatus est.

posthac. 2, 38, 26 neque miseratus est p. Tiberius. [M post hac; Wölfl. post haec.] 12, 52, 7 neque tamen exuli longa p. vita fuit. Cf. Wölfl., Philol. 25, 108. 3, 24, 22 fuit p. [M post hac] in urbe neque honores adeptus est. 62, 5 *primi* omnium Ephesii adiere (senatum) . . . *proximi* hos Magnetes . . . nitebantur . . . Aphrodisiensis p. et Stratonicenses . . . decretum adtulere . . . altius Hierocaesariensis exposuere . . . *exim* Cyprii . . . 4, 38, 14 perstititque p. secretis etiam sermonibus aspernari talem sui cultum. 5, 1, 9 nullam p. subolem edidit. 9, 1 placitum p. (est), ut . . . 6, 7, 8 Q. Servaeus p. et Minucius Thermus inducti (sunt). 12, 11, 12 datum p. (est) C. Cassio . . . deducere iuvenem. 21, 1 traditus p. Mithridates vectusque Romam . . . ferocius . . . disseruisse apud Caesarem ferebatur. 38, 1 vocati p. patres multa . . . disseruere. 60, 16 Oppius et Balbus *primi* Caesaris opibus potuere . . . arbitria belli tractare. Matios p. et Vedios . . . referre nihil attinerit. 62, 5 missas p. copias in Antiochum . . . memorabant. 13, 14, 8 praiceps p. Agrippina ruere ad terrorem. 14, 30, 9 praesidium p. inpositum (est) victis. 15, 14, 5 missi p. [M post] hac; Haase posthac a; *al.* post a] Paeto nuntii (sunt). 70, 7 *exim* Lucani

caedem imperat. . . Senecio p. et Quintianus . . . mox reliqui *coniuratorum* periere. 16, 8, 5 *inducti p. vocabulo indicum (sunt), qui . . .

postpono. *transl.* 1. 47, 6 quos (exercitus) . . . *anteferret?* ac ne postpositi contumelia incenderentur (sc. angebat Tiberium). c. *dat.* 14, 56, 3 nisi forte aut *te* Vitellio ter consuli aut *me* Claudio postponis. 1, 15, 16 meae . . . *necessitudines*, quas *tibi* postposui. 6, 16, 4 privato *usui bonum* publicum postponitur. 12, 53, 8 quod . . . veterimam *nobilitatem usui* publico postponeret.

postquam. A) in *orat. recta*, non nisi c. *indicat.* a) *perfecti a*) A 30, 17 raptos orbis, p. cuncta vastantibus defuere terrae, iam et mare scrutantur. 37, 15 p. silvis appropinquaverunt, . . . primos sequentium . . . circumveniebant. I, 1, 5 p. bellatum (est) apud Actium atque omnem potentiam ad unum conferri pacis interfuit, magna illa ingenia cessere. 22, 12 Ptolemaeus Othoni in Hispania comes, cum superfuturum eum Neroni promississet, p. ex eventu fides (*fuit*), . . . persuaserat fore ut . . . 25, 3 Proculum . . . et Veturium . . . perductos, p. . . audaces cognovit, . . . promissis onerat. 36, 13 p. . . legio sacramentum eius accepit, . . . ita coepit. 79, 23 p. id Romae compertum (est), . . . legati . . . consularibus ornamentis donantur. II, 4, 3 Titus . . . de navigatione *primum* consulit. p. pandi viam . . . accepit, de se per ambages interrogat. 20, 11 Caecina Padum transgressus, temptata Othonianorum fide per . . . promissa, isdem petitus, p. pax et concordia . . . iactata sunt, consilia . . . vertit. 33, 8 p. pugnari placitum (est), . . . dubitavere. 66, 20 quartadecumani p. Alpibus degressi sunt, . . . signa Viennam ferebant. 72, 9 cf. *β.* 73, 2 vix credibile . . . est, quantum superbiae . . . Vitellio adoleverit, p. speculatores . . . nuntiavere. III, 7, 8 res . . . in maius accipitur, p. Galbae imagines . . . recoli iussit Antonius. 25, 5 p. impulsos sensit Antonius, denso agmine obturbabat. IV, 40, 11 redditur Iuliano praetura, p. cognitus est ad Vespasianum confugisse. 44, 5 patres coeptatam libertatem, p. obvium (est), omisere. 49, 25 centurionem percontatus, p. quaesitum sibi crimen . . . comperit, animadverti in eum iussit. V, 8, 6 *dum* Assyrios penes . . . Oriens fuit, . . . p. Macedones praepolluere, rex Antiochus . . . mores Graecorum dare admisit, quo minus . . . gentem in melius mutaret, . . . bello prohibitus est. 1, 6, 15 quod p. Sallustius . . . comperit, metuens ne reus subderetur . . . , monuit Liviam ne . . . 20, 2 manipuli . . . Nauportum missi . . . , p. turbatum in castris accepere, vexilla convellunt. [25, 1 Lips., Halm cf. *d.*] 28, 7 et p. ortae nubes offecere visui creditumque (est) conditam (lunam) tenebris, . . . sua facinora aversari deos lamentantur. 34, 5 p. vallum iniiit, . . . questus audiri coepere. 68, 8 p. haesere munimentis, datur . . . signum cornuaque . . . concinuere. 2, 9, 3 quaesitoque an Caesar venisset, p. adesse responsum est, . . . oravit. 9, 8 qui amotis stipatoribus, ut sagittarii . . . abscederent postulat, et p. digressi (sunt), . . . interrogat. 13, 15 adsultatum est castris sine coniectu teli, p. crebras pro munimentis cohortes . . . sensere. 55, 18 Piso . . . linquit Germanicum praeventique. et p. . . legiones attigit, largitione,

ambitu . . eo usque corruptionis provectus est, ut . . 82, 1 cf. β . 3, 1, 15 p. . urnam tenens, egressa navi defixit oculos, idem omnium gemitus (erat). 21, 1 quae p. Apronio . . comperta (sunt), . . sorte ductos fusti necat. 21, 15 cf. β . 26, 8 quidam statim, aut p. regum pertaesum (est), leges maluerunt. 55, 9 cf. β . 4, 3, 11 hanc . . adulterio pellexit, et p. primi flagitii potitus est . . ad coniugii spem . . impulit. 47, 2 Sabinus, donec exercitus in unum conduceret, datis mitibus responsis, *p. Labeo . . , rex . . *venere, addita praesenti copia ad hostem pergit. 68, 15 et p. Sabinus . . effudit lacrimas, iunxit questus, audentius iam onerat Seianum. 71, 4 avebat animus . . statim memorare exitus, quos . . flagitii eius repertoires habuere, non modo p. Gaius Caesar rerum potitus est, sed incolumi Tiberio. 6, 3, 16 quod p. patefactum (est), prorupere concepta pridem odia. 33, 5 quae p. Artabano cognita (sunt), filium . . ultorem parat. 11, 7, 1 circumstantur Caesarem, ante acta deprecantes. et p. adnuit, agere incipiunt. 21, 3 p. adolevit, sectator quaestoris . . , dum in oppido Adrumeto . . agitat, oblata ei species muliebris . . et audita est vox . . 12, 6, 1 cf. β . 17, 10 Zorsines, diu pensitato, Mithridatisne rebus . . an patrio regno consuleret, p. praevaluit gentilis utilitas, datis obsidibus . . procubuit. 30, 11 regnum Vangio ac Sido inter se partivere, . . subiectis . . , dum adipiscerentur dominationis, multa caritate, et maiore odio, p. adepti sunt. 35, 9 cf. β . 13, 3, 5 dum . . triumphos maiorum enumerabat, intentus ipse et ceteri; liberalium quoque artium commemoratio . . pronis animis audita: p. ad providentiam sapientiamque flexit, nemo risui temperare. 9, 8 quod p. Corbuloni cognitum est, ire praefectum . . iubet. 21, 4 deinde a Burro, p. crimina et auctores exposuit, minaciter actum est [Halm add. cf. com. crit.]. 41, 3 dein p. exploratores attulere . . regis iter et Medi an Albani peterentur incertum (esse), lucem operitur, praemissaque (est) levis armatura. 15, 67, 8 nec quisquam tibi fidelior militum fuit, dum amari meruisti. odisse coepi, p. parricida matris . . extitisti. 69, 14 circumdati . . custodia . . nec nisi provecta nocte omissi sunt, p. pavorem eorum, ex mensa exitium opperientium, et imaginatus et inridens Nero satis supplicii luisse ait pro epulis. 16, 14, 3 Sosianus . . exilio . . multatus, p. id honoris indicibus . . accepit, . . occasionum hand segnis Pammenem . . sibi conciliat. 32, 13 quae p. pecunia reclusa sunt, dedit exemplum . . 35, 5 porrectisque . . venis, p. cruorem effudit, humum super spargens, propius vocato quaestore 'libamus' inquit 'Iovi . . '

β) II, 72, 9 p. nulla dictis fides (fuit) et a domino noscebatur condicione fugitivus . . , sumptum (est) de eo supplicium. 2, 82, 1 Romae, p. Germanici valetudo percrebruit cunctaque . . aucta in deterius adferebantur, dolor ira (erant), et erumpebant questus. 3, 21, 15 dum ea ratio barbaro fuit, . . Romanum impune ludificabatur: p. deflexit ad maritimos locos et [Haase add.] inligatus praeda stativis castris adhaerebat, missu patris Apronius . . pugnam facit pellitque

in deserta. [Nipp., Pflitzn. 'et' om. per asyndeton accip.; Pichena inligatusque.] 55, 9 p. caedibus saevitum (est) et magnitudo famae exitio erat, ceteri ad sapientiora convertere. 12, 6, 1 p. haec . . praemisit multaque patrum adsentatio sequebatur, capto rursus initio, quando (sc. ait) . . cuncti suaderent . . 35, 9 ubi ventum ad aggerem, dum missilibus certabatur, . . pleraeque caedes oriebantur: p. facta testudine . . saxorum compages distractae (sunt) parque comminus acies (erat), decedere barbari.

b) *plusquamperf.* a) D 22, 9 quas (orationes) iam senior . . composuit (Cicero), id est, p. magis profecerat usque . . dicerat quod optimum dicendi genus esset. 38, 17 quae (orationes) . . mediis divi Augusti temporibus habitae, p. longa temporum quies . . eloquentiam . . depacaverat. I, 26, 2 infecit ea tabes legionum . . motas iam mentes, p. vulgatum erat labare Germanici exercitus fidem. II, 68, 10 duobus militibus . . ad certamen luctandi accensis, p. legionarius procererat, insultante Gallo et iis qui . . convenerant in studia diductis, erupere legionarii . . ac duae cohortes interfectae. III, 47, 4 is fuit Anicetus . . , praepotens olim, et p. regnum in formam provinciae verterat, mutationis inpatiens. 72, 18 isdem rursus vestigiis situm est (Capitolium), p. interiecto quadringentorum quindecim annorum spatio . . flagraverat. IV, 3, 14 spei certus, quippe sumpta per Gallias . . civilia arma, motis ad bellum Germanis, mox Illyrico, p. Aegyptum Indaeam . . lustraverant, . . cepisse finem videbantur. 39, 21 dein p. inanem animum spe et cupidine impleverat, vires abolet dimissa . . legione. 62, 16 duplicatur flagitium, p. desertis . . castris altera se legio miscuerat. V, 9, 5 mox civili inter nos bello, p. in dicionem Antonii provinciae cesserant, rex Parthorum . . Indaea potitus interfectusque (est) a Ventidio, et Parthi trans Euphratem redacti. 1, 1, 12 Tiberii Gaique . . res florentibus ipsis ob metum falsae, p. occiderant, recentibus odiis compositae sunt. 49, 6 quidam bonorum caesi (sunt), p. intellecto in quos saeviretur pessimi quoque arma rapuerant. 2, 65, 10 tracta in multam noctem laetitia . . incantum Cotyn et, p. dolum intellexerat, sacra regni . . obstantem catenis onerat. 4, 45, 5 pernicitate equi profugus, p. saltuosos locos attigerat, dimisso equo per . . avia sequentis frustratus est. 6, 8, 6 fatebor et fuisse me Seiano amicum, et ut essem expetisse, et p. adeptus eram laetatum. 21, 7 Thrasullus isdem rupibus inductus p. percontantem (Tiberium) commoverat, imperium ipsi . . patefaciens, interrogatur an . . 12, 12, 9 positus castris apud Zeugma . . , p. . . Acbarus advenerat, monet Meherdaten . . 15, 1 Mithridates . . amissis opibus vagus, p. . . robor exercitus abisse cognoverat, relictos (esse) in novo regno Cotym . . et paucas cohortium cum Aquila . . , spretis utrisque concire nationes, indicere perfugas. 59, 5 legatus is Tauri . . , p. reverent, . . magicas superstitiones obiectabat. 13, 36, 7 cf. β . 44, 22 postulatusque . . , p. tribunatu abierat, . . condemnatur. 54, 18 quinam forent rogantes, p. audiverant earum gentium legatis id honoris

datum, quae virtute . . . praecellerent, nullos . . . ante Germanos esse exclamant degrediunturque. 14, 37, 2 ac *primum* legio gradu inmota et angustias . . . retinens, p. . . tela exhauserat, . . . erupit. 39, 6 nec defuit Polyclitus, quo minus ingenti agmine . . . Galliae gravis, p. Oceanum transmiserat, militibus quoque nostris terribilis incederet. 49, 1 libertas Thraseae servitium aliorum rupit, et p. discessionem consul permiserat, pedibus in sententiam eius iere, paucis exceptis. 15, 15, 13 fama moderationis quaerebatur, p. superbiam expleverat. 20, 7 quam occasione Thrasea ad bonum publicum vertens, p. de reo censuerat. . . Creta depellendum, haec addidit. Cf. B. II. a 4, 10. — 11, 11, 12, 36 nono post anno cf. post I. B. b.

β) 13, 36, 7 rupto imperio, p. paucae . . . turmae *advenerant* pugnamque imperitia *poscebant*, congressus cum hoste funditur.

c) *imperf.* α) II, 19, 1 p. in conspectu Padus (*erat*) et nox adpetebat, vallari castra placuit. 29, 1 haec ferociter iactando, p. inmissis licitoribus Valens coercere seditionem coeptabat, ipsum invadunt, saxa iaciunt. 72, 9 cf. a. β. III, 45, 5 auxerat potentiam, p. capto . . . Carataco instruxisse triumphum Claudii videbatur. 48, 8 ac *primo* rex . . . supplicem tueri: p. merces proditionis aut bellum ostendebatur, fluxa . . . fide pactus Aniceti exitium perfugas tradidit, belloque . . . finis inpositus. 86, 16 Domitianum, p. nihil hostile metuebatur, ad duces partium progressum et Caesarem consalutatam miles . . . in paternos penates *deduxit*. 1, 2, 1 p. Bruto et Cassio caesis nulla iam publica arma (*erant*), Pompeius apud Siciliam oppressus exutoque Lepido, interfecto Antonio . . . Caesar dux reliquus, posito triumviri nomine consulem se ferens . . . *ubi* militem donis . . . pellexit, insurgere paulatim (Augustus), munia senatus . . . in se trahere. 4, 4 nulla in praesens formidine, *dum* Augustus aetate validus . . . pacem sustentavit. p. protracta iam senectus aegro et corpore fatigabatur aderatque finis et spes novae, pauci bona libertatis in cassum disserere, plures bellum pavescere, alii cupere. 38, 6 deinde intumescente motu profugus repertusque, p. intutae latebrae (*erant*), praesidium ab audacia mutuatur. 39, 19 luce demum, p. dux et miles et facta noscebantur, ingressus castra Germanicus perducit ad se Plancum imperat receptique in tribunal. 2, 23, 14 quibus (vadis) . . . vitatis, p. mutabat aestus eodemque quo ventus ferebat, non adhaerere ancoris . . . poterant. 82, 1, 3, 21, 15. 55, 9 cf. a. β. 26, 5 cf. e. 4, 49, 2 Sabinus exercitum . . . ostendit, si barbari . . . proelium auderent, et p. castello . . . non degrediebantur, obsidium coepit. 72, 12 hinc ira et questus, et p. non *subveniebatur*, remedium ex bello. 6, 15, 2 diu quaesito, quos neptibus suis maritos destinaret Caesar, p. instabat virginum aetas, Cassium, Vinicium legit. 25, 3 quam (Agrippinam) interfecto Seiano spe sustentatam provixisse reor, et p. nihil de saevitia remittebatur, voluntate extinctam (esse). 51, 17 instestabilis saevitiā, sed obiectis libidinibus, *dum* Seianum dilexit timuitque: postremo in scelera . . . prorupit, p. remoto . . . metu suo tan-

tum ingenio utebatur. 11, 22, 3 nam p. tormentis dilaniabatur, de se non *infitiatus* conscios non edidit. 12, 6, 1 cf. a. β. 13, 1 montibus fessi, p. campos propinquabant, copiis Carenis adiunguntur, tramissoque anne Tigri permeant Adiabenos. 35, 9 cf. a. β. 13, 16, 7 innoxia adhuc . . . potio traditur Britannico; dein, p. fervore aspernabatur, . . . adfunditur venenum. 36, 7 cf. b. β. 44, 9 ac p. spernebatur, noctem unam ad solacium poscit. 15, 37, 13 iam gestus motusque obsceni; et p. tenebrae incedebant, . . . circumiecta tecta consonare cantu et luminibus clarescere. 67, 4 tribunus pervertitur, primo dissimilitudinem morum ad defensionem trahens . . . ; dein, p. urgebatur, confessionis gloriam amplexus. Cf. B. II. b IV, 20. 4, 73. 15, 45.

β) compon. perf. et impf. cf. a. β, plusqpf. et impf. cf. b. β, inf. hist. et impf. cf. e.

d) *praes.* I, 5, 3 miles urbanus . . . inbutus et . . . traductus, p. neque dari donativum . . . neque magnis meritis . . . locum praeventamque gratiam *intellegit* . . . , pronus ad novas res scelere . . . Nymphidii . . . agitur. 3, 15, 6 quod reus p. sibi exitiabile intellegit, an adhuc experiretur dubitans, hortantibus filiis durat mentem senatumque . . . ingreditur. IV, 57, 15 haec ferociter locutus, p. perstare in perfidia Classicum . . . *videt*, verso itinere Novaesium concedit. 1, 48, 10 illi temptatis quos idoneos rebantur, p. maiorem legionum partem in officio vident, . . . statuunt tempus, quo . . . 14, 60, 1 accepto patrum consulto, p. cuncta scelerum suorum pro egregiis accipi videt, exturbat Octaviam. IV, 81, 24 utrumque qui interfuere nunc quoque memorant, p. nullum mendacio pretium (*est*). 1, 25, 1 p. vallum introit [M. Dräg., Pfitzn. p. 134; Lips., Halm, Nipp. introiit], portas stationibus firmant, globos . . . opperiri iubent. 14, 44, 13 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia servorum, etiam cum in . . . domibus isdem nascerentur . . . p. vero nationes in familiis habemus . . . conluviem istam non nisi metu coercueris.

e) *inf. hist.* 3, 26, 5 at p. *ecui* aequalitas et pro modestia . . . vis *incedebat*, provenere dominationes.

B) in *orat. obliqua* I) c. *coni.* a) *perf.* I, 7, 8 a legatis bellum suadentibus, p. impellere (Capitonem) nequiverint, crimen ac dolum ultro compositum (esse). III, 13, 20 id Basso, id Caecinae visum (esse), p. domos hortos opes principi abstulerint, etiam auferre *militem*. V, 3, 5 conquistum collectumque vulgus, p. vastis locis relictum sit, ceteris per lacrimas torpentibus, Moysen . . . monuisse, ne . . . 1, 9, 13 p. hic socordia senuerit, ille per libidines pesium datus sit, non aliud . . . remedium fuisse quam . . . 2, 33, 11 qua (re p.) tenni angustas civium domos, p. eo magnificentiae venerit, gliscere singulos. 14, 11, 3 adiciebat crimina . . . , quod consortium imperii . . . speravisset, ac p. frustra habita sit, infensa militi . . . dissuasisset donativum. 58, 8 milites . . . p. iussa efficere nequiverint, ad spes novas transisse.

b) *plusquamperf.* 14, 52, 9 obiciebant . . . carmina crebrius factitare, p. Neroni amor eorum venisset.

c) *praes.* II, 28, 8 tot bellorum victores, p. in conspectu sit hostis, velut ex acie abduci.

II) c. *indic. a) plusquamperf.* 4, 10, 11 ea fraude *captum senem, p. convivium inierat, exceptum poculum Druso tradidisse.

b) *imperf.* IV, 20, 19 victores colonia . . vitata, nihil . . hostile ausi, Bonnense proelium excusabant, tamquam petita pace, p. negabatur, sibi met ipsi consuluissent. 4, 73, 25 mox comperitum (est) a transfugis . . manum occupata Craptorigis . . villa, p. proditio metuebatur, mutuis ictibus procubuisse. 15, 45, 12 ferebatur Seneca, quo invidiam . . averteret, . . ruris secessum oravisse, et p. non concedebatur, ficta valetudine . . cubiculum non egressus (esse). — [Loc. mutilatus 12, 54, 4 cf. Wölflin, Philol. 26, 104.]

postremus cf. posterus.

postscribo. 3, 64, 6 Tiberi nomen suo postscripserat.

postulo. A) in univ. i. q. *fordern a)* I, 32, 83. II, 39, 13, 52 compon. *flagito, posco* cf. posco a.

b) *absol.* D 31, 20 in his artibus . . versatus orator . . tenebit venas animorum, et prout cuiusque *natura* postulabit [F postulaverit], adhibebit manum et temperabit orationem cf. posco b 31, 30. — D 21, 23 propter . . occupationes rerum minus in eloquentia (effecit Caesar), quam divinum eius *ingenium* postulabat. 3, 34, 16 placuisse quondam Oppias leges, sic *temporibus* rei p.ulantibus. 2, 74, 6 infamem veneficiis . . nomine Martinam in urbem misit,ulantibus Vitellio ac Veranio. I, 58, 14 (centurio Crispinus) sanguine Capitonis se cruentaverat eoque etulantibus (sc. militibus) poenas cf. 58, 4) manifestior et punienti (Vitellio) vilior fuit. Bötticher, al. suppl. poemam eius.

c) c. *acc. a) alqs alqd* 1) 2, 28, 2 *aditum* ad principem postulat. III, 41, 1 missis ad Vitellium litteris *auxilium* postulat. II, 41, 2 ad Caecinam . . tribuni, *conloquium* eius postulantes, venerant. 6, 12, 4 quem (librum Sibyllae) Gallus . . recipi inter ceteros eiusdem vatis et ea de re *senatus consultum* postulaverat. 12, 7, 5 (Claudius) senatum ingressus *decretum* postulat, quo . . 14, 43, 3 saepe numero, p. c., in hoc ordine interfui, cum contra . . leges maiorum nova senatus decreta postularentur. I, 32, 5 illis . . eodem die *diversa* pari certamine postulantibus . . 32, 4 ut si in circo aut theatro *ludicrum* aliquod postularent. 69, 9 effusis lacrimis et *meliora* constantius postulando impunitatem . . civitati inpetravere. 37, 6 auditisne, ut *poena* mea et *supplicium* vestrum simul postulentur? 13, 49, 10 licere patribus . . quae vellent expromere *relationem*que in ea postulare. IV, 6, 14 Priscus eligi (legatos) . . a magistratibus . . Marcellus *urnam* postulabat. — c. *acc. praedic.* IV, 19, 5 pretium itineris *donativum*, duplex *stipendium*, augeri equitum numerum, promissa sane a Vitellio, postulabant. 5, 5, 4 Caesar . . questus apud patres quod . . integra tamen sibi *cuncta* postulavit.

2) IV, 9, 3 praetores aerarii . . publicam paupertatem *questi modum impensis* postulaverant.

2, 33, 4 Fronto postulavit modum *argento, supplicium*. 1, 10, 30 Augustus . . cum *Tiberio tribuniciam potestatem* a patribus rursus postulare, . . 3, 73, 4 Tacfarinas . . huc adrogantiae venerat, ut legatos ad Tiberium mitteret *sedemque ultro sibi atque exercitui* suo postulare. — 1, 14, 11 Germanico . . proconsulare imperium petivit . . quo minus *idem pro* Druso postularetur, ea causa quod . . — I, 83, 10 veni postulaturos a vobis (sc. militibus) *temperamentum* vestrae fortitudinis et erga me *modum caritatis*. 1, 10, 30 cf. supra. 3, 53, 13 *maius aliquid* et *excelsius* a principe postulat. 14, 49, 10 earum (contumeliarum) *ultionem* a patribus postulatam (esse). Cf. d. γ IV, 64 a vobis.

β) *alqs alqm* I, 82, 20 miles . . *autores* seditionis *ad supplicium ultro* *postulabat. II, 94, 9 contionante Vitellio postulantur *ad supplicium* . . *duces* Galliarum.

δ) α) seq. *ut* II, 57, 9 postulate exercitu, ut libertum suum . . equestri dignitate donaret. III, 54, 16 ut cuncta viseret postulat. 2, 9, 8 ut sagittarii . . abscederent postulat. 3, 29, 5 Neronem . . commendavit patribus, utque munere . . solveretur et . . maturius . . quaesturam peteret, non sine inrisu audientium postulavit. 58, 3 flamen Dialis ut Asiam sorte haberet postulavit. 5, 3, 14 pauci . . ut referretur postulare, promptissimo Cotta cum atroci sententia.

β) seq. *ne* 6, 5, 13 ne verba . . neu . . simplicitas in crimen duceretur postulavit.

γ) seq. *coniunctivo* IV, 64, 11 ut amicitia societasque nostra . . rata sint, postulamus a vobis, muros coloniae . . detrahatis . . ; Romanos . . trucidetis . . 2, 65, 4 Rhescuporis ficta modestia postulat eundem in locum coiretur.

e) seq. *acc. c. inf. pass.* II, 10, 12 traxerat magnam senatus partem, ut . . inauditum dedi ad exitium postularent. 39, 12 copias . . acciri postulabant cf. posco a. III, 81, 9 eximi . . certamini unum diem postulabat (Vitellius epistulis ad Antonium scriptis). IV, 2, 9 civitas pavida . . occupari . . Vitellium . . extinguique reliqua belli postulabat. 6, 14, 19, 5 cf. c. a. 1. 2, 50, 6 maiestatis crimen distingui Caesar postulavit damnarique, si qua . . inreligiose dixisset. 4, 43, 16 Segestani aedem Veneris . . restaurari postulare. 6, 12, 4 cf. c. a. 1. 11, 30, 5 cieri Narcissum postulat. 13, 52, 7 reus ilico defendi postulabat.

B) *spec. in re iudic.* i. q. *gerichtlich belangen* 4, 34, 2 Cremutius postulat, novo . . crimine, quod . . Cassium Romanorum ultimum dixisset. accusabant . . 36, 1 postulandis reis tam continuus annus fuit, ut . . 52, 3 Pulchra . . postulat accussante Afro. 6, 29, 14 Scaurus rursus postulat. — 3, 10, 2 Trio Pisonem *apud* consules postulavit. 13, 44, 22 postulatens *apud* consules a patre interfectae . . condemnatur. — 1, 74, 2 praetorem Bithyniae quaestor ipsius . . *maiestatis* postulavit, subscribente Hispano. 3, 70, 3 accusante Prisco Cordus repetundarum damnatur. Ennium equitem R., m. postulatam, quod . . vertisset, recipi Caesar inter reos vetuit. 4, 30, 8 si quis m. postulat . . 6, 9, 12 acervatim ex eo Pollio, Silanus . . m. postulantur. 18, 1 redeunt priores metus postulat m. Considio.

38, 15 Granius . . a Graccho m. postulatus, . . 47, 3 Balbus Acutium . . m. postulaverat. 3, 66, 3 Silanum pro consule Asiae, *reputandarum* a sociis postulatum, Scaurus . . , Otho . . simul corripunt obiectantque violatum Augusti nomen. — 3, 38, 3 Priscus Cordum pro consule Cretae postulaverat *reputandis*, addito maiestatis crimine. [Nipp. de rep., at confert Dräger Suet. Oth. 2 damnatus repetundis i. e. reputandarum crimine.] — 4, 42, 4 postulato Votieno ob contumelias in Caesarem dictas. — **postulatum.** 1, 25, 11 acturum apud patres (Caesarem) de postulatis eorum (militum). 3, 60, 2 postulata *provinciarum* ad disquisitionem patrum (misit Tiberius).

potens cf. possum p. 1141/42.

potentia. i. q. *macht, einfluss* A) de rebus V, 4, 16 quod de septem sideribus, quis *res mortales reguntur, altissimo orbe et *praecipua* p. stella Saturni feratur.

B) de hom. 1) α) D 5, 24 qua (arte eloquentiae) semper armatus (orator) . . inimicis metum . . ultro feras, ipse securus et velut quadam perpetua potentia ac *potestate* munitus. 13, 17 quae haec summa eorum (Crispi et Marcelli) potentia est? tantum *posse* liberti solent. — D 6, 11 ullane tanta ingentium *opum* ac magnae potentiae voluptas (est) quam . . IV, 44, 16 accusatorum *ingenia* et opes et exercita malis artibus potentia timebantur. 6, 8, 21 spectamus . . , cui ex te opes honores, quis plurima iuvandi nocendive potentia, quae Seiano fuisse nemo negaverit. II, 10, 3 Crispus, *pecunia* potentia *ingenio* inter claros magis quam inter bonos. 15, 54, 17 immensa pecunia et potentia obversabantur (servili animo). IV, 5, 10 doctores sapientiae . . potentiam nobilitatem ceteraque extra animum (äussere güter) neque bonis neque malis adnumerant. 4, 4, 5 quamquam arduum sit eodem loci potentiam et concordiam esse.

β) D 6, 11 magnae p. *voluptas* cf. α. 3, 30, 18 aetate provecta (Crispus) speciem magis in amicitia principis quam vim tenuit. idque et Maecenati acciderat, *fato* potentiae raro sempiternae i. q. *einfluss* im kabinet, am hof. 13, 2, 3 (Burrus et Seneca) rectores imperatoriae inventae et, *rarum in *societate* potentiae, concordies, diversa arte ex aequo pollebant. 14, 56, 15 (Seneca) *instituta* prioris p. commutat, prohibet coetus salutantium, . . IV, 2, 4 praefectura praetorii penes Varum, *summa* potentiae in Antonio (erat) i. q. der mächtigste einfluss. — II, 38, 1 insita mortalibus potentiae *cupido* cum imperii magnitudine adolevit. 4, 60, 15 atrox Drusi ingenium super cupidinem potentiae . . accendebatur invidia. 2, 72, 3 neu regressa in urbem *aemulatione* potentiae validiores iritaret (Agrippina). III, 43, 8 pagani favore municipali et futurae (sc. Paulini) potentiae *spe* iuvare partes adnuebantur. IV, 42, 6 accusationem subisse . . in *spem* potentiae videbatur. 14, 15, 19 in *spem potentiae. 13, 19, 2 nihil rerum mortalium tam instabile ac fluxum est quam *fama* potentiae non sua vi *nixae.

γ) 6, 8, 21 quis plurima *iuvandi* nocendive p. cf. α.

δ) D 11, 11. I, 72, 10. IV, 11, 4. 1, 1, 5. 2, 34, 19. 3, 66, 12. 4, 21, 3. 6, 5, 5. 45, 16. 11, 26, 9. 14, 52, 1 mors Burri infregit *Senecae* potentiam. II, 10, 14 nimia p. *accusatoris*. IV, 44 cf. α. 3, 24, 16 *fratris* p. 13, 12, 1. 14, 1, 16 p. *matris*. 39, 9 hostibus irisui fuit (Polyclitus), apud quos . . nondum cognita *libertinorum* potentia erat. 13, 4, 9 *paucorum* p. D 13 cf. α. 11, 16, 14. 4, 1, 6 cuius (Seiani) de potentia supra memoravi. 11, 5, 8 cuius (Sillii) de p. . . memorabo.

ε) 4, 12, 18 Prisca in animo Augustae valida anum . . potentiae anxiam insociabilem nurui efficiebat. 59, 16 a libertis et clientibus, apiscendae potentiae properis, extimulatur cf. ζ 12, 44 Freinsh.

ζ) D 6, 11 magna p. cf. α. 37, 14 nec quemquam . . magnam p. sine aliqua eloquentia consecretum (esse). 13, 17 *summa* p. cf. α. II, 10, 14 nimia p. 92, 9 nec umquam satis *fida* p., ubi nimia est. 2, 34, 19 Urgulaniae potentia adeo nimia civitati erat, ut . . 6, 45, 16 consules . . magistratum ocepere, nimia iam p. Macronis. 12, 54, 3 Felix . . Iudaeae inpositus et cuncta malefacta sibi inpune ratus *tanta* *p. subnixo. D 11, 11 in Nerone *improbam* et studiorum quoque sacra *profanantem* Vatini p. fregi. IV, 11, 20 Asiaticus (. . libertus) *malam* p. servili supplicio expiavit. 4, *41, 11 sublatis inanibus *veram* p. (sc. suam, Seiani) augeri. 12, 44, 11 Pharasmanes iuvenem p. *promptae* [M prompte; Lips. promptum; Freinsh., Nipp. properum] et studio popularium accinctus, vergentibus iam annis suis metuens, aliam ad spem trahere. D 5, 24 *perpetua* p. cf. α. 3, 30, 18 fato p. raro *sempiternae*. III, 43, 8 *futurae* p. spe cf. β. 4, 35, 14 *praesenti* p. cf. η. 14, 56, 15 *prior* p. cf. β. I, 2, 18 alii sacerdotia et consulatus ut spolia adepti, procuraciones alii et *interiorem* p. i. q. geheimen einfluss beim kaiser. 12, 3, 3 pellicit patrum, ut . . nondum uxor p. *uxoria* iam uteretur.

η) IV, 48, 12 proconsulum splendidissimus quisque securitati magis quam *potentiae* *consulebant*. — D 5, 24 perpetua p. *munitus* cf. α. I, 72, 10 apud Galbam Vinii potentia *defensus* (est). 12, 54, 3 tanta p. *subnixus* cf. ζ. II, 10, 3 Crispus, potentia . . inter claros cf. α. 3, 24, 16 deprecari senatum . . ausus est . . fratris potentia, qui per insignem nobilitatem et eloquentiam praecellebat. 66, 12 (Otho) Seiani potentia senator. 4, 35, 14 socordiam eorum inridere libet, qui praesenti p. credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam cf. 2 43, 11. 3, 30, 10 multos triumphalium . . potentia *anteit* (Crispus). 16, 17, 9 ut eques R. consularibus potentia aequaretur. 12, 3, 3 *uti* cf. ζ. — II, 95, 11 unum ad potentiam iter (erat), prodigis epulis . . satiari inexplibiles Vitellii libidines. III, 49, 6 omnibus dictis factisque viam sibi ad p. struere (Antonius). — D 11, 11 studiorum sacra *profanat* cf. ζ. II, 10, 14 apud alios . . reo *proderot* . . nimia potentia *accusatoris*. 4, 7, 4 Seianus *incipiente* adhuc potentia bonis consiliis notescere volebat. 11, 26, 9 *mansuram* eandem Messalinae p., addita securitate, si . . 13, 4, 9 ut . . paucorum potentia *grassaretur*. 19, 2 fama potentiae non sua vi *nixae cf. β.

11, 28, 2 domus principis inhorruerat, maxime-
que quos penes potentia (erat) . . fremere. —
D 11, 11 *frangere* cf. §. IV, 11, 4 Mucianus ur-
bem ingressus cuncta simul in se traxit. fracta
(est) Antonii Varique p. 4, 41, 4 (Seianus) ne
adsiduos in domum coetus arcendo *infringeret*
potentiam. 13, 12, 1 infracta (est) paulatim p.
matris delapso Nerone in amorem libertae.
14, 1, 16 cupientibus cunctis infringi potentiam
matris. 52, 1 mors Burri infregit Senecae po-
tentiam. 4, 41, 11 *augere* cf. §. 13, 46, 3 ut . .
id quoque vinculum potentiam ei *adiceret* (apud
Neronem). D 37, 14 *consequi* cf. §. 1, 2, 18 *adi-
pisci* cf. §. 1, 74, 7 (Crispinus) potentiam apud
unum (Tiberium), odium apud omnis adeptus.
4, 59, 16 apisci cf. e. 14, 2, 1 ardore *retinendae*
Agrippinam potentiae eo usque provecam,
ut . . IV, 44, 16 *exercita* malis artibus p. *time-
batur* cf. a. 4, 21, 3 (Piso) *spreta* p. Augustae
trahere in ius Urgulianiam . . ausus erat. 11, 16,
14 potentiam eius (regis Italici) *suspectantes*,
qui factionibus floruerant, discedunt. 29, 12
paelices . . uxore deiecta plus potentiae *osten-
tando* perpulit delationem subire. 15, 21, 7 ma-
neat provincialibus *ius potentiam suam tali
modo ostentandi. 6, 31, 15 Abdus ademptae
virilitatis. non despectum id apud barbaros
ultrouque potentiam *habet*. 11, 29, 7 Callistus
prioris quoque regiae peritus et potentiam
cautis quam acribus consiliis tutius haberi. IV,
11, 20 malam p. supplicio *expiare* cf. §.

2) *spec. de regibus*, sim. i. q. *macht, herrscher-
macht*, sim. 3, 69, 15 satis onerum principibus,
satis etiam potentiae. *minui iura, quotiens
gliscat *potestas* (principis), nec utendum impe-
rio, ubi legibus agi possit. G 42, 8 *vis* et po-
tentia regibus ex auctoritate B. (est) i. q. die
wirkliche macht cf. 2, 60 infra. 6, 20, 12 (Gal-
bam Tiberius) adlocutus est 'et tu, Galba,
quandoque degustabis *imperium*', seram ac
brevem p. significans. 12, 19, 10 pro Mithridate
. . non potentiam neque *regnum* precari. — I,
13, 1 potentia *principatus divisa* (erat) in Vi-
nium consulum et Laconem praetorii prae-
fectum. G 28, 5 sedes promiscuas adhuc et
nulla *regnum* potentia divisas. V, 8, 16 honor
sacerdotii *firmamentum* potentiae adsumebatur
(a regibus Iudaeorum). 15, 2, 5 hunc ego (Vo-
logeses) . . in possessionem Armeniae deduxi,
qui tertius potentiae *gradus* habetur. 2, 88, 15
septem et triginta annos vitae, duodecim po-
tentiae explevit (Arminius). II, 65, 5 tamquam
audito Vitellii . . principatu *proprium* ipse p. et
possessionem Hispaniarum *temptasset* (Cluvius).
1, 8, 29 (Augustum) *longa* p. . . 6, 20, 12 *sera*,
brevis p. cf. supra. 3, 28, 6 sexto demum con-
sulatu Augustus, potentiae securus, quae trium-
viratu inusserat, abolevit. I, 1, 5 postquam bel-
latum apud Actium atque omnem p. *ad unum*
conferri pacis interfuit, . . III, 45, 5 Cartiman-
dua Brigantibus imperitabat, pollens nobilitate;
et *auverat* potentiam, postquam . . 4, 43, 11
neque Philippum potentia, sed ex vero statuisset
cf. 43, 5 armis. — 1, 1, 5 *Pompei Crassique* poten-
tia cito in Caesarem, Lepidi atque Antonii arma
in Augustum *cessere*. — de *populo* 2, 60, 21 . .
haud minus magnifica, quam nunc *vi* Partho-

rum aut p. *Romana* iubentur. 12, 15, 12 nec fuit
in arduo societas p. *Romanam* adversus rebel-
lem Mithridaten *ostentantibus*. 13, 34, 12 nec
Vologeses sinebat fratrem . . dati a se regni ex-
pertem esse aut *alienae* (i. e. Romanae) id p.
donum habere.

potestas. A) I) in *univ.* a) D 5, 25 velut per-
petua *potentia* ac potestate munitus (orator)
cf. potentia B. a. a. II, 39, 2 profecto . . Othone
honor imperii penes . . fratrem, *vis* ac potestas
penes . . praefectum (erat) i. q. die wirkliche
gewalt. III, 11, 16 digressu consularium uni
Antonio *vis* ac potestas in utrumque exercitum
fuit. — D 36, 24 hi (oratores) ne privati qui-
dem sine potestate erant, cum et populum et
senatum consilio et auctoritate regerent i. q.
macht, einfluss. A 2, 14 si tam in nostra po-
testate esset oblivisci quam tacere. I, 32, 14
eundi ultro . . eandem mox facultatem, regressus
(facultatem) . . in aliena p. (esse). 15, 20, 4 (di-
citataverat) in sua p. situm, an proconsulibus . .
grates agerentur. 4, 16, 15 flaminica Dialis sa-
crorum causa in potestate viri . . ageret.

β) G 39, 7 vinculo ligatus ingreditur (lucum),
ut minor et potestatem *numinis* prae se ferens.

II) *spec. a*) A 18, 19 insulam . . redigere in
potestatem animo intendit.

b) i. q. *amtsgewalt* 1) a) D 19, 24 iudices, qui
vi et potestate, non iure aut legibus cogno-
scunt i. q. kraft unbeschränkter amtsgewalt:
Wolff. — 13, 46, 20 Otho . . provinciae Lusitaniae
praeficitur; ubi . . integre sancteque egit, pro-
cax *otii* (im privatleben) et potestatis (im amt)
temperantior.

β) A 9, 11 ubi officio satis factum (ab Agri-
cola), nulla ultra potestatis *persona* i. q. amts-
miene. 1, 7, 11 ne edictum quidem, quo patres
in curiam vocabat, nisi tribuniciae potestatis
praescriptione posuit sub Augusto acceptae.
13, 17 relationi consulum *iure* tribuniciae p.
non intercessisset (Tiberius). — 1, 3, 15 collega
imperii, *consors* tribuniciae p. adsumitur (Ti-
berius). 3, 56, 6 Agrippam *socium* eius (i. e. tri-
buniciae) p. . . delegit.

γ) 3, 59, 4 Tiberius . . decretas ob tribuniciam
Drusi p. caerimonias temperavit. 4, 6, 10 mi-
norum *magistratum* exercita (est) potestas.
13, 28, 12 *aedilium* p. 16, 4, 4 Nero nihil am-
bitu nec potestate *senatus* opus esse dictitans
. . carmen in scaena recitat i. q. amtliches ein-
greifen.

δ) 3, 33, 12 sexum (mulierum) . . si licentia
adsit, saevum, ambitiosum, potestatis avidum
i. q. einfluss in amtlichen dingen, herrsch-
begierig. 13, 46, 20 Otho potestatis temperan-
tior cf. a.

ε) I, 47, 4. 1, 3, 15. 7, 11. 9, 7. 10, 29. 13, 17.
3, 57, 7. 59, 4 *tribunicia* p. 56, 2 p. tribunicia.
1, 1, 3 *decemviralis* p. 3, 30, 4 *ensoria* p. 14,
18, 4 *praetoria* p. 6, 10, 17 (Piso) praefectus
urbi recens *continuum* p. et insolentia parendi
graviorem mire temperavit.

ζ) 3, 30, 4 (Volusius) censoria potestate le-
gendis equitum decuriis *functus*. 14, 18, 4 reum
agebant Strabonem, praetoria p. *usum* i. q.
praetura functum, praetorium. — 16, 4, 4 nihil
p. *senatus opus esse* cf. γ. — 1, 1, 3 neque de-

cemviralis p. ultra biennium . . *valuit*. — I, 47, 4 *decernitur* Othoni tribunicia p. 1, 10, 29 Augustus . . cum Tiberio tribunicia p. a patribus rursus *postularet*. . . 3, 56, 2 Tiberius . . mittit litteras ad senatum, quis p. tribuniciam Druso *petebat*. 57, 7 eorum qui tribuniciam p. *gerent*. 4, 6, 10 *exercere* cf. *γ*. 6, 11, 13 primus Messalla eam p. (i. e. praefecturam urbis) et paucos intra dies *finem accepit*, quasi nescius *exercendi*; tum Taurus . . egregie *toleravit*. 1, 7, 11 tribuniciam p. accipere cf. *β*. 9, 7 celebrabatur . . *continuata* per . . triginta annos tribunicia p. (Augusti). 6, 10, 17 *temperare* cf. *ε*. 13, 28, 12 *cohibita* (est) artius . . aedilium p. 15, 25, 17 scribitur tetrarchis . . iussis Corbulonis obsequi, in tantum ferme modum *aucta* potestate, quem . . — 13, 28, 8 ne quid intra domum *pro potestate adverterent* (tribuni).

2) *spec. de regibus* G 7, 2 nec regibus *infinita* aut *libera* potestas (est). 11, 14 rex vel princeps . . audiuntur, auctoritate suadendi magis quam *iubendi* potestate. — de *Caesaribus* 3, 69, 16 *minui iura, quotiens *gliscat* potestas (principis) cf. potentia B. 2. II, 62, 10 praemisit (Vitellius) in urbem edictum, quo vocabulum (titel) Augusti differret, Caesaris non reciperet, cum de potestate nihil detraheret. 91, 15 Vitellius . . tribunos plebis in auxilium *spretae* potestatis advocavit. 2, 36, 7 Tiberius, quasi *augetur* potestas eius, . .

B) 1, 77, 15 spectantium immodestiam exilio *mutandi* potestas praetoribus *fieret*. 6, 7, 1 facta patribus potestate *statuendi* de . . 11, 22, 14 *mansit* consulibus potestas *deligendi*, donec . . IV, 40, 21 petit a Caesare . . , ut *commentariorum* . . potestatem senatui *faceret* i. q. einsichtnahme gestatten. 17, 7 cohortibus, abire an manere mallent, *data* potestate.

potio. 4, 10, 9 Drusum veneni in patrem arguens moneret Tiberium, *vitandam* potionem, quae prima ei apud filium epulanti *offerretur*. 13, 16, 7 *innocia* adhuc ac *praecalida* et *libata* gustu potio *traditur* Britannico; dein, postquam fervore *aspernabatur*, frigida in aqua *adfunditur* (sc. potioni) venenum.

potior. III, 52, 7. IV, 73, 15 *potiretur*. V, 13, 9. 13, 46, 3 *potirentur*. 3, 61, 9 et 73, 14 *poteretur*. 6, 30, 18. 11, 12, 8. 36, 5. 12, 48, 7. 51, 8. 65, 6. 13, 19, 10 *poteretur*. Nipp. codd. lectionem servat; Ritter, Halm omnibus locis *poter*.

A) i. q. *sich bemächtigen* a) c. abl. α) V, 2, 12 Assyrios . . , *parte Aegypti* potitos. . . 9, 6 rex Parthorum . . *Judaea* potitus (est). 2, 60, 14 eo cum exercitu regem Rhamsen Libya Aethiopia Medisque et Persis et Bacriano ac Scythia potitum (esse). 65, 13 Thraecia omni potitus *scripsit*. . . A 13, 6 quamquam . . *litore* (Britanniae) potitus sit (Caesar). III, 46, 9 expugnatis . . hibernis utraque Danuvii *ripa* *potiebantur*. 52, 7 Mucianus . . ni praesens (persönlich) *urbe* *poteretur* [M *potir.*], expertem se belli . . ratus. 6, 33, 4 Hiberi magnis copiis Armeniam inrumpunt et urbe Artaxata *potiuntur*. V, 12, 18 Ioannes . . *templo* *potitur*. IV, 73, 15 Rhenum in sedibus . . ne quis alius Ariovistum *regno Galliarum* *poteretur* [M *potir.*] 2, 3, 3 Artabanus . . *repa-*

rat vires regnoque potitur. 12, 15, 7 regem . . *exturbat imperioque* eius *potitur*. III, 83, 5 *parte maiore praedae* *potiebantur*. 13, 19, 10 ne *opibus et orbitate* Silanae maritus *poteretur*.

β) de *hom.* 2, 60, 14 cf. α. 11, 12, 8 in Silium . . ita exarserat, ut Silanam . . matrimonio eius *exturbaret vacuoque adultero* *poteretur*. 12, 51, 8 timore aeger, ne quis *relicta* (coninge) *poteretur*.

δ) c. gen. α) V, 13, 9 fore ut . . profecti *Judaea rerum* *poterentur* [M *potir.*] 1, 33, 7 *credebatur* (Drusus), si rerum *potitus* foret, *libertatem redditurus* (fuisse). 4, 71, 4 postquam Gaius Caesar rerum *potitus* est. 5, 1, 16 *laudata* est . . a Gaio Caesare . . , qui mox rerum *potitus* est. 6, 11, 10 mox rerum *potitus* (Augustus) . . *sumpsit e consularibus* qui . . 11, 36, 5 nec cuiquam ante *pereundum* fuisse, si Silius rerum *poteretur*. 12, 65, 6 certam sibi *perniciem* (esse), seu Britannicus rerum seu Nero *poteretur*. 13, 3, 10 *adnotabant* . . primum ex iis, qui rerum *potiti* essent, Neronem alienae *facundiae* eguisse. 6, 3 *rapi Armeniam* *adlatum* est, pulso Radamisto, qui saepe *regni* eius *potitus*, dein profugus, tum quoque bellum *deseruerat*. 4, 3, 11 hanc . . *adulterio pellexit*, et postquam primi *flagitii* *potitus* est . . , ad *coniugii* *spem* . . *impulit*.

β) de *hom.* 3, 73, 14 *dat negotium* Blaeso . . *ducis* quoquo modo *poteretur* [M *poter.*].

α) c. acc. 11, 10, 20 praevaluit Gotarzes. *potitusque* [M *positusque*] *regiam* [al. regia], per saevitiam . . *adegit* Parthos . . 2, 36, 16 *subverti* leges, quae sua *spatia* . . *quaerendis* aut *potiundis honoribus* *statuerint*.

B) i. q. *im Besitz haben, besitzen* a) c. abl. α) 2, 42, 6 rex Archelans quinquagensimum annum *Cappadocia* *potiebatur*. 3, 61, 9 *auctam* . . *concessu* Herculis, cum Lydia *poteretur* [M *poter.*], caerimoniam templo, neque Persarum *dicione* *deminutum* ius. 6, 40, 8 ne Tigranes quidem, Armenia quondam *potitus* ac tunc reus, nomine regio *supplicia civium* *effugit*. IV, 35, 4 *terrestri itinere* frumentum *adveherent*; nam *flumine* *hostes* *potiebantur*. 4, 14, 6 qua tempestate Graeci *conditis* per *Asiam* *urbibus ora* *maris* *potiebantur*. 12, 48, 7 *poteretur* Radamistus *male partis*.

β) de *hom.* 6, 43, 7 *invidia* in Abdagaesen, qui tum *aula* et novo *rege* *potiebatur*, ad Artabanum *vertere* i. q. ex arbitrio suo *regebat*, *beherrschte*. 13, 46, 3 Otho sive amore incautus *laudare* *formam* . . *uxoris* *apud principem*, sive ut *accenderet* ac, si eadem *femina* *poteretur* [M *potir.*], id quoque *vinculum* *potentiam* *ei adiceret*.

δ) c. gen. II, 101, 1 *scriptores* *temporum*, qui *potiente rerum* Flavia *domo* *monimenta* *belli* *huiusce* *composuerunt*. III, 74, 4 *potiente* *rerum* *patre* . . *sacellum Iovi* . . *posuit* (Domitianus). 13, 21, 20 *vivere* ego Britannico *potiente* *rerum* *poteram?* V, 25, 6 si Vespasiano bellum *navaverint*, Vespasianum *rerum* *potiri*. 1, 5, 17 *excessisse* Augustum et *rerum* *potiri* Neronem *fama* . . *tulit*. *Potest* etiam ad A referri. 12, 42, 12 quam (Agrippinam) . . *sororem* *eius*, qui *rerum* *potitus* sit, et *coniugem* et *matrem* *fuisse*.

Potest etiam ad A referri. 14, 9, 4 cremata est nocte eadem . . . exsequiis vilibus; neque, dum Nero rerum potiebatur, congesta (est) . . . humus. 6, 30, 18 firmarent velut foedus, quo princeps *ceterarum rerum* poteretur, ipse provinciam retineret.

potis. I) A) *comparat.* a) de rebus A 18, 11 quamquam . . . plerisque *custodiri suspecta* potius videbatur, ire obviam . . . statuit. III, 8, 2 quaesitum . . . , quae sedes bello legeretur. *Verona* potior visa (est), patentibus circum campis i. q. erhielt den vorzug. 12, 44, 15 vim differendam et potioem *dolum*, quo incautum opprimerent. 13, 37, 24 posse illi regnum . . . contingere, si ommissa *spe* longinqua et sera praesentem potioemque sequeretur. 16, 22, 22 transeamus ad illa *instituta* (sc. quibus Thraesae fovet), si potiora sunt. — IV, 56, 17 iturum (se) in Batavos et potioem *civitatis partem* ad societatem R. retracturum i. q. den vorzüglicheren, bedeutenderen. Non recte Prammer i. q. maiorem. — c. *abl.* V, 23, 11 Cerialis . . . dedit *classem*, numero inparem, usu remigum, gubernatorum arte, navium magnitudine potioem i. q. superiorem, überlegen. — c. *abl. compar.* A 33, 25 honesta mors turpi vita potior (est) i. q. besser. II, 28, 9 si *provincia* urbe et salute imperii potior sit, omnes illuc sequerentur i. q. mehr gelte, werth sei. 4, 24, 4 si cuncti, quibus *libertas* servitio potior, incubissent. 12, 47, 19 illi *cupido* regni fratre et filia potior (erat). 14, 61, 12 ut de *matrimonio* certet, quamquam id sibi vita potius (sit).

b) de *hom.* I, 15, 17 est tibi frater . . . dignus hac fortuna, nisi tu potior esses i. q. vorzüglicher, den vorzug haben. 4, 6, 8 mandabat (Tiberius) honores . . . claritudinem militiae, illustres domi artes spectando, ut satis constaret non alios potiores fuisse i. q. praestantiores, tüchtiger. c. *dat. gerund.* 11, 9, 13 potiorque Vardanes visus (est) retinendo regno i. q. geeigneter. — IV, 61, 7 (Civilis), si certandum adversus Gallos . . . foret, inclutus fama et potior i. q. superior, überlegen. 2, 80, 11 non pugnantur militibus, ubi Pisonem . . . si iure ageretur, potioem, si armis, *non invalidum* vidissent. c. *abl.* 16, 18, 13 unde invidia Tigellini (in Petronium) quasi adversus aemulum et scientia voluptatum potioem. — 1, 57, 5 *validiore* apud eos Arminio, quoniam bellum suadebat: nam barbaris, quanto quis audacia promptus, tanto . . . rebus motis potior habetur i. q. mehr gelten, einflussreicher. 69, 14 potioem iam apud exercitus Agrippinam (esse) *quam* legatos, *quam* duces. — D 32, 25 si *testes* desiderantur, quos potiores nominabo quam . . . Demosthenem . . . ? i. q. gewichtiger. III, 28, 1 Hormine id ingenium, ut Messalla tradit, an *potior auctor* sit Plinius, qui Antonium incusat, . . . — c. *abl. compar.* I, 50, 20 potior utroque (Othone et Vitellio) Vespasianus (erat) i. q. vorzüglicher.

B) *superlat.* a) de rebus 4, 16, 7 plures . . . *causas* adferebat, potissimum penes incuriam virorum. — 1, 15, 2 etsi potissima arbitrio principis, quaedam tamen studiis tribuum fiebant i. q. die wichtigsten sachen.

b) de *hom.* II, 11, 7 addiderat (quartadecimanis) gloriam Nero eligendo ut potissimos i. q. vorzüglichsten, besten. — 11, 31, 1 tum potissimum *quemque* [Agricola add.; Mercerus potissimos] amicorum vocat i. q. die bedeutendsten. 13, 18, 1 largitione potissimos amicorum auxit cf. 18, 5 si largitionibus *validissimum* quemque obstrinxisset cf. Nipp. 14, 65, 1 libertorum potissimos veneno interfecisse creditus est (Nero), Doryphorum . . . , Pallantem . . .

II) *adv.* A) *potius* I) a) D 27, 1 at *parce*, inquit Maternus, et p. exsolve promissum. A 46, 6 admiratione te p. *et immortalibus* laudibus . . . *colamus*. G 46, 8 hi tamen inter Germanos p. (sc. quam inter Sarmatas) referuntur. I, 9, 10 non sane aliae legiones per . . . *civilium* bellorum motus innocentes veneno interfecisse creduntur p. odisse (sc. quam cives). 42, 5 quod seu finxit formidine seu conscientiam coniurationis confessus est, huc p. eius vita famaue inclinatur, ut . . . III, 10, 24 hostium p. exercitibus illum furorem . . . inicerent orabat. IV, 56, 5 adliciendos p. in societatem (esse). V, 9, 13 iussi . . . effigiem . . . in templo locare arma p. sumpsere. 1, 18, 9 retinebat singulos, clamitans *mea* p. caede imbuite manus: . . . 58, 11 testis illa nox, mihi utinam p. novissima! 3, 69, 21 darent . . . viro . . . , ut Cythnum p. concederet. 12, 17, 4 belli p. iure caderent. 43, 13 nec nunc infecunditate laboratur (in Italia), sed Africam p. et Aegyptum exercemus. 13, 13, 10 Agrippina . . . invenem adgredi, suum p. cubiculum ac sinum offerre. 55, 17 interrogabat, vellentne contueri inane solum: p. mare superfunderent [M superfunderet] adversus terrarum ereptores. 15, 5, 4 ommitteret p. obsidionem, aut se quoque in agro hostili castra positurum. 34, 2 illic, plerique ut arbitrabantur, triste, ut ipse, providum p. et secundis numinibus eventum. 59, 15 miles p. deesset et plebes desereret. 16, 22, 8 nuperrime, cum ad coercendos Silanum et Veterem . . . concurreretur, privatis p. clientium negotiis vacavisse (Thraesam). 26, 6 detraheret p. senatus . . . infamiam tanti flagitii. 27, 10 cum plerique adepti consulatum et sacerdotia hortorum p. amoenitati inservirent. — 6, 3, 6 an p. discordiam . . . quaesitam (esse), qua . . . ? — III, 20, 10 *quin* (warum nicht) p. mora noctis unius . . . vim victoriamque nobiscum ferimus? 1, 28, 20 *quin* p., ut novissimi in culpam, ita primi ad paenitentiam sumus? III, 2, 15 *quin* p. eo ipso uterentur, quod Pannonicae legiones . . . resurgere in ultionem properent. IV, 24, 13 *quin* p. . . virtutem suam malo omine exsolverent. 4, 11, 5 haec . . . prompte refutaveris. quis enim mediocri prudentia, nedum Tiberius . . . inaudito filio exitium offerret, idque sua manu . . . ? *quin* p. ministrum veneni excrucialet, auctorem exquireret, insita denique etiam in extraneis cunctatione . . . adversum unicum . . . uteretur? i. q. vielmehr würde er . . . gefoltert haben. — 16, 22, 13 et habet sectatores *vel* p. satellites, qui . . .

b) *seq. quam* a) D 1, 6 horum temporum disertissimi . . . *advocati* et patroni et quidvis p. quam oratores vocantur. 2, 12 et Aprum ingenio p. et vi naturae quam institutione et litteris famam

eloquentiae consecutum (esse). 2, 16 Aper . . contemnebat p. litteras quam nesciebat. 17, 5 quos quid antiquis temporibus p. [b, Andresen, Wolff antiq. p. temp.] adscribitis quam nostris, non video. 37, 2 ne clientulorum loco p. quam patronorum numerarentur. A 1, 10 plerique suam ipsi vitam narrare fiduciam p. morum quam adrogantiam arbitrati sunt. 19, 11 officiis . . p. non peccaturos praeponere (Agricola), quam damnare cum peccassent. G 7, 2 duces exemplo p. quam imperio . . praesunt. I, 84, 7 parendo p. . . quam imperia ducum sciscitando res militares continentur. 90, 7 modeste deseruit, inscitiam p. legionum quam audaciam increpans. II, 25, 7 (Paulinus) cunctator natura et cui cauta p. consilia cum ratione quam prospera ex casu placerent. III, 2, 18 si numerus militum p. quam legionum putetur, plus hinc roboris. 54, 2 stulta dissimulatione remedia p. malorum quam mala differebat. 60, 16 ne concupiscerent Romam capere p. quam servare. 72, 17 magnificentia, quam immensae postea populi R. opes ornarent p. quam auferrent. 78, 9 consilium fuisse, ostentare p. urbi bellum quam inferre. 1, 7, 23 ut vocatus electusque p. a re p. videretur quam . . adoptione inrepsisse. 8, 23 ne . . Augustum in foro p. quam in campo Martis . . cremari vellent. 59, 20 si patriam . . mallent quam dominos . . , Arminium p. . . libertatis quam Segestem . . servitutis ducem sequerentur. 2, 71, 16 si me p. quam fortunam meam fovebatis. 3, 12, 28 in curia p. quam in foro, apud senatum quam apud iudices de morte eius anquiritur. 16, 21 utinam ego p. filio iuveni quam ille patri seni cessisset. 18, 18 fama spe veneratione p. omnes destinabantur imperio quam quem futurum principem fortuna in occulto tenebat. 53, 7 suasurus fuerim omittere p. praevalida . . vitia quam hoc adsequi, ut . . 12, 37, 2 amicus p. in hanc urbem quam captus venissem. 14, 1, 13 ituram quoquo terrarum, ubi andret p. contumelias imperatoris quam viseret. 16, 30, 3 quod proconsulatum Asiae Soranus pro claritate sibi p. adcommodatum quam ex utilitate communi egisset. 14, 14, 18 et eius flagitium est, qui pecuniam ob delicta p. dedit, quam ne delinquerent.

β) *omittitur ut* A 25, 18 excedendum p. quam pellerentur . . admonebant. 1, 35, 17 at ille moriturum p. quam fidem exeret clamitans, . . 3, 37, 6 huc p. intenderet, . . noctem conviviis traheret [Lips.; M trahere], quam solus . . malas curas exerceret. 4, 30, 12 subverterent p. iura quam custodes eorum amoverent. 11, 24, 30 aurum et opes suas inferant p. quam separati habeant. 13, 42, 21 crimen, periculum, omnia p. toleraturum, quam veterem . . dignationem subitae felicitati submitteret. 14, 21, 9 consultum parsimoniae, quod perpetua sedes theatro locata sit p., quam immenso sumpta singulos per annos consurgeret ac destrueretur.

2) *abundat* 12, 64, 17 certamen . . (erat), amita p. an mater apud Neronem *praevaleret*.

B) *potissimum* D 1, 3 cur, cum priora saecula . . oratorum ingeniis . . floruerint, nostra p. aetas . . laude eloquentiae orbata vix nomen ipsum

oratoris retineat. 14, 47, 6 (respondit) habere subsidium rem publicam. rogantibus dehinc, in quo p., addiderat in Regulo. 11, 11, 8 collegio quindecimvirum antiquitas ea cura (erat) et magistratus p. exsequebantur officia caerimoniae.

poto. G 22, 5 diem noctemque continuare potando nulli probrum.

potus. G 23, 1 potui humor ex hordeo aut frumento (est) i. q. als Getränk dient. 13, 16, 4 epulante Britannico, quia cibos potusque eius delectus ex ministris gustu *explorabat*, . . cf. 16, 7 potio. 14, 22, 20 videbatur (Nero) potus *sacros* . . corpore loto *polluisse* i. q. trinkwasser.

prae. A) *de loco a) propr.* 14, 35, 1 Boudicca curru filias prae se vehens . .

b) *transl.* D 25, 22 omnes eandem sanitatem eloquentiae *prae *se *ferunt [Andres.; codd. serunt; Acidal., Peter, Wolff praeferunt]. A 43, 13 speciem doloris *habitu vultuque prae se tulit (Domitianus). G 39, 7 vinculo ligatus ingreditur (lucum), ut minor et potestatem numinis prae se ferens.

B) 15, 16, 15 vix prae fletu usurpata (est) consalutatio. — [D 15, 5 Halm. 18, 18 Groslotius (i. q. im Vergleich mit), quod rec. Halm.]

praealtus. V, 15, 2 cum p. *paludibus* . . equi haurirentur. 11, 31, 14 p. *arbor*.

praebeo. A) *propr.* i. q. *hinhalten, darreichen* III, 31, 18 praebere *ora contumelias*. 32, 11 praebiti in acie Vitellianis *cibi*. — 14, 37, 5 eques . . perfringit quod obvium . . erat. ceteri *terga* praebuere. — 1, 16, 8 lascivire miles, discordare, pessimi cuiusque sermonibus praebere *aures*. 12, 4, 7 amorem ad infamiam traxit (accusator). et praebibat Caesar *aures*. 42, 17 is crimina . . obiectabat; praebuissetque *aures* Caesar, nisi . . — c. *acc. praed.* 4, 22, 10 reus frustra temptato ferro *venas* praebuit exsolvendas.

B) *transl. a)* i. q. *preisgeben c. acc. praed.* 14, 30, 6 Druidae . . perculere militem, ut quasi haerentibus membris immobile *corpus* vulneribus praerberent.

b) i. q. *darbieten, zeigen* 12, 7, 4 Claudius . . obvium apud forum praebet *se* gratantibus. 21, 7 cum . . custodibus circumdatus visui populo praerberetur. — c. *acc. praed.* III, 64, 8 si ducem *se* praebuisset (populo) i. q. sich an die Spitze stellen. 12, 12 Lucilius auctorem *se* palam praebet i. q. giebt sich zu erkennen. 3, 41, 10 (Sacrovirum in pugna) agnoscendum *se* praebuisse arguebant. 11, 17, 5 dignum *se* patruo Arminio . . praerberet.

c) i. q. *geben, darreichen, gewähren*, sim. I, 64, 14 (Aedui) iussi . . arma deferre gratuitos insuper *commeatus* praebuere. 4, 63, 10 sub recentem cladem . . *fomenta et medici* passim praebiti (sunt). 14, 47, 9 gymnasium . . dedicatum (est) a Nerone praebitumque *oleum* equiti ac senatui Graeca facilitate. 11, 4, 4 causa neis ex eo, quod *domum* suam . . congressibus praebuisset. 12, 48, 7 semina . . odiorum iacienda, ut saepe principes R. . . *Armeniam* specie largitionis turbandis barbarorum animis praebuerint (sc. huic illive regi). 14, 5, 2 *noctem* sideribus inlustrem et placido mari quietam

quasi convincendum ad scelus di praebere. A 16, 18 interventus civiliū armorum praebuit iustam segnitiae *excusationem*. II, 85, 3 tertia legio *exemplum* ceteris. . legionibus praebuit. IV, 52, 10 ne fratribus quidem mansuram concordiam, ni parens exemplum praebuisset. 15, 68, 2 proximum constantiae exemplum. . centurio praebuit, percontanti Neroni. . breviter respondens. . IV, 4, 2 miserat. . epistulas ad senatum, quae *materiam* sermonibus praebere. 3, 31, 8 forte parva res. . praebuit iuveni materiem apiscendi favoris. 6, 28, 2 avis phoenix in Aegyptum venit praebuitque materiem doctissimis indigenarum. . multa super eo miraculo disserendi. 13, 49, 4 nisi Thræsea contra dixisset praebuissetque materiem obrectatoribus arguendae sententiae. 4, 59, 2 oblatum Caesari. . periculum. . praebuit ipsi materiem, cur amicitiae. . Seiani magis fideret. 1, 4 coepit (Tiberius) saevire ipse aut saevientibus vires praebere. 41, 5 ne adsiduos in domum coetus. . receptando *facultatem* criminantibus praerberet. 13, 35, 13 hieme saeva adeo, ut. . nisi effossa humus tentoriis *locum* non praerberet. 12, 28, 5 opperiebatur, si Chatti cupidine ulciscendi *casum* pugnae praerberent. 6, 50, 9 medicus. . non quidem regere valetudines principis solitus, consilii tamen *copiam* praebere. 16, 21, 6 Iuvenalium ludicro parum spectabilem *operam* praebuerat i. q. beweisen. 1, 77, 8 (Tiberius) ea *simulacra* libertatis senatui praebebat. 3, 60, 2 Tiberius. . *imaginem* antiquitatis senatui praebebat, postulata provinciarum ad disquisitionem patrum mittendo. 6, 4, 2 accusator ac reus iuxta invisi gratissimum *spectaculum* praebebant [Ursinus; M. Nipp., Pfitzn. praebebantur]. 14, 21, 8 qui (Mummus) primus *id genus spectaculi* in urbe praebuerit. 13, 4, 13 illi (consules) patrum *aditum* (zutritt zum senat) praerberent (provincia-libus). 15, 63, 14 senile corpus. . lenta *effugia* sanguini praebebat. 13, 13, 8 Serenus. . praebuerat *nomen*, ut quae princeps furtim mulierculae tribuebat, ille palam largiretur i. q. hergeben, leihen. 43, 17 cur neminem alium delectum, qui saevienti impudicae (Messalinae) nomen praerberet? — I, 28, 3 (tribunus) praebuit plerisque *suspicionem* conscientiae i. q. erregen, verursachen. 12, 54, 3 praebuerant Iudaei *speciem* motus orta seditione. IV, 18, 27 praefectus. . ne interfectus *invidiam* apud populares vel, si retineretur, *semina* discordiae praerberet, in Frisios avehitur. 11, 19, 11 Corbulo semina rebellionis praebebat. 14, 12, 8 sibi causam periculi fecit, ceteris libertatis *initium* non praebuit. 16, 10, 4 initium detegendae saevitiae praebuit interservis patroni rebus ad accusandum transgrediens Fortunatus libertus. — [G 26, 5 cf. praesto B. a.]

praecalidus. 13, 16, 6 p. *potio*.

praecaveo. a) *intra*. 16, 8, 5 Silanus intentior metu et exitio patri ad praecavendum exterritus erat. b) *trans*. 16, 32, 13 dedit exemplum praecavendi. . fraudibus involutos cf. p. 102^a D.

praecedo. *intra*. 3, 2, 4 centurionum umeris cineres portabantur; praecedebant incompta

signa, versi fasces. — A 38, 15 datae ad id vires, et praecesserat *terror*.

praecello. a) *absol.* 13, 54, 19 postquam audierant earum gentium legatis id honoris datum, quae virtute et amicitia R. praecellerent, nullos mortalium armis aut fide *ante Germanos esse* exclamant. G 32, 3 Tencteri super solitum bellorum decus equestris disciplinae arte praecellunt. 3, 75, 7 consulatum ei adceleraverat Augustus, ut Labeonem isdem artibus praecellentem dignatione eius magistratus anteiret. 4, 3, 10 (Livia) formae initio aetatis indecorae, mox pulchritudine praecellebat. 12, 15, 11 missis legatis ad Eunonen, qui Aorsorum genti *praesidens *opibus [Halm suppl.] praecellebat. [Haase, Nipp. genti praesidebat; Pfitzn. retin. cod. lect.] 28, 9 (triumphus), modica pars famae eius apud posteros, in quis carminum gloria praecellit. 16, 7, 7 Cassius opibus vetustis et gravitate morum, Silanus claritudine generis et modesta inventa praecellebant. 3, 24, 17 (Silanus) *per* insignem nobilitatem et eloquentiam praecellebat.

b) c. *acc.* 2, 43, 29 Agrippina fecunditate ac fama *Liviam*. . praecellebat cf. 43, 25 anteibat.

praiceps. I) A) a) *α* i. q. *kopfüber* 1, 44, 11 reus in *suggestu*. . ostendebatur: si nocentem adclamaverant (milites), praiceps *datus* trucidabatur.

β) i. q. *iählings, eilig* II, 41, 4 audire condiciones. . parabat, cum praecipites *exploratores* adesse hostem nuntiavere. I, 40, 6 ire praecipites et occupare pericula (milites) iubet. 12, 51, 11 ipse praiceps Hiberos. . pervadit. 1, 35, 15 praiceps tribunali desiluit. 23, 3 disiectis quorum per umeros sustinebatur, praiceps i. q. *iählings* herabspringend. V, 21, 6 versa fortuna praecipites Germani in amnem aguntur. 16, 19, 3 neque. . praiceps vitam expulit.

b) *α* 3, 51, 6 (deprecabatur Tiberius) tam praecipitis verborum *poenas* i. q. *eilig*. 12, 66, 5 Agrippina. . oblatae occasionis *propera*. . de genere *veneni* consultavit, ne *repentino* et praecipiti facinus proderetur; si *lentum et tabidum* delegisset, ne. . i. q. augenblicklich wirkend. 13, 15, 25 Nero *lenti* sceleris inpatiens minitari tribuno. . promittentibus dein tam praecipitem *necem*, quam si ferro urgueretur. . decoquitur virus. . *rapidum* i. q. augenblicklich eintretend.

β) III, 86, 13 *praecipiti *in occasum die*. . vocari senatus non potuit.

c) *α* A 41, 19 sic Agricola simul suis virtutibus, simul vitis aliorum in ipsam gloriam praiceps agebatur i. q. *iählings*, accedit notio periculi et pernicii.

β) i. q. *vorschnell, übereilt* IV, 37, 3 ipsi, ut est *vulgus* sine rectore praiceps pavidum socors, . in fugam vertuntur. 15, 68, 11 ex coniuratis consilia cum Vestino non miscuerant. . plures, quia praecipitem et insociabilem credebant. 13, 14, 8 praiceps. . Agrippina ruere ad terrorem et minas i. q. mit blinder hast. — *subst.* 15, 29, 1 Romanus laudat iuvenem omissis praecipitibus *tuta* et salutaria capessentem.

γ) i. q. *leicht hingerissen, nur zu geneigt* A 42,

15 Domitiani *natura* praeceps in iram. I, 24, 4 is mobilissimum quemque ingenio aut pecuniae indignum et in novas cupiditates praecipitem adliciendo. 16, 21, 13 Capito praeter *animum* ad flagitia praecipitem iniquus Thraseae.

B) a) *adi.* G 1, 6 Rhenus, Raeticarum Alpium inaccessio ac praecipiti *vertice* ortus, III, 17, 9 (rivus) incerto alveo et praecipitibus *ripis* fugam impediabat.

b) *subst.* α) *propr.* 4, 22, 2 coniugem in praecipis iecit. 6, 49, 2 Papinius. informem exitum delegit, iacto in praecipis corpore. (Otto, Roth, Pfitzn. 'aus dem fenster'; Ritter 'von der treppe'.!)

β) *transl.* II, 74, 16 imperium cupientibus nihil (esse) medium inter summa aut praecipitia i. q. abgrund. 2, 39, 7 (servus) patrata caede ad maiora et magis praecipitia conversus. i. q. periculosiora. 4, 30, 11 Caesar inritas leges, rem p. in praecipiti conquestus (est) i. q. in ancipiti, in periculo.

II) *adv.* α) *propr.* 4, 62, 14 (convulsa moles amphitheatri) dum ruit intus. immensam vim mortalium, spectaculo intentos. ., praiceps trahit atque operit.

b) *transl.* 6, 17, 12 multi fortunis provolvebantur; eversio rei familiaris dignitatem ac famam praiceps dabat. — [II, 6, 2 cf. *pernix*.]

praeceptor. 15, 62, 11 ut *educatoris* praceptorisque (i. e. Senecae) necem adiceret (Nero). D 29, 15 ne praepceptores quidem ullas crebriores cum auditoribus suis fabulas habent; *colliqunt* enim *discipulos* non severitate disciplinae nec ingenii experimento, sed ambitione salutationum et inlecebris adulationis. 34, 19 nec praceptor deerat, *optimus* quidem et *electissimus*, qui faciem eloquentiae, non imaginem praerberet. 34, 27 sub eius modi praepceptoribus iuvenis. ., oratorum discipulus, fori auditor, ., cuiusque causae par erat.

[**praecerro.** D 9, 21 cf. praecipio.]

[**praecingo.** G 42, 5 cf. perago.]

praecipio. A) i. q. *vorhernehmen* D 9, 21 omnis illa *laus* intra unum aut alterum diem, velut in herba vel flore praepcepta [Schele, Halm praecerta], ad nullam certam. . pervenit frugem i. q. vorweggenommen, voreilig geerntet. 2, 35, 6 *speciem libertatis* Piso praepceperat (Gallo) i. q. vorwegnehmen. III, 15, 10 ni Antonius. . festinato proelio *victoriam* praepcepisset i. q. sich des sieges im voraus versichern. 1, 55, 4 (*bellum*) quamquam in aestatem. . parabat, initio veris et repentino in Chattos excursu praepcepit i. q. frühzeitiger beginnen. 3, 57, 1 praepceperant animis *orationem* (sc. principis) patres, quo quaesitior adulatio fuit i. q. im voraus sich vorstellen, vermuthen, erwarten. Nipp., Draeg. expl. sie hatten sich vorher überlegt, vorbeitet, was sie sagen wollten.

B) a) i. q. *vorschreiben, anweisen, befehlen* α) III, 73, 7 omnes praecipere, nemo *exsequi*. A 40, 15 noctu in Palatium, ita ut *praepceptum erat, venit.

β) *seq. ut* I, 31, 5 praepceptum (est) . . primipalibus, ut. . milites. . accerserent. II, 82, 19 ad omnes exercitus legatosque scriptae (sunt)

epistulae praepceptumque, ut praetorianos. . reciperandae militiae praemio invitarent. IV, 83, 24 legatos. . expediri iubet praepcipitque navigaturis, ut. . Apollinem adeant.

γ) *seq. inf.* A 38, 15 praefecto classis circumvehi Britanniam praepcipit. 46, 8 id filiae. . praepceperim, sic patris. . memoriam venerari, ut. .

b) i. q. *lehren* D 19, 14 quidquid aliud. . Apollodori libris praepcipitur. 13, 11, 8 quam honesta praepceperet (Seneca Neroni). *part. praes.* subst. i. q. *praepceptor* D 28, 7 inscientia praepipientium. — **praepceptum.** a) A 13, 9 consilium id divus Augustus vocabat, Tiberius *praepceptum i. q. ein ihm vorgeschriebenes verhalten: Roth. 37, 7 transvectae praepcepto *ducis*. . alae i. q. auf befehl. 15, 3, 3 legiones. . cum Verulano et Bolano. . mittit, *oculto* p., compositius cuncta. . *agerent*. A 40, 8 libertum. . missum ad Agricolaem codicillos. . tulisse, cum praepcepto *ut*. . traderentur. 12, 11, 5 addidit (Claudius) praepcepta (etenim aderat Meherdates), *ut* non. . servos, sed. . cives cogitaret, . i. q. gute lehren. IV, 8, 19 ne Vespasianum senem triumphalem. . praepceptis coereret i. q. hofmeister.

b) 11, 4, 13 quod Britannicum (Sosibius educator) praepceptis, Claudium consiliis iuvaret. 14, 55, 10 ratione consilio praepceptis pueritiam, dein iuventam meam fovisti (Seneca). D 19, 18 oratorum paucissimi praepcepta *retorum* aut philosophorum placita *cognoverant*. 32, 17 ut. . sapientiae studium et praepcepta *prudantium* penitus *reformident* (horum temporum disertis). 13, 42, 17 qua sapientia, quibus *philosophorum* praepceptis. . ter miliens sestertium paravisset (Seneca)? 15, 62, 8 rogatans (Seneca amicos), ubi praepcepta *sapientiae*, ubi. . meditatio ratio adversum imminetia? 71, 22 Verginius studia iuvenum eloquentia, Musonius praepceptis sapientiae fovebat. 13, 2, 5 Seneca praepceptis *eloquentiae* pollebat cf. polleo.

praepcipito. a) *propr.* 2, 23, 16 *equi, iumenta, sarcinae*, etiam *arma* praepcipitantur (in mare), quo levarentur alvei. 6, 21, 6 *regredientem*. . in mare praepcipitabat. IV, 23, 12 scandebant iam quidam (vallum), cum gladiis et armorum incussu praepcipitati sudibus et pilis obruantur. 71, 26 deturbati (de colle) ruinae modo praepcipitantur. III, 29, 13 trepidis iam Vitellianis seque e vallo praepcipitantibus. — *praepcipitari*, vi *med.* II, 25, 4 Vitelliani temere exsurgentes. . in insidias praepcipitantur.

b) *transl.* 3, 19, 4 Fulcinio suffragium ad honores pollicitus (Tiberius) monuit, ne *facundiam* violentiam praepcipitaret i. q. gefährden; sich durch seine redegabe nicht zu unbesonnener leidenschaftlichkeit fortreissen lassen: Bötticher.

praepcipuus. De *superlativa* huius vocis vi cf. Wölfl, Philolog. 26, 161.

A) a) de *rebus* 1) *adi.* α) II, 60, 2 interfecti sunt centuriones promptissimi Othonianorum, unde praepcipua in Vitellium *alienatio* per Illyricos exercitus. 96, 11 vagis per urbem militibus, qui sermones populi coererent, id p. *alimentum* famae erat. IV, 36, 8 nec diu cunctatus. . (donativum) dedit, idque p. fuit seditionis alimentum. G 35, 10 id p. virtutis ac

virium *argumentum* est, quod . . . i. q. wesentlichste, beste. 14, 57, 13 Sullam inopem (esse), unde p. *audaciam*. I, 15, 22 fidem, libertatem, avaritiam, *p. *humani animi bona*, . . . constantia retinebis. D 32, 23 hanc primam et p. *causam* arbitror, cur. . . IV, 74, 20 vobis maximum discrimen (est), penes quos aurum et opes, p. bellorum causae. I, 7, 19 causa p. (erat) ex formidine, ne. . . 15, 12, 14 si singulis manipularibus p. servatj civis *corona* imperatoria manu tribueretur, quod illud et quantum decus, ubi . . . i. q. die vornehmste ehrenkrone: Roth; Nipp. expl. als etwas ausgezeichnetes. 1, 25, 9 literas patris recitat, in quis perscriptum erat, p. ipsi fortissimarum legionum *curam* (esse). 15, 36, 17 talia plebi volentia fuere, voluptatum cupidine et, quae p. cura est, rei frumentariae angustias . . . metuenti. IV, 4, 18 isque praecipuus illi *dies* magnae offensae initium et magnae gloriae fuit i. q. praecipue, ut 11, 14 cf. b. a. II, 47, 17 p. destinationis meae *documentum* habete, quod de nemine queror. 15, 50, 6 Senecio, e p. *familiaritate* Neronis. . . II, 66, 3 hostilia loquebantur (legiones), p. quartadecumanorum *ferocia*, qui se victos abnebant. 5, 12 in medium consulere (Vespasianus et Mucianus antea discordes), primum per amicos, dein p. concordiae *fides* Titus prava certamina . . . aboleverat. IV, 85, 3 p. victoriae *fides* dux hostium Valentinus . . . ferebat. G 6, 21 scutum reliquisse p. *flagitium* (est) i. q. allergrösste. IV, 46, 17 metus (erat) per omnes et p. Germanici militis *formido*. D 12, 2 inter p. carminum *fructus* numerem, quod non in strepitu . . . componuntur. G 42, 2 iuxta Hermunduros Naristi ac deinde Marcemani et Quadi agunt. praecipua Marcomanorum *gloria viresque*. 6, 10, 16 decus triumphale . . . meruerat. sed p. ex eo gloria (ei erat), quod. . . 14, 6, 2 reputans ideo se. . . *honore* p. habitam (esse). G 7, 8 quod p. fortitudinis *incitamentum* est, non casus . . . cuneum facit, sed familiae . . . i. q. der vorzüglichste, stärkste sporn. I, 38, 17 sibi quisque dux et instigator; ac p. pessimorum incitamentum, quod boni maerebant. 1, 32, 15 id militares animos altius coniectantibus p. *indicium* magni. . . motus (erat), quod. . . 20, 6 centuriones . . . verberibus insectantur, p. in Rufum. . . *ira*. D 6, 26 extemporalis audaciae . . . vel p. *iucunditas* est. 4, 14, 4 Samii decreto Amphictyonum nitebantur, quis p. fuit rerum omnium *iudicium*. D 28, 16 in . . . sinu matris educabatur, cuius p. *laus* erat tueri domum et inservire liberis. 1, 34, 13 flexit ad . . . triumphos Tiberii, p. *laudibus* celebrans quae. . . 3, 8, 7 p. in dolore suum *locum* respondit. 16, 2, 7 quinquennale ludicrum secundo lustro celebrabatur, ab oratoribusque p. *materia* in laudem principis adsumpta est. IV, 39, 10 sed p. Muciano *metus* (erat) e Primo Antonio. 2, 71, 13 non hoc p. amicorum *munus* est, prosequi defunctum ignavo questu, sed . . . 3, 65, 2 quod p. *munus* annalium reor. 13, 30, 11 cui (Volusio) . . . praecipuae *opes* bonis artibus inoffensa tot imperatorum malitia *fuerunt. 16, 14, 11 cf. *γ*. III, 56, 5 accessit dirum omen . . . sed p. ipse Vitellius *ostentum* erat. A 45, 9 Nero . . . iussit scelera, non spectavit: p. sub Do-

mitiano miseriarum *pars* erat videre . . . cum. . . I, 86, 8 prodigia insuper terrebant . . . sed p. . . *pavor* (erat) subita inundatione Tiberis, qui. . . IV, 30, 6 p. pavorem intulit. . . nutans machinamentum, quo. . . 12, 64, 8 sed in p. pavore Agrippina . . . celerare statuit. 39, 7 ac p. Silurum *pervicacia* (erat). V, 4, 16 quod de septem sideribus, quis res mortales reguntur, altissimo orbe et p. *potentia* stella Saturni feratur. 12, 13, 9 vota dis loci suscipiebat, *p. *religione* Herculis, qui. . . 4, 5, 4 sed p. *robur* Rhenum iuxta . . . octo legiones erant. G 14, 5 sua . . . fortia facta gloriae eius (principis) assignare p. *sacramentum* est i. q. der wesentlichste punkt des fahneneides. II, 37, 6 duces . . . moras suasisse, *p. *spe* Paulini, quod. . . III, 57, 8 municipia coloniaeque impulsae, p. Puteolanorum in Vespasianum *studio*, contra Capua Vitellio fida. 84, 3 eo intentius victores, p. veterum cohortium studio, cuncta . . . admovent. IV, 12, 14 erat (Batavis) et domi defectus eques, p. nandi studio. G 42 *vires* cf. supra gloria. II, 86, 3 haud cunctanter Vespasiano accessere, vi p. Antonii. I, 51, 20 super avaritiam et adrogantiam, p. validiorum *vitia*, contumacia Gallorum iritati i. q. die hauptsächlichsten.

β) c. *gen. partit.* V, 6, 9 praecipuum *montium* Libanum erigit (Iudaea) i. q. summum. 2, 61, 2 Germanicus aliis quoque *miraculis* intendit animum, *quorum* praecipua fuere Memnonis saxea effigies. . . (et) pyramides. 14, 40, 10 paupertatem praecipuum *malorum* credebat.

γ) c. praep. ad 16, 14, 11 Anteiium . . . invisum Neroni *opesque* eius praecipuas ad eliciendam cupidinem . . . esse i. q. ganz besonders geeignet. 2) *subst.* non nisi *plur.* α) 13, 13, 20 deligit . . . gemmas misitque donum matri nulla parsimonia, cum praecipua et capita aliis prior deferret i. q. das vorzüglichste, beste.

β) c. *gen. partit.* 4, 40, 5 quibus (principibus) praecipua *rerum* ad famam derigenda i. q. gerade das wichtigste. 41, 14 (Seianus) extollens laudibus quietem et solitudinem, quis abesse . . . offensiones ac praecipua rerum maxime agitari.

b) de *hom.* α) 1, 30, 1 ut quisque p. *turbator* (erat) conquistis (sunt). 3, 26, 14 dein Numa . . . divino iure populum devinxit, repertaque quaedam a Tullo et Anco. sed p. Servius Tullius *sanctorum* legum fuit. 55, 15 sed p. adstricti moris *auctor* Vespasianus fuit. 11, 1, 6 p. auctorem Asiaticum interficiendi C. Caesaris non extimuisse . . . fateri. 14, 10 Cecropem . . . et. . . Palamedem . . . sedecim litterarum formas, mox alios ac p. Simoniden ceteras reperperisse cf. IV, 4 a. a. 12, 42, 13 p. *propugnator* eius Vitellius, validissima gratia, . . . accusatione corripitur. 14, 14, 7 cantus Apollini sacros, talique ornatu adstare . . . R. apud templa *numen* p. et praescium.

β) c. *gen. partit.* G 29 cf. δ. IV, 64, 4 redisse vos . . . communibus deis et praecipuum *deorum* Marti grates agimus i. q. summo. 6, 38, 7 atrocitas in Macronem ac praecipuos *libertorum* Caesaris composuit. 15, 56, 15 Gallum, . . . Pollionem, *amicorum* *praecipuos, nominavere. 14, 31, 6 praecipui quique *Icenorum* . . . bonis exuntur.

γ) 16, 33, 2 (Asclepiodotus) magnitudine opum praecipuus *inter* Bithynos.

δ) c. *abl.* G 29, 1 omnium harum gentium virtute p. *Batavi*. II, 11, 5 (legiones) sequebantur, septima . . . veteranae undecima ac tertia decima et p. fama *quartadecumani* cf. 11, 7 Nero eligendo ut potissimos. III, 38, 5 apud Tuscum epulari multos, p. honore *Blaesum* nuntiatur i. q. der gefeiertste gast. 12, 40, 9 post captum Caratacum p. scientia rei militaris *Venutius* (erat). 14, 55, 16 mihi rubori est, quod praecipuus caritate nondum omnes fortuna antecellit (Seneca). 16, 33, 2 cf. γ.

ε) seq. *enunt. relat.* 3, 30, 14 (Crispus) incolumi Maecenate proximis, mox praecipuus, cui secreta imperatorum ininiterentur.

ζ) c. *gen. gerund.* 6, 4, 3 Latiaris . . praecipuus olim circumveniendi Sabini et tunc luendae poenae primus fuit i. q. das hauptsächlichste werkzeug den S. zu verderben.

η) c. *praep. ad* 6, 7, 11 Tiberius (Servaeum et Minucium) praecipuos ad scelera increpans . . i. q. hauptverbrecher. 14, 58, 5 Corbulonem, . . insontes si interficerentur, praecipuum ad pericula i. q. vorzüglich gefährdet.

θ) *adv. praecipue* D 10, 36 hinc ingentis existere adsensus, haec in ipsis auditoriis p. laudari et mox omnium sermonibus ferri. 21, 10 in omnium studiosorum manibus versantur accusationes quae in Vatinius inscribuntur, ac p. secunda ex his oratio. G 3, 7 adfectatur p. asperitas soni. 15, 9 gaudent p. finitimarum gentium donis. 12, 60, 13 cum . . Marius et Sulla olim de eo (iure) vel p. bellarent.

praeclarus. a) de *hom.* D 9, 9 quis Saleium nostrum, *egregium* poetam vel, si hoc honorificentius est, praeclearissimum *vatem*, deducit. . . ? — c. *gen.* 4, 34, 13 T. Livius, eloquentiae ac fidei praeclearus in primis, . .

b) de *rebus* I, 15, 7 me . . p. *indoles* tua . . impulit, ut . . cf. 15, 3 et 5 *egregium*, *insigne* cf. p. 652^b. 1, 41, 8 (Agrippina) *insigni* fecunditate, p. *pudicitia*. 2, 4, 4 Ariobarzanen . . ob *insignem* corporis formam et p. *animum* . . Armeniis praefecit. II, 13, 5 auxit invidiam p. *exemplo* femina Ligus. III, 23, 8 duo milites p. *facinus* ausi. — *iron.* I, 33, 8 p. in servis *auxilium* (esse), si . . cf. 33, 6 *egregius* imperator.

praecolo. 14, 22, 12 fovebant multi, quibus nova et ancipitia praecolere avida . . ambitio est i. q. vorschnell sich hingeben, voreilig huldigen. Roth, Pfitzn. sich mit aller macht anschliessen.

praecurro. a) *propr.* I, 45, 2 ruere cuncti in castra, anteire proximos, certare cum praecurrentibus. II, 88, 12 in urbe trepidatum (est) praecurrentibus passim militibus.

b) *transl.* D 20, 5 praecurrit hoc tempore index *dicentem* i. q. eilt voraus. — D 22, 4 nec ulla re magis *oratores* aetatis eiusdem praecurrit (Cicero) quam iudicio i. q. übertrifft. Bötticher, Wolff pro perfecto accipiunt.

praeda. A) in *univ.* a) *sing.* α) I, 63, 4 raptus . . armis ad caedem innoxiae civitatis, non ob praedam aut *spoliandi* cupidine, sed furore et rabie. 14, 33, 13 barbari omissis castellis . . quod uberrimum spoliandi . . laeti praeda et *laborum segnes petebant. III, 83, 5 (populus) parte maiore praedae potiebantur: nam milite

ad . . caedes obverso *spolia* in vulgus cedebant. 1, 57, 18 ferebantur . . spolia Varianae cladis, plerisque . . praedae data. 12, 54, 13 cf. b. 1, 36, 4 imbutas praeda manus (militum seditiosorum) in *direptionem* Galliarum erupturas (esse). 2, 52, 4 (Tacfarinas) vagos primum et latrociniiis suetos ad praedam et *raptus* congregare. — A 38, 1 nox . . *gaudio* (sc. victoriae reportatae) praedaeque laeta victoribus (erat). I, 51, 2 ferox praeda *gloriaque* exercitus. 13, 39, 13 hortatur milites, ut hostem . . exuerent sedibus gloriaeque pariter et praedae consulere. 15, 8, 5 capta quaedam castella, gloriaeque et praedae nonnihil partum (esset), si aut gloriam cum modo aut praedam cum cura habuisset. IV, 78, 6 (duces) suis quisque locis pugnam ciebant, Gallos pro libertate, Batavos pro gloria, Germanos ad praedam instigantes. 21, 13 excita nuntiis Germania ad praedam *famaque* i. q. um raub und ruhm zu holen. 12, 28, 2 (milites) praeda fama que onusti . . revertuntur. I, 45 compon. *caedes* cf. b. α. 1, 60, 12 inter caedem et praedam repperit . . aquilam cum Varo amissam. 65, 23 iuvat hostium aviditas, omnia caede praedam sectantium. 14, 36, 10 caedem continuarent, praedae inmemores: parta victoria cuncta ipsis cessura. 15, 6, 20 nihil caedis aut praedae (esse). I, 67, 1 plus praedae ac *sanguinis* per Caecinam *haustum (est). 79, 5 novem milia equitum, ex ferocia . . praedae magis quam *pugnae* intenta. III, 16, 12 omissa praeda *proclio* occurreret. 60, 8 ne suas quidem legiones opperiebantur, ut praedae quam *periculorum* socias. — 6, 34, 19 horridam suorum aciem, *picta auro* Medorum *agmina*, hinc viros, inde praedam ostendere (Pharasmanes).

β) G 33, 4 Bructeris . . excisis vicinarum consensu nationum, seu superbiae odio seu praedae *dulcedine*. II, 7 cf. b. β. — I, 65, 11 *magnitudinem* praedae ostendebant. III, 83 *pars* praedae cf. α. — I, 67, 1 plus praedae cf. α. II, 13, 2 in acie nihil praedae (erat). 15, 6, 20 nihil caedis aut p. (esse). 8, 5 nonnihil cf. α. — I, 79, 7 Sarmatae dispersi *cupidine* praedae. III, 48, 3 incompositum et praedae cupidine vagum hostem adortus. IV, 23, 13 praedae cupidine adversa quoque tolerabant (milites). 63, 3 saevitia *ingenii et cupidine praedae ad excidium civitatis trahebantur. III, 26, 13 omnis caedes et vulnera et sanguis *aviditate* praedae pensabantur. IV, 37, 13 discesserant obessores . . *satietae* praedae nec *incurantati.

γ) III, 19, 11 *expugnatae urbis* praedam ad militem, *deditae* ad duces pertinere. IV, 60, 9 pactus praedam *castrorum* dat custodes, qui pecuniam calones sarcinas retentarent.

δ) III, 34, 9 edixit ne quis Cremonensem captivum detineret. *inritaque* p. militibus effecerat consensus Italiae. 1, 63, 6 plures captivos, *incorruptam* p. fore. 2, 7, 5 *modica* p. IV, 50, 25 omnis p. 13, 39, 24 reliqua p. III, 15, 13 *civilis* p. i. q. civium. IV, 2, 5 *Cremonensis* p.

ε) III, 19, 11 praeda ad militem *pertinet* cf. γ. 13, 39, 24 inbelle vulgus sub corona venundatum, reliqua p. victoribus *cessit*. IV, 14, 20 nec aliud in hibernis (esse) quam praedam et senes (i. e. veteranos). 76, 4 Gallos quid aliud

(esse) quam praedam victoribus? — III, 60, 8 legiones praedae socias cf. α. 14, 36, 10 caedem continuarent, praedae inmemores. — I, 79, 5 novem milia equitum praedae intenta cf. α. 1, 57, 18 spolia praedae data cf. α. 2, 13, 14 matrimonia ac pecunias hostium praedae destinare (militem). 13, 39, 13 milites praedae consulerent cf. α. — 13, 18, 3 (arguebant) viros gravitatem adseverantes, quod domos, villas . . . quasi praedam *divisissent* i. q. wie kriegsbeute cf. IV, 2 infra. III, 33, 12 (faces), ubi praedam *egesserant*, in vacuas domos . . . iaculabantur. 15, 8, 5 praedae nonnihil *partum*, si praedam *cum cura habuisset* cf. α. I, 67, 1 *haurire* cf. α. III, 16, 12 *omissa* p. 6, 34, 19 *ostendere* cf. α. IV, 60, 9 *pactus* praedam cf. γ. 2, 5 (Antonius) pecuniam familiamque e principis domo quasi Cremonensem p. *rapere*. 2, 7, 5 neque Silio . . . aliud actum (est) quam ut modicam p. et Arpi . . . filiam raperet. IV, 50, 25 fusi (sunt) Garamantes et *recepta* omnis p., nisi quam . . . *vendiderant*. 72, 7 *redigeretur* praeda *in fiscum*. 1, 65, 23 *sectari* cf. α. — A 38, 1 nox praeda laeta cf. α. 14, 33, 13 barbari laeti praeda cf. α. 1, 51, 2 ferox praeda gloriaque exercitus. 1, 21, 2 (militem) maxime praeda onustos. 12, 28, 2. V, 17, 7 omissis telis praeda manus impediunt (Germani). 3, 21, 16 inligatus praeda (Tacfarinas) stativis castris adhaerebat. III, 15, 13 specie parandarum copiarum civili praeda *miles inbueretur. 1, 36, 4 imbutas praeda manus cf. α. IV, 26, 14 ut praeda ad virtutem accenderetur (miles). 12, 27, 12 (militem) praeda per luxum *usos* et somno graves circumvenire. — I, 63, 4 raptis armis, non ob praedam cf. α. III, 30, 6 quod . . . obpugnantis incitamentum ob praedam erat. 12, 39, 6 crebra hinc proelia . . . temere proviso, ob iram ob praedam. — II, 44, 4 neque enim civilibus bellis capti in praedam vertuntur. 56, 6 milites . . . refertos agros, dites dominos in praedam . . . destinabant. 13, 56, 19 quod iuventutis erat caeduntur, inbellis aetas in praedam divisa est. — III, 33, 5 grandaevo senes, exacta aetate feminas, viles ad praedam, in ludibrium trahabant (militem). IV, 21 excire. 78 instigare. 2, 52 congregare ad p. cf. α.

b) *plur.* α) 12, 54, 13 aliquando proeliis congre-
di (Galilaei et Samaritae), *spoliaque* et praedae
ad procuratores referre. — 4, 23, 8 erat illi
(Tacfarinati) praedarum receptor ac socius *populandi*
rex Garamantum. 48, 3 (Thraecibus) permissum
(est) vastare, urere, trahere praedae, dum *populatio*
lucem intra sisteretur. — I, 45, 10 *caedis*
et praedarum initium et optimo cuique perniciem
quaeri apparebat i. q. praedationum, direptionum.

β) I, 45 p. *initium* cf. α. 80, 12 miles . . . centuriones
prodicionis arguit . . . pars . . . vino graves,
pessimus quisque in *occasionem* praedarum. II, 7, 9
multos *dulcedo* praedarum stimulabat. — 4, 23, 8 p.
receptor cf. α.

γ) 2, 62, 9 veteres illic *Sueborum* p. (reper-
tae sunt).

δ) 2, 62, 9 *veteres* p. 3, 20, 4 *graves* p.

ε) IV, 28, 5 *actae* (sunt) utrobique p., infestius
in Ubiis. 12, 32, 3 vastati (sunt) agri, p. passim

actae. 3, 20, 4 Tacfarinas . . . vicos excindere,
trahere graves p. 4, 48, 3 cf. α. IV, 28, 9 nec
quievere Ubiis, quo minus praedae e Germania
petere. 2, 62, 9 *reperire* cf. γ. 12, 54, 13 ad
procuratores *referre* cf. α.

B) a) de *venatu* G 46, 15 passim comitantur
(viros feminae) partemque praedae petunt (an-
spruch machen auf).

b) i. q. *beute*, *raub* 12, 57, 10 Agrippina . . . mi-
nistrum operis Narcissum incusat *cupidinis* ac
praedarum i. q. einsacken. — II, 84, 6 passim
delationes, et locupletissimus quisque in praedam
correpti (sunt). III, 49, 11 quae seditiosa . . .
in praedam vertebat (Antonius) i. q. beutete
zur bereicherung aus. 15, 45, 3 in eam p. etiam
di cessere, spoliatis . . . templis ego quoque auro.
— 16, 2, 3 (Bassus apud Neronem) exprobit
reperitum . . . specum . . . quo magna vis auri con-
tineretur . . . igitur Nero . . . mittit, qui velut
paratam p. adhaerent i. q. beute, fund.

praedabundus. 3, 39, 3 equites . . . mittit in
eos, qui praedabundi aut adsumendis auxiliis
vagabantur cf. 39, 5 caesis *populatoribus*. 11,
18, 5 (Gannascus) levibus navigiis praedabundus
Gallorum . . . oram vastabat.

praedatio. 3, 74, 4 legatus praefuit qua praedatio
in Leptitanos (erat). 12, 29, 14 (regnum)
Vannius . . . praedationibus et vectigalibus auxerat.

praedatorius. 4, 24, 13 praedatorias manus
delecti Maurorum duxere.

praedico. *transl.* a) in *univ.* A 8, 11 ita vir-
tute in obsequendo, verecundia in praedicando
extra invidiam nec extra gloriam erat i. q.
wenn er sich öffentlich aussprach (über seine
thaten). — c. *acc. praed.* 2, 25, 13 invictos et
nullis casibus superabiles Romanos praedica-
bant. 3, 47, 13 secutae Caesaris litterae, quibus
se non tam vacuum gloria praedicabat, ut . . .

b) vi *praegn.* i. q. *rühmen* I, 37, 18 quae castra
sunt nisi cruenta et maculata aut, ut ipse
praedicat, emendata et correctae? — c. *acc. praed.*
4, 34, 19 Messalla imperatorem suum Cassium
praedicabat i. q. sprach lobpreisend von.

praedico. I) i. q. *vorherbemerken*, *vor-
schicken* D 18, 1 haec ideo praedixi, ut . . . 28,
13 de . . . vernaculis vitiis loquar . . . si *prius* de
. . . disciplina maiorum . . . *pauca* praedixero. 18, 8
agere fortius . . . volo, si *illud* ante praedixero,
mutari cum temporibus formas . . . dicendi.

II) A) i. q. *vorhersagen*, *prophezeien* I, 22, 16
Otho tamquam peritia et *monitu* fatorum praedicta
accipiebat. 27, 3 sacrificanti . . . Galbae
haruspex . . . tristia exta, et instantes *insidias* ac
domesticum *hostem* praedicit. Ad 'tr. exta' per
zeugma pertinet. IV, 61, 13 *prosperas* Germa-
nis *res* et *excidium* legionum praedixerat (Ve-
laeda). 6, 22, 19 a filio . . . Thrasulli praedictum
Neronis *imperium* in tempore memorabitur.
V, 13, 10 quae ambages *Vespasianum* (i. q. Vespasiani
imperium) . . . praedixerat. — seq. *acc.*
c. *inf.* 6, 46, 16 C. Caesari, . . . Sullam iridentem,
omnia Sullae vitia et nullam eiusdem virtutem
habiturum praedixit (Tiberius). [11, 4, 7 cf. p. 288*.]

B) i. q. *vorhererwähnen* 1, 60, 8 pedes eques
classis apud praedictum *annem* convenere. Alii
ad C. a referant.

C) a) i. q. *vorherfestsetzen*, *bestimmen* 11, 27, 4

consulem . . . cum uxore principis praedicta die . . . convenisse. 2, 6, 11 *insula* . . . in quam convenirent praedicta (est).

b) i. q. *befehlen* III, 6, 15 inermos plerosque oppressere. praedictum (erat), *ut* paucis interfectis ceteros pavore . . . cogerent. 13, 36, 3 Corbulo . . . dispositis per idoneos locos cohortibus . . . ne pugnam priores auderent praedicit [al. edicit]. 16, 33, 8 Montanus patri concessus est, praedicto ne in re p. haberetur. IV, 53, 20 praedixere haruspices, ne temeraretur opus saxo aurove in aliud destinato i. q. vorher erklären, warnen. — [M IV, 77, 17.]

praeditus. A 44, 10 consulari ac triumphalibus ornamentis praedito quid aliud adstruere fortuna poterat? 1, 62, 11 neque imperatorem auguratu et vetustissimis caerimoniis praeditum adtractare feralia debuisset. 11, 11, 6 (Iudis) adfui sacerdotio quindecimvirali praeditus ac tunc praetor. 16, 22, 3 Thraseam . . . nuncupationibus votorum non adesse, quamvis quindecimvirali sacerdotio praeditum. 4, 58, 4 profectio arto comitatu fuit: unus senator . . . ceteri liberalibus studiis praediti, ferme Graeci i. q. literarisch gebildet.

praedium. A 7, 4 classis . . . matrem Agricolae in praediis suis interfecit, praediaque ipsa et magnam patrimonii partem diripuit. I, 27, 9 *emi* sibi praedia vetustate suspecta eoque prius exploranda (finxit). 14, 60, 12 domum Burri, praedia Plauti, infausta dona, accipit. 15, 40, 7 (incendium) praediis Tigellini Aemilianis proruperat. 6, 17, 15 si debitor populo in duplum praediis cavisset.

praedives. 15, 64, 20 cf. praepotens.

praedo. A 28, 13 pro praedonibus habiti. 3, 73, 6 quod desertor et praedo hostium more ageret (Tacfarinas).

praedor. A) *intrs.* a) *propr.* in re milit. A 29, 5 praemissa classe, quae pluribus locis praedata . . . terrorem faceret. III, 32, 5 exercitus praeter insitam praedandi cupidinem vetere odio ad excidium Cremonensium incubuit.

b) *transl.* IV, 14, 17 quos (praefectos) ubi *spoliis* et sanguine expleverint, mutari, exquirique novos sinus (pecuniae) et varia praedandi vocabula. 11, 5, 3 cuncta . . . magistratuum munia in se trahens princeps materiam praedandi patefecerat.

B) *trs.* 12, 49, 6 (Paelignus) socios magis quam hostes praedatur.

praeduco. 14, 32, 13 tutela templi freti . . . neque fossam aut vallum praeduxerunt, neque . . .

praedurus. I, 79, 16 p. corium cf. ferreus.

praeco. A) a) 1, 50, 11 Caecina cum expeditis cohortibus praeire. iubetur: legiones modico intervallo sequuntur.

b) c. acc. α) 6, 21, 4 (libertus) *per* avia ac derupta . . . praebat *eum*, cuius artem experiri Tiberius statuisset. β) 2, 83, 5 ludos circenses eburna effigies (Germanici) praeiret i. q. in pompa praeferebatur. — 15, 4, 2 acto raptim agmine Monaeses, ut *famam* sui praeiret, non ideo nescium . . . Tigranen offendit i. q. zuvor kommen.

B) *spec. t. t. a) absol.* IV, 53, 10 Priscus praetor, praeeunte (sc. verba precatonis) Aeliano

pontifice, . . . deos precatus, uti . . . i. q. die gebetsformel vorsagen.

b) c. acc. I, 36, 10 praeire *sacramentum* i. q. den fahnen-, huldigungseid vorsagen. II, 74, 2 milites ipsi (Vespasiano) adeo paratus, ut praeeuntem *sacramentum* . . . per silentium audierint.

praefectura. A) III, 75, 5 duodecim (annis) quibus praefecturam *urbis obtinuit* (Sabinus). 13, 22, 1 praefectura *annonae* Rufo, cura ludorum . . . Arruntio . . . *permittuntur*. I, 72, 3 Tigellinus . . . praefecturam *vigilum et praetorii* . . . vitiis *adeptus*. II, 100, 16 cf. B. a. IV, 2, 3 praefectura praetorii penes Varum (erat). 4, 2, 1 *vim* praefecturae (praetorii) modicam ante intendit. 13, 20, 6 Burrum . . . demovere praefectura (praetorii Nero destinavit).

B) a) de p. *apud copias auxiliares* II, 82, 7 multos praefecturis (alarum et cohortium auxiliarium) et procurationibus . . . percoluit (Vespasianus). IV, 39, 20 amicis eius tribunatus (militum) praefecturasque *largitur* (Mucianus). II, 92, 1 praeposuerat praetorianis Sabinum a praefectura *cohortis*. 100, 14 Bassus post praefecturam *alae* Ravennati simul ac Misenensi classibus a Vitellio praepositus, quod non statim praefecturam praetorii (cf. A) adeptus foret, . . . iracundiam . . . perfidia ulciscabatur.

b) *meton.* i. q. *statthalterschaft, provinz* 6, 42, 15 (Phraates et Hiero) *validissimas* p. *optinebant*. 11, 10, 1 *validissimas* p. *invisit* (Vardanes). 8, 11 neque cunctatur (Vardanes) quin *proximas* p. *corripit* cf. Nipp. 13, 37, 9 regem Antiochum monet (Corbulo) *proximas* sibi p. *petere*. 15, 28, 4 Vologeses . . . quibusdam praefecturis indutias petit. 13, 39, 8 sibi quod *validissimum* (castellum) in ea praefectura (Armeniae), . . . sumit. — [M 13, 29, 8 et 14, 12, 15: corr. Vertranus. 14, 43, 14 Puteol., Nipp.]

praefectus. A) α) I, 14, 6 Ducenio Gemino p. *urbis*. II, 55, 3 a Flavio Sabino p. *urbis* quod erat in urbe militum sacramento Vitellii adactum. 63, 6. III, 64, 1. — 14, 42, 1 praefectum *urbis* Pedanium Secundum servus . . . interfecit. — 14, 41, 5 reos, ne apud p. *urbis* arguerentur, ad praetorem (detulerat). *43, 14. — 6, 10, 16 (Pisoni) praecipua ex eo gloria, quod praefectus *urbi* recens continuum potestatem et insolentia parendi graviolem mire temperavit.

β) de p. *urbis feriis Latinis dicto* 4, 36, 2 postulandis reis tam continuus annus fuit, ut feriarum Latinarum diebus praefectum *urbis* Drusum, auspicandi gratia tribunal ingressum, adierit Salvianus in Marium cf. Nipp.

γ) 1, 7, 7 ille (Seius Strabo) praetorianum cohortium praefectus, hic (C. Turranius) *annonae*. 11, 31, 2 *rei frumentariae* praefectum Turranium . . . percontatur.

δ) de p. *aerarii* 5, 8, 2 illum . . . claustra aerarii, cui praefectus erat, . . . rebus novis obtulisse. 13, 28, 17 princeps curam tabularum publicarum a quaestoribus (aerarii) ad praefectos transtulit. 29, 2 Augustus senatui permisit deligere praefectos; deinde . . . sorte ducebantur ex numero praetorum cf. totum locum.

ε) 11, 35, 17 Decrius Calpurnianus *vigilum* p., Sulpicius Rufus ludi procurator . . . poena adfecti.

ξ) 1) II, 29, 7 Alfenus Varus p. *castrorum*. III, 14, 4. 1, 20, 6 praecipua in Aufidienum Rufum p. c. ira. III, 7, 4 Minucius Iustus p. c. legionis septimae. 14, 37, 12 Poenius Postumus, p. c. secundae legionis. — 1, 38, 4 M. Ennius c. p. 13, 39, 9 (castella) minor Cornelio Flaeco legato et Insteio Capitoni c. p. mandat (excindenda). — II, 26, 6 vinctus p. c. Iulius Gratus. IV, 50, 13 praefectum c. Caetronium Pisanum vinciri iussit. — II, 89, 9 ante aquilas praefecti c. tribunique et primi centurionum candida veste. V, 20, 12 occiso p. c. 1, 23, 10 tribunos ac praefectum c. extrusere. 12, 38, 8. — IV, 59, 15 occisis Mogontiaci tribunis, pulso c. p. 1, 32, 12 non tribunus ultra, non c. praefectus ius obtinuit. — 1, 20, 10 Rufus diu manipularis, dein centurio, mox *castris* praefectus. — 1, 38, 7 non praefectum ab iis, sed Germanicum ducem, sed Tiberium imperatorem violari. 12, 38, 11. 13, 39, 25 pari fortuna legatus ac praefectus usi sunt. 2) 12, 45, 9 Mithridaten compulsi in *castellum* Gorneas, tutum . . praesidio militum (R.), quis Caelius Pollio praefectus, centurio Casperius praerant. 45, 13. 46, 1 et 10 suspectis praefecti consiliis.

η) 15, 72, 6 triumphale decus . . Tigellino p. *praetorii* tribuit. — I, 13, 2 potentia principatus divisa in T. Vinium consulem et C. Laconem praet. p. 87, 16 plurima fides Licinio Proculo praet. p. II, 49, 13. III, 36, 13. I, 19, 12 placebat . . Laconem praet. p. simul mitti. 11, 1, 14. 33, 2. — II, 33, 4 frater eius Titianus et p. praet. Proculus . . testabantur. — 1, 24, 7 praet. p. Aelius Seianus. — I, 81, 8 praefectos praet. ad mitigandas militum iras . . miserat (Otho). III, 58, 2 parte copiarum Narniae cum praefectis praet. [1 m praetoriis] relicta. 15, 50, 18 coniuratis praefectum quoque praet. in partes descendisse . . facta (est) fides. 16, 17, 4 hic (Crispinus) quondam p. praet. . . — II, 46, 9 is (Plotius Firmus) praet. p. . . orabat. I, 46, 1 omnia arbitrio militum acta: praet. praefectos sibi ipsi legere. — I, 5, 7 miles . . scelere . . Nymphidii Sabini p. imperium sibi molientis agitur. 46, 23 Laco p. 82, 14 manipulatim adlocuti sunt Licinius Proculus et Plotius Firmus praefecti. II, 39, 2 profecto . . Othone honor imperii penes Titianum fratrem, vis ac potestas penes Proculum p. 6, 15, 12 ut Macro p. tribunorumque et centurionum pauci secum introirent, quotiens curiam ingrederetur, petivit (Tiberius). 15, 50, 13 summum robur in Faenio Rufo p. videbatur. 61, 14 ad Faenium p. — I, 26, 12 quaedam apud Galbae aures p. Laco elusit. 15, 53, 14 p. Faenius. — I, 24, 11 per socordiam praefecti (sc. Laconis), quem nota pariter et occulta falebant. 4, 7, 9 exstructa iam sponte praefecti (Seiani) castra (praetoria). 12, 69, 4 comitante Burro (p. praetorii) Nero egreditur ad cohortem, quae more militiae excubiis adest. ibi monente praefecto faustis vocibus exceptus . . 13, 20, 11 nihil dubitatum de fide praefecti (Burri) referunt.

θ) IV, 11, 17 Iulius Priscus *praetoriarum* sub Vitellio *cohortium* praefectus se ipse interfecit. 1, 7, 7 cf. γ. — 4, 1, 6 causa penes Aelium Seianum *cohortibus praetoriis* praefectum.

ι) I, 82, 4 Vitellio Saturnino p. *legionis* (classicae).

κ) A 38, 14 praefecto *classis* circumvehi Britanniam praecipit. III, 77, 11 sex Liburnicae . . evasere, in quis praefectus classis Apollinaris. I, 58, 7 Iulium Burdonem Germanicae classis praefectum astu subtraxit. III, 12, 3 Lucilius Bassus classis Ravennatis p. cf. 47 B. c. — 14, 3, 13 Anicetus libertus, *classi* apud Misenum praefectus. 62, 7 Anicetus, *classi* apud Misenum . . p. — III, 12, 12 classis C. Fuscum praefectum sibi destinat. 14, 63, 1 Nero praefectum (sc. Anicetum) . . corruptum . . memorat. — 13, 30, 4 Clodius Quirinalis, . . p. *remigum*, qui Ravennae haberentur.

λ) a) de p. *copiarum auxiliarium* II, 22, 18 hic (Briganticus) p. *alae* in Batavis genitus. 59, 1 Asinius Pollio *alae* p. III, 12, 14 Bassus . . a p. *alae* Vivennio Rufino, praesidium illic agitante, vincitur. 79, 11. IV, 18, 24 praefectus *alae* Batavorum Claudius Labeo. 49, 10 Claudius Sagitta, p. *alae* Petrianae. 55, 3 Classicum p. *alae* Treverorum. V, 21, 3 in quis Briganticus p. *alae* ceciderat. II, 14, 5 universam Treverorum *alam* cum Iulio Classico p. misit. — A 37, 26 Aulus Atticus p. *cohortis*. III, 35, 7. II, 59, 2 Festus ac Scipio *cohortium* praefecti opprimuntur. IV, 31, 3 praefectus *cohortis* e victis, Alpinus Montanus. 13, 9, 8 ire praefectum *cohortis* Arrium Varum et recipere obsides iubet. IV, 32, 16 en ego (Civilis) praefectus unius *cohortis* (Batavorum) . . 12, 17, 15 (naves) circumvenere barbari, praefecto *cohortis* et plerisque **auxiliarium* interfectis. II, 15, 6 Tungrarum *cohortium* praefecti sustentata diu acie telis obruntur. IV, 15, 18 (castella) a praefectis *cohortium* incensa sunt. 17, 6 captos *cohortium* p. suas in civitates (remisit Civilis). 12, 39, 11 duas *auxiliares* cohortes avaritia praefectorum incautum populum intercepere. — 2, 68, 8 a Vibio Frontone p. *equitum* vincitur. 1, 60, 6 equitem Pedito p. . . ducit. 12, 55, 7 missi e Suria . . equites cum p. Curtio Severo turbantur. — A 22, 14 seu centurio seu praefectus (sc. *cohortium auxiliarium*: Andres.) incorruptum facti testem habebat (Agricolam). Wex, al.: ille peditum, hic equitum ductor. 13, 9, 10 ortum inter praefectum (sc. *cohortis* 9, 8) et centurionem iurgium. II, 70, 12 tribuni (*legionum*) praefectique (*cohortium auxiliarium* et *alarum*), sua quisque facta extollentes, falsa vera . . miscebant. 88, 18. IV, 78, 1 tribuni praefectique. 4, 73, 20 neque dux R. . . corpora humavit, quamquam multi tribunorum praefectorumque et insignes centuriones cecidissent. 12, 35, 4 obstupescit ea alacritas ducem R.; . . sed miles proelium poscere, cuncta virtute expugnabilia clamitare; praefectique et [Bezenberger add.] tribuni paria disserentes ardorem exercitus intendebant. III, 19, 10 opes Cremonensium in sinu praefectorum legatorumque fore. 13, 37, 7 legati praefectique diversos locos pariter invaderent. 36, 12 Paccium et praefectos militesque tendere extra vallum iussit. 15, 25, 14 scribitur tetrarchis ac regibus praefectisque et procuratoribus et qui praetorum finitimas provincias regobant, iussis Corbulonis

obsequi. — IV, 16, 1 Civilis... incusavit... praefectos (sc. cohortium 15, 18), quod castella deseruissent. 31, 6 auxilia e Gallia... hortantibus praefectis... a Vitellio desciscunt.

b) α) i. q. *statthalter* II, 74, 5 praefectus *Aegypti* *Ti. Alexander. β) IV, 14, 15 quando legatum (consularem, *statthalter*)... cum imperio venire? tradi se praefectis centurionibusque: quos ubi spoliis et sanguine expleverint, mutari. 'titel des vorstehers eines kleineren bezirkes in einer kaiserl. provinz': Her. cf. Nipp. ad 4, 72.

c) de *duce barbarorum* III, 47, 2 barbarum mancipium, regiae (i. e. regis Ponti Polemonis) quondam *classis* praefectus. 11, 9, 5 nec resistere Armenii, fuso qui proelium ausus erat Demonacte praefecto. 15, 14, 6 (rex Parthorum Vologeses) Vasacen praefectum *equitatus* ire iussit.

praefero. I) A) *propr.* 1, 34, 11 *vexilla* praeferi (iubet), ut id saltem discerneret cohortes. I, 66, 4 Viennenses, *velamenta* et *infulas* praeferentes... 14, 30, 3 (feminae Britannorum) in modum Furiarum veste ferali, crinibus deiectis *faces* praeferebant.

B) *transl.* 1) α) II, 86, 20 (Fuscus) susceptis Vespasiani partibus acerrimam bello *facem* praetulit.

b) i. q. *aufweisen, zeigen* α) II, 85, 6 laceratis vexillis *nomen* Vitellii praeferebant i. q. auf denen der n. stand. 6, 24, 8 epistulae servorum nomina praeferebant i. q. gaben an. 2, 73, 15 corpus... praetuleritne *veneficii signa*, parum constitit. 13, 25, 6 ut ipse quoque (Nero) exciperet *ictus* et *ore* praeferebat. 15, 16, 13 Corbulo cum suis copiis... obvius (Paeto) non eam *speciem insignium* et *armorum* praetulit, ut diversitatem exprobraret.

β) A 11, 14 *plus... ferociae* Britannii praeferrunt. 14, 53, 19 inter nobiles et longa **decora* praeferentes novitas mea enituit. 13, 3, 7 quamquam oratio... *multum cultus* praeferebat. 16, 18, 6 dicta factaque eius... solutiora et quandam sui *neglegentiam* praeferebant. — c. acc. *praed.* 4, 75, 5 is aviam *Octaviam* et per eam *Augustum* avunculum praeferebat.

c) *praegn.* i. q. *zur schau tragen* 2, 53, 13 excipere (Germanicum) Graeci quaesitissimis honoribus, vetera suorum *facta dictaque* praeferentes i. q. cum gloriatione commemorare. 13, 45, 10 (Poppaea) *modestiam* praeferre et lascivia uti. 14, 57, 16 Plautum... ne fingere quidem cupidinem otii, sed veterum Romanorum *imitamenta* praeferre. 16, 22, 25 ut imperium evertant, *libertatem* praeferrunt. 32, 10 *auctoritatem* Stoicae sectae praeferebat.

2) i. q. *vorziehen* 2, 63, 6 multis nationibus clarissimum quondam regem ad se vocantibus Romanam *amicitiam* praetulisse (se, Maroboduum). 86, 5 praelata est Pollionis *filia*, non ob aliud quam quod... 4, 56, 14 rogati sententiam patres Zmyrnaeos praetulere. 13, 9, 14 illi *per recentem gloriam et inclinatione quadam etiam hostium Corbulonem praetulere. c. *dat.* I, 48, 4 ad hoc tantum... fratri praelatus est, ut prior occideretur. 12, 3, 3 (Agrippina) praelata ceteris... potentia uxoria iam (utebatur).

II) i. q. *praeterferre* 6, 35, 15 nec iterare (vulnus) valuit, praelatus equo. — [D 25, 22 cf. *prae.*]

praeferox. IV, 32, 8 videt *Montanum* praeferozem *ingenio* paratumque in res novas. 4, 60, 18 (Seianus) gnarus praeferozem et insidiis magis opportunum (Drusum). IV, 23, 13 (*Batavi*) praeferozes initio et rebus secundis nimii. 14, 38, 10 *gentes* praeferozes tardius ad pacem inclinabant. 15, 27, 10 scire (se, Corbulonem)... quam indomitas et praeferozes *nationes* regeret.

praefervidus. 14, 64, 9 p. *balnei* vapore enecatur.

praefestino. 5, 10, 13 Thermaeum sinum praefestinans i. q. vorüberleihen an.

praeficio. I) I, 25, 1 e libertis Onomastum futuro *sceleri* praefecit. 12, 60, 19 Claudius libertos, quos *rei familiari* praefecerat... 16, 8, 2 tamquam... praeficeret *rationibus* et *libellis* et *epistulis* libertos (Silanus).

II) A) α) I, 46, 6 *urbi* Sabinum praefecere (milites).

β) 6, 11, 7 ob ferias Latinas praeficitur (urbi) qui consulare munus usurpet.

γ) IV, 68, 8 eum Mucianus... *annonae* praefecit.

δ) 12, 42, 8 transfertur regimen *cohortium* (*praetoriarum*) ad Burrum... gnarum cuius sponte praeficeretur [M prof.].

ε) II, 23, 20 Paulinum et Celsum (nam eos quoque Otho praefecerat (sc. exercitui))... incessebant. A 8, 9 saepe *parti exercitus* in experimentum, aliquando *maioribus copiis* ex eventu praefecit (Agricolam Cerialis). 14, 28, 3 comitia praetorum... quod acriore ambitu exarserant, princeps composuit, tris, qui supra numerum petebant, *legioni* praeficiendo. — 15, 25, 8 Corbulo militum atque hostium... gnarus *gerendae rei* praeficitur.

B) a) 4, 46, 7 (Thraeces) si mitterent auxilia, suos ductores praeficere.

b) α) 2, 43, 9 Tiberius demoverat Suria Silanum... praefeceratque Pisonem. 74, 2 consultatum... quisnam *Suriae* praeficeretur. 66, 9 (Tiberius) Pomponium... *Moesiae* praefecit. 13, 46, 19 Otho... provinciae *Lusitaniae* praeficitur. 6, 32, 15 *cunctis*, quae apud Orientem parabantur, Vitellium praefecit (Tiberius). β) IV, 55, 8 Tutor *ripae Rheni* a Vitellio praefectus cf. praefectus B. b. β.

c) 2, 4, 5 (C. Caesar) Ariobarzanen... volentibus *Armenis* praefecit (sc. regem). — 6, 37, 16 Ornospaden... praefectus *campis*, qui... Mesopotamiae nomen acceperunt i. q. als *statthalter* eingesetzt. — praefectus cf. p. 1161.

praefigo. c. *dat.* I, 44, 7 praefixa *contis capita* gestabantur.

praefinio. IV, 62, 2 legio... transgredi iubetur, praefinita *die*, intra quam castris excederet.

praefluo. A) 12, 33, 9 praefluebat amnis vado incerto i. q. vor ihnen floss. Alii ad B trahunt.

B) i. q. *praeterfluo* 2, 63, 3 transgressus Danuvium, qua Noricam provinciam praefluebat. 15, 15, 1 flumini *Arsaniae* (is castra praefluebat)...

praefor. α) α) 13, 4, 2 curiam ingressus et de auctoritate patrum... praefatus... memoravit. β) c. acc. I, 14, 6 *pauca* praefatus de sua se-

nectute, Pisonem arcessi iubet. 3, 68, 5 ille *multum de clementia principis praefatus* . censuit. 15, 29, 3 ille *de nobilitate generis* *multum praefatus, cetera temperanter adiungit. 12, 22, 6 Claudius . . *multa de claritudine eius apud senatum praefatus*, sorore Volusii genitam, . . ei patrum Cottam esse, . . addidit perniciosa consilia. 69, 8 inlatus castris Nero et *congruentia* temporis praefatus, promisso donativo . . , imperator consalutatur.

γ) c. acc. c. inf. 2, 48, 7 (Tiberius) bona Aemiliae Musae . . Lepido . . et Patulei . . hereditatem . . tradidit Servilio . . , nobilitatem utriusque pecunia iuvandam praefatus.

b) D 20, 2 quis nunc feret oratorem *de infirmitate valetudinis suae praefantem?* qualia sunt fere *principia* Corvini. i. q. im eingang sprechen von.

praefulgeo. transl. 3, 76, 10 praefulgebant Cassius atque Brutus eo ipso, quod effigies eorum non visebantur (in funere). 13, 45, 5 industri memoria Sabini, consulari et triumphali decore praefulgentis.

praegracilis. 4, 57, 10 p. proceritas.

praegravis. a) propr. 16, 1, 7 lateres praegraves iacere. — II, 21, 3 (milites) incauti muros subiere, cibo vinoque praegraves i. q. überladen.

b) transl. i. q. höchst unbequem, überlästig 4, 71, 7 scelorum ministros ut perverti ab aliis nolebat, ita plerumque *satiatus* et oblati . . recentibus veteres et praegraves adfixit. 14, 3, 4 *praegravem (matrem) ratus interficere constituit. c. dat. I, 21, 5 praegravem se Nerone fuisse. III, 66, 13 illis Valentem . . praegravem fuisse. 11, 19, 14 formidolosum paci (esse) virum insignem et ignavo principi praegravem.

praegredior. A) III, 16, 2 adventare hostes, praegredi paucos. IV, 57, 3 nec procul Veteribus aberat (Vocula), cum Classicus ac Tutor per speciem explorandi praegressi . . pacta firmavere. 14, 13, 6 iret intrepidus (Nero Romanam) . . ; simul praegredi exposcunt. 11, 37, 13 is raptim *in hortos* *praegressus reperit fusam humi.

B) i. q. *praeteregredi* 14, 23, 13 illum (ducem R.) *finis* suos praegredientem incursavere Mardi.

praeiaceo. 12, 36, 10 qui (campus) *castra* praeiacet.

praeiudicium. G 10, 21 victoria huius vel illius pro praeiudicio accipitur.

praeiuvo. *III, 65, 6 cf. parcus.

praelabor. II, 35, 2 *in* quam (insulam) gladiatores navibus (sc. vehebantur) molientes (sc. remis), Germani nando praelabebantur i. q. praeveniebant, kamen zuvor an. [Halm, Her. perl.]

praelego. i. q. *praeternavigare* 2, 79, 1 *oram* Lyciae ac Pamphyliae praelegentes (Piso sui-que) . . 6, 1, 3 Caesar . . *Campaniam* praelegebat.

praelongus. I, 79, 13 neque *conti* neque *gladii*, quos praelongos utraque manu regunt, usui (erant Germanis). V, 18, 2 p. *hastis* . . militem eminus fodiebant (Germani). 2, 21, 3 p. *hastas* cf. colligo.

praematurus. 1, 30, 2, 5, 4, 51 p. *hiems* cf. b p. 525^b. 2, 71, 5 quod me parentibus . . *intra* inventam p. *exitu* raperent (dei). 13, 17, 8 ut

iam non p. neque saeva *mors* videri queat. 4, 17, 13 monnit . . , ne quis mobiles adulescentium animos p. *honoribus* ad superbiam extolleret. 14, 57, 21 caput eius . . p. *canitie* deforme. 3, 66, 17 quod multos etiam bonos pessum dedit, qui spretis quae *tarda* cum securitate, praematura vel cum exitio properant.

praemeditor. absol. 14, 15, 15 (Nero) scaenam incedit, multa cura temptans citharam et praemeditans adistentibus *phonascis i. q. vorher probierend.

praemineo. transl. c. acc. 12, 33, 3 (Caratacum) multa prospera extulerant, ut ceteros Britannorum *imperatores* praemineret. add. abl. 12, 12, 1 Cassius *ceteros* praeminebat peritia legum. 15, 34, 12 eo usque valuit, ut gratia, pecunia, vi nocendi etiam *malos* praemineret. 3, 56, 5 ut . . appellatione aliqua *cetera imperia* praemineret (Augustus). — [M I, 7, 13.]

praemitto. A) propr. a) A 29, 5 praemissa classe. I, 70, 14 praemissis Gallorum . . cohortibus et Germanorum vexillis cum ala Petriana, ipse . . cunctatus est. 70, 19 metu, ne amitteret praemissas iam cohortes alasque. II, 17, 7 praemissae a Caecina cohortes advenerant. IV, 70, 16 cohortem praemissam a Felice interficiunt. II, 11, 3 fuere quattuor legiones, e quibus bina milia praemissa (sunt); ipsae modicis intervallis sequebantur. III, 52, 1 Antonio . . praemitti equites omnemque Umbriam explorari placuit. 2, 17, 7 praemissus eques postremos . . impulit. 3, 45, 1 Silius . . praemissa auxiliari manu vastat . . pagos. II, 99, 3 Caecinam ac Valentem expediri ad bellum iubet. praemissus (est) Caecina. 3, 42, 8 praemissus cum delecta manu Indus . . multitudinem . . disiecit. 14, 26, 2 praemisso cum auxiliis Verulano legato. — II, 58, 10 praemissi (sunt) centuriones, qui Maurorum animos . . conciliarent. IV, 20, 1 Batavi cum castris . . propinquarent, praemisere qui Gallo mandata . . exponeret. 35, 9 compositus invadit, praemissis qui pontes . . insiderent. 13, 41, 5 praemissa (est) levis armatura, quae muros . . ambiret. — III, 78, 2 Cerialis, cum mille equitibus praemissus, ut . . urbem introiret. 1, 61, 4 praemisso Caecina, ut occulta saltuum scrutaretur. — I, 6 *ad bellum* cf. infra. 46, 25 ab evocato, quem ad caedem eius Otho praemiserat, confossus. II, 11, 15 Gallus, cum Spurrina *ad occupandas Padi ripas* praemissus. 100, 2 Caecina . . partem equitum ad occupandam Cremonam praemisit. mox . . secutae (legiones). III, 14, 10 (legiones) Caecina ad obtinendam Cremonam cum parte equitum praemiserat. 1, 71, 2 Stertinius, ad accipiendum in dedicationem Segimerum . . praemissus, . . — 15, 10, 11 (milites) *visendis hostium copiis* praemiserat. — I, 31, 19 eos (milites) a Nerone *Alexandriam* praemissos atque inde reversos . . III, 41, 12 eo metu cohortes Ariminum praemittit. IV, 2, 9 praemissi (sunt) Ariciam equites. 79, 21 adversus equites Novaesium a Cerialis praemissos . . proelium fecit. — I, 6, 12 (numeros et Germania) Nero . . praemissos *ad claustra Caspiarum* et bellum, quod in Albanos parabat, . . revocaverat. — I, 34, 2 praemissus (est) *in castra* Piso. 70, 6 (Siliiani) a Nerone, ut in Aegyptum praemitteren-

tur, exciti. 3, 8, 1 praemisso in urbem filio. — II, 46, 16 praemissi e Moesia .. obstinationem adventantis exercitus .. nuntiabant.

b) 2, 8, 1 praemisso *commentu*. — II, 62, 9 praemisit in urbem *edictum*, quo .. — 1, 48, 3 Germanicus .. praemittit *litteras* ad Caecinam, venire se ..

B) *transl.* 12, 6, 1 postquam haec favorabili oratione praemisit multaque patrum adsentatio sequebatur, capto rursus initio, ..

praemium. i. q. *belohnung, lohn a* c. *oppo.* et *sim.* II, 16, 20 neque eos aut Otho praemio adfecit aut *punit* Vitellius. IV, 50, 16 milites et centuriones quosdam *punit*, alios praemio adfecit. III, 61. 1, 26. 3, 26. 4, 30 cf. *poena A. a.* 13, 21, 27 *ultionem* in delatores et praemia amicis obtinuit. II, 86. III, 53. 1, 24. 12, 67 cf. *periculum a. a.* — IV, 32, 14 egregium .. *pretium* laborum recepi, necem fratris et vincula mea .. vos autem Treveri .., quod praemium effusi totiens sanguinis expectatis nisi ingrati militiam, immortalia tributa ..? 2, 9, 10 illo (Flavo) proelium referente, quodnam praemium recepisset exquiri (Arminius). Flavius .. militaria dona memorat, inridente Arminio vilia servitii *pretia*. 14, 53, 12 ampla quidem, sed pro ingentibus meritis, praemia acceperant (Agrippa et Maecenas ab Augusto) cf. 53, 16 grande huius rei *pretium*.

b) a) IV, 42, 18 libidine sanguinis et *hiatu* praemiorum ignotum adhuc ingenium .. caede nobili inuisti. V, 11, 10 *poscebant* (milites) pericula, pars virtute, multi ferocia et *cupidine* praemiorum. 1, 16, 3 mutatus princeps licentiam turbarum et ex civili bello *spem* praemiorum ostendebat. *β*) 1, 24, 10 Seianus .., rector iuveni et ceteris periculis praemiorumque *ostentator*.

c) a) I, 30, 8 *stupra* .. et *comissiones* .. volvit animo: haec *principatus* praemia putat. II, 6, 13 ne penes ceteros *imperii* praemia, penes ipsos tantum servitii necessitas esset, *fremer* miles. D 36, 34 ad *summa eloquentiae* praemia magna etiam necessitas accedebat i. q. *lohn, vorteile der b.* — 11, 7, 9 *Asinium* et *Messalam*, inter Antonium et Augustum *bellorum* praemiis *refertos* i. q. *gewinn stammend aus den k.* — I, 70, 21 *reputans* .. *Noricos* in cetera *victoriae* praemia *cessuros*. III, 37, 16 *consul* uno die .. fuerat *Rebilus C. Caesare* dictatore, cum *belli civilis* praemia *festinarentur*. II, 86, 20 (*Fuscus*) non tam praemiis *periculorum* quam ipsis periculis *laetus*. III, 53, 19 *cecidisse* in *inritum labores*, si praemia periculorum soli *adsequantur* qui periculis non *adferunt*. 74, 10 *frementibus* qui *ius caedis* et praemia *navatae operae* *petebant*. 13, 42, 15 praemium *honestae operae* *adsequi*. 16, 12, 3 *accusatori* praemium *operae* *locus* in *theatro* .. *datur*. IV, 32, 14 quod p. *effusi* totiens *sanguinis* expectatis ..? 1, 26, 3 *orditur* .. de praemiis *fnitae militiae*. 2, 70, 6 neque praemia *caedis* apud *interfectorem* *mansura*. 3, 47, 15 se non tam *vacuum gloria* *praedicabat* (*Tiberius*), ut .. *peregrinationis* *suburbanae* *inane* praemium *peteret*. I, 72, 4 *Tigellinus* .. *praefecturam* .. *praetorii* et alia praemia *virtutum* .. *vi-*

tis adeptus .. 11, 22, 8 apud maiores *virtutis* id praemium fuerat. 6, 3 qui (veteres oratores) *famam* et *posteris* praemia *eloquentiae* *cogitavissent*. 15, 54, 16 *secum servilis animus* praemia *perfidiae* *reputavit*. 16, 10, 8 (*Demianum*) ob *flagitia* *vinctum* .. *exsolvit* Nero in praemium *accusationis*.

β) D 35, 19 sic fit ut *tyrannidarum* praemia .. *ingentibus verbis* *persequantur. I, 2, 16 nec minus praemia *delatorum* *invisa* (erant) quam *scelera*. III, 61, 11 praemiis *defectorum* *versa* (est) *fides*. 4, 30, 7 actum de praemiis *accusatorum* *abolendis*. 1, 54, 4 *legati* (*Lingonum*) .. *vicinarum civitatum* praemia .. *conquerentes* *accendebant* *animos*.

d) D 36, 16. I, 5, 4. 11, 12, 10. 14, 62, 14 *magna* p. III, 60, 17 *maiora* illis p. et *multo maximum decus* (fore), si .. I, 12, 15. 3, 49, 4 *maiore* p. D 36, 34 *summa* *eloquentiae* p. 14, 53, 12 *ampla* p. I, 24, 8 *secretiora* p. 14, 62, 14 *occulta* quidem ad praesens, sed magna ei p. .. *promittit*. I, 2, 16 p. *delatorum* *invisa* (erant). 1, 3, 27 *di-gnum* p. 3, 47, 15 *inane* p.

e) IV, 2, 6 (*Antonius*) *pecuniam* *familiamque* .. quasi *Cremonensem praedam* *rapere*: ceteri .. *praemiorum expertes* (erant). — I, 5, 4 miles .. neque *magnis meritis* ac praemiis *eundem* in pace quem in bello *locum* (esse) .. *intellegit*. 15, 59, 11 *cruciatui* aut praemio *cuncta pervia* esse. — D 36, 16 quae *singula* .. *exercebant* .. *eloquentiam* et *magnis* *cumulare* *praemiis* *videbantur* i. q. *lohn, vorteil*. 37, 1 non minus *rubore* quam praemiis *stimulabantur*. II, 82, 20 *praetorianos* *Vitellio* *infensos* *reciperandae* *militiae* *praemio* *invitent*. 2, 81, 3 *singulos* *nomine* *ciens*, praemiis *vocans* *seditionem* *coep* *ptabat* i. q. *durch anbieten von belohnungen*: *Nipp.* 3, 28, 9 *inditi* (sunt) *custodes* et *lege* *Papia Poppaea* *praemiis* *inducti*, ut .. I, 24, 8 quam *velut publicam largitionem* *Otho* *secretioribus* apud *singulos* *praemiis* *intendebat*. IV, 59, 11 *interfectorem* *Voculae* *altis* *ordinibus*, ceteros, ut quisque *flagitium* *navaverat*, praemiis *attollit*. Ad 'praem.' per *zeugma* *suppl.* 'ornat'. 1, 42, 18 (*legio*) *tot proeliorum* *socia*, *tot praemiis* *aucta*. 11, 7, 9 *bellorum* *praemiis* *refertos* cf. c. a. 15, 71, 6 *Milichus* *praemiis* *ditatus* .. III, 61, 11 praemiis *defectorum* *versa* (est) *fides*. 13, 25, 19 *fautores* *histrionum* *velut* in *proelia* *convertit* *inpunitate* et *praemiis*. I, 12, 15 cum apud *infirmum* et *credulum* *minore metu* et *maiore praemio* *peccaretur* i. q. *gewinn*. 3, 49, 4 aegro *Druso* *composuisse* (*carmen*), quod, si *extinctus* *foret*, *maiore praemio* *vulgaretur*. 4, 66, 6 *din egens* et *parto* *nuper* *praemio* *male usus*. IV, 7, 17 *frueretur* (*Marcellus*) *praemiis* et *inpunitate*. 14, 55, 7 *neutrum* (*Agrippam* et *Maecenatem*) *datis* a se *praemiis exiit* (*Augustus*). 3, 26, 3 neque *praemiis opus erat* cf. *poena A. a.* II, 16. IV, 50 *praemio adficere* qm cf. a. — 4, 30, 14 *delatores*, *genus* *hominum* .. ne *poenis* *quidem* *umquam* *satis* *coercitum*, *per* *praemia* *eliciebantur*. — II, 45, 13 *spes* et *praemia* in *ambiguo* (erant *victis* *victoribusque*), *certa funera* et *luctus*. 6, 13 ne penes ceteros *imperii* *praemia* (essent). 15, 54, 21 praemia *penes* *unum fore*, qui *in-*

dicio praevenisset. 1, 26, 13 an praemia sub dominis, poenas sine arbitro esse? 2, 70, 6 neque praemia caedis apud interfectorem *mansura*. — I, 44, 11 viginti libellos praemium *exposcentium* ob aliquam . . operam Vitellius . . invenit. II, 75, 6 quid profuturas cohortes . . si unus alterve praesenti facinore *paratum* ex diverso (bei der gegenpartei) praemium *petat*? i. q. lohn. III, 51, 3 ut gregarius eques occisum a se proxima acie fratrem professus praemium a ducibus petierit. 74, 10. 3, 47, 15 cf. c. a. I, 72, 4 praemia virtutum vitiis *adeptus* cf. c. a. 15, 43, 7 addidit (Nero) praemia pro cuiusque ordine et rei familiaris copiis, finivitque tempus, intra quod effectis domibus . . *apiscerentur*. III, 53, 19. 13, 42, 15 *adsequi* cf. c. a. IV, 41, 4 neque se praemium aut honorem ex calamitate civium *cepisse* i. q. lohn, gewinn. 2, 9, 10 quodnam p. *recepisset* cf. a. 6, 3, 4 quos (milites) neque dicta [imperatoris] neque praemia nisi ab imperatore *accipere* par esset. 14, 53, 12 cf. a. 13, 21, 27 *obtinere* cf. a. III, 37, 16 cum belli civilis praemia *festinarentur*. 1, 17, 20 isdem in castris praemium (sc. militiae peractae) pecunia *solveritur*. 6, 47, 3 qua damnata cum praemium accusatori *decerneretur*, . . 14, 55, 7 *dare*. 15, 43, 7 *addere* cf. supra. I, 51, 4 exercitus . . expeditionem et aciem, praemia (sc. belli et proeliorum i. e. maxime praedam) quam stipendia malebat cf. Wolff. IV, 32, 14 *expectare* cf. a. V, 16, 20 alacrior omnium (militum) clamor, quis . . praemia et quies in posterum *sperabantur*. 14, 62, 14 *promittere* cf. d. 4, 30, 7 actum de p. accusatorum *abolendis*. 66, 6 diu egens et *parto* nuper p. male usus. — 1, 3, 27 bellum . . adversus Germanos supererat, abolendae magis infamiae . . quam . . dignum *ob* praemium i. q. gewinn. 58, 15 quieta turbidis antehabeo, neque *ob* praemium, sed ut . . II, 10, 19 Crispum . . accusationes *cum* praemio exercuisse. 12, 67, 10 summa scelera incipi cum periculo, peragi cum praemio.

praemoneo. 11, 35, 7 apud quos (milites) praemoneante Narcisso pauca verba fecit (Claudius) i. q. nach einer vorangehenden mahnenden ansprache des N. an die s.

praemunio. III, 21, 10 (legio) agresti fossa . . praemunita i. q. vorn gedeckt durch.

praenomen. 3, 17, 20 is (Cn. Piso) praenomen mutaret.

praenuntias. 14, 2, 5 iam lasciva oscula et praenuntias *flagitii blanditias adnotantibus proximis. 15, 23, 16 Thraxeam . . inmoto animo praenuntiam *imminentis caedis* contumeliam excepisse.

praeopto. IV, 58, 10 quotiens Romanae legiones perire praeoptaverint.

praeeparatio. D 19, 11 longa principiorum praeeparatio i. q. die in den eingängen bestehende vorbereitung.

praeeparo. I, 72, 14 pessimus quisque . . adversus publicum odium privatam *gratiam* praeeparat i. q. im voraus sich verschaffen. 11, 7, 3 usui et rebus *subsidium* praeeparari, ne quis inopia advocatorum potentibus obnoxius sit i. q. für die nöthigen bedürfnisse des lebens verschaffe man (d. h. die redner) sich im vor-

aus eine einnahmequelle, geld. Aliter expl. Ernesti. [M praeeparare, quod retin. Bach; Haase, Nipp. parari.] 13, 21, 17 cum meis consiliis *adoptio* et proconsulare *ius* et *designatio* consulatus et *cetera* apiscendo imperio praeepararentur i. q. vorbereiten. — [Non necessario coni. Ritter D 34, 2 cf. paro. M 4, 28, 5 cf. com. crit. et Ritter, Draeger. M 11, 8, 7 praeeparabat cf. paro.]

praepedio. a) *propr.* 4, 25, 7 aderant semisomnos in barbaros, praepeditis Numidarum equis i. q. angekoppelt. Nipp. expl. an den füssen gefesselt.

b) *transl.* a) III, 50, 20 nec pecuniam aut frumentum providerant, et *festinatio* atque *aviditas* praepediabant, dum (indem) quae accipi poterant rapiuntur. 68, 14 filium . . universis commendans, postremo *fletu* praepediente (sc. vocem) . . consuli . . pugionem . . reddebat.

β) 3, 3, 7 Antoniam . . reperio (nullo) insigni officio functam (esse in funere) . . seu *valetudine* praepediabatur, seu . . 15, 66, 7 non vox adversum ea Faenio, non silentium, sed *verba* sua praepediens et pavoris manifestus i. q. stammelnd, stotternd. — seq. *inf.* 2, 73, 9 etiam si . . praepeditus sit (Germanicus) percussas tot victoriis Germanias servitio premere.

praepollo. V, 8, 7 dum Assyrios penes Medosque . . Oriens fuit, . . postquam *Macedones* praepolluere [Halm; M praepotuer], . . 11, 14, 4 *Phoenicias*, quia mari praepollebant, intulisse Graeciae (litteras). 2, 45, 4 quibus (Semnonibus ac Langobardis) additis praepollebat (*Arminius*). 6, 42, 17 placitum opperiri *viros* praepollentis. 2, 51, 5 plerique nitebantur, ut *numerus* liberorum in candidatis praepolleret.

praepono. A) a) IV, 39, 8 eius *nomen epistulis edictisque* praeponebatur i. q. praescribatur.

b) 1) a) 6, 1, 13 praepositi servi, qui conquirent pertraherent, . . vim . . velut in captos exercebant. — G 30, 7 (Chattis) multum . . rationis ac sollertiae: praepondere electos, audire praepositos, nosse ordines i. q. sie stellen an die spitze nur auserlesene (als führer). Egelhaaf expl. in die vorderste gefechtslinie stellen. 3, 74, 12 triperitum exercitum pluris in manus dispergit praeponitque centuriones virtutis expertae.

β) c. *dat.* 14, 59, 11 (Pelagonem spadonem) Nero *centurioni* et *manipulo*, quasi satellitibus ministrum regium, praeposuerat. — G 44, 17 neque nobilem neque ingenuum, ne libertinum quidem *armis* praepondere regia utilitas est (apud Suionas). — A 19, 12 *officiis* et *administrationibus* potius non peccaturos praepondere (Agricola), quam damnare cum peccassent. I, 20, 9 *exactioni triginta equites R. praepositi (sunt), novum officii genus. IV, 47, 3 sescentiens sestertium a privatis mutuum acciperetur, praepositusque (est) *ei curae* Pompeius Silvanus. 15, 18, 10 tris consulares . . *vectigalibus* publicis praeposuit (Nero). 2, 6, 3 Anteus et Caecina *fabricandae classi* praeponuntur. — II, 23, 26 Titianum fratrem . . *bello* praeposuit. — A 7, 12 Agricolam . . *legioni* . . praeposuit. I, 48, 14 (Vinius) legioni post praeturam praepo-

situs probatusque . . 53, 5 hunc iuvenem (Caecinam) Galba . . legioni praeposuit. II, 86, 5 (Antonius) praepositus a Galba . . legioni . . III, 44, 6 illic . . legioni a Claudio praepositus . . 52, 13 Plotium Griphum . . a Vespasiano . . legioni praepositum . . II, 92, 1 praeposuerat (Vitelius) praetorianis Publilium Sabinum a praefectura cohortis. IV, 68, 6 Varus praetorianis praepositus . . 68, 11 Arrecinum Clementem . . praetorianis praeposuit. I, 46, 3 Plotium Firmum e manipularibus quondam, tum *vigilibus* praepositum. II, 100, 16 Lucilius Bassus post praefecturam alae Ravennati simul ac Misensensi *classibus* a Vitellio praepositus . . — A 9, 2 *provinciae Aquitaniae* praeposuit (Agricolam Vespasianus). 9, 25 Britanniae praepositus est (Agricola). 14, 1 consularium primus Aulus Plautius praepositus (est Britanniae). II, 5, 10 hic Suriae, ille Iudaeae praepositus, vicinis provinciarum administrationibus invidia discordes . . 58, 3 Luceius Albinus a Nerone Mauretaniae Caesariensi praepositus, addita per Galbam Tingitanae provinciae administratione . . III, 46, 16 Fonteius Agrippa ex Asia . . Moesiae praepositus est. 2, 77, 2 Pisonem . . Suriae praepositum (esse). 56, 16 *Commagenis* Q. Servaeus praeposuit. 13, 8, 6 Domitium Corbulonem *retinendae Armeniae* praeposuerat (Nero). — 6, 11, 9 Augustus bellis civilibus (sc. cum Roma abesset) Cilnium Maecenatem . . *cunctis* apud Romam atque Italiam praeposuit.

2) *praepositus subst.* A 15, 6 aequae discordiam praepositorum (i. e. legati et procuratoris), aequae concordiam subiectis exitiosam (esse). G 30, 7 cf. I. a. I, 36, 5 gregarius miles caveri . . praepositos iubebat.

B) i. q. *vorziehen* c. dat. 1, 75, 15 unde ceteri *silentium* et *paupertatem* confessioni et beneficio praeposuerunt. — [M 3, 5, 13 cf. propono.]

[*praepossum*. V, 8 cf. praepollo.]

praeposterus. i. q. *verkehrt* D 26, 12 foeda et p. . . *exclamatio*. III, 78, 17 Antonius p. *obsequio* . . crimen meruit i. q. *übel angebracht*. 16, 17, 8 Mela . . petitione honorum abstinuerat per *ambitionem* p.

praepotens. a) de *hom.* I, 7, 14 venalia cuncta, praepotentes *liberti*, servorum manus sbitis avidae. III, 47, 3 Anicetus . . *libertus*, praepotens olim. I, 59, 1 Civilis . . praepotens inter Batavos. 4, 31, 15 (Suillium) vidit sequens aetas praepotentem, venalem et Claudii principis amicitia diu prospere, numquam bene usum. 15, 64, 20 sine ullo funeris sollempni crematur. ita codicillis praescripserat, cum etiam tum praedives et praepotens supremis suis consuleret. — *subst.* II, 91, 20 aliis id ipsum placebat, quod neminem ex praepotentibus, sed Thraseam ad exemplar verae gloriae legisset. 5, 2, 10 (Fufius) Tiberium acerbis facietis inridere solitus, quarum apud praepotentes in longum memoria est.

b) de *rebus* 3, 48, 12 haud laeta memoria Quirini erat ob . . sordidam et praepotentem *senectam*.

praeproperus. *transl.* i. q. *vorcilig, übereilt* II, 76, 26 Othonem . . praepropera ipsius *desperatione* victum.

praerigesco. 13, 35, 15 adnotatus (est) miles . . ita praeriguisset manus (acc. *graec.*), ut . . i. q. vorne an den händen erstarren.

praeripio. *transl.* a) i. q. *vorwegnehmen, entreissen* I, 35, 4 praereptam sibi *ultionem* querentes. 13, 9, 15 querente Ummidio praerepta *quae* suis consiliis patravisset. — 13, 28, 6 prohibiti (sunt) tribuni *ius* praetorum et consulum praeripere i. q. der iurisdiktion . . vorgreifen.

b) *spec. α*) 15, 59, 16 dum posteris, si *vita* praeriperetur, mortem adprobaret i. q. vor der zeit, zu früh ihm entrissen würde.

β) 14, 33, 17 caedes patibula ignes cruces, tamquam reddituri supplicium ac praerepta interim *ultione*, festinabant (Britanni) i. q. nachdem sie inzwischen im voraus rache genommen hätten. Alii aliter explic.

praeruptus. a) *propr.* II, 41, 16 praeruptis utrimque *fossis*.

b) *transl.* 5, 3, 1 ex eo praerupta iam et urguens *dominatio* (erat). 16, 7, 14 *iuvenem* . . animo praeruptum.

praesagium. A) i. q. *ahnung* c. *gen. obi.* 14, 64, 2 puella . . praesagio *malorum* iam *vitae* exempta.

B) *transl.* i. q. *weissagung* c. *gen. subi.* G 10, 11 proprium gentis *equorum* . . praesagia ac monitus *experiri*. 6, 20, 8 non omiserim praesagium *Tiberii* de Galba. 11, 21, 15 ibi defunctus *fatale* p. *implevit* i. q. die w. von seinem schicksal. 31, 16 forte lapsa vox in praesagium vertit i. q. wurde zur w. — i. q. *vorbedeutung* c. *gen. obi.* I, 3, 8 caelo terraque prodigia et fulminum monitus et *futurorum* praesagia, laeta tristia, ambigua manifesta. 15, 74, 10 ad auspiciam et praesagium *futureae ultionis* trahabatur. 11, 11, 13 favor plebis acrior in Domitium loco praesagii acceptus est.

praesagus. *transl.* II, 1, 11 p. responsa i. q. prophetisch.

praescius. 14, 14, 7 *numen* praecipuum et praescium (Apollinem). c. *gen.* 6, 21, 15 complexus eum Tiberius praescium *periculorum* (esse) . . gratatur. 11, 29, 9 ne quo sermone praesciam *criminis* et *accusatoris* faceret (Messalinam). — *subst.* i. q. *wahrsager* II, 78, 4 (Vespasianus) Seleucum quendam mathematicum rectorem et praescium palam habuit.

praescribo. A) i. q. *voranschreiben* a) *propr.* III, 13, 10 recurrens in principia miles praescriptum (sc. signis et vexillis) Vespasiani *nomina*, proiectas Vitellii effigies adspexit. 3, 57, 7 publicis privatisve *monimentis* ad memoriam temporum non consulum *nomina* praescriberentur, sed eorum qui . . II, 65, 7 tamquam . . *diplomatibus* nullum *principem* praescripsisset i. q. an der spitze der geleitsbriefe namhaft machen.

b) *transl.* i. q. *vorschieben, zum vorwand nehmen* 4, 52, 12 frustra Pulchram praescribi. 11, 16, 19 frustra Arminium praescribi.

B) i. q. *vorschreiben* a) *befehlen, verordnen* 3, 63, 14 facta (sunt) senatus consulta, *quis* multo cum honore *modus* tamen praescribatur. 8, 10 haec palam (dixit) . . neque dubitabantur praescripta *ei* [Lips.; M et] a Tiberio (esse). 15, 64, 19 *ita* codicillis praescripserat

cf. praepotens. — seq. *ne* 1, 6, 4 *patris iussa* simulabat (Tiberius), *quibus* praescripsisset *tribuno* . . . , *ne* cunctaretur Agrippam morte adficere. seq. *coni.* 6, 17, 4 senatus praescripserat, duas quisque faenoris partes in agris per Italianam conlocaret. — seq. *inf.* 6, 23, 9 praescriptum fuisse *Macroni* . . . iuvenem . . . ducem populo imponere.

b) *vorzeichnen, angeben* D 25, 1 *sequar praescriptam a te . . . formam* (disputationis). 13, 4, 6 *formam futuri principatus praescripsit* i. q. einen plan, ein bild entwerfen von.

praescriptio. A) 1, 7, 11 *ne edictum quidem, quo patres in curiam vocabat, nisi tribuniciae potestatis praescriptione posuit* (Tiberius) i. e. praescripto nomine suo et titulo tribuni.

B) 6, 15, 14 *facto large et sine praescriptione generis et numeri senatus consulto* i. q. bestimmung.

praesens. A) in *univ.* a) *adi.* α) c. *oppos.* et *sim.* D 36, 33 cum *testimonia . . . in iudiciis non absentes nec per tabellam* (schriftlich) dare, sed *coram* (persönlich, mündlich) et praesentes dicere cogentur. II, 100, 9 qui (Caecina) praesens eoque validior . . . *oppon.* 100, 7 *scripsit* Valens exercitui. IV, 13, 13 eadem Hordeonius praesens monuerat i. q. coram, persönlich, mündlich: *oppon.* 13, 10 *missis Antonii litteris.* 31, 4 (proeli) *eventum litterae Antonii docuere . . . ; et . . . Montanus fortunam partium praesens fatebatur.* V, 26, 12 quae Antonius *epistulis, Hordeonius praesens monebat.* — A 3, 18 non pigebit . . . *memoriam prioris* *servitutis ac testimonium praesentium bonorum composuisse. 4, 16, 12 Augustus quaedam ex *horrida illa antiquitate ad praesentem usum flexerat.* 14, 63, 8 praesentem saevitiam melioris olim fortunae recordatione adlevabant. 15, 39, 13 (Neronem) cecinisse Troianum excidium, praesentia mala *vetustis* cladibus adsimulantem. — I, 78, 6 inter quae necessitate praesentium rerum et *instantibus* curis excusata . . . 86, 8 cum praesenti exitio etiam *futuri* pavor (erat). IV, 65, 3 neque subire condiciones metus futuri neque palam asperrari condicio praesens sinebat. 4, 35, 14 *socordiam eorum inridere libet, qui praesenti potentia credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam.* 13, 37, 24 si *omissa spe longinqua et sera praesentem potiore* et sequeretur. — I, 83, 18 num omnes nuntios *palam* audiri, omnia consilia cunctis praesentibus tractari ratio rerum . . . patitur?

β) D 13, 8 forte praesentem spectantemque Virgilium veneratus est (in theatro populus). 36, 33. II, 100, 9 cf. α. III, 41, 10 pudor et praesentis ducis reverentia morabatur. 1, 14, 12 quo minus idem (proconsulare imperium) pro Druso postularetur, ea causa quod designatus consul Drusus praesensque (sc. Romae cf. Pfitzn.) erat. Nipp. intelleg. in senatu. 4, 39, 4 moris . . . tum erat (Caesarem) quamquam praesentem scripto adire. 15, 41, 4 ara fanumque, quae praesenti Herculi Arcas Evander sacraverat. I, 83, 18 cunctis praesentibus cf. α. IV, 43, 8 regna praesente Caesare. — i. q. *persönlich* IV, 13, 31. V, 26 cf. α. III, 52, 7 Mucianus . . . ni praesens urbe poteretur, expertem se . . . gloriae

ratus. 2, 26, 17 consulatum (obtulit Germanico), cuius munia praesens obiret. IV, 45, 5 lamenta et supremorum imaginem praesenti sibi circumdata (esse). 86, 4 an praesenti sibi exercitum imperiumque traditurus foret. — III, 1, 14 salubri mora novas vires adfore, *ex praesentibus nihil perituum i. q. vorhanden, zur Verfügung stehend. 4, 47, 4 Sabinus . . . postquam Labeo . . . rex . . . venerat, addita praesenti copia ad hostem pergit. — A 3, 18 p. *bona* cf. α. 16, 1, 9 quae per tantum aevi occulta augendis p. bonis. 4, 8, 15 Germanici liberi, unica p. *malorum* levamenta, inducerentur. 15, 39, 13 cf. α. V, 3, 9 cuius auxilio *praesentes *miserias* pepulissent. I, 86 p. *exitium* cf. α. 77, 4 Otho . . . munia imperii obibat, quaedam ex dignitate rei p., pleraque contra decus ex p. *usu* properando. 11, 8, 13 in quos . . . ira magis quam ex usu p. accensus. 1, 32, 13 vigiliis, stationes, et si qua alia praesens usus indixerat, ipsi partiebantur (milites). 4, 16, 12 cf. α. I, 78 necessitas p. *rerum.* IV, 65 *condicio* p. cf. α. 14, 55, 10 quod p. condicio poscebat. 12, 18, 7 cultu vultuque . . . ad p. *fortunam* comparato. 37, 5 p. *sors* mea . . . mihi informis . . . est. I, 83, 2 cum optimus quisque remedium praesentis *licentiae* posceret. III, 68, 9 pauca et praesenti *maestitiae* congruentia locutus. 4, 35, 14 p. *potentia* cf. α. 12, 6, 10 audivisse a parentibus . . . abripi coniuges ad libita Caesarum: procul id a p. *modestia.* 13, 37, 24 p. *spem* sequi. 14, 63, 8 p. *saevitiam* adlevare cf. α. 15, 63, 2 adversus p. *fortitudinem* mollitus (Seneca). 3, 34, 23 vix praesenti *custodia* (maritorum) manere inlaesa coniugia i. q. bei persönlicher hut.

b) *subst.* α) *sing.* I, 44, 14 omnes interfici iussit . . . munimentum *ad praesens, in posterum* ultionem. III, 6, 6 infami gratia primum pilum adepto laeta ad p. male *parta mox in perniciem vertere. 4, 31, 14 quod aspere acceptum ad p. mox in laudem vertit. 16, 5, 15 dissimulatum (est) ad p. et mox redditum odium. I, 85, 4 compositi (sunt) ad p. qui coereri non poterant. III, 29, 5 (ballista) ut ad p. disiecit obruitque quos inciderat, ita . . . 4, 40, 33 quid . . . *volutaverim . . . omittam* ad p. referre: id tantum aperiatur . . . 13, 22, 7 Silana in exilium acta (est) . . . Plautus ad p. silentio transmissus est. 14, 6, 9 sibi ad p. quiete opus (esse). 62, 13 occulta quidem ad p., sed magna ei praemia . . . promittit. — IV, 17, 1 clara ea victoria *in praesens, in posterum* usui (erat). II, 70, 9 quae laeta in p. *mox* perniciem ipsi fecere. 15, 74, 8 in p. haud animadversum *post* arma Vindicis ad auspicium . . . trahebatur. II, 4, IV, 58. 1, 4. 76. 3, 28. 4, 21. 11, 15. 15, 36. 44 cf. p. 589^a.

β) *plur.* 1) *masc.* 6, 36, 18 posse Parthos *absentium* aequos, praesentibus mobiles, ad paenitentiam vocari. 50, 15 cuncta conloquiis inter praesentes, nuntiis apud *legatos* et *exercitus* festinabantur. IV, 18, 9 Lupercus legionarios e praesentibus, Ubios e *proximis*, Treverorum equites *haud longe* *agentis* . . . tramisit i. q. die am platze waren, zur Verfügung stehend. — I, 13, 19 Otho . . . donec bellum fuit, inter praes-

sentes (sc. duces) splendidissimus i. q. von der ganzen umgebung. II, 65, 15 missus est in locum eius Bolanus e praesentibus i. q. aus der persönlichen umgebung des fürsten. — I, 62, 6 extruendo tumulo caespitem Caesar posuit, gratissimo munere in defunctos et praesentibus doloris socius. 12, 67, 6 sprete praesentium invidia.

2) *neutr. a*) D 18, 17 vitio malignitatis humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio esse. 1, 2, 11 cum . . . tuta et praesentia quam vetera et periculosa mallent. 13, 3, 10 adnotabant seniores, quibus otiosus est vetera et praesentia contendere. 1, 29, 2 Drusus . . . vocata contione . . . incusat priora, probat praesentia i. q. ihr . . . gegenw. betragen. IV, 8, 10 *ulteriora* (i. q. praeterita, die republik) mirari, praesentia (die monarchie) sequi. — IV, 69, 13 taedio futurorum praesentia placere. 11, 12, 11 *opperiri futura et praesentibus frui pro solacio habebat. II, 95, 12 (Vitellius) abunde ratus, si praesentibus fruere, nec in longius consultans, . . . 6, 46, 9 illi (Tiberio) non perinde curae (erat) gratia praesentium quam in posteris ambitio. — I, 28, 5 anteposuerunt . . . centuriones praesentia dubiis et honestis. 4, 3, 15 se . . . adultero foedabat, ut pro honestis et praesentibus flagitiosa et incerta expectaret.

β) I, 72, 13 pessimus quisque diffidentia praesentium mutationem pavens. II, 8, 17 multi . . . erecti rerum novarum cupidine et odio p. 3, 44, 5 multi odio p. et cupidine mutationis suis quoque periculis laetabantur. 1, 28, 3 id miles . . . omen p. accepit. 6, 46, 9 gratia p. cf. α. — D 18 praesentia in fastidio esse cf. α. I, 57, 12 principes . . . castrorum, quibus praesentia ex affluentibus et parta victoria magnae spes (erant) i. q. die schon jetzt mittel im überflus hatten. III, 84, 21 quae natura pavoris est, cum omnia metuenti praesentia maxime dispicerent, . . . regreditur i. q. das zunächst liegende. IV, 69 placant cf. α. 15, 5, 9 nec praesentia prospere fruebant i. q. die gegenw. verhältnisse, unternehmungen. — I, 28 antepone praesentia dubiis cf. α. 1, 2, 11 cum . . . tuta et p. quam vetera et periculosa mallent. IV, 8 sequi cf. α. 59, 17 veniam ostentantes, si p. sequerentur i. q. sich der gegenwart fügen. 15, 13, 15 pacem ex aequo utilem: ne p. tantum spectaret (Vologeses). I, 54, 11 fore ut acerrimi militum et p. conquesti . . . occiderentur. 1, 29, 2 probare cf. α. 12, 50, 8 perpallunt Vologesen omittente p. i. q. für jetzt sein unternehmen aufzugeben. Roth expl. den augenblickl. besitz. — II, 95, 11, 12 praesentibus frui cf. α. 5, 10, 10 iam publicis studiis frequentabatur, laetus praesentibus et inanium spe. — 13, 49, 15 Thræsa . . . non praesentium ignarum respondebat eius modi consulta corrigere. — III, 69, 15 Sabinus re trepida, quod tutissimum e praesentibus (erat), arcem Capitolii insedit i. q. unter den gegenwärtigen, vorliegenden verhältnissen. 2, 80, 2 nec Piso . . . omisit tutissima e p. IV, 56, 12 optimum e p. ratus mutua dissimulatione . . . grassari. — 1, 30, 15 Drusus . . . quia praesentia satis consederant, in urbem redit i. q. die verhältnisse an ort und stelle. 45, 1 compositis praese tibus haud minor moles

supererat. 11, 18, 10 ubi praesentia satis composita sunt. 3, 47, 7 iturum, ut praesentia spectaret componeretque. 2, 47, 14 Temnios . . . levare . . . tributis mittique ex senatu placuit, qui praesentia spectaret refoveretque. 3, 38, 18 pars turbant praesentia, alii . . . Haemum transgrediuntur, ut remotos populos concirent i. q. erregt unordnungen an ort und stelle.

B) vi praegn. i. q. augenblicklich, sofortig G 19, 4 adulteria, quorum poena praesens (est). 1, 38, 2 vexillarii . . . praesenti duorum militum supplicio . . . repressi sunt. 1, 45, 13 (Celsus) simulatione irae vinciri iussum . . . praesenti exitio subtrahit. II, 75, 6 quid profuturas cohortes . . . si unus alterve p. facinore paratum ex diverso praemium petat? 14, 57, 10 (Neroni) caveri . . . ab urbanis insidiis *p. *opera cf. opera B.

praesentia. IV, 49, 21 vulgus . . . ruere in forum, praesentiam Pisonis exposcere. 2, 35, 9 cf. coram A. — A 39, 13 optimum in praesentia statuit reponere odium cf. 4, 59, 15 quid in praesentiarum conduceret. [M in presentia rum.] Cf. Wölfl., Philolog. 26, 153.

praesertim. D 10, 27. 24, 14 cum p. cf. p. 246^a C. α et β.

praeses. A) IV, 53, 13 Iovem, Junonem, Minervam praesidesque imperii deos precatus i. q. schutzgötter.

B) i. q. statthalter 6, 41, 5. 12, 45, 18 Ummidium Quadratum praesidem Suriae.

praesideo. A) i. q. praesidio esse c. acc. 4, 5, 2 Italiam utroque mari duae classes, Misenum apud et Ravennam, proximumque Galliae litus rostratae naves praesidebant. 72, 16 haud spernenda illic (in castello) civium sociorumque manus litora Oceani praesidebat.

B) i. q. praesesse a) 13, 5, 9 legatis Armeniorum causam gentis apud Neronem orantibus escendere suggestum imperatoris et praesidere simul parabat (Agrippina). G 43, 14 apud Nahanarvalos antiquae religionis lucus ostenditur. praesidet sacerdos muliebri ornatu (sc. lueo sacro et religioni). 12, 56, 16 ipse (Claudius) insigni paludamento neque procul Agrippina chlamyde aurata praesedere [M praesidere] (sc. navali proelio). 1, 16, 5 castris aestivis tres simul legiones habebantur, praesidente Iunio Blaeso (sc. legato pro praefore Pannoniae). — subst. i. q. statthalter 3, 40, 11 superbia praesidentium cf. faenus.

b) c. dat. II, 3, 6 familiae utriusque posterii caerimonis praesiderent. 2, 86, 3 (Occia) septem et quinquaginta per annos summa sanctimonia Vestalibus sacris praesederat cf. Nipp. 1, 76, 9 edendis gladiatoribus . . . Drusus praesedit [1 m praesedit]. 3, 64, 11 fetiales quoque iis ludis praesiderent. 6, 47, 12 testium interrogationi, tormentis servorum Macronem *praesedissee. 3, 33, 13 praesedissee nuper feminam exercitio cohortium, decursu legionum. 12, 37, 16 moribus veterum insolitum (erat), feminam (cf. 37, 13 Agrippinam alio suggestu conspicuam) signis Romanis (i. e. cohortibus praetoris in armis stantibus: 36, 9) praesidere. IV, 74, 6 ipsi plerumque legionibus nostris praesidetis, ipsi has . . . provincias regitis. 1, 58, 8 Arminium apud Varum, qui tum exercitui praesidebat, reum

feci (Segestes). 14, 58, 4 Corbulonem, magnis tum exercitibus praesidentem (sc. legatum pro praetore Suriae). 12, 60, 5 divus Augustus apud equestres, qui *Aegypto* praesiderent, lege agi. iusserat. de rege 12, 15, 11 (Eunones) Aorsorum *genti* *praesidens: Halm suppl. cf. praecello.

c) c. acc. 3, 39, 2 is (Vellaenus) proximum *exercitum* praesidebat (sc. legatus pro praetore Moesiae). 12, 29, 9 scripsit Palpellio Histro, qui *Pannoniam* praesidebat (sc. legatus pro praetore), . . . de rege 12, 14, 20 accitus (est) in regnum Vonones *Medos* tum praesidens. — [14, 20, 9 Ritter.]

praesidium. A) *propr.* i. q. *schutz, bedeckung* D 5, 22 qua (arte eloquentiae) semper armatus praesidium amicis, opem alienis, salutem periclitantibus. . . *feras, ipse securus et . . . munitus. 5, 28 non . . . lorica et gladius in acie firmius munimentum quam reo et periclitanti eloquentia, praesidium simul ac telum. 14, 54, 8 quo modo in militia aut via fessus adminiculum orarem, ita in hoc itinere vitae senex . . . cum opes meas ultra sustinere non possim, praesidium *peto*. 15, 1, 15 accendebat dolorem eorum Monobazus . . . quod praesidium aut unde peteret rogitan. 1, 38, 6 postquam intutae latebrae, praesidium ab audacia *mutuatur*. 58, 9 parum praesidii in legibus erat. A 22, 10 intrepida ibi hiems, *crebrae eruptiones et sibi quisque (sc. praefectus castelli) praesidio. 1, 8, 24 die funeris milites velut praesidio steterunt. 3, 9, 3 (legio) praesidio *Africae* ducebatur (adversus Tacfarinatem). I, 65, 10 conscriptas (esse) . . . legiones in praesidium *Galbae*. IV, 35, 6 missos . . . frumentatores datasque in praesidium cohortes velut multa pace ingredi accepit. 15, 10, 16 coniunx ac filius castello . . . abdi, data in praesidium cohorte. 12, 49, 7 Paelignus . . . abscessu suorum et incurstantibus barbaris praesidii egens ad Radamistum venit. G 13, 15 haec dignitas, hae vires, magno . . . iuvenum globo circumdari, in pace decus, in bello praesidium. III, 12, 15 Atriam pervectus a praefecto alae Rufino, praesidium illic *agitante*, vincitur i. q. in besatzung stehen, in garnison liegen. 1, 38, 1 in Chancis coeptavere seditionem praesidium agitantem vexillarii discordium legionum. 3, 41, 4 quae (cohors) Lugduni praesidium agitabat. 15, 11, 4 centurione . . . turrim, in qua praesidium agitabat, defendere auso i. q. in dem er seinen wachtposten hatte.

B) *meton.* a) i. q. *besatzungstruppen, besatzung, posten, piket* I, 70, 13 praesidio alae unius latissima Italiae pars defendi nequibat. III, 61, 6 Interamnam . . . praesidio quadringentorum *equitum* teneri. IV, 35, 12 quae (castra) relictorum illic *militum* praesidio tenebantur. 12, 45, 8 castellum Gorneas, tutum loco ac praesidio militum, quis Pollio . . . praerat. 15, 46, 2 gladiatores apud oppidum Praeneste temptata eruptione praesidio militis, qui custos *adesset, coerciti sunt. — 13, 36, 4 *curam* praesidorum (der pikets) Paccio . . . mandat cf. 36, 2 dispositis per idoneos locos cohortibus. — II, 36, 6. 2, 25, 6 *modicum* p. 59, 14 *leve* p. 13, 41, 10 *validum* p. 15, 9, 2 *crebriora* p. 17, 13 Vologenesis ad Corbulonem missi nuntii, detra-

heret castella trans Euphraten . . . ille Armeniam quoque *diversis* (feindlich) praesidiis vacuam fieri exostulabat. 1, 70 cf. supra. III, 43, 5 Foroiulensem coloniam, claustra maris, praesidio tuebatur. 2, 25, 6 propinquo luco defossam Varianae legionis aquilam modico p. servari indicat. II, 83, 10 Achaia Asiaque, quas inermes exponi Vitellio, ni praesidiis firmarentur. IV, 55, 19 si Alpes praesidiis firmarentur. II, 98, 9 Alpes praesidiis insessae nuntios retinebant. 13, 39, 5 (commeatus) per montes ducebantur praesidiis nostris insessos. 2, 59, 14 quisquis eam provinciam (Aegyptum) claustraque terrae ac maris quamvis levi p. adversum ingentes exercitus insedisset. 15, 9, 2 Corbulo . . . Euphratis ripam crebrioribus p. insedit. Rupertus ad b trahit conl. 12, 2 munimenta et 17, 12 castella. III, 35, 9 transitus Alpium praesidiis occupati (sunt) suspecta Germania. 50, 16 teneri praesidiis Appenninum rebantur. 61. IV, 35 cf. supra. 70, 7 ne Tutor quidem maturavit . . . ardua Alpium praesidiis claudere. 15, 46, 2 gladiatores praesidio militis coerciti sunt cf. supra. 12, 45, 8 castellum tutum praesidio militum cf. supra. 15, 3, 9 hostiles ingressus praesidiis intercipit i. q. wachtposten. — II, 36, 6 Spuriona . . . relicto Placentiae modico p., cum cohortibus subvenit. III, 6, 9 relictum (est) Altini p. adversus classis Ravennatis *conatus. 12, 16, 5 ventum Sozam, oppidum Dandaricae, quod . . . optineri relicto ibi p. visum (est). 2, 11, 2 Caesar nisi pontibus praesidiisque *impositis* (sc. his pontibus) dare in discrimen legiones haud imperatorium ratus . . . 14, 30, 9 praesidium . . . inpositum (est) victis. 11, 19, 15 *referri* praesidia cis Rhenum (iussit Claudius). 13, 41, 11 nec teneri (Artaxata) *poterant sine valido p. ob magnitudinem moenium, nec id nobis virium erat, quod *firmando* praesidio et capessendo bello divideretur i. q. firmum p. imponere. — i. q. *hülfskorps, streitmacht* 4, 36, 9 nec minus sua (Cyzicenorum) constantia quam praesidio *Luculli* pulso rege. III, 45, 13 in extremum discrimen Cartimanduum adduxit. tum *petita* (sunt) a Romanis praesidia. et cohortes alae nostrae . . . exemere . . . periculo reginam. 77, 2 servus . . . pollicitus, si praesidium *acciperet*, . . . arcem traditurum, . . . cohortes expeditas . . . super caput hostium sistit i. q. truppen, mannschaft. 78, 10 . . . quando validissimae cohortes a Vitellio descivissent, et *abscis* omnibus p. cessurus imperio videbatur i. q. streitkräfte, bewaffnete macht. 3, 43, 2 apud Aeduos maior moles exorta, quanto civitas opulentior et comprimendi procul praesidium (erat). III, 82, 11 miles Vitellianus trinis . . . praesidiis occurrit i. q. 82, 8 tripertito agmine. — 14, 26, 12 additum (est) *ei (Tigrani) praesidium mille legionarii, tres sociorum cohortes i. q. schutzwache. 45, 8 Caesar . . . omne iter, quo damnati ad poenam ducebantur, *militaribus* p. saepsit.

β) i. q. *bedeckung, eskorte* 1, 39, 26 legatos praesidio . . . *equitum* dimittit. 13, 38, 3 mille equitum praesidium Tiridates *adfore* sibi (in colloquio) dicebat. III, 59, 16 nuntii . . . (ad eos) penetabant, locum (gelegenheit zur flucht) ac

praesidium monstrantes. 80,12 ni dato a duce praesidio defensi forent, sacrum . . legatorum ius . . civilis rabies . . temerasset. IV,56,16 pollicitus, si praesidium daretur, iturum in Batavos. 14,25,9 eos regredientes Corbulo . . dato p. ad litora . . deduxit. 1,57,10 (Segimundus) benigne exceptus cum praesidio Gallicam in ripam missus est.

b) i. q. *fester platz, kastell, waffenplatz* A 20, 10 civitates . . iram posuere, et praesidiis castellisque circumdatae (sunt). 14,33,12 barbari omissis castellis praesidiisque *militarium* [Pichena militariibus] . . A 16,4 sparsos per castella milites consecrati, expugnatis praesidiis ipsam coloniam invasere (Britanni). 1,56,5 posito castello super vestigia paterni praesidii in monte Tauno. V,20,1 tantum belli superfuit, ut praesidia *cohortium alarum legionum* . . Civilis *quadripertito invaserit, decumam legionem Arenaci, secundam Batavoduri, et Grinnes Vadumque, cohortium alarumque *castra* i. q. die befestigten kantonnements, standlager. — A 20 civitates praesidiis circumdatae cf. supra. 23,5 quod (spatium) tum praesidiis firmabatur. 14, 12 Suetonius . . prosperas res habuit, subactis nationibus *firmatisque* praesidiis; quorum fiducia Monam . . adgressus . . i. q. firmis p. positis cf. Andres. 4,49,4 obsidium coepit per praesidia, quae opportune iam *munebat* [Freinsheim immun.]. 11,19,6 ne iussa exuerent (Frisii), praesidium *immunivit*. 12,38,9 cohortes *exstruendis* apud Siluras praesidiis relictas circumfundunt. G 29,18 limite acto *promotisque* p. . . pars provinciae habentur (qui decumates agros incolunt). A 16 *expugnare* cf. supra. 14,25,1 praesidium *Legerda, quod ferox inventus *clauserat*, non sine certamine expugnatum est. V, 20 *invadere* cf. supra. 3, 21, 7 Tacfarinatis copias praesidium, cui Thala nomen, *adgressas* (fuderunt). III,61,10 (angebant) virtutem copiasque hostium, quo *amissi* praesidii dedecus lenirent. 12,46,16 impellit milites, ut pacem flagitarent seque praesidium *omissuros munitarentur. 14,33,12 cf. supra. 2,67,3 Flaccus . . scelera sua reputantem (regem) perpulit ut praesidia Romana *intraret*.

praesto. 15,69,11 clauditur cubiculo, p. est medicus, absconduntur venae. — II,59,13 p. fuere Luguduni . . partium duces i. q. waren zum empfang gegenwärtig, machten ihre aufwartung.

praesto. A) *intra*. c. *abl.* 2,73,13 *quantum* clementia, temperantia, ceteris bonis artibus praestitisset. in *malam* partem 2,24,2 *quanto* . . truculentia caeli praestat Germania (sc. aliis terris), tantum illa clades . . magnitudine *excessit* (sc. alias clades).

B) *trs.* a) i. q. *gewähren, verschaffen* D 34,20 nec praeceptor deerat . . qui *faciem* eloquentiae, non *imaginem* praestaret (sc. iuvenibus). G 26,5 *facilitatem* partiendi camporum spatia *praestant. 33,9 urgentibus imperii fati *nihil* iam praestare fortuna *maius* potest quam hostium discordiam. — c. *dat.* D 13,14 quid habent (Crispus et Marcellus) in hac sua fortuna concupiscendum? quod timent, an quod timentur? quod, cum cotidie aliquid rogentur,

*vel ii quibus praestant (sc. id quod rogati sunt) indignantur cf. com. crit. 3,12,27 *id* solum Germanico super leges praestiterimus, quod . . apud senatum . . de morte eius anquiritur. D 8,6 nec *hoc* illis . . ter milies sestertium praestat . . , sed ipsa eloquentia. 37,17 his accedebat splendor reorum et magnitudo causarum, quae et ipsa *plurimum* eloquentiae praestant [B¹ praestabant] i. q. zu statten kommen, fördern.

b) c. *acc. praed.* G 45,11 id pro armis omnique tutela securum *deae cultorem* etiam inter hostis praestat i. q. macht sicher, sichert.

c) A 37,12 hostium . . catervae armatorum paucioribus *terga* praestare i. q. praebere, dare.

d) I,46,8 *vacationes* praestari centurionibus solitae remitterentur; namque gregarius miles ut tributum annuum *pendebat* i. q. geld für dienstbefreiung zahlen.

e) IV,52,3 *integrum se ac placabilem* filio praestaret i. q. sich erweisen, zeigen. — **praestans.** a) de *hom.* D 1,15 quae a praestantissimis viris . . dicta graviter accepi. — c. *abl.* A 29,16 inter plures duces virtute et genere praestans nomine Calgacus. III,82,13 proelia . . Flavianis consilio ducum praestantibus saepius prospera (erant). IV,30,5 a legionariis peritia et arte praestantibus plura struebantur. II,42,9 incubuit hostium acies . . robore et numero praestantior. — c. *gen.* 6,6,6 praestantissimus sapientiae (sc. Socrates) firmare solitas est . .

b) D 16,3 ad cuius summam eruditionem et praestantissimum *ingenium* cura . . accessit. — c. *abl.* 15,9,4 *naves* magnitudine praestantes.

praestringo. a) *propr.* 12,47,7 implicare dextras pollicesque inter se vincire nodoque praestringere [M perstr.].

b) *transl.* i. q. *überstrahlen, verdunkeln, blenden* I,84,19 cuius (ordinis senatorii) splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianorum partium praestringimus [Gronov; F perstr.]. 14,54,10 nec me in paupertatem ipse detrudam, sed traditis quorum fulgore praestringor [Cannegieter; M perstr.]. . .

praestruo. 12,33,9 si qua clementer accedi poterant, in modum valli *saxa* praestruit.

praesum. a) D 28,24 sic Cornelium Gracchorum, sic . . Atiam Augusti praefuisse *educationibus* ac produxisse principes liberos accepimus.

b) G 7,4 duces exemplo potius quam imperio, si . . ante aciem agant, admiratione praesunt i. q. stehen an der spitze, gebieten. A 16,22 Trebellius, fuga . . vitata exercitus ira indecorus . . , precario mox praefuit [A; B fuit]. IV, 70,11 accessit ala Singularium . . praerant Iulius Brigantius. 2,11,4 equitem . . tramittit. praefuere Stertinius et e numero primipilium Aemilius. — 3,74,4 tres incessus, totidem agmina parantur. ex quis Cornelius Scipio legatus praefuit *qua* praedatio in Leptitanos (erat). — c. *dat.* II,36,8 Sabinum . . Otho rectorum *copiis* misit, quibus Macer praefuerat. 51,8 concedentibus ad victorem per Sabinum iis copiis, quibus praefuerat. 12,45,9 castellum . . , tutum . . praesidio *militum*, quis Caelius Pollio praefectus, centurio Casperius praerant

[Halm praerant]. 13, 53, 4 Paulinus Pompeius et L. Vetus ea tempestate *exercitui* praerant. III, 9, 13 *legioni* tribunus Vipstanus Messalla praerant. 6, 30, 6 Gaetulico, sub quo legioni praefuerat, periculum facessit. 12, 40, 4 adversa . . legionis pugna, cui Manlius Valens praerant. 40, 20 pugnatum a legione, cui Caesius Nasica praerant. III, 57, 13 data in auxilium urbana *cohors* et *gladiatores*, quibus Iulianus praerant. IV, 16, 3 sese cum cohorte, cui praerant, . . tumultum compressurum. III, 76, 4 praerant . . Iulianus *gladiatoribus*, Apollinaris *remigibus*. 57, 4 praerant *classi* Claudius Apollinaris. — IV, 18, 8 Luperum legatum (is duarum legionum *hibernis* praerant) egredi adversus hostem iubet. 3, 20, 5 praerant *castello* Decrius.

c) 13, 29, 4 sorte ducebantur . . qui praessent (sc. aerario). 6, 27, 6 qui (Lamia) administrandae Suriae imagine . . exsolutus *urbi* praefuerat. — I, 60, 1 ne in Britannia quidem dubitatum. praerant Trebellius Maximus, . . contemptus exercitui i. q. statthalter war dort. A 8, 1 praerant tunc *Britanniae* Vettius Bolanus, placidius quam feroci provincia dignum est. I, 8, 2 e provinciis *Hispaniae* praerant Cluvius Rufus. 6, 29, 2 Pomponius Labeo, quem praefuisse *Moesiae* rettuli. 12, 11, 12 datum . . C. Cassio, qui *Suriae* praerant, . .

praesumo. A) *propr.*, *spec.* i. q. *vorher zu sich nehmen* 14, 3, 9 praesumendo *remedia* munerat corpus.

B) *transl. a)* in *univ.* 1, 48, 5 praemittit literas ad Caecinam . . se . . , ni *supplicium* in malos praesumant, usum promisca caede i. q. *vorher vollstrecken*. 1, 62, 7 torpebat Vitellius et *fortunam principatus* inertis luxu ac prodigiis epulis praesumebat i. q. genoss im voraus. — *absol.* III, 9, 22 Flavianarum partium duces . . pro Vespasiano magnifice, pro causa fidenter . . , in Vitellium ut inimici (i. e. contemptim tamquam insultantes: 9, 27, contumeliose) praesumpserunt (sc. in epistulis) i. q. sprachen vorgehend sich aus. Wolff expl. sie nahmen sich heraus . . zu reden.

b) *spec. pr. animo, cogitatione* 2, 73, 16 ut quis misericordia in Germanicum et praesumpta *suspicionem* aut favore in Pisonem pronior, diversi interpretabantur i. q. vorgefasst. 3, 46, 4 praesumpta *spes* (victoriae) hortandi causas emerant. A 18, 9 sparsi (erant) per provinciam numeri, praesumpta *apud* militem illius anni *quies* i. q. vorwegnehmen, im voraus genießen. 11, 7, 2 quem illum tanta superbia esse, ut *aeternitatem* famae *spe* praesumat? i. q. sich im voraus hoffnung machen auf. 12, 41, 11 spectaret populus hunc decore imperatorio, illum puerili habitu, ac perinde *fortunam* utriusque praesumeret i. q. im voraus abnehmen, ahnen. seq. *acc. c. inf.* 14, 64, 13 quicumque casus temporum illorum . . noscent, praesumptum habeant, quotiens . . caedes iussit princeps, totiens grates deis actas (esse).

praetempto. a) A 20, 6 *aestuaria* ac *silvas* ipse (Agricola) praetemptare i. q. vorher untersuchen.

b) 1, 73, 2 haud pigebit referre in Falanio

et Rubrio . . praetemptata crimina i. q. den vorversch machen mit.

praetendo. *transl. A)* de loco praetendi i. q. *sich hindehnen vor* II, 14, 15 classis . . pugnae parata conversa et minaci fronte (i. q. prora) praetenderetur (sc. litori). *c. dat.* II, 6, 17 quidquid castrorum *Armenis* praetenditur. 2, 56, 2 gens (Armeniorum) . . nostris *provinciis* late praetenta . . ad Medos porrigitur.

B) i. q. *vorwenden, vorgeben, vorschiitzen a)* alqd a) I, 65, 11 *causas* odiorum praetenderant (Lugdunenses). IV, 13, 10 ne ut hosti obviam iretur . . , Vespasiani *amicitiam studiumque* partium praetendit. 2, 59, 3 Germanicus Aegyptum proficiscitur cognoscendae antiquitatis. sed *cura* provinciae praetendebatur. 65, 15 *bellum* adversus . . Scythas praetendens novis . . copiis sese firmabat. 3, 59, 14 gravaretur aspectum civium senex imperator fessamque *aetatem* et actos *labores* praetenderet. 13, 43, 15 *iussa* Messalinae praetendi [M prot.]. 14, 21, 2 pluribus ipsa licentia placebat, ac tamen honesta *nomina* praetendebant. 15, 52, 5 coniuratis . . placitum maturare caedem . . in villa Pisonis . . . sed abnuitt Pisoni, *invidiam* praetendens, si sacra mensae . . cruentarentur. 2, 29, 3 abnuittibus cunctis, cum *diversa* praetenderent. 4, 31, 20 eius operae memor Tiberius, sed *alia* praetendens, exilium deprecatus est. — seq. *acc. c. inf.* 2, 85, 8 exactum a . . marito, cur in uxore delicti manifesta ultionem legis omisisset. atque illo praetendente sexaginta dies ad consultandum datos necdum praeterisse, . . 3, 29, 5 ut munere capessendi vigintiviratus solveretur et quinquennio maturius quam per leges quaesturam peteret, . . postulavit. praetendebat. fratri decreta (esse) eadem petente Augusto. 4, 2, 4 dispersas per urbem cohortes una in castra (conduxit Seianus), ut . . metus oreretur. praetendebat lascivire militem diductum; . . 6, 18, 6 haec . . a se factitari praetendebat, ut . .

β) *c. dat.* II, 85, 14 *simultates, quibus *causam* partium praetendebat. III, 4, 12 ut consulare *nomen* surgentibus . . *partibus* honesta specie praetenderetur i. q. einen anständigen anstrich geben.

b) *alqm a)* 2, 44, 5 Suebi praetendebantur auxilium . . orantes.

β) *c. dat.* II, 39, 4 Celsus et Paulinus . . inani nomine ducum alienae *culpa* praetendebantur i. q. mussten zum deckmantel fremder schuld dienen.

praeter. A) de loco i. q. *an . . vorüber* IV, 30, 7 p. suor ora . . sublime rapti. 2, 78, 6 Domitium . . vitare litorum oram praeterque insulas lato mari pergere in Suriam iubet.

B) *transl. a)* II, 29, 14 flens et p. spem incolumis Valens processit.

b) a) i. q. *ausser, ausgenommen* A 12, 15 solum p. oleam vitemque . . patiens frugum, fecundum. V, 8, 4 limine (templi) p. sacerdotes arcebantur. 10, 6 omnesque p. Hierosolyma urbes . . tenebat. 1, 13, 11 omnesque p. Lepidum variis mox criminibus . . circumventi sunt. 13, 19, 3 nemo solari, nemo adire p. paucas feminas. 45, 6 huic mulieri cuncta alia fuere p. honestum animum.

β) i. q. *abgesehen von, neben* 2, 43, 15 p. aternos spiritus uxoris *quoque*. . . opibus accendebatur. A 4, 10 arcebat eum ab inlecebris peccantium p. ipsius bonam. . . naturam, quod statim parvulus. . . magistrum studiorum Massilium habuit. 45, 17 mihi. . . p. acerbitatem parentis erepti auget maestitiam, quod adsidere valetudini. . . non contigit. G 2, 5 quis. . . p. periculum horridi. . . maris. . . Italia relicta Germaniam peteret, informem terris, asperam caelo. . . ? 44, 6 Suionum. . . civitates. . . p. viros armaeque classibus valent. I, 3, 7 p. multiplices rerum humanarum casus caelo terraque prodigia et fulminum monitus. III, 32, 5 exercitus p. insitam praedandi cupidinem vetere odio ad excidium Cremonensium incubuit. V, 6, 5 fruges nostrum ad morem praeterque eas balsamum et palmae. 13, 8, 5 supplicationes. . . censuere, p. suetam adulationem laeti, quod Corbulonem. . . praeposuerat. 42, 9 nec Suillius questu. . . abstinerebat, p. ferociam animi extrema senecta liber. 15, 12, 5 comitabantur exercitum p. alia sueta bello magna vis camelorum. 16, 21, 13 Capito, p. animum ad flagitia praecipitem iniquis Thraeseae, quod auctoritate eius concidisset. 2, 30, 1 accesserant p. Trionem et Catum accusatores Agrippa et Vibius. 4, 58, 3 profectio arto comitatu fuit: unus senator. . . , eques R. p. Seianum. . . Atticus. — Cf. Greef de praep. usu p. 6.

praetereo. A) *intrs.* 2, 85, 9 sexaginta dies nondum praeterisse cf. praetendo B. 16, 5, 8 (milites) per cuneos stabant, ne quod temporis momentum in pari clamore aut silentio segni praeteriret.

B) *trs.* a) non nisi *praeteritum* I, 15, 19 ea vita (tua), in qua nihil praeteritum excusandum habeas. — *subst.* 11, 30, 5 veniam in praeteritum petens, quod ei Titios. . . dissimulavisset, . . . 13, 14, 6 ne cuius facti in praeteritum interrogaretur. *plur.* III, 36, 6 praeterita *instantia futura* pari oblivione dimiserat (Vitellius). 4, 69, 9 praeterita et *instantia*, quorum adfatim copia, ac *novos* terrores cumulat.

b) 3, 18, 14 Messalinum. . . percontatus est an prudens praeterisset (Claudium) cf. 18, 12 *omiserat* Claudii mentionem.

praetermitto. *transl.* 11, 11, 3 principis rationes praetermitto, satis narratas libris, quibus. . .

praetervehor. III, 71, 3 cito agmine forum et imminetia foro templa praetervecti (milites) i. q. vorbeiziehend.

praetexo. A) i. q. *vorwenden, vorschützen* III, 8, 17 eadem Mucianus crebris epistulis monebat, incruentam. . . *victoriam* et *alia* huiusce modi praetextendo. IV, 73, 21 *libertas* et speciosa *nomina* praetextuntur. 4, 4, 8 *multitudinem* veteranorum praetextebat imperator et dilectibus splendens exercitus. — *seq. acc. c. inf.* I, 72, 10 apud Galbam Vinii potentia defensus (est), praetextentis servatam ab eo filiam. 4, 4, 8 cf. supra.

B) G 34, 5 utraeque nationes usque ad Oceanum Rheno praetextuntur i. q. werden begrenzt vom R., liegen hinter dem R.

praetexta. *subst. de toga* II, 89, 4 Vitellius. . . *sumpta* p. et composito agmine incessit (urbem), *oppon.* 89, 1 paludatus accinctusque. III, 31, 20

Caecina praetexta lictoribusque insignis, dimota turba, consul incessit. 2, 14, 2 vidit (in somnis Germanicus) se operatum et sanguine sacri respersa praetexta pulchriorem aliam manibus. . . Augustae accepisse. 1, 3, 8 Gaium ac Lucium. . . (nondum) *posita puerili* p. principes iuventutis appellari, destinari consules. . . cupiverat (Augustus). 12, 41, 9 ludicro circensium. . . Britannicus in praetexta, Nero triumphali veste travecti sunt cf. 41, 10 puerili habitu.

praetextum. non nisi *abl. sing.* a) I, 76, 12 erat grande momentum in nomine urbis ac p. *senatus* i. q. nimbus. b) i. q. *vorwand* I, 77, 8 iungitur Verginio Pompeius p. veteris *amicitiae*. III, 80, 5 deliguntur legati ad exercitum, ut p. *rei* p. concordiam. . . suaderent. II, 100, 12 Ravennam devertit p. classem *adloquendi*.

praetextus. I, 19, 11 agitur. . . num et Piso proficisceretur (cum legatis ad exercitum), maiore praetextu [Wölfl. -to] i. q. glanz.

praetor. A) a) 3, 53, 12 non aedilis aut praetoris aut consulis partis sustineo (Tiberius). 12, 64, 7 numerabatur inter ostenta deminutus omnium magistratum numerus, quaestore, aedili, tribuno ac praetore et consule paucos intra menses defunctis. 4, 6, 9 sua consulibus, sua praetoribus species (erat); minorum quoque magistratum exercita potestas. 13, 28, 6 prohibiti tribuni ius praetorum et consulum praeripere. 15, 21, 1 olim non modo praetor aut consul, sed privati etiam mittebantur, qui provincias viserent et quid de cuiusque obsequio videretur referrent. — II, 91, 13 *Priscus Helvidius praetor* designatus. . . censuerat. IV, 4, 16. 39, 2 in senatu, quem Iulius Frontinus p. urbanus vocaverat, . . 53, 10. 1, 72, 15. 3, 37, 3. 66, 4. 4, 22, 1. 15, 72, 6. 6, 16, 13 *Gracchus* p. 13, 28, 2. 14, 48, 1. III, 80, 8 *praetor Arulenus Rusticus*. 16, 21, 9 die, quo p. *Antistius*. . . damnabatur. — III, 80, 10 vulneratur p. Arulenus Rusticus (sc. legatus): auxit invidiam super *violatum* legati praetorisque *nomen* propria dignatio viri. 2, 34, 13 se iturum ad praetoris *tribunal*, adfuturum Urgulaniae (dixit Tiberius). 6, 17, 7 strepere praetoris *tribunal*. 3, 53, 12 *partis* sustinere cf. supra. 13, 28, 6 *ius* praeripere cf. supra. 4, 14, 10 saepius iritis praetorum *questibus*, postremo Caesar de immodestia histrionum rettulit. 13, 29, 3 sorte ducebantur ex numero praetorum qui praessent (aerario). 14, 28, 1 *comitia* praetorum. — I, 47, 2. IV, 39, 2. 6, 12, 11 p. *urbanus*. — 1, 15, 12 p., cui inter cives et peregrinos iurisdictio evenisset cf. infra. 6, 16, 13 p., cui ea quaestio evenerat. 1, 77, 5 dicebantur sententiae, ut praetoribus ius virgarum in histriones esset. 77, 16 spectantium (in teatro) immodestiam exilio multandi potestas praetoribus fieret. — 11, 11, 6. 12, 4, 9 Silanus. . . eo anno praetor. I, 47, 2. IV, 39, 2 p. *urbanus* *vocat senatum*. II, 91, 13 *censet*. IV, 4, 16 *promit sententiam*. 6, 16, 13 *Gracchus* p., cui ea quaestio evenerat, multitudine periclitantium subactus *rettulit* ad senatum. 15, 21, 1 provincias visunt et referunt cf. supra. 2, 34, 21 missus est praetor (ad Urgulanium), qui domi *interrogaret*. 79, 6 respondit (Piso) adfuturum, ubi praetor, qui de veneficiis *quaereret*, reo

atque accusatoribus diem *prodixisset*. 3, 66, 4 Silanum pro consule Asiae. Iunius Otho p., Brutteditus Niger aedilis. *corripiunt obiectantque*. 12, 60, 8 quae a p. *noscebantur* cf. B. a. 13, 51, 3 *ius* adversus publicanos *redderet* cf. B. b. a. 28, 4 inter Vibullium p. et plebei tribunum Antistium ortum certamen, quod inmodestos fautores histrionum et a praetore in vincla ductos tribunus omitti iussisset. 14, 20, 9 spectaculorum antiquitas servaretur, quotiens praetores ederent [Lips.; M praetor sederet; Ritter praetor praesideret]. IV, 53, 10 *deos praecatur*. — II, 91, 13. IV, 4, 16. 15, 72, 6 p. *designatus*. 2, 36, 4 ut legionum legati, qui ante praeturam ea militia fungebantur, iam tum praetores *destinarentur*. 51, 1 de praetore in locum Vipstani Galli, quem mors abstulerat, *subrogando* certamen incessit. 1, 75, 2 iudiciis adsidebat (Tiberius) in cornu tribunalis, ne praetorem curuli *depelleret*. 3, 37, 3 fictis maiestatis criminibus Magium Caecilianum p. *petivissent*. — D 38, 9 Pompeius. . . imposuit veluti frenos eloquentiae, ita tamen ut omnia in foro, omnia legibus, omnia *apud* praetores gererentur. — IV, 4, 16 ubi *ad* Helvidium Priscum p. designatum ventum, prompsit sententiam. . . 1, 15, 12 (ludorum Augustalium) celebratio *annua ad praetorem translata (est), cui inter cives et peregrinos iurisdictio evenisset. 6, 12, 11 sanxisset Augustum, quem intra diem ad p. urbanum deferrentur (carmina Sibyllae). 14, 41, 5 reos, ne *apud* praefectum urbis arguerentur, ad praetorem (detulerat).

b) IV, 9, 1 praetores *aerarii* (nam tum a praetoribus tractabatur aerarium) publicam paupertatem questi modum impensis postulaverant. 1, 75, 7 resistentibus aerarii praetoribus. . . Caesar pretium aedium Aurelio tribuit. Cf. 13, 29, 3.

B) a) 12, 60, 8 per provincias et in urbe pleraque concessa sunt (sc. procuratoribus), quae olim a praetoribus noscebantur. 'Pr. sind hier nicht blos die pr. in Rom, sondern auch alle, die mit imperium einer provinz vorstanden, die proconsul und legati pro praetore': Nipp.

b) a) 13, 51, 4 Romae praetor, per provincias qui *pro* praetore aut consule essent iura adversus publicanos extra ordinem redderent i. q. legati pro praetore. 15, 22, 4 ne quis ad concilium sociorum referret agendas apud senatum pro praetoribus prove consulibus grates. — 2, 66, 1 Latinius Pandusa pro praetore *Moesiae*. 4, 73, 1 quod ubi L. Apronio *inferioris Germaniae* pro p. cognitum, . . 6, 27, 8 Flacco Pomponio *Suriae* pro p. defuncto. 12, 31, 1 in Britannia P. Ostorium pro p. turbidae res exepere. 40, 23 haec, quamquam a duobus pro praetoribus plures per annos gesta (in Britannia), coniunxi. [Freinsheim a duobus; M a duobus ostrio (i. e. Ostorio) didioque.]

β) 1, 74, 1 Granium Marcellum praetorem [Mercerus proconsulem] *Bithyniae* quaestor ipsius. . . maiestatis postulavit cf. Nipp. 15, 25, 15 praefecti et procuratores et qui praetorum finitimas provincias regebant. 4, 43, 14 sic. Atidium Geminum p. *Achaeiae* decrevisse cf. Nipp. 45, 2 praetorem *provinciae* (citerioris

Hispaniae) L. Pisonem. . . i. q. legatum pro praetore. 1, 10, 6 ubi decreto patrum fasces et *ius* praetoris invaserit (Octavianus). 2, 56, 17 Comagenis Servaeus praepositur, tum primum ad *ius* praetoris translatis cf. Nipp. 77, 3 Pisonem. . . *Suriae* praepositum (esse); huic fasces et *ius* praetoris, huic legiones datas. 4, 15, 10 si *vim* praetoris usurpasset. — [6, 7, 12 Lips., Urlichs.]

praetorianus. a) *adi.* I, 89, 12 legiones classesque et, quod raro alias, p. urbanusque *miles* in aciem deducti. II, 14, 13. 44, 17 p. miles non virtute se, sed prodicione victum fremebat. 1, 27, 1 ut quis praetorianorum militum amicorumve Caesaris occurreret, manus intentantes (milites seditiosi). II, 25, 13 promptissimos p. *equitum* interfecere. 1, 24, 6 magna pars p. equitis. III, 21, 13 p. [Ritter - norum] *vexillum*. — IV, 46, 1 p. *militiam* repetebant a Vitellio dimissi.

b) *subst. a) sing.* sensu *collect.* I, 38, 14. II, 22, 9 cf. legionarius.

β) *plur.* I, 87, 8 addidit classi urbanas cohortes et plerosque et praetorianis. 31, 10 pergunt in *castra* praetorianorum tribuni. 80, 4 armandae eius (cohortis) cura Vario Crispino *tribuno* e p. data. III, 43, 6 Paulino. . . honos *apud* p., quorum quondam tribunus fuerat. II, 92, 1. IV, 68, 6 et 11 Arrecinum Clementem. . . praetorianis *praeposuit*. 11, 31, 3 Lusium Getam praetorianis *inpositum* percontatur. I, 31, 16 legio classica nihil cunctata praetorianis adiungitur. 74, 11 praetoriani, quos per simulationem officii legatis Otho adiunxerat, remissi, antequam legionibus miscerentur. 75, 2. II, 8, 13. 46, 15. 82, 19. 96, 7. III, 23, 1. 24, 11. 6, 3, 1 praetoriani actis stipendiis *ius* apiscerentur in quattuordecim ordinibus sedendi. 14, 7, 13 praetorianos toti Caesarum domui obstrictos (esse).

praetorius. I) *adi.* A) *ad praetorem magistratum pertinet a)* I, 48, 6 pater illi p. *familia* (erat). 2, 85, 4 *Vistilia* p. familia genita. IV, 4, 11. 12, 21, 8. 53, 5 p. *insignia*. 14, 18, 4 Cyrenenses reum agebant Acilium Strabonem, p. *potestate* usum et missum disceptatorem a Claudio agrorum i. q. praetura functum, praetorium.

b) *de duce unius legionis in provincia* A 7, 14 *legatus* p. *opp.* legatis consularibus cf. c p. 751^b.

B) *ad imperatorem pertinet* IV, 30, 1 p. *porta*. V, 22, 13 p. *navem* vexillo insignem, illuc ducem rati, abripiunt i. q. admiralschiff. 22, 20 p. *triremem*. — *ad Caesarem* pert. p. *cohors*, p. *cohortes* multis locis legitur, tribus cohors p., cohortes p. cf. p. 186^a; locos, ubi praefectus, tribunus, centurio, miles, manipuli, cura p. cohortis, -tium legitur, cf. δ p. 186.

II) *subst. A) praetorius* i. q. *ein gewesener praetor* II, 50, 2 illi (Othoni). . . pater consularis, avus praetorius. IV, 42, 30 quem adhuc quaestorium offendere non audemus, praetorium et consulare *ausuri sumus? 3, 28, 14 quinque consularium, quinque e praetoriis. . . sorte (duxit). 75, 5 Capito Ateius. . . avo centurione Sullano, patre p. 6, 18, 10 pater illustrius eques R. ac frater p. . . se ipsi interfecere. 2, 47, 15 delectus

est M. Ateius e praetoriis. 4, 56, 17 Valerius Naso e praetoriis sorte missus est. 1, 75, 10. 4, 28, 8. 6, 3, 13. 9, 4. 48, 20 Cassidius Sacerdos p. . . deportaretur. 14, 40, 3 Domitius Balbus erat praetorius.

B) *praetorium* a) 3, 33, 18 duorum egressus coli, duo esse praetoria i. q. amtswohnung des statthalters in der provinz.

b) i. q. *praetoriae cohortes, kais. leibwache, garde praetorii praefectus, praefectus praetorii* sedecim locis (nusquam praefectus praetorio) legitur cf. η p. 1162^a, tribus *praefectura praetorii* cf. p. 1161^b A. 1, 20, 13 exauctorati (sunt) .. tribuni, e *praetorio* Antonius Taurus et Antonius Naso, ex *urbanis cohortibus* Aemilius Pacensis, e *vigilibus* Iulius Fronto. II, 11, 19 comitabantur .. veterani e p. 24, 18 super hos ex p. auxiliisque mille equites . . ducebantur cf. 11, 11 equitum (praetorianorum) vexilla. IV, 46, 28 in praetorium accepti (sunt) i. q. unter die praetorianer.

praetracto. *G 11, 3 cf. pertr.

praetura. D 7, 4 (dies) quo . . quaesturam aut tribunatum aut praeturam accepi. 7, 9 tum mihi supra tribunatus et praeturas et consulatus ascendere videor. 36, 23 hos (sc. qui plurimum dicendo poterant) et praeturae et consulatus vocare ultro videbantur. — A 6, 15 idem praeturae *tenor et *silentium*. 11, 4, 11 *insignia praeturae* Crispino decreta (sunt). 12, 4, 13 *adactus* (est) Silanus eurare magistratum, et reliquis praeturae *dies* in Eprum Marcellum conlatus est. 1, 14, 12 *candidatos praeturae*. — 4, 52, 3 is recens praetura, modicus dignationis . . i. q. paulo ante praetura functus. — II, 63, 5. III, 57, 6. 2, 33, 2. 67, 10. 3, 31, 9. 4, 68, 7. 5, 8, 4. 6, 7, 9. 38, 15. 16, 20, 6 Minucium Thermum praetura *functum* Tigellini simultatibus dedit. 14, 12, 15 *praetura functos Valerium Capitonem et Licinium Gabolum sedibus patriis reddidit (Nero). 3, 65, 7 omnes consulares, magna pars eorum qui praetura functi (erant). 13, 29, 8 Nero *praetura *perfunctos* . . delegit cf. Nipp. 2, 28, 6 Libonem *ornat praetura* (Tiberius). — D 7, 4 praeturam *accipere* cf. supra. 11, 21, 10 quaesturam et mox nobiles inter candidatos praeturam principis suffragio *adsequitur*. IV, 3, 20 praetura Domitiano et consulare imperium *decernuntur*. 39, 7 eurende (sc. pr. urbanam) Frontino Caesar Domitianus praeturam *cepit*. 39, 3 Iuliano p. . . *ablata* (est), ut in Griphum *transferretur*. 14, 48, 12 *adimendam* reo p. IV, 40, 11 *redditur* Iuliano praetura. 2, 32, 1 praeturae extra ordinem *datae* (sunt) iis qui senatorii ordinis erant. 15, 19, 3 plerique orbi . . praeturas et provincias inter patres *sortiti* . . 12, 8, 8 Agrippina . . veniam exilii pro Seneca, simul praeturam *impetrat*. 3, 30, 3 Volusio vetus familia neque tamen praeturam *egressa*. — I, 48, 14 legioni post praeturam praepositus. 2, 36, 3 ante p. cf. praetor A. a. 3, 75, 10 (Labeoni), quod praeturam intra stetit, commendatio ex iniuria . . oriebatur. — [1, 15, 6 Nipp.]

praeturo. 2, 14, 13 praetura tela. 4, 51, 2 praeturas sudes.

praevalleo. *transl.* a) 15, 36, 14 ut in privatis necessitudinibus proxima pignora praevalerent, ita in *re *p. populum R. *vim plurimam* habere. 11, 10, 20 multi ad Gotarzen inclinabant, quidam ad Meherdaten . . : dein praevaluit Gotarzes. 14, 45, 4 praevaluit pars, quae supplicium decernebat. 12, 64, 18 certamen . . (erat), amita potius an mater *apud* Neronem praevaleret. c. *abl.* D 5, 4 in quibus (cognitionibus) manifestum est alteram *apud* eos partem *gratia* praevalere. III, 8, 3 Verona potior visa (est sedes belli), patentibus circum campis ad *pugnam equestrem, qua* praevalabant. 11, 28, 11 si *atrocitate* criminis praevaluissent.

b) de rebus II, 65, 9 *auctoritas* Cluvii praevaluit, ut puniri . . libertum suum Vitellius iuberet. 13, 33, 10 pro Marcello, a quo Lycii res repetebant, *eo usque ambitus* praevaluit, ut . . 11, 32, 16 nulla cuiusquam misericordia (in Messalinam), quia flagitiorum *deformitas* praevalerat. 12, 17, 10 Zorsines, diu pensitato, Mithridatisne rebus extremis an patrio regno consuleret, postquam praevaluit gentilis *utilitas*, . . 3, 1 praevaluere *haec* adiuta Agrippinae inlecebris. 13, 12, 10 uxore ab Octavia . . fato quodam, an quia praevalent *illicita*, abhorrebat. 1, 58, 19 tuum erit consulare, utrum praevaleat, *quod* ex Arminio concepit an *quod* ex me genita est i. q. ob es mehr gelten soll, dass. 2, 76, 11 nec duraturos in partibus centuriones militesque, *apud* quos recens imperatoris sui *memoria* et penitus infixus in Caesares *amor* praevaleret.

praevalidus. A) *prop.* 16, 9, 9 centurio (Silanum) quamvis inermem, praevalidum tamen . . cernens premi a militibus iubet.

B) *transl.* a) II, 38, 6 inter patres plebemque certamina exarsere. modo turbulenti tribuni, modo consules praevalidi (erant). 3, 35, 8 avunculum esse Seiani Blaesum atque eo praevalidum. 15, 20, 2 praevalidi provincialium et opibus nimis ad iniurias minorum elati. II, 28, 4 cohortes turbidas ac, si una forent, praevalidas (dispergere). 52, 8 ne praevalidis iam Vitellii partibus cunctanter excepisse victoriam crederentur (senatores).

b) de rebus 3, 25, 4 nec . . coniugia . . frequentabantur, praevalida *orbitate*. 53, 8 omittit . . p. et adulta *vitia*. 12, 60, 17 Matios . . et Vedios et cetera equitum R. p. *nomina* referre nihil attinuerit.

praevaricatio. 11, 5, 7 cognita praevaricatione.

praevaricor. 14, 41, 6 interim specie legum, mox praevaricando ultionem elurusus.

praevehor. i. q. *praetervehor* a) *absol.* A 28, 7 ut miraculum praevehebantur (sc. oram). V, 16, 16 hinc praevectus (sc. aciem legionum) ad Germanicum exercitum manus tendebat, ut . . 23, 12 sic praevecti (sc. inter se) temptato levium telorum iactu dirimuntur.

β) c. *acc.* II, 2, 7 *oram* . . Asiae ac *laeva* maris praevectus, Rhodum . . petebat. IV, 71, 25 paulum morae in adscensu, dum *missilia* hostium praevehuntur (Romani equites) i. q. die feindl. schusslinie im trabe passieren: Her. Alii expl. *missilia* (nomin.) praetervolant, Georges lex.

fliegen vor ihnen her. — 2, 6, 16 *Rhenus* . . servat nomen et violentiam cursus, qua Germaniam praevehitur.

praevenio. A) i. q. *vorangehen, voranziehen, antecedere a) propr.* II, 11, 10 agmen legionum alae cohortesque praeveniebant.

b) *transl.* 14, 44, 8 multa sceleris indicia praeveniunt (sc. scelus).

B) i. q. *zuvorkommen a) absol.* V, 26, 1 non fefellit Civilem ea inclinatio (veränderte Stimmung) et praevenire statuit. 6, 7, 18 perinde in foro, in convivio . . incusabantur, ut quis praevenire et reum destinare properat. 35, 3 se quisque stimulant, ne pugnam per sagittas sinerent: *impetu et comminus* praeveniendum. 15, 17, 9 pedes . . *facilitate camporum* praevenientem equitem adsequeretur. 54, 22 praemia penes eum fore, qui *indicio* praevenisset (sc. ceteros). III, 59, 5 erectus Samnis . . et Marsi aemulatione, quod Campania praevenisset, ut in novo obsequio ad cuncta belli munia acres erant. 69, 1 praevenerat (sc. Vitellium) rumor eiturari ab eo imperium. Potest etiam ad A. b referri.

b) c. *acc. a) alqm* III, 40, 5 si coeptum iter properasset, nutantem Caecinam praevenire aut ante discrimen pugnae adsequi legiones potuisset. IV, 49, 11 praefectus alae . . *prospera navigatione* praevenit . . centurionem a Muciano missum. 14, 58, 10 libertus Plauti *celeritate ventorum* praevenit centurionem et mandata . . attulit. 2, 55, 17 Piso . . linquit Germanicum praevenitque. 4, 72, 14 rapti qui tributo aderam milites et patibulo adfixi: Olenius infensus fuga praevenit. 11, 26, 9 mansuram eandem Messalinae potentiam, addita securitate, si praevenirent Claudium. — I, 53, 11 (exercitus) in eo ipso sacramento *vevillis* inferioris Germaniae praeventus erat. 2, 65, 14 scripsit ad Tiberium structas sibi insidias, praeventum insidiatorem. 79, 10 Domitius . . cum hiberna . . peteret, . . a Pacuvio legato praevenitur. 14, 7, 10 ut, nisi praeveniretur Agrippina (i. q. caedes eius), pereundum Neroni esset.

β) *alqd* III, 67, 5 (parens) paucis ante diebus opportuna morte *excidium* domus praevenit. IV, 59, 3 Voculam . . de supremis agitantem . . servi prohibere foedissimam *mortem sponte* praevenire. 1, 30, 14 desolatus aliorum discessione (nonanus) imminentem *necessitatem sponte* praevenit. 2, 39, 17 (falsus Agrippa) relinquebat *famam* aut praeveniebat. 3, 50, 11 si quis *sumpta morte misericordiam* eius (principis) praevenisset. 6, 44, 3 pergit properus et praeveniens inimicorum *astus*, amicorum *paenitentiam*. 15, 69, 4 tribunum cum cohorte militum inmittit iubetque praevenire *conatus* consulis. 16, 13, 12 equitum senatorumque interitus . . minus flebiles erant, tamquam *communi mortalitate saevitiam* principis praevenirent. — I, 5, 5 miles urbanus . . praeventam *gratiam* intellegit apud principem a legionibus factum.

praevertō. A) 4, 19, 17 Silius imminentem *damnationem voluntario fine* praevertit i. q. *zuvorkommen*, praevenire.

B) a) vi *reflex.* 4, 32, 6 ingentia illi (veteres scriptores) bella . . , aut si quando *ad interna*

praeverterent [malebat Nipp. -rentur], discordias consulum adversum tribunos . . memorabant i. q. sich vorzugsweise wandten.

b) *praeverti vi reflex.* 2, 55, 29 nota haec Germanico, sed praeverti *ad Armenios* instantior cura fuit i. q. sich vor allem andern wenden, ziehen.

praevideo. a) *propr.* 12, 63, 6 quod priores (Chalcedonii) illuc advecti, praevisa locorum *utilitate*, peiora legissent i. q. obwohl sie früher (als andere) gesehen.

b) *transl.* 12, 40, 17 quod nobis praevisum (erat), et missae auxilio cohortes acre proelium fecere. 14, 55, 3 me non tantum praevisa, sed *subita* expedire docuisti. — [IV, 15, 13. V, 12, 5. 2, 14, 5 cf. provideo.]

praevolo. I, 62, 15 cf. lenis.

pratū. G 26, 7 cf. contendo c.

pravitās. *transl. a) i. q. verkehrtheit* D 31, 11 qui *cognovit* naturam humanam et vim virtutum pravitatemque *vitiorum* i. q. die schlimme beschaffenheit. III, 41, 7 adventa . . equitum *pravitatis consilii patuit*. 3, 16, 22 precor, ne meae pravitatis *poenas innoxius* luat (filius). 48, 10 (Lollius) *auctorem* Gaio Caesari pravitatis et discordiarum arguebat i. q. tadelnswerthes benehmen. 14, 38, 16 (Suetonii) adversa pravitati *ipsius*, prospera ad fortunam *referebat* i. q. verkehrtes handeln. II, 93, 9 confusus (est) pravitae vel ambitu ordo militiae i. q. unregelmässigkeit. V, 5, 2 (Iudaeorum) instituta, sinistra foeda, pravitae *valuere* i. q. durch ihre unnatur: Roth.

b) i. q. *schlechtigkeit, verworfenheit* II, 92, 6 (odia) pravitatis *amicorum* . . *auxerat* i. q. bosheit. 12, 41, 18 nisi pravitatis tam infensa *docentium arceatur, eruptura* in publicam perniciem. IV, 44, 11 Sosianus pravitae *morum* multis exitiosus i. q. bösertiger charakter. II, 100, 19 nec sciri potest traxeritne (Bassus) Caecinam an . . eadem illos pravitatis *impulerit*. III, 85, 7 vulgus eadem pravitae insectabatur interfectum, qua foverat viventem. — *plur.* D 28, 26 sincera et integra et nullis pravitatibus detorta unius cuiusque natura . . arriperet artes honestas. 3, 34, 14 corruptos (esse) saepe pravitatibus *uorum* maritos.

pravus. I) A) *propr.*, subst. IV, 81, 16 elapsos in pravum artus . . posse integrari i. q. verkrümmte, verwachsene; alii expl. verrenkte.

B) *transl. a) i. q. verkehrt* III, 78, 3 exercitus . . Oriculi per otium agitabat. causa tam p. *morae*, ut Mucianum opperirentur i. q. thöricht. 16, 28, 17 ne hominem bonis publicis maestum . . *ambitionis* pravae compotem facerent. D 3, 7 sublatis (ex Catone) si qua pravae *interpretationi* materiam dederunt i. q. schief, übel. II, 5, 13 Titus p. *certamina* (inter Vespasianum et Mucianum) . . aboleverat i. q. kleinlich, unedel. IV, 48, 10 mixtis utriusque mandatis discordia quaesita (est) auctaque pravo certamine (eifersucht). 78, 13 obstitit vincentibus pravum inter ipsos certamen, omisso hoste spolia consecrandi. III, 38, 12 ille infensus Blaeso *aemulatione* prava i. q. niedrig, unedel. 3, 56, 8 Neronem delegit, ne successor in incerto foret. sic cohiberi pravus aliorum *spes* rebatur i. q. ungehörlich.

4, 12, 20 Agrippinae proximi illiciebantur p. sermonibus tumidos spiritus perstimulare. 60, 1 talia audientis (Neroni) nihil . . pravae cogitationis i. q. arg. böse. 5, 4, 4 is fatali quodam motu . . seu p. *sollertia* . . inserere se dubitantibus i. q. übel angebracht. 15, 19, 1 percrebrerat . . pravissimus mos i. q. ganz abscheulich.

b) i. q. *schlecht, verworfen* I, 48, 20 (Vinius) audax, callidus, promptus et, prout animum intendisset, pravius [Nipp. ignavus] aut industrius. 87, 19 (Proculus) pravius et callidus bonos et modestos anteibat. II, 84, 9 pravis *magistris* didicit (Vespasianus obtinere iniquitates). IV, 68, 18 ne . . p. *impulsoribus* . . paci belloque male consuleret. — G 24, 10 ea est in re prava pervicacia i. q. verwerflich. 3, 65, 3 ne *virtutes* sileantur, utque pravis *dictis factisque* ex posteritate et infamia metus sit. — *subst.* 2, 2, 17 perinde odium pravis et *honestis* (erat). 11, 33, 2 praefecto haud satis fidebant, ad honesta seu prava iuxta levi. 3, 27, 7 leges . . apiscendi illicitos honores aut pellendi claros viros aliaque ob prava per vim latae sunt. 14, 22, 15 se prava *diffamantibus* subtraheret.

II) *adv.* II, 23, 18 suspectum id Othonianis fuit, omnia ducum facta *prave* aestimantibus i. q. verkehrt, schief beurtheilen, missdeuten. 1, 53, 10 (Gracchus) sollers ingenio et p. facundus i. q. er wandte seine bereds. übel, zum bösen an. 6, 5, 12 ne verba p. detorta . . in crimen (ducerentur) i. q. boshafft.

precarius. i. q. mit vorbehalt gegeben, von fremder gnade abhängig a) *adi.* G 44, 13 (apud Suionas) unus imperitat, nullis iam exceptionibus, non precario *iure* parandi. I, 52, 19 precarium (esse) seni *imperium* et brevi transiturum. IV, 76, 21 redituram in animos . . famam ac totiens captis p. *vitam*. 1, 42, 23 me p. *animam* inter infensos trahere.

b) *adv.* A 16, 21 Trebellius . . precario mox praefuit (exercitui) i. q. auf seine bitte, bittweise.

precatio. 4, 9, 1 ea . . precationibus *faustis* audita (sunt a senatu) i. q. mit segenswünschen.

precator. A) a) c. *sim.* 4, 8, 19 hos . . orbatos parente tradidi patrio ipsorum precatusque sum . . ne secus quam suum sanguinem foveret . . sibi et posteris conformaret. erepto Druso *preces* ad vos *converso* disque . . coram obtestor: Augusti pronepotes . . suscipite . . IV, 58, 34 te, Iuppiter optime maxime . . te, Quirine . . , precor *venerorque* ut . . ne sinatis i. q. flehe ich ehrfurchtsvoll an.

b) *absol.* 2, 42, 12 (mater) clementiam offerebat, si ad precandum [Haase depr.] veniret. 13, 48, 6 precante ipso ad Scribonios . . ea cura transfertur. 4, 8, 19 (sc. patruum) cf. a. 6, 9, 9 precatus *per codicillos* (sc. principem), immiti rescripto venas resolvit.

c) *alqm* G 10, 6 pater familiae, precatus *deos* . . IV, 53, 13 praetor, praecunte . . pontifice . . *Iovem, Iunonem, Minervam* praesidesque imperii *deos* precatus, uti coepa prosperarent . . 4, 38, 10 proinde *socios cives* et *deos* ipsos precor, hos ut mihi . . quietam . . mentem duint, illos ut . . prosequantur. IV, 58 cf. a. III, 25, 15 (filius) voce flebili precabatur **piatos* (per prolepsin

i. q. ut piarentur) patris *manes*, neve se ut parricidam aversarentur. IV, 81 *principem*. 2, 8, 3, 36 *Drusum*. 11, 20 *imperatorem* cf. c. a et γ.

d) *alqd* II, 74, 3 (Vespasianum) praecentem sacramentum et *fausta* Vitellio **omnia* precantem (a deis) per silentium (audierunt milites). 1, 58, 18 *pro* iuventae et errore filii *veniam* precor (a senatu). 2, 26, 15 precante Germanico (a Tiberio) *annum* efficiendis coeptis . . 3, 4, 11 cum . . (homines) versi ad caelum ac deos *integram* illi (Agrippinae) *subolem* ac *superstitem* iniquorum precarentur. 4, 7, 11 precandam (sc. Seiano a deis) . . *modestiam*, ut contentus esset. 19, 4 precante reo brevem *moram* . . adversatus est Caesar. 6, 42, 16 litteras Phraatis et Hieronis . . accipit, brevem *moram* precantium. 4, 39, 8 neque *fulgorem* honorum unquam precatum (esse se, Seianum). 12, 19, 10 *pro* Mithridate . . non *potentiam* neque *regnum* precari, sed ne triumpharetur neve poenas capite expenderet. 65, 16 talia dictitans amplecti Britannicum, *robur* aetatis *quam maturimum* precari, modo ad deos, modo ad ipsum tendere manus, adolesceret . . 16, 11, 12 balineis inferuntur . . certatim precantes labenti animae *celerem exitum*, ut relinquerent suos superstites.

e) α) seq. ut IV, 53 cf. c. 81, 7 e plebe Alexandrina quidam . . precabatur principem, ut genas . . dignaretur respergere. 2, 8, 3 precatus Drusum patrem (sc. mortuum), ut se . . iuvaret . . 4, 8, 19 (ut) conformaret cf. a. 38, 10 cf. c. 11, 20, 16 componit . . litteras nomine exercituum, precantium imperatorem, ut . . tribueret. 35, 11 non moras temptavit, precatus ut mors adceleraretur. — IV, 58 ut . . ne cf. a.

β) seq. ne III, 25 cf. c. 3, 16, 22 eo impensius precor, ne . . poenas innocuus luat. 4, 8, 19 cf. a. 12, 19, 10 cf. d.

γ) seq. *coniunctivo* 3, 36, 14 precabantur Drusum daret ultionis exemplum.

f) c. praep. *pro* 1, 58. 12, 19 cf. d.

B) 4, 70, 2 Caesar *sollemnia* incipientis anni kalendis Ianuariis *epistula* precatus, . . i. q. feierliche wünsche aussprechen.

prelum. 11, 31, 9 argueri prela.

premo. A) in *unic. a) propr.* G 10, 13 (*equos*) pressos sacro *curru* . . i. q. angeschirrt. — 2, 14, 20 se, patris patrique *vestigia* prementem, isdem in terris victorem sisterent i. q. betreten.

b) *transl.* i. q. *bedrängen, zusetzen, verfolgen* IV, 32, 19 Batavi . . vana illa *castrorum spatia* excidimus vel saepa *ferro fameque* premimus. 15, 13, 1 eoque intentius Vologeses premere *obsessos*. 2, 15, 9 classem et avia Oceani quaesita, ne quis venientibus occurreret, ne *pulsos* premeret. 3, 67, 8 non temperante Tiberio quin premeret (sc. Silanum) *voce vultu, eo quod* ipse creberrime interrogabat. 4, 19, 13 *reo* . . non occultante cuius *ira* premeretur.

B) vi *praegn.* i. q. *niederdrücken, -halten* a) *propr.* III, 77, 13 (*naves*) nimio ruentium *onere* pressas mare hausit. 14, 5, 8 ruere tectum loci multo plumbo grave, pressusque *Crepereius* et statim exanimatus est. 15, 53, 7 Lateranus . . prosterneret incautum premeretque i. q. niederhalten. 16, 9, 10 centurio . . praeva-

lidum . . premi a militibus iubet. — 14, 64, 8 pressus *pavore sanguis* tardius labebatur i. q. zurückgedrängt. 15, 64, 3 liberti obligant brachia, premunt sanguinem.

b) *transl.* IV, 23, 2 illis *hibernis* obsideri premique *Germanias* Augustus crediderat. 2, 73, 10 praepeditus (est Germanicus) percussas tot victoriis *Germanias servitio* premere. 12, 32, 11 Silurum *gens* non . . clementia mutabatur, quin bellum exercebat *castrisque* legionum premenda foret. 1, 4, 18 qui (adulescentes) *rem p.* interim premant, quandoque distrahant. IV, 72, 10 Cerialis . . pressit *iras* (militum). 6, 50, 12 Tiberius . . offensus tantoque magis iram premens. 1, 4, 12 multa *indicia* saevitiae, quamquam premantur, *erumpere*. 3, 6, 1 ut premeret vulgi *sermone* (Tiberius), monuit edicto . . 11, 8 satin *cohiberet* ac premeret *sensus* suos Tiberius. 4, 71, 13 nullam aequae Tiberius . . ex virtutibus suis quam dissimulationem diligebat: eo aegrius accepit *recludi quae* premeret. 13, 16, 15 Agrippinae is *pavor*, ea *consternatio* mentis, quamvis *vultu* premeretur, *emicuit*, ut . . 15, 49, 8 *famam* carminum eius premebat Nero prohibueratque ostentare. — [*IV, 2, 16 cf. opprimo II.] — **pressus.** *adi.* i. q. *gedrängt, knapp* D 2, 14 Secundo purus et pressus et . . profluens *sermo* non defuit. 18, 21 Cicero non satis pressus cf. *exsulto*.

prendo. a) in *univ.* 1, 34, 6 *prensa manu* eius. 35, 18 *prensam dextram* vi (adtinuerunt).

b) *spec.* i. q. *gewaltsam ergreifen, aufgreifen* IV, 25, 22 *prensus militem* . . duci ad supplicium iussit. 4, 45, 7 *prensus* . . equo.

preenso. a) in *univ.* 6, 35, 9 Hiberi *prensare* (sc. equites), detrudere (sc. equis). — III, 28, 7 super . . testudinem scandentes *prensarent* hostium *tela brachiaque*. 1, 68, 7 *iniciunt* (fossis) *crates, summa valli* *prensant*. 4, 51, 5 *scalas* . . inferre *propugnaculis* eaque *prensare*, detrahere.

b) *spec.* a) *salutandi, gratulandi causa* I, 36, 9 ut quemque . . militum *adspexerant*, *prensare* [M *pressare*] *manibus*, *complecti* armis. 14, 10, 6 (Neronem) *prima centurionum* . . *adulatio* ad *spem* firmavit, *prensantium* [Ernesti; M *pressantium*] *manum* *gratantiumque*, quod . . *matris facinus* *evasisset*.

β) *petendi causa* I, 66, 5 Viennenses . . , ubi *agmen* *incesserat*, *arma genua vestigia* *prensando* *flexere* *militum* *animos*. II, 46, 8 qui (militum) *procul* *adstiterant*, *tendere* *manus*, et *proximi* *prensare* *genua* (Othonis). 1, 21, 5 *paucos* (milites) . . *claudi* *carcere* *iubet* . . *illi* *obniti* *trahentibus*, *prensare* *circumstantium* *genua*. IV, 46, 18 *prensare* *commanipularium* *pectora*, *cervicibus* *innecti*, *suprema oscula* *petere*, ne . . [Döderlein *pressare*. Nipp. *dexteras, complecti pectora*.] 2, 31, 5 Libo . . *vocare* *percussorem*, *prensare* *servorum dextras*, *inserere* *gladium*.

[**presso.** M I, 36. 14, 10. Döderlein IV, 46 cf. *prensus b.*]

pretium. A) a) *propr.* I, 89, 3 *conversa* in *militum* *usum* *omni pecunia, intendis alimenterum* *pretiis*. 2, 59, 3 *levavit* *apertis horreis* *pretia frugum*. 15, 18, 6 *cuius* (*annonae*) *pretio*

nihil additum est i. q. *der preis* wurde nicht erhöht. 39, 9 *pretium frumenti minutum* (est) usque ad *ternos nummos*. 3, 52, 9 *sperti sumptuarium legem vetitaeque utensilium* *pretia augeri* in *dies*. 52, 5 *alia sumptuum . . dissimulatis* *plerumque* *pretiis* *occultabantur*. 1, 75, 8 Caesar *pretium aedium Aurelio tribuit*. 6, 45, 4 *quod damnus* Caesar ad *gloriam* *vertit exsolitis domuum et insularum* *pretiis*. 2, 87, 2 *saevitiam annonae* *incusante plebe* *statuit* (Tiberius) *frumento* *pretium*, *quod emptor penderet*. 14, 42, 2 *praefectum . . servus ipsius* *interfecit*, *seu negata libertate*, *cui* *pretium pepigerat*, *sive . .* 13, 31, 12 (*vectigal*) *cum* *venditor* *pendere* *iuberetur*, in *partem* *pretii* *emptoribus* *adcresebat* i. q. *kaufpreis*.

b) II, 47, 3 *hanc virtutem vestram* *ultra* *periculis* *obicere* *nimis grande vitae* *meae* *pretium* *puto*. G 5, 14 *proximi* *ob* *usum* *commerciorum* *aurum* *et* *argentum* *in* *pretio* *habent* i. q. *zu schätzen wissen*. 11, 26, 13 *ne* *Silius . . scelus* *inter* *incipitia* *probatum* *veris* *mox* *pretiis* *aestimaret* i. q. *nach dem wahren wert*, *richtig* *beurtheilen*.

B) a) i. q. *preis, geld* A 19, 16 *emere* *ultra* *frumenta auctiore* [Ulrichs cf. *com. crit.*] *pretio* *cogebantur*. G 45, 19 *informe* *perferunt* (*glaesum*), *pretiumque* *mirantes accipiunt*. I, 18, 12 *nec* *ullum* *orationi* *aut* *lenocinium* *addit* *aut* *pretium* i. q. *geldgeschenk* cf. 18, 15 *donativum*. 25, 4 *postquam . . audaces* *cognovit*, *pretio* *et* *promissis* *onerat*, *data* *pecunia* *ad* *pertemptandos* *plurium* *animos*. II, 62, 15 *priores* *id* *principes* *pecunia . . perpulerant*, *ac* *pleraque* *municipia* *et* *coloniae* *aemulabantur* *corruptissimum* *quemque* *adulescentium* *pretio* *inlicere*. IV, 14, 5 *quos* (*senes* *aut* *invalidos*) *pretio* *dimitterent*. 64, 10 *ut . . inermes . . sub* *custode* *et* *pretio* *coiremus* i. q. *für* *geld, kopfgeld, taxe*. 13, 42, 7 *poena* *Cinciae* *legis* *adversum* *eos*, *qui* *pretio* *causas* *oravissent*. 15, 72, 3 *Nero . . bina* *nummum* *milia* *viritim* *manipularibus* *divisit* *addiditque* *sine* *pretio* *frumentum* i. q. *unentgeltlich*. — 1, 35, 5 *pretia vacationum*, *angustias* *stipendii* . . *incusant* i. q. *hohe* *preise, kosten*.

b) α) i. q. *lohn* G 31, 6 *super* *sanguinem* *et* *spolia* *revelant* *frontem*, *seque* *tum* *demum* *pretia nascendi* *rettulisse* . . *ferunt*.

β) i. q. *preis, vorthel, gewinn* G 20, 17 *nec* *ulla* *orbitatis* *pretia* (sunt apud Germanos). III, 31, 6 *ne . . omnis* *ira* *victoris* *non* *in* *vulgus* *inops*, *sed* *in* *tribunos* *centurionesque*, *ubi* *pretium caedis* *erat*, *reverteretur* i. q. *deren* *hinrichtung* *sich* *lohnte*, *einträglich* *war*. 72, 9 *nunc . . palam* *incensum* (*Capitolium*), *quibus* *armorum* *causis*, *quo* *tantae* *cladis* *pretio*? IV, 76, 12 *neminem* *adeo* *in* *arma* *prorum* (*esse*), *ut* *non* *idem* *pretium quietis* *quam* *periculi* *malit*. 6, 29, 6 *damnati* *publicatis* *bonis* *sepultura* *prohibebantur*, *eorum*, *qui* *de* *se* *statuebant*, *humabantur* *corpora*, *manebant* *testamenta*, *pretium festinandi*. IV, 18, 12 (*Bataavorum* *ala*) *corrupta* *fidem* *simulabat*, *ut* *proditis* *in* *ipsa* *acie* *Romanis* *maiore* *pretio* *fugeret*. 27, 8 *protractum* *e* *tentorio* . . *quo* *pretio*, *quibus* *consciis* *prodidisset* *exercitum*,

dicere iubent. 81,25 utrumque . . nunc quoque memorant, postquam nullum mendacio pretium (est). 11,6,9 ut quo modo vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat. 15,19,7 satis pretii esse orbis, quod . . nullis oneribus gratiam honores cuncta . . obvia haberent. — III, 8, 8 in Veronensibus pretium fuit i. q. Veronam possidere operae pretium fuit. — 1, 57, 11 Germanico pretium fuit convertere agmen i. q. operae pr. 2, 35, 1 res. . . haud referrem, ni pretium foret. . . diversas sententias noscere i. q. interessant.

γ) i. q. *lohn*, *belohnung* A 1, 9 celeberrimus quisque ingenio ad prodendam virtutis memoriam sine gratia aut ambitione bonae tantum *conscientiae* pretio ducebatur. D 10, 2 quod (opinionem et famam) unum esse pretium omnis *laboris* sui fatentur. II, 29, 4 spolia Galliarum et Viennensium aurum, pretia [Classen; M et pr.] laborum suorum, occultari clamantes. IV, 32, 11 *egregium* . . pretium laborum *recepti*, necem fratris et vincula mea cf. 32, 14 praemium. 15, 12, 13 castra R. duasque in iis legiones pretium laboris peti. A 12, 19 fert Britannia aurum et argentum et alia metalla, pretium *victoriae*. G 24, 5 ars decorem (paravit), non in quaestum tamen aut mercedem: quamvis audacis *lasciviae* pretium est voluptas spectantium. I, 11, 12 inermes provinciae atque . . Italia, cuiusque servitio exposita, in pretium *belli* cessurae erant i. q. als *kampfpreis* zufallen. 11, 35, 5 quidquid avitum Neronibus et Drusis in pretium *probrri* (i. e. matrimonii nefandi) cessisse. III, 57, 4 classem . . centurio . . ad defectionem traxit, fictis Vespasiani epistulis pretium *prodicionis ostentans*. 78, 6 consulatum et nubilem filiam. . . pretium prodicionis offerebat. 13, 56, 6 Boiocalo ob memoriam amicitiae daturum agros. quod ille ut prodicionis pretium aspernatus. . . IV, 19, 4 (cohortes) pretium *itineris* donativum, duplex stipendium . . postulant. 58, 12 socii . . excindi urbes suas . . pertulerunt, neque aliud pretium *exitus* quam fides famaue. 2, 9, 12 inidente Arminio *vilia* *servitii* pretia cf. 9, 10 praemium. 11, 7, 14 *sublati studiorum* pretiis etiam studia peritura. 13, 43, 18 puniendos rerum atrocium ministros, ubi pretia *scelerum adepti* scelera ipsa aliis delegent. 14, 53, 16 quibus (studiis meis) claritudo venit, quod inventae tuae rudimentis adfuisse videor, *grande* huius *rei* pretium. III, 20, 2 Antonius inserens se manipulis . . non se decus neque pretium *eripere* tam bene meritis adfirmabat. 3, 40, 6 (Floro et Saeroviro) R. civitas olim data, cum id rarum nec nisi virtuti pretium esset. 15, 51, 19 accingeretur . . militum acerrimos ducere in partes, ac *digna* p. *expectaret*. — *iron.* 6, 3, 9 hoc pretium Gallo meditatae *adulationis tulit*, statim curia . . exactus.

δ) i. q. *bestechung* 14, 18, 3 dilectum militarem pretio et ambitione corruptum (esse a Blaeso). — [15, 62, 5 Nipp.]

prex. A) in *univ.* a) *sing.* 12, 19, 1 Eunones . . prece haud *degeneri* permotus, adlevat supplicem (Mithridaten) cf. 18, 9 utere sq.

b) *plur.* a) c. *oppos.* et sim. 2, 38, 9 non preces

sunt istud, sed *efflagitatio*. 1, 23, 3, 10, 4, 17, 12, 42 cf. *minae a.* 3, 67, 16 ausis ad Caesarem codicillis, quibus *invidiam* (vorwürfe) et preces miscuerat. 4, 53, 3 profusis . . per silentium lacrimis, mox invidiam et preces orditur: subveniret solitudini, daret maritum. 16, 10, 19 princeps immobilem se precibus et invidiae iuxta ostendit. 1, 17, 5 novum . . principem precibus vel *armis* adirent. — 4, 8, 22 cf. *precor* A. a. IV, 46, 27 militiam et stipendia *orant*. preces erant, sed quibus contra dici non posset. 60, 8 missis ad Civilem legatis vitam orantes. neque ante preces admissae (sunt), quam . . 1, 13, 26 donec Haterius Augustam oraret eiusque curatissimis precibus protegeretur. 15, 25, 11 non frustra eadem oraturum (esse) Tirdaten, si preces ipse attulisset. — A 19, 7 non . . ex *commendatione* aut precibus centurionem militesve ascire (Agricola). I, 65, 12 nec iam secreta *exhortatio* (Lugdunensium apud milites), sed publicae preces. 14, 36, 2 quamquam consideret virtuti (militum), tamen exhortationes et preces miscebat. II, 44, 13 (milites) Gallus consilio precibus *auctoritate* flexerat. 48, 3 iuvenes auctoritate, senes precibus movebat. 1, 66, 6 cum . . neque auctoritate neque precibus, ne manu quidem obsistere aut retinere militem quiret. 2, 34, 7 propinquos eius impulit ut abeuntem auctoritate vel precibus tenerent (in urbe). 4, 42, 10 precibus proximorum, *adulatione* omnium aegre (composuit Tiberius) animum. 64, 8 sine *ambitione* (anschen der person) aut proximorum precibus ignotos etiam . . iuverat (Tiberius). I, 82. II, 29. III, 38. IV, 72. 4, 53 p. et *lacrimae* cf. p. 738^a.

β) G 8, 2 acies inclinatas iam . . a feminis restitutas (esse) *constantia* precum et obiectu pectorum. — 2, 10, 5 matrem precum *sociam*.

γ) A 42, 9 Domitianus et audiit preces *excusantis* et, cum adnuisset, agi sibi gratias passus est. I, 63, 6 p. *ducis*. II, 51, 6. III, 32, 2. IV, 79, 5. 84, 1. 1, 13, 16 et 26. 29, 5. 75, 3. 79, 15. 2, 37, 2. 58, 10. 3, 15, 5. 17, 5 et 23. 36, 7. 4, 13, 2. 17, 9. 31, 3. 42, 10. 43, 19. 57, 18. 64, 8. 6, 26, 13. 12, 36, 13. 42, 18. 61, 8. 13, 36, 13. 14, 40, 14. 48, 5. 16, 5, 17.

δ) I, 65, 12 *publicae* p. 3, 15, 5 *secretis* p. 11, 10, 22 *occultas* p. II, 49, 14 *ambitiosis* p. IV, 79, 5 unde metus et *iustae* p. invocantium (sc. auxilium Romanorum). 3, 36, 7. 1, 13, 16 non *inritas* fore senatus p. 13, 26 *curatissimis* p. 15, 5 p. *sordidis*. 2, 57, 11 p. *contumacibus*. 12, 36, 13 ceterorum p. *degeneres* fuere ex metu: at. . Caratacus . . cf. a 19, 1. 2, 30, 17 *extremas* p. 71, 6 *ultimas* p. 4, 74, 7 *crebris* p.

ε) III, 19, 8 iam pacem, iam preces (fore). 6, 17, 7 primo concursatio (erat) et preces, dein strepere praetoris tribunal. 13, 44, 14 tum, ut adsolet in amore et ira, iurgia preces, exprobratio satisfactio. 1, 79, 15 seu preces coloniarum seu . . superstitio *valuit*. 6, 38, 4 non Tiberium . . tempus preces satias *mitigabant*. 14, 40, 14 Marcellum memoria maiorum et preces Caesaris poenae magis quam infamiae *exemere*. — IV, 46 *precibus contra dici* cf. a. 2, 58, 10 *datum* (est) id . . precibus Artabani. 12, 61, 8 precibus eius dandum (esse), ut . . Coi sacram . .

insulam colerent. 4,17,9 *tribuere* cf. minae a. 2,55,10 quia Theophilum quendam Areo iudicio falsi damnatum p. suis non *concederent*. 4,31,3 Cominius . . , probrosi in se carminis convictum, Caesar precibus fratris . . concessit. 16,10,19 princeps inmobilem se precibus . . ostendit. — 2,37,2 preces Hortali . . in paupertate manifesta *superbius* (*accepit* Tiberius). 6,26,4 (Tiberius) *addere* preces. IV,72,18 (victores) vocem precesque *adhibere* non ausi lacrimis ac silentio veniam posebant. 84,1 munera preces mandata regis sui Scydrothemidi *adlegant*. 60,8 *admittere* cf. α. III,38,16 pro liberis fratris preces lacrimasque *attulisse*. 15,25,11 cf. α. A 42,9 *audire* cf. γ. 3,10,13,36,7 a dis . . iustas supplicum p. audiri. 11,37,2 Messalina . . *componere* preces (sc. ad Caesarem) i. q. litteras supplices. 4,8,22 *convertere* ad cf. precor A. a. 1,29,5 placatus legionum preces *cacciperet*. II,51,6 cohortium preces Gallus *tulit* (ad victores), et venia statim impetrata. 3,29,7 fuisse . . , qui eius modi preces occulti *inluderent*. 1,23,19 ni miles . . preces et adversum aspernantis minas *interiecisset*. 2,30,17 extremas p. Quirinio . . ad principem *mandavit*. 11,10,22 adegit Parthos *mittere* ad principem R. occultas p., quis . . orabant. 15,11,12 missis . . ad Corbulonem precibus, veniret propere, signa . . tueretur. 3,17,5 pro Plancina . . disseruit, matris preces *obteniens*. 14,23,7 barbari . . alii preces *offerre*, quidam deserere vicos. IV,84,5 Ptolemaeus non studium, non preces *omittere*. 6,44,5 non fraus, non preces, nihil omissum, quo ambiguos inliceret. 4,53,3 *ordiri* cf. α. III,74,13 Vitellium . . preces *parantem* pervicere, ut absisteret (sc. a precibus). 2,71,6 ultimas p. pectoribus vestris *relinquo*. 13,54,11 perpulit Verritum et Malorigem preces *suscipere*. 4,13,2 Tiberius . . ius civium, preces sociorum *tractabat*. 43,19 tunc tractatae (sunt) Massiliensium p. 1,11,1 *versae* (sunt) inde ad Tiberium p. — A 19,7 *precibus* centurionem *ascire* cf. α. I,63,6 precibus ducis *mitigati* ab excidio civitatis temperavere. III,32,2 I,82,9 Otho . . p. et lacrimis aegre *cohibuit* (milites). II,44 *flectere*. 48 *movere*. 1,66 *obstistere* aut *retinere* militem. 2,34 *tenere* cf. α. II,29,12 p. ac lacrimis *veniam quaerebant*. 3,15,5 secretis Augustae p. *veniam obtinuit*. 1,13,26 *protegi* cf. α. 16,5,17 Vespasianum . . aegre meliorum p. *obtectum*. 6,26,13 p. Augustae nec minus inimicitii Agrippinae *defensa* erat (Plancina). 4,42,10 *componere animum* cf. α. 57,18 (Augustus) p. uxoris *evictus* . . sibi Tiberium *adscivit*. 12,42,18 praebuisset aures Caesar, nisi Agrippinae minis magis quam p. *mutatus* esset. 13,36,13 p. universi exercitus *exsoluti* sunt (ea contumelia). 14,48,5 senatorium ordinem p. Tigellini . . *repperat*. 15,21,7 laus falsa et p. *expressa* . . cohibeatur. II,49,14 funus maturatum; ambitiosis id p. *petierat*. 11,10,22 (miserunt) preces, quis permitti Meherdaten patrium ad fastigium *orabant*. 4,74,7 crebris p. *efflagitabant* visendi sui copiam facerent. 1,17,5 principem p. *adire* cf. α. 13,37,22 suadet Tiridati p. Caesarem *adgredi*. 2,57,11 *responsum* (est Germanico) a Pisone p. contumacibus.

— 1,15,5 senatus largitionibus et p. sordidis *exsolutus* . .

ζ) I,63,9 ut venienti . . agmini . . civitates *cum* magistratibus et precibus [Wex principibus] occurrerent i. q. cum mag. precantibus (miseri-cordiam). 1,75,3 multa . . *adversus* ambitum et potentium preces constituta (sunt). 3,17,23 concessa Plancinae incolumitate *ob* preces Augustae. 6,27,11 se ea necessitudine *ad* preces cogi, *per* quas . . capessere provincias adigerentur. 4,64,8 *sine* proximorum p. ignotos iuverat cf. α.

B) *spec.* i. q. *gebet* I,50,17 nunc pro Othone an pro Vitellio in templa ituros? utrasque *in-pias* p., utraque detestanda *vota*. 14,30,4 Druidae . . p. *diras* sublatis ad caelum manibus *fundentes*. 16,31,6 nec aliud *infelicibus* p. invocavi, quam ut . . II,3,11 sanguinem arae obfundere vetitum: precibus et igne puro altaria adolentur. 13,57,5 eos . . locos propinquare caelo precesque *mortalium* a deis nusquam propius *audiri*.

pridem. a) i. q. *schon längst α*) non addito 'iam' 1,3,13 Drusoque p. extincto Nero solus e privignis erat. 12,14 nec ideo iram eius lenivit, p. invisus, tamquam . . 5,3,6 missae (sunt) . . litterae, quas p. adlatas et cohibitas ab Augusta creditit vulgus. 6,2,2 Romae principio anni, quasi *recens* cognitis Liviae flagitiis ac non p. etiam punitis, atroces sententiae dicebantur. 3,17 quod postquam patefactum, prorupere concepta p. odia. 49,3 causa ad matrem referebatur, quae p. repudiata . . perpulisset iuvenem ad ea, . . 11,23,3 primores Galliae . . foedera et civitatem R. p. adsecuti, ius adipiscendorum in urbe honorum expe-rent. 12,4,11 Silanus . . ordine senatorio mo-vetur, quamquam lecto p. senatu lustroque condito. 14,48,17 carnificem et laqueum p. abolita (esse). 15,42,3 haud *perinde gemmae et aurum miraculo essent, solita p. et luxu vulgata, quam arva et stagna et . . 64,13 Sta-tium . . orat provium p. venenum . . promeret.

β) addito 'iam' D 4. A 14. 33. 34. G 13. I, 12. 16. 23. 52. 90. II, 38. 43. 56. III, 10. IV, 18. V, 14. 4. 40. 12. 54 cf. p. 719^b. Cf. Wölfflin, Philolog. 26. 103.

b) i. q. *ehedem* D 28 *nam p. cf. p. 891^b.

pridie. D 3,2 quem p. recitaverat librum, inter manus habentem deprehendimus. — I,90,1 p. *idus Martias*. III,37,12 p. kalendas No-vembris. — 15,54,3 p. *insidiarum*.

primanus. *subst.* non nisi *num. plur.* I,55,6. II,43,5 et 7. 86,24. III,13,16. 22,10. IV,37,9. 1,64,19.

primipilaris. *subst.* I,31,6. 87,10. IV,15,20 duce Aquilio primipilari. II,22,18. III,70,2 Cornelium Martialem e primipilaribus . . misit. 4,72,6 Olenius e primipilaribus regendis Fri-siis inpositus. 2,11,4 praefuere Stertinius et e numero primipilarium Aemilius.

primitiae. IV,53,19 *metallorum* p. cf. metall.

primor. A) *adi.* a) de loco III,21,16 Sido atque Italicus . . primori [Ritter, Halm-re] in *acie* versabantur i. q. im vordertreffen, in prin-cipiis.

b) de gradu i. q. der vornehmste, angesehenste

I, 49, 2 Galbae corpus . . dispensator Argius e primoribus [Faernus; M prioribus] *servis* humili sepultura . . contexit. 4, 10, 6 (Lygdus) carus domino interque p. *ministros* erat. I, 81, 1 erat Othoni celebre convivium p. *feminis* virisque. 2, 29, 1 Libo . . veste mutata cum p. feminis circumire domos, orare adfines. 2, 2 venere in urbem legati a p. *Parthis*, qui Vononem . . accirent.

B) *subst.* non nisi num. *plur.*, de *gradu a*) in *univ.* 4, 33, 1 cunctas nationes et urbes populus aut primores (aristokratie) aut singuli (monarchie) regunt.

b) 1) de *Romanis a*) c. *oppos.* et *sim.* I, 4, 11 primores equitum proximi gaudio patrum; *compon.* patres, pars populi, clientes libertique, plebs sordida, deterrimi servorum. 88, 9 nullus ordo metu . . vacuus. primores senatus aetate invalidi et longa pace desides, . . oblita bellorum nobilitas, ignarus militiae eques. III, 69, 4 primores senatus et plerique equestris ordinis omnisque miles urbanus et vigiles domum Sabini complevere. 3, 65, 6 primores civitatis, *compon.* omnes consulares, praetura functi, pedarii senatores. 15, 36, 18 senatus et primores in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur (Nero). 4, 40, 20 illi magistratus et primores, qui te . . omnibus de rebus consulunt, . . 5, 3, 15 a primoribus maximeque a magistratibus trepidabatur. I, 71, 13 laeta *primoribus civitatis, celebrata in vulgus Celsi salus ne militibus quidem ingrata fuit. II, 92, 15 gratum primoribus civitatis etiam plebs adprobavit. I, 25, 8 suspensos . . animos . . stimulant, primores militum per beneficia Nymphidi ut suspectos, vulgus et ceteros . . desperatione dilati totiens donativi.

β) I, 71 p. *civitatis*. II, 92 cf. *a*. III, 64, 1 primores civitatis . . praefectum urbis . . incitabant, victoriae . . partem capesseret. 1, 8, 5 tertio loco primores civitatis scripserat (heredes Augustus). 24, 3, 54, 4, 3, 65, 6 p. civitatis, quibus claritudo sua obsequiis protegenda erat. 4, 17, 11 modice perstricti (sunt); etenim . . primores civitatis erant. 29, 2, 6, 5, 8, 15, 25, 5 consuluit inter p. civitatis Nero. I, 4 p. *equitum* i. q. illustres, insignes. 88 p. *senatus*. III, 69 cf. *a*. 6, 7, 14 primores senatus infimas etiam delationes (exercebant). III, 39, 8 (Blaesus) a Caecina et primoribus *partium* iam Vitellium asperrantibus ambitus. I, 25 p. *militum* i. q. unteroffiziere u. die soldaten, welche vergünstigungen im dienst genossen cf. *a*. III, 13, 1 Caecina . . primores *centurionum* et paucos militum . . in principia vocat i. q. centuriones primorum ordinum. V, 20, 12 occiso praefecto castrorum et quinque primoribus centurionum paucisque militibus. III, 31, 9 primores *castrorum* nomen atque imagines Vitellii amoliuntur i. q. die offiziere: eadem vi 15, 51, 5 Epicharis . . primores *classiariorum* Misensium labefacere . . conisa est. — III, 86, 3 (Vitellius) consulatum, sacerdotia, nomen locumque inter primores . . adeptus. 4, 40, 5, 3, 15, 36 cf. *a*. IV, 41, 1 senatus inchoantibus primoribus ius iurandum concepit i. q. die vornehmsten mitglieder. 4, 6, 5 publica negotia . . apud patres tractabantur, dabaturque primoribus disserere et in adulationem lapsos

cohibebat ipse (Tiberius). 13, 30, 7 Rebilus, ex primoribus peritia legum et pecuniae magnitudine i. q. einer der angesehensten männer wegen cf. 4, 52, 17 Afer primoribus *oratorum* additus.

2) de *exteris gentibus* IV, 54, 13 primores *Galliarum* . . pepigisse, ne deessent libertati. 3, 41, 6 Turoni . . oppressi eodem Aviola duce et quibusdam Galliarum primoribus, qui tulere auxilium, quo dissimularent defectionem. 11, 23, 2 p. *Galliae* . . civitatem R. pridem adsecuti cf. pridem *a*. 3, 38, 5 Antistium e primoribus *Macedoniae*. 11, 15, 5 primores *Etruriae* . . retinuisse scientiam (haruspicum). IV, 14, 9 Civilis primores *gentis* (Batavorum) et promptissimos *vulgi* . . sacrum in nemus vocatos . . 66, 14 Campanus ac Iuvenalis e primoribus *Tungrorum* universam ei (Civili) gentem dedidere. 69, 1 Auspex e p. *Remorum*. 82, 4 respexit . . e p. *Aegyptiorum* nomine Basiliden. 6, 18, 9 Laconem e p. *Achaeorum* Caesar adfixerat. 12, 44, 18 Radamistus . . primores *Armeniorum* ad res novas incitavit. 15, 1, 10 Tigranes Adiabenos . . vastaverat, idque primores *gentium* (regni Parthici) aegre tolerabant. — 2, 9, 2 (Visurgis) in ripa cum ceteris p. Arminius adstitit. 19, 4 *plebes* primores (Germanorum), inventus senes agmen R. . . incurant. 62, 7 fines Marcomanorum ingreditur (Drusus) corruptisque primoribus ad societatem inrumpit regiam. 3, 45, 10 (Sacrovir) inter primores equo insigni adire, memorare veteres Gallorum glorias i. q. umgeben vom adel, v. den häuptlingen. 6, 31, 16 adscitis . . aliis p. (Parthorum). 37, 21 Vitellius . . monet Tiridaten primoresque. 42, 8 (Artabanus) *plebem* primoribus tradidit ex suo usu cf. 42, 7 *paucorum* dominatio. 12, 55, 11 Troxobore (Clitarum duce) paucisque p. interfectis ceteros clementia composuit.

primordium. A) a) D 12, 6 *eloquentiae* primordia. III, 34, 2 hic (fuit) *exitus* Cremonae anno ducentesimo . . a primordio *sui*. V, 2, 2 quoniam famosae urbis (Hierosolymorum) *supremum diem* tradituri sumus, congruens videtur primordia *eius* aperire. 6, 50, 19 multo gravior concursus ad *capienda imperii* p. Gaius Caesar egrediebatur. — 2, 88, 12 qui (Arminius) non primordia *populi R.* . . , sed *florentissimum imperium* *laccessierit* i. q. die beginnende macht.

b) *spec.* 1, 7, 3 ne laeti *excessu principis* neu tristiores primordio (essent) i. q. initio novi imperii.

B) G 39, 6 caeso publice homine celebrant barbari ritus horrenda primordia i. q. initia, die feier. Alii aliter explic.

primus. cf. prior.

princeps. I) *adi.* a) *propr.* i. q. *der erste* 1, 9, 2 idem *dies* accepti quondam imperii princeps et vitae *supremus*. IV, 67, 13 civitates . . foedera respicere, principibus *Remis*, qui . . 2, 7, 9 honori patris princeps ipse (Drusus) cum legionibus decuecurrit i. q. an der spitze.

b) *transl.* i. q. *der vornehmste, angesehenste* α) de *hom.* D 40, 5 cum . . plurimi disertorum . . ad incessendos principes *viros* . . populi quoque . . auribus uterentur cf. 40, 1 ius *potentissimum quemque* vexandi. 3, 6, 5 non eadem decora prin-

cipibus *viris* et imperatori populo, quae *modicis domibus* aut civitatibus i. q. männer vom höchsten rang: eadem vi 6, 12 principes. Bötticher, al. expl. fürstl. personen. 4, 15, 19 aderant iuveni modestia ac forma principe viro digna. — 13, 42, 16 corrumpere cubacula principum *feminarum* i. q. fürstliche, aus dem kaiserhause. — 2, 75, 4 *femina nobilitate* princeps. — vi *praegn.* D 28, 24 sic Corneliam Gracchorum, sic Aureliam Caesaris, sic Atiam Augusti praefuisse educationibus ac produxisse principes *liberos* accepimus i. q. zu einer hervorragenden stellung berufen, zum herrschen bestimmte: Andresen.

β) de *rebus* 11, 6, 5 pulcherrimam . . et bonarum *artium* principem (i. e. eloquentiam) *sordidis* ministeriis foedari. D 34, 4 iuvenis . . deducebatur . . ad eum oratorem, qui principem in civitate *locum* optinebat. 3, 75, 4 p. in civitate *locum* studiis civilibus adsecutus. — 1, 13, 5 Augustus . . cum tractaret, quinam adipisci p. *locum* suffecturi abnuerent aut. . i. q. kaiserlich. 4, 38, 2 me (sc. Tiberium) . . satis habere, si *locum* p. impleam. 60, 13 Drusum traxit in partes, spe obiecta p. loci, si priore aetate . . demonstrasset. — de rege Germanorum 11, 16, 18 neminem isdem in terris (Germaniae) ortum, qui p. *locum* impleat. . . ?

II) *subst.*, *transl.* A) D 8, 19 (Marcellus et Crispus) potentissimi sunt civitatis ac . . principes (matadore) *fori*, nunc principes in *Caesaris* amicitia agunt feruntque cuncta atque ab ipso *principe* . . diliguntur. — D 36, 19 tanto *locum* apud principes gratiae, plus auctoritatis apud patres, plus notitiae . . apud plebem parabat i. q. die grossen, mächtigen. A 13, 7 mox bella civilia et in rem p. versa principum arma. 3, 6, 12 principes mortales, rem p. aeternam esse cf. I. b. a. — *nomen honorificum* 1, 3, 9 Gaium ac Lucium . . (nondum) posita puerili praetexta principes *iuventutis* appellari . . cupiverat (Augustus). 12, 41, 6 Nero . . princeps *iuventutis* appellaretur.

B) 1) de *principibus Germanorum a*) in *univ.* i. q. *nobiles*, *die edlen*, *vornehmen überhaupt* (auch die häuptlinge, könige) G 11, 1 de minoribus *rebus* principes consultant, de maioribus omnes, ita tamen, ut ea quoque, quorum penes plebem arbitrium est, apud principes *pertractentur. Alii aliter explic. 13, 3 in ipso concilio vel principum aliqui vel pater vel propinqui scuto frameaque iuvenem ornant. 38, 10 apud Suebos . . capillum retorquent . . ; principes et orationem habent.

b) i. q. *graf*, *gaurichter* G 12, 10 eliguntur in isdem conciliis et principes, qui iura per pagos vicosque reddunt.

c) i. q. *gefolgsherr* G 13, 7 insignis nobilitas aut magna patrum merita principis dignationem etiam adulescentulis adsignant. 13, 12 magna . . comitum aemulatio, quibus primus apud principem suum *locus*, et principum, cui plurimi . . comites. 14, 1 cum ventum in aciem, turpe principi virtute vinci, turpe comitatu virtutem principis non adaequare. iam vero infame in omnem vitam . . superstitem principi suo ex acie recessisse . . : principes pro victoria pugnant, comites pro principe. 14, 11 exigunt (comites)

a principis sui liberalitate . . bellatorem equum, . . victricem frameam. 22, 9 de reconciliandis invicem inimicis et iungendis adfinitatibus et adsciscendis principibus, de pace denique ac bello plerumque in conviviis consultant. Alii aliter explic.

2) de p. *Britannorum in univ.* A 21, 6 principum filios liberalibus artibus erudire (Agricola).

C) a) I, 57, 11 principes . . *coloniarum* aut *castrorum* i. q. vorsteher. II, 62, 7 exhausti (sunt) conviviorum apparatus principes *civitatum* (Italiae).

b) 1, 39, 7 Plancum . . principem *legationis*.

D) III, 24, 6 ad Moesicos conversus principes *auctoresque belli* ciebat i. q. urheber u. anstifter.

E) i. q. *fürst*, *regent a*) a) I, 84, 28 (senatum) a *regibus* usque ad principes continuum . . posteris tradamus. — II, 59, 12 Arare . . devehitur (Vitelius), nullo *principali* paratu . . donec Blaesus . . circumdaret principi ministeria. — A 39, 8 id sibi (Domitiano) . . formidolosum, *privati* hominis nomen supra principis attolli. I, 21, 3 Othonem . . multa . . exstimulabant, luxuria etiam principi onerosa, inopia vix privato toleranda, . . 37, 2 nec privatam me vocare sustineo (Otho) princeps a vobis nominatus, nec principem alio *imperante*. 3, 12, 9 privatas inimicitias non vi principis ulciscar. — 2, 84, 3 quod . . laetum etiam *modicis penatibus* tanto gaudio principem adfecit, ut . . — 4, 40, 4 *ceteris mortalibus* in eo stare consilia, quid sibi conducere putent; principum diversam esse sortem, quibus praecipua rerum ad famam derigenda.

β) 13, 11, 2 cum in *acta* principum iurarent magistratus. 4, 15, 9 magna cum *adseveratione* principis, non se ius nisi in servitia . . dedisse. IV, 52, 8 principum *adversa* cf. prospera infra. 42, 34 non timemus Vespasianum; ea principis *aetas*, ea moderatio. 13, 2, 6 lubricam principis aetatem, si virtutem aspernaretur, voluptatibus concessis retinerent. 3, 30, 16 speciem magis in *amicitia* principis quam vim tenuit. 4, 31, 16 Claudii p. amicitia diu prospere, numquam bene usum (Suillium). 6, 39, 9 Sabinus . . principum amicitia consulatum ac triumphale decus adeptus. 13, 46, 10 acri iam principis *amore*. 12, 3, 10 nihil arduum videbatur in *animo* principis, cui non indicium, non odium erat nisi indita et iussa. 14, 51, 16 validior Tigellinus in *animo* principis. 15, 50, 15 quem . . Tigellinus in *animo* principis anteibat. 1, 15, 2 ad eam diem, etsi potissima *arbitrio* principis, quaedam tamen studiis tribuum fiebant. 15, 36, 13 adversum fortuita *aspectu* principis refoveri. III, 56, 17 arcuere eos intimi amicorum Vitellii, ita formati principis *auribus*, ut aspere quae utilia . . acciperet. 4, 39, 7 ita insuevisse, ut spes votaque sua non prius ad deos quam ad principum aures conferret. 13, 14, 9 neque principis auribus abstinere (Agrippina), quo minus testaretur . . 3, 68, 5 multum de *clementia* principis praefatus. A 42, 4 accessere quidam *cogitationum* principis periti. 16, 18, 14 *crudelitatem* principis . . adgreditur. 11, 28, 4 dum histrio *cubiculum* principis insultaverit. 4, 71, 14 ut *cunctationes* principis *aperirentur. 13, 12, 8 muliereula . . *cupidines* principis explente. 1, 19, 6

parum in tempore incipientis principis *curas* onerari. D 38, 19 principis *disciplina* cf. otium c. IV, 2, 5 (Antonius) pecuniam familiamque e principis *domo* . . rapere. 4, 21, 4 Urgulanium domo principis excire ausus erat. 5, 4, 15 spre- tum *dolorem* principis ab senatu, descivisse populum. 15, 38, 1 sequitur clades, forte an *dolo* principis incertum. 3, 57, 2 *effigies* principum, aras deum, templa et arcus (censebant). 70, 3. 15, 24, 10 iturum ad signa et effigies principis, ubi legionibus coram regnum auspicaretur. 14, 3, 6 inter *epulas* principis. 1, 7, 3 ne laeti *ex- cesso* principis neu tristiores primordio (essent). I, 16, 14 neque erat adhuc damnati p. *exemplum*. 14, 7, 22 *exitium* principis molitam matrem. 12, 52, 2 quasi *finem* principis per Chaldaeos scrutaretur. 16, 19, 12 *flagitia* principis . . per- scripsit. 14, 15, 20 *forma* cf. vox infra. III, 72, 6 sedem Iovis . . *furore* principum excindi. 15, 53, 6 *genibus* principis accidens. II, 38, 16 quod singulis velut ictibus transacta sunt bella, *ignavia* principum factum est. 15, 68, 13 *igna- viam* principis . . despicit. 14, 12, 4 principis *imago*. 2, 9 nec toleraturos milites profani p. *imperium*. 4, 20, 13 principum *inclinatio* in hos, offensio in illos. 17, 3 sacerdotes, cum pro *in- columitate* principis vota susciperent, . . 12, 68, 2 vocabatur . . senatus votaue pro incolumitate principis consules et sacerdotes nuncupabant. 14, 62, 10 eum Caesar operae prioris admonet: solum incolumitati principis . . subvenisse. D 9, 27 *indulgentiam* principis ingenio mereri. 13, 27, 17 non sine *infamia* principis, cuius iussu . . A 40, 11 sive verum istud, sive ex *ingenio* principis fictum . . est. 1, 4, 2 omnes exuta aequalitate *iussa* principis aspectare. 4, 23, 14 *iussa* principis magis quam incerta belli metuens. 3, 14, 16 *iussu* principis . . repositae (sunt effigies). 13, 27, 17. III, 38, 23. 12, 5, 12 gravissimos principis *labores*, quis orbem terrae capessat, egere ad- miniculis, ut . . in commune consulat. 4, 66, 1 studia procerum et *largitio* principis adversum casus solacium tulerant. 15, 44, 8 non ope hu- mana, non largitionibus principis aut deum placamentis decedebat infamia. 13, 22, 6 vali- diore apud *libidines* principis Paride. 20, 3 Paris, solitus . . *luxus* principis intendere. 3, 64, 7 inferius *maiestate* principis. 15, 73, 14 *mansue- tudine* principis. 12, 22, 2 de *matrimonio* prin- cipis. 3, 22, 8 haud facile quis dispexerit . . *mentem* principis. 13, 21, 1 lenito principis *metu*. II, 92, 14 cum . . egens nobilium turba . . nulla principis *miseriordia* iuvarentur. 2, 43, 6 iis, qui sorte aut *missu* principis obtinerent (im- perium). IV, 42, 34. 3, 50, 6 principis *moderatio*. 4, 22, 9 quasi principis *monitu*. 11, 4, 9 *mortem* principis ostendi. 1, 74, 11 cum ex *moribus* principis foedissima quaeque deligeret accu- sator. 14, 50, 5 venditata ab eo *munera* prin- cipis. 16, 17, 11 administrandis principis *negot- iis*. A 39, 8 principis *nomen* cf. *α*. IV, 11, 9 nec deerat (Mucianus) . . apparatu in excessu ex- cubiis vim principis amplecti, nomen remittere. 1, 1, 7 cuncta discordiis civilibus fessa nomine principis sub imperium accepit (Augustus). 9, 16 non regno neque dictatura, sed principis nomine constitutam rem p. 36, 10 epistulae

nomine principis scriberentur. 69, 16 cui (sedi- tioni) nomen principis obsistere non quiverit. 14, 52, 10 *oblectamentis* principis palam iniquum (Senecam) detrectare vim eius equos regentis. III, 38, 10 posse Blaesum perverti . . patuit iis, qui principum *offensas* acriter speculantur i. q. ungnädige Stimmung. 4, 20, 13 *offensio* cf. in- clinatio supra. 16, 23, 3 offensiones principis auxit. 11, 25, 1 *orationem* principis secuto patrum consulto . . 12, 52, 10 laudati . . oratione prin- cipis, qui . . 16, 27, 5 oratio principis per quaestorem eius audita est. II, 1, 8 materia sermonibus senium et *orbitas* principis et in- temperantia civitatis, donec unus eligatur, multos destinandi. 11, 12, 14 servi liberti *pa- ratus* principis apud adulterum visebantur. 6, 51, 10 Rhodo regressus (Tiberius) vacuos *principis *penates* duodecim annis . . obtinuit. 1, 7, 3 *primordium* cf. excessus supra. IV, 52, 8 suum cuique sanguinem indiscretum, sed maxime principibus, quorum *prosperis* et alii fruuntur, adversa ad iunctissimos pertineant. 11, 11, 3 utriusque p. *rationes* praetermitto. 13, 1, 12 *rei familiari* principis in Asia inpositi. 16, 22, 16 prosperas principis res spernit. A 3, 12 multi fortuitis casibus, promptissimus quisque *saevi- tia* principis interciderunt. 1, 74, 6 occultis li- bellis saevitiae principis adrepat. 16, 13, 12 tam- quam communi mortalitate saevitiam principis praevenirent. 22, 4 numquam pro *salute* prin- cipis aut caelesti voce immolavisse (Thraseam). I, 26, 8 (rem p.) foedare principis sui *sanguine* sobrii parabant. 15, 50, 1. 51, 16 *scelera* prin- cipis orditur. 11, 26, 5 *senectam principis op- perirentur. II, 1, 8 *senium* cf. orbitas supra. 6, 8, 22 abditos principis *sensus*, et si quid occultius parat, exquirere illicitem, anceps. 12, 23, 2 non exquisita principis *sententia*. 15, 24, 10 *signa* cf. effigies supra. 4, 40, 4 *sors* cf. *α*. 2, 59, 9 contra instituta Augusti non *sperante* prin- cipis Alexandriam introisset. 11, 21, 10 prae- turam principis *suffragio* adsequitur. 6, 48, 8 paucos *ad *suprema* principis dies posse vitari. 12, 57, 9 Agrippina *trepidatione* principis usa. 6, 50, 8 erat medicus . . non quidem regere *valetudines* principis solitus . . 12, 68, 10 ire in melius valetudinem principis. 14, 59, 12 ipsa principis *verba* referam. IV, 11, 9 *vis* cf. nomen supra. 3, 12, 9 cf. *α*. 5, 5, 6 paratos ad ultionem vi principis impediri. 14, 52, 10 cf. oblecta- mentum supra. 15, 42, 7 viribus principis. I, 5, 14 ut haud minus *vitia* principum amarent quam olim *virtutes* verebantur. 11, 34, 1 inter diversas principis *voces*. 12, 60, 1 audita (est) vox principis. 13, 11, 9 (orationes suas) Seneca . . voce principis vulgabat. 14, 15, 20 formam principis vocemque deum vocabulis appellantes. 16, 22, 4 cf. salus supra. 2, 38, 20 cum adsensu audita ab iis, quibus *omnia* principum, honesta atque inhonesta, laudare mos est. — 16, 1, 4 vectus Romam, principis *aditum* emeratus cf. 2, 28, 2 aditum ad principem postulat. I, 30, 22 nec est plus, quod pro *caede* principis quam quod innocentibus datur. 4, 28, 15 non se caedem principis et res novas uno socio cogitasse. 15, 52, 6 si sacra mensae dique hospitales caede qualiscumque principis cruentarentur. II, 49, 18

quidam militum iuxta rogam interfecere se . . *caritate* principis. 6,9,8 *convictu* principis prohibitus. 1,73,3 Calvia . . adversa dissimulantis principis *fama* periculo exempta est. 11,37,2 *fastidio* utriusque principis . . dubitasse exercitus, num. . . senatui permetterent legere imperatorem. 1,47,4 decernitur Othoni tribunicia potestas et nomen Augusti et omnes principum honores. 1V,8,5 cur . . principis honor in cuiusquam contumeliam verteretur. 11,76,30 si quid ardoris . . miles habuit, popinis et . . principis *imitatione* deteritur. 3,51,5 (extollebat Tiberius) pietatem quamvis modicas principis *iniurias* acriter ulciscens. 15,18,11 cum *insectatione* priorum p., qui gravitate sumptuum iustos reditus anteissent. 2,38,8 cum *invidia* senatus et principum. 14,61,4 itur . . in principis *laudes*. 16,2,8 *ab oratoribus praecipua materia in laudem principis adsumpta est. 31,10 nulla mihi principis *mentio* nisi inter numina fuit. 11,10,1 in civitate . . ob crebras principum *mutationes* . . incerta. 2,64,17 audita mutatione principis. 11,63,12 ne *e *periculo* principis famam clementiae adfectaret. 1V,74,8 laudatorum principum *usus* ex aequo quamvis procul agentibus: saevi proximis ingruunt.

γ) D 7,8 *liberti* et *procuratores* principum. 11,94,14 *liberti* principum. 11,12,14 *servi* *liberti* cf. β paratus. 15,72,12 corpus . . inter servos libertosque principum vulgaverat. 16,27,5 oratio principis per *quaestorem* eius audita est. 12,53,9 se inter *ministros* principis haberi sineret. 13,47,12. 12,7 senioribus . . principis *amicis* adversantibus. 16,28,11 agere senatorem et principis *obtrectatores* protegere solitus (Thrasea). 11,65,10 Cluvius *comitatus* principis adiectus. 2,40,17 multi e *domo* principis equitesque ac senatores sustentasse opibus (falsum Agrippam dicebantur). 4,52,1 Romae commota principis domo. 11,28,1 domus principis inhorruerat. 12,1,1 caede Messalinae convulsa (est) principis domus. 13,47,5 Graptus ex libertis Caesaris, usu et senecta . . domum principum edoctus i. q. das leben am hof. 1V,2,3 Domitianus . . stupris et adulteriis *filium* principis agebat cf. 2,1 Caesar. 2,57,16 principis Romani, non Parthi regis filio eas epulas dari. 4,34,9 neque haec (dixi) in principem aut principis *parentem*, quos lex maiestatis amplectitur. 13,13,18 cf. infra. 4,53,11. 11,3,3 Antoniam principis *matrem* . . observavissent. 14,5,17 subveniretur matri principis. 11,27,3 *uxor* principis. 12,65,1 *coniugem* principis devotionibus petivissent. 13,13,18 Caesar in spectro ornatu, quo principum coniuges ac parentes effulserant, . .

δ) V,25,11 si dominorum electio sit, honestius principes *Romanorum* quam Germanorum feminas tolerari.

ε) 1,4,11 patres laeti, usurpata statim libertate licentius ut erga p. novum et *absentem*. 1V,46,21 modo Mucianum, modo absentem p., postremum caelum ac deos obtestari. 9,7,2,35,4 cf. ζ. 1,16,5 nec tua plus iuventa (populo R. conferre potest) quam *bonum* p. 46,23 rem . . a bonis postea p. perpetuitate disciplinae firmatam. 11,37,10 bonum et innocentem p. pro

pessimis ac flagitiosissimis expetitur (fuisse). 15,66,5 redderet tam bono principi vicem. 6,4,16 quamvis *crudelē* p. non metuens. 11,76,27 Othonem . . iam *desiderabilem* et magnum p. fecit (Vitellius). 14,48,15 *egregio* sub p. 111,44,8 centuriones ac milites a Vitellio proVecti *expertum* iam p. anxii mutabant. 11,37,10 *flagitiosus* cf. bonus supra. 1,40,12 *futuri* p. cf. prior infra. 3,18,18 futurum p. fortuna in occulto tenebat. 11,19,14 formidolosum paci virum insignem et *ignavo* principi praegravem. 2,42,14 exceptus *inmitti* a p. et mox accusatus in senatu. 4,32,10 princeps proferendi imperi *incuriosus* erat. A41,4 causa perculi . . *infensus* virtutibus p. et gloria viri. 11,37,10 *innocens* p. 1,7,12 *invisus* p. 11,76,27 *magnus* p. cf. supra. A42,19 sub *malis* p. 43,19 a bono patre non scribi heredem nisi malum p. 1V,42,38 optimus est post malum p. dies primus. 11,37 pessimus cf. supra. 1,4 *novus* cf. absens supra. 70,10 ut donum aliquod novo principi . . Eporidiam et Vercellas adiungere. 11,99,16 in pari apud Vitellium gratiam viresque apud novum p. pararet. 1V,*4,17 prompsit sententiam ut honorificam in novum p., . . 1,17,5 novum et *nutantem* adhuc p. precibus vel armis adirent. 14,59,3 *placabiliorē* fore p. . . nulla sollicitudine turbatum. 1,40,12 nec illos . . *priores* et futuri p. terruere, quo minus facerent scelus. 11,62,12 priores id p. pecunia et saepius vi perpulerant. 15,18,11 cf. β insectatio. 14,2,9 *profani* p. imperium. 16,14,4 *promptum* ad caedes p. A41,17 *pronum* deterioribus p. extimulabant. 1,11,7 Africa ac legio in ea . . contenta *qualicumque* principe post experimentum domini minoris. 15,52,6 cf. β caedes. 1,15,29 suadere principi quod oporteat multi laboris, adsentatio erga *quemcumque* p. sine adfectu peragitur. 32,6 tradito more quemcumque p. adulandi licentia adclamationum et studiis inanibus. 111,68,2 *Romanum* p. et generis humani . . dominum relicta fortunae suae sede per populum . . exire de imperio. 2,57,16 p. Romani filio cf. γ. 11,10,21 adegit Parthos mittere ad p. Romanum occultas preces. 12,48,6 ut saepe principes Romani . . Armeniam . . turbandis barbarorum animis praebuerint (huic vel illi regi). 14,25,6 miserant Hyrcani ad p. Romanum societatem oratum. 1V,74,8 *sacri* p. 1,21,8 nocuisse id sibi apud *senem* p., magis nociturum apud iuvenem (Pisonem) ingenio trucem. 1,8,28 nunc senem p., longa potentia, . . auxilio . . militari tuendum (esse). 4,39,17 sibi multum superque vitae fore, quod *tali* cum p. explevisset. V,1,15 comitabantur . . multi, quos . . spes acciverat occupandi principem adhuc *vacuum*.

ζ) D 5,30 eloquentia, praesidium simul ac telum, quo propugnare pariter et incessere sive in iudicio sive in senatu sive apud principem possis. 7,7 *apud *patres reum . . defendere aut apud centumviros causam . . orare aut apud principem . . procuratores principum tueri et defendere. 8,25 attulisse ad amicitiam suam, quod non a principe acceperint nec accipi possit. 14,54,2 uterque mensuram implevimus, et tu, quantum princeps tribuere amico posset, et

ego, quantum amicus a principe accipere. I, 16, 9 generari et nasci a principibus fortuitum (est). 84, 30 ex senatoribus principes nascuntur. 44, 14 omnes . . . interfici iussit, . . . tradito principibus more munimentum ad praesens, in posterum ultionem. IV, 3, 11 senatus cuncta principibus solita Vespasiano decernit. 9, 4 eam curam consul . . . principi reservabat: Helvidius arbitrio senatus agendum censuit. 9, 7 ne quid super tanta re principe absente statueretur. 2, 35, 4 absente principe senatum et equites posse sua munia sustinere cf. 35, 3 afuturum se dixerat Caesar, 35, 8 nisi coram et sub oculis Caesaris. 3, 35, 2 castigatis . . . patribus quod cuncta curarum ad principem reicerent. 52, 11 consulti patres integrum id negotium ad principem distulerant. 69, 10 neque posse principem sua scientia cuncta complecti, neque expedire ut ambitione aliena trahatur. 69, 15 satis onerum principibus, satis etiam potentiae (esse). 36, 6 principes . . . instar deorum esse. 4, 38, 19 cetera principibus statim adesse: unum insatiabiliter parandum, prosperam sui memoriam. 15, 74, 17 deum honor principi non ante habetur, quam agere inter homines desierit. — IV, 7, 14 hoc senatus iudicio velut admoneri principem, quos probet, quos reformidet. 15, 58, 5 quibus (Germanis) fidebat princeps quasi externis. 2, 87, 6 lubrica (erat) oratio sub principe, qui libertatem metuebat, adulationem oderat. 3, 52, 6 ganeae paratus . . . fecerant curam, ne princeps antiquae parsimoniae durius adverteret. 54, 23 hanc, p. c., curam sustinet princeps. 69, 3 id princeps diiudicaret. 11, 5, 3 cuncta legum et magistratum munia in se trahens princeps materiam praedandi patefecerat. 7, 16 haud frustra dicta princeps ratus, capiendis pecuniis *statuit modum. 13, 34, 7 Haterio annum pecuniam statuit princeps. 43, 25 intercessit princeps tamquam satis expleta ultione. 51, 1 edixit princeps, ut . . . 14, 17, 9 cuius rei iudicium princeps senatui, senatus consulibus permisit. 64, 14 quotiens fugas et caedes iussit princeps, totiens grates deis actas. 13, 24, 5 urbem princeps lustravit ex responso haruspicum. — 1, 17, 5 principem precibus vel armis *adirent*. I, 32, 6 *adulari*. 16, 8, 10 *appellato* principe instantem damnationem frustrati. 3, 16, 4 *arguere*. IV, 40, 23. 14, 18, 10 *consulere*. 3, 24, 15 *deprecari* senatum ac p. 16, 24, 1 omni civitate ad *exicipiendum* p. . . effusa. II, 37, 10 *expetere*. A 41, 17 *exstimulare*. I, 4, 9 evulgato imperii arcano, posse principem alibi quam Romae fieri. 5, 6 miles urbanus . . . praeventam gratiam intellegit apud p. a legionibus factum. 16, 29 Galba . . . talia, tamquam principem faceret (Pisonem), ceteri tamquam cum facto loquebantur. II, 76, 23 posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius documentum. V, 16, 14 principem Galbam sextae legionis auctoritate factum (esse). 13, 17, 17 *fovendum* patribus populoque principem, qui unus superesset e familia summum ad fastigium genita. I, 33, 4 *imitari* principem discat i. q. den kaiser spielen. 14, 1, 6 quae . . . per facetias *incusaret* principem et pupillum vocaret, qui iussis alienis obnoxius non

modo imperii, sed libertatis etiam indigeret. 3, 8, 2 *mollire*. III, 44, 8 *mutare* cf. s. 1, 16, 3 mutatus princeps licentiam turbarum . . . ostendebat. I, 37, 2 *nominare* cf. a. 2, 48, 9 principem *nuncupantes* (heredem). II, 33, 10 ne principem *obiectare* periculis viderentur. 14, 49, 16 ne principem *obiecisse* invidiae viderentur. 57, 4 principem societate scelerum *obstringeret*. IV, 46, 21 *obtestari*. V, 1, 15 *occupare*. 15, 71, 12 *odisse*. I, 56, 15 *offerre*. 6, 2, 8 *orare*. II, 37, 17 legatos ac duces . . . nisi *pollutum obstrictumque* meritis suis p. *passuros* (non fuisse). 65, 7 diplomatibus nullum p. *praescripsisset*. IV, 81, 8 *precari*. 17, 23 nec Vitellium principem, sed Caesarem Augustum bello *provocatum* (esse) i. q. ein fürst, wie V. 14, 56, 8 *relinquere*. I, 56, 19 faciendum imperatorem: et minore discrimine *sumi* principem quam *quaeri*. 11, 22, 3 ferro accinctus reperitur in coetu *salutantium* principem. 14, 52, 7 quod . . . villarum magnificentia quasi principem *supergrederetur* (Seneca). V, 25, 11 *tolerare*. 12, 37, 14 Agrippinam . . . isdem quibus principem laudibus gratibusque *venerati* sunt. — 4, 31, 16 *Claudii principis* amicitia. 53, 11 Neronis p. mater. 11, 25, 9 exhaustis (familiis) quas dictator Caesar . . . et *princeps Augustus* . . . sublegere. — 1, 81, 1 quae (comitia consularia) tum primum illo principe ac deinceps fuere. 3, 71, 14 quae principe Augusto constituta . . . 28, 8 Caesar Augustus . . . dedit iura, quis pace et principe uteremur. — A 42, 19 posse etiam *sub* malis p. magnos viros esse. I, 16, 25 cogitare quid aut volueris sub alio p. aut nolueris. 14, 48, 15 *egregio* sub p. 2, 87, 6 lubrica (erat) oratio sub principe, qui libertatem metuebat. IV, 48, 5 auxilia tutandis imperii finibus sub divo Augusto Tiberioque principibus [Opitz del.] proconsuli parebant. — IV, 8, 17 suadere Prisco, ne supra principem scanderet. — I, 10, 6 (Mucianus) tam prope ab exule fuit quam postea a principe i. q. a principatu. — D 8, 20. A 44, 15 principem Traianum videre. 45, 16. I, 2, 2. 15, 28. 31, 15. 49, 8. 50, 22. II, 1, 3 et 5. 71, 12. 89, 12. III, 13, 20. 38, 8. 53, 4. 63, 15. IV, 3, 3 et 18. 4, 5. 6, 12. 11, 3. 21, 7. 49, 18. 81, 18. 1, 46, 7. 2, 30, 17. 36, 4. 37, 11. 3, 1, 7. 10, 6. 11, 10, 18. 1, 37, 3. 50, 10. 53, 13. 55, 16. 57, 4. 64, 2. 4, 6, 17. 19, 2. 28, 6. 34, 9. 52, 5. 64, 3 et 15. 71, 10. 5, 4, 10. 6, 4, 8. 10, 5. 16, 15. 18, 6. 26, 1 Nerva, continuus principi [Heinsius; M principis] i. q. steter begleiter des fürsten. 30, 18. 39, 3. 45, 12. 46, 1. 47, 8. 11, 1, 6. 23, 5. 24, 1. 34, 15. 12, 6, 3 et 8. 10, 13. 22, 13. 26, 1. 54, 6. 56, 14. 63, 11. 65, 10. 13, 1, 16. 3, 1 et 13. 6, 5. 8, 3. 13, 8. 18, 4. 25, 12. 26, 4. 28, 16. 41, 20. 43, 12. 46, 2. 14, 3, 18. 14, 12. 20, 14. 28, 2. 45, 10. 48, 3. 49, 9. 51, 7. 61, 14. 62, 17. 15, 7, 1. 22, 3. 60, 7. 61, 9. 16, 10, 2 et 19. 13, 16. 14, 15. 17, 23. 28, 6.

b) de *exteris gentibus*; de *Germanis* G 5, 11 argentea vasa, legatis et principibus eorum muneri data i. q. den häuptlingen der (monarchischen oder republik.) stämme. 10, 14 (equos) pressos sacro curru sacerdos ac rex vel princeps civitatis comitantur ac fremitus observant. 11, 12 silentium per sacerdotes . . . imperatur. mox rex vel princeps, prout aetas cuique, prout nobilitas, prout decus bellorum, prout facundia est,

audiuntur, auctoritate suadendi magis quam iubendi potestate. 15,7 mos est civitatibus ultro ac viritim conferre principibus vel armentorum vel frugum, quod . . . IV, 70, 24 plebes (sc. Treverorum) omissis armis per pagos palatur: quidam principum, ut primi posuisse bellum viderentur, . . . 1, 55, 9 Arminium et ceteros proceres vinciret: nihil ausuram plebem principibus amotis. 2, 7, 5 Arpi principis *Chattorum* coniugem filiamque (rapuit Silius). 83, 2 Adgandestrii principis *Chattorum* lectas in senatu litteras. 11, 16, 4 (Italico) mater ex Actumero principe *Chattorum* erat. — A 12, 3 (*Britanni*) olim regibus parebant, nunc per principes factionibus et studiis *distrahuntur. — I, 68, 15 in Alpinum e principibus (*Helvetiorum*) ut concitorem belli Caecina animadvertit. — I, 79, 15 id principibus et nobilissimo cuique (*Sarmatarum*) tegimen. III, 5, 4 principes *Sarmatarum* lazugum, penes quos civitatis regimen, in comilitium adsciti. — 4, 24, 8 principes *Musulmiorum* defectionem coeptantes securi percudit. — II, 16, 6 vocatis principibus *insulae* (*Corsicae*) consilium aperit.

f) *principes* i. q. *mitglieder des kaiserl. hauses überhaupt* 3, 34, 26 principibus adeunda (esse) saepius longinqua imperii. 47, 5 neque decorum principibus, si una alterave civitas turbet **omissa urbe . . . 13, 16, 1 mos habebatur principum liberos cum ceteris idem aetatis nobilibus sedentes vesci.

principalis. i. q. *fürstlich, kaiserlich* I, 13, 14 Poppaeam Sabinam, p. *scortum*. Simul etiam notionem, quae est 'haupthure', inesse putat E. de Leutsch. — I, 22, 10 multos secreta Poppaeae mathematicos, pessimum p. *matrimonii* instrumentum, habuerant. II, 59, 9 nullo p. *paratu* cf. princeps E. a. a. 59, 18 (filium) cinxit cunctis *fortuna* principalis insignibus. 81, 16 tantum peditum equitumque et aemulantium inter se regum paratus speciem *fortuna* principalis effecerant. IV, 40, 21 *commentariorum* p. potestatem senatui faceret.

principatus. non nisi de Romanis. a) i. q. *oberste stelle im staate, obergewalt* I, 50, 13 prope eversum orbem, etiam cum de principatu inter bonos certaretur. II, 38, 11 numquam postea (i. e. post Pompeium) nisi de principatu quaesitum (est).

b) i. q. *kaiserherrschaft* 1) a) compon. *imperium* I, 1. 15. 77 cf. p. 574^a γ. γγ.

β) III, 58, 14 haud perinde Vitellium quam *casum locumque* principatus miserabantur. V, 10, 11 manere apud exercitus Titum ad omnes p. novi *eventus casusve* utile videbatur. II, 79, 3 is primus p. *dies* in posterum celebratus (est). 1, 6, 1 primum *facinus* novi p. fuit Agrippae caedes. IV, 11, 13 erant . . . qui p. inanem ei *famam* circumdarent. 13, 4, 6 *formam* futuri p. praescripsit (Nero). I, 62, 7 torpebat Vitellius et *fortunam* p. inertis luxu et prodigis epulis praesumebat. 77, 2 Vitellio . . . ad capessendam p. fortunam bello opus erat. IV, 85, 14 ipse (Domitianus) Luguduni vim fortunamque principatus e proximo ostentaret. A 7, 8 *initia* p. ac statum urbis Mucianus regebat, iuvene admodum Domitiano. 4, 6, 3 Tiberio mutati in deterius p. ini-

tium ille annus attulit. II, 64, 6 (eum) ingulavit, magna cum invidia novi p., cuius hoc primum *specimen* noscebatur. III, 58 *locus* (lage) cf. casus supra. I, 58, 2 Vitellius *ministeria* p. per libertos agi solita in equites R. disponit. 13, 1 *potentia* p. divisa in Vinium consulem et Laconem praetorii praefectum. 30, 8 stupra nunc et comissiones . . . volvit animo (Otho): haec p. *praemia* putat. III, 70, 8 ita privato et omnem p. *speciem* vitanti convenisse. D 17, 15 sextam . . . felicitis huius p. *stationem*, quo Vespasianus rem p. fovet. II, 5, 8 egreium p. *temporamentum*, si . . . IV, 85 *vis* cf. fortuna supra. 1, 6, 19 neve Tiberius vim p. resolveret cuncta ad senatum vocando. 3, 60, 1 Tiberius, vim p. sibi firmans, imaginem antiquitatis senatui praebat. II, 80, 6 Vespasianum pauci milites . . . imperatorem salutavere: tum ceteri adcurrere, Caesarem et Augustum (sc. vocare) et omnia p. *vocabula* cumulare.

γ) D 17, 28 *Augusti* p. I, 1, 17 p. divi Nerva. II, 10, 7. III, 7, 10. IV, 6, 3 in exilium pulsus, . . . Galbae principatu rediit. II, 65, 5 audito Vitellii et Othonis p. III, 75, 8 ante p. Vespasiani decus domus penes Sabinum erat. 1, 1, 14 consilium mihi . . . tradere . . . Tiberii principatum. II, 55, 8 in senatu cuncta longis *aliorum* principatibus composita . . . decernuntur (Vitellio). III, 67, 5 nihil principatu *filii* adsecuta (mater Vitellii) nisi luctum et bonam famam. IV, 2, 19 L. Vitellius interficitur, par vitii fratri, in principatu eius vigilantior.

δ) D 17, 15 *felix* p. 17, 28 Corvinus in *mediu* usque Augusti p., Asinius paene ad *extremum* duravit. II, 10, 7 *recenti* Galbae principatu censuerant patres, ut . . . 64, 6 *novus* p. cf. β. IV, 8, 7 ne . . . irritaretur animus (principis) novo principatu suspensus. 1, 6, 1 cf. β. 13, 1, 1 prima novo principatu mors Silani . . . paratur. V, 10, 11 p. novus cf. β. 13, 4, 6 *forma futuri* p. II, 55, 8 *longis* p. cf. γ.

ε) A 3, 3 Nerva Caesar res olim dissociabiles (miscuit), principatum ac libertatem. I, 15 certare de p. cf. infra. II, 47, 7 civile bellum a Vitellio coepit, et ut de p. certaremus armis, initium illinc fuit. I, 37, 14 quam gloriam ad p. attulit nisi occisi Sabini . . . ? III, 39, 10 (Blaesus) nullius repentini honoris, adeo non principatus appetens, parum effugerat, ne dignus crederetur. 7, 10 *placere* Galbae principatus. I, 83, 5 Otho . . . reputans non posse principatum scelere *quaesitum* subita modestia et prisca gravitate *retineri*. 15, 8 ut principatum, de quo maiores nostri armis certabant, bello *adeptus* (Galba) quiescenti (tibi, Pisoni) *offeram*. 1, 7, 18 literas ad exercitus tamquam *adepto* principatu misit (Tiberius). III, 86, 4 principatum ei (Vitellio) *detulere* qui ipsum non noverant. 4, 6, 3 *mutati* in deterius p. initium cf. β.

2) *meton.* A 43, 8 per omnem valetudinem eius crebrius quam ex *more* principatus, per nuntios *visentis* . . . libertorum intimi . . . venire.

principium. A) *propr.* i. q. *anfang* a) 1, 69, 7 stetisse apud principium *pontis* (Agrippinam). 2, 6, 14 Rhenus . . . apud principium *agri Batavi* . . . dividitur. 3, 56, 11 principio *litterarum* veneratus deos. — II, 11, 1 laeta . . . Othoni principia

belli (erant). III, 7, 1 *post principia belli secundum Flavianos data legiones. . . alacres veniunt. V, 4, 13 principia religionis tradentibus Idaeis. 3, 25, 8 de principiis iuris. . . altius disseram. 6, 22, 8 apud principia et nexu naturatum causarum cf. fatum. — 4, 12, 4 quod principium favoris et mater. . . spem male tegens perniciem adcelerare. 6, 5, 11 repetito. . . amicitiae p. 4, 62, 14 quos principium stragis in mortem adfixerat. 15, 41, 11 p. incendii. 49, 12 principium tanti facinoris capessivere. 1, 32, 4 saevendi principium (centuriones). 4, 68, 2 foedum anni p. 13, 10, 5 principium anni. V, 1, 1 eiusdem anni principio. 3, 31, 4. 13, 34, 9 eius anni principio mollibus adhuc initiis prolaturum. . . bellum acriter resumitur. 4, 4, 1 anni principio. 6, 2, 1. 16, 22, 1 principio anni. 15, 24, 1 veris principio. 1, 28, 25 signa unum in locum principio seditionis congregata. — II, 11, 1 laeta p. belli. 4, 68, 2 foedum anni p. IV, 50, 19 discordias componit, quae raptu frugum. . . modicis p., iam per arma atque acies exercebantur. 1, 16, 7 eo p. lascivire miles. — 4, 68, 2 foedum anni p. incessit tracto in carcerem. . . Sabino. 13, 10, 5 principium anni inciperet mense Decembris cf. 10, 6 inchoando anno. 15, 41, 11 (adnotabant) XIII Kal. Sextiles principium incendii huius ortum. — 11, 18, 7 cui (gloriae Corbulonis) principium illa militia fuit. — II, 69, 6 principium interno simul externoque bello parantibus fatiis. III, 7, 1 principia belli secundum Flavianos data. V, 4, 13 tradere. 6, 44, 18 fugae specie discessum; ac principio a gente Arabum facto ceteri domos abeunt. 15, 49, 12 capessere. — 1, 1, 1 urbem Romam a principio reges habuere.

b) i. q. *exordium, eingang* D 20, 2 qualia sunt fere principia Corvini cf. praefor b. 19, 11 longa principiorum praeparatio et narrationis alte repetita series. . . in honore erat. 22, 12 lentus est in principiis, longus in narrationibus, otiosus circa excessus (Cicero).

B) *meton.* non nisi in re milit. t. t. principia a) i. q. *prima acies, primi ordines, vordertreffen* II, 43, 5 primani stratis unetvicensimanorum principii aquilam abstulere.

b) i. q. *hauptplatz im lager* I, 54, 3 legati. . . per principia per contubernia. . . contumelias conquerentes accendebant animos. 48, 11 in ipsis p. stuprum ausa est. III, 12, 7 in principia defectores coirent. 13, 3 primores centurionum. . . secretum castrorum adfectans in principia vocat. 13, 10 recurrens in principia miles. 1, 67, 1 contractos in principia iussosque dicta cum silentio accipere. . . necessitatis monet. 4, 2, 13 coli. . . effigies eius (Seiani) inter principia legionum (sinebat Tiberius). 1, 61, 8 prima Vari castra lato ambitu et dimensis principii trium legionum manus ostentabant. II, 93, 2 miles. . . urbe tota vagus, non principia noscere, non servare vigilias i. q. appell.

prior, primus. I) *prior.* A) *adi.* a) de tempore et ordine a) D 3, 14 ideo maturare libri huius editionem festino, ut dimissa priore cura novae cogitationi. . . incumbam. 30, 13 in cuius (Bruti) extrema parte (nam prior commemorationem veterum oratorum habet) sua ini-

tia. . . refert. A 3, 17 non pigebit. . . memoriam prioris *servitutis ac testimonium praesentium bonorum composuisse. 4, 37, 8 et prioris silentii defensionem, et quid in futurum statuerim, . . aperiam. 15, 20, 13 culpa quam poena tempore prior, emendari quam peccare posterius est. — 1, 57, 7 scires illum (exercitum) priore biduo non penes rem p. fuisse. 79, 2 p. hieme caesis. . . cohortibus. 3, 11, 2 ob. . . res p. aestate gestas. . . ovans iniret cf. Nipp. 20, 1 Tacfarinas, quem p. aestate [Nipp. del.] pulsum. . . memoravi. IV, 44, 2 inchoante Caesare de. . . priorum temporum necessitatibus. 4, 15, 13 priore anno. 6, 4, 5 consules anni prioris invasit. 1, 77, 1 theatri licentia, proximo priore anno coepta, gravius tum erupit. — D 3 p. cura (i. q. liber) cf. supra. 22, 11 priores eius (Ciceronis) orationes non carent vitiis antiquitatis. 2, 48, 6 (Servilium) prioribus neque suspectis tabulis scriptum (heredem) compererat. 6, 27, 15 de cuius moderatione. . . in p. libris satis conlocavi. D 30 p. pars (Bruti) cf. supra. — IV, 53, 3 reliquiae prioris delubri in paludes aveherentur. 53, 22 id. . . p. templi magnificentiae defuisse. 4, 48, 2 relicti apud p. munimenta Thraecibus. — A 29, 9 Britanni nihil fracti pugnae prioris eventu. 30, 7 priores pugnae. IV, 21, 4 (legiones) p. acie pulsae. III, 51, 7 et prioribus civium bellis par scelus inciderat. — 14, 12, 6 p. adulationes transmittere solitus. 3, 55, 14 quamquam. . . plerique pecuniosam ad senectam pervenirent, mansit tamen p. animus. 12, 52, 4 adnectebatur crimini Vibia. . . ut casus prioris (nam relegata erat) impatiens. 2, 68, 9 Remmius. . . priori custodinae regis adpositus. IV, 72, 22 p. facinorum. . . se (non) meminisse. 14, 62, 16 facilitate p. flagitiorum plura etiam. . . fingit. III, 9, 21 partium duces omnia prioris fortunae defensione. . . 2, 63, 4 (Maroboduus) scripsit Tiberio non ut. . . supplex, sed ex memoria prioris fortunae. III, 24, 5 illos esse campos, in quibus abolere labem prioris ignominiae. . . possent. 13, 46, 19 non ex p. infamia, sed integre sancteque egit. A 32, 19 recordabuntur Galli p. libertatem. I, 25, 11 erant quos memoria Neronis ac desiderium prioris licentiae accenderet. 6, 18, 1 redeunt priores metus. 15, 70, 7 non ex p. vitae molitia. . . periere. 12, 9, 7 super p. necessitudinem sponsus iam. . . Domitius. 14, 62, 9 eum Caesar operae prioris admonet. 2, 60, 10 manebant structis molibus litterae Aegyptiae, p. opulentiam complexae. 12, 53, 10 Pallantem intra p. paupertatem subsistere. 14, 56, 15 Seneca. . . instituta prioris potentiae commutat. 11, 29, 6 Callistus prioris. . . regiae peritus. I, 56, 8 nec cuiquam ultra. . . memoria p. sacramenti. A 3, 17 p. servitus. 4, 37, 8 p. silentium cf. supra. 15, 32, 6 spectacula. . . idem annus habuit prioris magnificentia ac priora. 5, 9, 3 plerisque per p. supplicia lenitis. II, 91, 10 quae. . . memoria vitae prioris indecora. . . accipiebantur. IV, 80, 10 ut infestum. . . insectabantur, adiunctis prioris vitae criminibus. 3, 10, 5 ille dimissa eius causae delatione, ut p. vitam acusaret obtinuit. — 6, 28, 10 priores *alites [Halm alios tres]. — de temporibus liberae rei p. usque ad pugnam Actiacam D 1, 1 ex me requiris. . . cur, cum

priora saecula . . . oratorum ingeniis . . . floruerint, nostra potissimum aetas . . . vix nomen . . . oratoris retineat. 41,21 si aut vos prioribus saeculis aut illi . . . his nati essent. Latiore sensu complectitur tempus usque ad finem Neronis I,1,3 post conditam urbem octingentos et viginti prioris aevi annos multi auctores rettulerunt. De D19, 11,24 p. populus, A1, 3,55 apud priores cf. β et B. a in fine.

β) de hom. D25,17 apud nos Cicero quidem ceteros eorundem temporum disertos antecessit; Calvus autem et Asinius . . . et prioribus et sequentibus anteponuntur. A 33,11 egressi, ego veterum legatorum, vos priorum exercituum terminos. I,40,12 nec illos . . . priores et futuri principes terrere. II,62,12 priores id principes pecunia . . . perpulerant. 15,18,11 consulares . . . praeposuit (Nero) cum insectatione priorum principum, qui . . . 4,23,2 p. duces. 15,6,16 legiones priorum Suriae miles apud Corbulonem manerent i. q. die früher in S. gestanden hatten. 4,22,11 Numantina, prior uxor eius. 12,65,12 p. coniunx. 15,59,24 nomen . . . priori marito Domitius. — I,48,5 ad hoc tantum maiori fratri praelatus est, ut prior occideretur. 76,12 occupaverat animos prior auditis (Otho). 6,33,1 ex regulis prior Mithridates Pharasmanem perpulit. 12,63,5 Chalcedonii . . . priores illuc advecti. 13,9,7 accepit eos centurio . . . , forte prior ea de causa adito rege. [M, Dräg., Pfitzn. priore de.] 13,20 cum . . . cupita aliis prior deferret (matri Nero) i. q. ihr zuvorkommend, ungebeten. 36,3 ne pugnam priores auderent praedicit. 38,16 prior Corbulo . . . legionem constituit. 14,8,21 circumstant lectum percussores et prior trerarchus fusti caput eius adffixit. 15,28,16 viso Corbulone rex prior equo desiluit. 56,4 prior . . . Natalis . . . de Pisone primum fatetur, deinde adicit Senecam. — III,65,4 Sabinus aetate prior privatis utriusque rebus . . . pecunia Vespasianum anteibat i. q. natu maior. 4,60,13 spe obiecta principis loci, si priorem aetate et iam labefactum (fratrem) demovisset. 12,46,3 coniunctionem fratrum ac priorem aetate Pharasmanem . . . referens. — 1,13,9 Augustus . . . Lepidum dixerat capacem . . . , Gallum avidum . . . , Arruntium non indignum . . . de prioribus consentitur, pro Arruntio quidam Pisonem tradidere i. q. die beiden ersten. — 12,64,13 Lepida . . . Agrippinae sobrina prior i. q. um einen grad näher. [Vertrianus propior.] — de temp. liberae rei p. D19,9 facile perferebat prior ille populus, ut imperitus et rudis, impeditissimarum orationum spatia. 11,24,23 libertinorum filiis magistratus mandare non . . . repens, sed priori populo factitatum est.

β) de gradu i. q. superior, überlegen 12,33,4 (Caratacus) astu locorum fraude prior, vi militum inferior, transfert bellum in Ordovicas cf. astus.

B) subst. a) masc. i. q. die früheren, die vortänger A 10,3 quae priores (i. e. Caesar, Livius, Fabius Rusticus) nondum comperta eloquentia percolere, rerum fide tradentur. 14,8 Didius parta a prioribus continuit. 20,2 (pax) intolerantia priorum haud minus quam bellum timebatur. 4,44,9 longius penetrata Germania, quam quisquam priorum. 13,9,3 datis obsidibus so-

litam prioribus reverentiam in populum R. continuaret (Vologeses) i. q. p. regibus. — de temp. liberae rei p. A 1,6 apud priores . . . agere digna memoratu pronum . . . erat cf. 1,2 antiquitus usitatum, ne nostris quidem temporibus . . . aetas omisit, 1,13 at nunc. 3,55,20 nec omnia apud priores meliora, sed nostra quoque aetas multa laudis . . . imitanda posteris tulit. verum haec nobis *in maiores certamina ex honesto maneant.

b) neutr. 1,29,2 Drusus . . . vocata contione . . . incusat priora, probat praesentia i. q. ea, quae male per seditionem fecerant: eodem sensu 51,22 fidens recentibus (i. q. rebus nuper bene gestis) ac priorum oblitus miles in hibernis locatur. 15,12,11 legiones . . . hortari, priorum admonere, novam gloriam ostendere i. q. rerum bene gestarum. 12,32,7 ducem, destinationis certum, ne nova moliretur nisi prioribus firmatis i. q. die früher unterworfenen gebiete: eodem sensu A 16,14 compositis prioribus nihil ultra ausus. 3,27,12 Sulla dictator abolitis vel conversis prioribus . . . otium eius rei . . . paravit i. q. frühere verordnungen, einrichtungen. 15,24,3 se priora et totiens iactata super optinenda Armenia nunc omittere i. q. die früheren unterhandlungen, streitigkeiten.

C) adv. a) A 37,23 non agminibus, ut prius, . . . rari . . . avia petiere. III,11,3 non, ut p., labore . . . fessae, sed medio diei exarserant (legiones). — D 7,15 quorum nomina prius parentes liberis suis ingerunt? I,27,10 emi sibi praedia vetustate suspecta eoque p. exploranda (finxit). 12,64,11 celerare statuit, perdita p. Lepida. 13,50,4 impetum eius, multum p. laudata magnitudine animi, attinere senatores. 16,14,22 monito p. Anteio. 11,14 servavit ordinem fortuna, ac *seniores p., tum cui prima aetas extinguntur. — D 28,12 de urbe . . . loquar . . . , si p. de severitate . . . pauca praedixero cf. 18,8 ante praedixero. — [D 30,7 Acidal. add., quod rec. Halm.]

b) seq. quam α) V,5,10 nec quicumque p. inbuuntur quam contemnere deos, . . . 4,39,6 ita insuevisse, ut . . . vota sua non p. ad deos quam ad principum aures conferret. 13,17,12 supremum Claudiorum sanguinem, stupro p. quam veneno pollutum. 14,31,21 amoenitati p. quam usui consultur.

β) 1) in orat. recta 13,20,14 Nero . . . interficiendae matris avidus non p. differri potuit, quam Burrus necem eius promitteret, si facinoris coargueretur cf. Anton, Beobachtungen Erfurt 1871 p. 25.

2) in orat. indir. 13,9,16 testante . . . Corbulone non p. conversum (esse) regem ad offereandos obsides, quam ipse dux bello delectus spes eius ad metum mutaret.

II) primus. A) adi. 1) de loco G 31,12 haec prima semper acies (est). II,41,20 ut cuique audacia vel formido, in primam postremamve aciem prorumpent aut relabebantur. 2,14,13 primam utcumque aciem hastatam, ceteris . . . brevia tela. I,55,3 raris primorum ordinum vocibus i. q. aus den vordersten gliedern; aliter Her. cf. p. 1038^a. III,71,4 erigunt aciem . . . usque ad primas Capitolinae arcis fores. V,8,3 p. munimentis urbs, dein regia, templum

intimis clausum (est). 2,8,10 legiones p. *aestua-ria* . . intrepidi transiere. — vi *partit.* A 35,9 ut primum *agmen in aequo, ceteri per . . iugum . . insurgerent. 1,20,8 (praefectum) sarcinis gravant aguntque primo in agmine. 51,20 p. agminis copiae evasere silvas. Aliter IV, 35,4 p. *agmen* cf. 2. a. α.

2) a) de tempore et ordine, oppon. *posterus*, *novissimus*, *proximus*, *alter*, *mox*, *post*, *posthaec*, *exim*, *inde*, *subinde*. α) de rebus A 20,1 haec primo statim anno comprimendo . . II, 77,5 primis militiae annis . . clarus. 21,1 primus *dies* impetu . . transactus (est). IV, 42,38 optimus est post malum principem dies primus. 1,8,1 primo senatus die. 43,1 primo contionis die. [14,63,9 Lips., Nipp.] 15,57,5 sic primus quaestionis dies contemptus. *postero* . . 12,29,2 Vannius . . pellitur regno, prima imperii *aetate* . . acceptus popularibus, *mox* . . discordiis circumventus. 13,13,11 Agrippina . . sinum offerre (iuveni) contendendis quae p. aetas et summa fortuna expeterent. — D 30,1 transeo p. discendum *elementa*. A 5,1 p. castrorum *rudimenta* in Britannia Suetonio . . approbavit. — II, 64,10 dixisse . . ad p. filii sui *epistulas* ferebatur, . . 15,13,11 p. . . *litteras* ad Vologesen non supplices . . composuit. — IV, 35,4 p. *agmen* securum incessit i. q. der erste zug *oppon.* 35,5 rursus missos . . frumentatores. III, 6,6 p. *pilum* (adeptus). 22,20 Verus p. pili centurio. 15,12,7. IV, 5,5 ordinem p. pili (duxerat). 13,36,4 Paccio p. pili honore perfuncto. III, 22,19 occisi sex primorum *ordinum* centuriones. 1,61,13. 29,7 Catonius, p. ordinis centurio. — 1,61,7 p. *Vari castra*. 62,5 primum extruendo tumulo *caespitem* Caesar posuit. — A 31,20 nos integri . . primo statim *congressu* ostendamus, quos sibi Caledonia viros seposuerit. 36,1 p. congressu eminens certabatur. 2,3,2 p. congressu fusus reparat vires. I,4,6 finis Neronis . . laetus primo gaudentium *impetu* fuerat i. q. beim ersten freudenturm. II, 12,16 p. impetu caesi. IV, 78,11 (cohortes) p. impetu disiectae. 3,20,8 p. impetu pulsa cohorte. IV, 17,12 p. *acie* fusum victumque Romanum. Aliter 33,21 cf. infra. V, 22,5 prima *caedes* astu adiuta (est). IV, 18,4 Hordeonius primos Civiles *conatus* . . aluit. 14,24,7 qui p. *vim* depulerant, obsidione coguntur. 61,23 modicis remediis primos *motus* consedissee. II, 38,5 p. inter patres plebemque *certamina* exarsere. — 3,22,15 exemit Drusum consulem designatum dicendae p. *loco* sententiae. — IV, 46,13 illos primus statim *adspectus* obstupescerat. 4,32,11 non sine usu fuerit introspicere illa primo aspectu levia. V, 3,9 sibimet duce caelesti crederent, p. cuius *auxilio* praesentes miseriae pepulissent. IV, 56,7 ea p. *concilii* forma (erat). Minus accurate dictum pro prioris. II, 82,10 donativum . . Mucianus prima *contione* . . modice ostenderat. 13,13,7 primas adulescentis *cupidines* velaverat. II, 82,1 p. belli *cura* (erat) agere dilectus. 6,28,20 primam adulto (phoenici) curam sepeliendi patris (esse). 3,5,11 tanto plura decora *mox* tribui par fuisse, quanto prima (sc. *decora*) fors negavisset. 13,35,21 nec . . p. *alterumque delictum* venia prosequebatur. 4,20,4 ea prima

Tiberio erga pecuniam alienam *diligentia* fuit. 12,31,4 gnarus p. *eventibus* metum aut fiduciam gigni. 1,6,1 p. *facinus* novi principatus fuit Agrippae caedes. 4,3,11 hanc . . postquam p. *flagitii* potitus est. . . ad coniugii spem . . impulit. G 13,5 hic primus iuventae *honor* (est). I, 42,6 iacuit primo *ictu* [Meiser ictus] in poplitem, *mox* ab . . milite in utrumque latus transverberatus. 16,7,4 (prohibuit) Cassium officio exsequiarum, quod p. *indicium* mali (fuit). I, 33,10 si . . p. *indignatio *relanguescat. 13,29,8 deerat robor aetatis eum p. *magistratum* capessentibus. 14,55,2 quod meditatae orationi tuae statim occurram, id primum (sc. *munus*) tui muneris habeo. A 24,1 *nave* p. transgressus cf. b p. 901^a. 2,77,11 ut te . . indefensum planctus Agrippinae ac vulgus imperium p. *rumore* rapiant (ad supplicium). 14,56,2 nos (Nero) p. imperii *spatia* ingredimur. IV, 3,18 ea p. *specie* forma (litterarum erat) i. q. beim ersten anschein. II, 64,6 proiectum humi iugulavit . . cum invidia novi principatus, cuius hoc p. *specimen* noscebatur. 4,7,7 primas dominandi *spes* in arduo: ubi sis ingressus, adessee studia et ministros. III, 9,9 Caecina per varias moras prima hostibus prodidit *tempora* belli i. q. die ersten chancen. 13,15,20 p. *venenum* ab ipsis educatoribus accepit. II, 80,2 dum quaeritur . . quod in re tali difficillimum est, prima *vox*, . . 1,61,16 p. ubi *vulnus* Varo adactum, ubi . . suo ictu mortem invenerit. — vi *praedic.* II, 33,13 is p. *dies* Othonianas partes adfixit. 79,3 isque p. principatus dies in posterum celebratus (est). IV, 72,21 primum illum stipendiorum . . diem haberent. 1,58,2 non hic mihi primus erga populum R. fidei . . dies (est). 16,11,14 servavit ordinem fortuna, ac *seniores prius, tum cui p. *aetas* extinguuntur. G 43,23 primi in omnibus proeliis *oculi* vincuntur. I, 76,1 primus Othoni fiduciam addidit ex Illyrico *nuntius*, iurasse in eum . . legiones. II, 96,1 prima Vitellio tertiae legionis *defectio* nuntiatur. IV, 65,4 quae p. libertatis *facultas* data est, . . sumpsimus. 4,10,10 vitandam *portionem*, quae prima ei . . offerretur. 13,1,1 prima novo principatu *mors* Silani . . paratur. 14,10,5 eum . . prima centurionum . . *adulatio* ad spem firmavit . . amici *dehinc* adire templa, . . — vi *partit.* II, 49,11. III, 6,14. 70,1 *luce* prima. A 4,14 se prima in [B om.] *iuventa* studium philosophiae acrius . . hausisse. II, 86,17 p. *iuventa* . . senatorium ordinem exuerat. 4,1,9 (Seianus) p. *iuventa* Gaium Caesarem . . sectatus. 11,22,11 p. *iuventa* consulatum . . inirent. 10,14 incautum . . interfecere, p. intra *iuventam*. 12,5,17 qui p. ab *iuventa* legibus obtemperavisset. II, 48,8 filium, p. *iuventa*, trepidum . . solatus est. 1,4,13. 2,56,7. 6,51,3. *13,16,13 p. ab *infantia* cf. inf. — IV, 33,21 quos (captivos) prima *acie* corripuerant i. q. im beginn des treffens. 12,19,6 magnarum nationum regibus p. [Ritter primum] ex similitudine fortunae . . *amicitiam* . . esse. II, 69,7 Gallorum auxilia, ingens numerus et p. statim *defectione* inter inania belli adsumptus. 12,51,3 coniunx gravida p. utcumque *fugam* ob metum . . toleravit; *post* . . orare ut . . III, 74,1

Domitianus p. *inruptione* apud aedituum occultatus. 4, 24, 7 Dolabella . . p. sui *incessu* solvit obsidium. I, 31, 8 (legio infesta) ob caedem commilitonum, quos p. statim *introitu* trucidaverat Galba. 1, 70, 4 Vitellius p. *iter* . . quietum habuit: *mox* . . rapi agique agmen. I, 48, 7 p. *militia* (Vinii erat) infamis. IV, 63, 6 filium eius p. rerum *motu* . . deprehensum. A 3, 1 p. statim saeculi *ortu*. 6, 22, 15 p. cuiusque *ortu* cf. *ortus*. I, 68, 2 p. *tumultu* Claudium ducem legerant. III, 77, 11 Liburnicae inter p. *tumultum* evasere.

β) de *hom.* 3, 30, 5 (Volusius) opum, quis domus illa immensum viguit, primus *adcumulator*. 15, 49, 2 memoraverim, quis p. *auctor* (fuerit). *legio* p. cf. p. 756^a. — vi *praedic.* D 19, 3 quem (Cassium) primum adfirmant flexisse ab illa vetere . . dicendi via. 22, 5 primus enim excoluit orationem, primus . . verbis dilectum adhibuit. 26, 18 primus enim contempto ordine rerum . . non pugnat, sed rixatur. 38, 6 primus haec . . Pompeius adstrinxit. A 13, 3 primus omnium Romanorum divus Iulius cum exercitu Britanniam ingressus . . 14, 1 consularium primus Plautius praepositus ac *subinde* Ostorius. G 2, 18 qui primi Rhenum transgressi Gallos expulerint. I, 13, 18 Otho . . primus in partes transgressus. II, 48, 16 post Iulios Claudios . . se primum in familiam novam imperium intulisse. III, 29, 9 primum inrupisse Volusium . . constat. IV, 70, 24 quidam principum, ut primi possis bellum viderentur, . . 83, 3 (Ptolemaeus rex), qui Macedonum primus Aegypti opes firmavit. V, 9, 1 Romanorum primus Pompeius Iudaeos domuit. 1, 7, 5 consules primi in verba Tiberii Caesaris iuravere. 27, 5 (Lentulus) credebatur. illa militiae flagitia primus aspernari. 28, 20 ut *novissimi* in culpam, ita primi ad poenitentiam sumus. 45, 4 primi seditionem coeptaverant (milites). 72, 11 primus Augustus cognitionem . . tractavit. 74, 20 quo, inquit, loco censebis, Caesar? si primus, habeo quod sequar: si *post omnis*, vereor ne inprudens dissentiam. 2, 20, 12 primus Caesar cum praetoribus cohortibus . . dedit impetum in silvas. 49, 6 qui (Dulius) primus rem R. prospere mari gessit. 3, 17, 17 primus sententiam rogatus Cotta consul . . censuit. 41, 2 erupere primi Andecavi. 61, 1 primi omnium Ephesii adiere cf. 62, 1 *proximi* hos, 62, 5 *posthac*, 62, 14 *exim* cf. *posthac*. 4, 50, 7 primus se cum coninge . . victori permisit: secuti aetate . . inbecilli. 56, 5 se primos templum urbis Romae statuisse. 6, 11, 12 primus Messalla eam potestatem . . accepit. 37, 12 primus Ornospades . . in castra venit. 11, 14, 1 primi per figuras animalium Aegyptii sensus mentis effingebant. 16, 8 illum (Italicum) p. Romae ortum (esse). 25, 1 primi Aedui senatorum . . ius adepti sunt. 12, 31, 9 quod p. Iceni abnuere. 60, 15 cf. *posthac*. 13, 3, 10 primum ex iis, qui rerum potiti essent, Neronem alienae facundiae eguisse. 14, 21, 7 qui (Mummius) primus id genus spectaculi in urbe praebuerit. 15, 27, 13 megistanas Armenios, qui primi a nobis defecerant. — c. *gen.* 6, 4, 4 Latiaris . . luendae poenae primus fuit.

b) de *gradu* α) de *rebus* D 32, 23 hanc p. et *praecipuum* causam arbitror, cur . . 38, 12 causae centumvirales, quae nunc p. optinent *locum*. G 13, 12 magna et comitum aemulatio, quibus primus apud principem suum locus. 15, 53, 10 trucidarent (Neronem), primas sibi *partes* expostulante Scaevino i. q. hauptrolle cf. *primae* i. q. *der erste preis* D 25, 11 inter Atticos oratores primae Demostheni tribuuntur, *proximum* . . locum Aeschines et Hyperides . . optinent. 14, 21, 21 eloquentiae primas nemo tulit.

β) de *hom.* 13, 48, 3 illi vim multitudinis, hi magistratum et primi cuiusque avaritiam increpantes (Puteolani) i. q. der angesehensten, vornehmsten leute. — vi *praedic.* G 3, 1 (Herculeum) primum omnium virorum fortium ituri in proelia canunt i. q. vor allen.

B) *subst.* 1) de *loco* 2, 16, 6 campum et prima *silvarum* barbara acies tenuit. — A 37, 15 primos *sequentium* incautos . . circumveniebant.

2) a) de *tempore* et *ordine* 6, 32, 20 cesserunt prima *postremis*, et bona inventae senectus flagitiosa obliteravit. A 18, 16 instandum famae ac, prout prima cessissent, terrorem *ceteris* fore. 1, 19, 13 cetera mandatueros, ubi prima provenissent. 4, 12, 7 Scianus . . quia prima provenerant, volutare secum, quonam modo . . — II, 11, 16 prima *consiliorum* frustra ceciderant. III, 46, 6 prima *rerum* quieti speculabantur i. q. die ersten ereignisse. — II, 89, 9 tribuni et primi *centurionum*.

b) de *gradu* A 43, 9 libertorum primi et medicorum intimi venerunt. — I, 11, 4, 34. 13, 14 in primis, A 9 inprimis cf. p. 610^b.

C) *adv.* 1) *primum* a) 11, 35, 3 illuc deduci imperatorem iubet. ac p. in vestibulo effigiem patris Siliii consulto senatus abolitam demonstrat, *tum* quidquid avitum Neronibus . . in pretium probri cessisse. 14, 63, 9 *p., *tum*, *postremo*. 2, 52, 3. 3, 20, 2 p., dein, *postremo* cf. *postremo*. — D 28, 8 quae mala p. in urbe nata, *mox* per Italiam fusa, iam in provincias manant. A 28, 13. G 2, 20. I, 1, 7. 34, 5. 64, 9. 2, 39, 12. 4, 68, 12. 13, 46, 8. 11, 22, 15 p., dein, *mox*, post cf. c p. 871^a et d p. 873^b. — 6, 31, 11 se invasurum possessa *p. *Cyro [Baïter; Micyro; Beroaldus, Nipp. Cyro] et *post* Alexandro. 11, 31, 1. 15, 71, 16. 16, 31, 3. 6, 28, 10 p., post, dein. 11, 22, 15 p., dein, *mox*, post cf. post B. a. — D 12, 15 nec ullis . . augustior honor, p. apud deos . . *deinde* apud illos dis genitos sacrosque reges 32, 2. II, 67, 2. 11, 14, 14. 15, 38, 10. 44, 4 et 17. 56, 6 cf. p. 272^b et B. b. α p. 272^a. I, 12, 8. II, 5, 12. 46, 2. 98, 8. 1, 30, 11. 15, 12, 6 p., *dein*. 2, 52, 3. 3, 20, 2 p., dein, *postremo*. 6, 28, 10 p., post, dein. 11, 22, 15 p., dein, *mox*, post cf. III p. 271^a et b. α p. 270^b. — 5, 1, 4 p. ei matrimonium et liberi fuere cum Tiberio Nerone . . *exim* Caesar . . aufert marito. Fortasse pro adiect. accipiendum est, sed expectes prius. — II, 4, 3 Titus . . de navigatione p. consultit. *postquam* . . mare prosperum accepit, de se . . interrogat. 14, 37, 1 Suetonius (dedit) pugnae signum. ac p. legio gradu inmotam . . postquam . . tela exhauserat . . erupit. — D 12, 7 hoc p. habitu cultuque *commendata mortalibus in illa casta . . pe-

etora influxit. 16,16 hoc p. interrogabo, quos vocetis antiquos. 25,2 qui (Aper) p., ut opinor, nominis controversiam movit. A 19,4 a se suisque orsus p. [A, Peter primam] domum suam coercuit. 3,53,15 quid enim p. prohibere . . . adgrediar? 59,12 sic imbui rectorem generis humani, id p. e paternis consiliis discere. Potest esse etiam adiectiv. 4,40,10 simplicius acturum, de inimicitis p. Agrippinae. 6,46,2 dubitavit de tradenda re p., p. inter nepotes, . . . — 4,6,4. 12,68,4. 14,31,5 iam p. cf. b. β p. 722^b.

b) i. q. *zuerst, zum ersten mal* D 30,5 quorum professio quando p. in hanc urbem introducta sit . . . statim dicturus . . . A 25,4 quae (classis) ab Agricola p. [Prammer tum p.] adsumpta in partem virium sequebatur. G 37,6 sescentessimum et quadragesimum annum urbs nostra agebat, cum p. Cimbrorum audita sunt arma. II,93,15 miles Valentem adsectabatur, unde p. creditur Caecinae fides fluitasse. V,16,15 illa p. acie secundanos nova signa . . . dicaturos (esse). 3,29,10 additur pontificatus et quo p. die forum ingressus est congiarum plebi. — A 10,3 tum p. perdomita est (Britannia). I,44,3. II,99,4. IV,57,4. 1,15,1. 81,1,2,27,3. 56,17. 75,11. 14,48,7. — A 10,15 hanc oram . . . tunc p. R. classis circumvecta . . . II,6,4. 1,54,6. 4,34,2. 6,1,11. 11,38,1. 13,37,12. 14,15,17. 15,54,14. 16,3,8 non falsa antea somnia sua seque tunc p. elusum admirans. — 14,44,2 libet argumenta conquirere in eo, quod sapientioribus deliberatum est? sed et si nunc p. statuendum haberemus, creditisne . . . 15,72,9 (de Nymphidio) quia nunc p. oblatus est, pauca repetam.

c) coniungitur cum part. *cum, ut, ubi* i. q. *sobald als* D 7,19 peregrini iam in . . . coloniis suis auditos, *cum* p. urbem attigerunt, requirunt. Aliter G 37 cf. b. — G 31,3 in consensum vertit, *ut* p. adoleverint, crinem barbamque submittere. I,86,16. II,80,8. — IV,71,4 militem incendebat, *ubi* p. congregari licuisset, nullam proelio moram facturum. 1,25,10. 58,14. 63,2. 3,1,9. 6,5,2.

2) *primo a*) de loco G 35,2 in septentrionem ingenti flexu *redit (Germania). ac p. [Ritter primum] statim Chaucorum gens . . . optenditur.

b) A 3,10 invisa p. desidia *postremo* amatur. 12,51,6. A 42,5. 4,72,10 p., *mox, postremo*. 6,16,7. 21,11 p., *dein, postremo*. IV,81,11 p. . . ; atque illis instantibus . . . induci: *postremo* cf. *postremo*. — A 8,6 sed p. Cerialis labores modo . . . , *mox* et gloriam communicabat. I,54,13. 74,4. II,10,16. 18,8. 91,14. 98,1. III,13,12. 27,2. 31,17. 58,22. IV,6,6. 25,15. 70,16. 2,23,3. 64,13. 3,22,9. 26,9. 4,27,3. 48,5. 6,24,11. 12,54,13. 14,60,11. 16,4,6. A 42,5. 4,72,10 p., *mox, postremo* cf. b et c p. 871^a, d p. 873^b. — IV,32,7 ad ea Civilis p. callide: *post* . . . 12,63,10 cf. *post* B. a. — IV,28,10 praedas . . . (petebant), p. inipune, *dein* circumventi sunt. 2,79,3. 3,46,17. 6,17,6. 11,9,11. 29,1. 15,67,2. 6,16,7. 21,11 p., *dein, postremo*. 1,47,13 p., *dein, diutissime* cf. b. α p. 270^b. — 15,34,9 (Vatinius) p. in contumelias adsumptus, *dehinc* optimi cuiusque criminatione eo usque valuit, *ut* . . . — G 6,18 quod p. numerus fuit, *iam* nomen

et honor est. — II,78,10 sed p. triumphalia . . . inplesse fidem omnis videbantur: *ut* haec *adepius est*, . . . credebat. III,48,7 ac p. rex . . . supplicem tueri: *postquam* merces proditionis . . . ostendebatur, . . . 6,43,9 ac p. tamquam dolus pararetur territus, *ubi data fides* . . . , adlevatur animum. — I,39,13 languentibus omnium studiis, qui p. alacres fidem . . . ostentaverant. III,23,4 tela . . . dispersa p. et arbustis sine hostium noxa inlisa. 11,16,9 ac p. laetus Germanis adventus (Italici). 12,40,13 sed p. tantum inter ipsos certabatur. 47,1 ac p. Radamistus . . . simulare obsequium. 14,3,5 placuit p. venenum.

priscus. a) 4,43,9 monumenta eius rei sculpta saxis et aere prisco manere. D 23,11. 2,32,14. 12,23,7 *more* p. 1,4,1. 3,53,16. 12,12,4. 15,30,5 p. mos cf. p. 866^b. 5,1,12 (Livia) sanctitate domus priscum ad morem, comis ultra quam antiquis feminis probatum. 11,23,9 adhuc memorari exempla, quae p. moribus ad virtutem et gloriam Romana indoles prodiderit cf. p. 868. 13,32,8 p. *instituto* propinquis coram de capite . . . coniugis cognovit. 4,19,9 proprium id Tiberio fuit scelera *nuper* reperta p. *verbis* obtegere. I,83,6 non posse principatum scelere quaesitum . . . p. *gravitate* retineri. 6,13,8 compositum (est) senatus consultum p. *severitate*. 11,25,13 mitem et *recens* repertam quam ex severitate p. rationem adhibuit. 3,74,20 imperator a legionibus salutaretur (Blaesus), prisco erga duces *honore*, qui . . . G 39,3 in silvam auguriis patrum et p. *formidine* (heilige scheu) sacram . . . coeunt. 3,69,22 Torquatam, p. *sanctimoniae* virginem. 6,32,17 in regendis provinciis p. *virtute* egit.

b) de hom. 1,19,5 neque veteres (sc. milites) ab *imperatoribus* p. neque ipsos a divo Augusto tam nova petivisse. 2,88,6 aequabat se Tiberius p. *imperatoribus*.

priscusquam. cf. prior C. b. β p. 1188^b.

privatim. a) A 21,3 (Britannos Agricola) hortari p., adjuvare *publice* (mit staatsgeldern), ut templa fora domos extruerent i. q. als *privatperson*; recte Bötticher, Roth, al. veranlasste sie durch persönliches zureden und amtliche unterstützung. Andres. expl. 'priv.' singulos, 'publ.' civitates. II,52,10 auxilii coeunt, nemo p. expedito consilio, *inter multos* societate culpae tutior i. q. für seine person, für sich selbst. 11,17,7 falso libertatis vocabulum obtendi ab iis, qui p. degeneres, *in publicum* exitiosi, nihil spei nisi per discordias habeant i. q. für ihre person. 14,48,20 quo longius sontem vitam traxisset, eo p. miseriorem et *publicae* clementiae . . . exemplum futurum i. q. persönlich. 1,55,13 Segestes quamquam *consensu gentis* in bellum tractus discors manebat, auctis p. odiis, quod Arminius filiam eius . . . rapuerat. — G 10,5 si *publice* (für die gesamtheit) consultetur, sacerdos civitatis, sin p., ipse pater familiae, precatus deos . . . i. q. für den einzelnen, die familie. IV,40,15 insignis *publica* severitate dies ne p. quidem laude caruit i. q. privati hominis, Musonii. 13,27,14 scripsit Caesar senatui, p. expenderent causam libertorum, quotiens a patronis arguerentur: *in commune*

nihil derogarent i. q. in jedem einzelnen falle. Roth expl. als privatangelegenheit. — 6, 12, 12 sanxisset Augustum, quem intra diem ad praetorem urbanum deferrentur (carmina Sibyllae) neque habere p. liceret i. q. in domo privata, bei sich.

b) II, 84, 11 *propriis opibus* Mucianus bellum iuvit, largus p., *quo avidius de re p. sumeret i. q. de suo, mit seinem Privatvermögen.

privatus. A) *adi.* a) de rebus α) G 13, 1 nihil neque publicae neque privatae rei nisi armati agunt (Germani). II, 32, 20 (ipsis esse) publicas privatasque opes et immensam pecuniam inter civiles discordias ferro validiorem. 3, 57, 5 ut publicis privatisve monumentis. non consulum nomina praescriberentur, sed. . . 11, 38, 10 effigies privatis ac publicis locis demovendas. I, 19, 4 multi (patrum) . . . privatas spes agitantes sine publica cura i. q. persönlich. 33, 14 stimulantem leclo privati odii pertinacia in publicum exitium. 1, 10, 13 quamquam fas sit privata odia publicis utilitatibus remittere. 15, 73, 13 ne publicis malis abuti ad occasionem privati odii videretur. I, 90, 18 ut in familiis (gesinde), privata cuique (erat) stimulatio et vile iam decus publicum. 6, 16, 4 privato usui bonum publicum postponitur. 14, 38, 12 Classicianus . . . bonum publicum privatis similitudinibus impediabat. I, 72, 14 pessimus quisque . . . adversus publicum odium privatam gratiam praeparat i. q. beliebt bei einzelnen. 66, 9 (Viennenses) publice armis multati, privatis et promiscuis copiis iuvare militem. IV, 55, 13 in colonia Agrippinensi in domum privatam conveniunt; nam publice civitas talibus inceptis abhorrebat. 6, 45, 5 (Tiberius) medicus privatis aedificationibus ne publice quidem nisi duo opera struxit. III, 68, 19 maior hinc clamor obsistentium penetibus privatis, in Palatium vocantium cf. obsisto. I, 53, 7 Caecina . . . privata vulnera rei p. malis operire statuit i. q. persönlich. 15, 36, 13 ut in privatis necessitudinibus proxima pignora praevalerent, ita *in *re *p. [Wurm suppl.] populum R. vim plurimam habere (sc. apud se, Caesarem). 3, 12, 9 seponam a domo mea (Pisonem) et privatas inimicitias non vi principis ulciscar i. q. persönlich. II, 74, 14 esse privatis (eines Privatmannes, unterthans) cogitationibus progressum, *esse *regressum . . . imperium cupientibus nihil medium inter summa aut praecipitia. 2, 33, 8 auctu imperii adolevisse etiam privatas opes i. q. das vermögen der einzelnen. III, 72, 7 arserat et ante Capitolium civili bello, sed fraude privata: nunc palam obsessum, palam incensum . . . i. q. durch Bosheit von Privatpersonen, einzelner. 1, 28, 21 tarda sunt quae in commune (für die Gesamtheit) expostulantur: privatam gratiam statim mereare, statim recipias i. q. für sich, persönlich. 2, 38, 7 nec ideo a maioribus concessum est. . . quod in commune conducat loco sententiae proferre, ut privata negotia et res familiares nostras hic augeamus. β) I, 49, 3 Galbae corpus . . . humili sepultura in privatis eius hortis contextit. III, 68 penates p. IV, 55 domus p. 3, 57 p. monumenta. 6, 45 p. aedificationes. 11, 38 p. loca. I, 66 p. copias

iuvare militem. II, 32, 2, 33 p. opes. III, 72 fraude p. cf. α. II, 5, 6 Mucianum . . . opes et cuncta p. modum supergressa extollebant i. q. eines Privatmannes, bürgers. 14, 52, 4 Senecam adoriuntur, tamquam ingentes et p. modum evectas opes adhuc auget. II, 74 p. cogitationes cf. α. D 10, 38 nobis satis sit privatas et nostri saeculi controversias tueri. G 13, 1 nihil p. rei cf. α. III, 65, 4 Sabinus . . . privatis utriusque rebus auctoritate . . . Vespasianum anteibat i. q. als beide Privatleute waren. V, 1, 2 Caesar Titus, perdomandae Iudaeae delectus a patre et *p. utriusque rebus militia clarus, . . . 2, 38, 7 p. negotia cf. α. 16, 22, 8 cum ad coercedos Silanum et Veterem certatim concurreretur (in curiam), privatis potius clientium negotiis vacavisse (Thraseam). 15, 36, 13 p. necessitudines cf. α. A 19, 6 non studiis p. nec ex commendatione . . . centurionem militesve *ascire i. q. aus persönlicher Neigung. G 31, 1 alii Germanorum populis usurpatum raro et privata cuiusque audentia apud Chattos in consensum vertit. I, 19 p. spes. 33, 1, 10, 15, 73 p. odium cf. α. 2, 80, 8 arceri . . . Sentio p. odium falsis criminibus tegente. 3, 12, 9 p. inimicitiae cf. α. 58, 12 p. olim similitudinibus effectum, ut a pontificibus maximis ire in provincias prohiberentur (flamines). 14, 38, 12 cf. α. 3, 58, 16 summum pontificum . . . non aemulationi, non odio aut p. adfectionibus obnoxium. I, 53, 7 p. vulnera rei p. malis operire statuit. 90, 18 p. cuique *stimulatio cf. α. 1, 28, 21 p. gratiam statim mereare cf. I, 72 p. gratia α. 6, 16, 4 p. usui bonum publicum postponitur. 16, 5, 3 qui . . . officio legationum aut p. utilitate advenerant. 13, 25, 16 Nero . . . milites sibi . . . circumdedit, qui rixarum initia modica et quasi privata sinerent: si a laesis validius ageretur, arma inferebant i. q. ihn persönlich angehend.

b) de hom. A 39, 8 id sibi (Domitiano) maxime formidolosum, p. hominis nomen supra principis attolli. 15, 61, 4 cur salutem p. hominis incolumitati suae anteferet, causam non habuisse (se, Senecam). I, 22, 2 intimi libertorum servorumque (Othonis) corruptius quam in privata domo habiti. 15, 1, 21 sua retinere privatae domus, de alienis certare regiam laudem esse. 14, 28, 4 qui a p. iudicibus ad senatum provocavissent i. q. richter in civilsachen.

B) *subst.* non nisi de hom. I, 21, 3 Othonem . . . multa . . . exstimulabant, luxuria etiam principis onerosa, inopia vix privato toleranda. 37, 2 nec privatum me vocare sustineo princeps a vobis nominatus, nec principem alio imperante. III, 70, 7 ita privato et omnem principatus speciem vitanti convenisse. I, 52, 25 Vitellio tres patris consulatus . . . imponere . . . imperatoris dignationem et auferre privati securitatem. 11, 31, 7 (interrogabat Claudius), an ipse imperii potens, an Silius privatus esset. 4, 19, 6 solitum (esse) . . . magistratibus diem privatis dicere. 6, 2, 16 quos omitti posse, quos deligi? . . . honoribus perfunctos an iuvenes, privatos an e magistratibus? 51, 12 quoad privatus vel in imperiis sub Augusto fuit (Tiberius). 15, 21, 1 olim . . . non modo praetor aut consul, sed privati etiam mittebantur, qui provincias viserent. 43, 14

aqua privatorum licentia intercepta quo largior et pluribus locis in publicum (auf die strasse, für alle) flueret, custodes (destinabat Nero). IV, 4, 2 si privatus esset (Mucianus), cur publice (als staatsperson, im amtlichen tone) loqueretur? 4, 6, 4 publica negotia et privatorum maxima apud patres tractabantur. Nipp. ad priv. supplet negotiorum. — D 36, 24 hi (sc. oratores) ne privati quidem sine potestate erant. I, 15, 2 si te (Pisonem) privatus .. adoptarem (Galba), .. 49, 19 maior privato visus (Galba), dum privatus fuit. 85, 16 privato Othoni nuper .. nota adulatio (senatus erat). 12, 49, 3 Paellignus .. Claudio .. familiaris, cum *privatus olim conversatione scurrarum iners otium oblectaret i. q. während seines früheren privatlebens. III, 66, 6 nec tantam Vespasiano superbiam, ut privatum Vitellium pateretur, ne victos quidem (sc. Vitellianos) laturos (sc. privatum). V, 26, 8 cum privatus esset (Vespasianus imperator), amici vocabamur. I, 10, 4 cupidine dominandi .. paratum (esse) ab adolescente privato (sc. Augusto) exercitum i. q. als er noch privatmann war. 4, 6, 23 si quando cum privatis disceptaret (Caesar), forum et ius. IV, 47, 2 sescentiens sestertium a privatis mutuum acciperetur. 6, 17, 16 paulatim privati quoque creditores reperti (sunt). 13, 52, 3 absolvit Caesar Camerinum adversus privatos et paucos.

privignus. a) i. q. *stiefsohn* I, 15, 11 Tiberium p. cf. filius p. 466. 1, 3, 6 Tiberium et Drusum privignos imperatoriis nominibus auxit (Augustus). 3, 14 Druso .. extincto Nero solus e privignis erat. 6, 10, 3, 29, 8. 12, 25, 6 cf. nepos. 6, 51, 4 domum Augusti privignus introiit (Tiberius). 12, 69, 14 ne antepositus filio privignus .. animos vulgi turbaret. 13, 14, 14.

b) i. q. *stiefkinder* de sexu masc. et fem. 4, 71, 21. 12, 2, 8 rectius Lolliam induci, quando nullos liberos genuisset, .. privignis parentis loco futuram.

privilegium. i. q. *vorrecht* 3, 28, 10 cf. parens A. 1. a. β.

privo. 4, 30, 9 si quis .. ante perfectum iudicium se ipse vita privavisset.

pro. Collocatio. 2, 9, 8 nostra p. ripa.

Significatio. A) *propr.* de loco a) i. q. *vor* A 35, 6 legiones p. vallo steterunt. V, 11, 6 crebra p. portis proelia serebant, donec .. inter moenia pellerentur. 2, 80, 12 p. munimentis castelli manipulos explicat. 3, 20, 8 aciem p. castris instruit. 14, 25, 3 proelium p. muris ausi erant. I, 27, 1 sacrificanti p. aede Apollinis Galbae haruspex .. tristitia exta .. praedicit.

b) i. q. *vorn auf, auf* I, 29, 9 Piso p. gradibus domus vocatos .. adlocutus est. III, 74, 12 stantem p. gradibus Palatii Vitellium et preces parantem pervicere, ut absisteret. I, 36, 16 Otho .. p. vallo castrorum ita coepit. II, 26, 10 ea ubique formido fuit apud fugientes occurrentes, in acie p. vallo, ut .. Potest etiam ad a trahi, ut explic. Wolff. III, 31, 14 velamenta et infulas p. muris ostentant. 2, 81, 2 regressus et p. muris modo semet adfectando, modo singulos nomine ciens .. seditionem coeptabat. 13, 15 adsultatum est castris .., postquam cre-

bras p. munimentis cohortes .. sensere. 12, 33, 10 catervae armatorum p. munimentis constiterant. 2, 9, 8 ut sagittarii nostra p. ripa dispositi abscederent postulat i. q. am. 12, 29, 10 legiones ipsaque .. auxilia p. ripa componere. 15, 3, 7 legiones p. ripa Euphratis locat. 14, 30, 1 stabat p. litore diversa acies. 15, 5, 12 missae in Armeniam legiones, et aliae p. Suria paratae ultro inrumpere i. q. an der grenze v. S. — 14, 34, 7 legionarius frequens ordinibus, levis circum armatura, conglobatus p. cornibus eques adstitit i. q. an der spitze der flügel; aliter 13, 38, 16 cf. B. b. 2. — I, 17, 6 consultatum .., p. rostris an in senatu an in castris adoptio nuncuparetur. 3, 5, 6 defletum in foro, laudatum p. rostris (Drusum). 4, 12, 1 laudante filium p. rostris Tiberio. 5, 1, 15 laudata est p. rostris a C. Caesare pronepote. 3, 76, 7 laudatione p. rostris .. funus cohonestaretur. — II, 59, 15 Valentem et Caecinam p. contione laudatos curuli suae circumposuit i. q. vor. 2, 22, 1 laudatis p. contione victoribus. III, 9, 25 recitatae p. contione epistolae .. IV, 24, 16 (litteras) Flaccus, quia occultari nequibant, p. contione recitavit. 32, 1 lectae .. p. contione epistolae .. Aliter p. contione 1, 44, 9 cf. B. b. 2.

B) *transl.* a) α) i. q. *für, zu gunsten* A 15, 12 tamquam *mori* tantum p. patria nescientibus. II, 47, 14 eat hic mecum animus, tamquam *perituri* p. me fueritis. 16, 16, 1 etiam si bella externa et obitas p. re publica *mortes* .. memorarem. 1, 6, 10 neque *mortem* nepoti p. securitate privigni *inlatam* (ab Augusto) credibile erat. 4, 44, 6 avus Pharsalica acie p. optumatis *ceciderat* i. q. für die sache, auf seiten der opt. G 14, 6 principes p. victoria (i. q. um .. zu erlangen cf. β) *pugnant*, comites p. principe. II, 25, 14 vulneratur rex Epiphanes, impigre p. Othone *pugnam ciens*. 3, 41, 9 Sacrovir .. pugnam p. Romanis ciens. II, 43, 2 duae legiones *congressae sunt*, p. Vitellio unaetvicensima .., e parte Othonis prima Adiutrix. 94, 10 postulantur ad supplicium Asiaticis et Flavus .., quod p. Vindice *bellassent*. IV, 20, 3 nullum sibi bellum *adversus Romanos*, p. quibus totiens *bellassent*. III, 72, 9 stetit (Capitolium), *dum p. patria *bellavimus*. 2, 44, 9 Arminium p. libertate bellantem favor habebat. 46, 14 cum a Cheruscis Langobardisque p. antiquo decore aut recenti libertate et contra *augendae dominationi certaretur*. IV, 79, 19 Nerviorum multitudinem, sponte commotam ut p. Romanis bellum *capesseret*, .. fudere. 15, 13, 13 quod p. Armeniis .. *hostilia faceret*. III, 79, 4 plebem et servitia p. Vitellio *armari* nuntiabatur. — D 9, 13 recurret .. ad te, Materne, non quia poeta es, neque ut p. eo *versus facias*. 10, 30 nec p. amico aliquo, sed .. p. Catone *offendis*. 10, 40 p. periclitante amico potentiorum aures offendere. 11, 19 nec vereor ne mihi umquam *verba* in senatu nisi p. alterius discrimine *facienda* sint. 13, 26 et p. memoria mei nec *consulat* quisquam (senatum) nec *roget* (imperatorem). III, 9, 21 duces .. p. Vespasiano magnifice, p. causa fidenter, *de exitu securi, in Vitellium ut inimici praesumpsere*. 37, 6 velut p. Vitellio *conquerentes*. 4, 30, 10

ni . . contra morem suum palam p. accusatoribus Caesar inritas leges . . conquestus esset. III, 38, 16 non se . . sui anxium, sed p. fratre, p. liberis fratris *preces lacrimasque attulisse*. IV, 42, 3 ausus p. fratre . . *deprecari*. 1, 58, 17 p. inventa et errore filii *veniam precor*. 12, 19, 9 p. Mithridate . . non potentiam neque regnum *precari*, sed . . 8, 8 *veniam* exilii p. Seneca . . *impetrat*. IV, 44, 3 *consuit* Mucianus *prolixae* p. accusatoribus. 3, 17, 4 p. Plancina cum pudore . . *disseruit*. 13, 21, 26 nihil p. innocentia, quasi diffideret, nec *de beneficiis, quasi exprobraret, *disseruit* i. q. zum schutze. 15, 14, 1 ad ea Volonges nihil p. causa . . *rescripsit* i. q. zu seiner rechtfertigung. I, 50, 16 nunc p. Othone an p. Vitellio *in templa ituros*? 3, 64, 14 quia proprium eius domus sacerdotum esset, p. qua *vota persolverentur*. 47, 8 *decevere* patres *vota* p. reditu eius supplicationesque et alia decora. 4, 17, 2 sacerdotes, cum p. incolumitate principis *vota susciperent*. 12, 68, 1 *votaque* p. incolumitate principis consules et sacerdotes *nuncupabant*. 3, 71, 2 *donum, quod* p. valetudine Augustae equites R. *coverant*. 16, 22, 4 numquam p. salute principis aut caelesti voce *imolavisse* (Thraseam). 4, 39, 9 *excubias et labores* . . p. incolumitate imperatoris *malle* (se, Seianum). 3, 54, 32 quas (*offensiones*) cum graves . . p. re publica *suscipiam*, inanes . . iure *deprecor*. 4, 38, 6 *offensionum* p. utilitate publica *non pavidum* credant (me). 15, 52, 8 patraturos quod p. re publica *suscipissent*. — I, 55, 16 nullo legatorum tribunorumve p. Galba *nitente*. 1, 34, 2 Germanicus . . *impensius* p. Tiberio *nitenti*. I, 84, 1 vos quidem *istud* p. me (sc. fecistis): sed in discursu . . patefieri occasio etiam *adversus* me potest. III, 61, 14 gregarius miles *induruerat* p. Vitellio. IV, 21, 7 esse sibi Vitellium principem, p. quo *fidem et arma* usque ad supremum spiritum *retenturos*. 46, 2 militiam repetebant a Vitellio dimissi, p. Vespasiano *congregati*. I, 55, 2 legiones . . *sacramento* p. Galba *adactae*. IV, 59, 9 *iuravere* qui aderant p. imperio Galliarum cf. 60, 9 in verba Galliarum *iurare*. I, 63, 11 quaeque alia *placamenta* hostilis irae non quidem in bello, sed p. pace *tendebantur* i. q. im interesse, zur erhaltung. IV, 78, 6 Tutor et Classicus et Civilis suis quisque locis pugnam ciebant, Gallos p. libertate, Batavos p. gloria, Germanos *ad praedam instigantes*. 1, 42, 4 coniugem et liberos meos, quos p. gloria vestra libens *ad exitium offerrem*. 14, 11 idem p. Druso *postularetur*. 3, 17, 8 quod p. omnibus civibus *leges obtineant*, uni Germanico non contigisse. 13, 33, 9 p. Marcello, a quo Lycii res repetebant, eo usque *ambitus praevaluit*, ut . . — A 32, 10 omnia victoriae incitamenta p. nobis sunt. IV, 78, 7 cuncta p. hostibus erant i. q. günstig für. III, 45, 10 concussa . . flagitio domus: p. marito studia civitatis, p. adultero libido reginae et saevitia. 64, 8 easdem illas adulationes p. Vespasiano fore. 82, 19 p. Flavianis fortuna et parta totiens victoria: Vitelliani desperatione sola ruebant. 3, 31, 11 p. Corbulone aetas, patrius mos, studia sociorum erant; contra Mamercus et Arruntius . . *nitentur*. 1, 8, 11 tarde a Nerone descive-

rant, nec statim p. Galba Verginius (fuerat) i. q. in partibus. 13, 6 Vinius p. Othone, Laco atque Icelus consensu non tam unum aliquem fovebant quam alium. II, 86, 18 idem p. Galba *dux* coloniae. 86, 25 utraque legio p. Othone, *adversa* Vitellio fuerat. — D 20, 4 quis . . *perpetietur* illa immensa volumina, quae p. M. Tullio et Aulo Caecina legimus? 21, 26 nisi forte quisquam aut Caesaris p. Decio Sannite aut Bruti p. Deiotaro rege ceterosque eiusdem lenti-tudinis . . libros legit. 38, 16 exceptis orationibus Asinii, quae p. hereditas Urbinae inscribuntur. — D 14, 11 delectasset te . . Materni p. carminibus suis laeta . . *oratio*. 16, 13 nec aequo animo perferre hanc nostram p. antiquorum laude *concordiam*. I, 51, 26 colonia . . *pertinaci* p. Nerone *fide* i. q. anhänglichkeit an N. 71, 12 mansit Celso . . etiam p. Othone *fides* integra. 90, 6 *consensum* populi ac senatus p. se attolens. 2, 69, 6 ubi recreatum accepit *votaque* p. incolumitate solvebantur . . i. q. die für seine g. gethanen g. II, 101, 10 lubrica . . classe ob memoriam recentis p. Othone *militiae*. — c. adi. II, 101, 8 Caecina . . militum animos *obstinatos* p. Vitellio variis artibus subrebat. IV, 58, 1 p. vobis *sollicitior* cf. infra. 15, 73, 10 Gallionem . . fratris morte pavidum et p. sua incolumitate *supplicem*, increpuit. i. q. *dat. vel in, erga* A 12, 4 nec aliud *adversus* validissimas gentis p. nobis *utilius*. I, 5, 15 Galbae vox p. re publica *honestae*, ipsi anceps. II, 65, 8 interpretabatur quaedam ex orationibus eius contumeliosa in Vitellium et p. se ipso *popularia*. III, 7, 10 *decorum* p. causa *rasiano*, si . . 73, 16 edicta in populum p. Vespasiano *magnifica*, probrosa *adversus* Vitellium iecerat. fere i. q. de A 26, 9 (Romani) *securi* p. salute de gloria certabant. IV, 58, 2 numquam apud vos verba feci aut *pro* vobis *sollicitior* aut p. me *securior*.

β) G 14, 6 p. victoria pugnant cf. α. I, 36, 13 nec deerat Otho protendens manus adorare vulgus, iacere oscula et omnia serviliter p. dominatione (sc. facere) i. q. dom. adipiscendae causa, um den preis. III, 1, 5 agitavere, placeretne obstrui . . Alpes . . an ire comminus et certare p. Italia constantius foret.

β) 1) i. q. *statt, anstatt* D 23, 2 illud tertio quoque sensu in omnibus orationibus p. sententia *positum* 'esse videatur'. A 21, 5 ita honoris aemulatio p. necessitate *erat*. II, 82, 9 quibusdam fortuna p. virtutibus fuit i. q. ersetzte die guten eigenschaften. 15, 26, 13 multa auctoritate, quae viro militari p. facundia *erat*. A 40, 2 triumphalia ornamenta et . . *statuae* honorem et quidquid p. triumpho *datur*, . . decerni in senatu iubet. I, 37, 20 quae alii scelera, hic remedia vocat, dum falsis nominibus severitatem p. saevitia, parsimoniam p. avaritia, supplicia et contumelias vestras *disciplinam appellat*. 46, 17 ubi sumptibus exhaustus (miles) *socordia*, . . elanguerat, inops p. locuplete et iners p. strenuo in manipulum redibat. II, 37, 9 quietem p. discordia, bonum et innocentem principem p. pessimis ac flagitiosissimis *expetitum* (fuisse). 86, 21 p. certis et olim partis nova ambigua *incipitia malebat*. 4, 3, 15 illa . . seque ac maiores . . municipali adultero foeda-

bat, ut p. honestis et praesentibus flagitiosa et incerta *expectaret*. III, 73, 20 fuere qui. . audaciam p. latebra *haberent*. V, 23, 5 lintres sagulis versicoloribus haud indecore p. velis iuvabantur i. q. quae pro velis essent. 3, 26, 5 p. modestia ac pudore ambitio et vis *incedebat*. 4, 18, 12 ubi multum antevenere (beneficia), p. gratia odium *redditur*. 14, 20, 18 quid superesse, nisi ut. . caestus adsumant easque pugnas p. militia et armis *meditentur*? 59, 7 doctores sapientiae. . constantiam opperientiae mortis p. incerta et trepida vita *suasisse*. 15, 6, 21 se tributa ac leges et p. umbra regis Romanum ius victis *impositurum*. — D 16, 8 p. duobus, inquit Maternus, promitto i. q. für, im namen von. — D 18, 18 num dubitamus inventos qui p. [Groslotius, Halm prae] Catone Appium Caecum magis mirarentur? 23, 7 qui Lucilium p. Horatio et Lucretium p. Virgilio legunt. I, 26, 10 ne per tenebras (alii). . ignorantibus plerisque (Othonem) p. Othone destinaretur (princeps). 1, 13, 10 de prioribus consentitur, p. Arruntio quidam Pisonem tradidere. 28, 19 (Percennius et Vibulenus) p. Neronibus et Drusis imperium populi R. capessent? 15, 28, 13 Vinicianus. . nondum senatoria aetate, set p. *legato* quintae legioni inpositus. A 6, 7 sors quaesturae provinciae Asiam, p. *consule* Salvium Titianum dedit, quorum neutro corruptus est, quamquam et provincia dives. ., et p. *consule* in omnem aviditatem pronus. . [Halm; ceteri editores 6, 7 proconsulem, 6, 9 proconsul.] I, [48.] 49. 70. III, 46. IV, 38. 48. 1, 53. 2, 52. 3, 32. 35. 38. 66. 68. 72. 4, 13. 23. 36. 11, 21. 13, 33. 51. 14, 46. 16. 10. 18 p. *consule*. 15, 20. 22 p. *consulibus* cf. B. b. p. 214* et proconsul. 2, 66. 4, 73. 6, 27. 12, 31. 13, 51 p. *praetore*. 12, 40. 15, 22 p. *praetoribus* cf. praetor B. b. a.

2) i. q. *wie, so gut wie, als* A 6, 15 gnarus sub Nerone temporum, quibus inertia p. sapientia *fuit* (galt). 30, 13 omne ignotum p. magnifico est. I, 2, 15 nobilitas, opes, omissi gestique honores p. crimine (erant) et ob virtutes certissimum exitum. 1, 38, 9 si quis agmine decessisset, p. desertore fore clamitans. Audacius dictum est 12, 39, 3 (legionum) robore aequata pugna, dein nobis p. *meliore* fuit i. q. galt als günstiger für uns. G 14, 14 epulae. . p. stipendio *cedunt*. A 28, 13 p. praedonibus *habiti*. 4, 28, 9 quia periculum p. exitio habebatur, mortem in se festinavit. 6, 4, 7 metum prorsus et *noxae* conscientiam p. foedere haberi. 12, 53, 3 (feminae) ignaro domino ad id prolapsae in servitute, sin consensisset, p. libertis haberentur. 3, 19, 7 quoquo modo audita p. compertis habent. 16, 28, 16 hominem bonis publicis maestum, et qui fora theatra templa p. solitudine haberet. 11, 12, 11 *opperiri* futura et praesentibus frui p. solacio habebat. G 10, 21 victoria huius vel illius p. praedicio *accipitur*. 15, 8 conferre principibus vel armorum vel frugum, quod p. honore acceptum etiam necessitatibus subvenit. IV, 40, 4 ignotis adhuc moribus (Domitiani) crebra oris confusio p. modestia accipiebatur. 2, 41, 10 bellum, quia conficere prohibitus erat, p. confecto accipiebatur. 3, 12, 23 vos oro, ne. .

obiecta crimina p. adprobatis accipiatis. 59, 7 Drusi epistulae quamquam ad modestiam flexae p. superbissimis accipiuntur. 4, 13, 1 Tiberius. . negotia p. solaciis accipiens. 6, 8, 26 ianitoribus eius notescere p. magnifico accipiebatur. 14, 60, 2 cuncta scelerum snorum p. egregiis accipi videt. 15, 58, 9 fortuitus sermo et subiti occursus. . p. crimine accipi. I, 52, 10 ipsa vitia p. virtutibus *interpretabantur*. 3, 74, 18 Tiberius (bellum) p. confecto interpretatus. — D 13, 23 nec. . testamentum p. pignore scribam i. q. als sicherheitspfand. 14, 25, 7 attineri a se Vologesen p. pignore amicitiae ostentantes. G 45, 10 insigne superstitionis formas aprorum gestant: id p. armis *omnique* tutela securum deae cultorem etiam inter hostis praestat. 1, 80, 5 taedium novae curae semel placita p. aeternis servavisse i. q. als immerwährend. 6, 38, 5 incerta vel abolita p. gravissimis et recentibus (puniebat Tiberius). 3, 57, 5 Silanus. . dixit p. sententia (in senatu), ut. . 15, 74, 12 reperio. . consulem designatum p. sententia dixisse, ut. . 14, 48, 10 cum Ostorius nihil audivisse p. testimonio dixisset, adversis testibus creditum. 4, 38, 9 quae saxo struuntur, si iudicium posteriorum in odium vertit, p. sepulchris spernuntur. 5, 4, 18 quid reliquum nisi ut caperent ferrum et, quorum imagines p. vexillis secuti forent, duces. . deligerent? 11, 24, 19 (Lacedaemonii et Athenienses) victos p. alienigenis arcebant. 12, 14, 2 flumine. . p. munimento uti. 14, 37, 1 legio. . angustias loci p. munimento retinens. 16, 6, 10 laudavit ipse apud rostra formam eius et quod divinae infantis parens fuisset aliaque fortunae munera p. virtutibus. 1, 44, 9 stabant p. citione legiones i. q. als versammlung. 13, 38, 16 Corbulo socias cohortes et auxilia regum p. cornibus, medio sextam legionem constituit i. q. als flügel; Nipp. ut 14, 34, 7 expl. cf. A. b.

c) i. q. *für, zum lohn, zur vergeltung* 13, 51, 11 ne censibus negotiatorum naves adscriberentur tributumque p. illis penderent. I, 30, 22 nec est plus, quod p. caede principis quam quod innocentibus datur, sed perinde a nobis donativum ob fidem quam ab aliis p. facinore accipietis. II, 48, 11 an Vitellium tam inmitis animi fore, ut p. incolumi tota domo ne hanc quidem sibi gratiam redderet? 13, 41, 23 p. benignitate fortunae dis grates agerentur. III, 19, 8. . et p. labore ac vulneribus clementiam et gloriam, inania, laturus. 38, 24 reddendam p. intempestiva laetitia. . funebrem noctem. 15, 69, 16 satis supplicii luisse ait p. epulis consularibus.

d) i. q. *gemäß, im verhältniss zu, entsprechend, nach* D 7, 4 quibus (diebus) mihi p. *mediocritate* huius quantulaecumque in dicendo facultatis aut. . reum prospere defendere aut. . datur. 30, 30 pulchre et ornate. . dicere p. *dignitate* rerum, ad utilitatem temporum. A 45, 16 libens fatum excepisti, tamquam p. *virili portione* innocentiam principi donares i. q. pro virili parte. III, 20, 6 ut p. virili portione armis ac manu victoriam iuverit. . G 12, 7 sed et levioribus delictis p. *modo* (sc. delicti) *poena* (est). 21, 7 p. *fortuna* quisque apparatus epulis excipit. 12, 21, 2 cf. infra. 24, 10 mox p. fortuna

pomerium auctum (est). 14,21,3 maiores non abhorruisse spectaculorum oblectamentis p. fortuna, quae tum erat. 3,2,6 p. *opibus* loci vestem odores . . cremabant. 15,43,7 addidit praemia p. cuiusque ordine et rei familiaris *copiis*. G 26,2 agri p. numero cultorum ab universis *in vices occupantur. II,94,14 liberti principum conferre p. numero mancipiorum ut tributum iussi. IV,33, V,13 cf. infra. III,52,16 effecerat, ut non p. *spe* Antonii consilia factaque eius aestimarentur. IV,80,6 Antonius ut non p. *spe* sua excipitur, ita neque averso imperatoris animo. 70,2 non Treveri . . p. *magnitudine* suscepti discriminis agere. 84,15 templum p. magnitudine urbis extractum (est). 14,49,10 . . et p. magnitudine delicti poenam statui par fuisse. 3,1,13 neque satis constabat, quid p. *tempore* foret. 12,49,12 legatus cum legione mittitur, rebus turbidis p. tempore ut consuleret. 4,40,30 haec p. *amicitia* non occultavi. 72,3 tributum iis Drusus iusserat modicum p. *angustia* rerum. 6,45,11 et p. *ingenio* cuiusque quaesiti decretique in principem honores. 14,23,7 barbari, p. ingenio quisque, alii preces offerre, quidam deserere vicos. 51,15 illi p. *cognitis moribus* fuere. 53,12 ampla quidem, sed p. ingentibus *meritis* praemia acceperant. 13,28,8 ne quid intra domum p. *potestate* adverterent (tribuni plebis) i. q. kraft ihrer amtsgewalt. — G 45,12 frumenta . . *patientius quam* p. solita Germanorum *inertia* laborant. IV,33,16 latiore quam p. numero terrore faciunt. V,13,15 arma cunctis, qui ferre possent, et plures quam p. numero audebant. 15,9 minor tamen quam p. *tumultu* caedes. 12,21,2 ferocius quam p. *fortuna* disseruisse . . dicitur. — [Locus fortasse corruptus 16,30,3 quod *proconsulatum Asiae Soranus p. claritate sibi potius adcommodatum quam ex utilitate communi egisset. Roth, al. expl. nach massgabe der bedeutung dieser stelle; Pfütz. nach massgabe seiner hohen geburt; Nipp. con. Soranus popularitate.] — [Non necessario additum est *pro A 19,18.*]

proavia. IV,55,9 cf. placeo A. a. β. 12,69,13 aemulante Agrippina proaviae Liviae magnificentiam. [Nipp. 13,18,16.]

proavus. 2,27,7 p. Pompeium. 3,66,9 p. sum. 6,18,12 Theophanen . . p. eorum cf. Nipp. 11,23,14 quorum avi proavique . . 13,34,2 Messalla, cuius proavum, oratorem Corvinum, . . 2,43,27 Druso proavus eques R. Pomponius Atticus dedecere Claudiorum imagines videbatur. 3,22,2 Lepida, cui super Aemiliorum decus Sulla et Pompeius proavi erant, . . 14,40,8 Marcellus Asinio Pollione proavo clarus (erat).

probabilis. i. q. *annehmbar* D 1,16 cum singuli diversas, *sed *easdem p. *causas* adferrent. [Halm del. cf. com. crit.] 6,14,9 nullas p. *causas* . . peregrinationis adferebat.

probatio. i. q. *beveis* D 39,12 frequenter probationibus et testibus silentium *inpatiens indicit (index oratori). II,63,9 nec ullis tantorum *criminum* probationibus. . . 3,7,5 subdola morā *scelerum* probationes (subvertit).

probitas. i. q. *rechtlichkeit, rechtschaffenheit, sittsamkeit*, sim. D 40,8 non de . . queta re lo-

quimur et quae probitate et modestia gaudeat, sed est magna . . eloquentia alumna licentiae . . comes seditionum, . . G 36,4 ubi manu agitur, modestia ac probitas *nomina (sc. inania) *superiori sunt. II,95,10 nemo in illa (Vitellii) aula probitate aut industria certavit. D 29,7 ipsi parentes nec *probitati neque modestiae parvulos adsuefaciunt, sed lasciviae et *dicitati. II,64,9 Triariae licentiam modestum . . exemplum onerabat, Galeria . . ; et pari probitate . . Sextilia, antiqui moris. Maxime de pudicitia 13,12,9 uxore ab Octavia, nobili quidem et probitatis *spectatae*, . . abhorrebat (Nero).

probo. I) A) i. q. *mustern, prüfen propr.* G 18,2 dotem . . uxori maritus offert. intersunt parentes et propinqui ac *munera* probant.

B) i. q. *als gut, tüchtig befinden, anerkennen, billigen, guthessen a) propr.* D 39,7 nobiles equos cursus et spatia probant. 23,16 ne in corpore quidem *valetudinem* medici probant, quae *nimia anxietate contingit. G 5,16 *pecuniam* probant (Germani) veterem et diu notam, serratos bigatosque i. q. wissen zu schätzen. 13,3 arma sumere non ante cuiquam moris, quam civitas suffectorum (armis) probaverit i. q. ihn für waffenfähig erklärt hat.

b) D 14,21 non minus probari video in te, Secunde, *quod* . . spem . . fecisti plurium eius modi librorum, quam *improbari* [Andres. add.; Halm damnari; al., ut Wolff, nihil suppl.] in Apro, quod . . i. q. anerkennung finden. 34,18 facile (deprehendebant), *quid in* quoque vel probaretur vel *displiceret*. II,26,16 *apud* (i. q. a) paucos ea ducis *ratio* probata (est), in vulgus *adverso rumore* fuit. IV,41,7 probabant *religionem* patres, peririurum *arguebant*. 1,29,2 Drusus . . vocata contione . . *incusat* priora, probat *praesentia*. IV,56,1 haec dicta pariter probataque (sunt): de reliquiis Vitelliani exercitus *dubitavere*. 7,14 hoc senatus iudicio velut admoneri principem, *quos* probet, *quos reformidet*. — D 10,41 in quibus (controversiis) . . si quando necesse sit pro periclitante amico potentiorum aures offendere, et probata sit *fides* et libertas excusata. 25,14 omnium concessu *haec oratorum actus* maxime probatur. A 18,7 Ordovicium civitas . . alam . . obtiverat, eoque initio erecta provincia. et quibus bellum volentibus erat, probare *exemplum*. 4,43,19 probatum (est) Rutilii exemplum. 1,58,7 Romanis Germanisque idem conducere et *pacem* quam bellum probabam. 11,26,13 ne Silius . . *scelus* inter ancipitia probatum veris mox pretiis aestimaret. 14,18,11 Nero probata Strabonis *sententia* . . 49,15 non ideo . . Thraesa decessit sententia ceterive *quae* probaverant deseruere. — G 13,9 *ceteris (sc. adolescentibus) robustioribus ac iam pridem probatis adgregantur i. q. bewährt, tüchtig befinden. Alii aliter locum intellegunt. 1,48,14 (Vinius) legioni . . praepositus probatusque . . 6,11,16 Piso quindecim per annos *quae* probatus . .

II) i. q. *beifallswerth erscheinen lassen, annehmlich machen a)* in univ. 1,62,7 quod Tiberio haud probatum (est) i. q. war damit nicht zufrieden. 15,48,12 luxu indulgebat. *idque* pluribus probabatur, qui . . 3,75,10 Labeo incor-

rupta libertate, et ob id fama celebratior, Capitonis obsequium dominantibus magis probabatur. 5, 1, 13 (Livia) sanctitate domus priscum ad morem, comis ultra quam antiquis feminis probatum. 15, 55, 15 liberales semper epulas struxisse, vitam amoenam et duris iudicibus parum probatam (fuisse). — 3, 16, 25 Augusto probatus i. q. bewährt, geschätzt von cf. d p. 1095^b. 15, 64, 12 Seneca. Statium, diu sibi amicitiae fide et arte medicinae probatum, orat. 5, 6, 9 liber et mihi ipsi probatus antio periculum i. q. zufrieden mit.

b) i. q. glaublich machen, beweisen 4, 42, 6 postulado Votieno ob contumelias in Caesarem dictas, testis Aemilius. dum studio probandi cuncta refert. — D 18, 13 nec quaero quis disertissimus: hoc interim probasse contentus sum, non esse unum eloquentiae vultum, sed. 1, 75, 13 temptantis eadem alios probare *causas senatui iussit. — 15, 51, 24 suspectante Nerone haud falsa esse etiam quae vera non probantur i. q. als wahr erweisen. — seq. interrog. indir. 2, 45, 19 quorum (proeliorum) eventu et. eiectis Romanis satis probatum (esse), penes utros summa belli fuerit. — seq. acc. c. inf. D 18 cf. supra. 15, 20, 8 usu probatum est, p. c., leges egregias. ex delictis aliorum gigni. — probatus. i. q. bewährt, erprobt adi. D 28, 17 cuius (propinqua) probatis spectatisque moribus omnis. suboles committeretur. subst. 13, 29, 9 Nero praetura perfunctos et experientia probatos delegit. — [Locus varie tentatus D 21, 5.]

probrosus. a) de rebus G 14, 3 infame in omnem vitam ac probrosus (est) superstitem principi suo ex acie recessisse cf. 14, 1 turpe. III, 73, 16 edicta in populum pro Vespasiano magnifica, probrosa adversus Vitellium iecerat. 2, 50, 2 p. sermonibus. Augustum. inlusisset. 4, 31, 2 Cominium. probrosi in se (Caesarem) carminis convictum. 14, 48, 2 Antistius. p. adversus principem carmina factitavit vulgavitque. 15, 49, 14 Quintianus mollitia corporis infamis et a Nerone p. carmine diffamatus contumelias ultum ibat. 16, 14, 2 factitatis in Nerone carminibus p. exilio. multatus. subst. 14, 50, 2 quod multa et probrosa in patres. composuisset iis libris, quibus.

b) de hom. 3, 69, 2 ne quis vita probrosus et opertus infamia provinciam sortiretur. 6, 29, 14 Scaurus. insignis nobilitate et orandis causis, vita probrosus.

probrium. A) i. q. schimpfliche handlung, schandthat, schlechtigkeit a) in univ. 3, 26, 2 vetustissimi mortalium, nulla adhuc mala libidine, sine probro, scelere. agebant. II, 30, 17 crebris epistulis sine respectu veniae probra Othoni obiectantes (duces Vitellii). 11, 25, 11 famosos probris. senatu depelleret.

b) spec. de impudicitia 6, 24, 1 in vectus in defunctum probra corporis, exitibilem in suos. animum obiectit i. q. unkeuschheit cf. mollitiam corporis. 11, 35, 6 quidquid avitum Neronibus. in pretium probri cessisse i. q. schande, ehebruch.

B) i. q. schimpf, schande a) in univ. G 22, 6 diem noctemque continuare potando nulli probrium (est). 1, 48, 15 servili. probro respersus

est, tamquam scyphum aureum. furatus. 3, 32, 9 paternas ei angustias et nobilitatem sine probro actam honori quam ignominiae habendam ducebat (senatus).

b) spec. i. q. beschimpfender vorwurf, freche rede, schmähung non nisi plur. num. a) c. opp. et sim. I, 47, 5 adnitentibus cunctis abolere convicia ac probra, quae promise iacta haesisse animo eius nemo sensit. 85, 19 hostem et parricidam Vitellium vocantes, providentissimus quisque vulgaribus conviciis, quidam vera p. iacere. II, 52, 6 conviciis postremo ac probris causam et initium caedis quaerebant. III, 10, 18 a conviciis ac probris ad tela et manus transibant. 16, 26, 3 ludibria et contumelias imminere (ei, Thraseae): subtraheret aures conviciis et probris. IV, 45, 6 lamenta et supremorum imaginem. sibi circumdata (esse) cum contumeliis ac probris, quae in senatum universum iacerentur. 4, 34, 24 Antonii epistulae, Bruti contiones falsa quidem in Augustum probra, set multa cum acerbitate habent; carmina Bibaculi. referta contumelias Caesarum leguntur. 42, 8 postulado Votieno ob contumelias in Caesarem dictas. audivit Tiberius probra, quis per occultum lacerabatur. 3, 36, 3 incedebat deterrimo cuique licentia impune probra et invidiam in bonos excitandi. 36, 11 ubi in foro, in limine curiae ab Annia Rufilla. probra sibi et minae intenduntur. 5, 7, 6 neque Caesar ullis criminibus aut probris defunctum insectatus est, cum in Blaesum multa foedaque incussisset. II, 21, 23 diversae exhortationes. decus attollentium; militem. increpabant. simul Othonem ac Vitellium celebrantes culpantesve uberius inter se probris quam laudibus stimulantur. III, 24, 2 Antonius. alios pudore (beschämung) et probris, multos laude et horatu, omnes spe promissisque accendens. 2, 46, 1 neque Maroboduus iactantia sui aut probris in hostem abstinere. II, 44, 8 non probris, non manibus (thätlichkeiten) abstinere. III, 10 cf. supra. 13, 14, 18 (Agrippina) intendere manus, aggerere probra. III, 31, 17 victores. ingerebant probra, intentabant ictus. 12, 47, 14 vulgus duro imperio habitum probra ac verbera intentabat (Mithridati). 14, 17, 4 in vicem incessentes probra, dein saxa, postremo ferrum sumpsere. 'Sumpsere' per zeugma ad 'pr.' pertinet i. q. se converterunt ad pr.

β) I, 85 vera p. 4, 34 falsa p. II, 21 uberiora p. cf. a. 11, 37, 21 adstitit (Messalinae) tribunus per silentium, libertus increpans multis et servilibus p. — I, 47 probra haerent animo cf. a. — 16, 26 subtrahere aures probris. — II, 44, 2, 46 probris non abstinere. 1, 59, 6 volitabat per Cheruscos (Arminius), arma. in Caesarem poscens. neque probris temperabat. — II, 21 probris stimulari. III, 24 accendere. 4, 42 per occultum lacerari. 5, 7 insectari. 11, 37 increpare. II, 52 causam et initium caedis quaerere. — 6, 38, 13 (Tiberius) quoquo modo dicta vulgari malebat veritatisque. per probra saltem gnarus fieri. — I, 47 probra abolere, iacere. 85. IV, 45. 11, 13, 4 (populus) in feminas inlustres p. iecerat. 6, 42, 11 p. in Artabanum fundebat, materna origine Arsaciden, cetera degenerem.

III, 31 *ingerere*. 13, 14 *aggerere*. 3, 36 *intendere*. 12, 47 *intentare*. 1, 21, 8 probra in legatum *cumulant*. 3, 36, 3 *excitare*. 4, 42, 8 *audire* cf. 42, 9 *purgaturum* (sc. probra *vel se*). 5, 5, 2 *Caesar repetitis adversum* . . . nurum probris *in-crepitaque per edictum plebe* . . . 16, 21, 9 *Antistius ob p. in Neronem composita ad mortem damnabatur* i. q. schmähgedichte cf. *probrosus* 14, 48, 2. — De *probrosis et dictis et factis* 1, 77, 3 *theatri licentia* . . . *erupit, occisis* . . . *militibus et centurione* . . . , *dum probra in magistratus et dissensionem vulgi prohibent*.

probus. a) *adi.* D 5, 2 *probi et moderati iudices* i. q. rechtschaffen, ehrlich. — 16, 29, 9 *Montanum p. iuventae* i. q. anspruchslos, bescheiden. 14, 15, 13 *p. mos* i. q. anständiges Benehmen cf. *pudicitia*.

β) *subst.* maxime de *pudicitia* 4, 53, 5 *daret maritum*; . . . *neque aliud probis quam ex matrimonio solacium*. Non necessario Petersen *probris*.

b) *adv.* III, 62, 10 *mimos actitavit, scite magis quam probe* i. q. anständig, ehrbar.

procacitas. III, 11, 5 cf. *petulantia*.

procax. A) a) IV, 20, 9 *paganorum lixarumque ignava, sed procax ante periculum manus*. 11, 31, 13 *strepente* . . . *procaci choro* (*feminarum, more Baccharum*). 12, 4, 4 *decora et p. soror*. — II, 87, 5 *procacissimis etiam inter servos lixarum ingenis*. III, 32, 9 *p. urbanae plebis ingenia* cf. *petulans*.

β) c. *abl.* II, 23, 19 *ut quisque (miles) animo ignavus, procax ore* . . . (*duces*) *incessebant*. 1, 16, 11 *Percennius* . . . *gregarius miles, procax lingua*. III, 62, 7 *Valens* . . . *procax moribus* neque *absurdus ingenio*, *ni *famam urbanitatis per lasciviam peteret*. 14, 15, 19 *pars* (*Augustianorum ingenio*) *procaces*.

γ) c. *gen.* 13, 46, 20 (*Otho*) *procax otii* (*im privateleben*) et *potestatis temperantior*.

b) 1, 72, 14 *viros feminasque illustres procacibus scriptis diffamaverat* cf. 72, 12 *famosi libelli*.

B) *adv.* 5, 4, 14 (*exercebant*) *per occultum atque eo procacius libidinem ingeniorum*.

procedo. A) i. q. *hervor-, herauskommen, -treten a) propr.* α) II, 29, 14 *ut . . . flens et praeter spem incolumis Valens* (sc. qui *delituerat*) *processit, gaudium miseratio favor* (*militum exitit*). — c. *abl.* 2, 34, 13 *Tiberius* . . . *processit Palatio*.

β) G 22, 5 *ad negotia nec minus saepe ad convivia procedunt armati* i. q. aus dem hause in die öffentlichkeit, in publicum prodire: *Zernial*. — *spec.* I, 37, 1 *pro vallo castrorum ita coepit: quis ad vos processerim, commilitones, dicere non possum*.

b) *transl.* 4, 60, 2 *interdum voces procedebant contumaces et inconsultae*.

B) i. q. *vorwärts-, weitergehen a) propr.* α) 1, 64, 5 *locus uligine profunda, idem ad gradum instabilis, procedentibus lubricus*.

β) *in re milit.* II, 24, 9 *ad duodecimum* . . . *ferocissimos auxiliarium* . . . *occultos componit: equites procedere longius iussi* (sunt).

b) *transl.* 1) α) 6, 10, 15 *actas ad octogesimo annu processit*.

β) 2, 79, 4 *mutua formidine non ultra iurgium processum est*. 15, 67, 6 *interrogatus a Nerone, quibus causis ad oblivionem sacramenti processisset* . . .

2) *vi praegn.* 15, 60, 9 *ut ferro grassaretur, quando venenum non processerat* i. q. erfolg haben, von statten gehen.

procella. a) *propr.* 2, 15, 6 *fluctibus et procellis fractos artus*. 23, 5 *variis undique p. incerti fluctus* cf. *grando*.

b) *transl.* III, 53, 9 *legiones equestri procella, mox peditum vi . . . fudisset* i. q. stürmischer reiterangriff.

procer. non nisi *plur. num.* i. q. *primores a) de Romanis a) D 36, 13 hinc procerum factiones et assidua senatus adversus plebem certamina*. IV, 53, 2 *Vestinum* . . . , *equestri ordinis virum, sed auctoritate famaue inter proceres*. 14, 53, 18 *egone* (*Seneca*), *equestri et provinciali loco ortus, proceribus civitatis adnumeror?* *inter nobiles et longa decora praeferentes novitas mea enituit?* 3, 76, 5 *cum ferme cunctos proceres cum honore nominavisset* (*in testamento*), *Caesarem omisit*. 4, 66, 1 *studia procerum et largitio principis adversum casus solacium tolerant*.

β) 14, 53 *p. civitatis* cf. α. D 37, 12 *Lucullus et Curiones et ceteram procerum manum multum in his (eloquentiae) studiis operae* . . . *posuisse*. 36, 13 *procerum factiones* cf. α. 1, 7, 25 *ad introspiciendas etiam procerum voluntates inductam* (*esse a Tiberio*) *dubitationem*. 4, 66 *studia* p. cf. α. 14, 12, 1 *miro certamine procerum decernuntur supplicationes*. 4, 63, 9 *sub recentem cladem patuere procerum domus, fomenta et medici passim praebiti*. 14, 20, 16 *vim adhibeant, ut proceres Romani specie orationum et carminum scaena polluantur*. IV, 53. 3, 76 cf. α.

b) *de exteris gentibus* G*10, 16 *nec ulli auspicio maior fides, non solum apud plebem, sed apud proceres*. 1, 55, 9 *Segestes* . . . *suasit Varo ut se et Arminium et ceteros proceres vinceret: nihil ausuram plebem principibus amotis*. 2, 15, 2 *nec Arminius aut ceteri Germanorum proceres omitebant suos quisque testari*. — G 46, 5 *sordes omnium* (sc. *Peucinatorum*) *ac torpor: ora procerum conubiis mixtis* . . . *foedantur* cf. *com. crit.* — V, 25, 12 *haec vulgus* (sc. *Batavorum dicebat*), *proceres atrociora*. — 2, 58, 5 *ne Vonones in Suria haberetur neu proceres gentium* . . . *ad discordias traheret*. 56, 9 (*Zeno*) *venatu epulis et quae alia barbari celebrant, proceres plebemque* (*Armeniorum*) . . . *devinxerat*. 11, 9, 7 *paululum cunctationis attulit rex minoris Armeniae Cotys, versis illuc quibusdam procerum*.

proceritas. a) II, 30, 13 *studia militum in Caecinam inclinabant, super benignitatem animi* . . . *etiam vigore actatis, proceritate corporis et quodam inani favore*. V, 14, 13 *Germanos fluminibus suetos levitas armorum et proceritas corporum attollit*. G 20, 7 *similis p. cf. iuventa b.* 4, 57, 10 (*Tiberio erat*) *praegracilis et incurva proceritas*. 12, 44, 7 *Radamistus, decora proceritate, vi corporis insignis*.

b) V, 6, 6 *palmetis proceritas et decor* (est), *balsamum modica arbor*.

procerus. *a*) α) 1, 64, 7 Cheruscis. . p. *membra* (sunt). 15, 48, 10 aderant (Pisoni) etiam fortuita, *corpus* p., decora facies. IV, 1, 6 si quem procerum habitu et iuventa conspexerant, obtruncare. 15, 72, 13 habitu procerus et torvo vultu erat.

β) IV, 14, 7 (Batavorum) impubes et forma conspicui (et est alicuius *pueritia*) ad stuprum trahebantur.

b) II, 78, 7 cupressus arbor. . conspicua altitudine repente procciderat ac postera die. . resurgens proccera et latior virebat.

proccido. *a*) *propr.* II, 68, 10 duobus militibus. . ad certamen luctandi accensis, postquam legionarius procciderat. . . 88, 17 ubi lubrico viae vel occursu alicuius proccidissent. 1, 13, 24 Tiberius casu an manibus eius impeditus procciderat. — II, 78 arbor cf. procerus *b*. — 15, 40, 6 delubra deum et porticus. . latius proccidere.

b) *transl.* 4, 18, 5 quanto maiore mole *proccideret (Silius), plus formidinis in alios dispergebatur.

procinctus. III, 2, 4 neque in procinctu et castris habitos (esse victores) i. q. kampfberetschaft.

proclamo. seq. *acc. c. inf.* I, 42, 2 ambigitur, consumpseritne vocem eius instans metus, an proclamaverit non esse ab Othone mandatum ut occideretur. IV, 55, 16 certatim proclamant furere discordiis populum R., caesas legiones. . 1, 74, 16 exarsit adeo, ut rupta taciturnitate proclamaret se quoque. . laturum sententiam. 13, 13, 22 Agrippina non his instrui cultus suos. . proclamat et dividere filium, quae. . Simul *c. coni.* 16, 32, 1 Soranus proclamat non illam. . secum profectam, non Plauto. . nosci potuisse. . . . *ream separarent.* . .

proclivis. *transl.* i. q. *facilis* IV, 3, 7 tanto proclivis est iniuriae quam beneficio vicem exsolvere.

proconsul. cf. pro B. *b*. 1 et B. *b* p. 214^a. *gen.* 1, 76, 17 neque expectata Vipstani Aproniani proconsulis *auctoritate*. IV, 49, 28 manus ad *caedem* p. rettulisset. 50, 4 *domum* p. inrumpunt. 3, 21, 11 *iure* p. 13, 1, 1 *mors* Iunii Silani p. *Asiae. dat.* IV, 48, 5 legio in Africa auxiliata. . sub divo Augusto Tiberioque principibus proconsuli [M pro consuli] parebant. 48, 7 ablatam p. legionem. . legato tradit. 13, 1, 12 p. [M proccos.] venenum inter epulas datum est. — IV, 48, 11 proconsulum splendidissimus quisque.

proconsularis. A 42, 11 *salarium* *p. cf. com. crit. 1, 76. 3, 58. 13, 52 p. *imperium*. 12, 59 *imperium* p. De p. imp. *perpetuo*, quod inter titulos principatus 1, 14. 12, 41 cf. *b* p. 575^b. 13, 21, 16 cum meis (Agrippinae) consilii adoptio et p. *ius* et designatio consulatus et cetera apiscendo imperio praepararentur (Neroni).

proconsulatus. A 42, 1 aderat. . annus, quo proconsulatum *Africae* et *Asiae* sortiretur (Agricola) cf. com. crit. 16, 23, 2 Soranum. . sibi Ostorius. . poposcerat reum ex p. *Asiae*, in quo [Nipp.; M qua] offensiones principis auxit iustitia atque industria. 30, 2 *proconsulatum *Asiae* agere cf. pro B. *d* in fine. II, 97, 12 *integrum* illic (in Africa) ac *favorabilem* p. Vi-

tellius, *famosum invisumque* Vespasianus egerat. I, 48, 17 Vinius proconsulatu Galliam Narbonensem severe integreque rexit. [Halm, Her. pro consule, sed cf. Draeger, Hist. syntax I, 532.]

procul. A) i. q. *in der ferne a) propr. a) absol.* II, 74, 1 arma et p. vel *iuxta* sitas vires circumspectabat. III, 2, 9 nec p. Germaniam (esse), unde vires; . *iuxta* (esse) Gallias cf. *iuxta*. II, 46, 8 qui p. adstiterant, tendere manus, et *proximi* prensare genua. IV, 74, 9 laudatorum principum usus ex aequo (est) quamvis p. agentibus: saevi proximis ingruunt. 15, 36, 19 senatus et primores in incerto erant, p. an *coram* atrocior haberetur (Nero). — A 38, 10 vastum ubique silentium, deserti colles, fumantia p. tecta. I, 9, 9 non sane aliae legiones. . innocentius egerunt, seu quia p. et Oceano divisae (erant), seu. . IV, 83, 16 cognoscit urbem illic Sinopen, nec p. templum. . Iovis. V, 8, 12 Iudaei. . Parthis nondum adultis (et Romani p. erant) sibi ipsi reges inposuere. 3, 43, 2 quanto civitas opulentior et comprimendi p. praesidium (erat). 1, 50, 1 laeti neque p. Germani agitabant. 14, 32, 9 quia p. Suetonius aberat, petivere a. . procuratore auxilium. II, 46 cf. supra. 13, 38, 2 Tiridates. . p. adstitit. I, 89, 7 ex quo divus Augustus res Caesarum composuit, p. et in unius. . decus populus R. bellaverat. II, 68, 14 pulvis p. et arma adspiciebantur. III, 10, 5 et visi p. sociorum equites. . formidinem. . fecere. [M visi in; Ritter visi non p.] 2, 81, 1 classem haud p. opperientem adpugnare. 4, 47, 17 (cohortem) haud p. instruxerat. 13, 39, 30 p. et latioribus vadis transiere. 15, 9, 12 Paetus. . legionem p. in Ponto habebat. 12, 37, 13 Agrippinam, haud p. alio suggestu conspicuam, . . venerati sunt. 56, 15 ipse insigni paludamento neque p. Agrippina chlamyde aurata praesedere.

β) add. *abl.* II, 23, 11 haud p. Cremona. . pugnatum est. III, 79, 7 pugnatum (est) haud p. urbe. 4, 57, 4 certus p. urbe degere. 41, 5 ad vitam p. Roma. . degendam impelleret. IV, 36, 3 haud p. Novaesio. . certavit. 57, 2 nec p. Veteribus aberat, cum. . 82, 5 Basiliden, quem p. Alexandria. . detineri haud ignorabat. V, 1, 17 haud p. Hierosolymis castra facit. IV, 22, 3 opera, haud p. castris. . extracta. 27, 1 navem haud p. castris. . cum per vada haesisset, Germani in suam ripam trahebant. 28, 8 cohortes. . incuriosius agentes, quia p. ripa aberant. 2, 67, 7 damnatur, ut p. regno teneretur. 3, 20, 4 haud p. Pagyda flumine cohortem R. circum-sedit. 64, 4 cum haud p. theatro Marcelli effigiem. . dicaret. 14, 24, 10 haud p. tentorio eius. . barbarus cum telo repertus. . 5, 4 Crepereius haud p. gubernaculis adstabat. IV, 50, 6 haud p. cubiculo obvium. . servum. . 1, 60, 14 quantum Amisiam et Lupiam amnes inter vastatum (est), haud p. Teutoburgiensi saltu, in quo. . 4, 71, 19 (Iuliam) proiecerat in insulam Trimerum, haud p. Apulis litoribus.

γ) add. *praep. a* IV, 16, 10 derecta (est). . acies haud p. a flumine Rheno.

δ) add. *inde* III, 42, 7 haud p. inde agebat Maturus. V, 7, 1 haud p. inde campi (sunt), quos. .

b) *transl. a) absol.* D 22, 22 quaedam. . p. arceantur (sc. ab oratore) ut iam obliterata. 2,

48, 10 ignotos .p. arcebat. 1, 1, 15 sine ira et studio, quorum causas p. habeo i. q. longe a me absunt. 6, 32, 3 consiliis et astu res externas moliri, arma p. habere. 11, 28, 5 dedecus quidem inlatum, sed excidium p. afuisse. 15, 48, 10 (Pisoni erat) p. gravitas morum aut voluptatum parsimonia; levitati . . indulgebat.

β) add. *abl.* I, 54, 7 nec p. seditione aberant, cum. . III, 32, 2 nec p. caede aberant, cum. . 13, 13, 13 suarum opum, quae haud p. imperatoris aberant, copias tradebat. II, 50, 6 conquirere fabulosa . . p. gravitate coepti operis crediderim. V, 3, 11 iamque haud p. exitio totis campis procubuerant, cum. . 12, 58, 5 aliaque haud p. fabulis *vetera facunde exsecutus. 14, 31, 3 regnum et domum suam p. iniuria fore. 4, 2, 7 severius acturos, si vallum statuatur p. urbis inlecebris. 28, 12 sibi . . redderent exilium, ubi p. tali more ageret. 62, 9 imperitante Tiberio p. voluptatibus habiti.

γ) add. *praep. a* A 9, 16 p. ab aemulatione . . p. a contentione cf. procurator. IV, 66, 11 p. haec a nobis adrogantia (est). 12, 6, 10 p. id a praesenti modestia (esse).

B) i. q. *aus der ferne propr., absol.* III, 65, 14 vultus p. visentibus notabantur. V, 11, 18 turres . . mira specie ac p. intuentibus pares. 1, 64, 8 Cheruscis . . hastae ingentes ad vulnera facienda quamvis p. 2, 34, 14 processit Palatio, p. sequi iussis militibus. 4, 5, 17 quae (legiones) . . si repentinum auxilium Italia posceret, haud p. accirentur.

C) i. q. *in die ferne propr. α) absol.* 14, 26, 3 Tridaten . . abire p. ac spem belli amittere subegit.

β) add. *abl.* 12, 32, 5 iamque ventum haud p. mari. . . cum. .

γ) add. *praep. a* 1, 42, 4 coniugem et liberos . . p. a furentibus summoveo.

proculo. *propr.* i. q. *niederretzen* III, 81, 5 *Musonium* cf. propello A. 2. Roth expl. fustritte geben. — i. q. *niederreiten* I, 40, 10 milites R. . . disiecta plebe, proculcato *senatu* . . rapidi equis forum inrumpunt.

procumbo. a) *propr.* i. q. *zu boden fallen, sich niederlegen, niedersinken* 4, 48, 7 versi in luxum . . omittere stationes, lascivia epularum aut somno et vino procumbere. V, 3, 12 haud procul exitio *totis campis* procubuerant (Iudaei). 12, 17, 11 Zorsines . . *apud* effigiem Caesaris procubuit. — IV, 17, 20 esse secum veteranas cohortes, quibus . . Othonis legiones procubuerint i. q. erlegen seien. 1, 59, 9 sibi tres legiones, totidem legatos procubuisse. 4, 73, 26 nongentos Romanorum . . confectos, et aliam . . manum . . mutuis ictibus procubuisse i. q. cecidisse.

b) *transl.* 1, 12, 1 *senatu ad* infimas obtestationes procumbente.

procuratio. *spec. a* i. q. *das amt, die stelle eines kaiserlichen p.* II, 82, 7 multos praefecturis et procurationibus . . percoluit. I, 2, 17 alii sacerdotia et consulatus ut spolia *adepti*, procuraciones alii et interiorem potentiam. II, 86, 18 procuracionem adeptus cf. 86, 15 procurator (Pannoniae) aderat Fuscus. 16, 17, 10 *adquirendae pecuniae* brevius iter credebat per procuraciones administrandis principis negotiis.

b) i. q. *sühne, sühnmittel* 12, 8, 6 inridentibus cunctis, quod poenae procuracionesque *incesti* id temporis *exquirerentur*.

procurator. A) in *univ.* 11, 35, 17 Sulpicii Rufus *ludi* procurator.

B) *spec.* de p. *Caesaris* A 9, 18 procul ab aemulatione adversus collegas (sc. finitimarum provinciarum), procul a contentione adversus procuratores et vincere (sc. procuratores, sibi dignitate impares) inglorium et atteri sordidum arbitrabatur (Agricola). 15, 6 singulos sibi (Britannis) olim reges fuisse, nunc binos imponi, e quibus legatus in sanguinem, procurator in bona saeviret. 14, 39, 3 posse auctoritate eius (liberti) . . inter legatum procuratoremque concordiam gigni. 15, 25, 15 scribitur . . praefectis et procuratoribus et qui praetorum finitimas provincias regebant, iussis Corbulonis obsequi. 13, 31, 13 edixit Caesar, ne quis magistratus aut procurator in provincia, *quam obtineret, spectaculum . . ederet. — D 7, 8 apud principem . . libertos et procuratores *principum* tueri et defendere. A 4, 2 Agricola . . utrumque avum procuratorem *Caesarum* habuit. — I, 58, 6 Pompeius Propinquus procurator *Belgicae* . . interfectus. III, 42, 8 Marius Maturus *Alpium* maritimarum p. IV, 50, 10 Baebius Massa e procuratoribus *Africae*. 4, 15, 7 p. *Asiae* Lucilius Capito. 12, 21, 2 Mithridates vectus Romam per Iunium Cilonem, p. *Ponti*. 49, 1 erat *Cappadociae* p. Iulius Paelignus. I, 7, 3 Macrum . . *Trebonius Garutianus procurator* iussu Galbae (interfecerat). 12, 2 Pompei Propinqui procuratoris e *Belgica* litterae adferuntur. 70, 17 in Noricum flecteret adversus Petronium Urbicum p., qui. . II, 16, 3 Corsicam prope adfixit Decumum Pacarii p. temeritas. III, 4, 1 proxima Corneli Fuscii p. (Pannoniae) auctoritas (erat). V, 10, 2 duravit patientia Iudaeis usque ad Gesium Florum p. 14, 32, 9 petivere a Cato Deciano p. auxilium. II, 12, 14 p. *Marius Maturus*. III, 43, 1 circumiectas civitates p. (Galliae Narbonensis) Valerius Paulinus . . in verba eius (Vespasiani) aegerat. 15, 44, 12 Christus . . per p. Pontium Pilatum supplicio adfectus erat. II, 58, 2 accessisse partibus utramque Mauretanium, interfecto p. *Albino*, nuntii venere. Luceius Albinus a Nerone Mauretaniae Caesariensi praepositus, addita per Galbam Tingitanae provinciae administratione, . . 14, 32, 22 p. Catus cf. 32, 9. — I, 11, 9 Raetia, Noricum, Thraecia et quae aliae (sc. provinciae) procuratoribus cohentur, . . II, 12, 14 maritimas tum Alpes *tenebat* p. Marius Maturus. 13, 31, 13 *obtinet* provinciam cf. supra. III, 5, 11 infesta Raetia, cui Porcius Septiminus procurator erat. 4, 15, 7 procurator Asiae Lucilius Capito accusante provincia causam (dixit), magna cum adseveratione principis, non se ius nisi in servitia et pecunias familiares dedisse: quod si vim praetoris usurpasset manibusque militum usus foret, spreto in eo mandata sua. II, 58, 13 spreto procuratoris vocabulo Albinum insigne regis et Iubae nomen usurpare. 86, 15 procurator (Pannoniae) aderat Cornelius Fuscus. 12, 54, 13 spolia et praedas ad procuratores referre. 54, 19 Claudius . . ius statuendi etiam de procu-

ratoribus dederat (Quadrato Suriae praesidi). 60, 2 audita vox principis, parem vim rerum habendam a procuratoribus suis indicatarum, ac si ipse statuisset. 14, 54, 8 *iube *rem (meam) per procuratores tuos administrari, in tuam fortunam recipi.

procurro. A) *propr.* a) in *univ.* IV, 62, 18 procurrentes *ex agris tectisque et undique effusi insolito spectaculo* . . fruebantur.

b) in *re milit.* V, 18, 1 ardescente pugna procursum (est) ab hoste infestius.

B) *transl.* de *locis* A 10, 13 spatium procurrentium extremo iam litore *terrarum*. 11, 8 procurrentibus in diversa teris.

procursum. *propr.* A 33, 3 iamque agmina et armorum fulgores (sc. conspiciebantur) *audentissimi cuiusque* procursum.

prodico. 2, 79, 7 Marsus nuntiavit Pisoni Romam ad dicendam causam veniret. ille eludens respondit adfuturum, ubi praetor, qui de veneficiis quaereret, reo atque accusatoribus *diem* prodixisset i. q. einen termin ansetzen.

prodigientia. 6, 14, 3 Geminius prodigientia *opum* ac mollitia vitae amicus Seiano. 13, 1, 17 (principis) vitiis per avaritiam ac prodigientiam mire congruebat. 15, 37, 5 cf. *luxus* p. 789^a.

prodigosus. III, 56, 1 prodigosum dictu.

prodigium. a) *propr.* I, 3, 8 caelo terraque prodigia cf. praesagium B. 86, 19 id ipsum, quod . . iter belli esset obstructum, a fortuitis vel *naturalibus* causis in prodigium et *omen* imminutum cladium vertebar. 15, 7, 11 Armeniam intrat tristi omine. nam . . et pila hostium arsere, magis insigni p., quia. . IV, 26, 6 apud imperitos prodigii loco accipiebatur ipsa aquarum penuria cf. 26, 9 quod fors seu *natura* (natürlicher vorgang). 12, 64, 2 mutationem rerum in deterius portendi cognitum est crebris prodigiis cf. 64, 6 numerabatur inter *ostenta* . . — I, 86, 1 prodigia insuper *terrebant* diversis auctoribus vulgata. V, 13, 1 *eveniant* prodigia, quae neque hostiis neque votis *piare* fas habet gens (Iudaeorum). 12, 43, 1 multa eo anno p. evenere. 14, 12, 8 prodigia quoque crebra et irrita *intercessere*. I, 86, 1 *vulgare* cf. supra. 15, 47, 1 fine anni vulgantur prodigia imminutum malorum nuntia. I, 86, 19 in prodigium verti cf. supra. 12, 43, 4 frugum egestas et orta ex eo fames in prodigium accipiebatur. IV, 26, 6 prodigii loco accipi cf. supra. 13, 58, 4 arborem . . deminutam prodigii loco habitum est.

b) *transl.* i. q. *ungeheuerlichkeit* IV, 58, 24 ne hoc prodigium toto terrarum orbe *vulgetur*, vobis satellitibus Civilem et Classicum Italiam invasuros.

prodigo. I, 20, 6 isdem erga aliena *sumptibus* quibus sua prodegerant. 3, 52, 4 (luxus) immensum proruperat ad *cuncta*, quis *pecunia* prodigitur. 16, 3, 2 consumebantur veteres *opes* quasi oblatas, quas multos per annos prodigeret (Nero).

prodigus. a) *adi.* α) de *hom.* I, 66, 13 (Valens) inopi inventa senex prodigus. 4, 1, 10 (Seianum) Apicio diviti et prodigo stuprum veno dedisse. — c. *abl.* 15, 35, 5 iussi accusatores obicere prodigum (Torquatium esse) largitionibus i. q. ver-

schw. im schenken. — c. *gen.* G 31, 15 (Chatti) prodigi alieni, contemptores sui.

β) de *rebus* I, 62. II, 95 p. *epulae* cf. p. 353^a. I, 74, 3 quemcumque quietis locum p. *vitae* legisset (Vitellius).

b) *subst.* 2, 48, 11 ut honestam innocentium paupertatem levavit (Tiberius), ita prodigos et ob flagitia egentes . . movit senatu. — Latiore sensu de eis qui in omnes libidines se effundunt nec famae nec pecuniae nec ulli rei parcentes 11, 26, 15 cuius (infamiae) apud prodigos novissima voluptas est.

proditio. c. *gen. subi.* III, 15, 5 Valentem . . adceleratum cognita Caecinae proditione coniecitabat. 36, 8. IV, 25, 4. 12, 14, 9. 15, 45, 15. — II, 42, 7 *metum* proditionis fecere. III, 10, 6 rapiuntur arma metu p. 15, 52, 1 coniuratis metu p. permotis. III, 48, 8 *merces* p. aut bellum ostendebatur. 57, 4 classem . . ad defectionem traxit, . . *pretium* p. ostentans. 78, 7 consulatum et nubilem filiam . . *pretium* p. offerebat. 13, 56, 6 quod ille ut p. *pretium* aspernatus. . . III, 61, 15. 6, 44, 21 *putore* p. omnes exsolvit. — III, 13, 10 totis castris in fama (erat) proditio. IV, 77, 16 nulla hic proditio (est). 15, 54, 3 proditio *coepit* e domo Scaevini. III, 36, 8 illum . . proditio Bassi ac defectio classis . . *perculit*. — I, 80, 9 miles tribunos centurionesque proditionis arguit. — III, 12, 6 nox proditioni electa (est). — II, 26, 7 tamquam fratri . . proditionem *ageret* i. q. anzetteln zu gunsten seines b. 41, 5 incertum fuit, insidias an proditionem vel aliquid honestum consilium *coeptaverint* (tribuni). 100, 13 Patavi secretum *componendae* *proditionis quaesitum. 60, 7 proditionem ultro *inputabant*, spatium longi ante proelium itineris . . ac pleraque fortuita fraudi suae assignantes. III, 60, 6 colloquia cum Vitellianis . . et proditio *sperabatur*. IV, 23, 24 ex inopia proditio et fluxa servitiorum fides ac fortuita belli sperabantur. 4, 73, 25 p. *metuebatur*. III, 15 *cognita* p. cf. supra. IV, 27, 11 proditionem . . Hordeonio *obiecit*. — 12, 14, 9 Meherdates validis auxiliis nudatus, ceterorum proditione *suspecta* . . i. q. da er argwöhnte, fürchtete. — II, 44, 17 miles non virtute se, sed *proditione* *victum* fremebat. IV, 25, 4 eiusdem (Hordeonii) p. *caesos*. 16, 13 Tungrorum cohors signa ad Civilem transtulit, *perculsique* milites inprovisa p. . . caedebantur. 1, 59, 9 non se p. neque adversus feminas gravidas, sed *palam* adversus armatos *bellum tractare*. 72, 9 si quis p. *exercitum* . . *minuisset* cf. minuo. 15, 45, 15 *venenum* . . *vitatum* (esse) a Seneca p. liberti.

proditor. a) i. q. *der etwas verräth, ausgeschwatzt* 3, 50, 16 suorum ipse *flagitiorum* proditor.

b) G 12, 2 proditores et *transfugas* arboribus suspendunt. IV, 58, 31 *transfugae* e transfugis et proditores e proditoribus (sc. facti) inter recens et vetus sacramentum invisus deis errabit? 4, 48, 16 tanto infensius caesi, quanto *perfugae* et proditores ferre arma ad suum patriaeque servitium incusabantur. I, 72, 7 (Tigellinus) postremo eiusdem (Neronis) *desertor* ac proditor. II, 44, 9 desertorem proditoremque increpant (legatum). 2, 10, 6 cf. infra. III,

10, 9 proditorem Othonis, *interceptorem* donativi clamitabant. IV, 10, 6 p. *corruptor*que cf. infra. 21, 6 neque proditoris neque *hostium* se consilii uti (legiones). 6, 44, 12 proditores nuper hostesque eius, quem rursus foveant. 12, 18, 2 frater Cotys, proditor olim, deinde hostis, metuebatur. 16, 28, 10 cf. infra. III, 62, 13 (Valens) Galbae proditor, Vitellio *fidus*. — 1, 72, 7. III, 10, 9. 62, 13. 6, 44, 12. IV, 3, 9 servus Capitonis, quem proditorem *Tarracinensium* diximus. 2, 10, 6 ne *propinguorum* et *adfinium*, denique *gentis* suae desertor et proditor quam imperator esse mallet (Flavus). 45, 16 (Marobdudum) p. *patriae*, satellitem Caesaris. IV, 10, 6 Celer. . . testis in Baream, p. corruptorque *amicitiae*. — III, 31, 13 extremum malorum, tot fortissimi viri proditoris *open* invocantes. IV, 21, 6 p. *consilii* uti cf. supra. — 1, 58, 4 proditores etiam iis quos anteposunt inveniunt. 13, 37, 10 interfecto filio. . . quasi proditore. 14, 4, 13 constitit exitisse proditorem. IV, 24, 13 interfecto *p. 16, 28, 10 nisi. . . proditorem palam et hostem Thraxea induisset.

prodo. A) i. q. *herausbringen* I, 3, 2 non. . . adeo virtutum sterile saeculum, *ut non et bona *exempla* prodiderit. 11, 23, 10 quin adhuc memorari exempla, quae priscis moribus ad virtutem et gloriam Romana indoles prodiderit.

B) 1) i. q. *anzeigen, angeben, an den tag bringen, verrathen* a) de rebus 1) a) *absol.* 14, 44, 8 multa sceleris indicia praeveniunt: servi si prodant, possumus. . . tuti inter anxios. . . agere.

β) c. acc. 2, 88, 7 (prisci imperatores) *venenum* in Pyrrum regem veterant prodiderantque (sc. ei). 4, 11, 12 *ordo*. . . *sceleris* per Apicatam. . . proditus, tormentis Eudemi. . . patefactus est. 14, 43, 11 *insidias* serviles, quas nemo prohibuit aut prodidit. 15, 59, 1 prodita *coniuratione*. 10, 2 accitur legio. . . et *unde* famam aucti exercitus speraverat, prodita (est) *infrequentia*. 4, 7, 13 *secreta*. . . eius corrupta uxore prodebantur. 12, 66, 5 de genere veneni consultavit, ne repentino et praecipiti *facinus* proderetur. 13, 16, 5 ne. . . utriusque morte proderetur *scelus*. c. dat. II, 24, 11 proditum (est) *id* Othonianis ducibus. 16, 17, 26 proditam (esse) C. Caesari *coniurationem* ab eo meminerant.

2) I, 17, 3 Pisonem ferunt. . . coniectis in eum omnium oculis nullum turbati aut exsultantis *animi motum* prodidisse.

b) de hom. 1) a) *absol.* 14, 53, 1 Seneca criminantium non ignarus, prodentibus iis, quibus aliqua honesti cura. . .

β) c. acc. IV, 1, 12 nec (deerant). . . pessimi servitiorum prodere ultro dites dominos, alii ab amicis *monstrabantur*. 4, 28, 15 id facile intellectu, si proderentur alii. 15, 57, 14 libertina mulier. . . prope ignotos (*protegit*), cum ingenui. . . carissima suorum. . . pignorum proderent. 66, 2 accensis indicibus ad prodendum Faenium.

2) I, 75, 7 Vitellianis. . . mutua ignorantia *fallentibus*: Othoniani novitate vultus, omnibus in vicem *gnaris, prodebantur.

2) i. q. *verrathen, preisgeben, ausliefern* II, 18, 7 quin prodi [Bekker; M qui pro; Ritter

quin proditum] *Othonem* et accitum (esse) Caecinam clamitabant. 101, 4 prodito Galba. IV, 70, 22 Tutor. . . incursu cohortium. . . et reperto vado proditus fususque (est). 12, 48, 1 cognoscens proditum (esse) Mithridaten. . . vocat consilium. III, 37, 6 quod (Caecina) consul *rem p.*, dux *imperatorem*. . . tot honoribus cumulatus *amicum* prodidisset. IV, 18, 11 (Batavorum ala) fidem simulabat, ut proditis in ipsa acie *Romanis* maiore pretio fugeret. 27, 9 quo pretio, quibus consciis prodidisset *exercitum*, dicere iubent. c. dat. III, 86, 11 imputare perfidiam non possunt qui *Vitellium* Vespasiano prodidere. — III, 40, 2 proditam a Basso Ravennatem *classem*. . . accepit i. q. ausgeliefert, proditione traditam. 9, 9 Caecina per varias moras prima *hostibus* prodidit *tempora* (chancen) belli i. q. gab preis, liess die feinde ausnutzen.

C) i. q. *berichten, überliefern* a) α) 4, 35, 3 maxime solutum et sine obrectatore fuit (apud Graecos) prodere *de* iis, quos mors odio aut gratiae exemisset.

β) c. acc. 13, 20, 13 non consensum auctorum secuturi, *si *diversa* prodiderint, sub nominibus ipsorum *trademus*. 14, 9, 1 *haec* consensu produntur. aspexeritne matrem. . . sunt qui *tradiderint*, sunt qui *abnuant*. 2, 12 *quae* Cluvius, *eadem* ceteri quoque auctores prodidere. 15, 38, 2 *utrumque* auctores prodidere. I, 41, 8 extremam eius *vocem*, ut cuique odium aut admiratio fuit, *varie* prodidere [M prodere]. alii suppliciter interrogasse. . . plures. . . A 1, 7 celeberrimus quisque ingenio ad prodendam virtutis *memoriam* sine gratia aut ambitione. . . ducebatur.

γ) seq. acc. c. inf. I, 41 cf. β. 11, 21, 2 de origine Rufi, quem gladiatore genitum quidam prodidere, neque falsa prompserim et vera exsequi pudet. 12, 67, 2 ut temporum illorum scriptores prodiderint infusum (esse). . . *boletto venenum, nec. . . 15, 16, 2 ut. . . prodiderit Corbulo (sc. in commentariis suis) Parthos. . . relicturos (fuisse) oppugnationem, neque se plus tridui itinere afuisse.

b) *memoriae prodere* α) c. acc. 6, 25, 11 m. *id* prodendum addidit Caesar.

β) seq. acc. c. inf. D 32, 27 Demosthenem, quem studiosissimum Platonis auditorem fuisse m. proditum est. G 8, 1 m. proditur quasdam acies inclinatas iam. . . a feminis restitutas (esse). 3, 65, 9 m. proditur Tiberium. . . eloqui solitum (esse). . .

produco. A) *propr.* a) in *univ.* IV, 46, 10 Vitelliani. . . producantur prope intacto corpore.

b) *spec.* α) in *re milit.* 1, 63, 8 ni Caesar productas legiones instruxisset.

β) D 36, 28 cum etiam inviti *ad* populum (rednerbühne) producerentur.

B) *transl.* a) D 26, 27 expectabam, ut incusato Asino et Caelio. . . aliud nobis *agmen* produceret, plurisque. . . nominaret.

b) D 28, 24 principes liberos i. q. ins leben einführen: Andresen. Roth, al. expl. heranbilden cf. princeps I. b. a.

c) α) 13, 52, 8 (*senectam*) *ultra* vitam eorum produxit, quorum ambitu evaserat. 3, 24, 11 si. . . plures ad curas *vitam* produxero. 6, 48, 2 Domitius defensionem meditans, Marsus tam-

quam inedia destinasset, produxere vitam i. q. fristen.

β) 11, 8, 2 die nuptiarum Silanus mortem sibi conscivit, sive *co usque spem* vitae produxerat, seu . . — **productus.** 13, 40, 12 productiore (*cornu*) cf. cornu.

proelior. *propr.* D 37, 34 plures bonos proeliores bella quam pax ferunt. 2, 73, 8 neque minus proeliatorem (fuisse Germanicum).

proelior. *propr.* G 6, 14 mixti (pedites et equites) proeliantur cf. pugna A. a. α. 2, 16, 7 proeliantibus Romanis cf. incurro. A 12, 1 quaedam nationes . . curru proeliantur. IV, 23, 18 ut . . superstantes tamquam ex aggere proeliantur. 12, 45, 4 proelianti sibi *adversus* regem Albanorum . . — *proeliantis subst.* IV, 33, 15 audito proeliantium clamore.

proelium. A) *propr.* a) α) A 30, 5 proelium atque arma, quae fortibus honesta, eadem etiam ignavis tutissima sunt. priores *pugnae*, quibus . . G 3, 2 cf. 3, 4. 30, 13 alios ad proelium ire videas, Chattos ad bellum. rari excursus et fortuita pugna. 1, 79, 7 cf. 79, 5. II, 14, 10 nec mora proelio, *sed acie ita instructa, ut . . classis . . pugnae parata . . 30, 3 de adversa Caecinae pugna adlatum (est), et prope renovata seditio, tamquam fraude . . Valentis proelio defuissent. 39, 10 ibi de proelio dubitatum (est), . . militibus ut imperator pugnae adesset poscentibus. 42, 10 Othoniani . . pauciores, fessi, proelium tamen acriter sumpserunt. et per locos arboribus . . inpeditos non una pugnae facies. 46, 3 opperiebatur Otho nuntium pugnae . . . maesta primum fama, dein profugi e proelio perditas res patefaciunt. IV, 34, 20 in ducem clamor pugnam poscentium . . . incompositi fessique proelium sumpserunt. 71, 5 (Cerialis) pugnae avidus . . militem incendebat, ubi primum *congrédi* licuisset, nullam proelio moram facturum. V, 18, 7 legiones pugnam excipiunt suppressaque hostium ferocia proelium aequatur. 1, 64, 7 cf. 64, 9. 2, 14, 6 vocat contionem et quae sapientia provisae aptaque imminenti pugnae disserit. non campos modo militi R. ad proelium bonos, sed si ratio adsit, silvas et saltus. 21, 5 cf. 21, 1. 6, 34, 5 cf. 34, 2. 12, 14, 10 Meherdates . . rem in casum dare proelioque experiri statuit. nec detrectavit pugnam Gotarzes. 30, 4 Vannius funditur proelio, quamquam rebus *adversis* laudatus, quod . . pugnam manu capessivit cf. 30, 2 pugna. 31, 10 cf. 31, 12. 39, 2 nec . . fugam sistebat (Ostorius), ni legiones proelium excepissent: earum robore aequata pugna. 55, 8 duri circum loci peditibusque ad pugnam idonei equestre proelium haud patiebantur. 13, 37, 6 Tiridates . . huc et illuc volitans plura fama quam pugna exterrere. igitur Corbulo quaesito diu proelio frustra habitus . . 14, 36, 13 se . . expedierat vetus miles et multa proeliorum experientia, ut certus eventus Suetonius daret pugnae signum. — IV, 28, 15 Transrhenanos proelium poscentis ad scindendum vallum ire detrusosque redintegrare *certamen* iubet. 14, 25, 2 praesidium . . non sine certamine expugnatum est: nam et proelium pro muris ausi erant et pulsi . . — III, 32, 13 praebiti in *acie* Vitellianis cibi, caesae . . feminae studio partium ad

proelium progressae. IV, 58, 5 vestri me . . miseret, *adversus* quos non proelium et acies parantur i. q. treffen und offene feldschlacht; Her. p. et a. explic. regelrechtes treffen, Wolff offene feldschlacht. 3, 39, 7 neque aciem aut proelium dici decuerit, in quo semermi ac palantes trucidati sunt sine nostro sanguine. — compon. *bellum* cf. p. 134^a. — A 33, 8 tot *expeditionibus*, tot proeliis . . neque me militum neque vos ducis paenituit. — III, 83, 7 alibi proelia et *vulnera*, alibi balineae popinaeque. IV, 33, 10 *caedes* inde, non proelium (erat). — I, 2, 1 opus adgredior opimum casibus, atrox proeliis, discors seditionibus, ipsa etiam pace saevum. II, 27, 4 militem . . seditioni magis quam proelio paratum. — III, 70, 13 inter Vespasianum ac Vitellium proeliis legionum, captivitatibus urbium, deditioibus cohortium indicatur. 12, 15, 13 pepigere, equestribus proeliis Eunones certaret, obsidia urbium Romani capesseret. 13, 6, 7 num proelia quoque et obpugnationes urbium et cetera belli per magistris administrari possent, anquirebant. — V, 12, 15 proelia dolus incendia inter ipsos (erant). — compon. *pax* G 18. V, 16. 6, 36. 13, 39 cf. p. 1078^a.

β) 6, 36, 6 desererent regem . . *adversis* proeliorum exitiosum. 15, 15, 10 ne qua proelii *causa* existeret. V, 16, 19 ex longa pace proelii *cupido* cf. *pax*. A 27, 3 inveniendum tandem Britanniae terminum continuo proeliorum [Rhenan.; codd. *praelium*] *cursu* fremebant. II, 33, 12 (princeps) *dubiis* proeliorum exemptus summae rerum et imperii se ipsum reservaret. A 15, 17 neve proelii unius aut alterius *eventu* pavecerent. III, 70, 21 de summa rerum illic certaret: cetera secundum eventum proelii cessura. IV, 31, 1. V, 15, 10. 17, 6. 2, 45, 18. 14, 36, 13 vetus miles et multa proeliorum *experientia*. III, 18, 14 Antonius . . . memor laboris ac vulnerum, quibus tam anceps proelii *fortuna*, quamvis prospero *fine*, equites equosque adfectaverat. 12, 40, 18. 14, 38, 15 nullum *proeliorum finem expectarent, nisi succederetur Suetonio. A 16, 8 (Britanniam) unius p. *fortuna* veteri patientiae restituit. II, 23, 17 repressus vincentium impetus, ne novis subsidiis firmati hostes fortunam proelii mutarent. III, 18, 14 cf. supra. IV, 20, 7 fortunam proelii experiretur (legatus). II, 77, 11 mihi bellum et proeliorum *incerta* trade. 12, 40, 18 cuius (proelii) *initio* ambiguo finis laetior fuit. III, 54, 17 missi qui *locum* proelii . . ostenderent. 2, 18, 5 miles in loco proelii Tiberium imperatorem salutavit. 6, 35, 7 equestris proelii *more* frontis et tergi vices (erant). III, 48, 12 Cremonensis p. *nuntius*. V, 13, 20 *quies* proeliorum fuit, donec . . 2, 41, 9 vecta (sunt in triumpho) spolia, captivi, *simulacra* montium, fluminum, proeliorum. 4, 48, 11 ut . . *sonorem* alterius p. non acciperet (miles). G 33, 5 ne *spectaculo* quidem proelii invidere (dei). 29, 7 (Batavi) tantum in *usum* proeliorum sepositi. 4, 33, 13 *varietates* proeliorum. 2, 5, 6 (Germanicus) celerandae victoriae intentior, tractare proeliorum *vias*.

γ) A 36, 15 equitum (R.) turmae . . *peditum* se proelio miscuere. III, 18, 3 legionum signa . .

laeto inter initia *equitum* suorum proelio illuc usque provecta. 70,13 p. *legionum* cf. *α*.

δ) A 24,2. II,93,14. III,69,14. 82,12. 1,56,20. 2,26,8. 11,10,7 *prosperum* p. III,18,3 *laetum* p. cf. *γ*. IV,79,22 *secundum* p. II,32,9. 52,3. III,79,5. V,10,3 *adversum* p. I,68,4 *exitiosum* adversus veteranos p. (erat). G6,21 *dubia* p. V,20,15 *ambiguum* p. III,22,13 proelium tota nocte *varium, oniceps, atrox*, his, rursus illis *excitabile*. 45,14. 82,12. V,10,3 *varia* p. A 17,5 multa p., et aliquando *non incruenta*. 26,10 fuit *atrox* in ipsis portarum angustiis p. III,22,13 cf. supra. 9,2 *leve* p. 69,14 *modicum* ibi p. inprovisio tumultu, sed prosperum Vitellianis fuit. 2,26,8 prospera illi (Germanico) et *magna* p. 4,63,12 (veteres) magna post p. sancios largitione et cura sustentabant. 11,17,10. 13,57,2 magnum p. 12,40,18 *acre* p. III,79,5 Ceriali *equestre* p. adversum fuerat. IV,36,3. 6,35,7. 12,15,13. 55,8 *equestre* p. 2,21,5 *stabile* p. A 17,5. III,82,12 proelia ante urbem *nulla* et *varia*, sed Flavianis . . saepius prospera. A 33,8. III,84,5. 1,42,18. 2,45,18. 4,25,14 tot p. A 24,2. II,24,5 *crebra* magis quam digna memoratu p. V,11,6. 12,39,4 *crebra* hinc p., et saepius in modum latrocinii per saltus per paludes. IV,57,10 *singulis* p. 12,13,7 *postremo* p. 1,64,7 Cheruscis *suela* apud paludes p. (erant). — III,48,12. IV,31,1 haec . . ante *Cremonense* p. gesta. III,60,15 p. *Cremonense*. IV,20,18 *Bonnense* p. V,17,6 *Trevericum* p.

ε) II,32,26 si proelium *placuisset*, auctis viribus certataros. 6,44,9 quibus proelium et festinati casus placebant. . . V,10,3 *Suriae* legatum *varia* p. ac saepius adversa excepere. 12,39,15 tamquam ducem . . etsi non proelium, at certe bellum absumpsisset. — II,12,8 *Clemens* . . proeliorum avidus. 1,42,18 (legio) tot proeliorum socia, tot praemiis aucta. 2,45,14 fugacem Maroboduum appellans, proeliorum expertem. III,2,24 oblitos proeliorum equites equosque. 2,45,18 meminissent modo tot proeliorum, quorum eventu . . satis probatum, penes utros summa belli fuerit. — I,79,7 apud Romanos omnia proelio apta (erant). II,27,4 militem . . proelio paratum. 2,79,15 ducit validam manum et proelio paratam. 13,39,12 hostem vagum neque paci aut proelio paratum . . exuerent sedibus. 15,26,3 (legiones) fortissimo quoque amisso . . parum habiles proelio videbantur. II,14,10 nec mora proelio. IV,71,5 nullam p. moram facturum cf. *α*. A 36,15 se proelio miscere. II,30,3 deesse cf. *α*. 85,4 quamvis proelio non interfuisent (legiones). III,16,12 qua cuique proximum, omnia praeda proelio occurreret. I,79,22. IV,60,17 cunctos, qui proelio superfuerant, incendium hansit. I,49,2 non proelio (zur schl.), non adversis e castris, sed isdem e cubilibus . . discedunt in partes (milites). 51,9 incessit (dux) itineri et proelio. 71,11 cunctos adloquio et cura sibi et proelio firmabat. 4,25,9 ab Romanis . . cuncta proelio provisiva (erant). — IV,75,7 si proelium ^{malit} (Cerialis), ne id quidem *abnuere* (Civilem et *Classicum*). 13,6,7 proelia *administrare* cf. *α*. V,18,7 *aequatur* cf. *α*. 4,49,2. 11,9,5. 14,25,2.

35,9 cecidisse legionem, quae proelium *ausa* sit. 2,10,11 cernebatur . . Arminius p. *denuntians*. IV,67,6 Sabinus festinatum temere p. pari formidine *deseruit*. II,36,1 p. . . fuga *diremptum* (est). IV,35,10 pugnatum . . incerto Marte, donec p. nox dirimeret. V,20,15 *ambiguum* p. nox diremit. 12,16,10 ni p. nox diremisset, . . 39,2 nec . . fugam sistebat (Ostorius), ni legiones p. *excepissent*. IV,20,18 victores . . *Bonnense* p. *excusabant*. 79,22 *Classicus* adversus equites . . secundum p. *fecit*. 12,40,18 missae auxilio cohortes *acre* p. fecere. III,15,9 Antonius . . *festinato* p. victoriam (praecipit). IV,67,6 cf. supra. V,17,15 saxis glandibusque et ceteris missilibus p. *incipitur*. 1,63,22. 13,40,4 statuit . . ostendere aciem et dato die p. incipere. 1,26,13 senatum consulendum (esse), quotiens supplicia aut proelia *indicantur*. IV,22,13 ut cuique genti *inire* proelium mos est. II,24,10 equites . . *irritato* p. sponte refugi. IV,75 *malle* cf. supra. 3,20,12 neque p. *omisit* (Decrius), donec desertus suis caderet. IV,58,5 *parare*. 12,55,8 duri loci *equestre* p. haud *patiebantur* cf. *α*. A 29,17. II,48,13. IV,28,15. 2,16,1. 6,34,5. 12,35,3 miles p. *pscere*. 14,36,7 in multis legionibus paucos (esse), qui proelia *profligant*. 13,37,6 Corbulo *quaesito* diu p. frustra habitus . . 2,9,9 (Flavo) locum et p. *referente* . . V,11,6 hostes . . *crebra* pro portis proelia *serebant*. II,42,10. IV,34,20 *sumere* cf. *α*. III,5,15 nec his aut illis p. *temptantibus*, fortuna partium alibi transacta (est). — V,16,10 ultione magis quam proelio *opus esse*. A 33,8 tot proeliis me militum (non) paenituit cf. *α*. III,84,5 quidquid tot proeliis laboris ac periculi hausissent, opere illo consummari clamitantes. 3,21,8 quo proelio . . gregarius miles servati civis decus rettulit. G 40,2 (Langobardi) non per obsequium, sed proeliis ac periclitando tuti sunt. 4,25,14 Tacfarinatem omnes, notum tot proeliis, consectentur. A 24,2 gentis . . prosperis p. domuit. 11,10,7 prosperis p. . . nationes subegit. 1,56,20 Marsos congregi ausos prospero p. cohibuit. II,13,1 irritatus eo p. . . miles. III,82,4 asperatus proelio miles. II,32,9 provinciam . . adverso p. contremuisse. 93,14 sinistram . . rurem prospero p. verterat. III,9,2 temptatis levi p. animis ex aequo discessum. 60,15 satis gloriae p. *Cremonensi* partum (esse). V,5,13 animos proelio aut supplicii peremptorum aeternos putant (Iudaei). IV,57,40 sic olim Sacrovirum et Aeduos, nuper Vindicem Galliasque singulis p. concidisse. 12,13,7 postremo inter Darium atque Alexandrum proelio Persarum illic opes conciderant. 30,4 Vannius funditur proelio. 31,10 Icenii . . valida gens nec proelii contusi. 14,10 Meherdates . . rem in casum dare proelioque experiri statuit. A 28,9 cum plerisque Britannorum . . proelio congressi. 12,54,12 Galilaei et Samaritae componere insidias et aliquando proeliis congressi. III,51,8 nam proelio, quo apud Ianiculum adversus Cinnam pugnatum est, . . miles fratrem suum . . interfecit. IV,36,3 haud procul Novaesio *equestri* p. prospere certavit (Civilis). 12,15,13 *equestribus* p. Eumones certaret. 13,57,2

inter Hermunduros Chattosque certatum (est) magno p. 15,10,9 duxit legiones quasi proelio certaturus. III,70,13 proeliis indicatur cf. α. IV,73,11 quot proeliis adversus Cimbro Teutonisque, quantis exercituum nostrorum laboribus quove eventu Germanica bella tractaverimus, satis clarum (est). 11,17,10 magno * ut inter barbaros proelio victor rex. 2,88,13 (Arminius) proeliis ambiguus, bello non victus. — A 15,9 in proelio fortiosem esse qui spoliatur. G 6,21 corpora suorum etiam in dubiis p. referunt (Germani). 18,10 idem in pace, idem in proelio passuram ausuramque (mulierem). 43,23 primi in omnibus p. oculi vincuntur. II,26,3 quae res in proelio trepidationem auxit. 61,8 captus in eo p. Maricus. 1,44,19 (centurio) numerum stipendiorum, quae strenue in proeliis fecisset, .. edebat. 3,39,7 in quo semerimi trucidati sunt cf. α. — G 3,2 (Herculeum) primum omnium virorum fortium ituri in proelia canunt. 7,8 effigies et signa quaedam .. in proelium ferunt. I,64,11 prope in proelium exarsere. III,21,6 exercitum .. in proelium accingi ac iam adfere. 15,13,4 si ea temeritate hostem in proelium eliceret. Cf. 13,25,18 ludicram licentiam et fautores histrionum velut in proelia convertit impunitate et praemiis cf. b. α. — G 30,13 ad proelium ire cf. α. II,45,4 ad p. egredi. 68,16 legionem .. ad p. venire. III,32,13 feminae .. ad p. progressae. 2,21,5 multitudo (Germanorum) .. coacta stabile ad p. 12,14,3 Gotarzes .. quamquam per insectationes et nuntios ad p. vocaretur, nectere moras. III,63,4 exercitus, ut ad p. intentus ornatusque, densis .. ordinibus adstiterat. G 43,21 atras ad proelia noctes legunt (Harii). 12,33,6 novissimum casum experitur, sumpto ad proelium loco, ut .. II,35,5 neque ea constantia gladiatoribus ad proelia quae militibus. 1,62,9 exercitum imagine caesorum insepulorumque tardatum ad proelia et formidolosiorum hostium credebatur. 2,14,6 campos .. ad proelium bonos cf. α. — II,39,10 ibi de proelio dubitatum (est). 52,3 illuc adverso de p. adlatum (est). — II,60,7 spatium longi ante proelium itineris .. frandi suae adsignantes. IV,31,1 haec .. ante Cremonense p. gesta. 4,63,12 magna post p. — II,46,3 profugi e proelio perditas res patefaciunt. 14,24,1 nullis ex proelio damnis. — III,13,13 huc cecidisse Germanici exercitus gloriam, ut sine proelio, sine vulnere victas manus et capta traderent arma?

b) α) i. q. *kampf, schlägerei* II,66,12 proelium atrox exarsisset, ni .. Cf. 13,25,18 α. ε.

β) de *certamine navali* 12,56,3 lacu in ipso navale p. adornatur, ut quondam Augustus .. levibus navigiis et minore copia ediderat. 56,8 spatium amplexus ad .. impetus navium et proelio solita.

B) *transl.* D 10,26 te ab auctoriis et theatris in forum et ad causas et ad vera p. voco. 34,8 ut .. iurgis interesset utque sic dixerim, pugnare in proelio disceret (iuvenis, qui foro et eloquentiae parabat).

profano. *transl.* i. q. *entweihen* D 11,10 in *Nerone improbam et studiorum quoque sacra profanantem Vatini potentiam fregi.

profanus. a) *propr.* i. q. *unheilig, unrein* α) *adi.* V,4,2 profana illic (apud Iudaeos) omnia quae apud nos sacra, rursus concessa apud illos quae nobis incesta. IV,60,4 absumptis (sc. ab eis, qui obsidebantur) iumentis equisque et ceteris animalibus, quae profana foedaque in usum necessitas vertit. 13,57,21 tegmina corpori derepta incipiunt, quanto magis profana et usu polluta, tanto magis oppressura ignes. — 4,70,11 quem diem vacuum poena, ubi inter sacra et vota, quo tempore verbis etiam profanis abstinere mos esset, vincla .. inducantur?

β) *subst.* II,56,4 (Vitelliani) in omne fas nefasque avidi aut venales non sacro, non profano abstinebant. III,33,16 cum omnia sacra profanaque in ignem considerent, solum Metitis templum stetit. 1,51,4 profana simul et sacra et .. templum quod Tamfanae vocabant solo aequantur.

b) *transl.* i. q. *gottlos, ruchlos* V,5,19 Iudaei mente sola unumque numen intellegunt: profanos (esse), qui deum imagines .. in species hominum effingant. 14,2,9 nec toleratos milites profani principis imperium. 2,85,16 cederent Italia, nisi .. profanos ritus exuissent.

profectio. *propr.* I,62,11 instructi intentione (militis) signum profectiois exposcunt. 14,33,8 daret profectiois signum. I,62,14 lactum augurium Valenti exercituique .. ipso profectiois die aquila .. praevolavit. II,1,5 Titus .. causam profectiois officium erga principem .. ferebat. 2,60,1 Germanicus nondum comperto profectioem eam incusari Nilo subvehebatur. 4,58,1 profectio (Tiberii) arto comitata fuit. 15,36,5 super ea p. adiit Capitolium.

profecto. *adv.* A 2,10 dedimus p. grande patientiae documentum.

profectus. i. q. *förderung* D 20,13 iuvenes .., qui profectus sui causa oratores sectantur. 35,10 in condiscipulis nihil profectus (est) i. q. von den mitsch. ist keine förderung zu erwarten. 41,10 minimum usus minimumque profectus ars medentis habet in iis gentibus, quae firmissima valetudine .. utuntur i. q. wird am wenigsten ausgebildet.

profero. A) a) i. q. *hervorholen, hervorziehen* α) 1,11,15 proferri libellum recitarique iussit. 2,30,5 protulit libellos.

β) D 20,21 exigitur .. ab oratore .. poetis decor, non Accii .. veterino inquinatus, sed ex Horatii et Virgilio .. sacrario prolatus i. q. entnommen.

b) i. q. *an den tag legen, zeigen* III,37,7 velut pro Vitellio conquerentes, suum dolorem proferrebant. Roth, al. explic. sprachen aus cf. e. β.

c) i. q. *zeigen, bethätigen* 16,29,10 Montanum .., quia protulerit ingenium, extorrem agi.

d) i. q. *emporheben* 12,3,9 Caesar iuvenem et alia clarum insigni triumphalium et gladiatorii muneris magnificentia protulerat ad studia vulgi. 16,18,4 ut alios industria, ita hunc ignavia ad famam protulerat.

e) α) i. q. *verkünden, bekannt machen* D 12,16 quorum (deorum) proferre responsa et interesse epulis ferebantur (poetae et vates).

β) i. q. *vorbringen, vortragen* D 6,21 sive accuratam meditatamque profert orationem, est

quoddam . . . ipsius dictionis . . . pondus i. q. halten. 1, 11 si mihi mea *sententia* proferenda . . . esset. 27, 10 *iudicium* animi citra damnum adfectus proferre. II, 71, 14 Costa omittitur, ingratus principi ut . . . Verginii exstimulator, sed alias protulit *causas* i. q. vorbringen, angeben. IV, 64, 3 Tencteri . . . missis legatis *mandata* apud concilium Agrippinensium *edi* iubent, quae ferocissimus e legatis in hunc modum protulit: redisse vos . . . grates agimus, . . . 2, 12, 13 penitus noscendae mentes (militum), cum secreti et incustoditi inter militaris cibos *spem* aut *metum* proferrent i. q. offen aussprechen. 14, 16, 5 ipsius (Neronis) *verba* quoquo modo prolata supplere. 4, 43, 7 Messenii veterem . . . *divisionem* Peloponnesi protulere, suoque regi . . . agrum . . . *cessisse*. D 28, 3 mihi partes adsignatis proferendi *in medium* quae omnes sentimus. 32, 4 longe interesse manifestum est, possideat quis quae profert an mutuetur. 33, 21 eandem esse rationem et percipiendi quae proferas et proferendi quae perceperis. 2, 38, 6 egredi . . . relationem et quod in commune conducat loco *sententiae* proferre. 3, 22, 11 testes inlexit ad proferenda quae velut reicere voluerat. 12, 20 neque reum prohibeo quo minus *cuncta* proferat, quibus . . . — D 16, 21 ego cum audio antiquos, . . . mihi versantur ante oculos Ulixes ac Nestor . . . : vos autem *Demosthenem* et *Hypereidem* profertis i. q. sprechen von, anführen.

B) a) i. q. *weiter hinaustragen*, *weiter ausdehnen* α) 14, 29, 5 Veranius . . . Siluras populatus, quin ultra *bellum* proferret, morte prohibitus est.

β) 1, 3, 27 cupidine proferendi *imperii* i. q. fines imperii. 4, 32, 10 princeps proferendi imperii incuriosus erat. 12, 23, 8 more prisco, quo iis, qui protulere imperium, etiam terminos urbis *propagare* datur. G 29, 9 protulit magnitudo populi R. ultra Rhenum ultraque veteres terminos *imperii reverentiam*.

b) i. q. *hinaus*, *aufschieben* 3, 11, 3 quamquam patres censuissent . . . ut ovans iniret, prolato *honore* urbem intravit. 4, 57, 1 prolato saepius *consilio* tandem Caesar in Campaniam *abscessit. — 2, 35, 1 *res* eo anno prolatae haud referrem, ni . . . i. q. die vertagung cf. 35, 11 *res dilatae*.

professio. A) in *univ.* A 3, 19 p. *pietatis* cf. *pietas* b. β.

B) *spec.* a) *propr.* 2, 85, 6 *Vistilia* . . . licentiam stupri apud aediles *vulgaverat*, more inter veteres recepto, qui satis poenarum adversum impudicas in ipsa p. *flagitii* credebant.

b) *meton.* D 30, 5 *quorum* (rhetorum) *professio* quando . . . in hanc urbem *introducenda* sit quamque nullam apud maiores nostros *auctoritatem habuerit*, . . . dicturus.

professor. A 2, 8 expulsis . . . *sapientiae* p.

professorius. 13, 14, 16 p. *lingua* cf. *lingua a.*

proficio. *transl.* a) α) i. q. *fortschritte machen* D 22, 9 postquam *magis* profecerat (Cicero) usuque . . . didicerat quod optimum dicendi genus esset.

β) i. q. *ausrichten*, *erreichen* A 15, 3 *nihil* profici patientia nisi ut graviora . . . imperentur. 13, 38, 2 *commeantibus* in vicem nuntius nihil in summam [Faernus; M *summa*] pacis proficie-

batur. A 19, 2 *parum* profici armis, si iniuriae sequerentur. III, 70, 20 *quantum* occisis uno sene et uno iuvene profici? 3, 21, 5 *tantum* severitate profectum (est), ut . . . copias . . . fuderint. V, 25, 4 *quid* profectum (esse) caede et incendiis legionum, nisi ut plures . . . accirentur?

b) i. q. *nützlich*, *dienlich sein* c. *inf.* D 31, 24 apud hos (sc. dicturo) dedisse operam *dialecticae* proficiet. — [III, 60, 11 M profici; Lips. profici.]

proficiscor. a) *propr.* 3, 34, 29 comp. *adire*, *meare*, *ire* cf. meo. — 1, 19, 10 censuerant patres mittendos ad Germanicum exercitum legatos. agitata . . . num et Piso proficisceretur, maiore praetextu. II, 66, 17 nocte, qua proficisceretur legio. I, 89, 15 fuere qui proficiscenti Othoni moras . . . adferrent. II, 87, 10 ne aliis proficiscentibus ipsi remanerent (in urbe). IV, 62, 10 haec meditantibus advenit proficiscendi hora. I, 90, 19 profectus Otho quietem urbis . . . fratri permisit. III, 10, 27 profectus eadem nocte Flavianus . . . IV, 35, 17 plures quam iussum erat profecti . . . in agmine fremebant, . . . 1, 34, 4 audito legionum tumultu raptim profectus obvius extra castra habuit. II, 100, 7. III, 36, 1 profectus Caecina. 1, 19, 13 profecto iuvene. II, 49, 9 explorato iam profectos (esse) amicos. — IV, 80, 5 profectus ad Vespasianum Antonius . . . non pro spe sua excipitur. 1, 37, 9 Germanicus superiorem ad exercitum profectus . . . legiones . . . sacramento adigit. 3, 7, 2 Drusus Illyricos ad exercitum profectus est. A 7, 6 ad sollempnia pietatis profectus Agricola . . . II, 40, 1 non ut ad pugnam sed ad bellandum profecti . . . 3, 47, 4 causas, cur non ipse, non Drusus profecti ad id bellum forent, adiunxit. 34, 29 se quoque in Illyricum profectum (esse). 4, 4, 7 vetus . . . proficiscendi in provincias consilium refertur. 16, 32, 2 proclamat non illam in provinciam secum profectam (esse). II, 39, 1 profecto *Brixillum* Othone . . . V, 22, 1 profectus Novaesium . . . ad visenda castra . . . navibus remeabat disiecto agmine. 11, 26, 16 dum sacrificii gratia Claudius Ostiam proficisceretur. 13, 54, 11 profectique Romam (legati) . . . 2, 59, 2 Germanicus *Aegyptum* proficiscitur cognoscendae antiquitatis. II, 52, 2 magna pars senatus . . . discrimen adiit, profecta cum Othone ab urbe, dein Mutinae relicta. III, 15, 4 Valentem profectum (esse) ab urbe . . . coniectabat. II, 99, 4 longe alia proficiscens ex urbe Germanici exercitus species (fuit). 6, 11, 1 *profectis *domo regibus ac mox magistratibus. V, 13, 9 fore ut valesceret Oriens profectique *Iudaea* rerum poterentur.

b) *transl.* II, 91, 10 quae grata . . . et popularia, si a virtutibus proficiscerentur, . . . III, 58, 13 ea simulatio officii a metu profecta verterat in favorem.

profiteor. I) in *univ.* i. q. *frei bekennen*, *erklären* a) c. *acc.* III, 54, 16 nec exploratione occulta fallere Antonium temptavit, sed *mandata* imperatoris suumque *animum* (absicht) professus, ut cuncta viseret postulat.

b) *seq. acc. c. inf.* III, 51, 3 gregarius eques occisum a se . . . fratrem professus praemium a ducibus (petiit). 2, 30, 5 Vibius . . . se crimina

obiecturum professus, protulit libellos. 42,19 levari posse . . vectigal professus Caesar . . 13, 44,19 libertus suum illud facinus profiteri, se patroni iniurias ultum *isse. 14,7,18 ad eam vocem Nero illo sibi die dari imperium auctoremque tanti muneris libertum profitetur. Fortasse c. *acc. praed.* 13,44 suum illud fac. *et* 14,7 auctorem . . libertum.

II) *spec.* A) i. q. öffentlich sich bekennen zu IV,40,17 diversa fama de Demetrio *Cynicam sectam* professo. 10,5 Celer professus *sapientiam* i. q. öffentl. lehren, professor sapientiae.

B) i. q. freiwillig sich zu etw. verstehen I,1,16 *incorruptam fidem* professis neque amore quisquam et sine odio dicendus est. 6,3,18 supplicium decernebatur, ni professus *indicium* foret i. q. sich bereit erklären zu.

C) a) *absol.* 1,81,8 eos tantum *apud* se professos disseruit (Tiberius), quorum nomina consulis edidisset; posse et alios profiteri, si . . meritis confiderent i. q. sich melden.

b) c. *acc.* 2,26,3 Caesar, *quantum* quis *damni* professus erat, (exsolvit) i. q. angeben.

profigator. i. q. verschwender 16,18,4 cf. *haurio* I. B. b.

profigo. A) *propr.* III, 22, 3 exercitus, cui . . confectum . . inedia *hostem* . . profigare ac prouere ratio fuit, . . i. q. fundere ac fugare. 3,46,8 una nuper cohors rebellem *Turonum*, una ala *Treuerum*, paucae . . turmae profigaverunt *Sequanos*. 12,14,12 Carenem profigatis *obversis* longius evectum integer a tergo globus (circumvenit). 38,14 *pabulantis* *nostros misasque ad subsidium *turmas* profigant.

B) *transl.* a) G 13,18 ipsa plerumque fama *bella* profigant i. q. debellant.

b) i. q. *prope conficere* II,4,11 profigaverat *bellum* Iudaicum Vespasianus, obpugnatione Hierosolymorum reliqua. III,50,5 sufficere cohortes alaeque et e legionibus lecti profigato iam bello videbantur. IV,73,6 statui pauca disserere, quae profigato bello utilius sit vobis audisse quam nobis dixisse. — 14,36,7 in multis legionibus paucos (esse), qui *proelia* profigarent.

profuo. a) *propr.* 15,70,1 profuente *sanguine* . . frigescere pedes . . intellegit.

b) *transl.* D 31,13 *ex* his fontibus etiam illa profuunt, ut facilius iram . . leniat, qui scit quid (sit) ira, et . . 11,26,2 iam Messalina . . ad incognitas libidines profuebat i. q. prolabebatur. —

profluens. a) *propr.* 15,45,17 agrestibus pomis, ac si sitis admoneret, profuente *aqua* vitam tolerat. b) *transl.* D 2,14 p. *sermo* cf. *purns*. 13,3,12 Augustus prompta ac profluens . . *eloquentia* fuit. — *subst.* 4,61,7 Haterii canorum illud et profluens cum ipso simul extinctum est i. q. p. eloquentia.

profugio. *intra.* IV,66,15 Labeo antequam circumveniretur, profugit. II,65,13 (Trebellius) profugerat *Britannia* ob iracundiam militum. 85,16 per avia Moesiae *ultra* montem Haemum profugit.

profugus. a) in *univ.* a) de *hom.* III,4,6 (Flavianus) coeptante legionum motu profugus, dein sponte *remeaverat*. 1,40,11 profuga ducis uxor cf. 40,13 nec minus tristes qui *manebant*. 38,5 (castrorum praefectus) intumescente motu

profugus repertusque . . 15,39,5 solacium populo exturbato ac profugo (sc. igni ex domibus) campum Martis . . patefecit. 4,45,5 *pernicitate* equi profugus . . sequentis frustratus est. — IV,49,8 quidam e Vitellianis *urbe* profugi ostentabant Pisoni nutantes Gallias. — 1,57,8 (Segimundus) sacerdos . . creatus ruperat vittas, profugus ad rebelles. — *subst.* 14,23,11 dux R. diversis artibus, misericordia adversum supplices, celeritate adversus profugos, inmitis iis, qui latebras insederant, . .

β) III,56,3 profugus *altaribus* taurus.

b) in *re milit.* II,43,11 ducibus Othonis iam pridem profugis (e proelio) Caecina ac Valens subsidiis suos firmabant. — *subst.* II,46,2 profugi e proelio perditas res patefaciunt.

c) de *patria*, sim. I,3,2 comitatae profugos liberos matres, secutae maritos in exilia coniuges. 2,4,8 profugum Vononen in regnum accipiunt. 63,4 scripsit (Maroboduus) Tiberio non ut profugus aut supplex, sed ex memoria prioris fortunae. 5,1,5 bello Perusino profugus, pace . . pacta in urbem *redit*. 6,37,1 p. Artabano (e regno). 13,6,3 (Radamistus) saepe regni eius potitus, dein profugus, tum quoque bellum deseruerat. 2,62,5 Catualda, profugus olim *vi* Marobodui. 3,62,17 Teucer, Telamonis patris *ira* profugus. — V,2,3 ludaeos *Creta insula* profugos novissima Libyae insedissee. 16,1,10 Dido Phoenissam *Tyro* profugam condita Carthagine illas opes addidisse. — 15,1,18 Tiridates *regni* profugus . .

profundo. *propr.* 4,53,2 profusis diu ac per silentium *lacrimis*, mox . . preces orditur. —

profusus. *transl.* I,52,12 profusa *cupidine* et insigni temeritate legati legionum (erant). 3,52,12 an coerceri tam profusae cupidines possent. 55,3 luxur mensae . . per annos centum profusis *sumptibus* exerciti paulatim exolvere.

profundus. A) a) *adi.* A 10,21 profunda *moles* continui maris tardius impellitur. 1,64,4 locus *uligine* profunda. 67,6 si fugerent, pluris silvas, profundas magis *paludes*, saevitiam hostium superesse. 2,19,7 silvas . . profunda palus ambibat. 23,10 (auster) umidis Germaniae terris, profundis *annibus*, immenso nubium tractu validus. — 2,61,6 alibi angustiae et profunda *altitudo* (Nili), nullis inquirentium spatiis penetrabilis i. q. bodenlose tiefe.

b) *subst.* 2,24,4 hostilibus circum litoribus aut ita vasto et profundo, ut credatur novissimum ac sine terris mare [Gronov mari] i. q. solche Tiefe u. tiefe. 1,70,9 neque discerni poterant incerta ab solidis, *brevia* a profundis.

B) *transl., subst.* A 25,9 modo *silvarum* ac *montium* profunda, modo tempestatum ac fluctuum adversa . . militari iactantia (comparabantur) i. q. die tiefen wälder u. die hochgebirge.

progener. i. q. *enkeltochtermann* V,9,19 ut eiusdem *Antonii* Felix progener, Claudius nepos esset. 6,45,9 quattuor progeneri *Caesaris*. 3,75,3 Asinius Saloninus . . Caesari progener destinatus.

progenies. 2,37,16 en stirps et progenies tot *consulum*, tot *dictatorum*. 11,16,19 nisi exploratoris *Flavi* progenies super cunctos

attollatur. 14,7,14 praetorianos. memores Germanici nihil adversus progeniem eius atrox ausuros. 61,19 an quia *veram* p. penatibus Caesarum datura sit? cf. 61,20 subolem.

progredior. A) i. q. *hervorgehen*, *heraus-treten* III,12,11 tum progressus (sc. domo) Lucilius auctorem se palam praebet. 86,16 Domitianum . . ad duces partium progressum (sc. e latebris). . . 1,41,3 progrediuntur *contuberniis* (milites).

B) i. q. *vorgehen a) propr.* 1) *de hom.* α) in *univ.* 2,9,6 progressus (Flavus) salutatur ab Arminio. Potest etiam ad A referri. III,32,13 caesae quaedam feminae studio partium ad proelium progressae. 15,29,12 ad quam (effigiem Neronis) progressus Tiridates. . . V,26,4 petito conloquio scinditur. . . pons, in cuius abrupta progressi (sunt) duces. 16,35,1 progressus in porticum illic a quaestore reperitur. 13,15,8 Britannico iussit exsurgeret progressusque in medium cantum aliquem inciperet. 3,2,10 Drusus *Tarracinam* progressus est cum Claudio. 5,4 ipsum . . asperrimo hiemis *Ticinum usque* progressum. . . 16,19,2 Cumas usque progressus Petronius illic attinebatur. 13,8,16 apud Aegeas. . . obvium Quadratum habuit, *illuc* progressum.

β) in *re milit.* III,71,18 nitentes ac progressus depellunt. 13,40,17 decurio equitum *audentius* progressus (sc. ex agmine) et sagittis confixus. . . 15,4,8 (commeatum) subvectu pauci (milites) *avidius* progressi et repentinis hostibus circumventi. . . II,40,5 (hostis) vix quattuor *milia passuum* progressus. . . 57,7 paucorum dierum *iter* progressus. . . 85,5 (legiones) *Aquileiam* progressae. . . III,15,15 ipse cum quattuor milibus equitum *ad octavum* a Bedriaco progressus (est). 35,2 ad tertium lapidem progressi vagos. . . Vitellianos. . . componunt. 21,2 progressi equites *sub ipsa moenia* vagos e Cremonensibus corripunt.

2) *de nave* 14,5,3 *nec multum* erat progressa navis.

b) *transl.* III,69,7 *longius* iam progressus erat, quam ut *regredi* posset. I,24,4 is mobilissimum quemque . . adiciendo *eo paulatim* progressus est, ut. . . IV,42,10 occurrit truci oratione Montanus, *eo usque* progressus, ut. . . 15,41,12 alii *eo usque cura* progressi sunt, ut. . . II,23,8 aegre coercitam legionem et pugnandi ardore *usque ad* seditionem progressam Bedriaci sistit. 3,31,8 forte parva res magnum *ad* certamen progressa praebuit iuveni materiam apiscendi favoris. 13,48,4 ea *seditio* ad saxa et minas ignium progressa ne **caedem* et arma prolliceret. . . 3,47,11 Dolabella . . absurdam *in adulationem* progressus, censuit. . .

progressus. *transl.* II,74,14 esse privatis cogitationibus progressum, **esse* **regressum* [Her. ad.].

prohibeo. a) c. *oppos.* et *sim.* G 10,8 si prohibuerunt (surculi), nulla de eadem re in eundem diem consultatio; sin *permissum*, auspiciorum adhuc fides exigitur. I,45,11 Othoni nondum auctoritas inerat ad prohibendum scelus: *iubere* iam poterat. 13,40,2 Tiridates. . . metu, ne, si *concessisset* obsidioni, nihil opis

in ipso videretur, si prohiberet, impeditis locis . . copias inligaret. . . 14,49,12 se, qui severitatem decernentium *impediturus* fuerit, moderationem non prohibere. 3,54,11 si velis quod nondum *vetitum* est, timeas ne vetere: at si prohibita impune transcenderis, . . i. q. verbotenes.

b) G 10 cf. a. II,56,8 milites . . dites dominos . . ad exitium destinabant, obnoxiiis ducibus et prohibere non ausis. V,22,5 nullo prohibente vallum ineunt. 3,18,9 cum . . aram . . statuendam censuissent, prohibuit. 15,2,7 videbar. . . familiae nostrae penates . . composuisse. prohibent Romani et pacem . . abrumpunt.

c) *alqm α)* 15,23,16 omni senatu Antium sub recentem partum effuso, Thraseam prohibitum (sc. aditu ad Neronem) inmoto animo . . contumeliam exceperis i. q. zurückgewiesen, nicht vorgelassen. — IV,59 Voculam cf. g. 3,12 reum cf. e. 13,11 collegam. 16,23 Acratum cf. g.

β) *qm qua re* 3,24,13 *amicitia* Caesaris prohiberetur (Sılanus). 6,9,8 ob id *convictu* principis prohibitus. . . 29,5 damnati . . *sepultura* prohibebantur i. q. verweigern. 13,12,12 metuebatur, ne in stupra feminarum inlustrium prorumperet, si illa *libidine* prohiberetur (Nero). 14,17,10 prohibiti (sunt) publice in decem annos eius modi *coetu* Pompeiani i. q. die theilnahme an. . . untersagen. 21,21 pantomimi *certaminibus* sacris prohibebantur. 16,7,3. . . prohibendo Cassium *officio* exsequiarum. 10,16 quia *aditu* Neronis prohibebatur, egressus obsidens. . . 24,2 omni civitate ad excipiendum principem . . effusa, Thrasea *occurso* prohibitus non demisit animum. 6,49,9 *urbe* . . in decem annos prohibita est. 15,71,25 Caedicia . . et Caesennius *Italia* prohibentur. 16,12,2 Gallus . . *aqua* atque *igni* prohibitus est.

γ) 15,61,2 quod a visendo eo (Seneca) prohiberetur (Piso).

d) *alqd* IV,38,6 quia *naves* saevitia hiemis prohibebantur, vulgus . . clausum litus, retineri commeatus . . credebatur. — 1,14,8 ne lictorem quidem ei decerni passus est *aramque* adoptionis et *alia* huiusce modi prohibuit. 13,10,4 sibi *statuas* . . adversus offerentes prohibuit. — G 44,15 subitos hostium *incursus* prohibet Oceanus i. q. fernhalten, abwehren. 4,67,3 *concursum* oppidanorum disposito milite prohiberentur. 11,19,15 Claudius adeo novam in Germanias *vim* prohibuit, ut. . . 13,40,2 *obsidionem* cf. a. 14,43,11 quas (*insidias* serviles) nemo prohibuit aut prodidit. 56,16 Seneca. . . prohibet *coetus* salutantium, vitat comitantis. I,45 *scelus* cf. a. II,41,15 *aspectus* armorum densis arbustis prohibebatur. III,54,6 prohibiti (sunt) per civitatem *sermones*. 1,77,4 *probra* in magistratus et *dissensionem* vulgi prohibent. 2,28,9 cuncta eius *dicta factaque*, cum prohibere posset, scire malebat. 13,53,15 formidolosum id imperatori dictitans, quo plerumque prohibentur *conatus honesti*. 14,49,12 *moderationem* cf. a. 2,30,13 vetere senatus consulto *quaestio* in caput domini prohibebatur i. q. verbieten. 12,6,13 aliis gentibus sollempnia (sunt) in fratrum filias *coniugia* neque lege ulla prohibita i. q. verboten. 3,53,15 *quid* enim

primum prohibere et priscum ad morem recidere adgrediar? villarumne infinita spatia? familiarum numerum et nationes?.. 14,1,15 *haec atque talia* .. arte adulterae penetrantia nemo prohibebat. 45,10 *id a principe prohibutum est*. IV,74,16 *pulsis, quod di [M dii] prohibeant, Romanis*. 16,35,7 *omen* .. di prohibeant.

c) seq. *quo minus* V,8,9 *quo minus* .. gentem in melius mutaret, Parthorum bello prohibitus est. 3,12,20 *neque reum prohibeo quo m. cuncta proferat*. 76,6 *neque prohibuit quo m. laudatione* .. funus cohonestaretur.

f) seq. *quin* (expectatur *quominus*) 14,29,5 Veranium .. Siluras populatus, quin ultra bellum proferret, morte prohibitus est.

g) seq. *inf.* IV,59,3 *Voculam* .. servi prohibere .. mortem sponte praevenire. 13,11,3 in sua acta *collegam* .. iurare prohibuit. 16,23,5 vim civitatis Pergamena, prohibentis *Acrotum* .. picturas avehere, inultam omiserat. 15,38,25 nec quisquam defendere audebat, crebris multorum minis restinguere (ignem) prohibentium. 49,8 famam carminum eius premebat Nero prohibueratque ostentare (carmina). *pass.* 2,41,10 bellum .. conficere prohibitus erat. 3,58,14 effectum, ut a pontificibus maximis ire in provincias prohiberentur (flamines). 6,40,11 Galba tristibus Caesaris litteris provinciam sortiri prohibitus (est). 13,28,5 prohibiti (sunt) tribuni ius praetorum .. praeripere. 15,62,3 quando meritis eorum referre gratiam prohiberetur.

h) seq. *acc. c. inf.* I,62,13 Caesarem se appellari etiam victor prohibuit (Vitellius). I,69,3 ni Agrippina .. pontem solvi prohibuisset. 4,37,11 cum divus Augustus sibi .. templum .. sisti non prohibuisset, .. — [15,74,15 Halm suppl.]

proicio. a) *propr.* I,41,6 trepidatione ferentium Galba proiectus e sella ac provolutus est. 1,32,7 laniatos et partim exanimos (centuriones) ante vallum aut in annem Rhenum proiciunt (milites). 6,25,12 Caesar iactavit, quod non laqueo strangulata neque in Gemonias proiecta foret. II,64,5 proiectum *humi* iugulavit. 12,47,22 proiectos in humum (i. q. humi) et veste multa .. operatos necat. vi *reflex.* I,66,7 Caecina .. proiectus in limine portae miseratione .. clausit viam. — I,56,12 legiones proiectis Galbae *imaginibus* in senatus .. verba iurasse. III,13,11 proiectas Vitellii *effigies* cf. praescribo A. IV,67,1 Sabinus proiectis foederis R. *monumentis* Caesarem se salutari iubet. — I,81,10 passim magistratus proiectis *insignibus* .. latebras petivere i. q. von sich werfen.

b) *transl. a)* de *exilio* I,3,19 Augustum devinxerat adeo, ut nepotem .. in insulam Planasiam *proiecerit. 4,71,18 (Iuliam) Augustus convictam adulterii damnaverat proieceratque in insulam Trimerum.

β) i. q. *aufschieben* 2,36,11 quantum odii fore ab iis, ne ultra quinquennium proiciantur? cf. 36,8 tot *differre*. — **proiectus.** *adi. transl. a)* i. q. *pronus* V,5,7 (Iudaei) proiectissima ad libidinem *gens*. b) i. q. *contemptus* I,42,10 an cives (appellem), quibus tam proiecta senatus auctoritas? i. q. verächtlich. 3,65,12

etiam illum (Tiberium), qui libertatem publicam nollet, tam proiectae servientium *patientiae* taedebat i. q. sich wegwerfend, niederträchtig. c) i. q. *demissus, niedergeschlagen* III,65,14 *vultus* .. Vitellii proiectus et degener.

proinde. (*proin* 3,6,12,22.) non nisi *vi conclusiva* i. q. *demgemäss, demnach* A) in *exhortatione a)* c. *imperat.* A 32,25 p. ituri in aciem et maiores vestros et posteros cogitate. IV,74,21 p. pacem et urbem .. amate colite.

b) c. *coni.* II,32,24 p. duceret bellum. 48,17 p. erecto animo capesseret vitam, neu .. meminisset. IV,17,26 p. arripent vacui occupatos, integri fessos. 21,8 p. perfuga Batavus arbitrium rerum R. ne ageret, sed meritis sceleris poenas expectaret. 1,11,5 p. in civitate tot inlustribus viris subnixa non ad unum omnia deferrent. 2,65,18 p. tradito Cotye veniret transferretque invidiam criminis. 3,6,13 *proin* repeterent sollemnia, et .. etiam voluptates resumerent. 17,10 p. [Rhenan.; M peri.] venena et artes tam feliciter expertas verteret in Agrippinam .. egregiamque aviam .. sanguine .. exsatiaret. 12,22,10 *proin* publicatis bonis cederet Italia. 16,26,11 p. intemeratis, inpollutus, quorum vestigiis et studiis vitam duxerit, eorum gloria peteret finem.

B) *extra exhortationem* A 33,25 p. et honesta mors turpi vita potior (est), et incolumitas ac decus eodem loco sita sunt. II,68,5 legati tribunisque ex moribus imperatorum severitatem aemulantur vel tempestivis conviviis gaudent; p. [al., Ritter, Her., Pramm. peri. sc. atque hi] miles intentus aut licenter agit. 97,13 quippe integrum illic ac favorabilem proconsulatum Vitellius, famosum invisumque Vespasianus egerat: p. [Rhenan. peri.] socii de imperio utriusque coniectabant, sed experimentum contra fuit. 4,38,9 p. socios cives et deos ipsos precor, .. 15,49,13 Scaevino dissoluta luxu mens (erat) et p. vita somno languida. I,33,10 p. intuta (esse) quae indecora; vel si cadere necesse sit, occurrendum discrimini. [Recte Ritter, Pramm. proi. retin.; Nipp., Halm, Her. peri.] 21,10 p. agendum audendumque (esse), dum Galbae auctoritas fluxa, Pisonis nondum coaluisset. 56,17 p. aut bellandum (esse) adversus desciscentes aut, si concordia et pax placeat, faciendum imperatorem. 15,27,7 p. [M peri.] et Tiridati conducere .. regnum dono accipere, et Vologesen melius societate R. quam damnis mutuis genti Parthorum consulturum.

prolabor. a) *propr.* G 39,8 si forte prolapsus est, attolli et insurgere haud licitum. 6,40,5 venenum hausit, prolapsusque ac moribundus .. in carcerem raptus est. — 14,27,2 Laodicea tremore terrae prolapsa ..

b) *transl. a)* 3,55,6 dites olim familiae nobilium .. studio magnificentiae prolabebantur i. q. schweiffen aus in folge. Alii explic. gerieten in verfall.

β) 12,60,3 ne fortuito prolapsus (sc. in eam sententiam) videretur (princeps) i. q. darauf verfallen. [Heinsius prolapsa sc. vox 60,1.] — 1,31,10 miles in rabiem prolapsus est. 3,34,12 quasdam (uxores) in ambitionem aut avaritiam prolapsas (esse). 2,10,7 paulatim .. ad iurgia

prolapsi. . . 4, 18, 8 suum militem in obsequio duravisse, cum alii ad seditiones prolaberentur. 11, 17, 11 rex . . . secunda fortuna ad superbiam prolapsus. . . — 12, 53, 3 refert . . . de poena feminarum, quae servis coniungerentur; statuiturque, ut ignaro domino ad id prolapsae in servitate . . . haberentur i. q. so tief gesunken.

prolatio. i. q. *aufschub* III, 82, 5 ratio *cunctandi*, ne . . . sed omnem prolationem ut inimicam victoriae suspectabant (milites). 4, 3, 20 magnitudo facinoris metum, prolationes, diversa interdum consilia adferebat. — in *re iudic.* 5, 8, 8 crebris prolationibus spem ac metum iuxta gravatus Vitellius. i. q. vertagungen.

pro lato. A) *propr.* i. q. *erweitern, vergrößern* II, 78, 18 seu prolatare *agros* sive ampliare servitia (paras).

B) *transl.* a) i. q. *hinhalten* 11, 37, 1 Messalina Lucullianis in hortis prolatare *vitam* i. q. fristen. 13, 34, 9 mollibus adhuc initiis prolatatum. . . *bellum* acriter *sumitur. Alii ad *b* trahunt. 15, 51, 1 cunctantibus prolatantibusque *spem ac metum*. . . i. q. sich immer länger fragen mit.

b) i. q. *aufschieben, verzögern* 6, 42, 18 *diem* ex die prolatabant.

proles. 2, 1, 7 Phraates . . . partem prolis firmatae amicitiae miserat (Roman) i. q. seiner familie, nachkommenschaft. 11, 10, 19 inclinabant. . . ad Meherdaten prolem *Phraatis* i. q. nachkomme. 12, 18, 10 utere, ut voles, prole magni *Achaemenis*. — V, 2, 9 plerique (memorant Iudaeos esse) *Aethiopum* prolem i. q. abkömmlinge.

prolicio. 13, 48, 5 seditio *caedem et arma cf. progredior *b.* 3, 73, 13 *ceteros* . . . ad spem proliceret arma sine noxa ponendi.

prolix. *transl.* i. q. *mit wohlwollen, günstig* IV, 44, 3 censuit Mucianus p. pro accusatoribus. Pramm., Wolff expl. ausführlich, weitschweifig.

proloquor. 3, 53, 11 mihi neque honestum (est) *silere* neque proloqui expeditum. — 14, 8, 16 abeunte. ancilla 'tu quoque me deseris' prolocuta respicit Anicetum. 11, 20, 4 (Corbulo) *nihil aliud* prolocutus quam 'beatos quondam duces R.', signum receptui dedit. 34, 4 inter diversas principis voces. . . *non aliud* prolocutum (esse) Vitellium quam 'o facinus! o scelus!' 14, 44, 5 ut non vox minax excideret (servo), *nihil* per temeritatem proloqueretur. 16, 34, 5 cum quo (Demetrio), ut coniectare erat intentione vultus et auditis, si *qua clarius* (lauter) proloquebantur, de natura animae . . . inquirebat. — I, 86, 5 prolocutum (esse) in Etruria bovem.

prominens. III, 71, 8 faces in prominentem *porticum* iecere. 2, 24, 9 apud scopulos et prominentis *oras*. — *subst.* 1, 53, 17 in prominenti *litoris*. 2, 16, 3 (campus), ut ripae fluminis cedunt aut prominentia *montium* resistunt (sc. ripis), inaequaliter sinuatur.

promiscus, -scuus. A) a) i. q. *nicht gesondert, gemeinschaftlich* 3, 53, 18 (prohibere adgrediar) promiscas viris et feminis *vestes* atque illa feminarum *propria*, quis lapidum causa pecuniae nostrae ad externas . . . gentes transferuntur? G 28, 5 *sedes* promiscuas adhuc et nulla regnorum potentia divisas i. q. *gemeinsam, herrenlos*. IV, 63, 9 si promiscas ea *sedes*

omnibus Germanis foret i. q. *iedem zugänglich, gemeinschaftlich*. 15, 33, 2 cupidine adigebatur Nero promiscas [M, Nipp., Ritter -uas] *scenas* frequentandi. 14, 14, 10 *clausum* . . . spatium, in quo equos regeret (Nero), haud promisco [M

promisc^u] *spectaculo* i. q. nicht vor zuschauern ieder art. 12, 7, 2 conglobatur promiscas [M promisc^u]

multitudo. 14, 20, 23 noctes. . . dedecori adiectas. . . (ut) *coetu* promisco [M promisc^u], quod perditissimus quisque per diem concupiverit, per tenebras audeat i. q. in gemischter versammlung. I, 66, 10 privatis et promiscuis *copiis* iuvare militem i. q. ieder art, allerhand. II, 69, 11 promiscas *missiones* offerebantur i. q. ohne einschränkung. 15, 9, 13 (legiones) promiscis [M, Nipp., Ritter -uis] militum *commeatibus* infirmaverat i. q. ohne unterschied. 1, 48, 5 ni supplicium in malos praesumant, usurum (se, Germanicum) promiscas [M promisc^u]

caede. 4, 37, 16 vanescet Augusti honor, si promiscis *adulationibus* vulgatur. 6, 8, 27 indistincta haec *defensio* et promiscas dabitur? immo iustis terminis dividatur. 13, 26, 13 ceteras *actiones* (in libertos ingratos) *promiscas et pares esse.

16, 13, 11 equitum senatorumque *interitus*, quamvis promisci [M, Nipp., Ritter -ui], minus flexibiles erant i. q. ohne unterschied, vielfältig, gleich häufig. 3, 34, 8 *cetera* promiscas cum marito (esse uxori) i. q. gemeinschaftlich. 4, 16, 15 lata lex, qua flaminica Dialis sacrorum causa in potestate viri, cetera promisco feminarum *iure* ageret. — I, 84, 25 muta ista et inanima intercideret ac reparari promiscas sunt i. q. promiscum est, das ist einerlei, gleich viel. — *subst.* G 44, 14 nec arma, ut apud ceteros Germanos, in promiscuo, sed clausa sub custode i. q. in iedermanns händen. 5, 19 numerus argenteorum facilius usui est promiscas ac vilia mercantibus i. q. allerhand dinge.

b) i. q. *gemein, gewöhnlich* 3, 70, 4 Ennium. . . maiestatis postulatam, quod effigiem principis promiscum ad *usum* argenti vertisset. 11, 25, 19 rettulit patrem senatus appellandum esse Claudium: quippe promiscum patris patriae *agnomen* tum; nova in rem p. merita *non usitatis* vocabulis honoranda. 16, 16, 11 detur hoc illustrium virorum posteritati, ut quo modo exsequiis a promiscas [M, Nipp., Ritter -ua] *sepultura* separantur, ita in traditione supremorum accipiant habeantque *propria* memoriam.

B) *adv.* *promisce* I, 47, 5 convicia ac probra, quae p. [Halm promiscue (?)] iacta haesisse animo eius nemo sensit i. q. ohne unterschied; von allen seiten: Bötticher; durcheinander: Roth. II, 49, 19 postea p. Bedriaci, Placentiae aliisque in castris celebratum id genus mortis i. q. 'ohne unterschied' in allen quartieren, nicht bloss im hauptquartier zu Brixellum: Her.

promitto. I) 2, 39, 10 ignotis locis se abdit, donec *crinem barbarum* promitteret.

II) A) α) D 16, 8 'aperiam. cogitationes meas, si illud a vobis. . . impetravero, ut . . . sermonem . . . nostrum adiuvetis'. 'pro duobus' inquit Martenus 'promitto'. I, 37, 8 auditisne, ut poena mea et supplicium vestrum simul postulentur? . . .

et cuius lenitatis est Galba, iam fortasse promisit (sc. poenam m. et suppl. v.). 14,13,7 promptiora quam promiserant (Neroni) inveniunt.

β) c. acc. rei I,5,4 neque dari *donativum* sub nomine Galbae promissum neque. . . 12,69,8 Nero. . . promisso donativo ad exemplum paternae largitionis, imperator consulatur. IV, 19,5 *donativum*, duplex *stipendium*, augeri equitum numerum, promissa sane a Vitellio, postulabant (cohortes). 46,3 miles promissa stipendia flagitabat. III,66,10 *pecuniam* et *familiam* et beatos Campaniae *sinus* promitti. V,18,8 per fuga. . . adiit Cerialem, *terga* hostium promittens, si. . . 2,88,3 quibus (litteris) *mortem* Arminii promittebat, si. . . 13,15,2 promittentibus. . . praecipitem *necem*, . . decoquitur virus. 20,15 Nero. . . non prius differri potuit, quam Burrus *necem* eius promitteret. 4,39,2 Seianus. . . promissum *matrimonium* flagitante Livia, componit ad Caesarem *codicillos*. 13,44,4 Octavius. . . ut omitteret (Pontia) maritum emeretur, suum *matrimonium* promittens. 15,56,13 promissa *inpuritate* corrupti. 16,3,5 hunc vel illum locum promissi *specus* adseverat (Bassus). — add. *dat.* 12,29,8 Claudius. . . tatum Vannio *per fugium* promittens, si pelleretur. 13,29,7 iis (quaestoribus). . . extra ordinem *honores* promisit. 14,62,14 magna ei *praemia* et *secessus* amoenos promittit. 14,19 notos equites R. *operas* arenae promittere subegit (Nero).

γ) c. acc. personae et praed. III,59,19 custodes. . . quamquam se socios fugae promitterent, . . timebantur. 3,15,4 sociam se cuiuscumque fortunae et, si ita ferret, comitem exitii promittebat.

δ) seq. acc. c. inf. I,46,22 Otho. . . *fiscum* suum vacationes. . . exsoluturum promisit. 15,42,9 fossam. . . depressuros promiserant.

B) i. q. *verheissen*, *vorhersagen* α) II,78,9 summa *claritudo* iuveni admodum *Vespasiano* promissa (erat ab haruspibus).

β) seq. acc. c. inf. I,22,12 Ptolemaeus (mathematicus). . . cum *superfuturum* eum Neroni promississet, . . — *promissum*. *subst.* A) c. *gen. subi.* IV,62,21 *spretis Sancti* p. 84,4, 12,14,14, 18,4, 16,1,2 promissa Bassi. 15,19,9 promissa *legum*. — II,8,8, 2,67,1, 12,9,2 *ingentia* p. IV,39,19 *secreta* p. 3,16,5 *vana* p. — D 24,6 tuum, Messalla, promissum *immutasse* non debet. 27,1 *exsolve* promissum. 14,7,15 *perpetraret* Anicetus promissa. IV,62,21 *spretis Sancti* p. aut minis *Mogontiacum* abeunt. 13,44,6 mulier. . . reperta spe ditioris coniugis promissa *exuere*. 12,14,14 Meherdates, promissa *Parracis*. . . *secutus*, dolo eius vincitur. V,25,1 *miscabantur* minis promissa. 12,18,4 Romanorum nemo id auctoritatis aderat, ut promissa eius *magni penderentur*. 15,19,9 sibi promissa *legum* diu *expectata in ludibrium verti*, quando. . . — I,25,4 postquam. . . audaces cognovit, pretio et *promissis onerat*. IV,39,19 multis in senatu laudibus *cumulatum* (Antonium) *secretis* p. onerat. I,75,1 promissis simul ac minis *temptabantur*. II,8,8 (desertores) *ingentibus* p. *corruperat*. IV,30,10 *Civilis*. . . nuntiis et promissis *fidem legionum convellens*. III,24,3 omnes spe pro-

missisque *accendens*. IV,84,4 saepe donis promissisque legatorum *flectebatur* (rex). 11,29,12 *paelices*. . . largitione ac promissis et. . . plus potentiae ostentando *perpulit* delationem subire. 12,9,2 *Pollionem* *ingentibus* p. *inducunt* sententiam expromere. IV,58,14 tolerant. . . *obsidium* apud Vetera legiones nec terrore aut promissis *demoventur*. — II,20,11 *temptata* *Othonianorum fide* per colloquium et promissa. 2,67,1 per *ingentia* p. quamvis *ambiguum* (regem) *perpulit* ut. . . 3,16,5 *ni elusus* a Seiano per vana p. foret. 16,1,2 *inludit*. . . Neroni fortuna per vanitatem ipsius et promissa Bassi, qui. . . — III,58,16 nec deerat ipse. . . lacrimis *miseri-cordiam* elicere, largus promissis.

B) i. q. *verheissung* 2,27,6 iuvenem. . . *facilem* inanibus ad *Chaldaeorum* promissa, magorum *sacra*. . . *impulit*.

promo. A) *propr.* a) in *univ.* 3,16,4 *destinatum* (fuisse) *promere* *apud patres* (*libellum*) principemque *arguere*. 15,64,14 *orat* *provisum*. . . *venenum*. . . *promeret*. 74,7 *templum* *Saluti* extrueretur eo loci, *ex* quo *Scaevinus ferrum* *prompserat*. [Nipp. post 'loci' lacunam statuit.]

b) *spec.* 15,54,5 *promptum* *vagina* pugionem. . . *vetustate* *obtusum* *increpans*.

B) *transl.* a) in *univ.* 6,24,6 potuisse *avum* *audire*, *legere*, in *publicum* *promere* (*sc. talia*) *vix fides* i. q. *bekannt* *machen*. — 1,69,18 *Seianus*, *peritia* *morum* *Tiberii odia* in longum *iaciens*, quae *reconderet* *auctaque* *promeret* (*Tiberius*). 4,57,8 (*Tiberium*) *saevitiam* ac *libidinem* cum *factis* *promeret*, *locis* *occultantem*. 12,59,1 *Claudius* *saevissima quaeque* *promere* *adigebatur* i. q. *verüben*.

b) *spec.* 1) *litteris* 6,28,5 *de quibus congruunt* et *plura ambigua*, sed *cognitu non absurda* *promere* *libet*. 11,21,2 *de origine* *Rufi*. . . *neque falsa* *prompserim* et *vera* *exsequi* *pu-det*.

2) *verbis* a) II,90,2 tamquam *apud* *alterius* *civitatis* *senatum* *populumque* *magnificam orationem* *de* *semet ipso* *prompsit*. IV,4,16 *ubi* *ad Helvidium*. . . *ventum*, *prompsit* *sententiam*. . . *honorificam* in. . . *principem*. 1,8,16 *interrogatus* a *Tiberio*, *num* *se mandante* *eam* *sententiam* *prompsisset*, *sponte* *dixisse* *respondit*. 12,1,11 *discordantes* in *consilium* *vocat* ac *promere* *sententiam* et *adicere* *rationes* *iubet*. 1,6,17 *iuxta* *periculoso* *ficta* *seu vera* *promeret* i. q. *aussagen*. 6,7,2 *plurima* *adversum* *Cottam* *prompserat*. 3,71,10 *quoniam* *de* *religionibus* *tractabatur*, *dilatam* *nuper* *responsum* *adversus*. . . *flaminem* *Dialem* *prompsit* [Lips.; M *promisit*] *Caesar* *recitavitque* *decretum*. . . i. q. *brachte vor*, *zur sprache*. 2,33,7 *erat*. . . *frequens* *senatoribus*, *si quid e re p. crederent*, *loco* *sententiae* *promere*. [Nipp. *del. totum locum*.] 3,36,1 *exim* *promptum* (*est* in *senatu*) *quod* *multorum* *intimis* *questibus* *tegebatur*.

β) seq. acc. c. inf. 12,65,5 *prompsisse* *inter* *proximos* *ferebatur* *certam* *sibi* *perniciem* (*esse*) i. q. *äussern*. 15,60,10 *solus* *quippe* *Natalis* et *hactenus* *prompsit*, *missum* *se* *ad* *aegrotum* *Senecam*, *uti*. . . i. q. *aussagen*. — [Nipp. *recte* 14,7,11 *coni. Her.*] — *promptus*. I) i. q. *sichtbar* 2,20,2 *prompta* (i. e. *pedites*, *qui*

in planitie adstiterant) *occulta* noverat cf. p. 1006^b II. A.

II) *transl.* A) de *rebus* i. q. *gleich zur hand, zu gebote stehend, bereit, fertig* a) in *univ.* G 35,12 *prompta* tamen omnibus *arma* (sunt). 1,71,6 ad *supplenda exercitus damna* certavere Galliae Hispaniae... *quod* cuique *promptum, arma equo aurum offerentes*. 11,7,11 *prompta* sibi *exempla* (esse). 12,44,11 *Pharasmanes* iuvenem *potentiae promptae* [M *prompte*; Lips. *promptum*; Freinsh., Nipp. *properum*] et studio popularium accinctum, *vergentibus iam annis suis metuens, aliam ad spem trahere* i. q. die *macht stand ihm zu gebote*: Dräg., Pfitzn. 45,2 *regressus ad patrem, quae fraude confici potuerint, prompta nuntiat* i. q. *bereit, fertig*. 1,35,14 si *vellet* (Germanicus) *imperium, promptas res* [Walther add.; Heins. *prompta*; Rhenan., Nipp., Dräg., Pfitzn. *promptos* (sc. se esse)] ostentavere (milites). Paulo aliter 12, 12,14 *vocante Carene promptasque res ostentante, si citi advenissent, i. q. raschen erfolg: eadem vi* 14,5,14 *neque ipsis promptas in rem subitam consensus* (erat). — D 2,11 *nec Secundo promptum esse sermonem* i. q. *schlagfertiger, gewandter vortrag*. 13,3,12 *Augusto prompta ac profuens, eloquentia* fuit. — 16,17,17 *Mela, quae tum promptissima mortis via, exsolvit venas* i. q. *gewöhnlichste*.

b) *spec.* i. q. *leicht* a) 15,19,8 *satis pretii esse orbis, quod nullis oneribus gratiam honores cuncta prompta et obvia haberent*. 2,2,15 *prompti aditus, obvia comitas*. 15,53,3 *Caesar ad ludicra circi ventitabat promptioresque aditus erant laetitia spectaculi*. 3,30,8 *prompto ad capessendos honores aditu*. 1,68,5 *vallum armis ambirent: promptam expugnationem, plures captivos fore*. 2,5,12 si *mare intretur, promptam ipsis possessionem* (maris) et *hostibus ignotam*. 82,19 *iuvat credulitatem nox et promptior inter tenebras adfirmatio*. 6,29,3 *promptas eius modi mortes metus carnificis faciebat*.

β) *promptum est seq. inf.* D 8,24 *amicos suos iis niti, quae ipsi* [Lips.; codd. *ipsis* cf. Peter, Wolff] *accumulare et in alios congerere* p. *sit. III,9,10 *quos armis pellere p. erat, epistulis increpat*. 69,17 *quorum nomina tradere haud p. est*. 14,57,1 *perculso Seneca p. fuit Faenium imminuere*. 15,41,2 *domuum et templorum, quae amissa sunt, numerum inire haud p. fuerit*. — 4,3,7 *cuncta temptanti* (Seiano) *promptissimum visum* (est) ad Liviam convertere. — 11,1,12 *quando validis propinquitatibus subnixus turbare gentiles nationes promptum haberet*.

γ) c. *supino* II,76,5 *aestimare debent, an quod inchoaturi* (sunt) *promptum effectu* aut certe non *arduum* sit. 4,40,6 *se non illuc decurrere, quod promptum rescriptu, posse*.

B) de *hom. eorumque animo, sim. a)* i. q. *thatkräftig, unternehmend, entschlossen, tapfer* A 27,4 *illi modo cauti ac sapientes prompti post eventum ac magniloqui erant*. G 7,3 *duces exemplo potius quam imperio, si prompti, si conspicui, si ante aciem agant, admiratione praesunt*. I,48,19 (Vinius) *audax, callidus, prom-*

ptus. 1,13,3 *divitem, promptum, artibus egregiis, suspectabat* (Arruntium). 23,15 *perferendis militum mandatis habebatur idoneus ob promptum ingenium*. IV,77,10 *Cerialis, in tecto corpore promptus inter tela*. 3,20,9 *promptus inter tela, occursat fugientibus*. V, 1,5 *decorum se promptumque in armis ostendebat* (Titus). 2,25,9 *eo promptior Caesar pergit introrsus*. 15,2,14 *promptam equitum manum, quae regem ex more sectatur, Mo-naesi, tradidit* i. q. *schlagfertig*: Nipp. Pfitzn., al. *zu gebote stehend*. II,46,9 (milites) *tendere manus, et proximi prensare genua, promptissimo Plotio* i. q. *am eifrigsten, unter ihnen voran*. 5,3,14 *ut referretur postulavere, promptissimo Cotta* (sc. ad postulandam relationem) *cum atroci sententia*. 15,49,3 *promptissimos* (coniuratorum) *Subrium, et Sulpicium, extitisse constantia exitus docuit*. A 3,12 *multi fortuitis casibus, promptissimus quisque saevitia principis intercederunt*. 2,81,7 *Sentius, erigi scalas iussit, ac p. quemque succedere*. 4,51,16 *deiecto p. quoque* (militum) *aut saucio*. I,51,24 *decumari legiones et promptissimum quemque centurionum dimitti*. 12,38,12 cf. infra. II,25,13 *rursus ausi promptissimos praetorianorum equitum interfecere*. III,16,4 *Varus cum promptissimis equitum prorupit*. II,35,3 *plures transgressos, per promptissimos gladiatorum Macer adgreditur*. 60,1 *interfecti sunt centuriones promptissimi Othonianorum*. III,69,13 *occur-runt promptissimi Vitellianorum*. IV,14,9 *Civilis primores gentis et promptissimos vulgi, in nemus vocatos, ubi incaluisse videt, I, 57,1 promptissimus e legatis Valens* (erat). 12, 38,12 *octo centuriones ac promptissimus quisque e manipulis cecidere*. — IV,33,2 *veteranas cohortes et quod e Germanis maxime promptum* (erat) *adversus Voculam, mittit*. 4,17,17 *neque aliud gliscentis discordiae remedium, quam si unus alterve maxime prompti subverterentur*. — II,23,12 *promptus animi* *Marcus gladiatores, repente effudit*. — 14,58,8 *nec milites ad scelus missos aut numero validos aut animo promptos*. — II,86,10 (Antonius) *strenuus manu, sermone promptus*. 1,57,4 *barbaris, quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus, habetur*. 14,40,8 *Antonius audacia promptus* (erat). 49,3 *in quibus adulatione promptissimus fuit Vitellius*. 16,22,29 *extollit ira promptum Cossutiani animum Nero*.

b) i. q. *bereit, bereitwillig, geneigt* A 21,5 *hortari* (Agricola)... *ut templa fora domos extruerent, laudando promptos et castigando segnes*. Potest etiam ad a referri. 6,1,14 *praepositi servi, qui pertraherent, dona in promptos, minas adversum abnuentes, exercebant*. 44,6 *nihil omissum, quo ambiguus inliceret, prompti firmarentur*. 1,17,1 *promptis iam et aliis seditionis ministris*. 2,39,13 *crebrescit vivere Agrippam, vago rumore apud imperitissimi cuiusque promptas* (sc. ad nova audienda) *aures*. 76,1 *centuriones monebant prompta illi legionum studia*. 3,43,13 *angebantur eae copiae, viritum promptis studiis*. 6,36,9 *Abdagaesen aliosque, continuis cladibus promptiores ad defectionem trahit*. 48,23 *Balbus*

truci eloquentia habebatur, promptus *adversum* insontes i. q. bereit unschuldige zu verfolgen. — A 35,15 Agricola . . . promptior *in* spem et firmus adversis. 15,25,20 ignoscere se statim, ne tam promptus in pavorem longiore sollicitudine aegresceret. 61,5 nec sibi promptum in adulatione ingenium (esse). 13,8,13 socii reges . . . parere iussi (Corbuloni et Quadrato): sed studia eorum in Corbulonem promptiora erant. — II,99,9 quantum *hebes* ad sustinendum laborem miles, tanto *ad* discordias promptior. 1,29,12 promptum ad asperiora ingenium Druso erat. 2,55,28 quibusdam etiam bonorum militum ad mala obsequia promptis. 4,46,13 esse sibi . . . promptum libertati aut ad mortem animum. 47,16 (cohortem) Romanus promptam ad pericula . . . haud procul instruxerat. 5,10,6 promptis Graecorum animis ad nova et mira. 14,7,18 iret prope duceretque promptissimos ad iussa. 15,64,5 nam, ut est vulgus ad deteriora promptum, non defuere qui crederent. 16,14,3 id honoris indicibus tanquam promptum ad caedes principem accepit. 26,4 non solum Cossutianum aut Eprum ad scelus promptos (esse). 4,16,17 ut glisceret dignatio sacerdotum atque ipsis promptior animus foret ad capessendas caerimonias, . . . — c. dat. 1,2,9 ceteri nobilium, quanto quis servitio promptior, . . . honoribus (extollantur). 48,12 foedissimum quemque (militum) et seditio promptum ferro invadant. 2,78,1 Piso, promptus feroicibus, in sententiam trahitur. 4,46,13 libertati cf. supra. 11,8,9 ille, ut erat magnis ausis promptus, . . . invadit. 32,2 gnara Claudio cuncta et venire promptum ultioni i. q. entschlossen. 15,45,9 ille (erat) libertus cuiusque flagitio promptus. 12,4,8 praebebat Caesar aures, accipiendis . . . suspicionibus caritate filiae pronior. 15,67,13 (Nero) ut faciendis sceleribus promptus, ita audiendi quae faceret insolens erat. — 12,1,10 ipse *huc* modo, modo *illuc*, ut quemque suadentium audierat, promptus [Muret pronus], discordantes in consilium vocat. — II,30,12 studia militum in Caecinam inclinabant, super benignitatem animi, qua promptior habebatur, etiam vigore aetatis i. q. geneigter, willfähriger. 4,60,16 mater Agrippina promptior Neroni erat i. q. pronior, benevolentior. 14,13,7 et promptiora quam promiserant inveniunt. Intelleguntur animi hominum i. q. noch mehr geneigtheit, bereitwilligkeit. — **prompte.** Praeter 4,11,15,52. 16,10 omnibus locis comparativus legitur. a) i. q. *thatkräftig, entschlossen* I,55,12 dirumpunt imagines Galbae, quarta legio promptius, duetvicensima *cunctanter*. 2,38,1 inclinatio senatus incitamentum Tiberio fuit quo p. *adversaretur* i. q. entschieden, unverhölener. 4,31,9 (Tiberius), compositus alias et velut eluctantium verborum, solutius promptiusque *eloquebatur*, quotiens subveniret i. q. fließender u. freier. 3,4,6 nihil spei reliquum *clamitabant*, p. apertiusque, quam ut meminisse imperitantium crederes i. q. dreister. 13,37,11 Pharasmanes . . . quo fidem in nos testaretur, vetus adversus Armenios odium p. *exercebat*. 14,7,11 longum utriusque (Burri et

Senecae) silentium, . . . post Seneca hactenus p. (sc. *egit*), ut [Döderl. add.] respiceret Burrum ac sciscitaretur, an . . . 15,10,17 disperso milite, qui in uno habitus vagum hostem p. *sustentavisset*. Potest etiam ad b referri. 50,19 p. iam de tempore . . . caedis *agitabant* (coniurati). 16,10,1 haud minus prompte Vetus socrusque . . . necem *subiere* i. q. muthig.

b) i. q. *leicht* 4,11,2 haec vulgo iactata . . . prompte *refutaveris*. D 31,15 ut *facilius* iram iudicis . . . leniat, qui scit quid ira, *et p. ad miserationem *impellat*, qui scit quid sit misericordia. 2,73,11 si . . . nomine regio fuisset (Germanicus), tanto p. *adsecuturum* (fuisse) gloriam militiae, quantum . . . i. q. schneller: eadem vi 12,32,11 castris legionum premenda (erat gens). id quo p. *veniret*, colonia Camulodunum . . . ducitur. 15,21,5 quo modo ad nutum alicuius (provincialium) grates, ita p. accusatio *deceritur*.

c) i. q. *bereitwillig* 15,52,11 timore occulto, ne Silanus . . . imperium invaderet, prompte *daturis*, qui a coniuratione integri essent. I,74,10 legati apud Vitellium *remansere*, p. quam ut retenti viderentur. 4,23,11 ut quis . . . moribus turbidus, p. *ruebant*, quia . . . 37,12 qui omnia facta dictaque eius (Augusti) vice legis observem, placitum iam exemplum p. *secutus* sum, quia . . . 14,24,16 nec quicquam urbi detractum (est), quo p. obsequium integri *retinerent*.

promoveo. a) *propr.* IV,30,2 (turrim) portae . . . propinquantem promoti contra validi *asseret* et incussae trabes perfregere. 15,4,12 Adiabeni cum promovere *scalas* et *machinamenta* inciperent, facile detrusi. G 29,17 limite acto promotisque *praesidiis* . . . pars provinciae habentur. A 14,9 Didius parta a prioribus continuit, paucis admodum *castellis* in ulteriora promotis. II,39,7 promoveri *ad* quartum a Bedriaco castra placuit.

b) *transl.* 11,24,9 omni Italia in senatum accitos (esse), postremo *ipsam* (sc. *Italiam* data civitate R.) *ad* Alpes promotam.

prompte, -us adi. cf. promo.

promptus. *transl.* a) i. q. *bereitschaft* V,5,5 apud ipsos (Iudaeos) fides obstinata, misericordia in promptu (est).

b) i. q. *leichtigkeit* A 19,19 donec quod (i. e. frumenti collatio sive pecuniae) omnibus in promptu erat paucis lucrosam fieret.

promunturium. i. q. *vorgebirge* 14,4,8 (villa) promunturium *Misenum* inter et Baianum lacum flexo mari adluitur. 6,50,4 apud p. *Miseni* consedit in villa. 15,46,9 promunturium Miseni *superare* contendunt. 2,39,8 vectus Cosam *Etruriae* promunturium. 4,67,6 ab extremis *Surrentini* promunturii.

pronepos. i. q. *urenkel* masc. 1,8,5 in spem secundam nepotes pronepotesque . . . scripserat (Augustus). 42,6 occisus *Augusti* pronepos. 4,8,23 Augusti pronepotes. 2,37,19 *Hortensii* pronepotes. 5,1,16 laudata est (Livia) pro rostris a Gaio Caesare pronepote. — de *secu* masc. et fem. 5,1,11 sanguini Augusti . . . adnexa (Livia) communes pronepotes habuit. — [14,26,7 Nipp. cf. nepos.]

pronuntio. a) I, 18, 8 *apud* frequentem militum contionem imperatoria brevitate adoptari a se Pisonem . . . pronuntiat.

b) a) 14, 21, 22 eloquentiae primas nemo tulit, sed victorem esse Caesarem pronuntiatum (est).

β) in *re iudic.* 13, 32, 9 Pomponia (a senatu) . . . mariti iudicio permissa (est). isque prisco instituto propinquis coram de capite famaue coniugis cognovit et insontem pronuntiavit [Muret; M nuntiavit, quod nonnulli ref. se. senatui]. 14, 43, 20 pronuntiemus . . . dominum iure caesum videri.

pronus. I) *propr.* V, 19, 8 Rhenum prono *alveo* in Galliam ruentem i. q. abschüssig, mit starkem gefälle. 22, 5 Germani prono *amne* rapti i. q. secundo flumine.

II) *transl.* A) a) in *univ.* i. q. *geneigt, aufgelegt* α) I, 6, 15 ingens novis rebus materia, ut non in unum aliquem prono *favore*, ita audenti parata i. q. mit entschiedener vorliebe: Her.

β) A 6, 9 et provincia dives ac parata peccantibus, et pro consule in omnem aviditatem pronus. I, 69, 7 vulgus mutabile subitis et tam pronom in misericordiam, quam immodicum saevitia fuerat. IV, 76, 12 neminem adeo in arma pronom (esse), ut . . . i. q. kriegslustig, bellandi cupidus. — I, 5, 6 miles urbanus . . . pronus *ad* novas res. II, 21, 7 municipale vulgus, pronom ad suspiciones. 33, 3 Otho pronus ad decertandum (erat). IV, 71, 10 facilius tributa tolerabatur (Galli), pronoiores ad officia, quod spernebantur. 83, 19 Ptolemaeus, ut sunt ingenia regum, pronus ad formidinem. 11, 36, 6 pronom ad misericordiam Caesarem perpulere liberti, ne . . . c. *dat.* A 41, 17 pronom deterioribus (neutr.) principem exstimulabant. 4, 29, 14 addiderat quaedam contumacius quam tutum apud aures superbas et offensionem pronoiores.

b) *spec.* i. q. *geneigt, günstig, gewogen* A 2, 11 clientes suos honoribus . . . (ornabat Seianus), facili Tiberio atque ita prono, ut socium laborum . . . celebraret. I, 1, 11 ambitionem scriptoris facile averseris, obtrectatio et livor pronom auribus accipiuntur i. q. finden williges gehör. 54, 5 legati . . . pronom militum auribus accipiebantur. 13, 3, 5 artium commemoratio et nihil regente eo triste . . . accidisse pronom animis audita (sunt). 2, 52, 24 eo pronomior Tiberius res gestas apud senatum celebravit i. q. bereitwilliger, libentius. — I, 13, 21 Otho . . . spem adoptionis . . . acrius . . . rapiebat, *faventibus* plerisque militum, prona in eum aula Neronis ut similem. II, 74, 5 Muciani animus nec Vespasiano *alienus* et in Titum pronomior (erat). 58, 7 (Albinus) caeso Galba in Othonem [Rhenan.; M Othone] pronomus. IV, 27, 16 gregarius miles Vitellio fidus, splendidissimus quisque in Vespasianum pronomi (erant). 2, 73, 17 ut quis misericordia in Germanicum et praesumpta suspicione aut favore in Pisonem pronomior, diversi interpretabantur.

B) i. q. *leicht* α) A 33, 18 vota virtusque in aperto (sunt), omniaque prona victoribus atque eadem victis *adversa*. III, 64, 5 omnia prona victoribus (esse). — II, 8, 6 servus . . . cantus peritus, unde illi super similitudinem oris pronomior

[Heinsius; M propior; Freinsh. promptior] *ad fallendum fides (erat)* i. q. er fand leichter glauben.

β) *pronom est seq. inf.* A 1, 6 apud priores ut agere digna memoratu pronom magisque in aperto erat, ita . . .

propago. a) 12, 23, 8 pomerium urbis auxit Caesar, more prisco, quo iis, qui *protulere* imperium, etiam *terminos* urbis propagare datur.

b) 11, 15, 6 primores Etruriae . . . retinuisse *scientiam* et in familias propagasse i. q. fort-pflanzen auf. 15, 59, 26 hic patientia, illa impudicitia Pisonis *infamiam* propagavere.

propalam. IV, 39, 17 Mucianus, quia p. opprimi Antonius nequibat, multis in senatu laudibus cumulatam *secretis* promissis onerat. 12, 46, 13 ille p. incerta . . . respondens, *secretis* nuntiis monet Radamistum . . . 4, 27, 4 primo coetibus *clandestinis* apud . . . oppida, mox positus p. libellis ad libertatem vocabat agrestia . . . servitia. 6, 7, 15 delationes (exercebant), alii p., multi *per occultum*. 2, 39, 15 ipse adire municipia obscuro diei, neque p. aspici neque diutius isdem locis. 13, 2, 13 p. . . omnes in eam honores cumulatantur. 15, 7, 2 legati . . . revertere inriti bellumque p. sumptum a Parthis.

propatulus. in *propatulo* a) 15, 43, 16 subsidia reprimendis ignibus in p. quisque haberet. Potest significare 'in vestibulo' aut 'in promptu', zur hand.

b) 4, 74, 14 auctam ei (Seiano) adrogantiam foedum illud in *p. servitium spectanti i. q. propalam, in publico.

prope, propius, proxime. I) *non addito casu* A) **prope.** 1) i. q. *nah* *transl.* D 23, 17 p. *abest* ab infirmitate, in quo sola sanitas laudatur i. q. ist nicht weit entfernt von. I, 10, 5 (Mucianus) in secretum Asiae sepositus tam p. ab exule *fuit* quam postea a principe.

2) i. q. *beinahe, fast* α) *praeponitur* A 18, 5 alam . . . p. *universam* obtriverat. 18, 15 caesaque p. *universa* gente . . . G 17, 14 nam p. *soli* barbarorum singulis uxoribus contenti sunt. I, 11, 15 consules inchoavere annum sibi ultimum, rei p. p. *supremum*. IV, 46, 11 producantur p. *intecto* corpore. V, 22 cf. *infra*. D 6, 3 (eloquentiae) iucunditas non uno aliquo momento, sed omnibus p. [Andres. del.] diebus ac p. *omnibus* horis contingit i. q. ia beinahe. G 45, 1 mare pigrum ac p. *innotum*. IV, 64, 9 ut . . . inermes ac p. *nudi* sub custode . . . coiremus. V, 22, 13 dux semisomnus ac p. *intectus* errore hostium servatur. 6, 21, 14 exclamat ambiguum sibi ac p. *ultimum* discrimen instare. 15, 57, 12 alienos ac p. *ignotos* protegendo. IV, 77 cf. *infra*. — D 17, 12 adice Tiberii tres et viginti (annos), et p. *quadriennium* Gai. — D 4, 2 nisi . . . assidua nobis contentio iam p. in *consuetudinem* vertisset. I, 64, 11 p. in *proelium* exarsere, ni Valens . . . Batavos imperii admonisset. 80, 2 orta seditio p. urbi *excidio* fuit. A 3, 15 quibus (annis) iuvenes ad senectutem, senes p. *ad ipsos* exactae aetatis *terminos* . . . venimus. — I, 50, 13 p. *eversum* (esse) orbem, etiam cum de principatu inter bonos certaretur. II, 16, 3 Corsicam p. *adfixit* . . . procuratoris temeritas. III, 46, 2 perfidia sociali p. *adfixa* (est) R. res. IV, 78, 14

Cerialis ut incuria p. rem adfixit, ita constantia restituit. II,30,2 de adversa . . pugna adlatum, et p. *renovata* (est) seditio. IV,46,1 inter quae militaris seditio p. *exarsit*. 77,14 rarum apud signa militem ac p. *circumventus* aquilas videt. 1,13,23 Haterium, cum . . Tiberii genua advolveretur, p. a militibus *interfectum* (esse). II,30,10 p. *duplicatus* legionum . . numerus erat Valenti.

β) *postponitur* D 6,2 omnibus p. diebus cf. a. — I,2,8 nobilitatus cladibus mutuis Dacus, *mota* etiam p. Parthorum arma. [Ritter, Meiser p. etiam cf. com. crit.] IV,85,10 *confecto* p. bello.

B) **propius**. 1) α) *praepositur* 1,35,20 quidam . . p. *incedentes*, ferire hortabantur i. q. näher herangehend. 4,47,14 dum *eminus* grasabantur, crebra . . vulnera fecere: p. *incedentes* . . turbati sunt. 15,13,3 Vologeses . . castellum . . adpugnare, p. *incedens* quam mos Parthis. 1,67,4 donec expugnandi hostes spe p. *succederent*. 13,57,19 agrestes quidam *eminus* saxa iacere, dein . . p. *suggesti* ictu fustium . . absterrebant (ignes). 14,*37,2 in p. *suggestos* hostis . . tela exhausserant. 15,11,6 caesis, qui barbarorum p. *suggrediebantur*. 2,12,5 cf. β. 16,35,6 p. *vocato* quaestore . . inquit. — I,53,13 Lingones . . hibernis legionum p. *miscentur* i. q. treten in näheren Verkehr.

β) *postponitur* 2,12,5 *suggestique* p. speculatores . . attulere.

2) i. q. *mehr aus der Nähe* 2,70,10 moderabatur cursui, quo p. *regrederetur*, si . . 6,26,8 quanto p. mala rei p. *viseret*. 13,57,5 eos maxime locos propinquare caelo precesque mortalium a deis nusquam p. *audiri*. — A 16,9 tenentibus arma plerisque, quos conscientia defectionis et p. [Rhenan., Wex, al. proprius i. q. persönlich] ex legato timor *agitabat*, ne . . i. q. urgentius.

II) *addito acc.* III,21,1 *prope* seditionem ventum (erat). — 13,7,3 legiones . . *propius* Armeniam collocari iubet. — 16,11,5 ne vitam *proxime* libertatem actam . . servitio foedaret.

propello. A) *prop.* 1) de *rebus a*) i. q. *rückweise vorwärtsbewegen* IV,23,17 captivi docebant struere materias in modum pontis, mox subiectis rotis propellere.

b) i. q. *nach vorn herabstossen* III,29,5 *ballistam in* subeuntes propulere.

2) de *hom.* a) i. q. *vorwärtsstossen, -treiben* III,85,4 Vitellium . . ad Gemonias . . propulere.

b) i. q. *fortstossen, -treiben* III,81,5 nec deerant qui propellerent proculcarentque, ni . . omisisset intempestivam sapientiam (Musonius). 14,58,15 si sexaginta milites . . propulisset. — *spec. in re milit.* i. q. *in die flucht schlagen, werfen* II,43,8 a parte alia propulsa (est) quintanorum *impetu*. legio cf. 43,6 inpulit primanos.

c) i. q. *herabstossen* IV,29,14 ubi . . adpositae scalae hostem in manus dederant, propellere *umbone*, pilo sequi.

B) *transl.* i. q. *wozu treiben* 6,3,8 an . . discordiam et seditionem a satellite Seiani quaesitam, *qua rudes animos* nomine honoris ad corrumpendum militiae morem propelleret? i. q. verleiten. 11,2,11 ipsa ad perniciem Pop-

paee festinat, subditis qui *terrore* carceris ad voluntariam mortem propellerent i. q. nöthigen.

properanter. 16,24,5 codicillos Nero p. accepit. — *properantius*. III,48,13 eo p. Alexandriam pergat. 2,55,1 Piso, quo p. destinata inciperet, . . 3,74,17 regressus est, p. tamen quam ex utilitate sociorum.

properantia. 12,20,6 taedium ex *mora*, pericula ex properantia.

properato. *adv.* 13,1,14 nec minus p. Narcissus . . ad mortem agitur.

properere. A 16,7 nisi . . p. subvenisset, amissa Britannia foret. I,55,5 insita mortalibus natura, p. sequi quae piget inchoare. III,12,13 p. adcurrit. 32,16 balneas . . p. petit. 1,23,6 ni p. . . pernotuisset. 11,30,11 ni p. agis, tenet urbem maritus. 12,40,2 is p. vectus non tamen integras res invenit. 49,12 p. montem . . transgressus. 13,8,14 itinere p. confecto. 39,3 rex . . p. discedit. 3,56,16 neque nunc p., sed per octo annos capto experimento . . laboris participem sumi i. fere q. übereilt. — *postponitur* I,67,12 *mota* (sunt) p. castra. 81,9 abire p. omnes e convivio iussit. II,48,2 irent p. 13,19,21 Paridem . . impulit ire p. 14,7,18 iret p. 1,65,10 capto p. campo. 4,27,10 missus a Caesare p. Staius. 15,11,12 veniret p. 60,2 proximam necem Plantii . . Nero adiungit, adeo p., ut . . 16,14,19 advehitur p. Sositianus. 34,9 facessere p. . . hortatur.

propero. A) *intra*. II,83,3 Mucianus . . non *lento itinere*, ne *cunctari* videretur, neque tamen properans, gliscere famam ipso spatio sinebat. 85,18 per varias moras susceptum ad Vespasianum iter trahens et ex nuntiis *cunctabundus* aut properans. 33,5 Otho pronus ad decertandum; . . Titianus et . . Proculus, imperitia properantes, fortunam . . adfore conatibus testabantur. IV,71,12 Civilis et Classicus ubi . . cuncta hostibus prospera accepere, trepidi ac properantes, . . nuntiis Valentinum monuere, ne . . I,18,8 congerunt (milites seditiosi) caespites, extruunt tribunal . . properantibus [Gronov operantibus] Blaesus advenit i. q. während sie eilig damit beschäftigt waren: abl. absol.; alii pro dat. accipiunt. II,81,5 per . . nuntios excitus ab urbe Agrippa . . celeri navigatione properaverat. V,14,7 cohortes et alae iam pridem accitae post victoriam properaverant. — 2,42,14 vim metuens *in* urbem properat. 76,3 quid agendum consultant . . filius properandum in urbem censebat. II,46,13 fortes et strenuos etiam contra fortunam *insistere* spei, timidos et ignavos ad desperationem formidine properare. — *pass.* II,97,6 perinde legati provinciaeque *cunctabantur* . . neque ex Hispaniis properabatur. III,16,7 nec sponte Antonii properatum (erat a Varo). 15,10,19 nec a Corbulone properatum (est), quo . . subsidii laus augetur.

B) *trs.* a) c. *acc.* I,77,5 Otho . . *munia* imperii obibat, quaedam ex dignitate rei p., *pleraque* contra decus ex praesenti usu properando. III,40,4 si coeptum *iter* properasset, . . Caecinam praevnire . . potuisset. 1,56,8 siccitate et amnibus modicis inoffensum iter properaverat. 15,12,19 continuum diu noctaque

iter properabant. 2,22,7 bellum in Ampsivarios Stertinio mandat, ni *deditionem* properavissent. 31,11 petiturum (fuisse) se vitam quamvis nocenti, nisi voluntariam *mortem* properavisset. 13,17,11 cf. infra. 11,37,4 ni *caedem* eius Narcissus properavisset, verterat perniciem in accusatorem. 3,66,18 qui spretis quae tarda (sunt) cum securitate, *praematura* vel cum exitio properant. — *pass.* 2,6,3 Anteiurus et Caecina fabricandae classi praeposuntur. mille *naves* sufficere visae properataeque (sunt). 4,69,11 properata (est) inde *accusatio*. 13,17,11 ut iam non praematura . . *mors* (Britannici) videri queat, quamvis inter sacra mensae . . , ante oculos inimici properata sit in illum supremum Claudiorum sanguinem. 15,69,10 nihil demoratus exsurgit et *omnia* simul properantur: clauditur cubiculo, praesto est medicus, . . *part. perf.* I,48,4 properata *adoptione* ad hoc tantum maiori fratri praelatus est, ut prior occideretur. 2,80,16 ne *tela* quidem (erant) nisi agrestia aut subitum *in usum properata.

b) c. *inf.* II,24,7 recipere gloriam avidius quam consultio properabat. III,2,17 quod . . legiones deceptae . . resurgere in ultionem properent. 1,51,18 propererent, properarent culpam in decus vertere. 6,7,19 ut quis praevenire et reum destinare properat.

properus. a) de *hom.* 5,1,8 aufert marito (Liviam) . . adeo properus, ut . . 6,44,3 nec ultra moratus . . pergit properus. 16,11,9 properi . . balineis inferuntur. — III,55,7 ipse . . *diffidentia* properus festinare comitia. IV,68,16 accingebantur (ad bellum), dispari animo, ille *spe* ac *iuventa* properus, hic *moras* nectens, quis flagrantem retineret. — c. *dat.* 1,65,14 ut tali in tempore *sibi* quisque properus et *lentae* adversum imperia aures i. q. auf seine rettung in eile bedacht. — c. *gen.* 11,26,10 praevenirent Claudium, ut insidiis incautum, ita *irae* properum. 14,7,4 adfore (Agrippinam) . . *vindictae* properam. 12,66,4 Agrippina . . *oblatae occasionis* propera. 4,59,16 a libertis et clientibus, *apiscendae potentiae* properis, extimulatur. — c. *inf.* 4,52,4 (Afer) quoquo facinore properus clarescere.

b) de *rebus* IV,79,12 Cerialis propro *agmine* subvenit i. q. magnis itineribus. 3,45,4 Augustodunum petit p. agmine. 1,50,3 Romanus agmine p. silvam . . scindit. — 1,5,11 Tiberius properis matris *litteris* accitur. 3,12 Gaium . . vulnere invalidum *mors fato* propera . . abstulit. 4,50,11 utrique destinatum cum libertate occidere, sed Tarsa properum [Ricklefs properandum] *finem*, abrumpendas . . spes . . clamitans, . . 58,7 p. *finem vitae* (coniectare). — [12,44,11 Freinsh., Nipp. iuvenem potentiae properum cf. promptus II. A. a.]

propexus. IV,61,2 p. *crinis*.

propinquitas. A) *propr.* 2,73,3 ob propinquitatem *locorum*. 4,62,10 ob p. *loci*.

B) *transl.* i. q. *verwandschaft* I,88,3 Dolabella . . vetusto nomine et propinquitate *Galbae* monstratus. *plur.* II,80,21 provinciales sueto militum contubernio gaudebant, plerique necessitudinibus et propinquitatibus mixti. 11,1,11 (Asiaticus) *multis et validis* p. subnixus.

— Latiore sensu i. q. *sippschaft* G 7,11 non casus nec fortuita conglobatio turmam aut cuneum facit, sed familiae et propinquitates.

propinquo. a) de *hom.* α) *absol.* II,18,2 necdum venisse Caecinam et, si propinquaret, . . 71,2 quanto magis propinquaret (Vitellius urbi), tanto corruptius iter. IV,70,18 ubi duces exercitusque Romanus propinquaret, . . 3,46,1 propinquaret legionum acies. II,24,5 propinquante Valente. V,12,19 donec propinquantibus Romanis bellum externum concordiam pareret. 1,24,10 Druso propinquantibus quasi per officium obviam fuere legiones.

β) c. *dat.* II,58,9 legionem propinquare *litori* . . iussit. III,82,10 agmen *per* Salarium Collinae *portae* propinquaret. IV,20,1 Batavi cum *castris* Bonnensibus propinquaret, . . 33,14 cohortes, . . dum *castris* propinquant, . . 85,1 Domitianus Mucianusque antequam *Alpibus* propinquaret, . . 1,63,3 Arminius colligi suos et propinquare *silvis* monitos vertit.

γ) c. *acc.* 12,13,2 postquam *campos* [al. campis] propinquaret, copiis Carenis adiunguntur.

b) de *rebus* α) *absol.* 6,28,18 ubi *mors* propinquet.

β) c. *dat.* IV,30,2 (*turrim*) praetoriae *portae* . . propinquantem. 15,39,3 non ante . . regressus est, quam *domui* eius. *ignis* propinquaret. 13,57,4 eos maxime *locos* propinquare *caelo*.

propinquus. A) *propr.* de *loco* 1) *adi.* α) *absol.* III,18,11 propinqua Cremonensium *moenia* . . plus spei ad effugium . . dabant. 3,46,18 in *villam* p. . . pergit. 15,39,8 subvecta utensilia ab Ostia et p. *municipiis*. 1,61,13 *lucis* p. barbarae arae. 2,19,9 equitem p. *lucis* texere. 25,5 p. *lucis defossam . . aquilam. 12,47,4 in *lucum* p. trahit (eum). 4,58,12 cum propinquo *rure* aut *litore* et saepe *moenia* urbis adsidens extremam senectam compleverit (Tiberius). — 2,58,5 neu proceres gentium p. *nuntiis* ad discordias traheret i. q. botschaften aus der nähe. 4,47,8 sanguine barbarorum modico ob p. *suffugia*. — III,26,9 munire castra, id quoque p. *hostibus* formidolosum. 4,49,8 saxa *hastae* ignes p. iam in hostem iacerentur.

β) c. *dat.* II,14,12 in *colles mari* propinquos exurgeret. III,30,9 p. *muris tecta* . . complet. — 2,52,7 *gens* . . *solitudinibus* Africae propinqua. 63,12 quam propinquus *Italiae* *hostis* (fuisset). 14,57,7 propinquos *huic* Orientis, *illi* Germaniae *exercitus* commemorat.

2) *subst.* α) *absol.* αα) *sing.* fere *propr.* 4,33,23 etiam gloria ac virtus infensos habet (eos), ut *nimis ex propinquo diversa arguens i. q. cum gloria ac v. nimis ex p. (allzu unmittelbar, klar) ante oculos lectorum proponuntur. ββ) *plur.* 6,1,5 saepe in propinqua (sc. urbi) degressus.

β) c. *dat.* 4,65,8 eas copias per plana etiam ac *foro* propinqua habitasse. 74,9 non illi in urbem aut propinqua *urbi* degressi sunt. 6,44,7 multa manu propinqua *Seleucia* adventabat.

B) *transl.* a) de *temp.* A 26,7 propinqua *luce* fulgere signa. V,18,15 ne eques quidem institit . . p. *nocte*. 11,37 cf. infra. 13,40,19 p. iam *tenebris* abscessit. 15,60,19 p. *vespera* . .

venit. III, 50, 1 p. *hieme*. 13, 15, 1 p. *die*, quo.. 2, 12, 7 propinquo summae rei *discrimine* explorandos militum animos ratus. 11, 28, 6 invenem . . p. *consulatu* maiorem ad spem accingi. 15, 19, 2 p. *comitiis* . . (adscisebant orbi) filios. 16, 4, 1 p. iam lustrali *certamine*. 11, 37, 9 p. *nox* et uxorii cubiculi memoria timebantur. 15, 28, 5 *tempus* p. (colloquio delectum est). II, 70, 19 (Vitellius) laetus . . et tam propinqua *sortis* ignarus. 2, 36, 9 repulsam p. *spes* soleatur. 6, 45, 13 ob propinquum *vitae finem*.

b) i. q. de *sanguinis, adfinitatis coniunctione*
1) *adi.* α) III, 59, 12 propinquā *adfinitas* Ceriali cum Vespasiano (erat). 2, 71, 9 si quos *p. *sanguis* . . movebat. 3, 12, 23 si quos p. *sanguis* aut fides sua patronos dedit. . .

β) c. *dat.* 4, 75, 3 in Domitio super vetustatem generis p. *Caesaribus sanguinem* delegerat. 66, 4 corripuerat Varum, divitem et *Caesari* p.

2) *subst.* α) *masc.* G 20, 15 quanto plus propinquorum (blutsverwandte), *quanto maior *adfinium* (verschwägerte) numerus, tanto gratiosior senectus. III, 25, 21 propinquos adfinis fratres trucidant spoliant. 34, 11 a propinquo adfinibusque . . redemptabantur (captivi). 2, 10, 5 ne propinquorum et adfinium, denique gentis suae desertor et proditor quam imperator esse mallet (Flavus). 6, 8, 9 illius propinqui et adfines honoribus augebantur; ut quisque Seiano intimus, ita ad Caesaris amicitiam validus. — II, 45, 4, 62 compon. *necessarii* cf. infra. — G 18, 2 dotem . . uxori maritus offert. intersunt *parentes* *et propinqui ac munera probant. 3, 43, 5 ut nobilissimam Galliarum subolem . . et eo pignore parentes propinquosque eorum adiungeret (sibi Sacrovir). 4, 62, 19 hic fratrem, propinquum ille, alius parentes lamentari. etiam quorum . . amici aut *necessarii* aberant, pavere tamen. — 6, 1, 15 si retinerent propinquus aut *parens* (eos, qui ad libidines principis rapebantur), vim . . exercebant (servi). — D 34, 3 iuvenis . . deducebatur a *patre* vel a propinquo ad eum oratorem, qui. . G 13, 4 vel principum aliquis vel pater vel *propinqui scuto frameaque iuvenem ornant. 21, 1 suscipere tam inimicitias seu patris seu propinqui quam amicitias necesse est. — II, 45, 12 isdem tentorii alii *fratrum*, alii propinquorum vulnera fovebant cf. 45, 16 *necessarii*. Possunt simul intelligi etiam familiares, intimi. III, 25, 4, 62 cf. supra. 12, 10, 7 iam fratres, iam propinquos, iam *longius sitos* caedibus exhaustos; adici coniuges gravidas, liberos parvos. 40, 14 fratrem ac propinquos Venutii intercepti. 15, 12, 18 erant quos pericula fratrum aut propinquorum propriis stimulis incenderent. 71, 2 alius *filio*, fratre alius aut propinquo aut amico interfectis, agere grates deis. — A 31, 1 *liberos* cuique ac p. suos natura carissimos esse voluit: hi per dilectas alibi servituri auferuntur: coniuges sororesque . . polluuntur. III, 69, 20 Gratilla, neque liberos neque propinquos sed bellum secuta. 1, 58, 21 Caesar . . liberis propinquisque eius (Segestis) incolumitatem, ipsi sedem. in provincia pollicetur. 12, 10, 7 cf. supra. I, 3, 3 comitatae profugos liberos matres, secuta maritos in exilia coniuges: propinqui *au-

dentis, constantes generi. G 12, 9 pars (multae) ipsi, qui vindicatur, vel propinquis eius exsolvitur. — D 9, 11 si *amicus* *eius, si propinquus, si denique ipse in aliquod negotium inciderit, . . 1, 61, 3 permoto ad miserationem . . exercitu ob propinquos, amicos. 6, 19, 8 neque propinquis aut amicis assistere, inlacrimare . . dabatur. 15, 71, 2 cf. supra. 6, 8, 9 comp. *intimus* cf. supra. — 1, 15, 13 Augustus in *domo* successorem quaesivit, ego (Galba) in re p., non quia propinquos aut socios belli non habeam, sed. . 1, 57, 13 ereptus Segestes magna cum propinquorum et clientium manu. 12, 14, 16 ille (eum) non propinquum neque Arsaedis de gente, sed alienigenam et Romanum increpans. — G 21, 1 *inimicitias* propinqui, *amicitias*. 15, 12, 18 *pericula* propinquorum cf. supra. 2, 3, 9 occiso Artaxia per *dolum* propinquorum. 88, 11 Arminius . . dolo propinquorum cecidit. 4, 8, 10 vix propinquorum *adloquia* tolerari, vix diem aspicere a plerisque lugentium. 13, 16, 2 principum liberos cum ceteris id aetatis nobilibus sedentes vesci in *aspectu* propinquorum. — 2, 10, 5 p. desertor et proditor cf. supra. — III, 10, 8 propinquum *Vitellii*, proditorem Othonis . . clamitabant. 2, 51, 4 Haterium p. Germanici fovebant. 3, 31, 13 contra Mamerco et Arruntius aliique Sullae propinqui nitebantur. 12, 40, 14 cf. supra. 14, 31, 8 propinqui regis inter mancipia habebantur. D 9, 11. G 12, 9. 1, 58, 21. 2, 34, 6 propinquos . . eius (Pisonis) impulit ut abeuntem . . tenerent cf. 34, 16. 3, 43, 5 propinqui eorum. 4, 17, 11 pars magna et propinquis ipsius (Tiberii) aut primores civitatis erant. 6, 8, 9 illius propinqui cf. supra. — 2, 30, 17 extremas preces *Quirinio* p. suo ad principem mandavit. 14, 40, 4 *ei p. *Fabianus* . . subdidit testamentum. — G 19, 5 (feminam) nudatam coram propinquo expellit domo maritus. 13, 32, 8 propinquis coram . . insontem pronuntiavit cf. pronuntio. 2, 50, 13 exemplo maiorum propinquis suis ultra ducentesimum lapidem removeretur. IV, 65, 21 delectus e propinquo (Velaedae) consulta . . portabat. V, 24, 5 Cerialis . . Velaedam propinquosque monebat. . .

β) *fem.* D 28, 17 eligebatur maior aliqua natu propinqua, cuius probatis . . moribus . . familiae suboles committeretur; coram qua. . 4, 52, 7 Agrippina . . periculo propinqua accensa.

propior, proximus. I) **propior.** A) *propior* de loco 1) *adi.* α) de *rebus* A 23, 6 omnis propior (sc. Romanis) *sinus* tenebatur. 2, 14, 18 propiorem iam *Albim* quam *Rhenum* (esse). 1, 61, 4 Valens . . Cottianis Alpibus Italiam irrumpere, Caecina p. *transitu* Poeninis iugis degredi iussus. 12, 28, 1 qui dextris et p. *compendiis* ierant. . . III, 71, 14 improvisa utraque *vis* (angriff); propior atque acrior per asylum ingruerat. IV, 77, 20 ite, nuntiate Vespasiano vel, *quod* propius (sc. vobis) est, Civili et Clasico, relictum a vobis . . ducem. 6, 35, 10 quos super (von oben her) eques et p. *vulneribus* pedites adfectabant i. q. noch mehr aus der Nähe.

β) de *hom.* G 41, 2 propior (sc. imperii R. finibus) . . Hermundurorum *civitas* (est), fida Romanis. 1, 47, 4 validior per Germaniam *exercitus*, propior apud (i. q. in) Pannoniam. 3, 40, 9

componunt Florus Belgas, Sacrovir p. Gallos concire.

2) *subst. c. dat.* V, 2, 13 Assyrios convenas . . Hebraeas terras et propiora *Suriac* coluisse. 16, 5 laeva ac propiora *flumini* [Nipp.; M fluminis] Transrhenani tenuere.

B) *transl. a)* de *tempore* 1) *adi. 1) absol.* D 21, 31 Asinius, quamquam p. *temporibus* natus sit, . .

2) *c. dat.* D 18, 3 eam (*laudem*) . . in medio sitam et propiorem *nobis* quam *Galbae* (esse).

3) *subst.* 3, 63, 10 ceteros obscuris ob vetustatem initiis niti. nam Zmyrnaeos oraculum Apollinis . . *referre* . . propiora Sardianos: Alexandri victoris id donum.

b) i. q. *näher, enger* α) de *rebus* 2, 28, 3 cui (Flacco) propior cum Tiberio *usus* erat.

β) de *hom.* 6, 46, 3 dubitavit (princeps) . . inter nepotes, quorum Druso genitus sanguine et caritate propior (erat).

c) i. q. *näher liegend, stehend* α) de *rebus* 1) *absol.* 4, 40, 9 esse illi matrem et aviam, p. *consilia*.

2) *c. dat.* G 30, 16 velocitas iuxta formidinem, *cunctatio* propior *constantiae* est. 6, 42, 9 populi imperium iuxta libertatem, paucorum *dominatio* regiae *libidini* propior est. 13, 20, 19 reputaret tenebras et vigilatam convivio noctem *omniaque temeritati et inscitiae* propiora.

β) de *hom. c. dat.* A 6, 18 ludos . . duxit, uti longe a luxuria, ita *famae* propior. 1, 34, 1 Germanicus quanto *summae spei* p., tanto impensius pro Tiberio niti. 3, 30, 12 (Sallustius) copia et affluentia *luxu* p. cf. p. 1093^b. 16, 9, 10 centurio . . praevalidum . . et *irae* quam *timori* propiorem cernens . . 35, 2 reperitur *laetitia* propior, quia . . 1, 24, 13 legiones . . quamquam maestitiam imitarentur, *contumaciae* propiores.

d) i. q. *näher kommend, ähnlicher* α) de *rebus* 1) *c. dat.* G 45, 8 quibus (Aestiorum gentibus) ritus habitusque Sueborum (sunt), *lingua Britannicae* propior (est). II, 68, 8 apud Vitellium *omnia* indisposita . . *pervigiliis ac bacchanalibus* quam *disciplinae* et *castris* propiora. — 1, 6, 10 propius *vero* (est) Tiberium . . caedem festinavisse i. q. veri similis est.

2) *c. praep. a* II, 76, 11 a contumelia quam a laude propius fuerit post Vitellium eligi.

β) de *hom. c. dat.* III, 65, 15 Sabinus non insultans et *miseranti* p. [M propior]. 11, 35, 2 Vitellius *ignaro* p. (erat). 13, 34, 16 Armenii . . situ terrarum, similitudine morum *Parthis* propiores. — [II, 8, 6 M cf. pronus II. B.]

II) **proximus.** A) *propr. de loco* 1) *adi.* 1) *absol.* α) de *rebus* A 19, 18 ut civitates p. *hibernis* in *remota* et avia deferrent. I, 57, 1 p. legionis primae hiberna erant. IV, 15, 13 cohortium hiberna p. occupatum Oceano inrumpit. G 21, 9 p. *domum* non invitati adeunt. 1, 20, 3 direptis p. *vicis*. 4, 47, 10 montem . . continuum usque ad p. *castellum*. 12, 38, 10 ni cito nuntiis ex [M et] castellis p. subventum foret. 13, 36, 8 paucae e p. castellis turmae advenerant. 12, 56, 13 ripas . . multitudo innumera complevit, p. e *municipiis* et alii urbe ex ipsa. 14, 10, 8 p. Campaniae *municipia*

victimis . . *laetitiam* testari. 15, 33, 9 quos e p. *coloniis* et *municipiis* eius rei fama acciverat. IV, 37, 7 Vitellii imagines in castris et per p. *Belgarum civitates* repositae. 58, 21 (sunt) trahendi artes, donec e p. *provinciis* auxilia . . concurrant. 12, 36, 4 fama . . p. provincias pervagata. 13, 7, 1 iuventutem p. per provincias quaesitam. 11, 8, 10 p. *praefecturas* corripit. 13, 37 cf. 2. α. G 45, 25 (sucina) in p. *mare* labuntur. II, 16, 1 Corsicam ac Sardiniam ceterasque p. maris insulas. 15, 44, 4 propitiata Iuno . . primum in Capitolio, deinde apud p. *mare*. II, 14, 16 Alpinos p. *iugis* . . locant. 15, 10, 13 tria milia . . peditis p. Tauri iugo imposuit. 42, 13 cf. 2. α. II, 61, 5 p. Aeduorum *pagos* trahebat. IV, 15, 22 e p. Nerviorum . . pagis segnem numerum armis oneraverat. 26, 15 in p. Cugernorum *pagos* . . ductus . . exercitus. 4, 45, 7 ducto per p. *pagos* equo. III, 27, 9 ex p. *agris* ligones . . convectant. 15, 67, 15 p. in agro scrobem effodit iussit. III, 61, 5 Interamnem p. *campis* praesidio . . equitum teneri. 12, 30, 1 p. per campos vagi. V, 2, 8 exundantem per Aegyptum multitudinem . . p. in *terras* exoneratam (esse). 2, 60, 5 Nilo subvehebatur, orsus oppido a Canopo. . . inde p. *amnis os* . . visit. 4, 5, 2 Italiam . . duae classes, Misenum apud et Ravennam, proximamque Galliae *litus* rostratae naves praesidebant. 73, 6 p. *aestuarium* aggeribus . . firmat. A 14, 3 redacta (est) . . in formam provinciae p. *pars* Britanniae. G 17, 12 (feminae) *nudae brachia* ac lacertos; sed et p. *pars* pectoris patet. A 38, 19 unde p. Britanniae *latere* lecto omni redierat (classis). Aliter Halm. 13, 39, 28 nec tamen p. *itinere* ductae legiones. . . *procul* et *latioribus vadis* transiere. 14, 8, 3 hi molium obiectus, hi p. *scaphas* scandere. III, 6, 8 Primus ac Varus occupata Aquileia per [Baier add.] proxima quaeque et Opitergii et Altini laetis animis accipiuntur i. q. in der nächsten umgegend. 15, 12, 2 qua proximum et *commeatibus* non egenum (erat), regionem Commagenam . . petivit cf. 2. α III, 16 et IV, 28. — D 8, 10 haec (*exempla*) . . p. et quae non auditu cognoscenda, sed oculis spectanda haberemus i. q. aus nächster nähe.

β) de *hom.* 1, 18, 13 tribuni centurionesque et proximi (sc. Galbae) militum grata auditu respondent i. q. proximi stantes. 15, 64, 16 stagnum calidae aquae introiit, respergens proximos servorum. I, 27, 4 audiente Othone (nam proximus adstiterat). II, 4, 17 aemulatio et proximi *exercitus* gloria depulerat segnitiam. 3, 39, 1 is p. exercitum praesidebat. 6, 30, 10 Gaetulicus . . modicus severitate et p. quoque exercitui . . non ingratus. I, 64, 5 p. Lingonum *civitas* erat, fida partibus. IV, 66, 1 Civilis . . proximas civitates adfectare . . statuit. 1, 34, 2 *Sequanos p. et Belgarum civitates in verba eius adigit (Germanicus). [Haase, Pfitzn., al. seque et prox. et i. q. die höheren beamten in seiner umgebung und nähe.] 14, 18, 7 (agros) populo R. cum regno relictos p. quisque *possessor* invaserant. A 36, 12 cohortes . . p. quosque caedere. I, 55, 4 ceteri . . p. cuiusque audaciam expectantes i. q. des nebenmannes.

2) *c. dat.* α) de *rebus* 1, 15, 11 privignum in

p. sibi fastigio conlocavit. 13,37,9 Antiochum monet p. sibi praefecturas. 15,42,13 Nero .. effodere p. *Averno iuga* conisus est. III,16,11 qua cuique proximum, .. proelio occurreret. IV, 28,3 ille, ut cuique proximum, vastari Ubios Treverosque .. iubet cf. 1. *α* 15,12,2.

β) de hom. G 32,1 proximi *Chattis* certum iam alveo Rhenum .. *Tencteri* colunt. 37,1 eundem Germaniae sinum p. *Oceano Cimbri* tenent. I,8,5 proximae Germanicis *exercitibus* Galliarum *civitates* non eodem honore habitae. III, 21,13 praetorianum *veclillum* p. *tertianis* (erat). 15,2,2 Vologeses concilium vocat et p. sibi *Tiridaten* constituit.

3) c. acc. 15,15,14 flumen .. elephanto insidens, proximus quisque *regem* vi equorum perrupere.

2) subst. 1) absol. α) masc. non nisi num. plur. G 5,13 proximi (sc. Rheno et Danuvio) .. argentum in pretio habent i. q. die nächstwohnenden, unsere grenznachbaren cf. 2. *α* 17,5 et 23,2. 11,16,13 iamque apud p., iam longius clarescere (*Italicus*, *Chattorum princeps*) i. q. die nachbarvölker. I,76,9 formido provinciam *Narbonensem* ad *Vitellium* vertit, *facili* transitu ad p. et validiores i. q. die nächststehenden. IV,18,9 *Lupercus* legionarios e praesentibus, *Ubios* e p., *Treverorum equites* haud longe agentis .. transmisit. 14,34,2 iam *Suetonio quarta* .. legio cum *vexillariis* *vicensimanis* et e [*Puteol.*; *M* et] p. *auxiliarios*, *decem* ferme milia *armatorum* erant. I,45,2 *ruere* cuncti in castra, *anteire* proximos, *certare* cum *praecurrentibus* i. q. man lief seinen nebenmännern vor. IV,34,24 *quidam* .. *ferire* hostem, *sequere* et proximos hortari i. q. die nebenmänner. II, 46,8 *qui procul adstiterant*, *tendere* manus, et proximi *pressare* genua. III,25,19 *advertere* proximi, *deinde* plures. 74,11 *clamore* *a p. orto. 1,35,18 *ferrum* .. *deferebat* in pectus, ni proximi .. *dextram* vi adinuissent. 14,2,5 iamque *lasciva oscula* .. *adnotantibus* proximis. IV,74,9 *laudatorum principum* usus ex aequo (est) quamvis *procul agentibus*: *saevi* proximis ingruunt.

β) neutr. G 7,11 in proximo *pignora* (sunt), unde *feminarum ululatus* *audiri i. q. in nächster nähe. IV,85,14 ipse *Lugduni* .. *fortunam* principatus et proximo ostentaret. c. gen. 4,74,10 satis visum *omittere* insulam et in proximo *Campaniae* aspici. — plur. 4,51,17 et proxima sponte *incolarum recepta* (sunt) i. q. die nächste umgegend. 15,1,16 iam de *Armenia* concessum (esse), proxima trahi i. q. was daran grenze, die nachbarländer. 38,18 si in proxima *evaserant*, illis quoque *igni correptis*, etiam quae *longinqua* crederant in eodem casu *reperiebant* i. q. nachbarschaft. 12,57,7 convivium *effluvio lacus adpositum* magna *formidine* cunctos *adfecit*, quia vis *aquarum* prorumpens proxima (sc. *effluvio*) *trahebat*, *convulsis ulterioribus* aut *fragore* et *sonitu* *exterritis*. Intelleg. et res et homines. c. gen. III,42,2 *missis* per proxima *litorum* *Liburnicis*. 3,1,10 *complentur* .. *portus* et proxima *maris*. 15,58,3 *volitabant* per .. *rura* .. et proxima *municipiorum* *pedites* *equitesque*.

2) c. dat. α) masc. A 11,7 proximi *Gallis* et similes sunt i. q. die den G. nächstwohnenden. G 2,12 proximi *Oceano* *Ingaevones* (vocantur). 17,5 gerunt et *ferarum pelles*, proximi *ripae* *neglegenter*, *ulteriores* *exquisitius*. 23,2 proximi *ripae* et *vinum* *mercantur*.

β) neutr. III,27,6 proxima *Bedriacensi viac* *tertiani* .. *sumpsere*.

B) transl. α) de temp. α) i. q. nächst, nächstfolgend A 38,8 proximus *dies* *faciem* *victoriae* .. *aperuit*. I,57,2 is die p. *coloniam* .. *ingressus*. IV,10,7 proximus *dies* (*senatus*) *causae* *destinatur*. 2,33,1 proximo *senatus* die multa in *luxum* .. *dicta* (sunt). 50,10 p. *senatus* die .. *oravit*, ne .. 3,35,1 proximo [*Freinsheim*; *M* proximi] *senatus* die *Tiberius* .. *Blaesum* *nominavit*. IV,44,1 p. *senatu* (i. q. *senatus* die) .. *consuit*. I,77,6 *consul* cum .. *fratre* in *kalendas* *Martias* *ipse*; proximos *menses* *Veriginio* *destinat*. V,10,7 p. *annus* .. per otium *transiit*. 14,29,8 *subiecturum* ei *provinciam* *fuisse*, si *biennio* p. *vixisset*. 2,26,5 si p. *aestas* *adiceretur*, *posse* *bellum* *patrari*. — I,67,10 *Caecina* *belli avidus* *proximam* *quamque culpam* .. *ultam* *ibat* i. q. die erste beste *verschuldung*.

β) i. q. *letztvergangen*, *letz* I) *adi*. A 34,4 hi sunt, quos p. *anno* .. *debellastis*. 1,77,1 *theatri* *licentia*, p. *priore* *anno* *coepta*, *gravius* *tum* *erupit*. G 37,24 p. *temporibus* *triumphati* *magis* quam *victi* sunt (*Germani*). 1,22,7 quem .. *nocte* p. *ingulavit*. D 17,23 p. .. *congiario* .. *vidistis* .. *senes*, qui .. I,29,18 *solacium* *proximi motus* *habebamus* *incruentam* *urbem*. 65,2 *discordiam* p. *bellum* *accenderat*. II,6,10 p. *civili* *bello* .. *inconcussa* *ibi* *pax* (erat). I,83,12 *tumultus* *proximi* *initium* non *cupiditate* .. 83,25 neque *plures* *consternatione* p. *insanisse* *crediderim*. III,51,3 *occisum* a se p. *acie* *fratrem*. 1,78,6 ita p. *seditionis* *male* *consulta* .. *abolita* (sunt) in *posterum*.

2) subst. D 16,28 quod *spatium* *temporis* .. in proximo est i. q. liegt ganz nahe cf. longus B.

b) de ordine 1) absol. α) de rebus G 20,14 si *liberi* non sunt, proximus *gradus* in *possessione* *fratres*, *patru*, *avunculi*. I,20,1 p. (erat) *pecuniae cura*. II,67,1 proximus *Vitellio* e *praetoriis* *cohortibus* *metus* erat. 15,60,1 p. *necem* *Plautii* .. *Nero* *adiungit*. 68,1 p. *constantiae exemplum* .. *centurio* *praebuit*.

β) de hom. I,21,7 *suspectum* *semper* *invisum* *que* *dominantibus* *qui* *proximus* *destinaretur* i. q. *nachfolger*. 2,47,10 *Magnetes* .. proximi *danno* ac *remedio* *habiti* sunt i. q. für die nächsten dem *schaden* und der *entschädigung* *nach*.

2) c. dat. de hom. 3,71,19 *sors* *Asiae* in eum, qui *consularium* *Maluginensi* proximus erat, *conlata* (est). 4,59,14 *insectarentur* *Neronem* proximum *successioni*.

3) c. acc. de hom. 3,62,1 proximi *hos* *Magnetes* [*Wurm*; *M* proximo *snagnetes*; *Freinsh.*, *Nipp.* proximi *M.*] .. *Sullae* *constitutis* *nitebantur* cf. *posthac*.

c) de gradu, dignitate 1) absol. α) de rebus D 25,12 *primae* *Demostheni* *tribuuntur*, p. .. *locum* *Aeschines* et *Hyperides* .. *optinent*. III,

4,1 proxima Fuscii procuratoris *auctoritas* (erat) i. q. nächst Antonius hatte F. das grösste ansehen.

β) de *hom.* III, 80, 11 occiditur p. *lictor* i. q. der vornehmste. 3, 30, 14 (Sallustius) incolumi Maecenate proximus (sc. ei gratia apud Augustum), mox praecipuus, cui secreta imperatorum inniterentur. 15, 6, 19 neque Corbulo aemuli patiens, et Paetus, cui satis ad gloriam erat, si proximus haberetur, despiciebat gesta (a Corbulone).

2) c. *dat.* de *hom.* 6, 31, 14 mittendi . . nuntios validissimus auctor fuit Sinnaces, insigni familia ac perinde opibus, et proximus huic Abdus.

d) 1) *adi.* 1) *absol.* 6, 26, 5 (Tiberius) fateri . . grave famae suae, si proximus amicorum nullis moriendi rationibus vitam fugeret i. q. sein genauester, liebster f. 13, 13, 16 quae mutatio neque Neronem fefellit et proximi amicorum metuebant orabantque cavere insidias mulieris. 15, 36, 14 ut in privatis necessitudinibus p. *pignora* praevalerent, ita . .

2) c. *dat.* 13, 15, 18 ut proximus quisque *Britannico* neque fas neque fidem pensi haberet, olim provisum erat i. q. die nächste umgebung. — 12, 2, 4 (coniunx) haudquaquam novercalibus odiis visura Britannicum, Octaviam, p. *suis pignora*.

2) *subst.* II, 64, 7 Triariae licentiam modestum e proximo exemplum onerabat, Galeria imperatoris uxor i. q. in nächster umgebung. *plur.* 4, 12, 19 *Agrippinae* proximi inliciebantur . . tumidos spiritus perstimulare i. q. die nächste umgebung. I, 10, 9 apud *subiectos*, apud p., apud *collegas* variis inlecebris potens i. q. ganz nahe stehende, vertraute, freunde. 3, 1, 17 postquam . . (Agrippina) egressa navi defixit oculos, idem omnium gemitus; neque discerneres proximos *alienos* (fern stehende). I, 12, 7 de adoptione secum et cum p. (agitabat Galba). 24, 2 Maevius, e p. *Tigellini*. 39, 12 turbavere consilium trepidi nuntii ac proximorum diffugia, languentibus omnium studiis. 4, 42, 10 Tiberius . . adeo percussus est, ut . . clamitaret precibusque proximorum, adulatione omnium aegre componeret animum. 64, 7 sine ambitione aut proximorum precibus ignotos etiam . . iuverat (Tiberius). 69, 14 non alias magis . . pavens civitas, *reticens adversum p.; congressus, colloquia, notae ignotaeque aures vitari. 12, 65, 5 prompsisse inter p. ferebatur certam sibi perniciem. 16, 25, 1 Thræsea inter p. consultavit, temptaretne defensionem an sperneret. — IV, 70, 12 Brigantius . ., ut ferme acerrima proximorum odia sunt, invisus avunculo i. q. nächste verwandte. 2, 43, 30 fratres egregie concordēs et proximorum certaminibus inconcussi (erant).

e) i. q. *sehr nahe kommend* 1) *adi.* c. *dat.* a) de *rebus* V, 25, 10 sibi non tributa, sed virtutem et viros indici. proximum *id libertati* (esse). 11, 12, 5 novo et *furori* p. amore distinebatur i. q. an r. grenzend.

β) de *hom.* I, 4, 12 patres laeti . .; primores equitum proximi *gaudio* patrum.

2) *subst.* 4, 27, 11 ducem ipsum et proximos audacia (sc. duci) in urbem traxit.

propitio. 15, 44, 3 propitiata (est) *Iuno* per

matronas primum in Capitolio, deinde apud proximum mare, unde . . D 9, 29 se ipsum colere, suum *genium* [Lips.; codd. ingenium] propitiare.

propitius. G 5, 7 aurum propitiine an *irati di* negaverint dubito. III, 72, 3 p., si per mores nostros liceret, deis.

propius. *adv.* cf. *prope*.

propolluo. 3, 66, 12 (Otho) Seiani potentia senator obscura initia impudentibus ausis propolluebat i. q. befleckte noch mehr: Draeg. Locus a multis varie sine causa vexatus.

propono. A) *propr.* i. q. *öffentlich auf-, ausstellen* I, 78, 10 fuere qui *imagines* Neronis proponerent. 3, 5, 13 propositam toro (abl.) *effigiem*. [Muret *prop.*; M *praep.*, quod retin. Draeg. i. q. vorn aufgestellt; toro dat.]

B) *transl.* a) i. q. *aufstellen, vorführen* D 26, 35 non verebor nominare singulos, quo facilius propositis *exemplis* adpareat, . .

b) i. q. *bekannt machen* 11, 25, 16 motos senatu excusatosque simul propositurum (esse se, Claudium).

propraetor. non nisi *pro praetore* cf. praetor B. b. a.

proprius. I) A) *propr.* i. q. *eigen* a) *adi.* II, 84, 10 propriis quoque *opibus* Mucianus bellum prolapsa, nullo *a nobis remedio, p. opibus revaluit. 1, 15, 8 tribuni plebei petivere, ut p. *sumptu* ederent ludos. 71, 8 Germanicus . . p. *pecunia* militem iuvit. 3, 72, 2 ab senatu petivit ut basilicam Pauli . . p. *pecunia* firmaret ornaretque. V, 2, 12 Assyrios convenas . . parte Aegypti potitos, mox proprias *urbes* Hebraeasque terras . . coluisse. 6, 50, 9 velut p. ad *negotia* digrediens. II, 65, 5 libertus detulerat (Cluvium), tamquam audito . . Othonis principatu p. ipse *potentiam* . . temptasset. — II, 46, 15 praetoriani . ., proprius Othonis *miles*. III, 64, 3 esse illi (Sabino praefecto urbis) p. militem cohortium urbanarum, nec defuturas vigilum cohortes, . . i. q. persönlich untergeben. 4, 5, 17 quamquam insideret urbem p. miles, tres urbanae, novem praetoriae cohortes i. q. ihr eigener. 12, 15, 8 diffisi p. *viribus* Aquila et Cotys . . externas . . gratias quaesivere. 29, 14 ipsi *manus* propria pedites, eques e Sarmatis . . erat. 13, 37, 1 Tirdates super p. *clientelas* ope . . fratris adiutus. 2, 43, 23 Tiberius ut proprium et sui sanguinis *Drusum* fovebat. 4, 8, 20 precatum sum (patrum), quamquam esset illi propria *suboles*, ne secus quam suum sanguinem foveret. 12, 25, 6 a Tiberio super p. *stirpem* Germanicum adsumptum (esse).

b) *subst.* D 32, 3 aliter utimur propriis, aliter *commodatis*, longeque interesse manifestum est, *possideat* quis quae profert an mutuetur.

B) *transl.* a) a) i. q. *eigenthümlich* D 28, 10 de urbe et *his propriis ac vernaculis *vitiis* loquar, quae natos statim excipiunt. 29, 9 propria et peculiaria huius urbis vitia paene in utero matris concipi mihi videntur. III, 20, 7 (se) ratione et consilio, p. ducis *artibus*, profuturum. 84, 8 proprium esse militis *decus* in castris. IV, 17, 25 libertatem natura etiam mutis animalibus datam, virtutem p. hominum *bonum*

(esse). 2, 17, 6 sequerentur Romanas aves, p. legionum *numina*. 12, 33, 1 itum . . in Siluras, super p. *ferociam* Carataci viribus confisos. 4, 19, 8 proprium id Tiberio fuit scelera . . verbis obtegere. Otto ad h. l. 'Tiberio' pro usitato 'Tiberii' dictum putat. — c. *gen.* D 33, 25 eas *exercitationes* . . quae propriae *esse* oratorum videntur. 3, 64, 14 ideo Augustales adiectos, quia p. eius domus *sacerdotium* esset, pro qua vota persolverentur. G 30, 15 equestrium virum id proprium (est), cito parare victoriam, cito cedere. — *proprium est alcis c. inf.* A 42, 14 p. humani ingenii est odisse quem laeseris. G 10, 11 p. gentis (est) equorum quoque praesagia . . experiri.

β) i. q. *eigen, persönlich* D 5, 26 (eloquentiae) vis . . *aliorum* perfructio et tutela intellegitur: sin p. *periculum* increpuit, . . cf. 5, 24 amicis, alienis . . ipse. 1, 14, 7 Pisonem arcessi iubet, seu p. *electione* sive . . Lacone instante [Nipp. instigante]. IV, 39, 9 pleraque Domitianus instigantibus amicis aut p. *libidine* audebat. II, 10, 10 *set p. vi Crispus incubuerat delatorem fratris sui pervertere i. q. mit aufbietung seines persönl. einflusses, *oppon.* senatus consultum. III, 80, 10 auxit invidiam super violatum legati . . nomen p. *dignatio* viri. II, 44, 10 proditorem increpant, nullo p. *crimine* eius, sed . . i. q. ohne dass ihn persönl. ein vorwurf getroffen hätte: Her. 97, 4 (cunctabatur) Hordeonius . . anxius p. *bello* i. q. er hatte selbst einen kr. zu fürchten. IV, 50, 14 praefectum castrorum . . vinciri iussit proprias ob *simultates*, sed Pisonis satellitem vocabat. 13, 28, 15 Helvidius . . adversus Obultronium . . *contentiones* proprias exercuit. III, 45, 3 (Venutius) super insitam ferociam et R. nominis odium propriis in . . reginam *stimulis* accendebatur. 15, 49, 7 Lucanum p. *causae* accendebant, quod . . IV, 7, 1 Marcelli studium p. *rubor* excitabat, ne aliis electis posthabitus crederetur. III, 38, 15 non se p. *metu* nec sui anxium, sed pro fratre . . preces lacrimasque attulisse. 3, 67, 7 (respondit) solus et orandi nescius, p. in metu. 15, 45, 16 venenum . . vitatum (esse) a Seneca prodicione liberti seu p. *formidine*. 2, 55, 9 (Piso) offensum urbi p. quoque *ira*, quia Theophilum . . damnatum precibus suis non concederet. 3, 69, 19 (Tiberius) prudens moderandi, si p. ira non inelleretur. 12, 18, 5 ad Eunonen convertit, p. *odiis* *non infensum. 15, 64, 1 Nero nullo in Paulinam p. odio. 16, 20, 5 agitur in exilium . . p. odio (Neronis). 15, 13, 6 nihil aliud quam munimenta propugnabant, pars iussu ducis, et alii p. *ignavia*.

b) i. q. *eigen, besonder* IV, 16, 9 Canninefates, Frisios, Batavos propriis *cuneis* componit i. q. abgsondert. 57, 4 discreti a legionibus (Classicus ac Tutor) p. *vallo* castra sua circumdant. V, 12, 1 templum in modum arcis propriique *muri*, labore et opere ante alios i. q. non cum reliqua urbe communes. 15, 43, 17 nec communione parietum, sed propriis quaeque (aedificia) muris ambirentur. 13, 16, 3 principum liberos . . vesci . . p. et parciore *mensa*. G 4, 2 Germaniae populos nullis *aliis aliarum nationum conubiis infectos p. et sinceram (un-

vermischt, durchaus rein) et tantum sui similem *gentem* extitisse i. q. für sich stehend. 38, 3 (Suebi) maiorem Germaniae partem optinent, p. adhuc *nationibus* *nomibus*que discreti, quamquam *in commune* Suebi vocentur. 3, 74, 6 Scipio legatus praefuit qua . . ; alio latere . . p. *manum* Blaesus . . duxit. 13, 25, 9 quidam . . p. cum *globis* eadem exercebant. 15, 3, 5 scripserat (Corbulo) Caesari p. *duce* opus esse, qui Armeniam defenderet. 6, 10 p. ducem tuendae Armeniae poposcerat (Corbulo). 31, 2 p. *nuntiis* a Corbulone petiverat, ne . . i. q. durch eigens abgeschickte boten. G 38 p. *nomibus* cf. supra. 1, 35, 6 angustias stipendii, duritiam operum ac p. *nomibus* incusant vallum, fossas, pabuli materiae . . adgestus i. q. mit specieller hervorhebung, mit benennung der einzelnen derselben. V, 16, 12 p. inde *stimulos* legionibus admovebat i. q. einer jeden legion besondere. 15, 12, 18 erant quos pericula fratrum aut propinquorum propriis *stimulis* incenderent. 2, 46, 13 his vocibus instinctos exercitus p. quoque *causae* stimulabant, cum . . 77, 5 quem iustius arma oppositurum, quam qui legati auctoritatem et p. *mandata* acceperit? 15, 74, 2 dona et grates deis decernuntur, propriusque *honus* Soli . . , qui occulta coniurationis numine retexisset. 16, 16, 13 habeant p. *memoria* cf. promiscus A. b. — c. *gen.* 3, 53, 19 illa feminarum propria, quis . . cf. promiscus A. a.

II) *adv.* D 25, 4 tamquam parum proprie antiqui vocarentur, quos . . i. q. eigentlich. — [Rhenan. A 16, 9 p. ex legato timor cf. prope I. B. 2. 18, 22 Wex.]

propter. I) *adv.* 4, 54, 4 (Agrippina) cum p. discumberet, . . nullos attingere cibos, donec advertit Tiberius i. q. iuxta Tiberium in convivio.

II) *praep. Collocatio.* 4, 48. 15, 47. 14, 9 cf. infra A.

Significatio. A) *propr.* de loco 2, 41, 1 arcus p. aedem Saturni ob recepta signa . . et aedes Fortunae Tiberim *iuxta* in hortis . . dicantur. 15, 47, 6 in agro Placentino viam p. natus (est) vitulus cf. 47, 9 iter *iuxta*. 14, 9, 6 tumulum accepit, viam Miseni p. et villam Caesaris dictatoris. 1, 50, 14 stratis . . per cubilia propterque mensas. — c. verbo *movendi* 4, 48, 1 translata . . castra hostem p.

B) *transl. a)* D 21, 21 concedamus . . C. Caesari, ut p. magnitudinem cogitationum et occupationes rerum minus in eloquentia effecerit, quam . .

b) proxime accedit ad 'de' I, 65, 3 multae . . clades, crebrius . . quam ut tantum p. Neronem Galbamque pugnaretur.

propugnaculum. i. q. *schutzwahr, bollwerk* *propr.* III, 34, 3 condita erat (Cremona) . . propugnaculum adversus Gallos. V, 12, 3 ipsae porticus, quis templum ambibatur, *egregium* p. (erant). II, 19, 12 solidati (sunt) muri, p. *addita*, auctae turres i. q. pinnae, brüstwehren. III, 84, 13 multi semianimes super turres et propugnacula *moenium* exspiravere. 4, 51, 4 barbari . . pontis et scalas ante fabricati inferre propugnaculis eaque *prensare, detrahere* i. q. zinnen u. türme: Nipp. — 12, 56, 10 in ratibus . . manipuli turmaeque adstiterant, *antepositis*

p., ex quis catapultae ballistaeque tenderentur i. q. gerüste wie schanzen: Nipp.

propugnator. i. q. *verteidiger* A) *propr.* a) III, 30, 11 illi trabibus tegulisque et facibus propugnatores *deturbant* (muris). 2, 20, 11 missae e tormentis hastae, quantoque conspicui magis propugnatores, tanto pluribus vulneribus *deiecti*. II, 22, 1 plena (erant) propugnatoribus moenia, fulgentes armis virisque campi. 12, 35, 3 nihil nisi atrox et propugnatoribus frequens terrebat. 13, 39, 20 nudati propugnatoribus muri.

b) i. q. *militēs classici* II, 35, 7 cum variis trepidantium inclinationibus mixti remiges propugnatoresque turbarentur. IV, 16, 15 pars remigum . . officia nautarum propugnatorumque impediabant.

B) *transl.* 12, 42, 13 praecipuus propugnator *eius* (Agrippinae) Vitellius . . accusatione corripitur.

propugno. i. q. *verteidigen* A) *propr.* a) *absol.* A 12, 2 quaedam nationes et curru procliantur. honestior auriga, clientes propugnant i. q. schützend und angriffsweise kämpfen.

b) c. acc. 15, 13, 5 nec aliud quam *munimenta* propugnabant (militēs).

B) *transl.* a) *absol.* D 5, 29 eloquentia, praesidium simul ac telum, quo propugnare pariter et *incessere* sive in iudicio sive in senatu sive apud principem possis.

b) c. acc. 13, 31, 17 quae libidine deliquerant, ambitu propugnant i. q. zu decken suchen.

propulso. a) *propr.* II, 34, 13 unde (e turri) tormentis ac *machinis* hostes propulsarentur. 1, 36, 13 retineri sub vexillo ceterorum innumes nisi propulsandi hostis. 63, 20 Caecinae dubitanti, quonam modo . . propulsaret hostem, . .

b) *transl.* A 12, 6 rarus . . civitatibus ad propulsandum commune *periculum* conventus (est). 29, 11 Britanni . . docti commune periculum *concordia* propulsandum (esse). 13, 6, 6 quem ad modum princeps . . suscipere eam *molem* (belli) aut propulsare posset, . . acquirebant. 14, 24, 2 ipse exercitusque . . fatiscebant, *carne* pecudum propulsare *famem* adacti.

prora. 2, 6, 4 (naves) *angusta* puppi proraque cf. b p. 901^a. G 44, 8 forma navium eo differt, quod utrimque prora paratam semper adpulsui frontem agit. III, 47, 19 (camarae) inter undas volvuntur, pari utrimque prora et mutabili remigio.

proripio. c. dat. 4, 45, 12 eo nisu proripuit se custodibus.

prorogo. a) α) 1, 80, 1 prorogatur Sabino *provincia* Moesia. 3, 58, 1 *provincia* Africa Blaeso prorogata.

β) 3, 51, 9 *id vitae spatium* damnatis prorogaretur i. q. so lange sollte das leben gefristet werden.

b) V, 25, 3 non prorogandam (esse) *ultra* ruina i. q. ausdehnen, einreissen lassen.

prorsus. *transl.* A) a) i. q. *durchaus, ganz und gar* III, 9, 19 virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur (in epistulis), Vitellii modica . . mentione, nulla in Vespasianum contumelia: *nihil* p. (inerat), quod aut corrumpet hostem aut terreret. 2, 82, 5 *vera* p. de Druso seniores

locutos (esse). 12, 2, 10 nepotem . . *dignum* p. imperatoria fortuna. 4, 52, 13 cui sola exitii causa sit, quod Agrippinam *stulte* p. ad cultum delegisset. 1, 79, 14 quin ipsum Tiberim *nolle* p. accolis fluviis orbatum minore gloria fluere. 4, 6, 15 semel adsumpti tenebantur p. *sine modo*, cum plerique isdem negotiis insenescerent. III, 83, 10 . . ; (urbe tota) quantum in luxurioso otio libidinum, quidquid in acerbissima captivitate scelerum, p. *ut* eandem civitatem et furere crederes et lascivire i. q. durchaus so, dass.

b) i. q. *geradezu, offenbar* 2, 36, 14 *quinquiplicari* p. magistratus, subverti leges. 6, 3, 5 *repperisse* p. (Gallionem) quod divus Augustus non providerit. Ironice haec verba sunt dicta. 15, 6, 8 *dilata* p. arma (esse), ut Volonges cum alio quam cum Corbulone certaret. III, 70, 4 Sabinus . . Martialem . . ad Vitellium misit cum . . questu, quod pacta turbarentur: simulationem p. et imaginem deponendi imperii fuisse ad decipiendos tot inlustres viros i. q. lediglich, eitel. 6, 4, 6 consules . . invasit, cur . . silerent: metum p. et **noxae conscientiam* pro foedere haberi.

B) i. q. *überhaupt, kurz* II, 5, 4 Vespasianus acer militiae antea agmen, . . vix a gregario milite discrepans; p., si avaritia abesset, antiquis ducibus par. Alii cum 'par' coniungunt i. q. ganz gleich. 62, 3 p., si luxuriae temperaret, avaritiam non timeres.

prorumpo. A) *propr.* a) de *hom.* α) 11, 37, 10 quod ubi auditum . . prorumpit (sc. e cubiculo) Narcissus denuntiatque . . exsequi caedem. — add. *abl. separat.* 13, 44, 17 cubiculo prorumpit. — 2, 47, 4 neque . . effugium subveniebat, *in* aperta prorumpendi. II, 41, 20 ut cuique audacia vel formido, in primam postremamve aciem prorumpent aut relabebantur. — 12, 54, 17 qui (Iudaei) *in* necem militum proruperant. — 13, 6, 1 prorupisse rursus Parthos (sc. ad bellum) et rapi Armeniam adlatum est.

β) *in re milit.* II, 41, 9 dum legiones de ordine agminis sortiuntur, equites prorupere. IV, 33, 8 eques prorupit. III, 80, 4 ad tuendam urbem prorumpere (vulgus urbanum) iubet (Vitellius). 1, 63, 4 signum prorumpendi dedit iis, quos per saltus occultaverat. 2, 17, 1 visis Cherscorum catervis, quae per ferociam proruperant, . . 4, 73, 17 prorumpunt quintani ante alios. III, 16, 5 dum Antonius quidnam agendum consultat, aviditate navandae operae Varus cum promptissimis equitum prorupit impulitque Vitellianos. 1, 65, 11 neque . . Arminius quamquam libero incursu statim prorupit. — add. *abl. separat.* IV, 20, 10 tria milia legionariorum et . . cohortes, simul paganorum lixarumque ignava . . manus omnibus portis prorumpunt [Ritter; M rumpunt]. 34, 26 (obsessi) omnibus portis prorumpunt.

b) de *rebus* 12, 57, 7 vis aquarum prorumpens proxima trahebat. — add. *abl. loc.* 15, 40, 8 (incendium) praediis Tigellini . . proruperat i. q. war ausgebrochen auf.

B) *transl.* a) de *rebus* IV, 55, 1 *nihil* prorupit, quo coniuratio intellegetur. 4, 69, 11 eadem ille (sc. exponit) et diutius, **quanto maesta,*

ubi semel prorupere, difficilins reticentur. 6, 3, 16 quod postquam patefactum, prorupere concepta pridem odia. — 3, 52, 3 qui (*luxus*) inmensum proruperat ad cuncta, quis pecunia prodigitur. 13, 26, 7 inreverentiam eo prorupisse . . . *ut . . .

b) de hom. 4, 71, 15 (Seianus) gnarus lentum (principem) in meditando, ubi prorupisset, tristibus dictis atrocita facta coniungere. 5, 3, 4 tunc velut frenis exsoluti (Tiberius et Seianus) proruperunt. 11, 2, 5 ad quod victo silentio prorupit reus et 'interroga' inquit . . . i. q. brach los. 1, 60, 4 legatus . . . olim discors, sed occasione civilium armorum atrocius proruperat (sc. ad discordiam). II, 73, 7 ipse exercitusque . . . saevitia libidine raptu in externos mores proruperant. 6, 51, 17 postremo in scelera simul ac dedecora prorupit (Tiberius). 13, 12, 11 metuebatur, ne in stupra feminarum inlustrium prorumperet (Nero). — [Ritter II, 25, 13.]

proruo. A) *intra*. 15, 22, 9 motu terrae . . . oppidum Pompei magna ex parte proruit.

B) *tr.* a) de rebus 2, 17, 22 alios prorutae arbores adfixere. 1, 86, 10 (Tiberis) inmensa auctu proruto [Gronov.; M prorupto] ponte sublicio . . . 12, 43, 2 crebris terrae motibus prorutae [Lips.; M prorupte] domus. 14, 61, 2 effigies Poppaeae proruunt [M prorugunt; Weissenborn prorumpunt]. 15, 40, 2 finis incendio factus (est), prorutis [Gronov.; M proruptis] per inmensum aedificiis. 1, 68, 6 proruunt fossas, inveniunt crates i. q. proruta a labris terra fossas complent.

b) de hom. III, 22, 3 hostem profligare ac p. cf. profligo A. 23, 7 ballistâ ingentibus saxis hostilem aciem proruebat.

proscribo. a) i. q. öffentlich bekannt machen 13, 51, 2 edixit princeps, ut leges cuiusque publici, occultae ad id tempus, proscriberentur.

b) i. q. üchten 6, 51, 3 proscripsum patrem exul secutus. — part. perf. subst. I, 48, 7 avus e proscripitis (erat).

proscriptio. i. q. ächtung 1, 2, 8 cum ferocissimi per acies aut proscriptione cecidissent. 10, 11 proscriptionem civium, divisiones agrorum ne ipsis quidem qui fecere laudatas (esse).

prosequor. A) a) *propr.* IV, 60, 11 dat custodes, qui . . . leves abeuntes (milites) prosequerentur. — G 40, 11 (sacerdos deam) vectam bubus feminis multa cum veneratione prosequitur. — de adolescentibus discendi studiosis D 34, 5 hunc sectari, hunc prosequi, huius omnibus dictionibus interesse . . . adsuerebat. — D 9, 10 quis Saleium nostrum, egregium poetam . . . deducit (in forum et retro domum) aut salutatur (domi) aut prosequitur (proficiscentem)? Peter in univ. explic. I, 90, 16 quasi dictatorem Caesarem aut imperatorem Augustum prosequerentur, ita studiis votisque certabant (vulgus). 14, 4, 18 Nero . . . prosequitur abeuntem (matrem). II, 9, 3 Galatiam ac Pamphyliam provincias Asprenati regendas Galba permiserat. datae . . . duae triremes ad prosequendum (sc. Asprenatem). part. praes. subst. 13, 14, 4 degrediente eo (Palatio) magna prosequendum multitudinem . . .

b) *transl.* a) A 18, 31 ne laureatis quidem gesta prosequutus est (Agricola).

β) D 9, 20 ut beatissimus recitationem eius eventus prosequatur. . . 13, 35, 22 nec, ut in aliis exercitiis, primum alterumque delictum venia prosequeretur. G 30, 4 Chattos suos saltus Hercynius prosequitur simul atque deponit.

B) *latiore sensu* i. q. erweisen, widmen a) qm 2, 71, 14 non hoc praecipuum amicorum munus est, prosequi defunctum ignavo questu.

β) qd D 32, 8 id non doctus modo . . . auditor, sed etiam populus intellegit ac statim ita laude prosequitur, ut . . . oratorem esse fateatur. 4, 38, 13 socios cives . . . precor, . . . ut, quandoque concessero, cum laude et bonis recordationibus facta ac famam nominis mei prosequantur. — [codd. D 1 et 35 cf. persequor.]

prospecto. A) *propr.* i. q. in die ferne hinschauen, aus der ferne zuschauen I, 33, 5 ut . . . prospectante Galba Capitolium adeat. III, 68, 8 in sua contione Vitellius, inter suos milites, prospectantibus etiam feminis, pauca . . . locutus. 13, 25, 20 ipse (Nero) occultus et plerumque coram (vor aller augen) prospectans. 3, 1, 11 complentur . . . moenia ac tecta, quaque longissime prospectari poterat, maerentium turba. Pro 'qua' expectatur 'unde'. — III, 38, 23 Vitellius . . . fovet aemulum principis labores (leiden) e convivio prospectantem.

B) *transl.* a) de locis i. q. die aussicht haben, gewähren III, 60, 3 locus ipse castrorum placebat, late prospectans. — 4, 67, 12 prospectabat (insula) pulcherrimum sinum. 14, 9, 7 quae (villa Caesaris) subiectos sinus editissima prospectat. V, 6, 3 terra finesque . . . septentrionem e latere Suriae longe prospectant i. q. spectant ad cf. latus b. β.

b) 6, 48, 14 prospectare iam se acrius servitium i. q. schaue in der ferne, sehe voraus.

prospectus. *propr.* I, 40, 2 agebatur huc illuc Galba vario turbae fluctuantis impulsu, completis undique basilicis ac templis, lugubri prospectu i. q. von wo man einen traurigen ausblick hatte. III, 20, 11 non . . . nisi die intrandum. an obpugnationem inchoaturos adempto omni prospectu, quis aequus locus, quanta altitudo moenium, tormentisne . . . an operibus . . . adgredienda urbs foret? i. q. die möglichkeit vor sich zu sehen. 2, 23, 6 adimere cf. grando. — plur. 15, 42, 4 aperta spatia et prospectus i. q. aus-, fernsichten.

prosper. I) A) *adi.* a) c. opp. et sim. I, 65, 15 se . . . partem exercitus et prosperarum adversarumque rerum socios (esse). II, 77, 8 inter nos non idem p. adversarumque rerum ordo erit. I, 2, 4 prosperae in Oriente, adversae in Occidente res. II, 23, 25 (Otho) trepidabat, rebus prosperis incertus et inter adversa melior. III, 18, 6 haud perinde rebus p. ducem desideraverant atque in adversis deesse intellegebant. II, 97, 7 legati . . . prosperis Vitellii rebus certant ad obsequium, adversam eius fortunam ex aequo detrectabant. 2, 26, 2 miles laetus animi, quod adversa maris expeditione prospera pensavisset. 6, 22, 14 si illi gravem fortunam constanter tolerent, hi prospera inconsulte utantur cf. 22, 6 tristitia, laeta, 22, 11 mala, bona, adversa, beati, miserimi. I, 27, 5 haruspex . . . tristitia exta . . . praedicat, audiente Othone . . .

idque ut *laetum* e contrario et suis cogitationibus *prosperum* interpretante. 62,17 cf. *b* p. 741^a. II,1,3 (*imperium*), quod varia sorte *laetum* rei p. aut *atrox*, ipsis principibus *prosperum* vel *excitio* fuit. 13,57,10 bellum *Hermunduris* *prosperum*, *Chattis* *excitiosius* fuit. IV,61,12 *prosperas* Germanis res et *excidium* legionum praedixerat (*Velaeda*). A 33,21 fugientibus *periculosissima* quae hodie *prosperrima* sunt. 2,5,7 quae sibi . . . *belligeranti saeva* vel *prospera* evenissent. V,17,7 *cuncta* mox *prospera* et *hosti contraria* evenisse. 14,51,17 *prospera* populi et *militum fama Rufus*, quod apud *Neronem adversum* experiebatur. III,18,15 *memor* . . . *vulnerum*, quibus tam *anceps* proelii *fortuna*, quamvis *prospero* fine, equites equosque *adfectaverat*. 12,38,5 *censetur* *Ostorio* triumphi insignia, *prosperis* ad id *rebus* eius, mox *ambiguus*. 16,22,16 *prosperas* [M *prospera*] *principis* *res *spernit [M *respernit*]: etiamne *luctibus* et *doloribus* non *satiatur*? [Andresen 1891 p. 15 *prospera* *principis* *spernit*: at cf. II,1,11.] I,49,8 *Galba* . . . *quinque principes* *prospera* *fortuna* *emensus* et *alieno imperio felicior* quam suo.

b) 1) α) II,4,4 *pandi viam* et *mare* *prosperum* accepit. IV,49,11 p. *navigazione* praevenit *Papirium*. 6,37,8 *auspicium* *p. *transgressus*. A 13,5 p. *pugnā* (terrui) *incolas*. 3,21,18 p. *adversum* *Numidas* *pugnā* facit. A 24,2 *gentis* *crebris* simul ac p. *proeliis* *domuit*. 1,56,20 *Marsos* *congregari* *ausos* p. *proelio* *cohibuit*. 11,10,7 p. *proeliis* . . . *nationes* *subegit*. II,93,14 *sinistrum* . . . *rumorem* p. *proelio* *verterat*. III,69,82 cf. β. 2,26,8 p. *illi* et *magna* *proelia* (esse). IV,67,11 *Sequanorum* p. *acie* *belli* *impetus* *stetit*. 30,5 *pugnatum* . . . *subita* et p. *eruptione*. 2,26,2 *expeditione* p. cf. a. 15,26,4 *integrum* *militem* et *crebris* ac p. *laboribus* *exercitum*. A 14,11 *Suetonius* . . . *biennio* *prosperas* *res* *habuit*, *subactis* *nationibus* *firmisque* *praesidiis*. I,2 cf. a. 62,17 ut *haud* *dubium* *magnae* et p. *rei* *omen* *acciperetur*. 65,11,77 cf. a. II,1,11 *prosperae* *Vespasiani* *res*. 57,7 *prosperas* *apud* *Bedriacum* *res* ac *morte* *Othonis* *concidisse* *bellum* *accepit*. 97 p. *Vitellii* *rebus* cf. a. III,6,3 *quam* *gloriam* *ei *dux* *Corbulo* et *prosperae* in *Armenia* *res* *addiderant*. 50,6 *legio* *sese* *adiunxerat*, *initio* *cunctata*, sed p. *rebus* *anxia* *quod* *defuisset*. IV,61 cf. a. V,14,3 ut *memoria* *prosperarum* *illic* *rerum* *augescerent* *barbarorum* *animi* i. q. *prosperare* *illic* *gestarum*. 12,38,5 p. *ad* *id* *rebus* *eius* cf. a. 14,37,14 *cognitis* . . . *vicensimanorum* p. *rebus*. 16,22,16 *p. *principis* *res cf. a. II,23 *rebus* p. III,18 cf. a. 12,37,2 si . . . *tanta* *rerum* p. *moderatio* (*mibi*) *fuisset*, . . . I,14,10 p. *de* *Pisone* *fama* *consilio* *eius* *fidem* *addiderat*. 4,52,20 *reos* *tutando* *prosperiore* *eloquentiae* *quam* *morum* *fama* *fuit*. 14,51,17 p. *populi* et *militum* *fama* *Rufus*. 4,38,20 *unum* *insatiabiliter* *parandum* (*principibus*), p. *sui* *memoriam*. I,49,6,22 p. *fortuna* cf. a. II,6,7 *Pompeio*, *Cassio* . . . *haud* *prosperi* *excitus* *fueraut*. III,18 p. *sine* (*proelii*) cf. a. II,25,8 *cunctator* *natura* et *cui* *canta* *potius* *consilia* *cum* *ratione* *quam* *prospera* *ex* *casu* *placereut*. IV,51,1 *post* . . . p. *undique* *nuntios*. 85,2 *prosperos* *rerum* in *Treveris*

gestarum *nuntios* *accepere*. 2,41,13 *reputantibus* *haud* *prosperum* in *Druso* . . . *favorem* *vulgi* (*fuisse*). 6,51,7 *Drusus* *prosperiore* *civium* *amore* *erat*. 12,68,11 *quo* . . . *tempus* *prosperum* *ex* *monitis* *Chaldaeorum* *adventaret*. A 33,2,5 cf. a. IV,71 cf. β. V,17 cf. a. 15,36,5 *cuncta* in *re* p. . . *immota* ac *prospera *fore*. 12,64,16 *haud* *minus* *vitiis* *aemulabantur*, *quam* *si* *qua* *ex* *fortuna* *prospera* *accepereut*.

β) c. *dat.* II,1,3 *imperium* *principibus* p. *fuit* cf. a. III,69,14 *modicum* *ibi* *proclium* . . . , sed p. *Vitellianis* *fuit*. 82,13 *proelia* . . . *multa* et *varia*, sed *Flavianis* . . . *saepius* p. (*erant*). IV,61 p. *Germanis* *res* *praedixerat* cf. a. 13,57,10 *bellum* *Hermunduris* p. *fuit* cf. a. IV,71,12 *pulsus* *Tutorem*, *caesos* *Treveros*, *cuncta* *hostibus* p. *accepere*. — I,27 cf. 2. β.

2) i. q. *glückverheissend* α) II,78,8 *grande* *id* *prosperum* *que* *consensu* *haruspicum* *erat*. III,17,14 *exciti* *prospero* *clamore*. *Prammer* *expl.* *freudengeschrei*, *lauter* *ubel*.

β) c. *dat.* I,27,5 *Othone* *id* *suis* *cogitationibus* p. *interpretante* cf. a.

B) *subst.* non nisi *num. plur. gen. neutr. a) c. opp.* et *sim.* III,66,7 *ipsum* *sane* *senem* et *prosperis* *adversisque* *satiatum*. 1,1,8 *veteris* *populi* *R.* *prospera* vel *adversa* *claris* *scriptoribus* *memorata* *sunt*. 12,14,20 *nulla* *huic* (*Vononi*) p. *aut* *adversa*, *quis* *memoraretur*. III,13,23 *quid* *dicturos* (*se* *esse*) *repositibus* (*den* *nachweis* *verlangen*) *aut* *prospera* *aut* *adversa*? i. q. *das* *durch* *den* *verrath* *erreichte* *glück* *oder* *die* *erlittenen* *niederlagen*. 52,11 *ut* *ex* *eventu* *rerum* *adversa* *abnueret* vel *prospera* *adgnosceret* (*Mucianus*). A 27,6 *iniquissima* *haec* *bellorum* *condicio* *est*: *prospera* *omnes* *sibi* *vindican*, *adversa* *uni* *imputantur*. IV,52,8 *quorum* (*principum*) *prosperis* et *alii* *fruantur*, *adversa* *ad* *iunctissimos* *pertineant*. 14,38,16 *cuius* (*Suetonii*) *adversa* *pravitati* *ipsius*, *prospera* *ad* *fortunam *referebat*. IV,2,19 *nec* *perinde* *prosperis* *socius* (*sc. fratri*) *quam* *adversis* *abstractus* (*L. Vitellius*). 34,1 *dux* *uterque* *pari* *culpa* *meritus* *adversa* *prosperis* *defuere* i. q. *das* *glück* *nicht* *benutzen*. 1,64,9 *nox* . . . *legiones* *adversae* *pugnae* *exemit*. *Germani* *ob* *prospera* *indefessi* . . . I,85,14 *ne* *diffidere* *dubiis* ac *parum* *gaudere* *prosperis* *viderentur*. 12,5,15 *coningem*, *prosperis* *dubiisque* *sociam*. 11,15,10 *ne* *ritus* *sacrorum* *inter* *ambigua* *culti* *per* *prospera* *oblitterarentur*. 12,33,2 *quem* (*Caratacum*) *multa* *ambigua*, *multa* *prospera* *extulerant*. II,24,18 *mille* *equites*, *cumulus* *prosperis* *aut* *subsidiū* *laborantibus*, *dncebantur*. III,64,9 *ipsum* *Vitellium* *ne* *prosperis* *quidem* *parem*, *adeo* *ruentibus* *debilitatum*.

b) c. *gen.* IV,52,1,1. 14,38 cf. a. — A 27 *prospera* *omnes* *sibi* *vindican*. III,13 *reposcere*. 52 *adgnosceret*. 1,1 *memorare*. 14,38 *ad* *fortunam* *referre*. — IV,34 *prosperis* *deesse*. — I,85 *gaudere* *prosperis*. IV,52 (*principum*) *prosperis* *frui*. V,15,13 *Germani* *prosperis* *feroces*, *Romanos* *pudor* *excitaverat*. — 4,1,3 *Germanici* *mortem* *inter* *prospera* *ducebat*. *Cetera* *vide* *sub* *a*.

II) *adv.* non nisi *prosperare* D 7,6 *reum* p. *defendere* *aut* . . . *causam* . . . *feliciter* *orare* i. q. *eventu*

secundo. 11,19,13 *adversa* in rem p. casura: sin p. egisset, . . 15,2,8 *pacem* numquam ipsis p. *laccessitam* nunc quoque in *exitium* suum abrumpunt. — D5,25 *rebus p. fluentibus*. 15,5,9 nec praesentia p. fluebant. II,23,11 a Marcio . . p. *pugnatum* (est). IV,36,3 equestri proelio p. *certavit*. III,77,17 *lauream gestae* p. rei ad fratrem misit. 2,49,7 (Duilius) primus rem R. p. mari gessit. 13,9,19 ob res a Quadrato et Corbulone p. *gestas*. 1,28,4 p. *cessura* *qua pergeret. 2,46,3 illius consilii *gesta* (esse) quae p. *cecidierint*. 57,1 *cuncta socialia p. composita* . . 3,39,5 *cuncta p. acta* (sunt), caesis populatoribus . . 11,19,13 cf. supra. 4,31,16 (Suillium) Claudii principis *amicitia* diu p. numquam bene *usum*. — 15,45,5 (aurum), quod triumphis, quod votis omnis populi R. aetas p. [Acidal. prospera re] aut in metu *sacra* verat i. q. per prospera, im glück.

prosperitas. A 18,29 nec Agricola prosperitate *rerum* in vanitatem *usus* . .

prospero. IV,53,13 praetor . . deos precatus, uti *coepa* prosperarent. c. dat. 3,56,13 (Tiberius) veneratus deos, ut *consilia* sua rei p. prosperarent.

prospicio. A) *intrs.* i. q. *sorgen* 1,46,11 satis prospectum (esse) urbanae servituti.

B) *trs.* i. q. *voraussehen* 2,36,11 *unde* prospici posse quae cuique tam longo temporis spatio mens, domus, fortuna?

prosterno. i. q. *niederstrecken, niederwerfen*

a) *propr.* 12,47,11 decidisse simulans genua Mithridatis invadit ipsumque prosternit. 15,53,6 Lateranus . . genibus principis accidens prosterneret incautum premeretque. 1,32,4 prostratos (centuriones) verberibus mulcant (milites). IV,34,26 forte Civilis lapsu equi prostratus . . in *re milit.* III,27,14 donec . . exsangues aut laceros prosternerent multa cum strage. 3,46,15 (milites) *trudibus* aut *furcis* inertem *molem* (i. e. ferratos) prosternere, iacentesque . . quasi exanimis linquebantur. [Loc. corrupt. 11,23,18 quid si memoria eorum oreter, qui *sub Capitolio et arce Romana manibus eorundem *prostrati *sint? cf. com. crit.]

b) *transl.* IV,42,23 cum . . innoxios pueros, inlustres senes, conspicuas feminas *eadem ruina* prosterneret. — IV,43,2 spem (cepit) Helvidius posse etiam Marcellum prosterni i. q. perverti. — D 11,5 fore arbitrarat ut a *laudatione* eorum (oratorum) digressus detrectaret poetas atque *carminum studium* prosterneret i. q. völlig verwerfen.

prosum. a) de hom. c. *abl.* III,20,6 militibus cupidinem pugnandi convenire, duces providendo, consultando, cunctatione saepius quam temeritate prodesse. ut . . armis ac manu victoriam *inverit* (Antonius), ratione et consilio, propriis ducis artibus, profuturum (se). — II,75,5 *quid* enim profuturas cohortes alasque, si . . ?

b) de rebus a) A 24,15 idque etiam *adversus* Britanniam profuturum, si Romana ubique arma (essent) et velut e conspectu libertas tolleretur. 4,33,11 ceterum ut profutura (sunt), ita minimum oblectationis adferunt. — II,16,4 procuratoris temeritas, tanta mole belli *nihil* in summam [Rhenan.; M summa] profutura, ipsi

exitiosa. IV,29,9 nihil prodesse virtus, fors cuncta turbare. 13,38,10 equiti . . si detecta corpora obicerentur, nihil profuturam (esse) multitudinem. 15,54,21 nihil profuturum (esse) unius silentium. — III,2,13 *quid* tum claustra montium profutura? *quid* tractum in aetatem aliam bellum?

β) add. *dat.* I,53,15 in Verginium favor *cui-cumque alii* profuturus i. q. die dem nächsten besten zu gute kommen musste. II,10,13 apud alios nihil aeque reo proderat quam nimia potentia accusatoris. 16,26,15 cohibuit spiritus eius Thræsea, ne vana et reo non profutura, intercessori *exitiosa* inciperet. 14,43,14 quem dignitas sua defendet, cum praefecto [Andresen; M praefectus] urbis non profuerit? III,2,19 et profuis *disciplinae* ipsum pudorem. 15,19,13 ne simulata adoptio in ulla parte muneris publici *iuvaret* ac ne *usurpandis* quidem *hereditatibus* prodesset.

protego. *transl.* i. q. *decken, beschützen a) quis quid* II,83,11 Vitellium in incerto fore, quam *partem Italiae* protegeret, si . . litora infestis classibus peterentur. 1,56,6 centuriones . . cum protegerent Galbae *imagines*, impetu militum abrepti vinctique. 3,14,16 *effigies* Pisonis . . divellebant, ni *iussu* principis protectae repositaeque forent. 60,9 (seditiones) populi, *flagitia* hominum ut caerimonias deum protegentis. 65,6 primores civitatis, quibus *claritudo* sua *obsequiis* protegenda erat.

β) *quis qm* 14,43,16 quem numerus servorum *tuebitur*, cum Pedanium quadringenti non protexerint? 15,57,12 clariore exemplo libertina mulier in tanta necessitate alienos ac prope ignotos protegendo, cum ingenui . . carissima suorum . . pignorum *proderent*. II,16,16 direptos vastatosque classe etiam quos cohortes alaeque protegerent. 21,14 vineas protegendis obpugnatoribus expediunt cf. perfringo b. 60,17 Trachalum *adversus* criminantes Galeria uxor Vitellii protexit. IV,10,4 vilis et nocens reus protegi non poterat. 4,13,15 ni Lamia et Apronius . . insontem protexissent. . . 6,35,15 fortissimis satellitum protegentibus saucium. 14,42,6 concursu plebis, quae tot innoxios protegēbat. 16,28,11 agere senatorem et principis obtrectatores protegere solitus (Thræsea) veniret, censeret. II,36,4 iam vulneratum (Macrum) . . invaserant, cum *intercursu* tribunorum centurionumque protegitur. 1,27,11 lapidis ictu cruentus et exitii certus *adkursu* multitudinis . . protectus est. 14,5,10 Crepereius . . statim exanimatus est. Agrippina et Acerronia eminentibus lecti *parietibus* . . protectae sunt. III,73,18 ceteri per varios casus elapsi (sunt), quidam servili *habitu*, alii *fide* clientium protecti [Nipp.; M contacti] et inter sarcinas abditi. 4,5,12 qui (reges) *magnitudine* nostra proteguntur *adversus* externa imperia. 1,13,26 donec Haterius Augustam oraret eiusque curatissimis *precibus* protegeretur. 11,36,14 Caesoninus *vitiis* protectus est, tamquam . . passus muliebria. vi *reflex.* III,20,18 si aggerem struere, si *pluteis cratibus*ve protegi necesse fuerit, . .

γ) *quid quid* 15,43,5 additis porticibus, quae frontem insularum protegerent.

δ) *quid qm* 6,6,10 Tiberium non fortuna, non solitudines protegebant, *quin* tormenta pectoris . . . fateretur.

ε) III,33,3 non dignitas, non aetas protegebatur, *quo minus* stupra caedibus . . . miscerentur.

protendo. *propr.* 2,21,3 cum ingens multitudo artis locis praelongas *hastas* non protenderet, non *colligeret*. 14,37,4 eques protentis hastis perfringit quod obvium . . . erat. I,36,12 nec deerat Otho protendens *manus* adorare vulgus, iacere oscula. 14,8,4 quidam manus protendere. 8,22 protendens *uterum* 'ventrem feri' exclamavit. 15,67,18 admonitus fortiter protendere *vervicem*, 'utinam' ait 'tu tam fortiter ferias!' — III,68,13 simul *filium* protendens, modo singulis modo universis commendans . . . i. q. manibus porrectis ostendens. — [13,17,4 M cf. portendo. 43,15 M cf. praetendo.]

profero. a) *propr.* II,70,6 protritis *arboribus* ac *frugibus* dira vastitas. 1,65,19 (equi) proterere *iacentes*. IV,17,15 Batavo equite protritos (esse) *Aeduos* i. q. nieder, über den haufen geritten.

b) *transl.* II,26,1 pedes erupit; protrita hostium acie versi in fugam etiam qui subveniebant.

protinus. G 44,3 trans Lugios Gotones regnantur, . . . p. deinde ab (am) Oceano Rugii et Lemovii i. q. unmittelbar, gleich.

protraho. *propr.* I,43,11 a quibus protractus Piso in foribus templi trucidatus est. III,84,26 pudenda latebra semet occultans ab . . . tribuno cohortis protrahitur. IV,1,5 (victores) scrutari ac protrahere additos. 27,7 (legatum) protractum e tentorio . . . 36,12 protractum e cubili interficiunt.

proturbo. i. q. *fortiagen* I,31,17 Illyrici exercitus electi Celsum *infestis pilis* proturbant. 60,9 militum *conviciis* proturbatus . . . Trebellius. II,85,5 proturbatis qui de Othone nuntiabant. IV,41,13 ad Africanum transgressi (patres) eum quoque proturbant (sc. e curia). 11,36,11 is . . . corpore insigni *accitus* ultro noctemque intra unam a Messalina proturbatus erat. 2,69,8 Piso . . . admotas *hostias*, sacrificalem *apparatum*, festam Antiochensium *plebem* per liciores proturbat. in *re milit.* 2,11,10 collectos in orbem pars congressi, quidam eminus proturbant. 20,10 dux . . . funditores libritoresque excutere tela et proturbare hostem iubet. 3,74,16 per expeditos . . . mutantem mapalia Tacfarinatem proturbabat. 11,8,10 ignarum et exterritum Gotarzen proturbat. 15,9,6 *catapultis* et *balistis* proturbat barbaros.

prout. a) i. q. *ie nachdem* D 31,20 orator, sive apud infestos sive apud cupidos . . . dicendum habuerit, tenebit venas animorum, et p. cuiusque natura postulabit [F postulaverit], adhibebit manum et temperabit orationem. 31,30 ne Epicuri quidem . . . exclamationes adsumere iisque p. res poscit [Pithoeus poscet], uti alienum erit oratori. G 6,4 ut eodem telo, p. ratio poscit, vel comminus vel eminus pugnent. A 12,22 in rubro mari viva . . . saxis avelli (margarita), in Britannia, p. expulsa sint, colligi. 18,16 non ignarus instandum famae ac, p. prima cessissent, terrorem ceteris fore. 37,11 iam hostium,

p. cuique ingenium erat, catervae armatorum paucioribus terga praestare, quidam inermes ultro ruere ac se morti offerre. G 11,12 rex vel princeps, p. aetas cuique, p. nobilitas, p. decus bellorum, p. facundia est, audiuntur. 32,8 excipit (equos) filius, non ut cetera, maximus natu, sed p. ferox bello et melior (est). I,12,10 multi stulta spe, p. quis (erat) amicus vel cliens, hunc vel illum ambiosis rumoribus destinabant (principem). 51,17 Sequanis Aeduisque ac deinde (i. q. reliquis), p. opulentia civitatibus erat, infensi . . . 1,28 cf. infra. G 3,5 terrent trepidantem, p. somni acies, nec . . . II,74,15 esse privatis cogitationibus progressum, *esse regressum, et p. velint, plus minusve sumi ex fortuna. 98,4 nutabat (Festus), palam . . . edictis Vitellium, occultis nuntiis Vespasianum fovens et haec illave defensurus, prout invalissent. III,3,8 non ut plerique incerta disseruit, huc illic tracturus interpretatione, p. conduxisset. 12,6,15 morem accommodari, p. conducat, et . . . 13,8,12 socii reges, p. bello conduceret, parere iussi (sunt). III,47,17 tumido mari, p. fluctus attollit, summa navium tabulis augent. — in *enuntiat. disunct.* II,10,9 id senatus consultum varie iactatum et, p. potens vel inops reus inciderat, infirmum aut validum, *retinebatur adhuc terrori. 1,28,6 aeris sono . . . strepere (miles); p. splendidior obscuriorve (luna erat), laetari aut maerere. 12,58,9 reddita (est) Rhodiis libertas, adempta saepe aut firmata, p. bellis externis meruerant aut domi seditione deliquerant. — c. *coni. iterat.* I,48,20 audax, callidus, promptus et, p. animum intendisset, pravus aut industrius, eadem vi. 59,5 cohortes . . . a legione digressae, p. inclinasset, grande momentum sociae aut adversae. 62,15 aquila leni meatu, p. agmen incederet, velut dux viae praevolavit.

b) *deminuta vi* i. q. *ut* G 31,14 nulli domus aut ager aut aliqua cura: p. ad quemque venire, aluntur i. q. wo sie auch hinkommen.

proveho. A) *propr.* III,18,3 ad quartum a Cremona lapidem fulsere legionum *signa* . . . laeto . . . proelio *illuc usque* provecta i. q. vorgerückt.

B) *transl.* a) i. q. *vorwärtsbringen, fördern* D 36,4 eadem ratio in nostra . . . civitate antiquorum *eloquentiam* provexit. I,1,15 *dignitatem* nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim.

b) i. q. *emporheben, befördern* III,44,8 centuriones ac milites a Vitellio provecti. 15,51,9 erat nauarchus . . . Proculus . . . non ex magnitudine sceleris provectus, ut rebatur. II,76,25 posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius documento, nullis stipendiis, nulla militari fama, Galbae odio provectus. 13,20,7 ut . . . Burrum . . . demovere praefectura destinaret, tamquam Agrippinae gratia provectum. II,75,8 percussorem eius Volaginium e gregario ad summa militiae provectum (esse). 11,6,11 (Arruntium et Aeserninum) ad summa provectos (esse) incorrupta vita et facundia.

c) IV,7,3 paulatim per alterationem *ad* continuas et infestas orationes provecti sunt. III,

17,5 eo postremo ardoris provectus est, ut . . 4,10,8 eo audaciae provectum (esse Seianum), ut . . 1,80,10 qua haesitatione postremo eo provectus est, ut . . 2,55,23 largitione, ambitu . . eo usque corruptionis provectus est, ut . . 14,2,2 ardore retinendae Agrippinam potentiae eo usque provectam (esse), ut . . 35,6 eo provectas (esse) Romanorum cupidines, ut . . 12,11,11 rem. R. huc satietate gloriae provectam (esse), ut externis quoque gentibus quietem velit.

d) de tempore III,46,4 (bellum) longius provectum est i. q. zog sich in die länge. — 13,20,1 provecta nox erat. 15,69,14 provecta nocte. 1,4,4 provecta iam senectus (Augusti) aegro et corpore fatigabatur. 3,30,16 (Salustius) aetate provecta . . 6,11,15 Taurus, quamquam provecta aetate, . . 4,50,5 Dinis, provectus senecta . .

provenio. A) non nisi vi praegn. a) propr. A 12,17 (fruges) tarde mitescunt, cito proveniunt. 13,57,6 illo in amne illisque silvis *saalem provenire, non . . eluvie maris arescente unda, sed . . — IV,65,11 nobiscum per conubium sociatis quique mox provenerunt haec patria est i. q. nati sunt.

b) transl. 3,26,6 postquam exui aequalitas et . . ambitio et vis incedebat, *provenere dominationes multosque apud populos aeternum mansere.

B) a) propr., vi praegn. 16,2,10 non solitas tantum fruges . . gigni, sed nova ubertate provenire terram i. q. gedeihe.

b) transl. 1) in univ. i. q. von statten gehen II,20,14 gnarus, ut initia belli provenissent. famam in cetera fore.

2) vi praegn. i. q. gut von statten gehen, glücken a) II,16,6 invare Vitellium Corsorum viribus statuit, inani auxilio, etiam si provenisset. III,41,16 cognito pugnae . . eventu non ignavum et, si provenisset, atrox consilium iniiit. IV,18,2 si destinata provenissent, validissimarum . . nationum regno imminabat. 69,10 quam, si cuncta provenissent, sedem imperio legerent? 1,19,13 cetera mandatuos, ubi prima provenissent. 4,12,7 Seianus . . ferox scelerum, et quia prima provenerant, volutare secum . . 14,25,4 aggeri . . et inrumpentium armis cessere. quae facilius proveniebant, quia . .

β) c. dat. IV,34,10 temptaverat . . obsessorum animos, tamquam perditae apud Romanos res (essent) et suis victoria provenisset i. q. zu-fallen, contingere.

providentia. a) propr. i. q. das vorsichsehen IV,29,8 concursus incerti (erant per tenebras), neque feriendi neque declinandi providentia.

b) transl. i. q. vorsorge II,19,7 laudari *providentia ducis, quod coloniam . . validam . . sedem bello legisset. 13,3,5 postquam ad providentiam sapientiamque (Clandii) flexit (Nero in laudatione fimbri), . .

provideo. non nisi transl. a) i. q. vorher-, voraussehen a) c. acc. IV,15,13 nec providerant [M, al. praev.] impetum hostium milites, nec, si providissent [al. praev.], satis virium ad ar-cendum erat. V,12,5 providerant [al. praev.] conditores ex diversitate morum crebra bella.

4,58,8 neque tam incredibilem casum providebant, ut undecim per annos libens patria careret. 11,7,8 nihil a quoquam expeti, nisi cuius fructus ante providerit. 14,59,1 Plautum ea non movere, sive nullam opem providebat inermis atque exul, seu . . i. q. vor sich sah. 4,41,6 huc flexit (Seianus), ut Tiberium ad vitam procul Roma . . degendam impelleret. multa quippe providebat: sua in manu aditus . . fore, . .

β) seq. acc. c. inf. 4,40,25 cum . . immensum attolli provideret (Augustus) quem coniunctione tali super alios extulisset.

b) i. q. vorsorge tragen, vorkehrungen treffen, im voraus besorgen a) absol. III,20,5 duces providendo, consultando, cunctatione saepius quam temeritate prodesse i. q. vorsorge, vorsicht. 40,12 dum media sequitur, nec ausus est satis nec providit i. q. handelte, war nicht vorsichtig genng. 12,39,6 crebra hinc proelia . . temere proviso [Lips., Nipp. provisum], ob iram ob praedam i. q. mit vorbedacht.

β) c. acc. II,19,12 provisiva parataque (sunt) non arma modo, sed obsequium et parendi amor. III,50,20 nec pecuniam aut frumentum providerant. 12,50,7 atrox hiems *seu parum provisum commeatus et orta ex utroque tabes perpellunt Vologesen omittre praesentia. 15,4,7 inerant milites et provisum ante commeatus. 12,47,4 (Mithridaten) in lucum . . trahit, provisum illic sacrificii paratum [Pflugk; M sacrificium imperatum] dictitans, ut dis testibus pax firmaretur. 13,17,2 nox eadem necem Britannici et rogum coniunxit, proviso ante funebri paratu. 15,64,12 Statium . . orat provisum pridem venenum . . promeret. 1,8,29 provisum etiam heredum in rem p. opibus. 12,67,6 Agrippina . . provisam iam sibi (i. q. a se) Xenophontis medici conscientiam adhibet. *15,13,7 vis si ingrueret, provisum exemplis cladis Caudinae Numantinaeque (sc. quibus excusarent talem ignaviam) i. q. hatten im voraus zur hand. II,12,11 vastare, rapere eo atrocius, quod nihil usquam provisum (erat) adversum metus i. q. nirgends vorkehrungen getroffen waren. 15,59,7 nihil adversum haec Neroni (i. q. a N.) provisum (esse). V,17,8 quae provideri astu ducis oportuerit, providisse [al.; M in loco correcto previse; Agricola, Nipp. provisiva], campos madentes et ipsis gnaros, paludes hostibus noxias. 2,14,5 vocat (Germanicus) contionem et quae sapientia provisiva [Gronov; M praev.] aptaque imminenti pugnae (essent) disserit. 77,8 multa, quae provideri non possint, fortuito in melius casura (esse). 6,3,6 repperisse prorsus (Gallionem) quod divus Augustus non providerit i. q. ausser acht lassen. 14,31,21 quod (i. e. coloniam munitis saepire) ducibus nostris (i. q. a d. n.) parum provisum erat, dum amoenitatis prius quam usui consulitur. 1,5,15 provisum quae tempus monebat . . rerum potiri Neronem fama . . tulit. 13,39,11 circumspicis munimentis et quae expugnationi idonea provisiva, hortatur milites. 14,14 id solum dis et sibi (i. q. a dis et se) provisum (esse), quod viveret privignus. 50,10 plerasque vectigalium societates a consulibus . . constitutas (esse) acri etiam tum

populi R. libertate; *reliqua* mox ita provisa (esse), ut ratio quaestuum et necessitas erogationum inter se congrueret. 15,44,1 et haec quidem humanis consiliis providebantur. mox petita dis piacula. — add. *dat.* 4,25,9 ab Romanis (v. *seiten der R.*) . . *cuncta* (erant) *proclio* provisa: hostibus contra omnium nesciis . .

γ) 14,43,5 *super* omnibus negotiis melius atque rectius olim provisum (esse) i. q. de, in *betreff*, für.

δ) seq. *ut, ne* I,29,19 provisum adoptione videbatur, *ut* ne post Galbam quidem bello locus esset. IV,22,5 parum provisum (erat), *ut copiae in castra conveherentur. 4,6,21 cf. *infra*. 13,15,20 ut proximus quisque Britannico neque fas neque fidem pensi haberet, olim provisum erat. — I,16,20 mihi ac tibi providendum est, *ne* etiam a bonis desideretur (Nero). II,25,10 satis cito incipi victoriam ratus, ubi provisum foret, ne vincerentur. 82,14 missi . . legati, provisumque (est), ne . . terga nudarentur. 3,69,5 quanto fore mitius . . provideri ne peccaretur? 4,6,21 ne provinciae novis oneribus turbarentur utque vetera . . tolerarent, providebat (Tiberius).

ε) 15,51,17 provisum (esse), *quoniam modo* poenas eversae rei p. daret (Nero). — part. praes. *adi.* i. q. *vorsichtig* I,85,18 hostem . . Vitellium vocantes, providentissimus quisque vulgaribus conviciis, quidam vera probra iacere.

providus. a) G 8,7 inesse (feminis) . . sanctum aliquid et providum putant i. q. voraussehend, prophetisch. c. *gen.* 6,46,12 iactis vocibus, per quas intellegeretur providus futurorum.

b) α) i. q. *vor-, fürsorge tragend* c. *gen.* 4,38,5 rerum vestrarum providum, constantem in periculis . . credant (me, Tiberium). *subst.* 15,34,1 illic, plerique ut arbitrabantur, triste, ut ipse, providum potius et secundis numinibus evenit i. q. etwas vorsorgliches; ein günstiges zeichen von göttlicher obhut.

β) i. q. *vorsichtig, behutsam* 13,38,7 cuiumque mortalium, nedum veteri et provido *duci*, barbarae astutiae patuissent. *subst.* III,3,3 haec . . ita effudit, ut cautos quoque ac providos permoveret i. q. bedächtigte u. vorsichtige zuhörer.

provincia. A) de p. *Romanis extra Italiam* a) I,4,3 repetendum videtur, qualis status *urbis*, quae mens *exercituum*, quis habitus *provinciarum*, quid in *toto terrarum orbe* validum, quid aegrum fuerit. D 10,5 quando . . recitationum fama in totam *urbem* penetrat? nedum ut per tot provincias innotescat. 28,9. I,50,11 cf. *infra*. II,28,9 si provincia urbe et salute imperii potior sit, omnes illic sequerentur. III,38 cf. *infra*. I,80,11 (mandavit Tiberius) quibusdam provincias, quos egredi urbe non erat passurus. 3,34,6 neque, ut olim, obsideri urbem bellis aut provincias hostilis esse. 11,1,9 clarum ex eo in urbe, didita per provincias fama . . 12,60,7 alias per provincias et in urbe pleraque concessa sunt, quae . . 13,21,18 existat qui cohortes in urbe temptatas, qui provinciarum fidem labefactatam . . arguat. 33,6 Cossutianum Cilices detulerant . . idem ius audaciae in provincia ratum, quod in urbe exercuerat. 46,18

Otho . . ne in urbe aemulatus ageret, provinciae Lusitaniae praeficitur. 16,5,2 plebs . . urbis . . personabat certis modis . . sed qui remotis e municipiis severaque adhuc . . Italia, quique per longinquas provincias lascivia inexperti . . advenerant, . . — I,8,2 hic . . *Romae* . . habitus animorum fuit. e provinciis Hispaniae praerant Cluvius, . . 13,51,3 *Romae* praetor, per provincias qui pro praetore aut consule essent iura adversus publicanos . . redderent. — D 28,9 quae mala primum in urbe nata, mox per *Italiam* fusa, iam in provincias manant. I,50,11 captam totiens suis exercitibus urbem, vastitatem Italiae, direptiones provinciarum . . loquebantur. 11,11 inermes provinciae atque ipsa in primis Italia . . in pretium belli cessurae erant. IV,65,8 si qui ex Italia aut provinciis alienigenae in finibus nostris fuerant. 2,35,9 conventum Italiae et adfluentis provincias praesentiae eius (Caesaris) servanda dicebat. 11,22,19 duplicatus (est) numerus (quaestorum), stipendiaria iam Italia et accedentibus provinciarum vectigalibus. 12,36,4 fama eius evecta insulas et proximas provincias pervagata per Italiam quoque celebrabatur. 43,11 olim Italia legionibus longinquas in provincias commeatu portabat. 13,4,12 consulum tribunalibus Italia et publicae provinciae adsisterent. 42,19 Italiam et provincias immenso faenore hauriri. 15,45,1 conferendis pecuniis pervastata Italia, provinciae eversae sociique populi et quae civitatum liberae vocantur. 16,5,2 cf. *supra*. — D 20,16 saepe in *colonias* ac provincias suas scribunt . . 3,55,11 novi homines e *municipiis* et colonis atque etiam provinciis in senatum crebro adsumpti. D 41,6 quod municipium in *clientelam nostram venit, nisi quod . . vicinus populus . . agitatur? quam provinciam tuemur nisi spoliata vexatamque? 16,5,2 cf. *supra*. — I,37,17 quae usquam provincia, quae castra sunt nisi cruenta et maculata aut, ut ipse praedicat, emendata et correctata? 2,79,11 monet ne castra corruptoribus, ne provinciam bello temptet. A 5,6 (Agricola) noscere provinciam, nosci *caeritui*. I,4 cf. *supra*. 77,1 distractis (in partes) exercitibus ac provinciis. II,4,9 suspensis provinciarum et exercituum mentibus. 80,15 nihil aequae provinciam exercitumque accendit quam quod . . IV,3,15 civilia arma . . omnis provincias exercitusque lustraverant. V,1,3 certantibus provinciarum et exercituum studiis. 16,22,20 diurna populi R. per provincias, per exercitus curatius leguntur, ut noscatur, quid . . IV,57,7 superesse fidas p., victores exercitus, fortunam imperii et ultores deos. 3,12,14 reputate, . . seditiose tractaverit exercitus Piso, quaesita sint per ambitionem studia *militum*, armis repetita p. IV,49,6 provinciam et militem alienato erga Vespasianum animo fuisse. 2,70,5 urgere, ut provinciam, ut *legiones* solus habeat. III,38,18 quem (Vespasianum) tot Germanicae legiones, tot provinciae virtute ac fide, tantum denique ferrarum ac maris immensis spatiis arceat. in urbe ac sinu cavendum hostem. 1,9,18 legiones, provincias, classes, cuncta inter se conexas (sc. sub Augusto). 11,17 opes publicae continebantur

(libello), quantum civium sociorumque in armis, quot classes, regna, provinciae, tributa aut vectigalia, . . . 2, 1, 2 mota (sunt) Orientis regna provinciaeque Romanae. 1, 2, 12 neque provinciae illum rerum statum (i. e. imperium Augusti) abnuebant, suspecto *senatus populi*que imperio ob certamina potentium et avaritiam magistratum.

b) a) G 29, 18 (qui decumates agros exercent) sinus imperii et *pars* provinciae (sc. et Germaniae superioris et Raetiae Vindeliciaeque) habentur i. q. des provinziallandes: Schweizer-Sidler. III, 41, 17 in . . . partem Narbonensis provinciae egressus. 12, 54, 8 aemulo . . . Cumano, cui *pars* provinciae habebatur. G 41, 5 in splendidissima Raetiae p. *colonia*. 3, 74, 14 copias . . . in *hibernaculis* veteris p. componit. 4, 5, 20 apud *idonea* provinciarum sociarum triremes. I, 51, 10 exercitus *finibus* provinciarum discernentur. II, 12, 15 arcere provinciae finibus Othonianos. III, 8, 14 *vectigalia* opulentissimarum p. 11, 22, 19. 3, 54, 20 provinciarum *copiae* (vorräthe). IV, 17, 14 provinciarum (sc. non Italiae) *sanguine* provincias vinci. — A 16, 6 cognito provinciae *motu*. I, 60, 11 *quies* provinciae quamquam remoto consulari mansit: rexere legati legionum. 14, 30, 12 *defectio* provinciae. IV, 25, 7 *adcursum* (rasche hülf) tot provinciarum extingui repens perfidia (potuit). — A 19, 1 *animorum* provinciae prudens. I, 78, 1 eadem largitione civitatum quoque ac provinciarum animos adgressus. II, 4, 9 suspensus provinciarum et exercituum *mentibus*. I, 4 quis *habitus* provinciarum cf. a. III, 1, 12 superesse Vespasiano mare, classes, *studia* provinciarum, per quas [Nipp. quae] velut alterius belli molem cieret. V, 1, 3 certantibus provinciarum et exercituum studiis. IV, 69, 8 deterruit plerosque provinciarum *aemulatio*. 3, 60, 2 *postulata* provinciarum ad disquisitionem patrum (misit Tiberius). 2, 72, 6 (Germanicus) extinguit, ingenti *luctu* provinciae et circumiacentium populorum. 13, 21, 18 p. *fidem* labefactatam cf. a. 14, 32, 21 qua clade et *odis* provinciae, quam avaritia eius in bellum egerat, trepidus procurator . . . 15, 21, 2 non modo praetor aut consul, sed privati etiam mittebantur, qui provincias viserent et quid de cuiusque *obsequio* videretur referrent. — A 14, 3 redacta (est) paulatim in *formam* provinciae proxima pars Britanniae. 2, 56, 14 Cappadoces in f. p. redacti Veranium legatum accepere cf. 42, 18 regnum in provinciam redactum est. III, 47, 4 postquam regnum in f. p. verterat (i. q. redactum erat). 14, 31, 10 in f. p. cesserant (Ieni). — A 5, 13 recuperatae p. *gloria* in ducem cessit. 16, 23, 7 crimini dabatur . . . *ambitio* conciliandae p. ad spes novas. — I, 50 *direptiones* provinciarum cf. a. II, 5, 10 hic Suriae, ille Iudaeae praepositi, vicinis provinciarum *administrationibus* . . . discordes. 58, 4 Albinus a Nerone Mauretaniae Caesariensi praepositus, addita per Galbam Tingitanae p. administratione, . . . 3, 71, 15 provinciarum administrationem Dialibus non concedi. 2, 76, 7 *ademptione* provinciae satis factum (esse) inimicis. 59, 2 *cura* provinciae praetendebatur. 15, 19, 2 propinquis comitiis aut *sorte* provinciarum.

β) I, 57, 5 secutae (sunt) ingenti certamine

eiusdem p. *legiones*. 59, 9 Asiaticus, Belgicae p. *legatus*, . . . et Blaesus, Lugdunensis Galliae rector. 13, 8, 9 pars auxiliarium . . . apud provinciam Suriam et legatum eius . . . remaneret. IV, 38, 4 is **pro *consule* [J. Gronov. add.] provinciae . . . 4, 45, 3 *praetorem* provinciae Pisonem . . . adortus. 12, 23, 2 *senatoribus* eius p. (Galliae Narbonensis) et Romae habitantibus i. q. aus dieser p. stammend. I, 84, 15 caput imperii (i. e. senatum) et *decora* omnium p. ad poenam vocare i. q. die zierden.

c) 2, 1, 2 mota (sunt) *Orientis* regna provinciaeque R. 15, 36, 2 urbem revisit (Nero), provincias Orientis, maxime Aegyptum, secretis imaginationibus agitans.

d) 13, 53, 13 ne *legiones alienae* p. inferret. I, 11, 3 visum (est) expedire, provinciam (Aegyptum) aditu *difficilem*, annonae *secundam*, superstitione ac lascivia *discordem* et *mobilem*, *insciam* legum, *ignaram* magistratum, domui (Caesarum) retinere. A 6, 8 provincia (Asia) *dives* ac *parata* peccantibus (erat). 8, 2 praerant . . . Britanniae Bolanus, placidius quam *feroci* provincia dignum est. 2, 42, 23 *fessae* oneribus. 54, 5 provincias internis certaminibus aut magistratum iniuriis fessas refovebat (Germanicus). I, 52, 19 male *fidus* p. (esse). IV, 57, 7 superesse fidas p. 15, 25, 15 *finitimae* p. 3, 34, 6 p. *hostilis* esse. I, 11, 11. 16, 12. III, 5, 3 *inermes* p. II, 6, 18 Asia et ceterae p. nec virorum *inopes* et **pecunia opulentae*. I, 76, 9. 12, 43, 11. 16, 5, 2. 27, 9 *longinqua* p. 6, 39, 10 *maximae* p. 2, 5, 3 Germanicum . . . *novis* p. inpositum. 3, 14, 2 p. pessimo cuique *obnoxia*. I, 76, 15. 84, 15. IV, 3, 15. 1, 78, 3. 4, 37, 15 *omnes* p. II, 6, 18. III, 8, 14 *vectigalia opulentissimarum* p. 2, 62, 1, 3, 33, 5. 11, 20, 15 *plures* per p. IV, 58, 22. 12, 36, 4. 13, 7, 2 *proximae* p. 4, 12 *publicae* p. i. q. populi, senatoriae. D 10, 5. III, 38, 18. IV, 25, 7 *tot* p. A 17, 4 (Brigantium civitas) numerosissima provinciae *totius* perhibetur. 40, 12 tradiderat . . . Agricola successori suo p. *quietam tutamque*. 2, 63, 21 barbari . . . ne quietas p. immixti turbarent. 13, 51, 10 *transmarinae* p. A 40, 4. 2, 76, 2 repeteret (Piso) p. non iure ablatam et *vacuam*. 1, 58, 22. 3, 74, 14 *vetus* p. — V, 19, 1 legio in *superiorem* p. (Germaniae) . . . missa. 4, 73, 2. 2, 1, 2 p. *Romanae* cf. c. 2, 7 iam inter p. Romanas solium Arsacidarum haberi darique. 15, 2, 18 p. Romanis mimitans. 2, 56, 2. 62, 9 illic . . . *nostris* e p. laxae . . . reperti. I, 59, 9 *Belgicae* p. legatus. 76, 8. II, 12, 3. 14, 1. 32, 8 p. Narbonensis. III, 41, 17 Narbonensis p. I, 78, 3 p. Baetica. II, 58, 4. 59, 3 Tingitana p. 2, 63, 3 transgressus Danuvium, qua Noricum p. praefluit. Cf. A 9, 2 p. *Aquitania*. I, 13, 17. 13, 46, 18 p. Lusitania. 1, 80, 1 p. Moesia. 2, 42, 23 provinciae Suria atque Iudaea. 12, 23, 5. 13, 8, 9 p. Suria. 43, 3 p. Asia. 3, 58, 1. 13, 52, 1 p. Africa. 15, 20, 7 p. Creta. G 41, 5 *Raetia* p. II, 9, 1 Galatiam ac Pamphyliam provincias. V, 9, 15 Iudaea p. 13, 30, 2 Sardinia p.

e) 1, 2, 12 provinciae non *abnuunt* qd cf. a. 4, 15, 8 procurator Asiae . . . *accusante* p. causam (dixit). 6, 27, 7 non permessa p. dignationem *addiderat* (Lamiae). 2, 35, 9 *adfluunt*. 13, 4, 12 *adsistunt*. III, 38, 18 *arcent* virtute ac fide qm cf. a. II, 32, 8 p. Nar-

bonensem incurso classis et adverso proelio contremuisse. 97,3 legati provinciaeque *cunctabantur*. 81,8 quidquid provinciarum adluitur mari Asia atque Achaia tenus, quantumque introrsus in Pontum et Armenios patescit, *iuravere*. 1,76,9 longinqua p. et quidquid armorum mari dirimitur (ab Italia) penes Othonem *manebant*. 2,42,23 provinciae . . . fessae oneribus, deminutionem tributi *orabant*. 4,6,19 ne provinciae novis oneribus turbarentur utque vetera sine avaritia aut crudelitate magistratum *tolerarent*, providebat (Tiberius). IV,49,6 est alienato animo erga qm cf. a. 12,40,1 ne provincia sine rectore foret. IV,57,7 *superesse* fidas p. I,11,11 inermes p. . . in pretium belli *cessurae* erant. V,9,5 in dicionem Antonii provinciae cesserant. 3,33,2. 4,56,15 (Lepidus), cui ea p. *obvenerat*. II,84,1 navium militum armorum paratu *strepere* provinciae. 12,54,15 *arsisset* bello provincia, ni . . . — A9,2 provinciae Aquitaniae *praeposuit* (Agricolam). 2,5,3 Germanicum . . . novis p. *inpositum*. 6,39,10 (Sabinus) maximis p. per . . . viginti annos inpositus. 13,46,18 Otho . . . p. Lusitaniae *praeficitur*. II,14,1 imminere provinciae . . . classem Othonis. 15,2,18 molem belli ciet, provinciis R. minitans. 3,14,10 ob bellum provinciae inlatum. 15,5,3 vim provinciae inlatam. 13,53,13 ne legiones alienae p. inferret. 1,78,3 p. Baeticae Maurorum civitates dono dedit. 12,23,5 Iudaei defunctis regibus . . . p. Suriae additi (sunt). 54,23 quies provinciae reddita (est). 2,56,2 gens (Armeniorum) . . . nostris p. late praetenta. — D41,6 quam provinciam *tuemur* nisi *spoliata vexatamque*? 4,4,13 percensuit . . . numerum legionum et quas p. *tutarentur*. 1,44,15 specie *defendendae* provinciae ob imminenti Suebos. A5,13 *reciperatae* p. gloria. 14,29,8 *subiecturum* ei *provinciam fuisse, si . . . A16,14 Turpilianus . . . Trebellium provinciam *tradidit*. 40,12 cf. d. 2,80,6 se . . . *provincia, quam is (Caesar) *dedisset*, arceri cf. A6,6 sors quaesturae provinciam (i. e. als p.) Asiam, pro consule Titianum dedit (Agricolae). 9,21 comitante opinione Britanniam ei (Agricolae) provinciam dari. 40,4 Suriam p. (i. e. als p.) Agricolae destinari, vacuum tum morte Rufi consularis et maioribus (i. e. viris illustrioribus) *reservatam*. 1,80,11 (*mandavit* Tiberius) quibusdam provincias, quos . . . II,9,1 Galatiam ac Pamphyliam provincias Asprenati regendas Galba *permiserat*. V,9,15 Claudius . . . Iudaeam p. equitibus R. aut libertis permisit. 2,43,5 decreto patrum *missae* (sunt) Germanico p., quae mari dividuntur. 82,4. 6,27,7. A16,16 Trebellius . . . comitate quadam curandi provinciam *tenuit*. I,76,15 Aegyptus omnesque versae in Orientem p. nomine eius tenebantur. III,12,5 magna pars Delmatae Pannonique erant, quae provinciae Vespasiano (i. q. Vespasiani nomine) tenebantur. 46,15 pro consule eam p. annuo imperio tenuerat. 13,31,13 ne quis magistratus aut procurator in provincia, *quam *obtineret*, spectaculum . . . ederet. 15,31,4 complexu provincias optinentium arceretur i. q. statthalter. 2,70,5 arguere, ut provinciam, ut legiones solus *habeat*. A19,5 domum suam coarctavit, quod

plerisque haud minus arduum est quam provinciam *regere*. II,9,1 cf. supra. IV,74,7 ipsi has aliasque p. regitis. 6,32,17 *in regendis p. prisca virtute egit. 13,43,3 directos socios, cum Suillius p. Asiam regeret. 15,21,14 aequabilis atque constantius provinciae regentur. 25,15 qui praetorum finitimas p. regebant. I,13,18 Otho comiter *administrata* p. . . 6,29,10 male administratae p. . . arguebatur. 13,30,2 damnatus (est) . . . ob Sardiniam p. *avare habitam*. 3,58,5 si hi *duxissent* (sc. sorte) provincias, cur Dialibus id vetitum? 69,3 ne quis vita probrosus et opertus infamia provinciam *sortiretur*. 6,40,11 Galba . . . provinciam sortiri prohibitus. 15,19,3 praeturas et provincias inter patres sortiti. II,80,15 nihil aequae provinciam exercitumque *accendit* quam quod . . . 13,54,8 Avitus, *accepta* a Paulino p., . . . II,12,3 *adgredi*. 14,1 *in verba* Vitellii *adacta*. 14,32,21 avaritia eius *in bellum egerat*. 2,76,2 *aufferre* cf. infra. 6,27,12 consularium aliqui *capessere* provincias adigerentur. D5,15 qua (eloquentia) . . . adsciscere necessitudines, *complecti* (sc. patrocinio) provincias possit i. q. sich verpflichtet. 16,23,7 ambitio *conciliandae* p. ad spes novas. 1,77,1 *distractis* (in partes) exercitibus ac provinciis. A18,6 eo initio *erecta* (est) p. 15,45,1 conferendis pecuniis p. *eversae* cf. a. III,5,3 ne inermes p. barbaris nationibus *exponerentur*. 1,47,14 negotia varie causatus (Tiberius) primo prudentes, dein vulgum, diutissime provincias *sefellit*. 13,42,19 provincias immenso faenore *hauriri*. A18,27 cui (Agricolae) *ingredienti* provinciam . . . labor et periculum placuisset. 11,18,6 Corbulo provinciam ingressus. 2,59,13 Augustus . . . seposuit Aegyptum, ne fame argeret Italiam, quisquis eam p. . . *insedisset*. IV,3,15 civilia arma . . . omnis p. exercitusque *lustraverant*. 2,1,2 *mota* (sunt) Orientis regna provinciaeque R. A5,6 (Agricola) *noscere* provinciam, nosci exercitui. 1,80,1 *prorogatur* Sabino p. Moesia, additis Achaia ac Macedonia. 3,58,1. 2,54,5 p. fessas *refovebat* cf. d. 76,2 *repeteret* (Piso) p. non iure ablatam et vacuum. 3,12,14 armis *repetita* p. cf. a. I,11,3 domui (Caesarum) *retinere* cf. d. 6,30,18. 2,79,11 ne provinciam bello *temptet*. 63,21. 4,6,19 *turbare*. I,76,8 eadem formido p. Narbonensem ad Vitellium *vertit*. IV,17,14 *vincere*. 15,21,2 mittebantur, qui provincias *viserent* cf. b. a. — 2,70,8 iussum (esse Pisonem a Germanico) provincia *decedere*. 80,6 Caesaris se legatum testabatur *provincia, quam is dedisset, *arceri*, non a legionibus . . . sed a Sentio. 15,20,7 (reum) p. Creta *depellendum*. 4,2,10 clientes suos honoribus aut provinciis (*ornavit* Seianus).

f) D10,5 recitationum fama *per* tot provincias innotescit cf. a. A18,9 sparsi per provinciam numeri. III,46,17 (exercitum) spargi per provincias. 11,1,9 didita per provincias fama. II,58. 87. 2,62. 3,33. 4,37. 11,20. 12,60. 13,7. 51. 16,5. 22 cf. β p. 1090^a. vi *instrum*. III,1 cf. b. a. — 1,58,22 ipsi sedem veterem *in* p. pollicetur. 2,74,5 infamem *veneficiis* ea in p. . . Martinam. 3,69,8 multos in provinciis contra, quam spes . . . fuerit, egisse. 13,31,13 spectacu-

lum edere cf. e. 33,6 cf. a. 14,27,6 dilapsis pluribus (veteranis) in provincias, in quibus stipendia expleverant. — 12,69,10 sententiam militum secuta patrum consulta, nec dubitatum est *apud* provincias. 13,8,9 cf. b. β. 51,10 temperata (est) *apud* transmarinas p. frumenti subvectio. — D 20,16 saepe in colonias ac p. suas scribunt. 28,9 mala in p. manant cf. a. 36,22 hos (oratores) ituri in provincias magistratus reverebantur, hos reversi colebant. A 42,4 iturusne esset in provinciam . . Agricola (interrogabant). 3,58,14 a pontificibus maximis ire in provincias (prohibebantur flamines). 4,4,8. 16,32,2 proficisci. 11,21,7 in hanc p. pro consule venies. 14,27,6 dilabi cf. supra. I,13,17 (Othonem) in p. Lusitaniam specie legationis seposuit. 30,21 transcendet haec licentia in provincias. V,19,1. 3,34,14. 15,45,7 missis in eas p. Arcato ac Carinate. 12,43,11 olim Italia legionibus longinquas in p. commeatus portabat. 1,78,3 datum (est) in omnes p. exemplum. 2,42,18 regnum in provinciam redactum est. — I,8,2. II,59,3. IV,58,22. 65,8. 1,42,20. 2,62,9. 3,55,11. 4,23,10. 73,2. 6,13,5. 12,29,9. 13,52,1 reos *ex* p. Africa, qui proconsulare imperium illic habuerant, . . absolvit Caesar. 15,17,6. 16,27,9 e. p.

B) 4,27,8 cf. callis. — [I,22,11 Urlichs. 15,20,14 M cf. provincialis.]

provincialis. a) *adi.* A 4,12 p. *parsimonia*. I,89,5 (belli mala) motu Vindicis hand perinde plebem attriverant, *secura* tum urbe et p. *bello* i. q. in provincia gesto. 4,20,19 p. uxorum *crimina* i. q. in provinciis commissa cf. insons. 14,53,18 egone (Seneca), equestri et p. *loco* ortus, proceribus civitatis adnumeror?

b) *subst.* II,98,1 Festus legatus *studia* provincialium cum fide iuvat. 15,20,14 adversus novam provincialium [Faernus; M provincialium] *superbiam* dignum . . constantia R. capiamus consilium. 3,33,17 his (uxoribus magistratum in provinciis) statim adhaerescere *deterimum quemque* provincialium. 11,24,13 specie deductarum per orbem terrae legionum additis provincialium *validissimis* fesso imperio subventum est. 15,20,2 *praevalidi* provincialium et opibus nimiis ad iniurias minorum elati. 12,49,4 *auxiliis* provincialium contractis. 15,3,8 tumultuariam provincialium *manum* armat. II,80,2 provinciales sueto militum contubernio gaudebant, plerique necessitudinibus et propinquitatibus mixti. 15,21,6 maneat provincialibus **ius* potentiam suam . . ostentandi.

provisor. 12,4,2 Vitellius . . ingruentium dominationum provisor i. q. vorausseher.

provisus. non nisi *ablat.* A) *propr.* i. q. *das vorsichhinschen* III,22,15 nihil animus aut manus, ne oculi quidem p. iuvabant (sc. per tenebras). Her. explic. providendis telis ictibusque, 'um sich vorsehen zu können.'

B) *transl. a)* i. q. *das voraussehen* 1,27,6 (Lentulum) p. *periculi* . . castra repetentem.

b) i. q. *vor-, fürsorge* 12,12,5 (Cassius) exercitare legiones, cura p. perinde agere, ac si hostis ingrueret. 6,7 p. *deum* vidua iungere tur principi. 15,8,2 Paetus . . nullo *rei frumentariae* p. rapit exercitum. II,5,7 (Mucianus)

disposito provisuque *civilium rerum* peritus i. q. in anordnung und führung von polit. geschäften. — [12,39,6 Lips. cf. provideo b. α.]

provivo. 6,25,2 quam (Agrippinam) interfecto Seiano spe sustentatam provixisse reor i. q. fortleben.

provoco. A) a) in *univ.* 1) *propr.* 14,49,8 nulla iniuria provocatum Antistium . . contumelias dixisse i. q. herausgefordert, gereizt.

2) *transl.* i. q. *erregen, erwecken* G 35,9 (Chauci) quieti secretique nulla provocant *bella*. II,61,3 Mariccus quidam . . provocare *arma* R. simulatione numinum ausus est. A 42,18 non contumacia neque inani iactatione libertatis *famam fatumque* provocabat. V,1,6 (Titus) comitate et adloquis *officia* (diensteifer) provocans.

b) *spec.* i. q. *zum kampf reizen, herausfordern* A 25,16 Caledoniam incolentes populi . . oppugnare ultro castella adorti, metum ut provocantes addiderant. III,24,7 frustra minis et verbis provocatos Vitellianos (esse), si manus eorum oculosque non tolerant. — IV,17,24 Caesarem Augustum bello provocatum (esse).

B) in *re iudic.* 6,5,9 **quae* cuncta a primoribus civitatis revincebatur, iisque instantibus *ad* imperatorem provocavit. 14,28,5 qui a privatis iudicibus *ad* senatum provocavissent, eiusdem pecuniae periculum facerent, cuius **si* qui imperatorem *appellarent*. — [IV,80,11 al. cf. voco.]

provolve. A) *propr.* II,22,10 *molares* ingenti pondere ac fragore provolvunt. III,27,12 *pondera saxorum* Vitelliani provolvunt. 4,51,7 miles . . *muraglia pila*, congestas *lapidum moles* provolvere. I,41,6 trepidatione ferentium *Galba* proiectus e sella ac provolutus i. q. am boden hingerollt. 79,17 impetu hostium provolutis (tegimen) inhabile ad resurgendum. — provolvi *vi med.* 11,30,2 Calpurnia . . *genibus* Caesaris provoluta . . exclamat. 12,18,8 genibus eius provolutus . . inquit. 14,61,10 (Poppaea) provoluta genibus eius . . **ait*.

B) *transl. a)* 6,17,11 multi fortunis provolvebantur; *eversio* rei familiaris . . famam praecipit dabat i. q. everti bonis, sein vermögen verlieren.

b) provolvi *vi med.* 14,2,16 (Agrippina) stuprum cum Lepido spe dominationis admiserat, pari cupidine *usque ad* libita Pallantis provoluta i. q. sich wegwerfend, sich erniedrigend.

proxime, -mus cf. prope, propior.

prudens. A) a) II,25,2 Celsus *doli* prudens repressit suos i. q. providens, praescius, in vorausicht.

b) i. q. *mit vorbedacht, absichtlich* 15,60,17 is forte an prudens ad eum diem . . remeaverat. 3,18,14 Messalinum . . percontatus est an prudens praeterisset (Claudium).

B) a) i. q. *wohl bekannt mit, erfahren, kundig* A 19,1 *animorum* provinciae prudens. 3,69,18 (Tiberius) prudens *moderandi*. — *subst.* 1,47,13 negotia varie causatus primo prudentes (sc. consilii sui), dein *vulgum* . . fefellit. 2,23,8 miles . . casuum maris ignarus dum turbat nautas vel intempestive iuvat, *officia* prudentium (sc. rerum nauticarum) corrumpebat.

b) *praegn.* i. q. *einsichtsvoll, verständig* D 32,7

id non doctus modo et p. *auditor*, sed etiam *populus* intellegit. — *subst.* III, 58, 19 in metu *consilia* prudentium et *vulgi* rumor iuxta audiuntur. 1, 9, 8 multus . . de Augusto sermo, *plerisque* vana mirantibus, . . . at apud prudentes vita eius varie extollebatur arguebaturve. 16, 2, 6 nec aliud. *populus* credulitate, *prudentes diversa fama tulere. D 32, 17 ut . . sapientiae studium et *praecepta* prudentium . . reformident (horum temporum deserti). A 25, 18 regrediendum . . ignavi *specie* prudentium admonebant.

prudentia. vi *praegn.* i. q. *einsicht, Klugheit* 4, 11, 3 quis enim mediocri prudentia, nedum Tiberius *tantis rebus exercitus*, inaudito filio exitum offerret. ? 33, 10 pauci prudentia honesta ab deterioribus . . discernunt, plures *aliorum eventis* docentur i. q. durch eigene *einsicht*. D 35, 15 *suasoriae* . . , tamquam plane leviores et minus prudentiae exigentes, pueris delegantur. A 4, 16 prudentia *matris* . . flagrantem animum (Agricolae *coercuit*). 42, 16 Domitiani natura . . moderatione prudentiaque *Agricolae* leniebatur. II, 39, 3 Celsus et Paulinus, cum prudentia *eorum* nemo *uteretur*, . . A 9, 7 *Agricola naturali* prudentia . . iuste agebat. 4, 11, 3 *mediocri* p. cf. supra. II, 37, 11 Paulinum, *qua* p. fuit, sperasse . .

-**pte.** c. *pron. poss.* II, 63, 13 Sabinus *suo* pte ingenio mitis. IV, 68, 24 *venientis exercitus* fama et s. i. ad mitiora inclinantes . . civitates. V, 14, 8 arcebat latitudo camporum s. i. *umentium*. 3, 26, 3 neque *praemiis* opus erat, cum honesta s. i. peterentur. IV, 14, 4 (*dilectum*) *suapte natura* gravem onerabant ministri *avaritia*. V, 6, 19 ater s. n. liquor. 4, 12, 18 *anum* s. n. *potentiae* anxiam.

pubertas. a) *propr.* 6, 46, 3 Druso *genitus* . . nondum *pubertatem ingressus*, Germanici filio robur *inventae* (erat).

b) *meton.* i. q. *mannes-, zeugungskraft* G 20, 6 sera *iuvenum* *venus*, eoque *inexhausta* *pubertas*.

pubes, eris. *propr.* III, 70, 19 *filium* *Vespasiani* vix *puberem*. 3, 29, 12 Germanici *stirpem* iam p. *subst.* 13, 39, 22 *capta* . . *munimenta* omnesque *puberes* *trucidati* (sunt).

pubes, is. *meton.* II, 47, 12 tantum *Romanae* *pubis*, tot *egregios exercitus* *sterni* . . *patiar?* i. q. *iunge* *mannschaft*. 6, 1, 8 *more* *regio* *pubem* *ingenuam* *stupris* (*polluebat* *Tiberius*) i. q. *iünglinge*.

publicanus. *subst.* G 29, 6 nec *tributis* *contemnuntur* (*Batavi*) nec *publicanus* *atterit*. 13, 50, 2 *populi flagitationibus*, *immodestiam* *publicanorum* *argentis*, *dubitavit* *Nero*, an *cuncta vectigalia* *omitti* *iuberet*. 50, 12 *temperandas* *plane* *publicanorum* *cupidines*. 51, 4 *Romae* *praetor*, per *provincias* qui pro *praetore* *ant* *consule* *essent* *iura* *adversus* *publicanos* *extra* *ordinem* *redderent*. 51, 9 *manet* *abolitio* *quadragesimae* . . et *quae* *alia* *exactionibus* *illicitis* *nomina* *publicani* *invenerant*.

publice. A) i. q. *von staatswegen* a) i. q. *im namen des staates* G 15, 10 *gaudent* . . *finitimorum* *gentium* *donis*, *quae* *non* *modo* *a* *singulis* (i. q. *a* *privatis*, *privatim*), sed et p. *mittuntur*. 39, 5 *omnes* *eiusdem* *sanguinis* *populi* *legationibus* *coeunt* *caesoque* p. *homine* *celebrant*

barbari *ritus* *horrenda* *primordia* i. q. *omnium* *eiusdem* s. *populorum* *nomine*. II, 95, 5 *caesae* p. *victimae* *cremataeque* (sunt *natali* *Vitellii* *die*). 12, 10, 9 *veterem* *sibi* *ac* p. *coeptam* *nobiscum* *amicitiam* (esse). 53, 7 *grates* p. *agendas* (esse *Pallanti*), *quod* . . 15, 23, 6 *senatus* *uterum* *Poppaeae* *commendaverat* *dis* *votaque* p. *susceperat*. 6, 45, 6 (*Tiberius*) *modicus* *privatis* *aedificationibus* *ne* p. *quidem* *nisi* *duo* *opera* *struxit*. — IV, 4, 2 si *privatus* *esset* (*Mucianus*), *cur* p. *loqueretur* i. q. *als staatsperson*, *im* *amtlichen* *tone*.

b) i. q. *im interesse des staates, der gemeinde, für den st., die gem., insgesamt* G 10, 5 si p. *consultetur* cf. *privatim*. 3, 31, 22 *quod* *haud* *perinde* p. *usui* *habitu* (*est*) *quam* *exitiosum* *multis* (*erat*). 12, 60, 14 *tunc* *ordinum* *diversa* *studia*, et *quae* *evicerant* p. *valebant* i. q. *galt für alle*. I, 51, 22 (*Galli* *se*) p. *donatos* . . *iactabant* i. q. *sie* *insgesamt*. 66, 9 (*Viemenses*) p. *armis* *multati* i. q. *die* *stadtgemeinde* *von* *V. IV, 55, 13* p. *civitas* (*Agrippinensium*) *talibus* *inceptis* *abhorrebat* cf. *privatus*. 4, 36, 5 *obiecta* (*est*) p. *Cyzicenis* *incuria* *caerimoniarum* *divi* *Augusti*. 43, 13 sic *Milesios* *permissio* p. *arbitrio* *decrevisse*. 14, 17, 10 *prohibiti* (*sunt*) p. *in* *decem* *annos* *eius* *modi* *coetu* *Pompeiani*.

c) i. q. *auf kosten des staates* A 21, 4 (*Agricola* *Britannos*) *adiuvare* p. cf. *privatim*. *Andresen* *ad* *b* *trahit*. G 10, 12 p. *aluntur* (*equi* *sacri*). IV, 9, 8 *consuerat* *Helvidius*, *ut* *Capitolium* p. *restitueretur*, *adiuvaret* (i. e. *privata* *pecunia* *partem* *impensarum* *susciperet*) *Vespasianus*.

B) 1, 13, 4 (*Tiberius* *Arruntium*) *promptum*, *artibus* *egregiis* *et* *pari* *fama* p., *suspectabat* i. q. *bei* *den* *leuten*, *beim* *volk*. 5, 5, 3 *Caesar* . . *questus* *apud* *patres* *quod* . . *imperatoria* *maiestas* *elusa* p. *foret* i. q. *öffentlich*, *vor* *aller* *welt*.

publico. A) i. q. *als staatsgut erklären, einziehen* 3, 17, 19 *censuit* *partem* *bonorum* *publicandam*, *pars* *ut* . . *filio* *concederetur*. 4, 20, 6 *partem* *bonorum* *publicandam*, *pars* *ut* *liberis* *relinqueretur* *censuerat*. 3, 23, 12 *Scauro* . . *datum*, *ne* *bona* *publicarentur*. 6, 29, 5. 12, 22, 10. 14, 48, 19 *publicatis* *bonis*. 6, 19, 4 *aurarias* . . *eius*, *quamquam* *publicarentur*, *sibimet* *Tiberius* *seposuit*.

B) a) i. q. *zum allgemeinen gebrauch hergeben, preisgeben* G 19, 7 *publicatae* *publicitiae* *nulla* *venia* (*est*).

b) *spec.* i. q. *zum allgemeinen genuss hergeben, zum besten geben, öffentlich hören lassen* 16, 4, 7 *flagitante* *vulgo* *ut* *omnia* *studia* *sua* *publicaret* (*Nero*) . . , *ingreditur* *theatrum*. — [11, 14, 16 cf. *com. crit.*]

publicus. I) A) *adi.* a) *de rebus* α) G 13. I, 19. 33. 72. 90. II, 32. 1, 10. 3, 57. 6, 16. 11, 38. 14, 38. 15, 73. 4, 6 *oppon.* *privatus* cf. *privatus* A. a. α et B. IV, 40. 14, 48 *oppon.* *privatim*. I, 49, 12 (*Galba*) *pecuniae* *alienae* *non* *adpetens*, *suae* *parcus*, *publicae* *avarus*. 24, 7 *cohorti* *excubias* *agenti* *viritim* *centenos* *nummos* (*divisit* *Mae-vius*); *quam* *velut* p. *largitionem* *Otho* *secretioribus* *apud* *singulos* *praemiis* *intendebat* i. q. *amtlich*. 65, 12 *nec* *iam* *secreta* *exhortatio*, *sed*

publicae preces (Lugdunensium) i. q. öffentliche, der stadtgemeinde. 3,70,11 quod. . egregium publicum (den ruhm des staates) et bonas domi artes (seine persönlichen g. eigenschaften) dehonestavisset. Halm expl. eine ehrenvolle öffentliche laubahn, treffliche wirksamkeit im staatsleben.

β) 1,75,5 mole p. viae ductuque aquarum labefactas aedis suas i. q. öffentliche, städtische strasse. 11,38,10 effigies privatis ac p. locis demovendas. 15,37,2 p. locis struere convivia. 14,15,1 ne. . p. theatro dehonestaretur, instituit ludos Iuvenalium vocabulo. 3,57,5 p. monumenta cf. monum. 11,14,16 in aere p. cf. com. crit. 12,53,11 fixum est aere p. senatus consultum. 24,11 quos. . terminos posuerit. . p. actis perscriptum (est). 13,28,9 neve multam. . quaestores aerarii in p. tabulas ante quattuor menses referrent i. q. öffentl., staatsrechnungen. 28,17 princeps curam tabularum p. a quaestoribus ad praefectos transtulit. I,49,12 pecuniae p. avarus cf. a. 53,5 (Caecinam) p. pecuniam avertisse. 13,43,3 accusatores. . p. pecuniae peculatum detulerunt. 4,15,6 (Longo) quamquam novo homini censorium funus, effigiem. . p. pecunia patres decrevere i. q. auf staatskosten. 15,74,13 templum. . p. pecunia poneretur. II,32,20 p. opes cf. privatus. 1,11,15 opes p. continebantur (libello). IV,40,10 modum p. impensis facerent. 4,6,12 frumenta et pecuniae vectigales, cetera p. fructuum societatibus equitum R. agitabantur. 15,18,10 tris consulares. . vectigalibus p. praeposuit. 11,5,4 nec quidquam p. mercis tam venale fuit quam advocatorum perfidia. 12,58,6 Ilienses omni p. munere (abgabe) solverentur. 15,19,12 ne simulata adoptio in ulla parte muneris (amt) p. iuvaret. 1,7,14 neque abscedere (se, Tiberium) a corpore (Augusti) idque unum ex p. muneribus usurpare i. q. amtliche obliegenheiten. 3,58,8 si flamen. . munere p. impediretur. 16,27,7 patres arguebat, quod p. munia desererent. A 19,6 nihil per libertos servosque p. rei (sc. agere Agricola) i. q. nichts amtliches. G 13,1 nihil. . neque p. neque privatae rei nisi armati agunt (Germani) i. q. keine öffentliche, staatsangelegenheit. II,91,17 nihil novi accidisse respondit, quod duo senatores in re p. dissentirent. 1,72,10. 3,74,21 male, bene gesta re p. cf. p. 498^a d. 1. 12,5,11. 16,28,2 summam rem p. agi clamitabat i. q. die wichtigste staatsangelegenheit. De re p. i. q. staat cf. res. 1,19,14 filius legati orator p. causae. 4,6,4 p. negotia et privatorum maxima apud patres tractabantur. 67,16 Tiberius. . intentus olim p. ad curas i. q. staatsgeschäfte. I,19,5 multi (senatorum). . privatas spes agitantes sine p. cura i. q. rei p., ohne sorge für das gemeinwohl. 12,51,16 Zenobiam. . in urbem Artaxata ferunt; unde p. cura deducta ad Tiridaten i. q. von seiten der stadt. I,65 p. preces (Lugdunensium) cf. a. 5,10,9 iam iuventutis concursu, iam p. studiis frequentabatur i. q. parteinahme von gemeinden. — A 3,5 nec spem modo ac votum securitas p., sed ipsius voti fiduciam ac robur (adsumpsit) i. q. die wohlfahrt des staates. 1,10,13 privata odia p. utilitatibus remittere

i. q. das gemeinwohl, allgemeine beste. 4,38,6 (me, Tiberium) offensionum pro utilitate p. non pavidum credant. 14,44,18 habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod contra singulos utilitate p. rependitur. 15,44,26 miseratio oriebatur, tamquam non utilitate p., sed in saevitiam unius absumerentur (Christiani). 12,53,8 grates publice agendas (esse Pallanti), quod. . veterrimam nobilitatem usui p. postponeret. 6,16,4 privato usui bonum p. postponitur. 14,38,12 bonum p. privatis simultatibus impediēbat. 15,20,7 quam occasionem Thrasea ad bonum p. vertens. . 16,28,16 hominem bonis p. maestum i. q. glück des staates. 14,11,9 matrem. . p. fortuna extinctam referens (Nero). 3,70,11 egregium p. cf. a. I,90,18 vile iam decus p. cf. privatus. 12,48,3 paucis decus p. curae, plures tuta disserunt. 1,80,9 ex optimis periculum sibi, a pessimis dedecus p. metuebat (Tiberius). 16,4,16 laetabantur per incuriam p. flagitii. III,83,16 exsultabant, fruebantur, nulla partium cura, malis p. laeti. 5,3,12 p. mala singulis in occasionem gratiae trahuntur. 6,11 qui fine egregio p. mala effugerunt. 14,51,1 grave-scentibus in dies p. malis subsidia minuebantur. 15,73,12 ne p. malis abuti ad occasionem privati odii videretur. 12,5,5 ne in malum p. erumperet (Nero), metuebatur. I,33,14 in p. exitium cf. privatus. 4,30,13 delatores, genus hominum p. exitio repertum. 12,41,19 pravitatis. . eruptura in p. perniciem. I,50,12 Perisiam ac Mutinam, nota p. cladum nomina, loquebantur. 14,64,16 quae rerum secundarum olim, tum p. cladis insignia fuisse. I,16,14 (Neronem) sua immanitas, sua luxuria cervicibus p. depulerunt i. q. des staates. II,91,3 Vitellius de caerimoniis p. (edixit) i. q. öffentl., staatsgottesdienst. 3,71,13 diebus p. sacrificii. III,25,16 neve se ut parricidam aversarentur: p. id facinus i. q. im dienst des staates geschehen, der staat sei daran schuld. IV,9,2 praetores aerarii. . p. paupertatem questi modum impensis postulaverant i. q. des staates. 16,3,4 divitiarum expectatio inter causas paupertatis p. erat. IV,40,15 insignis p. severitate dies i. q. von seiten der staatsverwaltung. 14,48,21 p. clementiae. . exemplum futurum cf. privatum. 3,36,15 convictam attineri p. custodia iussit. 14,41,8 p. iudicio calumniae condemnatus i. q. in einem kriminalprozess cf. Nipp. 15,64,13 venenum, quo damnati p. Atheniensium iudicio extinguerentur, promeret. 1,2,1 Bruto et Cassio caesis nulla iam p. arma (erant) i. q. für den staat geführt. 3,72,3 erat etiam tum in more p. munificentia i. q. privatorum in rem p. 5,1 fuere qui p. funeris pompam requirerent i. q. auf kosten des staates veranstaltet. 6,11,16 Piso. . p. funere ex decreto senatus celebratus est. 3,48,1 mors Quirini p. exsequiis frequentaretur. 16,6,8 ductae (sunt) p. exsequiae. — I,24,7 velut p. largitio i. q. amtlich cf. a. II,54,10 intendebat formidinem, quod p. consilii facie discessum Mutina desertaque partes forent i. q. amt. beschluss. 6,15,16 ne tecta quidem urbis, adeo p. consilium (i. e. senatum) numquam adit (Tiberius). 4,13,6 Vibius pro con-

sule. Hispaniae de vi p. damnatus i. q. gewaltthätigkeit im amt. 6,13,4 incusavit magistratus patresque, quod non p. auctoritate populum coercuissent i. q. von amtswegen. — 1,17,9 circumsteterat. Palatium p. expectatio, magni secreti inpatiens i. q. das volk voll erwartung. 72,14 pessimus quisque. adversus p. odium privatam gratiam praeparat i. q. allgemein. 4, 36,12 (Serenum) odium p. tutiorem faciebat. 6,30,21 reputante Tiberio p. sibi odium. 4, 12,7 mortem Drusi. sine maerore p. esse. 3, 65,12 etiam illum, qui libertatem p. nollet, tam proiectae servientium patientiae taedebat i. q. fr. des volkes. 14,13,11 superbus ac p. servitii victor Capitolium adiit. — 13,4,12 p. provinciae i. q. pr. populi R. vel senatus, oppon. pr. Caesaris.

b) de hom. I,43,6 Piso. exceptus misericordia p. servi. 2,30,14. 3,67,12 actor p. i. q. staatsanwalt.

B) subst. non nisi num. singul. a) α) i. q. staats-, gemeindevermögen 4,45,15 pecunias e p. (Terrestinorum) interceptas acrius. cogebat (Piso).

β) i. q. staatssteuer 13,51,1 leges cuiusque publici cf. proseribo.

b) i. q. gemeinwesen, staat G 21,5 recipit satisfactionem universa domus, utiliter in publicum, quia. 3,33,4 se quae in p. statueret domi servavisse i. q. als allgemein gültige massregel im staat. 4,14,11 multa ab iis (histrionibus) in p. seditiose, foeda per domos temptari. 11, 17,8 privatim degeneres, in p. exitiosi cf. privat. 2,48,1 magnificam in p. largitionem auxit Caesar haud minus grata liberalitate, quod bona Aemiliae Musae. . . petita in fiscum, Aemilio Lepido. . . tradidit. 13,38,11 rectius de iis, quae in p. consulerentur (sc. a se, Corbulone et Tiridate), totis exercitiis coram dissertaturos i. q. angelegenheiten, die beide reiche betrafen. 56,4 haec in p. Ampsivariis respondit, ipsi Boiocalo. . . daturum agros (se esse) i. q. dem gesamtvolk der Amps. — 12,8,9 Agrippina. . . veniam exilii pro Seneca. . . impetrat, laetum in p. rata ob claritudinem studiorum eius i. q. beim volk.

c) i. q. öffentlichkeit, öffentlicher ort, -strasse, sim. D 6,15 iam vero qui togatorum comitatus et egressus! quae in publico species! quae in iudiciis veneratio! 2,8 (Aprum et Secundum) in iudiciis non. modo studiose audiebam, sed domi quoque et in p. adsectabar. 4,68,5 neque omiserat (Sabinus) coniugem liberosque eius (Germanici) percolere, sectator domi, comes in p. 1,85,12 vix secreta domuum sine formidine. sed plurimum trepidationis in p. [Classen palatio]. 4,69,7 Latiaris repertum in p. Sabinum. . . domum et in cubiculum trahit. 15,52,8 melius apud urbem in illa invisita. . . domo vel in p. patratorum quod pro re p. suscepissent. 59,17 paululum in p. versatus, post domi secretus. 11,32,6 indita sunt vincla, ut quis reperiebatur in p. aut per latebras. I,19,6 nec aliud. . . dictum a Pisone in p. factumve i. q. an einem öffentlichen orte cf. Her. 86,12 rapti (sunt Tiberi) e publico plerique, plures in tabernis et cubilibus intercepti. 3,3,1 Tiberius atque Augusta publico abstinere i. q. erschienen

nicht öffentlich. IV,49,23 Piso. . . non in publicum egressus est neque se studiis vulgi permisit. 1,77,14 ne egredientes in p. (pantomimos) equites R. cingerent. 13,45,11 rarus in p. egressus (Poppaeae erat), idque velata parte oris, ne satiaret aspectum. 15,47,4 bicipites. . . animalium partus abiecti in p. aut in sacrificiis. . . reperti (sunt). 43,15 pluribus locis in p. flueret (aqua) cf. privatus B. — 6,24,6 potuisse avum audire, legere, in publicum promere vix fides i. q. bekannt machen.

d) i. q. in universum D 26,31 neminem. . . laudare ausus est nisi in publicum et in commune i. q. im ganzen u. im allgemeinen, ganz im allg.

II) 11,15,7 quod nunc segnius fieri publica circa bonas artes socordia i. q. allgemein verbreitet. 13,55,15 quae (terrae essent) vacuae, eas publicas esse i. q. seien gemeingut, gehörten iedem.

pudet. α) G 43,6 partem tributorum Sarmatae, partem Quadi ut alienigenis imponunt (Cotinis et Osis): Cotini, quo magis pudeat (sc. eos tributorum), et ferrum effodiunt i. q. damit sie um so mehr sich schämen müssen, für die C. ist die schmach um so grösser, weil. . .

β) IV,58,4 vestri me pudet miseretque, adversus quos non proelium et acies parantur.

γ) seq. quod 3,46,5 clamitabat. . . pudendum (esse) ipsis, quod. . . ducerentur.

δ) seq. inf. 11,21,2 de origine Rufi. . . neque falsa prompserim et vera exsequi pudet. 14, 55,15 pudet (sc. me) referre libertinos, qui. . .

ε) c. supino A 32,6 Germanos et (pudet dictu) Britannorum plerosque. — pudendus. i. q. schimpflich D 32,15 in actionibus eorum (disertorum) . . . cotidiani sermonis foeda ac p. vitia (deprehenduntur). II,95,16 misera civitas. . . inter Vinios Fabios. . . varia et p. sorte agebat. III,84,25 p. latebra semet occultans. 2,38,27 domus Hortensii p. ad inopiam (delabebatur). 3,53,4 pudendi luxus arguerentur. 15,44,16 quo (Romam) cuncta undique atrocia aut pudenda confluunt celebranturque. — II,61,1 inter magnorum virorum discrimina, pudendum dictu, Mariccus quidam. . . — II,90,5 per quam (Italiam) somno et luxu pudendus inceserat (Vitellius).

pudicitia. i. q. schamhaftigkeit, keuschheit 14, 15,13 vix artibus honestis pudor (unschuld) retinetur, nedum inter certamina vitiorum pudicitia aut modestia aut quicquam probi moris reservaretur. 1,41,8 (Agrippina) insigni fecunditate, praeclara p. 4,12,10 pudicitia Agrippinae impenetrabili. G 19,1 saepta p. agunt (uxores). 19,7 publicatae p. nulla venia (est). 4,3,12 neque femina amissa p. alia abnuerit. 14,15,13 reservare cf. supra. 35,6 contrectatam filiarum p. ulcisci.

pudor. A) α) i. q. scham, schamgefühl, sim. α) compon. cum metu I,78. III,12. IV,59. 2,40. 3,54. 4,10. 6,51. 13,40. 16,3 cf. p. 827^a. 14,49,7 (Caesar) inter p. et iram cunctatus, postremo rescripsit. . . III,24,2 Antonius. . . alios (militum) pudore et probris, multos laude et hortatu, omnes spe promissisque accendens. . . i. q. durch erregung von schamgefühl, durch beschämung. IV,18,17 coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet, hortamenta victoriae vel pulsus

pudorem. II, 21, 17 utrimque pudor (sc. cedendi, scham, ehrgefühl), utrimque gloria (ruhmbegierde) et diversae exhortationes (erant). I, 43, 11 quos (milites) iam pudor (scham) et gloria intrat. IV, 72, 17 nec perinde periculum aut metus quam pudor ac dedecus (das bewusstsein der schande) obstupefecerat (milites). 3, 17, 4 pro Plancina cum p. et flagitio disse-ruit (Tiberius) i. q. pudebat eum defendere Plancinam. III, 41, 10 nec integram fidem attulerant (milites); pudor tamen et praesentis ducis reverentia morabatur. I, 41, 7 pudor inde et miseratio (exstitit). 4, 1, 17 palam compositus pudor (bescheidenheit), intus summa apiscendi libido (Seiano erat). IV, 11, 18 praefectus se ipse interfecit, pudore magis quam necessitate. 3, 54, 25 nos pudor, pauperes necessitas, divites satias in melius mutet.

β) 4, 29, 2 accusator Lentulum et Tuberonem nominat, magno pudore Caesaris, cum primores civitatis . . . tumultus hostilis . . . accerserentur i. q. zu gr. beschämung Caesars. 11, 25, 16 iudicium censorum ac pudor sponte cedentium (senatu) permixta ignominiam mollirent. — G 24, 12 servos condicionis huius pro commercia tradunt, ut se quoque pudore victoriae exsolvant i. q. scham wegen. III, 34, 8 Antonius pudore flagitii, crebrescente invidia, edixit ne . . . 2, 14, 15 sine p. flagitii, sine cura ducum abire, fugere (Germanos). 16, 26, 8 ut Neronem flagitiorum pudor caperet, inrita spe agitari. III, 58, 23 Vitellium pudore irriti conatus quae non dabantur remisit. 6, 1, 7 solitudinem maris repetiit (Tiberius), pudore scelerum et libidinum. II, 22, 13 Caecina pudore coeptae temere obpugnationis. . . 14, 7, 22 pudore deprehensi sceleris sponte mortem sumpsisse. 3, 18, 6 pudore absolutae Plancinae placabilior (Tiberius). I, 78, 13 (Otho) in suspensio tenuit, vetandi metu vel adgnoscenti pudore. II, 53, 13 hinc admiratio et plura interrogandi pudor (erat) i. q. scheu, schüchternheit.

γ) 4, 29, 2 magno p. cf. β. III, 17, 6 (Antonius) raptum vexillum in hostem vertit. quo pudore . . . equites resistere i. q. cuius rei p.

δ) 3, 54, 12 si prohibita impune transcenderis, neque metus ultra neque pudor est. III, 2, 19 profuisse disciplinae ipsum pudorem (sc. cladis Bedriacensis). 41 moratur. IV, 72 obstupefacit cf. α. V, 15, 14 Germani prosperis feroces, Romanos pudor excitaverat. 1, 43, 11 quos (milites) iam p. et gloria intrat. 2, 2, 5 subiit pudor degeneravisse Parthos. 16, 26, 8 capit qm cf. β. 3, 54, 25 nos in melius mutat cf. α. 11, 35, 8 iustum dolorem pudor impediabat. 14, 14, 13 evulgatus p. non satietatem . . . sed incitamentum attulit (Neroni). — 1, 12, 7 respondit (Tiberius) nequaquam decorum pudori suo legere aliquid aut evitare ex eo, cui in universum excusari mallet i. q. bescheidenheit. 4, 57, 10 in senectute corporis quoque habitum pudori fuisse (Tiberio). — IV, 36, 11 omnem p. nox ademorat (legatis et tribunis) i. q. scham, ehrgefühl. 6, 51, 18 in scelera . . . prorupit (Tiberius), postquam remoto pudore et metu suo tantum ingenio utebatur. 14, 14, 13 evulgare cf. supra. 16, 3, 9 pudorem et metum morte voluntaria effugit. — G 24 pudore se exsolvere cf. β. III,

24 p. et probris qm accendere cf. α. I, 78, 13. II, 22, 13. III, 12, 7. 17, 6. 34, 8. 58, 23. IV, 11, 18. 3, 18, 6. 4, 10, 13. 6, 1, 7. 13, 40, 1. 14, 7, 22 pudore i. q. aus sch. 2, 14, 15 sine p. cf. β. 3, 17, 4 cum p. cf. α. A 45, 12 saevus ille vultus et rubor, quo se contra p. muniebat. IV, 59, 1 varie excepta oratio inter spem metumque ac p. 14, 49, 7 inter p. et iram cunctatus. 2, 40, 7 ambiguus pudoris ac metus.

b) i. q. sittliche scheu, achtung, ehrfurcht 3, 26, 6 postquam exui aequalitas et pro modestia ac p. ambitio et vis incedebat, provenere dominationes.

c) i. q. sittsamkeit, keuschheit, züchtigkeit 12, 65, 14 (Agrippinam) decus pudorem corpus, cuncta regno viliora habere. 14, 15, 12 vix artibus honestis (bei ehrenwerthen beschäftigungen) pudor retinetur cf. pudicitia. 20, 22 noctes quoque dedecori adiectas (esse), ne quod tempus pudori relinquatur. — D 26, 19 omissa modestia ac pudore verborum.

B) i. q. schande III, 61, 15 donec Priscus et Alfenus . . . ad Vitellium regressi pudore prodictionis cunctos exsolverent. 6, 44, 20 donec Tiridates cum paucis in Suriam reductus pudore prodictionis omnes exsolvit. 2, 37, 15 satis habebam, si tennes res meae nec mihi pudori nec cuiquam oneri forent. 5, 6, 3 mihi pudorem aut Seiano invidiam adlaturum censui.

puella. a) propr. G 8, 5 ut efficacius obligentur animi civitatum, quibus inter obsides puellae quoque nobiles [b nobiles] imperantur. IV, 53, 9 p. patrimae matrimaeque cf. puer. 5, 9, 4 portantur in carcerem, filius imminentium intellegens, puella adeo nescia, ut . . . neque facturam ultra, et posse se puerili verbere moneri. 16, 30, 7 pietate Serviliae (id enim nomen puellae fuit).

b) transl. i. q. iunge frau 14, 64, 1 puella vicinissimo aetatis anno . . .

puellaris. 14, 2, 15 quae (Agrippina) puellaribus annis stuprum cum Lepido . . . admiserat.

puer. propr. a) IV, 53, 8 dein virgines Vestales cum pueris puellisque patrimis matrimisque aqua e fontibus amnibusque hausta *perluere (i. q. perfundendo luere sc. aream). D 35, 10 in condiscipulis nihil profectus, cum pueri inter pueros et adolescentuli inter adulescentulos pari securitate et dicant et audiantur. 35, 16 suasoriae . . . tamquam . . . minus prudentiae exigentes, pueris delegantur, controversiae robustioribus adsignantur. 28, 21 non studia modo curasque, sed remissiones etiam lususque puerorum sanctitate quadam ac verecundia temperabat (mater). 11, 11, 10 circensibus ludis, cum pueri nobiles equis ludicrum Troiae inirent. 1, 58, 24 educatus Ravennae puer quo mox ludibrio conflictatus sit, . . . memorabo. 12, 26, 6 desolatus paulatim etiam servilibus ministeriis puer [Sirker; M per] intempestiva novercae officia in ludibrium vertebat, intellegens falsi. 13, 15, 9 ubi Britannico iussit (Nero) . . . cantum aliquem inciperet, inrisum ex eo sperans pueri sobrios quoque convictus, nedum temulentos ignorantis, . . .

b) pueri i. q. kinder I, 63, 10 agmini . . . civitates cum magistratibus et precibus (occurrer-

bant), stratis per vias feminis puerisque. IV, 42,22 cum .. *innocios* p., illustres senes, conspicuas feminas eadem ruina prosterneret.

puerilis. a) *adi. propr.* IV,61,4 ferebatur (Civilis) parvulo filio quosdam captivorum *sagittis iaculisque* puerilibus figendos obtulisse. 5,9,6 p. *verberare* moneri cf. puella. 1,3,8 p. *praetexta*. 12,41,10 spectaret populus hunc (Neronem) decore imperatorio, illum (Britannicum) p. *habitu*. 13,3,17 Nero puerilibus statim *amnis* vividum animum in alia detorsit.

b) *adv. transl.* IV,86,7 Cerialis .. elusit (Domitianum) ut vana pueriliter cupientem.

pueritia. α) A 4,9 per omnem honestarum artium cultum pueritiam *adulescentiamque* transiit. I,13,12 Otho pueritiam incuriose, adulescentiam petulanter egerat. II,50,3 (Othoni erat) pueritia ac *iuventa*, qualem monstravimus. 14,52,13 finitam Neronis pueritiam et robur iuventae adesse. 55,11 ratione consilio praecipit pueritiam, dein iuventam meam (Neronis) fovisti (Seneca). 13,1,7 anteponendum esse vixdum pueritiam egresso Neroni.. virum *actae composita*. 15,38,14 lamenta paventium feminarum, *fessa aetate* aut rudis pueritiae [aetas] cf. com. crit. I,72,3 Tigellinus obscuris parentibus, foeda p., impudica *senecta*..

β) 14,3,13 Anicetus libertus.. pueritiae Neronis *educator*.

γ) 2,37,10 hos (liberos), *quorum* numerum et pueritiam videtis,.. 6,43,11 pueritiam *Tiridatis* increpat. 12,8,10 ut Domitii pueritia tali magistro adolesceret. 25,4 stimulabat Claudium.. Britannici pueritiam robore circumdaret i. q. dem jungen B. eine tüchtige kraft zur seite stellen. *13,17,8 illudum esse pueritiae Britannici Neronem. 14,3,13 cf. β. 52,13 cf. α.

δ) I,72 *foeda* p. cf. α. 6,1,9 *modestam* p. incitamentum cupidinis habebat cf. cupido β. 15,38,14 *rudis* p. cf. α. IV,14,7 est plerisque (Batavis) *procera* p. i. q. die meisten sind schon als knaben schlank gewachsen.

ε) 12,8,10 *adolescit* cf. γ. — A 4,9 *transigere*. I,13,12 *agere* cf. α. 6,48,11 an .. C. Caesarem vix *finita* p., ignarum omnium.. meliora capessiturum Macrone duce..? 14,52,13 cf. α. 13,1,7 *egredi* cf. α. 12,25,4 robore *circumdare* cf. γ. 14,55,11 *fovere* cf. α.

puerperium. 12,6,4 deligi oportere (principi) feminam nobilitate puerperii sanctimonia insignem. 15,23,4 locus puerperio .. Antium fuit, ubi ipse generatus erat.

pugio. I,43,3 centurio is praetoriae cohortis .. *stricto* pugione occurrens armatis.. IV,29,15 multos in moenia egressos pugionibus fodere. 11,18,15 (miles) pugione tantum accinctus cf. accingo. — *ad necem faciendam* II,49,8 *adlatis* pugionibus *duobus, cum utrumque *peremptasset*, alterum capiti *subdidit*. 4,22,8 avia pugionem nepoti *misit*. 15,53,11 primas sibi partes exostulante Scaevino, qui pugionem templo Salutis .. *detraherat gestabatque* velut magno operi *sacrum*. 54,5 *promptum* vagina p. .. *vetustate obtusum* increpans, *asperari* saxo et in mucronem *ardescere* iussit. 74,7 (Nero) eum p. apud Capitolium *sacravit inscripsitque*

lovi Vindici. 16,15,11 (Ostorius) haecenus manu servi usus, ut *innotum* p. *extolleret* (servus), adpressit dextram eius inguloque occurrit (pugioni). — dicitur *de potestatis insigni* III,68,15 in sua contione Vitellius .. consuli .. *exsolutum* a latere p., velut ius necis vitaeque civium, *reddebat*.

pugna. A) *propr. a) α*) II,33,8 postquam *pugnari* placitum, interesse pugnae imperatorem an seponi melius foret dubitavere. IV, 78,5 cf. 78,4. G 6,15 mixti (pedites et equites) *procliantur*.. congruente ad equestrem p. velocitate *peditum*. Compon. *proelium* cf. *proelium*. V,15,6 neque ut in pedestri *acie* comminus certabatur, sed tamquam navali pugna, vagi inter undas.. — II,40,1 non ut ad pugnam sed ad *bellandum* profecti. I,79,5 novem milia equitum .. *praedae* magis quam pugnae intenta. III,77,5 miles ad *caedem* magis quam ad pugnam decurrit.

β) II,42,5 omisso *pugnae ardore*. 12,28,5 si Chatti cupidine ulciscendi *casum* p. praeberent. 2,7,6 neque Caesari *copiam* p. opessores fecere. 3,20,7 cohortatus milites ut *copiam* p. in aperto facerent [Probst, Nipp. faceret], *aciem* pro castris instruit. II,44,14 ne super *cladem* adversae p. suismet ipsi caedibus saevirent (milites). 70,4 intra quadragesimum p. *diem* lacera corpora, trunci artus,.. III,40,5 ante *discrimen* p. adsequi legiones potuisset. II,86,2 (legiones) *dolorem iramque* Bedriacensis p. retinentes. A 29,9 Britannii nihil fracti p. prioris *eventu*. III,41,15 cognito p. Cremonensis *eventu*. A 36, 18 minime *aequa nostris iam p. *facies* erat. II,42,11 per locos arboribus .. *inpeditos* non una p. *facies* (erat). G 3,4 *future* p. *fortunam* ipso cantu augurantur. IV,33,13 repente novo auxilio fortuna p. *mutatur*. 2,21,1 (Germani) *genere* p. et armorum superabantur. G 31,12 omnium penes hos *initia* pugnarum (sunt). II, 70,10 monstrabant p. *locos*. V,17,1 Civilis .. instruxit *aciem*, locum p. *testem* virtutis *ciens*. 4,25,12 infensus miles *memoria* laborum et adversum eludentis optatae *totiens* p. 12,30,2 *lazyges* .. per campos vagi *necessitudinem* p. attulere. II,46,1 opperiebatur Otho *nuntium* p. 15,28,10 operire *reliquias* malae p. imperavit. II,25,6. 41,8. 2,15,2. 14,36,14 daret p. *signum* cf. p. 307^b. III,80,3 *signum* p. *exposcunt*. 22,16 crebris interrogationibus *notum* (erat) p. *signum* (i. q. tessera, losung, parole).

γ) II,30,2 de adversa *Caecinae* p. *adlatum* (est). 12,40,3 (Didius) non .. *integras* res invenit, adversa .. *legionis* p., cui Valens praecerat.

δ) A 13,5. 3,21,19 *prospera* p. II,30,2. 44,14. 1,64,9. 12,40,3 *adversa* p. V,14,1. 15,28,10 *mala* p. G 30,14 *fortuita* p. 2,20,9 sensit dux *inparem* comminus p. 4,73,18 *acri* p. 6,35,10 *incipitem* p. G 6,15 *equestris* p. cf. α. III,8,2 p. *equestris*. I,79,11 *pedestris* p. V,15,6 *navalis* p. cf. α. A 29,9 p. *prioris* *eventu*. 30,7 *priores* p. G 3,4 *future* p. fortuna. 2,14,5 vocat contionem et quae sapientia *provisa* aptaque *imminenti* pugnae *disserit*. — II,86,2 *Bedriacensis* p. III,41,15 p. Cremonensis. IV,51,1 post Cremonensem p.

ε) A 30,7 *priores* pugnae, quibus adversus

Romanos varia fortuna certatum est, spem ac subsidium in nostris manibus habebant. — A 37,1 Britanni . . adhuc pugnae expertes. IV, 71,2 (Cerialis) pugnae avidus. — I, 79,5 pugnae intentus cf. α. II, 14,14 classis . . pugnae parata. 13,40,7 (dux) viae pariter et pugnae composuerat exercitum. D 17,18 pugnae interesse cf. infra. II, 33,8 cf. α. 39,11 militibus ut imperator pugnae adesset poscentibus. V, 21,10 Romana classis pugnae adfuit. 1,64,9 nox demum inclinantis iam legiones adversae p. exemit. 2, 12,2 cognoscit delectum ab Arminio locum pugnae. 12,31,12 nationes locum pugnae delegere. — V, 18,1 *ardescente* pugna procursum (est) ab hoste infensus. — 12,39,3 (legionum) robore *aequata* (est) p., dein nobis *pro meliore fuit*. III, 73,12 pauci . . pugnam *ausi* obtruncantur. 13,36,3 ne pugnam priores auderent (cohortes) praedicat. III, 16,9 magno animo *capessent* p. V, 17,11 (deorum) numine capessent p., coniugum parentum patriae memores. 12,30,5 Vannius . . p. manu capessivit. II, 25,14 rex . . impigre pro Othone p. *ciens*. IV, 78,5 *Classicus et Civilis* suis quisque locis p. ciebat. 3,41,8 Sacrovir intacto capite p. pro Romanis *ciens*. 2,13,12 *veniret dies, daretur pugna*. 1,68,16 Arminius integer, Inguimerus post grave vulnus pugnam *deseruere*. 2,52,20 nec Tacfarinas p. *detractavit*. 6,34,2. 12,14,10. 1,61,15 cladis eius superstites, p. aut vincula *elapsi*, referebant. III, 23,2 sustinuit labantem aciem Antonius accitis praetorianis. qui ubi *exceperet* p., pellunt hostem. V, 18,6 pellebatur . . cohortium acies, cum legiones p. excipiunt. 4,73,23 nongentos Romanorum . . pugna in posterum *extracta* confectos. 3,21,19 Apronius . . prosperam adversum Numidas p. *facit*. 6,35,10 Hiberi . . ancipitem p. hostibus facere. 11,18,13 ne quis . . p. nisi iussus *iniret*. 4,25,12 *optare*. 11,9,9 Parthi imperatores cum p. *pararent*, foedus repente iaciunt. IV, 34,18. 13,36,8 *poscere*. II, 41,12 redire pulsos et p. *resumere* coegit (legio). 6,35,2 se quisque stimulant (Sarmatae), ne p. per sagittas *sincerent*. 2,46,17 *sperabatur* rursus pugna, ni . . 17,12 Arminius manu voce vulnere *sustentabat* pugnam. A 36,9 Britannorum gladii . . in **arto* p. non *tolerabant*. 2,19,3 p. *volunt*, arma rapiunt. — D 17,18 se . . ei pugnae interfuisse, qua Caesarem . . **Britanni* arcere litoribus et pellere adgressi sunt. 4,73,18 acri pugna hoste pulso. A 13,5 prospera p. (terrui) incolas (Britanniae Caesar). 13,37,5 Tiridates . . huc et illuc volitans plura fama quam pugna exterrere. III, 8,2 p. equestris, qua praevalebant. 12,31,19 qua pugna filius legati . . servati civis decus meruit. A 30 priores p., quibus adversus Romanos certatum est cf. supra. — 16,9,13 nec omisit Silanus obniti . . donec a centurione vulneribus adversis tamquam in pugna caderet. II, 40,1 non ut *ad* pugnam sed ad bellandum profecti. III, 77,5 miles ad caedem magis quam ad p. decurrit. IV, 29,3 ut quisque vino incaluerat, ad p. temeritate inani ferebantur. 6, 34,2 Oroden . . Pharasmanes vocare ad p. et detrectantem incessere. G 6 cf. α. I, 79,11 nihil ad pedestrem p. tam ignavam (sc. quam Sar-

matae). III, 8,2 patentibus . . campis ad p. equestrem. 12,55,8 duri . . loci peditibusque ad p. idonei equestre proelium haud patiebantur. — II, 30,2 *de* adversa . . p. adlatum (est). — IV, 51,1. V, 14,1 *post* malam in Treveris p.

b) α) 12,57,5 gladiatorum spectaculum editur, inditis pontibus pedestrem ad p.

β) i. q. *faustkampf* D 10,24 inmanes illos et ad pugnam natos lacertos. 14,20,18 quid superesse, nisi ut corpora quoque nudent et caestus adsumant easque pugnas pro militia et armis *meditentur*?

γ) i. q. *zweikampf* 2,10,8 ad iurgia prolapsi (Arminius et Flavius) quo minus pugnam *consererent* ne flumine quidem . . cohibebantur, ni . .

B) *transl.* D 25,5 (Aper) nominis *controversiam* movit . . mihi autem de vocabulo pugna non est. 22,1 (Ciceroni) eadem p. cum aequalibus suis fuit, quae mihi vobiscum est. *37,38 quo maiores adversarios *acrioresque* pugnas sibi ipsa *desumpserit* (eloquentia).

pugnacitas. D 31,28 dabunt Academici pugnacitatem, Plato altitudinem, Xenophon iucunditatem.

pugnax. *propr.* A 17,9 validam et pugnacem Silurum gentem armis subegit. IV, 60,12 pugnacissimus quisque.

pugno. A) *propr. a)* compon. *pugna* cf. pugna A. α. α. A 12,7 rarus duabus tribusve civitatibus ad propulsandum commune periculum conventus: ita singuli pugnant, universi vincuntur. IV, 77,5 tam improvisi adsilvere, ut in . . lectulo Cerialis . . pugnari simul vincique suos audierit. A 26,4 iam in ipsis castris pugnabatur, cum Agricola . . velocissimos . . adsultare tergis pugnantium iubet. II, 33,8 postquam pugnari placitum cf. pugna. III, 79,7 pugnatum (est) haud procul urbe inter aedificia hortosque. IV, 78,4 cum intra vallum pugnaretur. II, 23,7 legionem . . pugnandi ardore usque ad seditionem progressam. III, 20,4 militibus cupidinem pugnandi convenire, duces providendo . . prodesse. 18,5 adgredi hostem . . cursu et pugnando fessum. 2,80,9 consistentur in acie, non pugnaturis militibus, ubi . . G 6,5 ferro . . ita . . ad usum habili, ut eodem telo . . vel *cominus* vel *eminus* pugnent. II, 23,12 a Marcio haud procul Cremona *prosperè* pugnatum (est). IV, 35,10 pugnatum (est) *longo agmine* et *incerto Marte*, donec proelium nox dirimeret. 66,6 pugnabatur in angustiis *ambigue*. 6,36,2 peritia locorum ab Hiberis *melius* pugnatum (est). 12,40,19 *neque dispari eventu* pugnatum (est) a legione. G 14,6 principes *pro* victoria pugnant, comites *pro* principe. I, 65,4 multae in vicem clades, . . infestius, quam ut tantum *propter* Neronem Galbamque pugnaretur. A 35, 13 Agricola . . veritus, ne *in* frontem simul et latera suorum pugnaretur, . . IV, 30,4 pugnatum (est) in percussos subita et prospera eruptione. 1,57,12 pugnatum (est) in obsidentis. 2,46,22 pugnantis in eundem hostem Romanos nulla ope (juverat). III, 51,9 proelio, quo apud Ianiculum *adversus* Cinnam pugnatum est. 11, 24,24 *cum* Senonibus pugnavimus. — *pugnantes subst.* A 26,6 terga pugnantium cf. supra. II, 14,22 *invecta* in terga pugnantium classe.

A 37,8 transvectae . . a fronte pugnantium alae. G 7,15 cibos et hortamina pugnantis gestant (feminae Germanorum). III, 83,1 aderat pugnantis spectator populus.

b) de *certamine navali* 12,56,16 pugnatum (est) quamquam inter sontes fortium virorum animo.

B) *transl.* D 26,21 (Cassius) studio feriendi plerumque delectus non pugnat, sed rixatur. 34,8 cf. proelium B.

pulcher. a) *propr.* I, 84, 23 vos pulcherrimam hanc urbem . . congestu lapidum stare creditis? III, 60,12 pulcherrimam Campaniae oram descendisse. 4, 67,12 prospectabat (insula) pulcherrimum sinum. II, 21,3 pulcherrimum amphitheatrum opus . . conflagravit. 4, 38,7 hae (mihi sunt) pulcherrimae effigies. 2,14,2 se . . sanguine sacri respersa praetexta pulchriorem aliam . . accepisse. — 11,12,6 in *Silium*, iuventutis R. pulcherrimum, ita exarserat, ut . .

b) *transl.* i. q. schön, vortrefflich, herrlich
 α) D 20,22 nostrorum oratorum aetas pulchrior et ornatio extitit. — A 34,12 in quibus (vestigiis) pulchram et spectabilem victoriam ederetis. I, 44,10 ut pulchrum et memorabile facinus iactabant. 1, 8,28 cum occisus dictator Caesar aliis pessimum, aliis pulcherrimum facinus videretur. III, 70,17 pacem et concordiam victis utilia, victoribus tantum pulchra esse. 3,73,10 pulcherrimo populi R. fastigio: oppon. 73,9 quamquam . . ingentibus bellis labaret res p. D 9,14 (versus) Basso domi nascuntur, pulchri . . et iucundi. 21,35 oratio, sicut corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua . . 23,19 inlustrate saeculum nostrum pulcherrimo genere dicendi. 5,18 omittit studium, quo non aliud . . ad urbis famam pulchrius . . excogitari potest. 11,6,4 *pulcherrimam . . et bonarum artium principem (i. e. eloquentiam) sordidis ministeriis foedari. D 32,20 (eloquentia) olim omnium artium domina pulcherrimo comitatu pectora implebat. 2,17,4 pulcherrimum augurium, octo aquilae . . imperatorem advertere. 75,4 pulcherrimo . . matrimonio. 13,50,3 id pulcherrimum donum generi mortalium daret. D 10,30 effervescit vis pulcherrimae naturae tuae. II, 47,4 quanto plus spei ostenditis, si vivere placeret (mihi), tanto pulchrior mors erit. 15,50,24 ipsa frequentia (theatri) tanti decoris testis pulcherrima [Ulrichs; M. Pfitzn., Roth pulcherrimum; Orelli p. ad facinus] animum (exstimulaverat). III, 53,10 quod . . Vitellii legiones . . fudisset, id pulcherrimum et sui operis (esse). 4,39,9 quod pulcherrimum adeptum (se esse), ut coniunctione Caesaris dignum crederetur. 15, 62,3 quod unum iam et tamen pulcherrimum habeat, imaginem vitae suae relinquere testatur. 1,34,14 celebrans, quae apud Germanias illis cum legionibus pulcherrima fecisset. 6, 37,22 monet Tiridaten . . Phraatis avi et altoris Caesaris *quaeque utrobique pulchra meminerit. III, 19,5 haec in medio loquebantur, pulchra dictu. — D 9,27 pulchrum id quidem (est), indulgentiam principis ingenio mereri: quanto tamen pulchrius, . . se ipsum colere, . . A 33,19 superasse tantum itineris . . pulchrum ac decorum (est) in frontem (i. e. adgradientibus).

D 36,35 quo modo disertum haberi pulchrum et gloriosum, sic contra mutum et elinguem videri deforme habebatur.

β) *adv.* D 30,29 is est orator, qui de omni quaestione pulchre et ornate et ad persuadendum apte dicere . . possit.

pulchritudo. a) *propr.* 4,3,9 (Livia) formae initio aetatis indecorae, mox pulchritudine praecebat. 13,45,8 mater eius, aetatis suae feminas pulchritudine supergressa, gloriam pariter et formam dederat. 46,6 se . . ire ad illam (Poppaeam), sibi concessam dictitans nobilitatem, pulchritudinem. 15,41,9 in tanta resurgentis urbis pulchritudine.

b) *transl.* D 20,10 vagus auditor adsuevit iam exigere laetitiam et pulchritudinem orationis; nec magis perfert . . tristem et impexam antequitatem, quam . . A 4,17 sublime . . ingenium (Agricolae) pulchritudinem ac speciem (i. q. das schöne ideal) magnae excelsaeque gloriae . . adpetebat.

pullus. III, 67,8 pullo amictu Palatio decreditur i. q. sordida veste, in trauerkleidung.

pulso. *propr.* a) i. q. schlagen, prügeln III, 80,10 pulsantur [Kiessling; M palantur] comites, occiditur proximus lictor. IV, 45,3 Manlius senator pulsatum se in colonia Seniensi coetu multitudinis et iussu magistratum quebatur. 6,24,9 ut quis (servorum) . . Drusum pulsaverat.

b) A 10,9 septentrionalia eius (Britanniae) . . aperto mari pulsantur.

pulsus. i. q. stoss, anprall III, 2,23 sedecim alarum coniuncta signa pulsu sonituque et nube ipsa (staubwolke) operient ac superfundent oblitos proeliorum equites equosque. Nipp. expl. erschütterung des bodens. 6,35,8 ut conserta acie corporibus et pulsu armorum pellerent pellerentur. — 6,50,10 (medicus) manum complexus pulsum venarum attigit i. q. an den puls fühlen.

pulvinar. 14,12,2 decernuntur supplicationes apud omnia pulvinaria. 15,23,13 exortae (sunt) adulationes consentium (Poppaeae) honorem divae et pulvinar aedemque et sacerdotem.

pulvis. *propr.* II, 68,14 pulvis procul et arma adspiciebantur. 99,7 inpatiens solis pulveris tempestatum . . miles.

punio. α) *qm* II, 16,21 neque eos (interfectores) aut Otho praemio adfecit aut punit [al. punivit] Vitellius. IV, 50,16 milites et centuriones quosdam punit, alios praemiis adfecit. 1,44,2 orabant (milites) puniret noxios, ignosceret lapsis. I, 49,5 libertus . . punitus a Galba fuerat. 58,14 (centurio Crispinus) postulanti-bus (sc. ut puniretur) manifestior et punienti (Vitellio) vilior fuit. II, 65,9 puniri . . libertam suum Vitellius (iussit). IV, 7,13 quorum accusatores etiam si puniri non oporteat, ostentari non debere. 27,17 mixtus (est militum) obsequio furor, ut contineri non possent qui puniri poterant. V, 9,11 Simo quidam regium nomen invaserat. is a Varo optinente Suriam punitus (est). 4,70,16 secutae . . litterae grates agentis, quod hominem infensum rei p. punivissent. 5, 8,5 punito Sciano. 13,43,17 puniendos (esse) rerum atrocium ministros. 14,24,12 convicti

et puniti sunt qui . . dolum parabant. 3,37,4 equites R., quod fictis maiestatis criminibus. praetorem petivissent, auctore principe ac decreto senatus puniti (sunt). IV,42,37 qui (senatus) occiso Nerone delatores et ministros *more maiorum* puniendos flagitabat. 4,30,2 Serenus m. m. puniretur. 16,11,15 decretum ut m. m. punirentur. 3,24,7 adulteros earum morte aut fuga punivit. 4,44,12 Antonio ob adulterium Luliae morte punito. 11,18,16 ferunt militem, quia . . , atque alium, quia . . , morte punitos. 4,42,15 Aquilium adulterii delatam . . exilio punivit. — 4,35,16 punitis *ingeniis* gliscit auctoritas.

β) qd G 12,6 tamquam *scelera* ostendi oporteat, dum puniuntur cf. 12,7 et levioribus delictis pro modo *poena*. 6,8,29 *insidiae* in rem p., *consilia* caedis adversum imperatorem puniantur: de amicitia . . idem finis et te . . et nos *absolverit*. 2,2 recens cognitis Liviae *flagitiis* ac non pridem etiam punitis. 11,25,25 flagitia uxoris noscere ac punire adactus (est). 12,64,10 fatale sibi (esse) ut coniugum flagitia ferret, dein puniret. 6,38,5 non Tiberium . . preces satias mitigabant, quin *incerta vel abolita* pro gravissimis et recentibus puniret. 12,32,4 praedae passim actae, non ausis aciem hostibus, vel si ex occulto carpere agmen temptarent, punito *dolo*. — 3,69,4 *a legibus delicta* puniri.

pupillus. 14,1,6 cf. *facetia*.

puppis. 2,6,4 (naves) *angusta* puppi proraque cf. b p. 901^a. — IV,16,16 puppes hostili ripae *obicere*. II,35,9 Germani *retentare* puppes, scandere foros i. q. hieltend die schiffe hinten fest. V,22,8 agmen turbare classem, inicere vincla, *trahere* puppis.

purgamentum. 11,32,14 vehiculo, quo purgamenta *hortorum* *excipiuntur.

purgo. A) *propr.* in *univ.* 15,43,6 Nero . . purgatas *areas* dominis traditurum pollicitus est.

B) *transl.* a) in *univ.* V,3,3 orta per Aegyptum *tabe*, quae corpora foedaret, regem . . purgare *regnum* et id genus hominum . . alias in terras *avehere* iussum (esse).

b) *spec.* III,70,22 Vitellius pauca purgandi sui causa respondit. 4,42,9 audivit Tiberius (in senatu) *probra*. adeoque percussus est, ut se vel statim vel in cognitione purgaturum clamitaret. 3,13,5 quod neque convictum noxae reo, si *recentia* purgaret, neque defensum absolutioni erat, si *teneretur* maioribus flagitiis. 17,2 Tiberius *adulescentem crimine* civilis belli purgavit.

purpura. G 17,10 feminae . . lineis amictibus velantur eosque purpura variant i. q. mit rothem saume besetzen.

purus. A) *propr.* G 16,9 quaedam loca (domus) . . inlinunt *terra* (erdart) ita pura ac splendente, ut . . cf. imitor b. Plerumque explicatur kalk, sed non necessario cf. Kritz, al.

B) *transl.* a) i. q. *nackt, frei von unterholz* 2,16,5 insurgebat silva, editis in altum ramis et pura *humo* inter arborum truncos.

b) II,3,11 sanguinem arae obfundere vetitum:

precibus et *igne* puro altaria adolentur i. e. ohne blut und weihrauch.

c) i. q. *fehlerlos, korrekt* D 2,13 Secundo purus et pressus et, in quantum satis erat, profluens *sermo* non defuit.

d) i. q. *rein, unbefleckt* D 12,5 secedit animus (poetarum) in *loca* pura atque innocentia fruiturque sedibus sacris.

puter. II,70,5 cf. *lacer*. — [V,7,6 Thomas.]

puto. A) i. q. *glauben, wofür halten* α) *absol.*, in *parenth.* D 17,2 non Menenium, ut *puto*, Agrippam . . antepone *soletis*. 21,6 cum unum et viginti, ut *puto*, libros reliquerit. 33,12 facultate . . eloquentiam contineri, nec tu, *puto*, abnuet et hi significare vultu videntur.

β) c. *acc. praedic.* D 10,14 omnem eloquentiam omnesque eius partes sacras et venerabiles *puto*, (et) . . (eloquentiam) anteponendam ceteris aliarum artium studiis *credo*. IV,42,32 an Neronem extremum dominorum putatis? idem *crediderant* qui Tiberio . . superstites fuerunt. D 21,19 nec quemquam adeo antiquarium *puto*, ut . . A 19,8 optimum quemque fidissimum *putare* (Agricola). G 10,17 *sacerdotes ministros deorum, illos (equos) conscios putant. 18,8 ne se mulier . . extra bellorum casus *putet*, . . admonetur . . I,30,8 haec principatus praemia *putat*. 6,22,11 neque mala vel bona (esse), quae vulgus *putet*. 16,18,12 nihil amoenum et molle adfluentia *putat*, nisi quod . . A 22,18 honestius *putabat* offendere quam odisse. II,47,3 virtutem vestram . . periculis *obicere* nimis grande vitae meae praefium *puto*. V,5,14 et necare quemquam ex agnatis nefas, animosque proelio . . peremptorum aeternos *putant*. — in *pass. nominat.* I,70,18 qui . . fidus Othoni *putabatur*.

γ) c. *acc. c. inf.* D 39,3 quantum humilitatis putamus eloquentiae attulisse paenulas istas, quibus . . ? quantum virium detraxisse orationi auditoria . . *credimus*, in quibus . . ? 6,22,7 multis *insitam* (esse) *opinionem* non initia nostri . . dis curae; . . contra alii fatum . . congruere rebus *putant*. A 32,8 nisi si Gallos . . fide et adfectu teneri *putatis*. G 8,7 inesse (feminis) . . sanctum aliquid . . *putant*. III,86,9 amicitias dum magnitudine munerum . . *contineri *putat*, . . 4,33,22 reperies qui . . aliena malefacta sibi *obicitari* *putent*. 40,4 ceteris mortalibus in eo stare *consilia*, quid sibi *conducere* *putent*. 11,4,15 cum idem . . sentiam quod omnes, *putate* me idem dicere quod omnes. — c. *ellipsi verbi 'esse'* A 46,11 . . non quia *intercedendum* *putem* imaginibus quae . . aere *figuntur*, sed . . II,47,6 qua (felicitate) te *non* *putes* *diu* *usurum*. III,78,18 duces dum *peractum* bellum *putant*, finem eius *insignivere*. 4,40,15 *falleris* . . , si te mansurum in eodem ordine *putas*, et Liviam . . ea mente *acturam*, ut . . 14,14,17 quos . . ne *nominatum* *tradam*, maioribus eorum *tribuendum* *puto*.

B) i. q. *computo* III,2,18 si numerus militum potius quam legionum *putetur*, plus hinc roboris.

putrefacio. 6,19,11 corpora *putrefacta*.

putresco. V,7,9 cf. *fetas*.

pyramis. 2,61,4 cf. *educio* A. b.